

Viola Zoltán

Kolosszus

2024

Váljék e könyv a tangens-függvény dicsőségére, mely az általam legjobban kedvelt és szeretett trigonometrikus függvény az összes létező közül!

Figyelmeztetés! Ez a regény nem lesz érthető annak, aki nem olvasta el azt a művet, melynek címe: A borostyán szelleme.

Viola Zoltán

Kolosszus

Creative Commons licenc: [by-nd/4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nd/4.0/)

Magánkiadás
2024

Tartalomjegyzék

1. fejezet: A szukó lánya.....	5
2. fejezet: A császár lánya.....	35
3. fejezet: Isten bogarai.....	52
4. fejezet: Válások és választások.....	72
5. fejezet: A császár palotája.....	185
6. fejezet: A császár új palotája.....	250

1. fejezet: A szukó lánya

Mea idős leány volt már najpa fogalmak szerint – elmúlt nemrég tizennyolc esztendő. És az ilyen korú leányok többnyire már két esztendeje is férjnél szoktak lenni. Olyik esetben akár már tizennégy esztendősen is férjhez mennek. Az persze nem gyakori, de a tizenhatéves korban kötött házasság már annál inkább. Ez így volt nemcsak a nemesek, de a parasztok körében is. Ami viszont a csöcseléket illeti, ott számos alkalommal a tizenkét esztendő gyereklányokat is férjhez adták, ami különben bölcs szokás volt, tekintve hogy a csöcselék úgysem volt hosszú életű, ki kellett tehát használni a csekélyszámú éveket utódnemzésre.

Mea azonban tizennyolc éves volt, és nemcsak nem ment férjhez, de még csak udvarlója sem akadt. Ezzel azonban nem volt egyedül: a najpa nép körében ugyanis nem volt szokásban a lányoknak való udvarlás. A házasságokat két módon szokták megkötni: vagy megegyezett egymással a fiús és a lányos apuka, ez pedig a nemesek körében többnyire politikai kérdés volt, vagy pedig házasságközvetítőre bízta, hogy keressen párt a fiúnak-leánynak, s miután az talált megfelelő jelöltet, megintcsak következett a tárgyalás. Ha pedig felnőtt, önálló férfiról volt szó, akkor nem a szülei tárgyaltak a nevében, hanem önmaga, hacsak nem bízta e feladatot valami bizalmasára. Emiatt természetesen a szerelem is ritka jelenség volt a körükben.

Házasságközvetítőnek többnyire valamelyik *mamót* kérték fel. Természetesen nem a nemesek, akik számára a *mamó* meglehetősen alacsonyrangú valaki volt, és méltóságukon aluli lett volna ilyesmit egy *mamóra*, egy hetéraiskola vezetőjére bízni! A parasztok házasságait azonban legalább háromnegyedrészt egy mamó szervezte meg. Illő jutalomért. De hát ez is természetes: mindenki tudja, hogy a mamók hírhedten anyagiassak!

Mea nemcsak nem ment még férjhez, de szerelmes sem volt. És nagyon jól érezte magát így hajadonként, nem unszolta apját, Zak szukót, hogy adja már férjhez. Ez különben is illetlenség lett volna, mert hisz a lányoknak hallgass a nevük! Hogy is nézne az ki, hogy egy nő beleszóljon, mikor és kihez adják férjhez!

Mea azonban nem amiatt nem igyekezett férjhez menni, mert annyira illedelmes leány lett volna. Sőt, az az igazság, hogy úgy általában éppenhogy nem volt illedelmes! Nem, Mea egyszerűen egyáltalán nem kívánt férjhez menni.

Különben meglehetősen csinos leány volt. Karcsú, magas is bár nem *túl* magas, a szeme ugyan nem volt ferde, bár a najpa nép kedvelte a ferde szemet a lányokon, ellenben e nem ferde szemek nagyok voltak, igazán nagyok, s ha még ki is tágultak mondjuk a csodálkozástól, akkor Mea különösen szépen mutatott.

Azt hogy Mea nem akar férjhez menni, egészen mostanáig senki nem tudta meg. Nem tudta, mert Mea nem mondta. És azért nem mondta, mert egyrészt erről senki nem kérdezte, másrészt sejtette, hogy e vélekedésével nem váltaná ki szülei lelkesedését!

De hát idővel az efféle dolgok ki szoktak derülni...

Úgy esett pedig, hogy aznap Mea odakint ült a rózsakertben. Igen, ült és nem kapált vagy gyomlált, neki természetesen semmi munkát nem kellett végeznie, hiszen nemeskisasszony volt, apja, Zak, ugyanis egyrészt szukó volt, tehát egy nagyobb úr hűbérese, élet-halál ura a hűbérbirtokon, másrészt még szukónak sem akárki, mert Vaszasi dazsan szukója volt, és Vaszasi szukói közül neki volt talán a legnagyobb hűbérbirtoka. És természetesen Vaszasi sem akárki volt, hanem egy igen nagy uraság!

Még szép, hogy Mea nem kellett dolgozzék!

De azért illendően fel volt öltözve, nemcsak a hófehér selyemruha borította be egész testét, amit a derekán sárga öv fogott össze, de fel volt kötve a derekára a hosszú kard is, melynek kissé görbe volt a pengéje, és a rövid kard is, ami egyenes pengéjű volt, s ez igazság szerint inkább csak hosszabb késnek volt tekinthető, ellenben kétélű volt. A nemeseknek Najpában nemcsak joga, de kötelessége is volt a fegyverviselés, állandóan, mindenütt, hiszen másképp nem tudnának adott esetben a hűbéruruk védelmére kelni! Legalább a hosszú kardot okvetlenül magukkal kellett vinni bárhová, még az illemhelyre is, a nőknek pedig különösen ajánla-

tos volt ha a rövid kardot is viszik magukkal, mert támadás esetén, ha elfogás fenyegetné őket, illik hogy öngyilkosak legyenek, annak pedig a nőknél az a módja, hogy a rövid kardot lábuk közé illesztik, egy lökéssel felnyomják azt a hüvelyükbe, s ha van elég önuralmuk, akaraterejük, akkor még meg is forgatják odabent, ezzel akadályozva meg hogy akár holtukban is megbecstelenítsék őket. Amelyik nő nem tesz így, az megalázza családját, egész nemzetségét is, nemcsak önmagát!

Márpedig az öngyilkosság nem is volt ritkaság Najpában. Igen gyakoriak voltak ugyanis a háborúk.

Az illendő felöltözéshez tehát a fegyverek felövezése is hozzátartozott. Egy nemeskisasszony fegyverei nélkül éppúgy szemet szúrt volna mintha pucéran jelenik meg. De a nők ezt nem is bánták, büszkék voltak rá hogy a fegyvereik milyen szépek, ezt öltözőik díszenek tartották, már amiatt is, mert ez megkülönböztette őket a parasztok és a csöcselék tömegétől, akiknek kínhalál terhe mellett tilos volt a fegyverviselés.

Ehhez képest igazán furcsa hogy amikor Mea aznap kiment a rózsakertbe, első dolga volt hogy leoldozza a kardjait, odacsapta őket a padra, s így fakadt ki:

—Na végre, nem kell cipelnem ezeket a... - és Mea szolgálólánya, Icui, nem hallotta ugyan az utolsó szót jól, de meg mert volna esküdni rá, hogy az így hangzott: „vacakokat”.

Ezután Mea csak ült a padon jó tíz percen át szótlanul, nézte a környéket, mosolygott, és láthatóan remekül érezte magát. Icui pedig kötelességtudóan és szótlanul állt a háta mögött. És ő is remekül érezte magát, mert már az is nagyszerű érzés hogy kiemelkedhetett a paraszt-sorból, hogy szolgálónak fogadta fel őt Mea anyja, Plikka úrnő, hát még milyen nagyszerű hogy csak állnia kell itt Mea mögött és semmit nem csinálni! Sőt, amikor épp van valami dolga, akkor sem nehéz a szolgálat! Meának ugyan furcsa kedvteléseai vannak, de elég könnyen kielégíthetőek ezek, többnyire másból sem állnak, mint hogy ide-oda kell mennie, és mindenféle távolságokat méregetnie egy nagyon pontos mérőruddal, amit Mea külön erre a célra csináltatott!

S most Mea épp erről kezdett el beszélni:

—Megoldottam, Icui!

—Mit, úrnőm? - kérdezte Icui, holott nem is érdekelte az egész. De hát kötelességtudás is van a világon!

—Tudom már a távolságok titkát! - és mert e szavaknál Mea a szolgálólányára nézett, de annak arcán nem látta felcsillanni a megértés fényét, most ezt kérdezte:

—Látod annak a távoli toronynak a tetejét?

—Igen, úrnőm.

—Mérd meg a magasságát!

Icui elsápadt. Térdre esett.

—Úrnőm, kérlek bocsáss meg szegény fejemnek, de erre képtelen vagyok! Hiába megyek el addig a toronyig, nem bírok felmászni rá!

—Ostoba! És ha belül felmész a tetejére, onnan leeresztesz egy kötelet, s utána megméréd a kötél hosszát?!

—Ó milyen bölcs is vagy úrnőm! Hálásan köszönöm a jótanácsot! Azonnal megyek is, hogy...

—Megállj! Úgy mérd meg a magasságát, hogy nem mész el a toronyhoz!

—Tessék?! Bocsáss meg úrnőm, de hát... én azt hiszem nem jól értettem amit mondtál...

—Jól értetted. Figyelj! Tegyük fel, az a torony az ellenség kezén van. Valamiért fontos tudnunk a magasságát, de az ellenség nem engedné meg hogy megmérjük, ugye ez világos! Továbbá, köztünk és a torony közt van egy sebesen rohanó folyó, aminek a túlsó partja szintén az ellenség kezén van, de különben sincs csónakunk hogy átkeljünk a folyón! Ezesetben miként mérned meg a torony magasságát?!

—Attól tartok sehogy, úrnőm!

—De muszáj megmérned, mert Zak szukó, a te urad, ezt parancsolta!

—Ezesetben bevallanám hogy erre képtelen vagyok, és kérném tőle, legyen olyan kegyes velem és engedje meg hogy szegyenemben nyomban öngyilkos legyek! Vagy talán megpróbálnám éjjel

átúszni a folyót egy tekercs kötéllel, hogy fellopódzva a toronyba megmérjem azt. Nem hiszem hogy sikerülne, de legalább megpróbálom, s ha belehalok is de a becsületedet megőrzöm!

—Hát pedig van erre sokkal jobb módszer is! És ez az, amit én találtam ki! Ennek érdekében méregetté annyi a parancsomra az utóbbi hetekben!

Icui nem szólt semmit, úgyis tudta, nem kell szólnia, mert Mea mindjárt elmond neki mindent. Így is volt. Mea megpaskolta a kezében tartott vaskos papírköteget. Ez két vékony falemez közé volt kötve. Nem volt akkoriban még nagy hagyománya a könyveknek és könyvkötészetnek.

—Ez olyasmi, ami azt hiszem időtállóbb és értékesebb mint maga a császári cím! E felfedezést nem adnám oda akkor sem ha cserébe Ominta isten megtenne a császár lányának! Tudd meg ugyanis Icui, hogy felfedeztem a matematika egy új és gazdag területét, a szögfüggvényeket!

—Nem értem úrnóm! Bocsáss meg!

—Megbocsátok. De jól figyelj! Arról van szó, hogy rájöttem, miként lehet mérni a ferdeséget! Ez lényegében úgy működik, hogy meg kell mérni egy derékszögű háromszög két befogóját, el kell osztani a két oldal hosszát egymással, s a kapott szám jellemzi majd a háromszög átfogójának a ferdeségét ahhoz a befogóhoz képest, amelynek a hosszúsága az előző osztásnál a nevezőben szerepelt, tehát amely hosszal osztottunk. E fogalmat, tehát az így kapott számot tangensnek¹ neveztem el.

—De úrnóm, hiszen ez akkor minden háromszögnél más és más lesz, nagyobb háromszögnél nagyobb...

—Nem. Az átfogó természetesen nagyobb lesz nagyobb háromszögnél, de nem az átfogó *ferdesége*! Ugyanis ha a háromszög nagyobbodik, akkor nagyobb lesz nemcsak az egyik, de mindkét befogó is! A hányadosuk tehát nem változik.

Na és most emlékezz csak rá, hogy én napokon át mindenfélét méregettem azzal a szögmérőnek nevezett eszközzel! Ebben a papírkötegben pedig minden egyes szöghöz leírtam azt a számot, ami ama szög tangense! Most már tehát nagyon egyszerű meghatározni egy tőlünk távol levő torony magasságát! Nem kell hozzá más csak egy szögmérő, egy mérőrúd, amivel azonban nem kell elmenni a toronyhoz, és az én tangenstáblázatom! Figyelj csak! Nevezzük el mondjuk a torony magasságát, amit meg akarunk határozni, úgy, hogy „h”! Továbbá, nevezzük el a toronytól való távolságunkat úgy, hogy „a”. Mérjük meg hogy innen milyen szögben látszik a torony teteje! Legyen ez mondjuk alfa. Most sétáljunk kissé távolabb a toronytól, mondjuk egy bizonyos „s” távolságot. A mérőrúd épp arra kell nekünk hogy le tudjuk mérni, mennyit sétáltunk távolabb. Itt is mérjük meg, a torony milyen szögben látszik. Legyen ez mondjuk béta. S ezután felírhatjuk a következő képleteket:

1., $h/a = \tan \alpha$

2., $h/(a+s) = \tan \beta$

Az 1-ből következik, hogy $a = h/\tan \alpha$

Ezt behelyettesítve 2-be:

$$\tan \beta = h/(s + (h/\tan \alpha))$$

És ezek után már könnyű dolgunk van, mert egyszerű átalakításokkal azt kapjuk, hogy

$$h = (s \cdot \tan \beta) / (1 - (\tan \beta / \tan \alpha))$$

ami így is felírható:

$$h = s \cdot (\tan \alpha \cdot \tan \beta) / (\tan \alpha - \tan \beta)$$

Különben, miután így meghatároztuk a magasságot, még a toronytól való távolságot is meghatudhatjuk, mert az egyszerűen nem más, mint

$$a = h/\tan \alpha$$

Vagyis, tudjuk milyen távol vagyunk az ellenségtől, vagy akármitől, holott oda sem kellett mennünk! Hát nem nagyszerű ez?!

¹ E regényben minden matematikai illetve tudományos fogalmat egészen egyszerűen lefordítottam magyar nyelvre. Ez ugyanis jelentősen megkönnyíti a megértést, s könnyű olvashatóságot. Továbbá, a szögfüggvényekben a szögek elnevezésére a számunkra megszokott görög betűket használom, habár Mea természetesen nem ezeket használta. (A szerző megjegyzése).

—Bizonyára úrnőm, ha te mondd! - felelte udvariasan Icu.

Mea ennél lényegesen nagyobb lelkesedésre számított, s most bosszús volt.

—Ostoba vagy hogy nem látod át ennek nagyszerűségét! Remélem, apám majd okosabb lesz mint te!

—Zak úr természetesen okosabb kell legyen mint én. - felelte engedelmesen Icu. Majd hozzátette óvatosan:

—Mindazonáltal azt hiszem, apádat jelenleg más kérdések foglalkoztatják úrnőm, és nem valamiféle ferdeségek méregetése!

—Miféle kérdések?

—Talán nem is annyira kérdések, mint inkább gondolatok...

—Jó, jó, tehát mifélék?!

—Hát ugye, te is tudsz bizonyára róla úrnőm, hogy szó van róla, miszerint a császár megtisztelne bennünket a látogatásával...

—Nem minket, hanem Vaszaszi dazsant.

—Hát igen, csak hogy apád birtoka úrnőm épp útba esik a császárnak!

—Valóban, egy efféle látogatás nagy felelősség... - tűnődött el Mea. Majd így folytatta:

—De ebből apám akkor sem kell hogy gondot csináljon magának, mert hiszen a mi birtokunk is tulajdonképpen Vaszaszi úr birtoka, akinek hűbéresei vagyunk, és egészen természetes hogy elébe megy Vaszaszi dazsan a császárnak, tehát eljön Vaszaszi is a birtokunkra, vagyis a császárral Vaszaszi fog beszélgetni, s nem apám! Apám csak pillanatokra láthatja a császárt, ez egészen biztos! Nem lesz itt semmi baj, ellenben lehet nagy öröme is apámnak, mert a császári kegy talán kitünteti őt ezzel vagy azzal; bár sok esélyét nem látom ennek, mert úgy hírlik hogy a császár szegény. De megtörténhet.

—Úrnőm, én azt hiszem apádnak igen határozott elképzelései vannak arról, mit szeretne elérni a császártól!

—Na akkor ki vele Icu, mit hallottál és hol!

—Tulajdon apádtól hallottam úrnőm, és épp tegnap este, amikor megtisztelt vele hogy az ölelésemet kereste! És amint befejeztük a lepedőzést, ő már majdnem elaludt a karjaimban, ezt gyakran szokta, és már azt hittem hogy most is úgy lesz, aztán egyszer csak mondta hogy nemsokára jön a császár, és lenyúzza a bőrömet ha valami rosszul lesz csinálva amikor itt a felséges úr! És hogy ne mondjam akkor hogy rossz hozzám, mert előre figyelmeztetett most engem erre, és minden más szolgának is megmondja! És külön kifejtette, hogy Tengil császárnak van egy Jorikó nevű szép szál fia, és ha az esetleg akarna velem lepedőzni, akkor mondjam azt hogy ezt nem tehetem, amíg ehhez engedélyt nem kérek tőle, tehát apádtól, úrnőm! És hogy akkor azonnal szóljak is neki! És bár én nem kérdeztem, de apád megmagyarázta, ez azért van, mert ő azt akarja hogy Jorikó ne nagyon legyen jól ellátva a lepedőzést illetően, mert minél kielégületlenebb, annál inkább megbámulja majd a szép lányokat mindenütt, és így lehet hogy megakad a szeme rajtad is, úrnőm! Apád még meg is kérdezett engem, hogy nemde szerintem is igazán szép nő vagy, és én mondtam hogy természetesen, mert ez valóban igaz is!

—Micsoda?! Arra célozatsz hogy apám engem épp a császár fiához akar feleségül adni?! - sápadt el Mea.

—Úrnőm, én erre nem célozgatok, hanem határozottan állítom hogy ez apád szándéka! De nagyon kérek le ne leplezz apád előtt, mert Zak úr szigorúan megparancsolta nekem, hogy fogjam be a számat és egy szót se szóljak erről neked, mert akkor kivágatja a nyelvemet! Kizárólag azért mondtam el neked ezt úrnőm, mert a te szolgálóddá lettem rendelve, tehát legfontosabb kötelességem téged szolgálnom mindenekfelett!

—De hát hogy is hiheti apám, hogy a császárfi majd épp engem, egy szukó lányát vesz feleségül!

—Azt már én nem tudhatom úrnőm, de apád nagyon bizakodik! Legalábbis reménykedik!

Mea elgondolkozott.

—Márpedig én senkihez sem akarok feleségül menni! - jelentette ki hirtelen határozottan. Icu elsápadt.

—De úrnőm, kérek, ezt nem mondhatod komolyan!

—Pedig komolyan gondolom.

—De hát úrnőm, a nőknek az a sorsuk hogy férjhez mennek!

—Azért nem mindenkinek. Ott vannak például a hetérák!

—De hát... de hát... a te helyzetekben... hiszen egy szukó lánya vagy... te csak nem tehetsz olyat hogy hetéra légy!

—Hát azt én sem mondtam hogy hetéra szeretnék lenni... és különben is idős vagyok hozzá. Hiszen azok tizenötévesen már bizonyítványt is kapnak, én meg tizennyolc vagyok, s még el sem kezdtem a tanulmányokat egy mamónál... De hát ez nem is érdekes, én csak azt akartam mondani, hogy azért nem minden nő megy férjhez! Én pedig nem akarok férjhez menni.

—Bocsáss meg úrnőm, de te természetesen csak azt akarhatod amit tiszteletre méltó apád akar!

—Illene hogy azt akarjam, de én mégsem akarom azt.

—De hát úrnőm, ha ezt elmondod apádnak, abból botrány lesz!

—Én is attól félek.

—Meg fog ölni!

—Az bizony könnyen lehet. Mindazonáltal talán mégsem, elvégre egyetlen gyermeke vagyok!

—De úrnőm, kérlek, békélj meg a sorsoddal, különben sem lehet rossz a császárfi feleségének lenni!

—Az egyáltalán nem biztos, különben sem láttam még hogy milyen, lehet még az is hogy ronda!

—Apád azt mondta hogy szép.

—Az semmit nem jelent, mert ő sem látta. És lehet hogy ami neki szép, az nekem nem szép. De még nem is ez a lényeg, mert én egy szép férfi felesége sem akarok lenni.

Icui most nagy merészségre szánta el magát. Körülnézett, majd látva hogy egyedül vannak, közelebb lépett Meához, és suttogva megkérdezte:

—Talán szerelmes vagy valakibe, úrnőm?! Már bocsásd meg a szemtelenségemet hogy meg merem kérdezni...

Mea elnevette magát.

—Szó sincs róla! Bár úgy lenne, de nincs erről szó, tényleg nincs! Egyszerűen, nos... Á, nem is mondok semmit, nem hiszem hogy megértenél Icui! Buta vagy! Hűséges, de buta!

Azzal Mea felállt, s le-fel sétált néhány lépést a kertben, majd hirtelen megállt Icuival szemben.

—De jól van, most már hogy elmondtam hogy nem akarok férjhez menni, most már mindegy, teszek veled egy próbát! Tehát idefigyelj. Szerintem a férfiak ostobák!

—De úrnőm, hogy mondhatsz ilyet!

—És te is ostoba vagy Icui, ha ezt nem látod be. Pedig így van ahogy mondom, mert figyeld csak meg, mást sem tudnak csak egymást ölni, egymással kegyetlenkedni, s az is én voltam, egy nő, aki kitaláltam, miként lehet megmérni távoli dolgokat! Na és azt te is tudod, hogy amint férjhez megyek, máris azt kell tennem, amit a férjem parancsol! Tehát egy férfi. Vagyis egy ostoba valaki.

—Hát nem mindegy hogy azt teszed most amit apád parancsol, vagy amit a férjed?

—Nem, mert apám most lényegében semmit nem parancsol. De nem tudhatom, a férjem milyen lesz. Meg aztán, a császár már nem fiatal. Igaz, nem is öreg nagyon, de nem is fiatal. Tegyük fel, meghal. Ekkor kitör a harc a trónért mint rendesen, s nem biztos hogy az a Jorikó lesz az új császár, aki felesége kéne legyen! És ha nem ő lesz a császár, akkor meghal, s akkor megölnék mindenkit a családjából, legelsőbbben is engem! És elárulok egy titkot, Icui: én szeretek élni! És kell is hogy éljek, mert úgy érzem, még nagyon sok mindent felfedezhetek a számok tudományából! - majd körbe tekintett, aztán leszakított egy rózsaszirmot, a szeméhez emelte, jól megnézegette, s így szólt:

—És még annyi mindent nem próbáltam! Szeretnék még néhány verset is írni... És mindezt csak élő ember teheti meg, Icui!

—Semmit nem tehetsz apád akarata ellen, úrnőm.

—Talán mégis!

—Ugyan mit, úrnőm?

—Majd meglátjuk! Azt hiszem van egy ötletem! Menj, és szólj a mamónak, hogy szeretnék vele mielőbb találkozni, lehetőleg még ma, de titokban!

Ebben a pillanatban lépéseket hallott, s amikor oldalra nézett, saját anyját látta az ösvényen a rózsakertbe jönni. S bár semmi különös jel nem mutatott erre, de Mea úgy érezte, anyja kifejezetten azért jött ide, hogy vele beszéljen!

—Menj akkor most! Indulj azonnal! - utasította Icuit Mea, s erre a szolgálólány meghajolt előtte és sietve eltávozott. Mea pedig felállt, s udvariasan meghajolt anyja előtt, mert a najpa szokás ezt megkívánta.

Édesanyja leült a padra, s így szólt hozzá:

—Miattad jöttem ide, leányom. Ülj le mellém, mert komoly dologról szeretnék beszélgetni veled!

—Igen, anyám! - válaszolta Mea, és le is ült anyja mellé. Anyja jobb oldalára telepedett le, mert ha balra ül, zavarta volna őt a kard, ami anyjának is a bal oldalán lógott. Mea oldalán azonban nem volt most fegyver, hiszen azt lerakta maga mellé, amikor kiérkezett a rózsakertbe.

—Illene hamarosan férjhez menned. - vágott azonnal a lényeg leglényegibb legközepébe édesanyja. Egyenrangúak közt nagy udvartatlanság lett volna az efféle gyorsan tárgyra térés, de hát egy anya magasabb rangúnak számított mint a leánya.

Hála Icuinak, Plikka e mondata nem érte egészen váratlanul Meát, mindazonáltal mégis megdöbbsent, nem is annyira magán a vélekedésen, mint inkább azon, hogy ezt épp anyja mondja neki, és nem apja. Efféle híreket többnyire az apák szoktak a lányukkal közölni. De ha már mindenáron az anya mondja meg, nos, Mea úgy vélte, anyja éppenséggel kissé kíméletesebben is közölhette volna vele a szándékát!

Mindazonáltal igyekezett hogy amikor most kifejti egyetnemértését, azt kellően tiszteletteljesen tegye.

—Meg kell mondjam anyám, hogy szerény véleményem szerint cseppet sem vagyok elkésve a férjhezmenetellel, sőt, az az igazság hogy nem is érzek erre semmiféle vágyat! A legparányibbat sem!

—Még valóban nem vagy elkésve vele, de nem is óhajtanánk megvárni hogy elkésset légy.

—Bocsáss meg anyám, de ismételten kijelentem, hogy semmi vágyat nem érzek erre.

—Én sem éreztem vágyat apád iránt, de ez nem jelent semmit. Ha a nő tudja a kötelességét, vágy nélkül is kiváló feleség lehet. A nőknek ez kötelessége, leányom, még csak nem is csupán a nemeslányok kötelessége, de még a legutolsó csöcseléké is, mert ha egy nő nem megy férjhez, akkor nem szül, ha pedig nem szül, akkor kihal az emberiség! Saját női lényedet tagadod meg ha nem házasodol, olyan butaságról tehát hogy te nem akarnál férjhez menni, előttem többé szó ne essék!

—Előtted anyám?

—Apád előtt sem. Természetesen! Utóbbi nem is ajánlatos, mert hisz ismered őt: olyik pillanatban igazán hirtelen haragú, ez pedig különösen szívügye!

—Ez? A házasságom?

—Úgy van.

—Na de hadd merészeljem megjegyezni anyám a legnagyobb tisztelettel, hogy én el tudok képzelni más életcél is egy nő számára, mint a házasság és gyerekszülés!

—Ilyen cél nem képzelhető el. - intett határozottan anyja.

—Engedd kérlek hogy bebizonyítsam!

—Teljesen lehetetlen. Még a hetérák is férjhez mennek idős korukban, hacsak tehetik, s ha mégsem, nagyon boldogtalanok! És gyereket is szülnek, sőt, ezt olykor már kiöregedésük előtt, hetéraságuk alatt megteszik! A nő élete tehát akkor élet, ha van férje és gyereke! Nagyon kérek tehát leányom, bármi ostobaságot vettél is a fejedbe, de sürgősen vedd ki onnan!

—Anyám, kérlek, hallgass meg! Nagy felfedezésre jutottam épp a minap! Tudnod kell mert ti a szüleim taníttattatok, hogy nekem mindig különös könnyedséggel mentek a tudományok, legkiváltképp a matematika! És e tudományban én rájöttem, hogy...

—Nem érdekel, kímélj meg tőle! Én is megtanultam annak idején írni-olvasni, a számok tudományából is annyit amit illik hogy egy nemes tudjon, de már akkor is nagyon untam! És ne hidd ettől hogy okosabb vagy anyádnál Mea, mert én is könnyen tanultam mindent, nagyon könnyen, éppencsak nem szerettem! De semennyire sem hiszem hogy most jobb szeretném mint fiatal koromban, tehát nem vagyok kíváncsi a számokkal folytatott bohóckodásodra!

Mea arca elsötétült. Ő meg volt győződve róla hogy korszakalkotó felfedezést tett, s erre anyja ennyire ridegen, elutasítóan bánik vele! Meg sem hallgatja!

—Vedd tudomásul anyám, hogy én igenis a tudományoknak, főleg a matematikának óhajtom szentelni az életemet, tehát nem óhajtok férjhez menni! - kiáltotta felpattanva, miközben tan-genstáblázatának könyvét féltőn szorította a melléhez. Ezt sokkal többre becsülte mint a kardot vagy más fegyvert.

Erre viszont Plikka mérgesedett meg. Holott ismerte már lányát, tudta hogy Mea egészen furcsa lány, néha melabús, néha merengő, elgondolkozó, mindazonáltal gyakran indulatos is, és indulatos természetét csak részben örökölte apjától, mert legalább annyira tőle magától, anyjától, Plikkától is!

—Aha, tehát ennyire belebolondultál ebbe az izébe - bökött a papírköteg felé - ennyire, hogy már saját anyáddal is tiszteletlenül beszélsz! Vedd tudomásul, hogy itt csak te vehetsz valamit tudomásul, te nekem ilyesmit nem mondhatsz!

—Bocsáss meg anyám, elkapott az indulat! - hajtotta le a fejét alázatosan Mea, de a szeme olyan tekintettel pislogott felfelé, hogy azt nehezen lehetett volna félreérteni, mindenesetre igencsak ellentmondott e pillantás az alázatos szavaknak. Ezt Plikka is látta, tudta, de nem akart a szükségesnél hevesebben veszekedni, s így beérte a formális bocsánatkéréssel.

—Jól van, nem számít, tudom én hogy nehéz pillanat ez egy nő életében! Emiatt is jöttem hogy én készítelek fel az elkerülhetetlenre, mert rossz még belegondolni is, ha apád előtt hisztizel így! Már abban a pillanatban tudtam hogy ez az én dolgom lesz, hogy beléptem a szobádba, s megláttam a falon azt a ronda firkát, hogy „A házasság halál a nőnek!” Hát mit képzelsz, miféle jelmondatokat írkálsz te oda, mi?! És ez még nem is az egyetlen, mert volt ott sok más is, például hogy „Meghal a nő házasságban, jobb lesz neki halálában!” És az hogy „Mindig mikor magadra vonod férjed haragját, behódolsz és elveszíted önnön lelked egyik darabját!” Igazán felháborító!

—Igazán örülök hogy ilyen pompásan megjegyezted e kis... nem tudom minek nevezzem... mondjuk jelmondataimat, anyám!

—Mert felbőszítenek!

—Kár hogy épp a legfontosabbat nem idézted, pedig talán az a legrövidebb is! Tudod, azt, ami úgy szól, hogy „A nő is ér annyit, mint a férfi”!

—Ezzel egyetértek. Persze hogy ér annyit! De akkor is másra való, más a dolga!

—A férfiak szolgálata?

—A férje szolgálata. És örülök hogy te is tudod ezt, csak azt nem értem, hogy akkor minek lázadszol!

—Azért anyám kérlek gondolkodj el egy pillanatra! Becsülöd te annyira a csöcseléket mint engem vagy más nemest?

—Mi ez az újabb örültség, persze hogy nem! Hogy is kérdezhetsz ilyet! Hogy is becsülhetném annyira az olyasféle tisztátalan, büdös, tetves népséget mint a dögnyűzők, trágyahordók, szénégetők, sírásók, hóhérok meg a többiek!

—De ugye magad is úgy gondolsz, hogy ezeknek a munkájára azért szükség van, hogy ők arra vannak, hogy bennünket kiszolgáljanak!

—Nemcsak bennünket, még a parasztokat is!

—Úgy van. Tehát az ő dolguk is szolgálat, mások szolgálata, mégsem kapnak annyi megbecsülést mint akár a parasztok, pláne nem annyit mint mi, sőt, semennyi megbecsülést sem kapnak, szikrányit sem! Tehát én nem vagyok boldog attól hogy elismerik hogy rám mint nőre szükség van, hogy kell a szolgálatom, mert ettől a megbecsültségem még meg sem közelíti a férfiakét!

—Elismerem, ebben van némi igazad Mea, de ezen úgysem tudsz változtatni, nőnek születted, tehát törődj bele a megváltoztathatatlanba! Végülis szerencsére egy szukó lánya vagy, és ez igazán nem rossz élet!

—Valóban, amíg lány vagyok. Csak tudod, van nekünk egy dazsanunk, annak meg egy felesége, aki a barátnőm...

—Mire ez a gúnyos hang, Mea?! Én is ismerem Csuát, ne magyarázz nekem úgy, mintha kisgyerek volnék!

—Kénytelen vagyok pedig, mert úgy tűnik becses figyelmedet elkerülte, miként bánik Csuával Vaszasi! Úgy különben pedig olyan életet sem akarok magamnak mint amilyen neked van anyám.

—Soha engem apád még meg nem vert!

—De nem is történt meg az sem soha, hogy ő térdelt volna előtted, alázatosan a bocsánatodat kérve, te pedig hej de hányszor! Nekem tehát nem kell férj! Én a tudományoknak akarok élni!

—Ostobaság, tudomány, az csak a papoknak való, de pap nem lehetsz, mert pap csak az lehet akit kasztrálnak, de hogy is lehetne kasztrálni egy nőt!

—Szerintem tudomány annak való, aki okos, én pedig az vagyok!

—Te nem okos vagy, hanem beképzelt.

—Nem igaz, mindjárt bebizonyítom az eszemet! Te meg tudnád mérni annak a toronynak a magasságát úgy, hogy oda sem mész hozzá?!

—Hagyj engem ezzel a marhasággal lányom! Én a valósággal foglalkozom, azzal, ami előreviszi az életet, a családuk jövőjét, nem élek álmvilágban!

—De hát ez nem álmvilág, ez is valóság, ez, amit én találtam ki, ez számtalansokmindenre alkalmazható lehet...

—Hallgass már el mert nagyon idegesítesz már! És nagyon haragszom rád, igazán roppantul csalódtam benned Mea, meg sem kérdezted, kit szánunk a férjedül, holott minden tisztességes leányt ez érdekelne elsősorban!

Várt egy sort, de Mea azért sem kérdezte meg, csak a vállát vonogatta.

—Úgyis tudom hogy a férjem egy férfi lenne, abból meg nem kérek!

—Még akkor sem ha az maga Jorikó, a császárfi?!

—Akkor főleg nem, mert képzelem milyen öntelt lehet, azelőtt még annyi szavam se lehetne mint neked apám előtt!

—Mondd Mea, biztos hogy nem vagy beteg?!

—Miért lennék az?!

—Mert normális lány biztos hogy szívesen lenne a császárfi felesége!

—Jó, akkor nem vagyok normális. De különben sem hiszem hogy sikerülne.

—Ha így viselkedel, akkor valóban nem sikerülhet, de akkor meg is nézheted magadat, meg azt amit apádtól kapsz! Mondd Mea, végülis miféle életet képzelsz te magadnak?!

—Legjobban én is házasodni szeretnék.

—Na végre!

—Csakhogy valóban *házasodni*, és nem *férjhez menni*! Tehát egy házat szeretnék, kis birtokkal, nem is kell hogy nagy legyen, elég öt vagy tíz falu, és ott élnék magam, független úrnőként!

—Ez lehetetlen!

—Nem éppen! Mert hiszen nem is egy ilyen nőről tudok aki így él!

—Csak akkor ha a férjük meghalt, s ők nem voltak eléggé hűek hogy kövessék urukat a halálba! És még akkor is csak rövid ideig, míg újra férjhez nem mennek!

—Nono! Ilyesmi csak akkor kötelessége a nőnek, ha a férjüket meggyilkolják! Már például ha a férj békésen elszenderedik, mert öregségében hal meg, akkor nem kötelező a követése!

—Ne oktass engem a Nemési Illemkódexre, én is tisztában vagyok az ilyesmivel! És tudd meg hogy szerintem igenis kötelessége még ezesetben is a nőnek a férj követése, eléggé sajnálatos hogy vannak illetlen, gyáva nők, akik kibújnak a kötelességteljesítés alól!

—Pedig ha már mindenáron férjhez kéne mennem, akkor valaki nagyon-nagyon öreg vénséghez szeretnék feleségül menni, aki lehetőleg már halálos beteg, mozdulni alig bír, az utolsókat rúgja, aki hamar meghal, s azután már szabadon élhetek, független nőként!

Plikka egy hosszú percig döbbsen, szájtátva nézett lányára, majd így szólt:

—Szemérmetlen állat! - azzal felállt, megfordult, s elsietett. Csak a válla fölött vetette oda:

—Apád majd elbeszélget a fejeddel!

* * *

Mea haja fekete volt és hosszú, nagyon hosszú, a dereka alá ért. A najpa nép körében majdnem mindenki fekete hajú volt. A lányok haja azonban, legalábbis a nemesek körében, többnyire rövid volt, mert a hosszú haj akadályozta őket a fegyverforgatásban. Hosszú haját inkább csak a hetérák hordták. Már ez is mutatta hogy Mea semmit nem ad az illemre és a jó modorra. Ő hosszú hajjal tartotta szépnek magát.

Mea bőre fehér volt, pontosabban egészen halovány barna, épp csak annyira, amennyire ruhátlan testrészeit lesűthette a Nap egy kisé. Ez sem csoda, mert a najpa nép a fehér rasszhoz tartozott. És Mea magas is volt és szép, bár arca kisé talán csontos.

Úa mamó is magas volt mint Mea, fehér bőré, fekete hajú, fekete haja neki is hosszú volt, bár a derekáig nem ért, mindazonáltal valamiképp neki is váll alá. És szép volt, legalábbis szép volt fiatal korában, mert mostanára már harminckilenc éves volt, és így az ifjúság hamva nem tűndökölt már az arcán. És neki is csontos volt az arca.

Mindazonáltal több hasonló vonás közte és Mea közt nem akadt. Már a csontos arcát sem lehetett volna összetéveszteni Mea csontos arcával. Mea arca oly módon volt csontos, hogy az semmiképp sem volt riasztó, inkább valami hűvös kifinomultságot és előkelőséget árasztott – Úa mamó azonban állandóan mosolygott, mert tudta, ha nem mosolyog, akkor szeme alatt az arccsontok olyan élesen kinyomják a bőrt, hogy az kimondottan taszítóan hat a férfiakra. Ha meg netán megharagudott valamiért, és úgy nézett rá valakire, akkor aztán végképp úgy érezhette a szerencsétlen akit ilyen pillantással „szerencsételtetett meg”, hogy a Halál pillant rá. És mindezt annak ellenére, hogy alapvetően ilyenkor sem volt csúnya a mamó ábrázata!

Továbbá, Mea mindig magával vitte a két kardot mindenhol, mert erre kötelezte őt a nemessége. A mamó semmiféle kardot nem vitt magával, nem is volt ezt szabad neki. A mamó nem viselhetett fegyvert! Mégsem volt védtelen, mert a ruhája alatt volt kés, kettő is, s ezek ugyan csak kis, almahámozásra való kések voltak – ellenben mérgezett pengéjük! És a mamó mindkét kezén volt három-három gyönyörű gyűrű is, s bár senki nem tudta, de egy ügyes mozdulatra bármelyikből kiugrott egy hegyes tű, ez a tű is mérgezett, s ha valakit ezzel szúr meg, az másodperceken belül görcsökben fetrengett a földön, bár nem sokáig, mert igen hamar megnyugtatja vonagló testét a halál!

S természetesen egy kis üvegcsé is volt a mamó ruhája alatt valahol, ami arra volt jó, hogy ha valakinek az ételbe-italába cseppent belőle, akkor az is meghaljon. De nem rögtön, nem azonnal, csak néhány óra múlva, amikor a mamó már nem jár ott, hogy gyanú ne terelődjön reá!

Ne higgyük különben, hogy minden mamó hasonló halálos öltözékben pompázott! Erről szó sincs, már amiatt sem, mert egy mamó alapvetően nem szokott a politikával foglalkozni, márpedig a halálos veszekedések, verekedések, gyilkosságok a politikához, s így a harcosokhoz kötődnek, s nem a szeretkezéshez. De hát Úa semmiképp sem volt közönséges mamó!

Hogy ki egy mamó? Milyen egy közönséges mamó?

Hát így nevezik egy-egy hetéracsoport úrnőjét. A mamót egyszerre tisztelik és megvetik. Élete biztonságban volt, mert alig akadt példa rá hogy akár nagy háborúban is megöljenek egy mamót. Ezért is nem szoktak fegyvert hordani. Minek az nekik?! Gazdagok is, nagyon gazdagok! Néha gazdagabbak mint egy-egy úr. De gyermekeik rangban a parasztokkal és katonákkal egy szinten álltak. Mamó leányát feleségül venni egy úrnak: nemtelen cselekedet, ami országszerte pletyka, és megbotránkozást kelt. Még akkor is, ha a mamó lánya szűz. Többnyire valóban szűz is, mert minden mamó álmainak netovábbja hogy a lánya egy szűk felesége legyen.

Ezért akár a teljes vagyonukat is adnák boldogan hozományként a leánnyal, de még így is ritka mint a fehér holló hogy sikerüljön nekik. De a nagyon gazdag mamók mégis reménykednek, így ezek lányai általában nagyon későn szülnék gyermeket (valakitől), addig próbálkoznak a rangosabb férj találásával. Ha ilyet nem találnak, akkor nem is nagyon szoktak férjhez menni, azt mondják akkor már jobb a függetlenség mint hogy valami szegény és rangtalan férfi feleségeként annak ki legyenek szolgáltatva, és inkább átveszik anyjuk hetéraüzletét. Mindazonáltal egy mamó a hetérai fölött élet-halál ura, s tárgyalhat akármilyen magas úrral is független, szabad nőként, és udvariasan bánnak vele amíg tudja, hol a helye. Mamó elvileg bárkiből lehet, de úr vagy előkelőbb személy lánya illetve felesége, ha elszegényedik, inkább a halált szokta választani. A mamó néha tart a sok hetéra mellett egy-egy kéjfiút is, az efféle dolgokat kedvelő uraságok szórakoztatására. Többnyire e fiú dolga a fiatal hetérák szűztelenítése is, habár nem gyakran, mert a szűz lányokat a mamó gyakran drága pénzért adja bérbe az első éjszakájukra. „Házilag” szűzteleníteni tehát inkább csak akkor szokta a lányokat, ha látja rajtuk hogy nagyon félnek az első alkalomtól. A kéjfiú szokta a mamó szexuális vágyait is kielégíteni, ha a mamó akarja ezt. De ez ritka, mert a mamó általában kiöregedett hetérából szokott lenni, s így mire mamó lesz, már alaposan megunja az efféle dolgokat. Mindazonáltal a kéjfiúnak jó élete van, de azon az áron, hogy mindenki mélyen megveti a férfiak közül, alig becsülik többre mint a csöcseléket. Kéjfiút a mamó ugyanúgy szerezhet mint hetérát, de ez nagyon ritka, mert kéjfiúra egyszerűbben is szert tehet, ingyen, tudniillik valamelyik hetérája ha fiút szül, azt felnevelheti kéjfiúvá. A hetérai ritkán szülnék, mert ügyes módszerekkel tudnak védekezni a terhesség ellen, de ha mégis szülnék, a lányokat általában felnevelik hetérává, ha meg fiút szül a hetéra, azt megölik azon nyomban, kivéve ha kéjfiúnak szánják.

Mamó fiából többnyire paraszt szokott lenni, parasztként azonban gazdag paraszt, általában valamilyen kézműves, esetleg aranyműves ha van kézügyessége. Amire azonban vágnak, az az hogy a fiúból katona legyen, s később úr valahol. De mert a mamó fiát is megvetik, emiatt ez igen ritkán sikerül, mindazonáltal gyakrabban mint hogy a mamó lánya egy úr felesége legyen.

És hogy ki egy hetéra? A hetéra lényegében időszakos rabszolga. Egy mamó vásárolja meg a nőt parasztszülőktől kicsi korában és kiképzí. Miután hetérává lett nyilvánítva (erről bizonyítványt kap) és ez tizenöt éves kora körül történik meg, azután húsz éven át köteles minden keresményét a mamónak adni, s neki engedelmeskedni. Üzleteket nem ő köt, azt a mamó szervezi meg neki. Ő e húsz év alatt általában nem is lát pénzt. A mamó csak ellátásáról, lakhatásáról és ruházkodásáról gondoskodik. Ezekről köteles is gondoskodni. Húsz év után felszabadul és szabad hetéra lesz, de legtöbbjük megmarad a mamó mellett, s megtartja már keresménye egy részét. Idős korukban mikor már nem szépek, a mamó iskolájában az ifjakat oktatják, s a legtöbb amiben reménykedhetnek hogy mire talán ötven évesek lesznek, lesz elég pénzük hogy maguk is mamókká legyenek. De ez csak elenyészően keveseknek sikerül, azoknak akik a legislegszebbek, legkésőbb öregednek, legokosabbak, s főleg legszerencsésebbek. Kiöregedett hetérákat gyakran feleségül vesznek katonák, néha szolgálk is. A hetérák drágák, némelyiket nagyobb urak sem tudják megfizetni, mindazonáltal nem szokott előfordulni hogy szolgánál magasabb rangú valaki hetérát vegyen feleségül. Még fiatal hetérát sem, nemhogy időset. Nagyon ritkán talán megteszik birtok nélküli nemesek. Igen sok hetérának jut azonban ki az a sors, hogy miután kisgyerekként hetérává lettek és így kiemelkedtek a parasztlét nyomorúságából, és néhány évtizedet végigtündököltek, azután már senki nem akad aki feleségül venné őket miután megkopott a szépségük, csak valaki paraszt. És ezen hetérák közül sok bizony nem képes lelkileg elviselni hogy most vénségére paraszt legyen, s inkább öngyilkos lesz, miután elfogyott az összegyűjtött pénze. Mégis, parasztlányok vágyai közé tartozik hetérának lenni is, mert a hetéra nem végez nehéz munkát, megölni sem szokták őket, a hetéra lényegében olyasvalaki, aki szinte kivonul a világból. Mondhatni, a szeretkezés papnője! És azután hogy letelt a húsz éve a mamónál, már szabad nő, s ez az egyetlen módja annak hogy valaki szabad nő legyen, független nő! A lányos parasztszülők is versengenek azért, hogy egy mamó megvegye a lányukat, mert ez jó nekik, és jó a lányuknak is. Egy csöcselék soraiban született leány számára pedig ha egy mamó megveszi őt hetérának, az valósággal olyan csoda, mint amikor

egy isten kéri meg a kezüket, éppoly ritka is, olyan ritka, hogy erről még álmodni sem mernek, tehát egyáltalán nem tartják rabszolgaságnak vagy tragédiának, hanem épp ellenkezőleg! A csöcselék leányai között nagyjóval sem található olyan, aki ne menne szíves-örömet heterának, még akkor is ha semmit nem fizet a mamó a szüleinek. A szülők természetesen szeretnének pénzt kapni a lányukért... De a mamók nem szeretnek a csöcselékből válogatni, mert ha egy mamóról elterjed hogy a heterái a csöcselékből lettek kiválogatva, azzal az urak nem szívesen üzletelnek, megvetik. A leányok viszont szeretik a mamót, már amiatt is, mert a mamó egyáltalán nem úgy bánik a lányaival mint ahogy azt egy rabszolgatartóról hinnénk, hanem lényegében úgy, mintha leányai lennének. Elvégre neki is elemi érdeke hogy a lányok képzetek, szépek, okosak legyenek, mert ez hoz neki bevételt! Továbbá ha a heterák szeretik őt, akkor nála maradnak a húsz évük letelte után is, és ebből is haszna lesz. A mamó tehát bár korlátlan úrnő a heterák fölött, de nem szokta megölni őket, még megverni sem, és többnyire a lehető legjobb a viszonya a leányokkal.

A heterákkal való együttlétet mindenki messze sokkal többre becsüli mint ha az úr a parasztlányokkal van. Azt a nemest aki még sosem volt heterával, azt majdhogynem szűz kisfiúnak tekintik, még akkor is, ha már végigkamatyolta birtoka összes nőjét. Azt mondják, az ilyen férfi még semmit nem tud a szexről. Az ágybeli dolgokat vagy pázásnak mondják, vagy választékosan így: „lepedőzni, lepedőzik”, illetve kissé humorosan úgy, hogy „szárazon úszni”, „szárazúszás”.

Ilyenek voltak tehát a heterák és a közönséges mamók. Őa azonban nem mamó lányának született, és nem is parasztnak. De nem is csöcseléknek, hanem éppen ellenkezőleg! Ő egy gazdag dazsan leánya volt.

A dazsan, az pedig már majdnem helytartó! Lényegében azonos a helytartóval, csak nem ismerte el a császár helytartónak, s általában, de nem mindig, kisebb a birtoka mint egy helytartónak. Eképp tehát országrésznyi birtok ura, élet-halál ura azon a birtokon, s hogy mit tesz, abba a császár sem szólhat bele. Szeretne talán beleszólni ebbe a császár, de nem tud! Mert bár a császárt tisztelik, annyira, hogy csak az lehet császár, aki a legendás őcsászár, Teszeolauki legalább mégoly távoli vér szerinti utóda, de hatalma inkább csak névleges. A császár valódi hatalma tulajdonképpen csak a fővárosra, Takkára és annak közvetlen környékére korlátozódik. Lényegében a helytartói által hozzá befizetett úgynevezett „hűségpénzekből” él, abból tartja fenn az udvartartását, s emiatt könnyen megvesztegethető. Elméletileg a császárt úgy tekintik, mint Ominta isten helytartóját és távoli vér szerinti leszármazottját. Címe: A Nap fia.

Ezek után nem csodálható, hogy a császár könnyen megvesztegethető, és sok pénzért el szokta ismerni hogy ez vagy az a dazsan helytartó!

Egy dazsan igen nagy úr egy szukóhoz képest! A szukó egy földbirtokos, aki egy dazsantól vagy helytartótól kapta a földjét, amit utóda (mindig a legidősebb fiúutód) örököl a hűbérura engedélyével, de ezért a szukó életreszóló hűséggel tartozik a hűbérurának. Adót kell fizessen neki, és katonáskodnia kell, utóbbit nemcsak saját személyében, de katonáival is. A hűbérúr akármikor megteheti hogy visszaveszi a földet a szukótól, és másnak adja. Ugyanahhoz a hűbérúrhoz tartozó szukók tilos hogy egymással háborúskodjanak. Gyakori azonban hogy ha a hűbérúr katonailag gyenge, akkor a szukók csak elméletileg hűbérese, s gyakorlatilag teljhatalmú kényurak a birtokukon, s ilyenkor saját kedvükre háborúskodhatnak is.

Őa, amikor még nem volt mamó, egy dazsan leánya volt. És történt hogy amikor még nem volt tíz esztendő sem, megtámadták őket.

Természetesen nem először. Az urak élete alig állt másból, mint vég nélküli háborúskodásból. De most rosszul állt a helyzetük, nagyon rosszul, most úgy nézett ki hogy ők húzták a rövidebbet, mert az ellenség már a várukba is betört!

A kis Őa természetesen nem sokat értett az egészből. Emberek rohangáltak, kiabáltak, odakint dúlt a harc, hörögtek a haldoklók, amikor kileskelődött az ablakon, azt is látta, hogy néhol folyik a vér, egy nyílvevő mellette pattant le a falról, erre gyorsan behúzódott...

Úa félt. És majdnem elpityeredett, de aztán nem tette, mert eszébe jutott hogy édesanyja azt tanította neki, hogy egy úrnő sosem sír!

Nem volt egyedül, három szolgálója is ott reszketett vele a szobában, mind sokkal idősebbek mint ő. Azoknak kard volt a kezében. Volt egy kis gyerekkardja Úának is, ott lógott a derekán, kicsisége ellenére valódi kard volt éles pengével, de meg sem fordult a fejében hogy használja. Tökéletesen tisztában volt vele hogy a harc a felnőttek dolga, és hogy ő semmiképp sem alkalmas a küzdelemre.

Aztán egyszer csak belépett hozzá anyja, a kezében vértől csöpögő karddal. Minden szolgálólány mélyen meghajolt előtte. Illett volna hogy Úa is meghajoljon, de nem tette, úgy megdöbben azon ahogy anyja kinézett: szakadt ruhában, nagy vágással a melle táján, amiből még bőven csepeg a vér, a kardja is véres... biztos hogy harcba keveredett – és győzött. Győznie kellett, másképp nem lehetne most itt!

Odalépett Úához.

—Kislányom... most nagyon okosnak kell lenned! Felnőttnek! Veszítettünk. Az ellenség mindjárt ideér! Nem hagyhatjuk hogy elfogjanak bennünket!

Úa bólogatni kezdett. Naná hogy nem hagyhatják, ezt ő sem akarja! Igazán nem bízott az ellenségben. Amit látott, az azt sejtette hogy nem sok jóra számíthat amazoktól!

—Térdelj le! - parancsolta neki édesanyja.

Úa letérdelt a földre. Fogalma sem volt róla hogy mit akar tenni anyja, de ahhoz volt szokva hogy engedelmeskedjék. Sok évvel később, amikor újra meg újra eszébe idéződtek az akkori események, akkor persze már rájött, hogy anyja le szeretne volna őt fejezni, egyetlen szép csapással, hogy ne szenvedjen. De akkor még nem tudta ezt. Letérdelt.

S e pillanatban berobbant a szobába vagy nyolc ellenséges katona, a szolgálólányok felvették velük a küzdelmet, de hát ők csak nők voltak, s nem is képzett harcosok, pillanatok alatt elhullottak azok csapásaitól, csak egyetlen katonát sikerült megsebesíteniük, hogy annak ömlött a vér a jobbójából, s így harcképtelenné vált. De a többiek bőven elegen voltak Úa és édesanyja elfogásához. Nem volt idő Úa lefejezésére sem, mert a legelső berohanó katona rögvést reájuk rontott, s olyan gyors volt, hogy sikerült beledöfnie a kardot Úa anyjának vállába.

Mégis volt annyi erő a nőben, hogy a katonát egy szép szúrással felnyársalja. Mire azonban végzett ezzel, egy másik katona már a kezében tartotta Úa mindkét vállát! És nem siethetett a kislány védelmére az édesanyja, mert közte és Úa közt hárman is álltak, és kivont kardokkal közeledtek a nő felé, óvatosan, mert látták már hogy nő léte egyáltalán nem rossz harcos.

Úa anyja felmérte a helyzetet. Egyértelmű volt a számára hogy minden elveszett, legyőzték őket. Erre előhúzta a rövid kardot, és lerakta a földre, maga elé a hosszú kardot. Erre minden katona megtorpant, abbahagyták a közeledést, mert ez annak a jele volt hogy a nő nem óhajt tovább küzdeni, hanem becsülete védelme érdekében a rituális öngyilkosságra készül.

S úgy is volt. A nő terpeszbe állt, lehajolt, a pengét a két lába közé illesztette...

S ekkor megszólalt a legmagasabb rangú ellenséges katona:

—Megállj! Velcen dazsan parancsára élve kell téged elfognunk!

—Soha! - válaszolta Úa édesanyja megvetően.

—Megtiltom hogy a halálba menekülj!

—Pimasz féreg! Nekem te ilyesmit nem tilthatsz meg! Nem vagyok a hatalmadban!

—Elfeledkezel a leányodról! Őseim nevére fogadom, ha megölöd magadat, ha a Szép Utat választod, mindannyian akik itt vagyunk, megerősokoljuk a leányodat!

A hagyományok betartásával végzett öngyilkosságot nevezték úgy Najpában, hogy „Szép Út”.

E szavakra Úa hányni-vetni kezdte magát a katonák szorításában, de azok sokkal erősebbek voltak. Látta hogy anyja habozva néz rá. Végül a nő megszólalt:

—Leányom, úgyis csak azért akarnak engem élve, hogy megalázzanak! S akkor veled is megtennék! Ezt tehát nem kerülhetjük el! Viseld el méltósággal amit a Sors kirótt rád, s utána amint teheted, kövesd a példámat! Nagyon szerettelek! - mondta, azzal tövig döfte magába a rövid kardot, s azonnal meg is forgatta egy lendületes mozdulattal. Altestéből ömleni kezdett a vér, de még sokáig rángatózott ott, és senki nem adta meg neki a kegyelemdőfést, holott a bátran a halálba menőknek le szokták vágni általában a fejét, hogy ne szenvedjenek annyit.

Vele ezt nem tették meg. Talán mert más dolguk volt.

Hogy mi? Természetesen az ígéretük betartása! Az ígéreteket nagyon komolyan vették Najpában. Ha azt mondták hogy megerősokolják Úát, akkor azt végre is kell hajtani!

Hát megtették. Őa önkéntelenül is számolta őket. Hatan voltak. És ez bizony igazán megrázó élmény egy olyan kicsi leánynak!

Mikor e hatból öt megtette ami szerintük kötelességük volt, az utolsó előtti így szólt a társának:

—Ha te is meghágtad, vágd le a fejét, mert csak az anyja kellett volna élve! Mi megyünk hogy résztvegyünk a maradék harcokban!

Az bölintott hogy igen, megteszi, azzal valóban beledugta ő is Úába a férfiasságát. És Őa hiába sikoltozott alatta, senki nem jött a segítségére, nem volt már aki segítsen neki, és mindig mikor oldalra billent a feje, látta anyja vértócsában fekvő tetemét, ami eleinte még rángatózott, de az erőszak vége felé már azt sem tette. És végre Őa felismerte, hogy tökéletesen egymagára van hagyatva, őt most nemcsak megalázzák de pillanatokon belül meg is fogják ölni!

S így most hogy már csak egyetlen katona volt a teremben, aki javában fölötté lihegett, most Őa a derekához nyúlt, kirántotta a gyerekkardját, amit el sem vettek tőle, annyira nem tartották ellenfélnek, s ezt most teljes erejéből beleszúrta a katona oldalába. S amikor az kiáltott és igyekezett felugrani, akkor Őa szúrta újra meg újra...

Ahogy később visszagondolt azokra a percekre, úgy találta, hogy nem emlékszik tisztán minden pillanatra. Annyi bizonyos hogy a katonát megölte, de azt már nem tudta sohasem eszébe idézni, miként került egy mély vágás a jobb alkarjára. Lehet hogy a katona védekezett. De akkor miért nem sikerült megölnie őt, a kislányt?! Lehet persze hogy csak szerencséje volt.

Arra azonban már emlékezett, hogy ezután kilesett a folyosóra, és bár ellenséget nem látott sehol, de a távolról odaszüremelő zajokból megállapíthatta, hogy másutt még javában dúl a harc. Pedig ő igazán nagyon szeretett volna valahol egészen másutt lenni!

De nem látta sok esélyét annak, hogy észrevétlenül kikeveredhessék a várból. És különben is, hová mehetne?! Mi lenne vele?!

Odalépett anyja teteméhez, és kihúzta belőle a rövid kardot. Alig bírta róla lefejtetni anyja ujjait. Emlékezett rá hogy édesanyja utolsó kívánságával azt hagyta meg neki, hogy amint lehet, kövesse a példáját. Igenám, de Őának ehhez bizony nem sok kedve volt! Iszonyúan fájt még most is a pisilője a sok erőszaktól, és volt annyi esze hogy tudja, ha nem férfiak farka hatol belé ott, hanem egy kétélű, hegyes és éles vasdarab, az csak még jobban fájhat!

De hát mi mást tehetne? Ő nagyon kicsi, nagyon gyenge, az ellenség sokkal erősebb mint ő, nem védheti meg magát!

S hirtelen észrevett egy aranypénzt, ami anyja teste mellett hevert a vértócsában. Biztos a haláltusa során eshetett ki anyja ruhájából. Ebben semmi meglepő nem volt, nőknél gyakran szokott lenni pénz, gyakrabban mint férfiaknál, mert a nemesek pénzügyeit sokesetben ők intézték a férjük helyett. Őa tehát nem lepődött meg, ellenben támadt egy ötlete. Elégkétségsébeesett ötlet, de hátha beválik!

Gyorsan leoldotta magáról a kis kardját, azután kikutatta anyja tetemét, s elvette az összes pénzt, ami csak volt nála. Lehúzgálta anyja értékes gyűrűit is, csakúgy mint a halott szolgálokat is kirabolta. Nekik már úgysem kell semmi! Ezután átment a másik szobába, ami történetesen anyja szobája volt, egy kevés pénzről itt is tudta hogy hol van, azt magához vette. És ezután átöltözött, a lehető legszebb ruhába amibe csak tudott, tükör előtt megszemlélte magát, hogy nem véres-e valahol, s ahol kellett, megtisztálkodott.

S ezután még alaposan ki is festette arcát, hogy amennyire lehet ne csak szép legyen, de ne is hasonlítson korábbi önmagára. Tudta persze hogy akárki felismerné első pillantásra apja emberei közül, de hát azok már nem élnek!

S így amikor készen lett, szívdobogva indult meg a kapu felé, hogy kijusson a várból.

—Hát te meg ki vagy?! - kérdezte tőle az ellenség kapunál őrködő tisztje.

—Hetéra. - válaszolta cseppet sem nyugodtan Őa.

—Ilyen fiatalon?!

—De hiszen már öt esztendeje tanulom a szakmát! És az úr az ilyen fiatalkákat kedveli. Azaz, csak kedvelte, mert megöltétek. Szégyellhetnétek magatokat! Most ki fogja kifizetni a mamómat, mi?!

—Én ugyan nem! - röhögött a katona. —Na eredj akkor, semmi keresnivalód itt! - intett neki.

És így Úa elhagyta a várat. És nagyon örvendett neki, hogy volt annyi esze hogy eszébe jusson: a hetérákat a legvéresebb pillanatokban is kímélni szokták, mert erre kötelezte a harcosokat a hagyomány. Márpedig a najpa nép nagyon hagyománytisztelő volt.

De most mi legyen vele?! Hová menjen, hol fog aludni, hol kap enni?! Miből él meg?!

Kézenfekvő volt a döntése. Ha már eddig hetérát alakított, s ez az élethez segítette, akkor ezután is az lesz! Jó dolog hetérának lenni, lámcsak, azokat nem ölik meg!

Különben is, mi mást tehetne?! Ha kiderül errefelé hogy ő ki, – máris megölik. Ha elvándorol valami másik, messzi dazsan birtokára és ott derül ki hogy ő kicsoda – akkor is lehet hogy megölik, de ha nem is, akkor is megvetik, senki nem segítene rajta, azt mondanák hogy erkölcsstelen valaki, csak mert nem követte anyját a halálba!

Holott amikor erre gondolt, Úa nemcsak nem érzett vágyat az öngyilkosságra, de inkább haragot érzett anyja iránt. Úgy gondolta, anyja cserben hagyta őt. Hátha nem ölték volna meg a fogságban! Legalábbis nem erőszakolják meg! Vagy ha már anyja mindenáron meg akart halni, próbálta volna kiszabadítani őt úgy, hogy rátámad az őt elfogókra!

Amikor ilyen gondolatok jártak Úa fejében, ekkor majdhogynem gyávának tartotta anyját.

Később persze, ahogy múltak az évek, már árnyalódott a véleménye, felnőttebben gondolkodott, tudta sajnálni anyját, és képes volt már szeretettel is gondolni rá. De az tényleg később volt, sokkal később.

Akkor azonban csak az járt Úa fejében, hogy ő nem akar meghalni sem saját kezeitől, sem más kezétől. És semmi de semmi reménye arra sem hogy valaki feleségül vegye, mert kicsi is és nem is szűz. Sőt, ha kiderül hogy kinek a lánya, akkor még gyávának is tartják. És különben sem jó dolog feleségnek lenni, mert lámcsak, anyja is feleség volt, nem is akárkinek a felesége, s lám hogy végezte!

Igen, hetérának lenni nagyon jó. Az még lehet belőle.

S így aztán bármennyire is éhes volt, de nagy óvatosan tűrte az éhséget három napig, senkitől nem kért élelmet, bújkált mindenki előtt, s e három nap alatt igyekezett jó messzire jutni szülei várától. S aztán abban a faluban ahová ért, megkereste az ottani mamót, és így szólt hozzá:

—Hetéra szeretnék lenni!

Na már most, a hetérák nem így keletkeznek. Hiába szeretne egy lány hetéra lenni, mert sokan szeretnének azok lenni. De a hetérákat a mamó veszi. Ő választja ki! Így aztán a mamó igencsak meglepődött!

S mert Úa is tudta hogy ez igen szokatlan módja annak hogy egy lány hetéra legyen, így szólt:

—Megfizetem a fáradozásodat, hogy hetérává nevelsz! - és odaadott a mamó kezébe egy csomó szép gyűrűt. Némelyik igen értékes volt.

—De hát ki vagy te gyermekem?! - kíváncsiskodott a mamó.

—Egy egyszerű úr leánya, akinek a szülei meghaltak. De a nevemet nem akarom megmondani, hogy szégyent ne hozzak az emlékükre. - válaszolta Úa.

Az úr megszólítás (rang, cím) kijárt mindenkinek, akit egy szukó vagy annál magasabbrangú valaki kinevezett valahová valamilyen feladattal, aminek következtében egy földterület és az azon élők fölött korlátlan uralmat gyakorol, de a földterületet nem örökölhetik az utódai. Úrnak mondták azonban gyakran a szukókat sőt a dazsanokat és helytartókat is, abból a megfontolásból, hogy ők tulajdonképpen a császár kinevezettjei, vagy ha nem is a császáré, de épp Ominta istené. Mindenesetre aki nem parancsolt embereknek, az biztos hogy nem számított úrnak.

Valódi származását Úa nem véletlenül tagadta le. Nem hiányzott neki, hogy valaki emiatt megölje!

S a mamó befogadta Úát, mert nem volt semmi jónak az elrontója. Úa szép leány volt, nem is a csöcselék közül való, pénzébe nem került, sőt, nagy értéket kapott tőle! Miért is ne fogadta volna be?!

S Úa nem is költötte minden pénzét arra hogy hetéra lehessen, mert a többi nagy előrelátóan elrejtette még a mamóhoz menetele előtt az erdőben.

S aztán ahogy múltak az évek, belőle is mamó lett, ami egyáltalán nem minden hetérának adatik meg! Főleg nem olyan fiatalon mint neki. Mert ő nem került pénzébe a mamónak, emiatt kikötötte hogy azután, hogy megkapja a bizonyítványát a mamótól, csak öt éven át adja minden keresményét a mamónak, s azután már szabad hetéra lesz! S így még huszonöt éves sem volt, s máris gyűjthette a vagyonkáját, szaporíthatta a szülői várból elhozott pénzecskéjét. Továbbra is a mamójánál lakott, de már nem minden keresményét adta le neki, szépen gazdagodott, s így alig múlt harminc esztendő, maga is mamóvá lehetett.

S mikor megérkezett hozzá Icuí által Mea üzenete hogy beszélni szeretne vele, eddigre Úa már kifejezetten gazdag, sőt, nagyon gazdag mamónak számított!

Elgondolkozott a különös üzeneten. Egészen más lett volna, ha Zak szukó akar beszélni vele. Az teljes mértékben normális, megszokott dolog. Nyilván hetérát akarna rendelni egy vagy néhány alkalomra. De a leánya?! Vagy ki akarja próbálni Mea, milyen egy nővel?! De hát ehhez nem kéne titokban beszélniük, cseppet sem szégyenletes az, ha egy nő kíváncsi ilyesmire, s ugyan ki más is engedhetné meg magának, ha nem egy nemes leány!

Úának jó orra volt a különleges események megérzésére. S most minden idegszálával érezte, hogy valami nagy dolog készül.

Beszéljen Meával vagy ne?! Megtehetné hogy nem beszél. Hogy nem megy Meához, illetve nem fogadja ha hozzá érkezik. Megtehetné, mert Mea csak a lánya a szukónak, de nem maga az úrnő. Mea természetesen megsértődne, de nem sokat tehetne ellene.

Ezen gondolkodott, mielőtt válaszolt volna Icuinak. Icuí illedelmesen hallgatott. Nem volt alázatos, de gőgös sem. Ami az ő társadalmi megbecsültségét illeti, ő szolga volt, eképp nagyból egybeesett tekintélye a mamó tekintélyével. Azaz, kissé még talán tekintélyesebb is volt, mert hiszen ő hűséget fogadott urának és úrnőjének! A mamó azonban senkinek nem tartozik hűséggel, csakis önmagának.

Ellenben azt tudta, hogy lényegesen szegényebb mint a mamó. Annyira, hogy nem is lehet egy napon említeni őket. A mamó valójában annyira sok pénzzel rendelkezett, ami Icuí szerint ha nem is volt annyi mint ura, Zak szukó pénze, de legalábbis megközelítette annak vagyonát. Sőt... ennyi pénze sok mamónak lehetett, de Úa mamó különösen gazdag mamó hírében állt. Azt beszélték gunyorosan róla, hogy gyerekkorában Úa mamó elesett, megtaposta a mellét egy ló, s hogy megmentse az életét, kivették a melléből a megtaposott szívét. S hogy mégse legyen ott kongó üresség, beraktak a mellkasába a doktorok egy teli pénzeszacskót. Azóta is mindenki akit a mamó az ölelésére érdemesít, ha a mamó mellére hajtja a fejét, hallhatja a pénzcsergést a szív helyén, szívdobbanások helyett.

És ugyan mi pénze is lehet egy szolgának, hogy versenyezzen egy mamóval?! A hű szolgát az urak becsülik, de nem fizetik!

Az hogy valaki szolga, az nem cím, de már rang! Szolgának számít mindenki, aki egy úr vagy afölötti rangú valaki háztartásában él, dolgozik. Általában, de nem mindig egy mester beosztása alatt tevékenykednek. A szolgáknak már bizonyos megbecsültsége van, egy hű szolga sok év után könnyen elérhette a mester-rangot, de lehetett belőle néha még kisebb úr is. A szolgálólányok és szolgálónők gyakorlatilag mind az úr szeretői a munkájuk mellett, ez lényegében beletartozik a munkaköri kötelességükbe, de ez nem érdekli a férjüket vagy mást, ezt természetesnek tartják. Ezt az uraság felesége is természetesnek tartja, és eszébe sem jut féltékenykedni. A szolgálónők úrtól született gyermekei ugyanis nem számítanak az úr gyermekeinek, mindazonáltal általában szolgának nevelődnek fel, ritkábban megölik őket. Az biztos hogy nem örökölnék semmit, s emiatt is érthető hogy az úr felesége nem féltékenykedik. A szolgálónők férje általában még örül is neki ha feleségét-leányát az úr kiszemelte szeretőnek, mert így nagyobb a reménye rá hogy kedvezőbb körülmények közé kerül, jobb munkát kap, sőt talán-

talán úr lesz. A szolga a munkájáért nem szokott pénzt kapni, legfeljebb egészen kivételes alkalmakkor, jutalomként, mindazonáltal a megélhetése biztosított, mert teljes ellátásban részesedik, úgy élelmét mind lakhatását illetően. (Utóbbi azt jelenti hogy a szolgák közösen építenek egymásnak házat az uraság földjén, annak háza közelében, illetve némelyek az úr házában is laknak. A teljes ellátás pedig azt jelenti hogy közösen főz a szakács az úrnak is és a szolgáknak is, bár az úrnak többnyire finomabbat. De a szolgák élelmezése is az úr pénzének terhére megy). A törvény szerint az úr akármikor megölhette a szolgáit, sőt, öngyilkosságot is parancsolhatott nekik, ellenben nemcsak kötelező, de illendő is volt hogy gondoskodjon szolgái ellátásáról, ami az anyagi feltételeket illeti. Ebből a szempontból felelősséggel tartozott irántuk. Ezért is volt vonzó a szolga-lét, mert a parasztok közt nem is volt ritkaság az éhhalál, de ez a szolgákat sosem fenyegette.

A szolga köteles volt mindent megtenni amit az ura parancsolt neki (vagy ura felesége), és meg is tette, mert ha megölte egy másik úr az ő urát, akkor többnyire az egész házanépével is végezni szokott, a szolgáknak tehát érdekük volt hogy az uruk életben maradjon, vagy hogy annak vér szerinti leszármazottja lépjen az uruk örökébe. Emiatt a szolgák vészhelyzetben fegyveresen is uruk védelmére szoktak kelni, még a nők is, bár a nők úgy általában és a mindkét nembeli szolgák többnyire nem szoktak harcolni. A szolgák fegyverfogása tehát csak olyasféle körülmények között szokott megtörténni, amikor az uraságot otthon a szolgái között támadja meg valaki váratlanul, vagy utazása közben amikor néhány szolgálója-szolgálólánya vele van. Ilyen esetben azonban fanatikus elszántsággal védik az urat a szolgák, mert amennyiben sikerül őt megvédeniük és ezt ők is túlélik, úgy csaknem biztos hogy igenis urak lesznek ők is, vagy ha nem is ők, de valamelyik gyermekük.

Icui nem akart hetéra lenni, legalábbis nem azután hogy ki lett nevezve szolgának. Ő egészen más életcélú tűzött ki maga elé, olyat, amit Mea előtt sem titkolt. Szeretett volna mester lenni majd tíz-húsz év múlva!

A mester-cím cím kijárt mindazoknak, akiket egy úr vagy afölötti rangú valaki kinevezett valami olyan feladatkörbe, ahol embereknek parancsolhat, de nem tartozik egy bizonyos területen élő összes személy az ellenőrzése alá. Ilyen lehet például a főszakács, a solymászok vezetője, a főírnok, stb. Icui főszakács szeretett volna lenni. És meg is volt erre minden esélye, mert igaz hogy nem kuktálkodott, de valóban jól főzött, és a főszakács is kedvelte, aki ráadásul már meglehetősen idős is volt.

Tehát Icui illedelmesen várta a mamó válaszát, mint olyasvalakiét, aki önála nem tekintélyesebb, de nem is alacsonyabb rangú, ellenben akivel ajánlatos jóban lenni.

S végül a mamó döntött. Így szólt hozzá:

—Azt hiszem akkor lehet a legjobban eltitkolni valamit, ha teljesen nyíltan csináljuk, hogy mindenki lássa! Akkor ugyanis senki nem gyanakodik! Mondd meg tehát úrnődnek, hogy egyszerűen jöjjön el hozzám, és ha valaki kérdi hogy miért jön, akkor mondja azt, hogy tájékozódni akar a hetérák árai felől, mert közeledik apja születésnapja, s ilyen ajándékkal óhajt kedveskedni neki! Legalábbis elképzelhetőnek tartja hogy ilyesmivel kedveskedjék apjának! Aztán később még mindig mondhatja azt, hogy drágállotta a lányaim árát!

Icui meghajolt és elment, és ámult a mamó ravaszságán. Mert ez valóban nagyon hihető lesz, és tényleg közeledik Zak szukó születésnapja!

A mamó pedig parancsot rikkantott, mire a leányok nekikészültek hogy illendő módon fogadhassák Meát. A fogadóterembe a földre új ülőpárnákat helyeztek, az alacsony asztalkára hófehér porceláncsészéket Mea és a mamó számára, s készítettek friss főzésű, erős teát is. Tettek az asztalra akácmézet is és napraforgómézet is. Nem tudták ugyanis, Mea a teát ízesítés nélkül issza-e, s ha édesíti, akkor milyen mézzel szereti azt. Ez a két fajta méz volt elterjedve Najpában, és még a vegyes méz is, de azt csak a szegényebbek használták, mert sokkal olcsóbb volt a válogatott méznél, habár még úgy is elég drága sokaknak. De hát egy mamó megengedhette magának a luxust. Főleg ha fontos vendéget várt!

És Őa mamó úgy gondolta, Mea fontos lehet a számára.

Nagy hajlongások közepette tessékelt be a házába Meát. Megtette, bár tudta hogy azért Mea mégsem olyan fontos személyiség mint a leány apja. Mégis alig-alig adott csak kevesebb tiszteletet neki mint amit Zak szukónak adott volna. Tudta hogy ez jólesik a leánynak. Márpedig miért is ne örvendeztesse meg Meát, amikor Mea nyilvánvalóan valami fontos ügyben akar beszélni vele, ha egyszer titoktartást kér! Remélhetőleg ez jelentős bevételt hoz neki. A pénz pedig akkor jó, ha sok van belőle! És az udvariasság egyáltalán semmibe nem kerül neki, ellenben sok pénzt hozhat, ezt már alaposan megtanulta.

Emiatt még azt is megtette hogy nemcsak meghajolt, de úgy köszöntötte, ahogyan azt az alacsonyabb rangúak szokták a magasabb rangúak előtt:

—Szép az élet!

E köszöntésnek az volt az értelme, hogy ez azt jelentette tulajdonképpen, hogy aki mondja az szépnek tartja az életet, mert jó élni ha jelen van az is, akinek mondják a köszöntést, tehát az úr vagy úrnő. Ha meg az úr vagy úrnő látogatóba vagy akármiért is jön, akkor azt jelenti hogy azért szép az élet, mert örvendezünk hogy megtisztelt bennünket a látogatásával. De csak akkor szokták mondani, ha jelentős a rangkülönbség, illetve ha valaki nagyon meg akar alázkodni. Mea ezen igencsak elámult, mert bár azt ő is úgy gondolta hogy lényegesen magasabb rangban van mint a mamó, de azt sem feledte hogy elvileg a mamó semennyire sincs kiszolgáltatva neki, s ha apja gazdagabb is a mamónál, de ez egyrészt nem biztos mert senki nem tudhatja, mennyi a pénze a mamónak, másrészt ami az apja pénze, az nem az ő, Mea pénze!

Azt azonban megértette hogy Űa mamó igyekszik nagyon szerény lenni, udvarias vele szemben, emiatt így köszönt vissza:

—Igazad van Űa, melletted az élet kiváltképp szép lehet!

Ez pedig azt jelentette a bonyolult najpa udvariassági szabályok szerint, hogy nem fogadja el a felkínált magasabb rangot a vendégeskedés idejére, s bár nem tartja magát alacsonyabb rangúnak, de egyenrangúként kíván tárgyalni a mamóval, és nem úgy mint aki a felettese akár jelképesen is. S ezt hallva Űa ezt gondolta:

—Kíváncsi vagyok, mi sül ki ebből, mert Mea büszke lány azt tudom, valamit tehát nagyon akarhat ha ennyire leadja a méltóságát!

Ahogy beléptek a házba, az előtérben Mea kibújt a cipőjéből, és felhúzta az ottani egyik papucsot, ami kifejezetten a vendégek számára volt odakészítve, hogy ne vigyék be a koszt a belsőbb helyiségekbe. Udvariatlanságnak számított ha valaki ezt nem tette meg, de ha mégsem tette meg, akkor illetlenség volt ha figyelmeztették erre. Ezután Mea leoldozta a fegyvereit, s azokat odanyomta a szolgálatkészen mögötte álló egyik hetératanuló markába, aki azonnal felakasztotta azokat az egyik fogásra. A vendégek kiszolgálása mindennel ami nem szex, a hetératanulók dolga volt. Fegyvert pedig nem volt szabad a hetérák házának belsőbb helyiségeibe vinni, nehogy a vendég, ha netán lerészegedik, vagy ha több vendég van és féltékenykedni kezdenek egymásra, valamiképp megölhesse a hetérákat vagy a mamót. És a fegyvereket nem kellett féltetni, a hetérák vigyáztak rá, most is mikor átvette Mea fegyvereit a Csirtil nevű kis hetératanuló, előbb hozzáértette a kardhüvelyhez a homlokát, tisztelete jeléül, s csak ezután akasztotta fel azt a fogásra.

Ezután beljebb léptek, majd Mea leült az ülőpárnára. Leült vele szemben Űa is, és töltött a gőzölgő teából azonnal Mea csészéjébe. És nem szólalt meg. Illetlenség lett volna megszólalni a vendég előtt, főleg azt tudakolni hogy miért is jött. Másrészt a vendég részéről is illetlenség volt hamar szóbahozni a jövelele célját, mert ez olybá tüntette volna fel, mint aki követelődzik, mint aki gyorsan rá akarja kényszeríteni a házigazdát az akarata teljesítésére.

Természetesen minél rangosabb volt a vendég a házigazdához képest, annál előbb hozhatta szóba a jövelele célját.

Űa szakértő volt az emberek jellemének és hangulatának megítélésében. Kellett ez egy mamónak! S most látta, hogy Mea majd' szétrobban a türelmetlenségtől. Egészen biztos volt benne, hogy Mea nagyon hamar megmondja, mit akar.

Valóban. Illett volna az is hogy Mea sokáig szürcsölje az első csésze teát, sőt, hogy amennyiben megízese, akkor sokáig kevergesse benne a mézet, ehelyett szinte azonnal felhajtotta a

pedig csaknem tűzforró teát, csoda hogy össze nem égette a torkát! Ki is gyöngyözött a veríték az arcán.

—Szép ez a csésze. - mondta aztán, a szeme elé emelve a porceláncsészét.

—Valóban szép. - mosolygott Űa.

—Művészi munka. Sokba kerülhetett.

—Negyven aranytallérba. - vont vállat szerényen Űa.

—De hiszen az *valóban* sok! Szörnyű sok!

—Egy híres porcelánművész utolsó remekműve ez a készlet. És mit meg nem teszek, csak hogy a vendégeim jól érezzék magukat!

—Hát igen. Nehéz nekünk nőknek... és ti hetérák is nők vagytok. - sóhajtotta Mea. —Hanem te Űa mamó valóban nagyon gazdag lehetsz, ha ennyit rá tudsz szánni a kulturált lepedőkörnyezet megteremtésére!

—Egyáltalán nem vagyok gazdag, úrnőm! Fogalmam sincs, miért terjesztik mindenfelé rólam, igazán minden alap nélkül! Az igaz hogy a házam szép, s értékes tárgyakkal van tele, de ami a készpénzt illeti, abból egyáltalán nem rendelkezem sokkal!

Erre Mea, igen udvariatlanul, legyintett egyet, jelezve hogy a mamó egyetlen szavát sem hiszi. De hát hitetlensége érthető is. Amióta világ a világ, soha még egyetlen mamó sem élt aki bevalotta volna nem azt hogy mennyi a pénze, de akárcsak azt is hogy nem nyomorog! Mind azt híresztelték magukról, hogy talán még a döngyűzők is gazdagabbak mint ők, talán mert attól féltek, s talán nem is minden alap nélkül, hogy az urak elvehetik a vagyonukat. S mondták ezt akkor, amikor néha hatlovas hintón jártak ide-oda, sőt, azt is tudta mindenki, hogy Űa mamónak saját hajója van, még ha e vitorlás nem is a legnagyobb hajók egyike.

Űa természetesen nem figyelmeztette Meát, milyen udvariatlan dolog legyinteni valaki más szavára. Mea e cselekedete mindenestre azt a véleményét erősítette, hogy a leány eléggé ideges lehet. És különben ő maga sem várta el hogy Mea elhiggye neki, hogy szegény. Tulajdonképpen szavaival csak azt akarta burkoltan Mea értésére adni, hogy nem kíván beszélni az anyagi helyzetéről. S így most ezt mondta:

—Én valóban nagyon gazdag vagyok, de gazdagságom nem pénzben mérhető, hanem leányaim szeretetében! Ami pénzem ugyanis csak van, azt mind lányok vásárlására fordítom, s az ő kitanításukra, hogy így növeljem azok számát a világban, akik szeretnek engem!

—És azok számát, akik pénzt szereznek neked! - gondolta Mea, de nem mondta. Mindazonáltal bár Meának alapvetően igaza volt, de Űa mamó nem hazudott nagyon, mert valóban számtalansok hetérája volt. Űa mamó ugyanis nem csupán ebben az egy faluban tartott fenn hetéraházat ahol lakott, sőt, ez az itteni még csak nem is volt a legnagyobb efféle intézménye. Más falvakban, s leginkább más városokban is volt neki hetéraháza, ahol egy-egy kiöregedett, de a szakmát jól ismerő, megbízható hetéra kötötte az ő megbízásából a lányoknak az üzleteket. Természetesen illő jutalékért cserébe. Hogy lopni ne lehessen sokat, a mamó szigorú számadások vezetését követelte meg alkalmazottaitól, de azok így is örvendtek, mert ez mégis majdnem olyan volt nekik mintha igazi mamók lehetnének öregségükre, és jobban is éltek mint a közönséges hetérák, hát még mennyivel jobban éltek mintha vénségükre paraszttá kellett volna visszavedleniük!

Mert parasztnak lenni nem jó. Parasztnak utóda csak paraszt lehetett, katona csak akkor, ha az úr beleegyezett. Nem hűséget vártak el tőlük, csak engedelmességet és adózást. Egy paraszt fiúgyerek álmainak netovábbja épp az hogy katona lehessen; ami a sok háborúskodásban nem is volt éppen lehetetlen. Érdekes, hogy bár egy katona elvileg könnyebben lehetett úrrá ha bátor és ügyes volt mint egy szolga, de ennél nehezebben volt elérhető egy paraszt számára hogy szolga legyen, habár ott kevesebb a lehetőség a kiemelkedésre. Parasztlány azonban nem lehetett katonává, csakis szolgává, nagy-nagy szerencsével! Erről álmodik minden parasztlány! De ez talán ha százból egynek sikerül. Paraszttal nem szokott együttthalni az úr, mert ezt magához méltatlannak tartja. Úgy tartják a nemesek ugyanis, hogy nemeshez hetéra való! Ha azonban mégis megteszi, a parasztférjek nem törődnek vele, sőt inkább örülnek neki, mert hátha úgy megtetszik az úrnak a nejük vagy lányuk hogy kinevezi szolgává, aminek számos előnye van. Ez annyira így van, hogy egy nemes nyugodtan megtehette hogy bemegy valame-

lyik paraszthoz és azt mondja a férjnek hogy most mondjuk két hétre a házba rendeli a feleségét szeretőnek, és a paraszt ezen nemcsak nem háborodik fel, de alázatosan megköszöni az úr kitüntető kegyét, és valóban őszinte örömet érez. Ez azonban már nem volt igaz a katonára, a katonák feleségét az urak már tiszteletben szokták tartani hogy nem hálak vele. Többek közt ezért is volt a katonáknak nagyobb megbecsültsége mint a parasztoknak.

Parasztnak voltak tekinthetők az összes mesteremberek is, bár a fegyverkovácsok a parasztok közül gyakran kiemelkedtek mint a parasztok legmegbecsültebbjei.

Igen, már akkor jobb egy hetérának ha egy katona veszi feleségül. És katonák szoktak is feleségül venni kiöregedett hetérákat. Katona bárkiből lehetett, aki nem a csőcselékből származott, de mert önként hűséget fogadott egy úrnak vagy magasabb rangúnak, ezért neki is nagyobb a megbecsültsége mint egy parasztnak. A katona más munkát nem végez mint a katonáskodás, mint fegyverei rendben tartása, lova (lovai) ellátása, a gyakorlatozás, harc-készségeinek fejlesztése, tehát nem végez termelő munkát, ellenben ha a hadjáratok során műszaki feladatok merülnek fel, például erőépítés, árokásás, hídépítés, stb, azt is el kellett végeznie. A hadihajókban is kizárólag katonák eveztek. Kimondott paraszti munkát azonban nem végez. Azt azonban elvárták hogy adott esetben feláldozza az életét az uraságért. Ha valamelyik katona ezt nem tette meg, azt azonnal megölték, lehetőleg kinhalállal, ráadásul kivégezték a gyermekeit is, feleségét is ha volt neki, sőt szüleit és testvéreit is, hogy a gyávaság ne terjedjen tovább, kivéve ha a testvérei is katonák voltak. Ezesetben azonban azok végeztek a gyávéval, már amiatt is hogy ők maguk is gyanúsak ne legyenek, különben is szégyent hozott rájuk.

És épp emiatt a hetérák sokkal jobban szerettek volna mamók lenni mint katonák feleségei. Mert mi van ha a férjük gyáva lesz és emiatt őket is megölik?! Vagy mi hasznuk van a férjükből, ha az hónapokig valahol tőlük messze katonáskodik?!

Akik tehát nem lehettek mamókká, azok boldogan vállalták hogy vezetik Űa mamónak a hetéraházait. És ezekből Űa mamó bizony igazán bőségesen keresett! Holott még csak nem is ezek voltak az egyetlen bevételi forrásai...

Mindazonáltal valóban élvezte azt is, hogy őt mennyien szeretik. Ez mintegy biztonságérzettel töltötte őt el. Ez, és a pénze mennyisége.

Épp emiatt nem is akart megválni a pénzétől. Még annak egy kis részétől sem. Márpedig most úgy vélte, egyre valószínűbb, hogy Mea szeretne tőle kölcsönkérni. S ezért hangsúlyozta oly nagyon, hogy neki nincs felesleges, mozdítható pénze. Mea természetesen nem hisz neki, de ez még mindig sokkal udvariasabb, mint ha azt mondja, hogy tudna adni, de mégsem ad!

El volt szánva rá, hogy kitart állítása mellett, miszerint ő majdhogynem koldusszegény, de meglepő dolog történt: Mea egyelőre nem beszélt tovább az ő pénzéről. Ehelyett letette a csészét, s meg sem várva hogy Űa udvariasan kínálja, töltött magának a teából, majd irtózatossággal napraforgómézet kevert bele, s ezt mondta:

—Én szeretem a hetérákat, Űa! Nem élvezni őket, nem próbáltam még a lepedőzést növel, de szeretem őket, mert irigylem őket. Ti hetérák olyan függetlenek vagytok, olyan légiesek, könnyedek, lebegtek a világ felett... amely nő nem hetéra, az nem ilyen mint ti. Azokat sok gond, bú, bánat nyomasztja.

—Úgy véled úrnőm, hogy aki nem hetéra, az nem olyan vidám mint mi vagyunk! Ebben bizonyára igazad is van, de hát nekünk nem szabad szomorúaknak lennünk, nem búsíthatjuk meg üzletfeleinket! - szólt a mamó, aki tehát majdnem megismételte Mea mondatát, bár más szavakkal. Csaknem úgy tett tehát, mint egy ügyes pszichológus. És ez logikus is volt, mert a mamóknak nagyon kellett érteniük a pszichológiához, holott e tudománynak a najpa nép körében akkoriban még nem volt neve sem.

—Mit iszom most?! - kérdezte váratlanul Mea, s ezzel sikerült megdöbbenenie Űát.

—Mézes teát, úrnőm!

—Tévedsz. Én most férfit és nőt iszom. A tea forró vize a férfi. A méz amit belekevertem, a nő. És ugye milyen szemérmetlenül sokat kevertem bele?

—Ha ehhez volt kedved! - mosolygott Űa.

—Nem értesz, mamó! A méz a nő. Amíg nem keveredik bele a teába, addig külön van, addig élvezni lehet édes ízét, illatát; rághatjuk, nyalogathatjuk, meg van őrizve krémes állaga, sőt, még szilárdná is száradhat, hogy beletörik a fogunk! De most nézd meg a teámat: nincs meg a méz! Eltűnt, elolvadt, engedelmeskedett a forró tea zsarnoki hatalmának! S bár a tea édesebb lett a méztől, de ezt már senki nem mondja többé méznek! Azt mondják: tea! Ennyit mondanak csak róla, még akkor is ha sok a méz benne! Amint tehát a méz a teába kerül, meghal! Megszűnik méznek lenni, s nem marad más csak a tea! Édes tea, de akkor is csak tea! Tehát nem teás méz, hanem édes tea! És épp így, amíg a leány leány marad, amíg egyedül él, amíg nincs férje, addig ő nem más mint ő maga, önmaga, tisztelhetik eszéért, bátorságáért, szépségéért, s talán más tulajdonságaiért is. Teheti amit akar, élhet boldogan! De amint férjhez megy, oda egyénisége, oda önálló akarata, élete már nem az övé, hanem a férjéé, és jelleme meg kell hunyász-kodjék férje jelleme előtt! A házasság a nő halála! Élete már csak látszatélet, a férfi ha megházasodik még férfi marad, amint a mézzel ízesített tea is tea marad, de a férjhez ment nő többé már nem nő, csak a férfi valamiféle kiegészítője! A nő meghal, amint a méz is meghal a teában! —Értelek úrnőm, de icipicit talán túlzol! Hiszen egy feleség szava a házasság után is a hatalom szava az összes szolga számára, sőt, a hűbéresek számára is!

És a mamó nem hazudott. A férj Najpában korlátlan ura volt a nejeének, tetszése szerint megverhette, megkínózhatta, visszaküldhette a családjához, s meg is alázhatta. Ám az úrnő minden szolgája életével-halálával korlátlanul rendelkezik! A férfiszolgákéval is! Általában véve ha a férj nincs otthon, az úrnő szava olyan mint az isten szava még a legmagasabb rangú szolgák számára is, sőt, ha egy nagy úr feleségéről van szó amely úrnak hűbéresei vannak, akkor azok számára is. Úgy tekintik ugyanis, hogy a feleség nem más mint a férj valamiféle önmozgó, öntudattal rendelkező végtagja, aki mindig sokkal magasabb rangú mint a férj bármiféle szolgája, bizalmasa, beosztottja, hűbérese vagy akárkije. Ez annyira így van, hogy a szolgák még akkor is kötelesek megtenni mindent az úrnő szavára, ha a férj is az udvarházban van, és tudván tudják hogy a férj nem akarja azt amit az úrnő parancsolt! Ilyen esetben az utolsó kiadott parancs érvényes, és ha azt az úrnő mondta, akkor annak a parancsa, és halálos modortalanság a férjnek szólni. Meg kell tenniük amit az úrnő mond (elvégre lehet hogy a férj meggondolta magát, ugyebár), és tudják hogy ők emiatt semmiféle elmarasztalásban nem részesülhetnek, hiszen parancsra cselekednek. Az úrnő természetesen valószínűleg szorulni fog a férj előtt, de ez már nem a szolgák baja. A szolgák dolga az engedelmesség, és ha az úrnő azt mondja, a saját nyakukat is el kell vágják, szó szerint! Az úrnő bár teljesen ki van szolgáltatva a férjnek, de épp emiatt kizárólag a férjének tartozik engedelmességgel, senki másnak soha. Férjhezmenetele után még saját apjának-anyjának sem.

A családfő hatalma gyermekei fölött is korlátlan. Bármelyiket meg is ölheti. Még felnőtt korukban is, mindaddig míg családot nem alapítanak.

Igenám, de az is biztos volt hogy Meának is igaza van, s a nő ezt most ki is mondta:

—Hiába tesznek meg mindent a szolgák amit a feleség akar, ha a feleség csak azt akarhatja, amit a férj akar!

—Egy feleség ügyes módszerekkel sokat elérhet a férjénél.

—Miért nekünk nőknek kell ügyeskednünk hogy akaratumk lehessen, miért nem a férfiak ügyeskednek, hogy ők érvényesíthessék így kerülőutakon velünk nőkkel szemben az akaratukat?! - tört ki szenvedélyesen Mea.

—A nő az nő, a férfi az férfi! - mondta nyugodtan Űa, de belül szinte izzott az érdeklődéstől. Micsoda lázadó lélek ez a Mea! Milyen érdekes! Nocsak-nocsak, nem is hitte volna hogy épp a szukó lánya ilyen lehet! Rendkívül érdekes! Talán valóban a hasznára lehet a későbbiekben Mea! Természetesen csak akkor, ha sikerül a terve. A tervei. Mert az is lehet hogy belehal...

—Te Űa, sok embert ismersz. - folytatta Mea.

—Kevesebbet mint szeretném. - mosolygott Űa.

—De többet mint én. Jóval többet.

—Ez valószínűsíthető, hiszen ez eltérő életformánkból következik.

—Épp erre az ismeretségi körödre lenne szükségem! Úgy érzem sokat segíthetnél nekem, Űa mamó! Segítségedet természetesen nem feledném el gazdagon megjutalmazni!

—Ó, semmiség, mindenképp örömömre szolgál, ha a szolgálatodra lehetek úrnőm...

—Hagyjuk ezt Űa, beszéljünk őszintén, mert kevés az időm az üres udvariaskodásokra! Te természetesen szeretnél minél több pénzt. Nos, most nem tudok neked pénzt adni, mert nekem sincs sok – de csak *most* nem tudok. Később annál többet adhatok neked. Ehhez meg kell bíznod bennem, de sokat nem kockáztatnál, mert nem is kérek tőled sokat, sőt, semmi különösezt, csak amit már eddig is gyakran tettél!

—Megtudhatnám hogy miről van szó, úrnőm?

—Hogyne! Szeretném ha mint házasságközvetítő működnél közre, és szereznél nekem egy megfelelő férjet!

—Én, és neked, úrnőm?! - vonta fel a szemöldökét csodálkozva a mamó.

—Te, és nekem! De jól figyelj! Azt mondtam ugyanis: *megfelelő* férjet!

—Értem én úrnőm, megfelelőt, hát persze! Tudom én azt hogy az milyen: szép, fiatal, nagy vitéz, természetesen gazdag is, minél előkelőbb, ezt mind tudom, csak azt nem tudom, nem lesz-e nagy a szóbeszéd amiatt hogy egy mamó keres neked férjet! Egyáltalán, ne vedd kérlek udvariatlanságnak, de e meglepő szándékokról tudnak a szüleid? És miként fér ez össze előbb mondott szavaiddal, miszerint a házasság a nő halála? Ennyire vágnál a jelképes halálra?

Mea kissé elmosolyodott.

—Talán minden kérdésedre válasz lesz kissé, ha megmondom, milyen férjet szeretnék! Ugyanis teljesen mást, mint amit az előbb elmondtál nekem! Annak természetesen örvendek, ha a férjem gazdag lesz, de egyáltalán nem fontos hogy nagy vitéz legyen, az sem hogy szép! A lényeg az, hogy nagyon-nagyon öreg legyen, igazi vénség, az utolsókat rúgja, tehát mielőbb meghaljon! Így ugyanis hamar megözvegyülök, én leszek az úrnő, független leszek, nem is megyek többé férjhez! Érted már, Űa mamó?!

Űa mint profi hetéra, nem jelezte az érzelmeit, ehelyett érezte, igen feszültté vált a hangulat, mert Mea most olyasmit mondott el neki, ami talán a leglényegesebb az egész mondanivalójában, mondhatni, ez a központi téma, amiért felkereste őt! Ha pedig így van, akkor rendkívüli jelentőséget tulajdoníthat annak, hogy ő, Űa miként reagál erre!

Ilyenkor a legokosabb ha akármit gondoljon is egy hetéra, de nemcsak nem mond semmit, hanem valami egészen más témába kezd, lehetőleg nemcsak más témába, hanem más cselekvésbe is. Ennek számtalan előnye van: egyrészt időt kap a hetéra hogy összeszedje a gondolatait, mit is válaszoljon! Ez nagyon fontos, mert egy hetéra nem fecseghet csak úgy összevissza, egy hetéra művelt társalgó kell legyen, tulajdonképpen okosabb mint akármelyik férfi, elvégre ki más is lehetne művelt társalgó, ha nem egy hetéra, akit a férfiak legalább annyira alkalmaznak beszélgetésre, mint lepedőzésre?! Közismert volt nemegy történet a hetéraiskolákban olyan hetérákról, akiknek a vélekedése csaták sorsát döntötte el.

Másrészt a válasz halogatásával a beszélgetőtársban bizonytalan érzéseket ébreszthet így a hetéra, ami nagyon jó lehet adott esetben, mert elősegíti hogy a hetéra véleményét, amit később mond el, komolyabban vegye a beszélgetőtárs, így tehát könnyebben meg lehet győzni az illetőt a hetérának a saját véleményéről. A később mondott válasz olyan érzést kelt a hallgatóban, hogy a hetéra bölcs, nem kapkodja el a választ, emiatt is hajlamosabb lesz a hetéra véleményére adni. A beszélgetőtárs lejjebb ad a gőgösségéből is, ha válasz előtt a hetéra valami mást csinál, mert úgy érzékeli, az ami őt nagyon érdekli, csak egy nem is annyira jelentős esemény a hetéra életében, tehát kicsinyedik önmaga fontosságának érzete a hetéráéval szemben. Egyben így a hetéra lelkileg mintegy „szusszanhat egyet”, nem kell egyfolytában görcsösen koncentrálnia.

Most tehát Űa megrázott egy kis csengőt az asztal mellett, mire belépett hozzájuk Csirtil, a kis hetératanuló, térdre ereszkedett és meghajolt előttük.

—Hozd be a gyümölcsöket! - parancsolta Űa.

Csirtil ismét meghajolt ültében, majd felállt és kiment. De már pár másodperc múlva bejött, egy tál gyümölcsöt hozva, ami nagyrészt almából, körtéből és narancsból állt, de a körte és az alma fel volt szeletelve és kimagozva, a narancs megpucolva és gerezdekre bontva, s volt még a tálban néhány fürt szőlő is. Tehát csupa olyasmi volt a tálon, amit azonnal eszegetni lehetett,

mintegy szemeztetve. És a tál színaranyból állt. Ez pedig olyasmi volt, amit nem sok mamó engedhetett meg magának.

—Tessék! - kínálta a gyümölcsöket Mea felé Úa.

—Nem vagyok éhes.

—Nem csak gyermek kedvéért lepedőzünk. - vont vállat finom mosollyal a mamó.

—De a jóllakásért eszünk.

—Többnyire, de nem kizárólag. Az édes íz édes gondolatokat ébreszthet bennünk.

—Én most csak arra bírok gondolni, miként őrizhetem meg a függetlenségemet! - válaszolta Mea, de azért kivett egy gerezd narancsot, és szopogatni kezdte, de ímmel-ámmal csak, és nem nagy kedvvel; a mamó látta rajta, hogy inkább csak amiatt tette ezt Mea, hogy a kezének némi munkát találjon. Úgy látta Mea annyira ideges, hogy majdnem remeg a lány keze, s ebből rögvest megértette, hogy nem is nagyon kell semmiféle hetératrükköt bevetnie, Mea tükön ülve várja a válaszát, neki Úának nyert ügye van, mert Mea semmiféle más ötlettel nem rendelkezett mint hogy hozzá jöjjön, mindent tőle vár!

Ettől Úa egészen elképedt. Ilyen nővel sem találkozott még. Ennyire ne akarjon valaki férjhez menni, ó, ó, ó!

—Tehát tiszteletre méltó apád nem tud arról, hogy mi a szándékod. - jelentette ki hirtelen határozottsággal, merően Mea szemébe nézve, holott Mea ilyesmit nem is mondott neki.

A lány összerezzen.

—Nos, hát szóval... nem tudom, azaz nem hiszem, bár, talán... ugyanis anyámnak épp ma mondtam hogy ilyen férjet szeretnék, de nem hinném hogy mondta volna apámnak... de hát mindegy is hogy mondta-e, mert apám úgyszólván a császárfihoz szeretne feleségül adni...

—Jorikóhoz?! - szaladt a magasba Úa mamó szemöldöke.

—Hozzá. - bólintott Mea. —De meg ne kérdezd hogy ezt miként szeretné megoldani, mert nekem nem mondta, és elképzelni sem tudom.

—Egy császárfi olyan vő, akire minden lányos apa vágyik, már ha van olyan merész hogy álmodni merjen! - tűnődött el Úa mamó, és maga is eszegetni kezdett egy narancsgerezdet.

—Most segítesz vagy nem?! - kérdezte határozottan Mea. És olyan hangsúllyal, hogy az más körülmények között felért volna egy sértéssel. De Úa mamó nem sértődött meg, mert tudta hogy Mea nagyon feszült lehet. Különben ha megsértődik, azt sem mutatta volna. A lényeg a pénz, egy hetéra addig hetéra amíg ezt észben tudja tartani, és a sértődésből nincs bevétel! A sértődés olyan luxus, amit csak a nemesek engedhetnek meg maguknak. Igazság szerint azok is csak ritkán, ezért is hálnak olyan gyakran! Egy mamó semmi esetre sem mutathatja ki a sértődését. Néha talán van módja bosszút állni titokban... de tényleg csak titokban.

Most így válaszolt:

—Gondolod hogy hatalmamban áll, úrnőm, megvédeni téged a császárfi nősülési szándéka elől? Tényleg ilyen hatalmasnak tartasz? Mert megtisztelsz a bizalmaddal, de én bizony...

Mea közbevágtott.

—A császárfi szerintem még nem is tudja, hogy apám mit dédelget a fejében!

—Akkor semmi félnivalód. Ami amiatt is furcsa, mert egy császárfi igazán jó kérőnek tetszik a szememben, aki bárki lánynak alkalmas lenne, nem?

—Eh, hiszen azt sem tudom milyen, szép-e, ronda-e, mi van a fejében...

—Szép. Kifejezetten daliás legény, biztosíthatlak róla! - mondta Úa határozottan.

—Miből gondolsz?

—Természetesen onnan, hogy láttam! - és Úa alig észrevehetően oldalra billentette a fejét, jelezve, milyen nevetséges Mea kérdése. Ezzel azt adta a lehető legudvariasabban Mea értésére, hogy az ő értesülései pontosak, mert ő nem mások kósza híreire hagyatkozik, hanem saját személyes tapasztalataira. Ami természetesen nem volt igaz, mert nagyonis ügyelt minden hirmorzsára! De azért nem is hazudott, mert tényleg látta Jorikót.

—Jorikó nemcsak szép, de ritkán látni nála csinosabb legényt! És ahhoz képest hogy a császár fia, igazán nem elkényeztetett, remek kardforgató, nyilazni is tud igen tisztességesen, s a császári udvar egyik legkiválóbb bajnoka a fegyver nélküli harcművészetekben is!

—Engem nem érdekel a férjem harci erénye, sőt, inkább annak örülök ha nem jeleskedik ilyesmiben, mert attól félek, mentől nagyobb bajnok, annál erőszakosabb odahaza, tehát annál kevesebb a szavam mellette! Értsd meg Űa, én független nő akarok lenni, de a szűleim férjhez akarnak adni!

—Nézd gyermekem, annak igen egyszerű a módja hogy ne menj a császárfihoz feleségül, elég ha csak megsérted valamivel, és kész, még csak nem is kell durva módszert választanod ehhez, lehet azt kulturáltan is tenni, sőt, úgy, hogy még csak gyanús se legyen hogy szándékoság volt a dologban! Ha akarod, boldogan kiokosítalak rá, milyen módszerekkel érheted el ezt, s ezt az oktatást teljesen ingyen tartom meg számodra, mondjuk azért, mert annyira tisztelem benned a hetérák nagy barátját! Ám előre figyelmeztetlek, gondold meg jól a dolgot, mert ha most nem mész hozzá Jorikóhoz, akkor később apád máshoz ad hozzá, tehát szintén feleség leszel, csak a férjed már nem lesz a császári trón várományosa!

—Ne köntörfalazz Űa, én elmondtam neked hogy mit kérek, azt is hogy miért! Épp mert attól félek hogy valakihez okvetlenül hozzá leszek adva, emiatt szeretném hogy ha ez már elkerülhetetlen, akkor az egy öregember legyen, aki hamar meghal, így nem sokáig leszek egy jelentéktelen használati tárgy a férjem életében, aki nem nagyon különb mint egy eleven ágymelegítő a hidegebb napokra!

—Hát igen, igen, megértelek... - bólogatott Űa. —Talán valóban az a legjobb egy nőnek, ha az ő kezében van a hatalom... de ez csak keveseknek adatik meg.

—Eh, nem erről van szó, nem a hatalomért, csak... De ez mindegy. - legyintett hirtelen Mea. —Segíts rajtam Űa mamó, és ha már én leszek a birtok egyedüli úrnője, akkor jószerivel azt kapsz, amit csak akarsz! Odaadom akár vagyonom harmadát is neked!

—Ez nagyon veszélyes nekem. Ez ugyanis csak akkor lehetséges, ha apád is akarná a házasságot, de nem fogja akarni, s ha találok is alkalmas férjet neked, úgy kéne elszöknöd hozzá...

—Vállalom!

—Igen, de amint kiderül hogy én szerveztem meg ezt az egészet neked, apád rögtön jogos haragot táplálna irántam, és megölne, engem is, fiamat is, lányomat is, talán még hetéralánykaimat is!

—De nem derül ki!

—De kiderül, mert ha te nem mondasz is semmit, de leendő férjed igenis mond, mert miért is titkolódná!

—Megtiltom hogy más mamók is odatelepedjenek a birtokomra, megtiltom amint független leszek, hogy egyedül csak a te lányaid szolgálatait vegyék igénybe a férfiak!

—Ez nem sokat segít rajtam ha már halott leszek!

—Szökj el te is időben valahová, még a házasság előtt, ahol apám nem ér utol téged!

—De akkor itt kell hagynom a házamat és minden nehezen mozdíthatót.

—Neked ajándékozom minden faluban a legszebb házat! De most nagy szükségem van rád!

—Csábító ajánlat. De kérlek, gondolkodj el rajta, úrnőm, mi történik ha találok neked egy igazán öreg férjet, mondjuk nyolcvan esztendőset, annál idősebbet tényleg nemigen hiszem hogy keríteni tudnék...

—Nem is kell, a nyolcvan esztendősnél nagyon megfelel! - szólt Mea megkönnyebbülten.

—Aztán ez olyan vénség hogy már tényleg járni sem tud...

—Ó, az csodálatos volna!

—Remeg minden tagja...

—Remek!

—Már talán alig lát...

—Legalább már életében is majdnem azt tehetem amit akarok, mert nem látja hogy mit csinállok!

—Nyáladzik...

—Majd nem a száját csókolgatom.

—Az lehet valóban, mert az ilyen vénségeknek, akik fiatal lányokat akarnak, néha furcsa kívánságaik vannak, én csak tudom mert mamó vagyok, ehhez aztán igazán értek, hihetsz nekem úrnőm, tehát könnyen lehet hogy valóban nem azt akarja hogy a száját csókolgasd

hanem egészen más részét, tudniillik az ötödik végtagját! De még sokkal különb dolgokat is el tudok képzelni!

Mea kissé elsápadt, de így szólt:

—Kibírom. Valamit valamiért!

—Tisztelem az elszántságot úrnőm, de kérlek gondolj bele, nem tudhatod meddig kell kibírnod!

—Szerencsére nem soká.

—Talán. De lehet hogy mégis soká! Mert ki tudja, vannak ám rozzant aggok, akik meglepően sokáig kihúzzák! Hiába nyolcvan éves, élhet akár száz évig is! És akkor húsz évre hozzá leszel láncolva egy efféle nyáladzó undormányhoz, akit talán neked kell még tisztába tenni is az utolsó években! És még ez sem minden, mert amikor végre-valahára elindul az Örök Útra, megtörténhet hogy úgy végrendelkezik hogy te semmit ne kapj vagy csak alig valamit, hogy a vagyona valamelyik fiára szálljon, aki valamelyik előző feleségétől született, vagy valami távoli rokonára! Te ugyan azesetben sem lennél éhhalálra ítélve, de akkor nem te lennél már az úrnő, hanem az a valaki aki az örökös! Sőt, nemcsak nem lennél úrnő, de még annyi szavad sem lenne mint volt addig a férjed mellett, tehát a semmiért viselted el a ronda, öreg, beteg, undorító férjedet évekig vagy évtizedekig! Vagy ha te is lennél a hivatalos örökös, de valamelyik fia, aki persze nem téled van, megölne a birtokért, ez is gyakori eset, tudjuk jól... Tehát ezt igazán nem ajánlanám, már bocsáss meg hogy tanácsot adok úrnőm, mert óriási a kockázat!

—Ez igaz, de hát akkor sincs más lehetőségem!

Erre Őa nem válaszolt semmit, de félrenézett sokat sejtető mosollyal, s ettől Mea ereiben vadul kezdett el hullámozni a vér. Biztos lett benne: a mamó igenis tud más lehetőséget! Mert ha nem tudna, nem nézne így! Hiszen a hetérák, s főleg a mamók, kiváltképp értenek ahhoz, hogy elleplezzék a gondolataikat, érzelmeiket!

S emiatt előre hajolt, olyan izgatott lett, és megragadta Őa kezét.

—Tudsz talán valami jobbat?! Kitaláltál valamit?!

—Ugyan miből vontad le e meglepő következtetést, úrnőm? - csodálkozott Őa. —Mondd inkább, miért is nem akarsz férjhez menni! Nem kívánlak ugyanis egyetlen kérdésekkel zaklatni amikhez semmi közöm, de érted ugye, ha ismerném indokaidat, talán eszembe jutna valami!

—De hiszen mondtam már! Független, önálló szeretnék lenni!

—Engem az érdekelne, mire használnád önállóságodat!

—Á, csak mindenféle aprócska szeszélyek kielégítésére, amik nem hinném hogy érdekelnének!

—Talán mégis!

Erre Mea mesélni kezdett a mamónak az ő nagy felfedezéséről a ferdeségekkel kapcsolatban, és mert büszke volt erre, hamarosan egészen belemerült a tangenstáblázat rejtelseinek a magyarázatába.

—Tehát én a tudományoknak szeretnék élni! - foglalta össze végül a mondanivalóját.

Őa pedig nagy figyelemmel hallgatta! Nagyon nagy figyelemmel! Még véletlenül sem mutatta halovány jelét sem annak, hogy untatná Mea magyarázata, amit Mea igen sokra értékelt. Milyen kedves is ez az Őa mamó! Merőben másként viselkedik vele, mint a saját édesanyja!

Eleinte ugyan tartott tőle, hogy Őa csak tetteti az érdeklődést, a hetérák nagyon értenek ehhez, csak hogy hamar rájött hogy erről szó sincs, Őa érdeklődése a lehető legőszintébb, tudniillik alaposan bele is kérdezett néhol Mea magyarázatába itt-ott, ha valami nem volt eléggé érthető a számára, sőt, a végén megkérte Meát, hogy figyeljen, mert most ő Őa elmondja ezt az egészet, s Mea ellenőrizze le, hogy jól mondja-e! És jól mondta.

—Azt hittem, a számok untatják a hetérákat! - csodálkozott Mea.

—Ellenkezőleg! A hetéra addig hetéra, amíg észben tudja tartani, hogy a dolgok lényege a pénz! Márpedig a pénzt meg is kell tudni számolni, a számolásnak pedig már a nevében is benne van hogy kell hozzá szám! Minek is tartanánk unalmasnak azt?! Mondhatni inkább, bár némi túlzással, hogy a számok a hetérák nagy barátai! Hanem volna nekem egy tiszteletteljes kérésem feléd Mea úrnő! Megtiszteltetésnek érezném, ha elhoznád hozzám a tangenstáblázatot, hogy itt valamelyik lánykámmal lemásoltassam magamnak!

—Mire az neked?! - csodálkozott Mea. De közben végtelenül örült. Egyrészt mert a mamó megtisztelte a „Mea úrnő” megszólítással. Azt hogy „úrnő”, azt egy mamó mondhatta szinte bárkinek, de ha az illető nevét is hozzá teszi, nos, az már komoly dolog volt! Azt tényleg csak annak szokta mondani, aki valódi úrnő, tehát egy szukó felesége vagy annál magasabb rangú! De ennél is jobban örült annak, hogy a mamó láthatóan igen komolyan érdeklődik a felfedezése iránt. Leginkább pedig annak örült, hogy elkéri a táblázatát. Jó volna ha valamivel leköttelezhetné a mamót!

—Nekem az természetesen arra kell - válaszolta a mamó - hogy meglegyen nekem! Bár úgy hírlík hogy mi hetérák csak a pénzt szeretjük, ez nem egészen igaz – szeretünk mi minden mást is, amiből pénzt remélhetünk! Márpedig a tudás, az komoly dolog, abból ritkán van pénz az igaz, de ha mégis, akkor hihetetlenül sok! Ez a valami pedig amit felfedeztél, Mea úrnő, ez olyan dolog, amit senki más nem tud rajtad kívül. Most már persze én is tudom, de a táblázat elkészítése sok munka, amit megspórolhatok, ha kegyes leszel hozzám. El tudom képzelni, hogy soha életemben semmire nem tudom használni a felfedezésedet. De azt is, hogy egyszer mégis, és akkor óriási hasznomra lehet! Mert mi hetérák kedveljük, ha olyasmit tudunk, amit mások nem! Végülis az egész életünk másból sem áll mint hogy olyasmivel szolgálunk a férfiaknak, amit azok egymással megtenni képtelenek! - és felnevetett.

—Természetesen nyomban megkapod a táblázatomat Úa mamó, amint hazamentem, de most még nem indulhatok tőled, mert elfeledkeztél megválaszolni a kérdésemet, hogy mit is találtál ki, amivel megőrizhetem a függetlenségemet!

Ez pedig azt jelentette az udvarias najpa nyelven, hogy addig oda nem adja, amíg Úa nem segít rajta!

S Mea még hozzá is tette:

—A függetlenségem talán neked is hasznodra válna Úa mamó! Úgy érzem ugyanis, rájöttem még egy nagy találmányra, aminek *logaritmus* a neve. Ez arra jó, hogy a nehéz szorzások helyett a segítségével elegendő csupán összeadásokat végezni! A még nehezebb osztások helyett pedig elegendő csak kivonni tudnunk! De ezzel még nem vagyok kész. És nem is leszek, ha nem segítesz rajtam!

—Ez is biztatóan hangzik. De ezzel a tangenssel már készen vagy, ugye?

—Igen, tökéletesen.

—És egészen határozottan állítod, hogy ez így ahogyan elmondtad nekem, működik?! - kérdezte Úa nyersen, már-már modortalanul.

—Őseim becsületére esküszöm! - mondta Mea, és a szeme mérhetetlen göggel villant, bár nem is annyira az őseire volt büszke, inkább önmaga tudására.

És Úa megnyugodott a válaszban. Nem sok olyan fogadkozás volt Najpában, ami komolyabb volt mint ez, amit Mea mondott!

Kivett egy fürt szőlőt, és szemezgetni kezdte. Közben elgondolkozva nézett maga elé, és Mea nem szólt. Most még csak nem is türelmetlenkedett. Látszott hogy Úa az ő ügyén töri a fejét, és ez megnyugtatta. Meglehet tán hogy a számokat illetően Úa nem olyan okos mint ő, végtére is nem Úa találta fel a tangenst, az azonban nem tagadható hogy az olyasmikben ami házasság, lepedőzés, általában a férfiak és nők kapcsolata, ilyen területen tehát egy mamó mérhetetlenül tapasztaltabb mint bárki aki nem mamó! Főleg tapasztaltabb önála, hiszen ő, Mea szegény még szűz is! Még csak nem is látott eleddig olyat hogy párzás! Hallott róla, de nem látta! És Úa biztos nem véletlenül lett még a mamók közt is hírhedten gazdagnak mondott! Méghozzá aránylag fiatalon lett ilyen gazdag, s ennek oka kell legyen, s ugyan mi más oka, mint hogy ért ahhoz amit csinál?! Ha valaki, hát ő tud rajta segíteni! Ha Úa nem – más sem!

S végre megszólalt Úa.

—Nem tudom hogy jól értem-e Mea úrnő, hogy te egész életedet a tudományoknak óhajtod szentelni?

—És a művészetnek. Szép verseket irogatok. De főleg a tudomány érdekel. A matematika. Az olyan szép, mert az örök igazság tudománya! A számok sosem hazudnak, nem úgy mint az emberek! A számok megbízhatóak!

—Gyermekeket szülni nem akarsz?

—Nem. De hiszen erről beszéltem már jóideje neked Úa, hogy nem akarok férjhez menni!

—Bocsáss meg, biztos én fecsegttem ostobaságot ami miatt félreértésre került sor közöttünk! Nem azt szerettem volna kérdezni ugyanis, hogy szeretnél-e férjhez menni, hanem hogy akarsz-e majd valamikor gyermeket szülni!

—Mit képzelsz te rólam! - csattant fel haragos arccal Mea, és még fel is ugrott a helyéről.

Úa ülve maradt. És belül mosolygott. Milyen indulatos ez a Mea! Ha nem volna a bölcs szokás hogy a vendégek a fegyverüket kívül kell hagyni, most simán lenyakazta volna!

—Nem sértésnek szántam. - felelte nyugodtan. —És ülj vissza, másképp nem tudunk beszélgetni! - és most egyáltalán nem úgy beszélt Meával mint egy úrnővel, hanem mintha csak valamelyik szeleburdi hetératanulója volna a leány. Igaz ami igaz: kétszer olyan idős volt mint Mea, Mea lehetett volna Úa lánya is éppenséggel.

—Ezek után nem hiszem hogy volna bármi beszélgetni valónk! Ha te azt hiszed rólam, hogy én... hogy én egy erkölcstelen, egy...

—Most akarsz független lenni vagy nem?! - kérdezte Úa erélyesen.

—Független, az igen, de nem erkölcstelen!

—Hát pedig épp azt szerettem volna megkérdezni tőled, hogy mennyit ér neked a függetlenséged. És nem pénzben, hanem úgy, hogy életcélod-e valóban a tudomány szolgálata! Többet ér-e ez mindennél neked az életben! Képes vagy-e ezért mindent feláldozni, vállalni mások megvetését is! Én tudok ugyanis egy olyan módszert amivel egészen bizonyosan célt érsz, de mert az életben mindennek ára van, ezt mi hetérák igen jól tudjuk, ezért e módszernek is van ára, s az épp ez!

—De... de hát nem értem, miként érhetnék célt azzal ha erkölcstelenkedem... vagy talán arra célzol hogy legyek nálad hetéra?!

—Nem. És mielőtt válaszolnál, szeretnék emlékeztetni rá, hogy te Mea úrnő jelen pillanatban sem vagy erkölcsös, sőt, javában vétkezes vagy az egyik legsúlyosabb erkölcstelenségben: ellenkezni akarsz jóapád akaratával! Egy nőnek nem szabad a férfiakkal ellenkeznie, főleg nem a saját apjával... legalábbis a mostani erkölcsök szerint! Tehát nem vagy erkölcsös! Természetesen egészen más a helyzet, ha egy másik erkölcs szerint ítélkezünk!

—Most már végképp nem értem hogy mit beszélsz, úgy tűnik súlyosan sértegetsz, bár mintha nem ez volna a szándékom!

—Nem is. Nekem úgy tűnik hogy te, Mea, olyan világot szeretnél, ahol a mézes teát teás méznek nevezik!

S Mea, aki megértette a hasonlatot, főleg mert az saját korábbi hasonlata volt, bátran szegte fel a fejét és így szólt:

—Nem hiszek benne hogy olyan létezhetne, de ha volna, hát én igenis sokkal jobban érezném magamat egy olyanban, ahol fel vannak cserélve a férfiak és nők kötelességei!

—És a jogai. - mondta Úa.

—Azok főleg! De hát nem azért jöttem hozzád Úa, hogy álmodozzunk. Nem is hiszem hogy volna erre időnk, mert napokon belül megérkezik a császár, s nekem addigra biztonságba kell jutnom!

—Biztonságba. Jól beszélsz. Csakhogy épp ez az: amit az előbb mondtál, a haldokló férj, az a legkevésbé sem jelent biztonságot a számodra! És én azért azt hiszem, hogy te alapvetően mégis szeretnél gyermeket, Mea, neked tulajdonképpen nincs kifogásod a férj és a család ellen, épp csak azt szeretnéd, ha mint feleség, nyugodtan tehetnéd amit csak szeretnél!

—Ez nem lehetséges. - ingatta a fejét Mea.

—És ha én azt mondom, hogy tudnék neked egy olyan férjjelöltet, aki mellett mégis?! Az illető ugyan fiatalabb nálad egy évvel, tizenhét esztendő, de különben szinte csupa előnyös tulajdonságai vannak: először is épp az hogy fiatal, tehát nem egy nyáladzó, gusztustalan vénség. Aztán, kiválóan ért mindenhez amit a lepedőzésről tudni kell, tehát nem fog ügyetlenkedni veled. Továbbá, képes megvédeni téged szükség esetén, mert merem állítani hogy kevesen értenek nála jobban a mindenféle küzdelmi fortélyokhoz! Mindemellett művelt, nemcsak írni-olvasni tud, hanem a számokhoz is nagyon ért, annyira, hogy eddig meg voltam győződve róla, hogy igazi tudós férfi akit messze környéken senki le nem győz a tudományokban, de most

már természetesen másként gondolom, mert elismerem hogy te könnyedén túlszárnyalod őt! De még mindig igaz hogy a férfiak közt e téren nincs párja, tehát azt hiszem hogy nagyonis tudná értékelní, ha leendő felesége okos nő lenne! Továbbá, bár jól ért a küzdelemhez, de szelíd fiú, nem erőszakos, inkább érdekli a költészet s főleg a zene, mint a kard, tulajdonképpen az egész kardforgatást csak azért tanulta ki, mert hogy is mondjam... meg lett neki parancsolva hogy neki ezt tudnia illik! És még talán el sem mondtam a legfontosabbat: hihetetlenül gazdag! Ráadásul nagyon széparcú is!

—Nem, nem, ez nem lesz jó - ingatta a fejét Mea - ugyanis amely pillanatban hozzámegyek, rögvest azt tehet velem amit csak akar! Ki lennék neki szolgáltatva! Különben is, amit mondtál, majdnem úgy hangzik, mintha a császárfiú dicsérted volna!

—Hát nem, nem, szó sincs róla, egyáltalán nem a császár fiáról beszéltem! Nagyonis más mint a császár fia, ugyanis el kell még mondanom róla valamit! Van neki még egy tulajdonsága, ami egyrészt rendkívül előnytelen a számodra, másrészt viszont mérhetetlen előnyöket rejteget neked Mea úrnő, ugyanis ez az előnytelenység az, ami legfőbb biztosítéka lesz annak, hogy a vele kötött házasság után is megőrizhesd a függetlenségedet, vagyis, független természetesen nem leszel mert feleség leszel, ellenben hogy mindent úgy tégy, ahogyan csak akarsz, tehát élhess a saját kívánságaid szerint!

—Most már nagyon kíváncsi vagyok! Mondd, ki ez az illető?

Úa mamó felállt, sétált néhány lépést a szobában, majd megállt Meával szemben.

—Ő a fiam, Derdi!

Mea csak tátogott pár pillanatig, majd amikor végre megszólalt, ezt nyögte ki:

—Nem akarlak megsérteni Úa, de belegondoltál hogy mit beszélsz?! Én, egy szukó lánya menjek hozzá egy mamó fiához?! Hiszen ez alig valamivel lenne különb mintha egy paraszthoz mennék hozzá!

—Ugye milyen meglepő javaslat?

—Ez már nem meglepő, ez felháborító!

—Gondolom, jóanyád is felháborodott, amikor megtudta hogy ellenkezni merészs az akaratával, és nem óhajtasz férjhez menni! Te Mea úrnő, felháborító dolgot akarsz magadnak, hát akkor kénytelen vagy tudomásul venni, hogy ezt csak felháborító cselekedettel érheted el!

—Nem hiszem el hogy elérném a célokat azzal, hogy így leadom a méltóságomat!

—Bebizonyítsam?

—Nem leszel rá képes!

—Azért hadd mondjam el, jó?

—Csak tessék! - és Mea szinte gúnyosan intett a kezével, majd csinált magának mégegy mézes teát, irtózatossan sok mézzel. Ez már majdnem megérdemelte a „teás méz” elnevezést.

—Hogy megértsd, mi ebből a te előnyöd, ahhoz előbb azt kell elmondanom, hogy mi az én előnyöm belőle! Kérlek ne tekintsd önzésnek!

—Dehogy, szóra sem érdemes! - udvariaskodott Mea, még mindig szinte maró gúnyal.

—Az én előnyöm természetesen az, hogy mindenki megtudja, hogy Úa mamó nem akárki, mert egy szukó lánya a menyé! Gondolhatod hogy ez egészen kivételes megtiszteltetés a családomnak! Ha egy hetérát feleségül vesz valami kisebb úr, az nagy szó. És nagyon ritka. Ha egy mamó lányát vesz feleségül egy szukó: hát az még nagyobb megtiszteltetés, és még ritkább. Olyan ritka, hogy az egész országban híre szalad!

—És mélyen megvetik a szukót. - mondta ridegen Mea.

—Nem is vitás, de annál jobban csodálják a mamót is, s a mamó lányát is hogy ezt elérték! Na és hát ugye világos, hogy egy mamó leánya azért annyiból mégsem akárki, hogy gazdag, biztos jól ért mindenhez amihez a hetérák, bár természetesen szűz, és feltehetőleg szép is, ha egyszer egy szukó feleségül vesz! Van tehát oka annak ha egy ilyen rendkívüli házasság létrejön! De ó, mennyivel másabb volna, ha egy mamó fia venne feleségül valakit, aki egy szukó lánya! Ilyen tudomásom szerint még soha nem fordult elő! Hiszen egy mamó fia mi másban is reménykedhet mint hogy valahol katona lehet, aztán nagy sokára talán felverekszi magát úrrá valahol!

—Gondolom, emiatt is tanítottad ki a fiadat a harcművészetekre, mert ebben reménykedtél - mondta Mea - bár nem tudom hogy ugyan ki vállalhatta egy mamó fiának a tanítását!

—Pénzzel minden megoldható kedveském! És ez még igazán nem is került sokba! - legyintett Űa mamó, és már cseppet sem igyekezett úgy tenni, mintha szegény volna. —De a részleteket ráérsz később megtudni... na tehát ott tartottam hogy ez igazán világraszóló házasság volna! Na és most képzeld el, hozzámész a fiamhoz, éltek együtt, s aztán a fiam tesz valamit, ami neked nagyon nem tetszik! És akkor te bejelentetted hogy elválsz!

—És akkor még jobban megvet a közvélemény. - mondta Mea. És igaza is volt. A válás Najpában korlátlanul lehetséges volt, de csak akkor, ha a válást engedélyezi az uraság. Az uraság kimondhatja a válást akkor is, ha egyik fél sem akarja, s az érvényes úgy is. Az urak körében azonban a válás korlátlanul lehetséges volta csak elméletileg érvényes a nőkre is. Ennek két oka van: egyrészt mert a válni akaró nőt a férj általában meg szokta ölni, hiszen erősebb nála, legfeljebb más ürügyet hoz fel a gyilkosság okaként, s mert a nőnek ő az ura, emiatt még akkor sem büntethető ha kiderül hogy a válás miatt gyilkolt. Másrészt a nőket akiket a férjük elkerget, mindenki mélyen megveti, s az elvált nőket rendszerint azzal gyanúsítják, hogy tulajdonképpen nem is váltak ők el, ezt csak mondják, mert valójában a férjük kergette el őket. Továbbá, úgy fogják fel hogy a nő aki válni akar, ezzel megszegi az ura iránti kötelességét, s így szégyent hoz a szüleire, emiatt ha egy nő elvált, jobb ha bárhová megy csak ne a szüleikhez, mert gyakran a tulajdon anyja is meggyilkolja amiért szégyent hozott a fejére, de az apja mindeképpen.

Mindazonáltal a törvényes válás elvben egyszerű a nőnek és a férfinak is: csak az kell hozzá hogy tanúk előtt háromszor kijelentse a házastársa jelenlétében, hogy „elválok tőled”.

—Igen, ha elválsz, téged megvetnének - bölintott Űa - de gondolj bele, micsoda csapás volna ez nekem és a fiamnak! Hiszen többé nem mondhatná hogy egy szukó lánya a felesége! Odaveszne az előkelőségünk! Ó, ó, ó! Mekkora pótolhatatlan veszteség! Ezt természetesen nem kockáztatja meg a fiam! Van ennyi esze! De én is ráparancsolok! De különben sem jellemző rá az erőszakosság! Természetesen nem várom el hogy higgy a pusztá szavamnak, de okos lány vagy, lásd be hogy amit mondtam igaz, mert elemi érdekünk hogy megmaradj a fiam nejének! Ha hozzámész, az neked természetesen óriási tekintélyvesztés, fejedre zúdítod mindenki megvetését! De épp emiatt már teljes nyugalommal vállalhatod szükség esetén a válás szégyenét is, ha bosszút akarsz állni rajtunk valamiért, mert neked az már teljesen mindegy lesz!

—De a fiad úgysem hagyná hogy elváljak, megölne inkább!

—De hiszen bolond lenne megölni, akkor sem lenne már neki előkelő felesége!

—De hát nem lennék én olyan előkelő, amint hozzámegyek Derdihez, apám abban a pillanatban kitagad, ez olyan biztos mint a halál!

—Hogyne, ez nyilvánvaló, de akkor is igaz az hogy mindenki úgy nézne ránk, mint akik elérték hogy egy szukó lánya a fiam felesége legyen, és ez igazán példátlan! Ha azonban elválsz, máris azt mondanák hogy mégsem vagyunk mi elég jók, előkelők, sőt, még gazdagok sem ahhoz hogy kitarts a fiam mellett! Gondold meg ezt, Mea! Ez biztosíthatná hogy feleség légy, s mégis tehesd amit csak akarsz! - azzal Űa ismét letelepedett Meával szemben az ülőpárnára. —Vég még egy kis gyümölcsöt! - kínálta.

De Mea nem fogadta azt el, ehelyett ő állt fel, és ide-oda sétálni kezdett szótlanul, majd így válaszolt:

—Ezt még meg kell gondolnom, Űa mamó!

—Természetesen! De talán könnyebb lenne neked, ha találkoznál a fiammal is!

—Most még nem. Okvetlenül találkoznom kell vele természetesen, ha... ha... szóval, előbb még elvi döntést kell hoznom! S ha egyáltalán lehetségesnek tartom, akkor... igen, akkor még a végső döntés előtt természetesen beszélnem kell Derdivel! De most inkább hazamennék! Bevallom, a javaslatod nagyon felkavart, és egyáltalán nem tudom, nem kéne-e halálosan megsértődnöm amiért ilyesmit egyáltalán szóba hoztál előttem, vagy pedig örvendeznem kéne, mert nagyszerű hírt hallottam! Majd még el fogom dönteni, de ezt nem lehet most, egy pillanat alatt!

—Teljesen igazad van, ez végülis életre szóló döntés! - bólogatott Űa mamó egyetértően.

—Akkor most megyek is, és ha apám kérdez, majd azt mondom, drágán akartad adni a hetérát! Milyen árat mondjak neki, mi az ami drága? Mert tudod, én nem vagyok tájékozott ilyen téren!

—Semmit nem kell mondanod! Megkönnyítem a helyzetedet Mea úrnő ha megtisztelsz azzal, hogy elfogadod a segítségemet! Küldök egy hetérát tiszteletre méltó apádnak, mondd azt hogy te a saját pénzedből kifizetted e hetérát nekem, ez a te születésnap ajándékod a számára! Magától értetődően nem kell fizetned semmit! És kérlek ne tekintsd ezt úgy, mintha ezzel megakarnálak vásárolni! Természetesen a lehető legnyugodtabban mondhatod ezután is az ajánlatomra, sőt, megígérem hogy amennyiben nemet mondasz, igyekszem megfelelő vén és beteg férjet találni neked, ingyen, pontosabban, a későbbi háládért cserébe! De nem ajánlom, mert ennek nagy a kockázata! Most azonban e hetérát amiatt küldöm el a nevedben, mert említetted hogy apád édesanyádtól esetleg értesült róla hogy nem óhajtanál házasságra lépni a császárfival, s remélem így ellenkezésed miatti haragja tompul majd valamelyest! Végülis nem óhajtanám hogy haragja oly fokú legyen hogy megöl téged, mert akkor semmiképp sem lehetnél a fiam felesége, sőt, még azt sem szeretném ha úgy megverne hogy akár csak egy időre is megkopna a szépséged, mert az is a saját fiamnak lenne veszteség! Tehát kérlek ne érezd semmiképp sem lekötelezve magadat, ez csak a jogos önérdek a részemről, és bocsásd meg a méréségemet hogy felajánlom ezt, de még te tisztelnél meg vele ha beleegyeznél! Ezesetben ha apád kérdezné hogy mennyibe került neked e hetéra, mondd csak azt hogy ez a te titkod, és megesküdtél rá nekem hogy nem árulod el a hetéra árát, mert olcsón szereztél meg, jól tudtál alkudni, s én arra kértelek hogy ne mondd meg az árat, mert az rontaná a másokkal kötött további üzleteimet! Én sem fogom megmondani hogy nem fizettél semmit, sőt, ezt még a heteralánykámnak sem mondom meg, úgysem őrá tartozik a dolog pénzügyi része! - és várakozóan nézett Meára.

S a mamó nem aggódott amiatt hogy azt mondta, hogy Mea ne érezze lekötelezve magát. Tudta hogy Mea ettől még így érez majd, de értékeli az udvariasságát.

Mea megértette hogy mondania kell valamit. Így szólt:

—Ajánlatod becses a számomra, s el is fogadom, bár nem annyira a magam számára, inkább mert én szeretem apámat, még ha e házassággal kapcsolatban nem egyezik is a nézetünk, és nem óhajtom megfosztani őt semmitől sem ami jó! - ám magában igen örült, mert irtózott a fizikai erőszaktól, s úgy vélte cseppet sem alaptalanul fél tőle hogy legalábbis néhány pofon okvetlenül kinézne neki ha Zak szukó megdühödik. Ismerte apját, aki indulatos jellem volt. Ugyanakkor viszont nagy kedvelője is a lepedőn szereshető örömeinek. Egy hetéra jelentősen képes jobb kedvre deríteni, jól gondolja ezt ez a minden hájjal megkent Úa mamó!

—Be is mutatom neked hogy kire gondoltam! - azzal a mamó megrázta a csengőt, mire belépett Csirtil, a kis hetéranaluló, térdre ereszkedett és meghajolt előttük.

—Ő az! - mutatott rá a mamó. —Csirtil a neve, két esztendeje tanul nálam. Emiatt természetesen nem tud annyit mint egy képzettebb növendékem, ellenben igazi különleges ajándék, mert még szűz! Amint látod szép is! - azzal így szólt a leányhoz:

—Drága gyermekem, nagy megtiszteltetésben lesz részed! Életed első lepedőzése nem akárkivel történik majd meg, hanem magával Zak szukóval!

—Ó, anyácskám, ó, ez... ez...

—Hé, ne hebegj nekem össze-vissza, egy igazi hetéra mindig ki tudja magát fejezni pontosan! - és jelképesen arcul legyintette, de épp hogy csak. —De nem ma lesz e jeles napod, hanem holnapután, akkor lesz ugyanis Zak szukó születésnapja, s te leszel Mea úrnő ajándéka az édesapjának! Már amennyiben úrnőnk megfelelőnek tart téged erre! - és várakozóan nézett Meára.

—Igen, nagyon megfelelő lesz! - mondta gyorsan Mea, és igen elégedett volt. Édesapja mindig különösen kedvelte egyrészt a szüzeket, másrészt épp az ilyen Csirtil-féléket, akik félig még gyereklányok, vékonyak, kicsik, karcsúak, még azt sem bánta ha mellük alig-alig van, bár ezt maga Mea sosem értette, mert szerinte egy nő akkor szép, ha határozottan *vannak* mellei! De hát apja ízlése ilyen volt. És úgy látszik Úa mamó tudta ezt, tudta egyrészt hogy vannak efféle kedvelő férfiak, emiatt is tarthatott egy ilyen hetéranalulót, másrészt apjáról is pontosan összeszedhetett minden hírmorzsát, mert tudta hogy mivel kedveskedhet neki! Nagyon akarja védeni őt a kikapástól! - és e gondolatra Mea kezdte biztonságban érezni magát. Nem is rossz az ha egy ilyen bölcs nő vigyázza az érdekeit mint Úa mamó! Jó érzés ám az!

Csirtil is örvendett.

—Ó micsoda megtiszteltetés ez, hogy születésnap ajándék leszek, s egy ilyen nagy úrnál! Há-lásan köszönöm Mea úrnő, hogy méltónak talál sz édesapádhoz, ígérem, minden tőlem telhetőt elkövetek az örömére!

—Ezt nem is kétlem. - bólintott Mea előkelően.

—Menj most! - intett Csirtil felé a mamó, mire a leány távozott.

2. fejezet: A császár lánya

—De hát egyáltalán milyen ember ez a Dzsam, hogy néz ki, szelíd vagy hirtelen haragú, érdeklik-e a művészetek...

—Mit tudom én! Különben is, mit érdekel az téged?!

—De hát ha egyszer én kell legyek a felesége!

Erre ez volt a válasz:

—Na és?!

A fenti beszélgetés természetesen egy nő és egy férfi, közelebbről szólva Miela és Tengil között zajlott le. Még közelebbről meghatározva: Tengil császár és leánya, Miela között.

Ebből természetesen már az is kiderül, hogy a császári családban sem volt nagyobb a kedv a férjhezmenetelre, mint Zak szukó családjában! Ebből a szempontból igencsak hasonlított egymáshoz Miela és Mea!

Sok más szempontból is, s még csak nem is olyan jelentéktelen apróságokban, hogy például mindegyikük neve „M”-hanggal kezdődött és „a”-val végződött. De például Miela sem szeretett fegyvereket hordani, még egy árva kést sem. Csakhogy neki annyiból jobb volt a dolga mint Meának, hogy ő könnyedén megtehetette hogy nem visel fegyvereket, mert a császári udvar szent hely volt, ahová tilos is volt fegyvereket bevinni, azaz, illet csak maga a császári család tagjai viselhettek, de csak a szűk család tagjai, tehát maga a császár, annak felesége, és vér szerinti gyermekeik. Más nem. Továbbá, ez annyira szent hely volt, hogy még háború esetén is tilos volt ide belépni fegyveresen, sőt, fegyver nélkül is, ha a császár nem engedte azt meg. Itt tehát nem kellett hordani fegyvert ha nem akarta azt valaki, mert úgysem fenyegetett senkit sem támadás. Ettől természetesen még el lehetett fogni a császárt éppenséggel, erre nagy ritkán sor is került: egyszerűen körbe kellett zárni a császári udvart a hadsereggel, aztán a császár vagy éhenhal, vagy megadja magát.

Miela és Mea természetesen különböztek is egymástól. Például abban, hogy Miela már huszonnégy esztendő volt! Ez már kész vénlány-kornak számított! Aztán, Miela meglehetősen tudatlan volt a matematikához. A négy alpművelettel tisztában volt, mással nem. Nem is érdekelte őt e tudomány. Más tudomány sem. De ettől természetesen még megvolt a maga hobbi, de olyannyira ám, hogy emiatt nem is kevesen tökéletesen örültek nézték. Még a saját apja is!

S mert az örültekkel kíméletesen kell bánni, ezért apja, miután kiadta a dühét a „na és” ki-mondásával, igyekezett is megmagyarázni lányának az elkerülhetlent.

—Végülis az a lényeg, hogy Dzsam apja gazdag! Mellette tehát jó életed lesz. Ez neked is érdeked, leányom! És, nem tagadom, nekem is! Végére még előtted sem lehet titok, hogy enyhén szólva nem dúskálunk a hűségpénzekben! És légy nyugodt, szó sincs arról hogy csak úgy odalöknénk téged Dzsam karjaiba: ha ettől félsz hát feleslegesen teszed, mert én is tudom hogy akkor semmire nem becsülné a lányomat, hiszen ami ingyenes, azt az ember semmire sem becsüli! Vagyis igen alaposan meg kell majd fizetnie a vőmnek a megtiszteltetést, hogy a császári családba házasodik bele! Természetesen nem Dzsam fog fizetni hanem apja, Vaszaszi dazsan, de ez mindegy. Ez jó nekem, de jó neked is! És tulajdonképpen még Vaszaszinak is jó, mert egészen biztos hogy régóta szeretne helytartóvá lenni, s mert e cím semmibe sem kerül nekem, ezt meg is fogja kapni! Különben, még ez is érdeked neked is, leányom, mert így még nagyobb lesz a te rangod is, ha egy helytartó fiának leszel a felesége!

—Valakihez úgyis hozzá kell menned, s ennek már igazán épp itt az ideje! - mondta anyja, Mirtal császárné is.

—Igen anyám! - suttogta lehajtott fejjel Miela.

—Nem lehet annyira belefeledkezni egy álmvilágba, hogy teljesen kilépjünk a valóságból! - mondta a császár.

—Mégis... nagyon félek... mi lesz ha Dzsam nem lesz velem kedves?! Mi lesz ha nemcsak nem érdekli majd őt a művészetem, de esetleg ki is nevet érte?! Itt a palotában legalább... legalább...

—Ugyan már drága gyermekem, hát ki az aki lelkesedett volna a legendáidért?! A három szolgád talán?! Mert szerintem ők is csak udvariasak voltak veled! S látod épp ez az: neked, a császárlánynak csak három szolgád van, mert egyszerűen nem telik többre! Dzsam mellett biztos hogy sokkal többen lesik majd az akaratomat!

—Nem is lehetnek olyan nagyon hűségesek a helytartóid felséges apám, ha ennyire kevés hűségpénzt fizetnek csak!

—Meglehet, de hát most mit csináljak, ez van! Tehát akkor készülődj össze lányom, mert holnap indulunk! - zárta le a beszélgetést az édesapja.

Az hogy Miela összekészülődjék, igazán nem jelentett nagy gondot neki, tekintve hogy azért mégiscsak volt három szolgálólánya, név szerint Klavicsanta, Sosszá és Sisszivaná, s így elég volt szólni nekik hogy holnap útra kelnek, s azok máris tudták hogy mi a dolguk. Tudták, mert meglehetősen gyakori volt hogy a császár hosszabb időre is ehhez vagy ahhoz a dazsanhoz vagy helytartóhoz költözik. Ezt ugyan csak „látogatás”-nak mondták, de e látogatások nem is ritkán néhány hónapig is eltartottak. S igen sűrűn fordult elő, hogy amikor végre elhagyta a nemesúr udvarát a császári család, akkor haza sem mentek a takkai palotába, hanem egy másik nemest tüntettek ki a látogatással. Ennek pedig az volt az értelme, hogy ezalatt a császári udvartartás élelmezéséről a vendéglátó gondoskodott, s nem a császár, aki sok esetben nem is bírta volna ki pénzügyi összeomlás nélkül az évet, ha annak néhány hónapját át nem vészeleli így.

Igen nagy gyakorlata volt tehát a szolgálóknak a csomagolásban, bár az különben sem volt valami megterhelő, élelemre nem lévén szükség, a lovakkal sem nekik kellett törődni, voltak azért arra külön lovászok szegénység ide vagy oda, nekik tehát csak a ruhák és ékszerek bepakolása volt a dolguk, no meg a fegyvereké, mert az utazás idejére azért mégis illet és ajánlatos volt fegyvert magukkal vinni.

Illetve, Miela esetében a szolgálóknak még valamiről gondoskodni kellett, s ez az volt, amit Miela maga csak így nevezett: „életművem”.

Miela az életművének nevezte, de a szülei csak úgy, hogy „álomvilág”. Valójában pedig semmi más nem volt ez, mint egy csomó regény és novella, amiket Miela maga írt!

Nem volt akkoriban jellemző a najpa népre a magas fokú irodalmi műveltség! Igaz, ahhoz képest hogy társadalmuk technikailag középkori szinten állt, sőt még a lőport sem ismerték, ehhez képest igazán művelt volt a nemesek többsége, az előkelő réteg: ritka volt közöttük férfiban is, nőben is az olyan, aki nem tudott írni-olvasni. Ez részben annak volt köszönhető, hogy betűírásuk volt, ami tehát nem állt sok jelből, továbbá hogy kedvelték a költészetet, márpedig verset írni is, olvasni is csak úgy lehetett, ha az ember elsajátította a betűvetés tudományát. Továbbá, írnokokat alkalmaztak olykor, akik szolgai rangban voltak, de az urak a levelezésüket ritkán bízták írnokokra, mert nem szívesen adták ki másnak a titkaikat, még ha az elvben egy hű szolga is. Mert mi van ha mégsem hű?! Márpedig Najpát már évszázadok óta lényegében nem a császár uralta, hanem a feudális anarchia, s ilyenkor minden dazsan és helytartó, de még a szukók is, ellenséget láttak mindenki másban, s hozzá teljes joggal. Leghevesebb ilyen körülmények között, ha az ember leginkább csak önmagában bíz!

Ez a vad, barbár állapot e szempontból kedvezett tehát annak, hogy legalább egy minimális szinten művelt legyen az ország előkelő köre. Ismerték hát a betűket, nem okozott gondot nekik egy-egy levél vagy más rövidebb szöveg papírra vetése. De a nyomtatást még nem találták fel, s ha fontos volt hogy valami nagyon szépen legyen leírva, akkor hívták az írnokot. Az tehát csak akkor kellett, ha nagyon hosszú szöveget kellett lemásolni, például valami családi krónikát a neves elődök dicső tetteiről, vagy ha más okból de nagyon minőségi munkát akartak az urak. Az írnok legfontosabb tulajdonsága tehát az volt, hogy szépen írt. Írhatott lassan, de okvetlenül szépen! Hiszen csúnyán írni az urak is tudtak!

Na de hát kinek volt ideje ezekben a vérzivataros időkben sokat gyakorolni a szépírást! Persze hogy inkább csak a hetéráknak! Emiatt az írnokok leginkább kiöregedett hetérákból lettek, feltéve, hogy elég szépen írtak. De a hetérák nagyon is szívesen mentek írnoknak, tudták hogy ha nem lesznek elég gazdagok hozzá hogy mamókká váljanak, akkor még ez a legjobb sors ami

rájuk várhat, így amikor csak volt szabadidejük, s az ha épp nem lepedőztek bőven volt, akkor szorgosan gyakorolták a szépírást. A legtöbb hetéra harminc éves korára már nemcsak igen szép gyöngybetűkkel írt, de ráadásul gyorsan is, sőt, többféle írásmódot is megtanultak, s így megkérdezhették a megrendelőt, hogy milyen betűtípussal kéri a leírandót.

Az volt csak a gond, hogy sok volt a szépen író hetéra, és kevés a megrendelő! Emiatt teli volt az ország olyan kiöregedett hetérával, aki boldogan elment volna írónak, a lehető legtökéletesebben rótták a betűket, gyorsan is, és mégsem volt szükség a tudományára!

Nem volt, mert néhány krónikát kellett csak másolgatni, igen ritkán egy-egy levelet, esetleg néhány törvényt sokszorosítani olykor, s kész, más semmit! Még a vallási szövegeket sem, mert azokat lemásolták a papok maguk.

Miela három szobalánya azonban nem közönséges szolgáló volt, hanem efféle írástudó hetéra. Méghozzá közülük csak kettő idősebb, mert Sosszá alig huszonöt esztendő volt, Miela váltotta ki a mamójától, mert lenyűgözte milyen elképesztően gyorsan ír e vele majdnem egykorú leány. Ilyen gyorsan író lányt még sosem látott, természetesen Sosszá szépen is írt nemcsak gyorsan.

Nem lett volna muszáj hogy Sosszá feladja hetérapályafutását, de boldogan megtette, mert úgy vélte, így élete végéig biztosítva van a jó sora a császárlány mellett. S ők tették meg azt a különböző egyéb munkák mellett, hogy amit Miela leírt a maga nem különösebben szép írásával, azt lemásolták szépen, s a biztonság kedvéért rögvest három példányban. Így születtek az első najpa nyelvű regények, méghozzá nem is különálló regények, hanem rögtön egy egész regénysorozat, holott akkoriban még nem is ismerték azt a szót hogy regény. Azt sem hogy novella. Miela azt mondta, ő legendákat ír. Legendák voltak természetesen korábban is már Najpában, épp csak azok szerzőit senki nem ismerte.

Miela parancsára minden csomagoláskor magukkal vittek egy teljes sorozatot, tehát minden művéből egy példányt, a többit hagyták a palotában. S a magukkal vittet vízmentesen, gondosan kellett becsomagolni. S mert sok év óta írt Miela, s igazán termékeny író volt, s mert kézírással volt minden műve leírva, emiatt igazán jókora terjedelemre rúgott egy teljes sorozata, hat jókora ládára, amiknek egy külön hintó kellett! De újra meg újra megmakacsolta magát szüleivel szemben, hogy ezek nélkül sehová sem megy. Apja már azt is mondta, hogy egyszer elégeti az egészet, de erre Miela a lehető legkomolyabban megesküdtött rá, hogy az esetben azonnal a Szép Utat választja!

—A műveim és én egyek vagyunk. - mondta nemegyszer.

—Egészen belebolondultál abba az ízébe! - ráncolta a homlokát édesapja.

—Nem az a bolondság amit én csinálok, hanem az, hogy itt Najpában az emberek egymást mésszárolják végtelen önzésükben! Én azonban teremtettem egy másik, egy szebb világot!

—Gondolatban.

—Még mindig jobb ha gondolatban teremtek, mintha sehogyan sem!

—Tévedsz - mondta édesapja erre - mert ez csak haszontalan álmodozás! A valóság olyan, amilyen, s nekünk ebben kell élnünk!

—Hiszen ha csak élnünk kéne benne még hagyján is volna, de azt látom hogy e valóságban gyakran nem lehet élni még rosszul sem, nemhogy jól, csupán meghalni!

—Te, egy császár lánya igazán nem panaszkodhatsz!

—De te apám már nagyon is, mert szégyen hogy császár létedre te vagy a nemesek legszegényebbje!

S ezen megállapításával még bátyja, Jorikó is egyetértett. Ez azonban mit sem változtatott azon, hogy szülei nem sokra becsülték munkásságát, azt mondták, inkább írogatna verseket, annak több értelme volna. Kissé bolondnak nézték. De Miela kitartott hobbjai mellett, és nemegyszer mondogatott ilyesmiket:

—Ó, bárcsak lenne rá mód, hogy átmenjek abba a világba amit én alkottam!

Annyit mondogatta ezt, hogy egyszer apja így fakadt ki:

—Aztán hol marad a kötelességed ezzel a világgal szemben?!

—Ugyan miféle kötelességem lenne e világgal szemben?!

—Nagyonis sok! Én akkor sem mennék át egy másikba ha módom nyílna rá, mert szerintem igenis van kötelességem iránta! E világ nevelt fel, e világ tanított, hát akkor e világ is temessen el!

—Nahát! - nyílt Miela ajka gúnyos ámulatra. —Nem gondolod apám hogy túl követelődző vagy?! Nem elég hogy e szegény világ tanított téged, még a temetési költségeidet is állja?! Különben is, megkérlek e véleményedet ne hangoztasd a fiatalok, a gyerekek előtt, mert akkor azok nem mernek majd tanulni, attól félve, hogy akit tanítanak, azt előbb-utóbb el is temetik!

E gúnyra a császár olyan dühös lett, hogy majdnem megpofozta őt, s napokig hozzá sem szólt.

Családtagjai természetesen el sem olvasták sok-sok könyvét. Senki nem olvasta azokat, kizárólag három írónője, akik másolták őket. Egyetlen könyvét elolvasta ugyan apja is, anyja is, de többet nem. Nem mintha nem találták volna eléggé szórakoztatónak vagy izgalmasnak – ellenben úgy vélték, a mű hallatlanul erkölcstelen!

Miela e regényének címe ez volt: *A meztelen igazság*. Kiderült azonban a műből, hogy e cím egyszerre átvitt értelmű és valódi értelmű is. A mű ugyanis tele volt meztelenséggel...

Na már most, a meztelenség éppenséggel nem volt annyira szégyellt állapot Najpában mint nemegy más népnél, más bolygókon, például a karotányoknál vagy az akasztányoknál, vagy épp a Földön a keresztény kultúrkörben, de azért azt többnyire elvárták legalábbis az előkelő nők körében, tehát mindenkitől aki nem paraszt és nem a csöcselék tagja, hogy ruhában mutatkozzék mások előtt. Ennek azonban nem vallási okai voltak, egyszerűen úgy vélték és talán nem is minden alap nélkül, hogy egy meztelen nő vágyat ébreszt a férfiakban, nagyobb tehát az esély hogy megerőszakolják a nőt, vagy épp a nő akar meztelenségével illetlen tette noszogatni férfiakat, s ezt nem szabad megengedni! Nem szabad, mert ennek az lesz a vége hogy a nő olyan gyereket szül, akinek nem apja a nő férje!

Ebből már eleve következett, hogy emiatt valóban csak az előkelő nők meztelenkedése volt tilos. Mások, a parasztok és a csöcselék meztelenkedésével nem törődtek, annak női nem nemesi nők voltak. S bár a parasztok és a csöcselék nem bánta ha a nemesek közelednek a nők felé, de mégis ruhában jártak ők is, mert azt nem akarták hogy saját köreikből való férfi háljon a feleségükkel! Mert más az úr, ugye, és más a szomszéd...

Vagyis bár a meztelenkedés jóval gyakoribb volt a najpák körében mint más népeknél, mert ez vallásilag nem volt tilos, de inkább csak olyan helyzetekben fordult elő, amikor a nők maguk közt voltak, vagy legfeljebb a férjük és az apjuk volt jelen. Azok előtt nem számított. Más esetben azonban nem volt jellemző a meztelenség.

Nem ám úgy mint Miela könyvében...

A regény arról szólt, hogy innen Najpából elindul egy hajó, amin egy legyőzött dazsan családja menekül. Eljutnak egy nagyon távoli országba, ahol egészen más szokások vannak mint itt Najpában. Itt ugyanis egy olyan nép élt, ahol nem voltak külön osztályok, nem volt olyan hogy nemesek, hogy parasztok, hogy csöcselék, sőt, szolgák sem voltak. Mindenki egyenlő volt, az emberek közt egyedül olyan különbség volt hogy ki milyen okos, mennyit tanult, ettől függött hogy milyen munkát végezhet. De bárkinek joga volt megtanulni bármit, így csak tőle függött hogy milyen munkakörbe jut. E lakosoknak csodálatos gépeik vannak, tehát nehéz munkát nem is csináltak, mert minden olyasmit a gépek végeztek helyettük. Vallásuk nincs, pontosabban Isten helyett egymást szeretik. El sem tudják képzelni hogy úgy is lehetne élni hogy valaki ne segítene bárkinek akinek erre szüksége van, s emiatt fegyvereik sincsenek, még a vadállatok ellen sem, egyedül a kést ismerik és a légycsapót. A vadállatok ellen úgy védekeznek hogy erős kerítésekkel óvják a falvaikat, és olyan parfümökkel hintik be e kerítéseket, amiket az emberek nem éreznek, de a vadállatok undorítónak tartják, s így nem mennek oda. Tehát ez olyan szelíd nép, hogy még az állatokkal sem harcol. Húsrá nincs is szükségük, mert olyan csodálatos gyümölcsök vannak, amik még sokkal finomabbak is mint a hús, s ezek elegek nekik. A kést csak mindenféle munkákhoz és gyümölcsdaraboláshoz használták.

Vagyis Miela kitalálta az utópia műfaját...

Ám ez még hagyján lett volna, de Miela nem riadt vissza attól, hogy a végletekig kövesse logikailag, mi lesz ennek a következménye. Minthogy ő ama mesés társadalom szervezőerejének a szeretetet tette meg, ebből nagyon érdekes dolgok következtek. Ott például minden nő az első szóra habozás nélkül odaadta magát bármely férfinak ha az kérte erre, mert hogy is bánthatná meg a férfit a visszautasítással! Kivétel csak akkor volt, ha már állapotos volt a nő, ekkor ugyanis nem feküdt le senkivel, nehogy a férfi közben véletlenül megnyomja a magzatot. Természetesen a nő is leszólíthatott bárki férfit, ez nem volt szégyen, s a férfi ha csak képes volt rá, azonnal teljesítette is a nő kérését. Ebből már eleve következett hogy nem volt ott család, nem volt férj, feleség, azt sem lehetett tudni ki a gyerek apja, emiatt a gyerekeket csak a nők nevelték. S mert a közösülést ilyen körülmények közt nem is szégyellték, így a meztelenkedés sem volt szégyen, s majdnem mindenki majdnem mindig meztelenül járt, tehette, mert Miela, aki kissé fázékony nő volt, hidegelte Najpá éghajlatát, s azt írta hogy ez a nép jóval melegebb vidéken lakik, ahol soha nincs tél, legfeljebb nagyon hűvös ősz, de még az is ritkán.

A regényben leírta, hogy az ezen országba vetődő najpa hajósok mennyire megdöbbennek e nép szokásain, melynek Miela a litu nevet adta. Nála Litu volt az ország neve, melyben a litu nép élt. És a litu lakosok is nagyon megdöbbennek a najpák szokásain. Kölcsönösen barbárnak tartják egymást, a najpa hajósok elkövetnek néhány gonosztettet is a litukkal szemben, mert erősnek hiszik magukat, rabolnak, fosztogatnak... és csodálkoznak, mert a lituk a tetteiket jódarabig nem is tekintik bűnnek, náluk ugyanis nincs olyan hogy „enyém” és „tied”, minden közös, így nem is tartják lopásnak amikor a najpák elvisznek ezt meg azt. Amikor a najpák megerőszakolnak néhány litu nőt, azt sem tartják erőszaknak, szégyennek, csak csodálkoznak, miként is lehetnek azok a férfiak ennyire kiéhezve nő után, amikor ott van körükben is a sok najpa nő! Csak akkor kezdenek megharagudni, amikor a najpák többüket megölik. De ekkor kiderül, hogy nagy a lituk tudománya, s mindenféle különleges furfangjaik vannak, amivel egykettőre lefegyverzik a najpákat, de úgy, hogy nem is ölik meg őket. Ezután megpróbálják megtanítani őket a litu életre, de a najpáknak az a véleményük hogy itt mindenki csőcselék, mert nincsenek nemesek. Az igaz is hogy a lituk közt nincsenek nemesek, de nem igaz hogy csőcselék volna a litu nép, mert nagyon tiszták. Miela leírta a beilleszkedés nehézségeit, s azt is hogy végül a najpák titokban összeszövetkeztek, hogy visszaszerzik a hajójukat és keresnek egy másik földet ahol nem ennyire jók az emberek, mert ők nem bírják ezt ki, megőrülnek ennyi szeretettől. De a hősnő, a dazsan lánya, akiben Miela természetesen magát mintázta meg, nem akar velük menni, és elárulja a lituknak apja meg a többiek tervét. De a lituk semmit nem tesznek a szökés megakadályozására, mert azt mondják, nem erőszak a jólét és szeretet, menjenek a najpák ahová akarnak! Sőt, még fel is töltik élelemmel előzékenyen a hajójukat. Csak azt nem engedik meg hogy a najpa hősnőt magukkal vigyék erővel, mert az náluk akart maradni...

A regény ott ért véget, hogy a hajó eltűnik a távolban, s a hősnő marad a litukkal. De Miela még számos regényt írt a litukról, ahol azok vagy más najpa emberekkel találkoznak, vagy egészen más népekkel, sőt, a menekülő dazsan által alapított néppel is. De a szülei csak ezt az egy regényt olvasták el, és nagyon nem tetszett nekik, főleg mert tele volt olyan önéletrajzi elemekkel, amik miatt teljesen lehetetlen volt nem felismerni hogy a hősnőben Miela önmagát írta meg! Még a neve is hasonló volt: csak két hangot cserélt meg a nevében, a lányt a regényben tehát nem úgy hívták hogy Miela, hanem úgy hogy Meila. És hát ez a Meila igen-igen sok lituval lepedőzött a regényben, ha nem is a találkozás első napján de később, és a legtöbbször a nevét sem tudta! Egyértelműen kiderült hogy Miela nemcsak nem ítéli el az általa leírt litu kultúrát, de igen-igen elítéli saját najpa világát, barbárnak tartva minden najpát, és a litukat kultúrlényeknek!

—Erkölcstelen vagy! Ezzel a firkálmánnyal szégyent hozol az egész császári családra! - lobogtatta meg a regényt a kezében a császár. —Azonnal tűzre dobom!

De Miela egy villámgyors mozdulattal kikapta azt apja kezéből, s azt mondta ha ezt az apja megteszi, akkor ő maga is azonnal tűzbe ugrik.

—Be sem férsz a tűztérbe! - vigyorgott Tengil császár.

—Az igaz, de majd felmászom a Rorotoru csúcsára, s beugrom a kráterbe!

Erre már elhallgatott a császár, mert nem akarta hogy a lánya a vulkánba ugorjon.

—Akkor is, hogy írhatasz olyasmit hogy te majd ennyi meg annyi férfival fogsz lepedőzni, akik közül egyetlenegy sem a férjed, hát hetéra akarsz tán lenni császárlány létedre?! Különben is, ezeknél az izé, lituknál még pénz sincs, ingyen tennéd, semmiért kőtyavetyélnéd el a méltóságodat?! Hiszen csak a bolond nem jön rá ebből hogy az a Meila te vagy! Hát ennyire viszket a lábad köze?!

—Egyáltalán nem, megvallom, semennyire sem érzek vágyat a lepedőzésre! Egyszer kipróbáltam az effélét Sisszivanával, de bár ő képzett hetéra, nem igazán éreztem valami jaj de jónak! Nem volt rossz, de tulajdonképpen sokkal több fáradozásba telik mint ami örömet nyújt! És nagyon kétlem hogy férfival lényegesen jobb lenne. Hogy is lehetne jobb férfiakkal, amikor azok nem képzett hetérák, s nem is igyekeznek annyira, hogy örömet okozzanak nekem!

—Hát akkor mi a nyavalyáért írtad?! - értetlenkedett apja.

—Úgy látom apám rossz író vagyok, mert súlyosan félreértetted a művet, s ha egy mű félreérthető, akkor az az író hibája! Én ugyanis nem a lepedőzésről írtam ebben, hanem a szeretetről! Egyszerűen undorodom attól a világtól amiben élek, ahol szeretetnek nyoma sincs, annál több a gyűlölet, erőszak, vérengzés, s ki akartam találni egy olyan világot, amiben a szeretet az uralkodó, az abszolút szeretet, a szeretet mindenek felett! Feltételeztem hogy létezik egy ilyen nép, és gondolkodni kezdtem hogy milyen szokásaik lehetnek. Na és mert világos volt előttem hogy nem lehet ott szeretet ahol van irigység, emiatt nem lehetett náluk pénz, mert ahol pénz van, ott irigység is van! Ha nincs pénz, nincs magántulajdon sem, mert ahol van tulajdon, ott megjelenik a pénz. Sőt, nem is kell az irigységhez pénz, elég ahhoz már a magántulajdon is! Továbbá, ha van olyan hogy férj és feleség, akkor is van irigység, ha például egy férfinak a felesége szebb mint az én feleségem, s akkor sincs már szeretet, csak kielégületlen sóvárgások! Tehát nem lehet náluk család! Ha nincs család, akkor senki nem szabhatja meg a másinak hogy mikor kivel lepedőzik, tehát mindenki akkor lepedőzik amikor akar, és azzal, akivel akar! Érted már apám, milyen logikusan következik a szeretet feltétlen uralmából minden szokás amit leírtam?! Annyira logikusan, olyan végtelen egyszerűen, hogy véleményem szerint a világban számos nép szükségszerűen rá kell hogy jöjjön erre magától előbb-utóbb, nem csodálkoznék tehát rajta, ha sok-sok helyen élne a világban egy-egy nép úgy mint az én lituim, még ha nem is litu a nevük! Hiszen ez a rövidke logikai levezetés a feltétlen szeretetről és következményeiről még egy nem túlságosan okos ember előtt is kristálytisztán világos kell legyen, ez nem olyan egyszerű mint az egyszeregy hanem annál sokkalta egyszerűbb! Én tehát nem a nagy párzási vágy miatt írtam ezt, hanem a nagy szeretetvágy miatt!

—Mégis alig foglalkoznak a művedben mással, mint párzással!

—Erről nem tehetek. A lituknak ez nem köti le minden gondolatát, de csak úgy tudom bemutatni egy nép szokásait a najpa embereknek hitelesen, ha olyasmit írok, hogy egy najpa ember látja e szokásokat. Egyértelmű, hogy ő leginkább e szokásokon lepődik meg, s állandóan ezen forognak majd a gondolatai! Tehát ezt kellett leírnom! Különben sincs igazad, mert bőséges sok szó van a legendámban a szeretetről is!

—És ha lenne ilyen nép, akkor szívesen közibük állnál, és széttennéd a lábadat fűnek-fának!

—Igen, természetesen.

—S még csak nem is élvezetből, hanem kötelességtudatból!

—Eleinte egészen bizonyosan, bár később lehet hogy megtanulnám élvezni is. De azt már a legelső pillanattól kezdve élvezném, hogy mindenki szeret! Ez csodálatos érzés volna!

—Elképesztő! El sem hiszem hogy ezt a saját lányom mondja!

—Több megértést vártam tőled, apám! El voltam készülve rá hogy talán nem tetszik majd neked a művem, de hogy még fel is háborodj rajta...

—Hát mi mást tehetnék, amikor...

—Például próbálj megérteni! Miért is baj az ha ábrándozok egy szebb és jobb világról, ahol mindenki szereti a másikat?!

—Ahol mindenki csöcselék! Azoknak volt igazuk, igen, azoknak, akik a művedben ezt mondták a drágalátos lituidról! És te csöcselékké akarsz zülleni?!

—Ó, bárcsak volna valami törvénye a Világnak, hogy aki kitalál magának egy világot, az el is mehessen belé! - sóhajtott erre Miela szomorúan. Szomorúan, mert bár vágyott ilyen törvényre, de nem hitt benne.

—Ha ezt nem vered ki a fejedből, majd kiverem én! - szólt a császár, s máris lendült a tenyere hogy arcul csapja a lányát.

De nem ért el oda a császári pofon. Az utolsó pillanatban elkapta a csuklóját Jorikó.

—Hagyd ezt apám! Nem tehet róla, bolond szegény! Ha most megütöd, csak még jobban megzökken az esze! Bocsáss meg kérlek! - azzal Miela felé fordult:

—Te meg tűnj el innen húgocskám!

—Mit képzelsz hogy kezet emelsz a saját apádra! - kiabálta a császár. De többet Miela nem hallott, mert volt annyi esze, hogy megfogadja bátyja tanácsát, és elszaladjon. Természetesen a könyvével együtt.

Később aztán csak rendeződött Jorikó és Tengil császár ügye, a papa megbékült a fiával aki védelmébe vette az erkölcstelen hugicát. S azt sem tudta meg, hogy este Jorikó elment Mielához, elkérte a könyvet, mert ő is el akarta olvasni. És ezután napokig csak járkált elgondolkodva, s amikor Miela kérdezte hogy miként tetszik amit írt, nem válaszolt neki.

—Akarod a többit is elolvasni? - kérdezte reménykedve.

—Talán. Most nem.

—Miért nem? Nem tetszik?

—Nem erről van szó.

—Hát tetszik?! - ujjongott Miela.

—Nem is erről van szó.

—Nem értem: most tetszik vagy nem tetszik?!

—Tetszik. Nem tetszik.

—Mi az ami tetszik benne és mi az ami nem?

—Az egész tetszik. Tényleg! Ami nem tetszik, az nem a legendában van, hanem azon kívül.

—Nem értelek!

—Az nem tetszik, hogy amiről írsz, az nem a valóság! Semmi köze hozzá! Nézd, én elfogadom a véleményedet, hogy egy ilyen világ jobb lenne mint amiben most élünk. Ha elmehetnénk oda egy hajóval, elmennék veled együtt, és nem tartanálak erkölcstelennek, mert ott mindenkivel lefekszel. De nem mehetünk el oda, mert nincs ilyen ország, és mi itt Najpában máshogyan élünk. És nem csinálhatsz Najpából Litut, mert nincs meg ehhez a hatalmad, és itt nagyon másféle emberek élnek! Ezért felesleges is hogy elolvassam a többi művedet, mert legfeljebb azt érném el vele hogy annyira megtetszik a te Litu országod, hogy állandóan azután sóvárog-nék, azt meg nem akarom! Érted már?!

—De hát nem ér meg annyit a szépség, amit érzel olvasás közben?!

—Nem. Nekem nem. Ez olyan mint a részegség: néhány órás jólétért cserébe azzal fizetek, hogy amikor nem vagyok részeg, akkor vagy fáj a fejem, vagy a borra gondolok állandóan! Nem jó csere ez, és nagyon szeretnék meggyőzni, hogy mondj erről le, égesd el amit írtál, és verd ki a fejedből!

—Nem tehetem! Én és a lituk egyek vagyunk! Különben sem ölhetem meg a szereplőimet!

—Ne viccelj, azok nem élnek.

—De, de, nagyonis! Tudod, érdekes dologra jöttem rá. Én, az író, isten vagyok a műben szereplő alakjaim számára: hiszen egy egészen más világban élek mint ők, ide ők, a szereplők nem tudnak kijönni, ugyanakkor tökéletesen ki vannak szolgáltatva kényemnek-kedvemnek, mert az történik velük, amit csak akarok, hiszen nem parancsolhatják meg, hogy mit írok róluk! Számukra én mindenható vagyok! Ugyanakkor azonban, nekik szabad akaratuk van, s néha igenis ellenkezhetnek velem! Velem, az istenükkel! Mert eleinte amikor megteremték egy szereplőt, amikor legelőször írok róla, akkor kitalálhatom akármilyennek, olyan környezetbe tehetem amilyenbe csak akarom! De amint leírtam róla néhány oldalt, amint „élt” egy darabig a történetben, a történet helyi ideje szerint, máris kialakul egy bizonyos jelleme! S minél többet írok róla, annál „felnőttebb” lesz, annál inkább kialakul tehát a jelleme, hihető figura lesz, lesz múltja, lesznek érzései, lesz reménysége, megtudjuk mit utál és mit szeret, mitől fél, mint

olvasó látom őt jogokkal felruházva és kötelességek hálójában vergődni, no és tehát ekkor bekövetkezik az az állapot, hogy a fickónak odabent a műben már igenis van saját szabad akarat! Én mint isten bármit megtehetek elvileg, bármit leírhatok róla, de gyakorlatilag mégsem tehetem meg, mert ha olyasmit írok le ami ellentétbe kerül a szereplő jellemével, úgy értem tehát ha olyasmit írok le amit *ő maga*, a szereplő *nem akar*, nos, akkor hiteltelenné válik az egész műalkotás! Tehát, bár módomban állna isteni hatalmamnál fogva kierőszakolni hogy így vagy úgy cselekedjék, de rögvest szemet szúrna hogy a szereplő most idegen akaratnak engedelmeskedik, hogy úgy mondjam „megszállott”, hogy ez nem *ő maga*! Tehát én, az isten, kénytelen vagyok engedelmeskedni teremtményem akaratának! Annak ellenére, hogy mindenható vagyok! Néha bizony igen nagy töprengésembe került, miként is kanyarítsam úgy a történet fonalát, hogy olyan legyen a legenda vége amilyent szerettem volna eredetileg, s mégse kerüljek ellentétbe egyetlen szereplőm jellemével sem! Én tehát azt hiszem, hogy amikor a papok azt mondják nekünk, hogy Isten szabad akaratot adott nekünk embereknek, ez egyszerűen nem igaz! Természetesen van szabad akaratunk, de ez úgy valahogy lehetett Isten és mi emberek között, mint köztem és íróilag kitalált szereplőim között! Tehát, Ominta isten megteremtett minket embereket, de valószínűleg nem is gondolt szabad akaratra, az csak úgy lett magától, egyszerűen mert a teremtés folyamata ezzel jár, s bár isten mindenható, de ennek ellenére nem tud másként teremteni, *csak* úgy, ha a teremtménynek igenis lesz saját szabad akarat! Ez érdekes módon nem mond ellent Isten mindenhatóságának!

—Ez nagyon szép eszmefuttatás volt húgocskám, de...

—Ne vágj közbe, mert a legfontosabbat még el sem mondtam! Mert ha önálló akarat van valaminek, nos, akkor az él! Tehát ha megsemmisíteném az írásaimat, azzal megölném őket!

—Ez ostobaság, végülis itt csak papírra rótt jelekről van szó!

—Akkor is képtelen vagyok erre. - ingatta a fejét Miela. És maradt minden a régiben, hanem annyiból talán mégis elkezdődött valami, hogy Miela fejében ettől kezdve egyre az járt, amit Jorikó mondott neki: hogy ez nem valóság!

Pedig milyen jó is volna ha az volna! Valósággá kéne tenni...

S hogy valóság legyen, ennek ő a maga módján fogott neki: elkezdett írni egy sokadik regényt! S amikor készen lett vele, addig kérlelte bátyját, míg az elolvasta.

És ez igen érdekes könyv volt, mert arról szólt, hogy... Hogy miként lehet Najpából Litut csinálni!

Ezt már amiatt sem mutatta meg apjának, mert tudta hogy a császár ezt is botrányosnak tartaná. Ebben ugyan kevesebb volt a párzás és a meztelenkedés, ellenben kiderült belőle, hogy Miela szerint a nagy átalakítás legfontosabb szereplője a csőcselék nagy tömege! Továbbá, úgy tűnt, Miela meleg rokonszenvvel viseltetik a zsványok iránt!

A csőcselék Najpában nem volt rang, ez minden rang nélküliségét jelenti. A csőcselékhez tartozók nem parasztok, nem is dolgoznak földművelésben, mert az élelmet a parasztok termelik. Ha a csőcselék termel is valamit, csak önmaga számára. Ide a legmegvetettebb foglalkozást űzők tartoznak, külön falvakban (nyomortelepeken) élnek, a legegészségtelenebb helyeken vannak a falvaik. Ide tartoznak a sírásók, dögnyúzó, a kurvák közül azok akik a katonák igénytelenebbjeinek, valamint a parasztoknak a vágyait elégítik ki (tehát tulajdonképpen minden kurva, mert a többiek nem kurvák voltak hanem hetérák), a szénégetők, a hóhérok (azok csak parasztokat és csőcseléket szoktak megölni, meg bűnözőket, zsványokat, másokkal a katonák vagy annál magasabbrangúak végeznek), a méregkeverők, trágyahordók (az ürüléket az urak házából a szolgák viszik ki a faluszélre, de onnan már a trágyahordók viszik tovább, elásni), illetve különleges büntetésként bárkinek a lakhelyét itt jelölhette ki az úr.

Ezek voltak a „csőcselék”. S hogy kik a zsványok?

Ez is rangnélküliséget jelent, hasonlóan a csőcselékhez, de egy lényeges különbséggel. Míg ugyanis a csőcseléket csak megvetik, de nem üldözik, addig a zsványokat nemcsak megvetik, de törvényen kívüliek, és minden uraság ott irtja őket, ahol csak tudja! A csőcseléket végülis nem üldözhetik, mert alapvetően fontos szakmák művelőiből kerülnek ki többségükben. A zsványok viszont főként útonállásból, rablásból, lopásból tengetik az életüket, bár ez az élet nem is nagyon hosszú.

Zsivány ritkán születik, mert egy zsiványnak igen ritka hogy gyermeke legyen, tekintve hogy női zsiványok csak olyasféle ritka tünetényként fordulhatnak elő mint a nyárközépi hóesés. Zsivány senki nem akar lenni, a zsiványok többnyire úgy „keletkeznek”, hogy valaki nem mer öngyilkos lenni amikor pedig valamiért kéne neki (mert például az ura megparancsolja), és elszökik inkább (ha tud). Tekintve hogy a csaták a najpa nép körében többnyire addig tartanak míg valamelyik fél minden katonáját lemészárolják az utolsó szál emberig, a visszavonulást ugyanis minden najpa katona halálos szégyennek tartja, emiatt ha egy csatában akkor ölik meg az uraságot amikor még aránylag sok katonája van életben, az esetben a csatában résztvevő s még életben maradt katonák kötelességüknek tartják hogy azonnal öngyilkosak legyenek a harcmezőn, követvén urukat. Lehet azonban ilyenkor sok más katonája is a meghalt uraságnak akik a harctértől távol vannak; ezeknek van lehetőségük rá hogy inkább elbújdossanak, a győztes úr ugyanis nem szokta befogadni a megölt uraság katonáit a seregébe, cseppet sem alaptalanul tartva az álnok bosszútól. A legtöbb katona nem bújdosik el hanem öngyilkos lesz, de akik mégis megteszik, azok szégyenkeznek ugyan, de inkább zsiványnak állnak. Zsivány lehet abból a katonából vagy szolgából is, akit az ura elkerget, ahelyett hogy megölne. Ezek is többnyire öngyilkosak lesznek, néha azonban zsiványok.

Egy zsivány lényegében semmiben sem reménykedhet. Az egyetlen amit megtehet hogy elmegy valami távoli birtokra és ott jelentkezik hogy ő egy szökött paraszt, de nagyon ritka hogy befogadják parasztnak, mert a parasztok szökését úgy tekintik mint árulást az uraság ellen. Legfeljebb a csőcselék közé fogadják be az illetet, de ez akkora szégyen lenne egy katonának aminél a zsiványság is jobb. Ha egyáltalán álmodhat valami jóról, valami csodáról egy zsivány ami javulást hoz az életébe, akkor az az, hogy valamely birtokos hajlandó befogadni őt a seregébe, megbocsátva neki hogy egyszer már gyáva volt, megbocsátani tehát azt hogy ő most él. De ez nem szokott megtörténni. A zsiványokat még a csőcselék is megveti, ugyanakkor fél is tőlük, mert többnyire a harchoz nem értő és mindentől távol lakó csőcselék településeit fosztogatják.

Miela regényéből kiderült, hogy szerinte a najpa nép litusításában a döntő szerep épp a csőcseléknek és a zsiványoknak jut ki! A történet szerint egy litu hajót a vihar elsodor, hajótörést szenvednek Najpá egy lakatlan partszakaszán, ahol a legközelebbi falvak a csőcseléké, s e népséggel a lituk emberségesen bánnak, bárkit befogadnak aki ezt kéri tőlük. Azok örömmel állnak közéjük. Ez természetesen nem tetszik a helytartónak, a lituk ellen támad, eleinte arat is sikereket, de azután a lituk felfogadnak egy csomó zsiványt, akik boldogan állnak a szolgálatukba, főleg mert a lituk semennyire sem tartják a zsiványok részéről szégyennek azt, hogy nem lettek öngyilkosak, a lituk ugyanis nem szoktak öngyilkosak lenni, ők élvezni akarják az életet, legfeljebb akkor ölik meg magukat ha már nagyon fájdalmas és gyógyíthatatlan betegségben szenvednek, s még akkor is fájdalommentes halált választanak: bevesznek valami szert amitől nagyon mély álomba merülnek, s ezután öli meg a beteget egy másik litu.

A zsiványok tehát mind a lituk mellé álltak, vissza is verték a támadást, s így kialakult egy kis litu ország, mely azonban egyre inkább terjeszkedett...

A könyv olvasása után Jorikó igencsak elgondolkodva járkált napokon át, nem szólt semmit, végül Miela nem bírta tovább, s bár nem volt illendő, de határozottan kérdőre vonta, mi a véleménye.

—Az hucicám, hogy te hetet-havat összehordtál, s egészen biztos hogy ez így ahogy leírtad, soha meg nem valósulhat! De elismerem, akad néhány zseniális elem a művedben, ami nagyon hasznos lesz nekem, azt hiszem, s kimondottan hálás vagyok neked amiért kitaláltad!

—Akkor miért nem mondtad el hogy tetszik a művem?! Miért fosztasz meg az engem jogosan megillető dicsérettől?!

—Mert maga a műved mint egész, mégsem tetszik. Néhány eleme igen. De egészében nem, s nem akartalak e kritikával elszomorítani!

—De hát mi nem tetszik?!

—Az, hogy szerintem nem következetes a logika a műben.

—Ezt nem értem!

—Megmagyarázom. Nézd, én még soha semmit nem írtam néhány rövidke vers és levél kivételével, ellenben van egy nagy célom, amiről még senkinek nem beszéltem, mert nem akarom hogy meggyilkoljanak! Ám ehhez óhatatlanul szükséges volt tanulmányoznom ezt-azt, és merem állítani hogy emiatt igencsak odafigyelek a dolgok összefüggéseire! Tehát fejlett a logikai érzékem! Na és te, elismerem, nagyon alaposan és logikusan kitaláltad ezeket a litukat. Azt is jól kitaláltad, hogy a zsványok bizonyára repeső örömmel beállnának közéjük. Azt is, hogy a csöcselék is boldogan lenne najpa helyett litu. Csakhogy: elfeledkeztél a részletekről! Mert ugye, a lituk közt minden nő boldogan lepedőzik bárki férfival, mert ő ugye olyan jó, és szeret örömet okozni, meg hogy is nézne az ki, hogy megbánt valakit és nem teszi szét a lábát annak a derék férfinak! Igenám, csakhogy akiket befogadnak a lituk a mi népünkben, azok nem lituk! Más környezetben nevelkedtek! A zsványokkal nem lesz semmi baj, azok biztos boldogan veszik tudomásul hogy bármelyik litu nő lepedőzik velük akár az út közepén is...

—Ott nem. Micsoda illetlenség volna önös élvezetünk kedvéért akadályozni mások közlekedését!

—Jó, akkor az út szélén. Tehát a zsványokkal nem lesz gond, csakhogy a csöcselék közt már vannak nők is, a fele csöcselék nő! És nem hiszem hogy örvendenének neki, hogy bárki lepedőzhet velük, s nekik illik ezt elfogadni! Vagy az lesz hogy arra hivatkoznak hogy ők már nem csöcselék, és senkivel nem lepedőznek, legfeljebb a néhány legcsinosabb férfival, vagy azt mondják hogy jó, lesznek ők mindenkivel, de akkor ők már nemcsak nem csöcselék, de hetérák, akkor viszont pénzt kérnek érte, vagy ha a lituknál nincs pénz, akkor azt, hogy ismerjék el: nekik a lepedőzés a munkájuk, mást tehát nem dolgoznak, hiszen mennyivel kényelmesebb lepedőzni mint például a dögöket nyúzni vagy a földet túrni! Tehát már a legelején összeomlik az egész koncepció! Mert hol van itt akkor a szeretet?! Arról már nem is beszélve ha a csöcselék női nem lepedőznek, akkor a született litu nők aránytalanul túl lesznek terhelve a lepedőzést illetően, hiszen a befogadott rengeteg zsvány, no meg a csöcselék férfiainak lepedőigényét is nekik kell kielégíteni! Vagy ha nem teszik meg, akkor kivel fognak lepedőzni a zsványok?! És a csöcselék férfiai azt elviselik, ha egy szukó, egy dazsan vagy más nemes lepedőzni akar a nejükkel vagy lányukkal, mert ezek, tehát a nemesek, kevesen vannak, ez tehát megtiszteltetés. De hogy egy rakás zsvány, vagy az összes litu férfi?! Hogy a számát se tudják, ki mindenki van a feleségükkel?! Hogy csak úgy bemehet valaki a házba, és befekszik melléjük a hitvesi ágyba?! Hiszen akkor már végképp nem lenne férj a férj! Ugyan már! Az egész tehát képtelenség, Miela, ez így nem működhet! Legfeljebb szép mese, semmi más! Egy álom! Holott még nem is mondtam el minden kételyemet!

—Akkor most már ki vele, ne kímélj, halljuk azt is!

—Jó, te akartad! Tehát: a lituk dolgoznak. Becsületből, mert így nevelték őket. De a csöcselék?! Azokat mi hajtaná munkára, ha minden ingyen van, ha nincs pénz, sőt, még csak félniük sem kell, mert a lituk olyan szelídek, hogy senkit meg nem vernének?! Nem, nem, Miela, igazság szerint nemcsak a részleteket nagyoltad el, de a lehető legalapvetőbb fontosságú kérdéseket is! Teneked csak megtetszett a gondolat, hogy ott az a sok zsvány, akik nagy harci erőt képviselnek, ezek majd megvédik a te lituidat, meg hogy a csöcseléknek tetszeni fog hogy a lituk nem vetik meg őket, jaj de jó, gyerünk, írok ebből is egy legendát! Hát, legendának talán valóban szép is, sajnos azonban az a baj, hogy nekem megvan a magam célja, s az nem a legendában, hanem a valóságban gyökerezik, tehát nem tudok maradéktalanul élvezni egy ebfélét amit írtál, mert állandóan tovább gondolom az összefüggéseket!

—Jó, és mi a célod?!

—Megmondom, de esküdj meg, hogy senkinek el nem mondod, még az írnoikaidnak sem!

—Esküszöm!

—Vissza akarom szerezni a császári család hatalmát! Megtörni a helytartók és dazsanok hatalmát! Hogy tehát egész Najpában az történjék amit a császár akar! Hogy mindenki reszkesen ha a császár a homlokát ráncolja! És azt hiszem hogy legalábbis e cél érdekében jelentős segítséget nyújtott a legendád, mert én bizony hajlandó vagyok elkövetni olyan szégyent, hogy zsványokat a szolgálatomba fogadjak, ha ez kell ahhoz amit életcéllal kitűztem! - mondta elszántan. —Ezzel ráadásul jót tennék a közbiztonságnak is... Tehát húgocskám, most már csak

azt talál ki, akár egy újabb legendában is, honnét szerzek annyi pénzt, ami kell a zsványok táplálására meg egyebekre, s akkor máris azt mondom hogy megérte hogy ennyit írogattál... - azzal megsimogatta Miela arcát, majd távozott.

Miela pedig csak ült egy darabig döbbenten. De nem annyira a kíméletlen kritika döbbentette meg, mert végülis abban amit mondott, Jorikónak igaza volt. Hanem az, hogy Jorikó ilyen merész tervet fontolgat! Évszázadok óta semmi valóságos hatalom nem volt a császárok kezében. Annyira nem, hogy ezt lassan a császár erényének kezdték tekinteni: a világi hatalom méltatlan a császár nemes személyéhez, hiszen ő a Nap fia, neki olyasféle légies, elvont dolgokkal kell foglalkoznia, mint a vallás, a művészetek, a Természet csodálata...

Már az is nagy illetlenség volt, hogy Jorikó császárfi létére kitanulta az önvédelem művészetét. De hát ez még hagyján, végülis ez is a művészet egyik ága, a nevében is benne van hogy „művészet”! De hogy fegyveres erőt szerezni a császári családnak?!

—Különben nem volna rossz ha sikerülne Jorikó terve! - gondolta most is Miela. —Akkor nekem nem kéne Dzsam feleségévé lennem...

Nagyon félt tőle, hogy feleség legyen. Egyrészt, mint feleségnek, akármikor megtilthatja neki a férje hogy írogasson. Megtilthatja neki csak mert nem tetszik neki hogy a felesége olyasmiben leli örömét, amiben ő a férj nem. Megtilthatja, mondván hogy erkölcstelennek tartja Miela témaválasztását. Megtilthatja akár amiatt is, mert sajnálja a papír és tinta árát. Megtilthatja, mondván hogy azt az időt amit eddig Miela az írásra szánt, azt fordítsa inkább órá, a férjére! De megtilthatja egyszerűen azért, mert hogy *csak!* Végtere is egy férfi sosem köteles megindokolni Najpában a tetteit, parancsait a feleségnek!

De még ha meg sem tiltja... akkor is: egy feleségnek már kötelességei vannak. Törődnie kell lényegében az egész uradalommal, amíg a férj távol van, s a távollétek a gyakori háborúk során igen gyakoriak! Sokkal kevesebb ideje marad, bizony-bizony...

S egyáltalán, Miela úgy érezte, semmi de semmit nem nyerne vele ha férjhez menne. Akármilyen szegény is a császári család, de neki azért mindene megvan. Nyugodt életet él, békésen, felelősség tulajdonképpen semmi nem nyomja a vállát, szabadideje annyi van, hogy nincs is olyan pillanata ami *nem* szabadidő... minek neki a férj?! A lepedőzés öröméért?! Hiszen igazat mondott: valóban kipróbálta azt már, igaz, nővel, és nem volt az olyan különleges valami, s igaz hogy a férje férfi lenne és nem nő, ez igaz, ugyanakkor az is biztos hogy nem lenne egy képzett hetéra! Miela nem hitte hogy valami hatalmas élmény várna rá az ágyban.

Igaz, férj kell ahhoz, hogy majd gyermekei legyenek. Végtereis nem Lituban él, itt szégyen volna házasságon kívül szülnie. És ő már huszonnégy éves! Csakhogy Miela úgy érezte, neki máris van számtalan gyermeke: a művei! Azok mind-mind szellemi gyermekei! Emellé nem igazán érezte sem sürgetőnek, de még csak elengedhetetlennek sem, hogy valaha is legyen legalább egyetlenegy hús-vér gyermeke, akár fia, akár leánya!

Amikor Miela azon gondolkodott, miként is szeretné leélni az életét, itt, Najpában, ha már egyáltalán semmi módja nincs rá hogy elmenjen állandó elvágódásai színhelyére, az ő csodálatos Litujába, hát akkor arra a következtetésre jutott, hogy ő bizony egyáltalán nem tartaná tragédiának, ha valóban vénlányként halna meg, úgy, hogy élete végéig itt él a palotában, és írja a műveit önmagának, és csekélyszámú érdeklődőinek. Meglehet tán, soha senki nem olvassa majd el az összeset még ha néhányat mégis, s lehet az is hogy nem sokkal halála után megsemmisül az egész. De legalább amíg él, addig ő maga, Miela, jól érzi magát. Különben is: sosem lehet biztos benne az ember, hogy amit csinál annak nincs és nem is lehet haszna! Annyira így gondolta ezt Miela, hogy írt erről még egy novellát is. Egy olyan társadalmat festett le benne, ahol még nem ismerték a nyilat. És természetesen ki más is lett volna a főszereplő a művében, mint egy leány, akit a változatosság kedvéért nem Mielának és nem is Meilának hívott, hanem így: Liema. S ez a Liema a novellában állandóan csak arról ábrándozott, hogy megfogja-megszerzi az ég madarait, hogy utánuk száll, gyorsabban mint a szélvész... Aztán eszébe jutott valami, s elkezdte próbálgatni, melyik fa mennyire rugalmas. És természetesen mindenki nevetett rajta. Még akkor is, amikor elkészítette az első primitív íjat-nyilat. Hiszen ezek nem voltak pontos fegyverek, csak játékszerek! Mindenki azt is mondta róla, hogy csak

játszik, hogy álmovilágban él, a madarakat nem lehet elkapni a levegőben, legfeljebb kövel agyondobni, de azt is csak nagy-nagy szerencsével!

De végül Liema a novellában csak megcsinálta a már kellően pontos és messziről ölü fegyvert...

Miela tehát úgy gondolta, kiderülhet még hogy az ő írogatása igen hasznos ténykedés! Lám, bátyjának máris adott egy jó ötletet: fogadjon a szolgálatába zsványokat!

De jaj mi lesz vele ha férjhez kell mennie! Hiszen még az is megtörténhet hogy valami csetepatéban felkoncolják az egész családot, őt is, vagy kénytelen lenne a Szép Utat választani a becsülete védelmében... És bár Miela gyakorta fenyegetőzött hogy ha apja nem hagyja őt írni, s ha megsemmisíti a műveit, akkor megteszi, de igazából rettenetesen irtózott a gondolattól hogy akár szépen, békésen is meghaljon, hát még úgy, hogy altestébe dőf egy éles, hideg, gyilkos vasat! Egyáltalán, Miela tudta magáról hogy nem igazán bátor nő, és nagyon fél a fájdalomtól.

Igen, sokkal jobb lenne vénlánynak. Még csak nem is lenne egyedül ezzel a sorssal. Meglehetősen sok vénlány élt a palotában. A császári család eléggé népes volt, bár a mindenkori császár egyenesági leszármazottjainak száma nem volt túl nagy. Nem volt nagy, hogy ne legyen viszály a trónöröklésnél. Vagy ha lesz is viszály, de ne legyen nagy, hosszú ideig tartó. Ellenben meglehetősen szép számban éltek itt mindenféle oldalági rokonok. Na és hát úgy volt az, hogy természetesen bárki boldogan feleségül vette a császár leányát, akármelyik leányát, hát ha meghal a császárfi, s akkor lehetősége nyílik hogy a császárlánytól fogant gyermekét császárrá tegye! Az sem baj ha még pólyás a kicsi... Na de az oldalági rokonok esete merőben más volt. Azok nemcsak szegények voltak, de nem is volt nagy esélyük hogy rájuk szállna a trónutódlás lehetősége. S így bizony az a szégyenletes helyzet állt elő, hogy bár a császárt tisztelték, lányai is kelendőek voltak, de már Miela unokatestvérei sem igen kellettek senkinek sem. Szépek voltak, műveltek, kedvesek, némelyikük még sokkal bátrabb is mint Miela – de a dazsanok és helytartók inkább valami gazdagabb nemes leányát vették feleségül. Sok, nagyon sok volt tehát a vénlány a palotában!

És Miela most irigyelte ezeket. Szívesen cserélt volna bármelyikükkel. És tudta azt is, hogy ezek a vénlányok mind-mind elkeseredetten irigylik őt, mert azok is boldogan cserélnének vele, mert szeretnének ha nem is okvetlenül férjet, de gyermeket, s a gyermekért elviselnék a férjet is, de senkinek sem kellenek mert szegények, azaz hát nem is ők a szegények de apjuk... és Miela rendkívül szomorú volt hogy ilyen tökéletlenül van berendezve a világ, hogy aki nem akar férjhez menni, annak muszáj, aki pedig szeretne, az nem tud.

És hát bizony azt is meg kell mondani, hogy a császári palota igen jó terepe volt a legkülönbözőbb pletykáknak, mert az itt lakóknak bőségesen volt erre idejük, és valamivel foglalkozniuk is kellett, ha nem akartak az unalomban elpusztulni! Itt még a férfiak is pletykások voltak, nemcsak a nők, egy-két kivételtől eltekintve. S Miela rengeteget hallhatott olyasmiről, hogy milyen boldogtalan a házassága Ezmegaznak, hogy Emez milyen rosszul bánik a feleségével, hogy Amaz asszony mennyit szenved, vagy éppen valamelyik régi ismerőse látogatott vissza a palotába néhány hónapos házasság után, s bizony nem is ritkán olyan arccal, hogy Miela tudta: megütötték. S ugyan ki más mint a férje, más nem merte volna, tudta ezt Miela még akkor is ha nem panaszkodott a nő... De leggyakrabban mégsem az asszonyverés volt az ami riasztotta őt, hanem amikor olyasmit hallott hogy valamelyik ismerőse aki nemrég férjhez ment, már nincs többé, mert a háborúban megölték, vagy kénytelen volt a Szép Utat választani... Amely utat Miela nem is tartotta olyan szépnek. Annál inkább fájdalmasnak.

Most hogy oly közelivé vált a számára is a rettegett férjhezmenetel, annyira eluralkodott rajta a kétségbeesés, hogy elrohant Jorikóhoz, mert még a bátyjában mutatkozott eleddig a legtöbb hajlandóság az ő indokainak megértésére. S kitört belőle a panaszáradat. S kérdezte azt is, van-e már valami terve Jorikónak arra, hogy megszerezze a hatalmat a császári családnak, mert akkor talán neki, szegény Mielának sem kéne férjhez mennie!

—Nem, még nincs - válaszolta Jorikó - de nem is értelek húgocskám, hiszen ha félsz attól hogy a férjed oldalán harcokba sodródol, akkor attól is félhetsz, mi lesz ha a császári család oldalán sodródol harcokba!

—Igen, természetesen attól is félnék, de annak talán értelmét látnám! Nézd Jorikó, nem vagyok én olyan gyáva, amilyennek gondolsz talán! Például ha lenne rá remény hogy megvalósul Litu, akár azonnal is életemet adnám e célért, mert ez valóban olyan cél a szememben, amiért meghalni is érdemes! Azt hogy a családuknak legyen újra hatalma, bevallom, már nem tartom ennyire fontosnak, de azért azt is olyan célnak tartom, amiért ha nem is okvetlenül vállalnám a biztos halált, de bizonyos kockázatokat vállalni érte már hajlandó vagyok! De hogy valami ostoba háborúskodásban a férjem oldalán essek el...

—Hát nem mindegy az neked, hogy a férjedért vagy a mi családukéért?!

—Persze hogy nem, hiszen ha a mi hatalmunkért, akkor feltételezem hogy te lennél a császár, és hálából a zsványos ötletemért meg mert szeretsz engem, nem kéne már férjhez mennem, szabad maradhatnék! De a férjem mellett erről szó sem lehetne!

—Hát pedig el kell keserítselek, mert egyelőre még nincs semmi jó ötletem!

—Pedig nekem eszembe jutott valami!

—Mondd csak! - biztatta őt Jorikó reménykedően.

—Tudod, gondolkodtam azon, amit mondtál, hogy a csöcselék nem akarna dolgozni a lituknak, és...

—Jaj, már azt hittem a valósággal foglalkozol, hogy a császári hatalom...

—Hallgass meg! Ennek ahhoz is van köze! Mert mi lenne, ha úgy szereznel hatalmat magadnak mint császárnak, hogy közben megvalósítod Litut?!

—Eh, ez olyan ostobaság, akkora lehetetlenség, hogy az ilyesmi csak a legendákban menne könnyen, mert a papír türelmes, arra mindent le lehet írni, de a valóság egészen más! Ne is untass ezzel, nem akarom tovább hallgatni!

—Pedig figyelj csak, mert igen érdekes dolgokra jöttem én rá! Igenis meg lehetne csinálni, persze nem rögtön, mert abban igazad van hogy rögtön nem lehetne Litut csinálni Najpából, de lehetne olyan országot, ami sokkal jobb mint Najpá, ami félúton van Najpá és Litu között! Amiből ezért a későbbiek során kinőne mintegy magától Litu!

—Ez valami új legendád témája?

—Nem, ez nemrég jutott eszembe, még nem volt időm megírni, de okvetlenül megírom... ha a férjem hagyja! - tette hozzá keserű fintorral. —Hanem ez olyasmi, aminek szerintem igenis nagy hasznát vehetnéd, mert megvalósítható!

—Lehetetlen.

—Ugyan már! Hiszen régen, tudjuk, erősek voltak a császárok. Ha akkor azt mondja valaki, hogy eljöhet még az idő, amikor a császári család szinte nyomorog, akkor arra is azt mondták volna hogy lehetetlen! Legalább hallgass meg!

—Na jó, az végülis semmibe sem kerül!

—Tehát, te Jorikó nagyon megfontolandó dolgokat mondtál arról hogy a lepedőzés meg a munka, hogy ki dolgozna meg lepedőzne ott ha ez senkinek nem kötelessége! És én rájöttem, mit kell tenni!

—Mit?

—Természetesen azt, hogy nem úgy lenne mint Lituban, nem volna mindenki egyenlő. Lenne három kaszt, de nem olyan kaszt mint nálunk, hogy nemesek, parasztok meg csöcselék, hanem egészen más lenne mindegyiknek a joga és kötelessége! Ezért másképp is kell nevezni őket. Lennének az Alsók, Középsők és Felsők! És a legislegfontosabb természetesen nem a nevük, hanem az hogy át lehet menni egyikből a másikba, s csak az illető emberen múlik hogy lesz-e belőle akár Felső is, már amiatt is, mert mindenki úgy kezdi hogy Alsó, születésétől fogva Alsónak számít, még akkor is ha egy Felső gyermeke!

—Nocsak!

—Igen, igen, igen, hallgass végig! Igen alaposan elgondolkodtam én ezen a dolgon! Még ki is találtam részletesen, mik az egyes kasztok jogai és kötelességei!

—Na most már ne kímélj, mondd! - szólt Jorikó, de mosolyán látszott, hogy nem igazán veszi komolyan húga ötletét.

—Kezdem a dolgot a lepedőzéssel. Az Alsók női bármikor kötelesek lepedőzni bárki férfival, aki a Felsők vagy a Középsők közé tartozik. Továbbá, kötelesek lepedőzni az Alsó férfiak bármelyi-

kével is, de velük már nem akármikor, hanem csak a *névnapjukon*. Ez olyan nap, hogy minden hónap minden napjához hozzárendelek egy betűt, állandóan, tehát előre lehet tudni hogy melyik nap melyik betűé, és ha a nő neve azzal a betűvel kezdődik, akkor azon a napon ő köteles fogadni bármely férfit! A ritkább betűkből több is lehet ugyanazon napé, például „ty” és „gy” is ugyanarra a napra fog esni, mert kevés ilyen betűvel kezdődő női név van nálunk. Kivétel ha a nő előrehaladott terhes, akkor nem kell lepedőznie, mert hátha ártana a magzatnak. És akkor sem kell, ha épp menstruál, mert az úgyis gusztustalan, ellenben hogy csálni ne lehessen, be kell bizonyítsa a férfinak ha az gyanakszik, hogy ő valóban mentsruál épp!

Aztán, a Középső nők már egyáltalán nem kell hogy lepedőzzenek az Alsó férfiakkal, de ők is kötelesek bármikor a Felső férfiak rendelkezésére állni, és bármely Középső férfinak is a névnapjukon. A Felső nők pedig egyáltalán senki férfinak nem kötelesek rendelkezésre állni, még a Felső férfiak rendelkezésére sem, azok úgyis válogathatnak bőven az Alsókból és Középsőkből. Ellenben természetesen bárki nő lepedőzhet bármikor bárki férfival ha kedve szottyán rá, ugyanúgy, ahogy azt a lituknál leírtam, ez tehát nem tilos, és nem is megvetendő!

Ami a férfiakat illeti, a szabály nagyon egyszerű: a Felső férfiak kötelesek kielégíteni a Felső nők vágyait ha azok kérik ezt, a Középsők kötelesek kielégíteni a Felső és Középső nőket, az Alsó férfiak pedig bármely nőt.

—De hát ez igazságtalan, ők ezt nemcsak a névnapjukon kell megtegyék? - kérdezte Jorikó.

—Nem, ugyanis a férfiak részéről ez egyáltalán nem akkora nehézség mint a nők részéről, és nagyon élvezik is! Továbbá, a teherbe esés veszélye sem fenyegeti ettől a férfiakat!

—És ha nem megy nekik?

—Ha nem áll fel a farkuk, akkor természetesen nincs mit tenni, a lényeg hogy megpróbálják, hogy a nő lássa hogy az illető minden tőle telhetőt elkövet! Különben is, a férfiak részéről ez egyáltalán nem lesz nagy fáradtság, mert hisz a nők nem gyakran fognak erre kérni férfiakat, főleg mert úgyis eléggé igénybe lesznek véve, hogy a névnapjukon bárkivel kell legyenek, de a nem névnapjukon is a felsőbb kasztok férfitagjai részéről!

Aztán, ha épp több férfi tart igényt egy nőre, akkor természetesen annak a férfinak van előnye, aki magasabb kasztba tartozik, ez ugye magától értetődő!

—És miről lehet megismerni hogy valaki melyik kasztba tartozik?

—Erre ki kell találni valami jelvényt, mondjuk az Alsók ruháján lesz egy nagy háromszög alakú hímzés, a Középsőkén egy négyzet, a Felsőkéen egy ötszög! Tehát minél több oldala van a sokszögnek, annál magasabb a rang!

—Aha. És mi van ha egy férfi csak a fiúkat szereti, s így nem akar lepedőzni nőkkel, nem is képes rá?

—Az nem való litunak.

—Ez ostobaság, nem is egy férfiról tudok aki ilyen, s emellett remek katona vagy helytartó!

—Na jó, akkor ez a fickó is viseljen valami jelvényt, mondjuk fesse be vörösre a körmeit, s akkor neki nem kell lepedőznie nőkkel, de ha egyszer is megteszi mégis, azonnal ki kell végezni, mert hazudott! S az is kivégzendő, aki olyan ruhába bújlik, amin nem a kasztjának megfelelő jelvény van! Ami a munkát illeti: Aki a Felső kasztba tartozik, az semmit nem köteles hogy csináljon. Csinálhat ha akar, de nem kötelező. Továbbá, az állam mindenkori irányítói is Felsők. Az irányítás természetesen munkának számít, de ez nem baj, mert mint mondtam, csak nem kötelező dolgoznia egy Felsőnek, de megteheti. Az viszont kötelező rá nézve, hogy amennyiben mégis elvállal egy munkát, azt a lehető legalaposabban, leglelkiismeretesebben végezze el, vonatkozik ez természetesen az államirányításra is!

Az Alsók és Középsők már kötelesek dolgozni.

Az Alsó kaszt tagjai olyan munkákat végeznek, amihez nem kell semmiféle szakértelem, vagy legfeljebb nagyon kevés, amit néhány hét alatt meg lehet szerezni. A legtöbb olyan munka amit most a csőcselék végez, ide tartozik. A Középső kaszt tagjai olyan munkákat végeznek, amihez nagy szakértelem kell, amit sokáig kell tanulni. Ide tartozik tehát az írnokság, az aranymívesség, a fazekasság, a kardkészítés, és még sok más. De ide tartozik az összes olyasmi is, ami azzal jár hogy embereket irányíthat valaki, tehát a mesterek, sőt, azok is akik a parasztokat irányítják valamire, akik megszabják hogy miből mennyit termeljenek. Akik eddig

parasztok voltak, azok most gyakorlatilag mind Alsóknak számítanak, hiszen a parasztnak nem kell nagy tanulás ahhoz amit csinál!

De még nem mondtam el mindent. Az Alsók nem választhatják meg hogy mit dolgozzanak. Ötvenesével csoportokba vannak sorolva, s őket egy-egy mester irányítja, aki maga már Középső. Ő osztja szét a munkát közöttük, figyelembe véve természetesen hogy melyikük mihez ért jobban, s ha lehet, akkor azt is figyelembe veszi, hogy mit végez az illető nagyobb kedvvel. Mert az nem baj ha jó kedvvel végzi a munkáját, törekedni is kell rá hogy mindenki a neki tetőző munkát kapja, de ha ez nem lehetséges, akkor el kell végezze a nemszeretem munkát is!

Pénzt a munkáért senki nem kap, de a termelt javakból mindenki egyenlően részesedik.

—A Felsők is?

—Hogyne! Felsők is, Középsők is! A Középsők előnye az, hogy az ő munkájuk természetesen könnyebb, hiszen például nem kell a földet túrniuk, sőt, ők már maguk választhatják meg a munkájukat is mindig, azt kivéve, hogy nem végezhetnek olyasmit, amihez nem értenek. Ez a Felsőkre is vonatkozik, csak nekik még azt is szabad választani hogy semmit nem választanak, nem dolgoznak.

—És hogy is van ez hogy mindenki Alsónak születik? Mitől függ akkor hogy ki lesz Középső és Felső?

—Sejthetnéd már Jorikó, hiszen olvastad a litukról a könyvemet! Leginkább ez a tanulástól függ. Mindenki ingyen tanulhat bármit az iskolákban. Természetesen a szabad idejében. A gyerekek az első néhány évben nem kell dolgozzanak csak tanulhatnak, később már dolgozniuk is kell, annál többet minél idősebbek, de a maradék idejében tanulhat, aki akar. Nem kötelező tanulni! Ha úgy gondolja, eleget tud már valami szakmához, akkor kéri hogy vizsgáztassák le, s ha a vizsga sikerült, végezheti azt is, és amennyiben ez olyan szakma ami a Középsőknek van fenntartva, akkor ő már a sikeres vizsga után Középsőnek számít! Lehet természetesen több Középső szakmát is megtanulni. Ellenben, ha valaki egyszer már Középső, attól még végezhet olyan munkákat amiket az Alsók szoktak végezni, attól ő még Középsőnek számít, mert a tudása megvan hozzá! Lehet például hogy valaki nő kitanul mondjuk aranymívesnek, de néhány év után megromlik a szeme, és azt mondja hogy ő ezentúl csak füvet nyír, amit Alsók szoktak, de ettől ő még Középső, és így nem köteles lepedőzni az Alsókkal! De lehet az is hogy nem romlott meg a szeme, és nagyon szeret is füvet nyírni, mert a szabadban lehet, és csak azért tanulta ki az aranymívességet hogy Középsőnek számíton, s a vizsga után továbbra is a füvet nyírja. Ez sem baj. Különben is, sok ilyen biztos nem lesz.

—És Felső hogy lehet valaki?

—Ahhoz először is az kell hogy valaki már Középső legyen. Továbbá, emellett be kell bizonyítsa hogy méltó e megtiszteltetésre! Megfelelő vizsgát kell tennie, amiben sokféleképp megméri a tudását. Például egészen biztos hogy nem lehet Felső az, aki nem tud a számok tudományából annyit mint én, és nem tud írni-olvasni! De lehet levizsgáztatni még sok más dologból is. Kell legyen iskola, ahol kifejezetten azokat tanítják, akik Felsők akarnak lenni. Az is kellhet, hogy mondjuk öt vagy még több Felső javasolja hogy az illető méltó Felsőnek! Az is kell hogy eddigi munkájával mindenki elégedett legyen. És vannak munkakörök amik Felsőknak vannak fenntartva, például a császári poszt is, de sok más is, minden olyan például, amiben Középsőket irányít valaki, nos, a Felsőnek jelentkező meg kell tanuljon legalább egy ilyen munkát is, mert igaz hogy mint Felső, nem köteles már dolgozni, de kell hogy ha mégis kedve támad ehhez, akkor értsen legalább egy Felsőnek való munkához!

Ellenben el tudom képzelni, hogy lehet rá mód, hogy valaki rendkívüli módon is a Felsők közé kerüljön, tudniillik például ha valami hőstettet követ el, tegyük fel megmenti a császár életét, vagy nem a császáret de sok más emberét, nos, miért is ne lehetne az ilyen személyt azonnal Felsőnek kinevezni?! Magától értetődően az, aki így lesz Felső, az nem végezhet Felsőnek való munkát, csak ha megtanulja annak fogásait! Továbbá, a munka annyiból összefügg a lepedőzéssel, hogy az Alsó és Középső nők a névnapjukon nem kötelesek dolgozni, e napon ugyanis a lepedőzés a munkájuk, másra valószínűleg nem is lesz idejük! Elképzelhető az is, hogy a névnapjukat követő nap is szabadnap legyen, amikor nem kötelesek dolgozni, hogy ki-pihenjék az előző nap sok-sok lepedőzésének a fáradalmait!

—Hm! És a katonák, ők kiknek számítanak?

—Szerintem mind Alsónak, kivéve azokat, akik bebizonyítják, hogy különleges mesterei a harcnak, ők ugyanis Középsők, amint az összes tiszt is Középső. Muszáj is hogy mind Alsó legyen, mert így megszabható hogy hány katonája van az államnak, hiszen szükség esetén minden Alsót katonai szolgálatra lehet vezényelni! De kell legyen katonaiskola, ahol bárki kitanulhat tisztnek.

—Akkor mindenki oda akar majd jelentkezni az Alsók közül, hiszen aki most csőcselék, az mind Alsó lesz, hogy is ne akarnának katonák, pláne katonatisztek lenni!

—Meglehet, de épp emiatt az a katonaiskola borzasztó nehéz kell legyen! Olyan iszonyú nehéz, hogy okvetlenül csak annyi tiszt tudja sikeresen elvégezni, ahányra tényleg szükség van! De ezek aztán valóban olyan katonák is lesznek, akikre bízást rábízhatja az állam a védelmét! Épp a nagyon komoly kiképzés miatt lesznek ezek igazi elsőrendű, minőségi katonák, mind megannyi művésze és mestere a harcnak! Sőt, még aki nem is végzi el azt az iskolát sikeresen, de néhány évet oda járt, az is utána olyan közkatona lesz, hogy sokkal jobb mint a mostaniak!

—A mostaniak is hű katonák!

—Én nem a hűségről, hanem a hozzáértésről beszéltem! Ebben az országban mindenki szakember lesz! Mindenki igazi mestere a szakmájának! Még az Alsók is, mert ha valaki marad is Alsó, de biztos igyekszik tanulni hogy legalább Középső legyen, s ha ez nem is sikerül neki, de a tanulás csak hogy valami nyomot rajta, okosabb lesz mint enélkül lenne! És igyekeznek előre jutni, a nők hogy ne legyen kötelező lepedőzniük, a férfiak is emiatt erre biztatják lányukat-nejüket, bár lányukat nem nagyon, mert nem is igen tudják majd hogy ki a lányuk... tehát, szerintem hamarosan elfelejtődik az hogy férj-feleség, és olyan lesz a kapcsolat a nemek közt, mint Lituban! És a férfiak is igyekezni fognak, mert minél magasabbra jutottak, annál több nővel lepedőzhetnek, s akkor megválaszthatják a munkájukat is, a munka is könnyebb lesz... igen, ez remek ország lesz, Jorikó! S ezt meg lehetne csinálni már most is! Ez még nem lenne Litu, de el tudom képzelni, hogy néhány évszázad után ebből idővel kifejlődne Litu! És ez tetszene a zsványoknak, mert nem lennének megvetve, mert lenne sok nő akivel lepedőzhetnek, újra katonák lennének, tetszene a csőcseléknek is, mert nem is csőcseléknek hívnák őket, meg mert jobban élnének, meg mert lehetőségük lenne elvileg akár Felsőknak is lenniük, a parasztnak is tetszene ugyanezért... tehát azt szeretném, ha ezen elgondolkodnál, bátyám! Lenne sok támogatód azt hiszem!

—Elismerem, ennek az ötletednek már igen sok köze van a valósághoz! De akkor is van egy óriási bökkenője!

—Ugyan mi?!

—Az, hogy senki nem hinné el, hogy ez az állam fennmaradhat tartósan! Nem hinnék el. Minden paraszt azt mondaná, hogy az még hagyján hogy az úr lepedőzik a nejével, de azt nem fogja hagyni, hogy mindenki más is, a nő nevenapján! Mert jó lenne, szép lenne ha ez így lenne ahogy te elmondtad nekem, s ahogy elmondanánk nekik, de ő nem fogja azt hinni hogy ez így működik! Ha valahol már létezne egy efféle ország, akkor igen, akkor szívesen odaköltözne, mert az az ország a létevel bebizonyítja a számára, hogy ez egy hihető, működő államszervezet. De addig csak felelőtlen álmodozásnak tartja!

—De nem kell hogy elhiggye, hát nem érted Jorikó?! Felfogadsz néhány zsványt katonának, s azután tetszik-nem tetszik a parasztnak, ez van, ezt kell szeresse, mert ha nem vág jó pofát hozzá, a zsványok felkoncolják! Aztán néhány év után csak beleszokik ő is a jóba, főleg ha a fia Középső lett, vagy legalábbis néhány ismerőse!

—Nem, Miela! Kitörne a lázadás! - ingatta a fejét szomorúan Jorikó. —Én is sajnálom, de ez nem működhet még így sem! Kell hogy a parasztnak lássanak már valamit, sőt, a csőcselék is, valamit, ami bizonyíték nekik! Legalább arra bizonyíték, hogy a környező helytartók nem tiporják el a formálódó új államot! Sőt, hogy lássa, hogy van remény arra hogy jobban élhet! Akkor, igen, akkor, akkor ez megvalósulhat. Ha például jönne néhány hajónyi litu, igen, akkor azok nem tudnának itt Lituföldet csinálni, de ilyen országot, amit most elmondtál nekem, azt már megcsinálhatnák. De ők csinálhatnák meg, ők, a lituk, és nem mi, Miela! - azzal megsimogatta húga arcát, és elballagott. Miela pedig összetörten nézett utána, mert úgy érezte, el-

hamvadtak a reménységei, és alig bírta a könnyeit visszatartani. Hát soha semmi változás nem lesz, s nem jön el egy szebb és jobb világ?! Ha nem is a Tökéletes Jó, a lituk országa, de még egy picikét jobb sem?!

—Minek is születtem meg! - sóhajtotta. —Lehet hogy jobb is lenne meghalnom! Talán valóban igaza van azoknak, akik Szép Útnak nevezték el a Szép Utat... fájdalmas ugyan, de talán valóban szép, ha itt hagyjuk ezt az ocsmány világot...

De annyira még nem volt elkeseredve hogy öngyilkos legyen. Útra kelt másnap, de nem a Szép Útra, hanem apjával együtt elindult Vaszasi dazsan birtoka felé, hogy felkeresse leendő jövendőbelijét.

3. fejezet: Isten bogarai

Dana egy fiatal, tizenhatéves leány volt, s ahogy a modernebb korokban mondanák: többszörösen hátrányos helyzetű. Ugyanis a csöcselékből származott, szülei a csöcselékhez képest is szegények voltak, továbbá Dana kicsi volt, vézna, gyenge, lusta, buta, s mindemellé még csúnyácska is. Nem kimondottan csúnya, de két óriási nyúl fog meredt előre a szájában, oly nagyok, és úgy előre álltak, hogy még amikor teljesen csukva tartotta a száját, akkor is kilátszottak kicsikét. Mellei sem voltak, olyan lapos volt elől, mintha csak fiú lenne.

Természetesen sem írni, sem olvasni nem tudott. A számtant sem ismerte, nemhogy a tan-gensekről nem volt fogalma sem, amit Mea talált ki, de a négy alaplámmal sem volt tisztában. Már amiatt sem, mert a számjegyeket sem rajzolta le neki senki soha. Magával a számok létével tisztában volt, tudott ugyanis százig számolni, lévén hogy volt kezén-lábán összesen húsz ujja, húszig tehát jól el tudta képzelni a számokat, aztán ha volt valamiből húsznál több, akkor azt mondta hogy ennyiszor vagy annyiszor húsz meg még valamennyi. S mert egy kezén volt öt ujj, s ötször húsz az száz, ezért százig aránylag könnyen tudta kezelni a számokat. E módszerrel lényegében húszszor húszig, tehát négyszázig is elszámálhatott volna, így szokta ezt a csöcselék gyakorlatilag mindegyike, de Dana életében soha nem fordult még elő, hogy valami száznál számosabb csoportról kelljen beszélnie, vagy azzal foglalkoznia. Általában ami száznál több azt ritkán számolták meg, egyszerűen azt mondták rá hogy „rengeteg”. Sőt, többnyire a húsznál több dolgok száma is egyszerűen „sok” volt a számukra.

Dana végképp olyan életet élt, hogy igen ritkán volt szüksége számokra. Trágyahordás volt a munkája. Sőt, amit ő hordott, az nem is annyira trágya volt, mint inkább közönséges szar. Ugyanis nem állatok, például tehenek trágyáját hordta, hanem emberi ürüléket. Volt a parasz-tok egy közeli falvának határában egy hely, ahová minden reggel kivitték a lakók az ürüléket, Zak szukó nemesi birtokának szolgái is ide vitték a maguk és az uraság pottyantmányát, s innen az erre kijelölt csöcselék volt köteles azt elszállítani. Fakéreggel bélelt kosárába kellett pakolniuk azt, vagy fellapátolni valami kordéra, s elszállítani a rizsföldekre, pontosabban arra a helyre ahová jövőre rizst akartak ültetni a parasz-tok, s elásni. Munkájukat nem gyakran ellenőrizték, de ha nem végezték el, az uraság nem nyomozgatott hogy kinek kellett volna elvin-nie a szart, úgy szokták az urak ugyanis, hogy amennyiben a csöcselék bármi munkát is nem végez el, egyszerűen beront a faluba a katonáival, s lemészárolja az első tíz vagy akárhány em-bert aki elékerül. Azután megmondja hogy mi miatt történt ez, s a falusiak keressék meg és büntessék meg maguk azt, aki felkeltette az úr haragját!

Ez egyrészt nagyon szomorú és nagyon zsarnoki módszer volt, másrészt azért a csöcselék, te-hát Dana népe, kissé még örült is neki, mert így teljesen egyértelmű volt, hogy lényegében a maguk szabályai szerint élhetnek, amíg megteszik amit az úr kíván tőlük. Tudták hogy még a parasz-tok is megvetik őket, de valójában ők is megvetették a parasz-tokat. Azok ugyan gazda-gabbak voltak, jobban éltek, de azon az áron, hogy nagyobb volt a megalázottságuk. Állandóan az úr szeme előtt voltak. Akármikor lepedőztek is a lányukkal-nejükkel. Ezt elvileg a csöcse-lékekkel is megtehették volna, de nem tették meg, mert undorodtak tőlük. Volt is ennek oka: a parasz-tok azért mégiscsak takaros kis kunyhókban laktak, de például Dana gyerekkora is egyszerűen egy földbe vájt lyukban telt el, ami egy domb tetején nyílt. A lyukat néhány kor-hadt, szuvas deszka takarta csak az eső elől. Lepedőnek száraz falevél szolgált. Kisebb esőknél nem ázott be a lyuk, mert hisz dombtetőn volt, nagyobb esőnél azonban néha térdig gyűlt benne a víz.

Sebaj. Kibírták. Az ember sok mindent kibír. Az azonban biztos, hogy az efféle életmód eny-hén szólva nem kedvez a tisztaságnak! Még akkor sem, ha a lyukat aránylag könnyen lehetett takarítani, hamar ment az, elvégre az egész nem volt több mint tizenkét négyzetméter, ebben kellett elférjen Dana apja-anyja, Dana maga, s Dana négy testvére, de éjjelre még beterelték ide egyetlen kecskéjüket is, hogy védve legyen a farkasok elől.

Nyomorultul éltek, de sokkal szabadabban mint a parasz-tok. Aránylag a maguk urai voltak. Dana nem is sok embert ismert a rokonságában vagy úgy a faluban, amelyikük nagyon sóvár-

gott volna azért hogy paraszt lehessen! Az már más kérdés, hogy parasztnál rangosabb személy már szívesen lett volna akármelyikük! Még hetéra is!

Egy időben Dana is nagyon szeretett volna hetéra lenni. De hát erre nem sok az esélye egy szerencsétlen csöcseléknek...

Aztán úgy tűnt egy boldogságos pillanatig, hogy mégis rámosolyog a szerencse. Két évvel ezelőtt nem akárki látogatott el a falucskájukba, hanem egy mamó! Űa mamó! Senki nem tudta, mit akar itt. Egyszerűen csak végiglovagolt néhány hetérával együtt azon a sáros ösvényen a rozoga kalyibák és lakógödrök közt, amit kizárólag gúnyból lehetett csak utcának hívni, és jól szemügyre vette az őt megbámulni összecsendülő népséget. És senki nem is reménykedett benne hogy lányokat keres, meg sem fordult ez a fejükben, azt hitték inkább, élvezetből nézi őket, mert jólesik neki a tudat hogy ő, a nagy, híres mamó mennyivel többet ér mint emezek... de aztán kiderült, hogy a mamó bizony nagyonis a leányokat nézegeti!

Akkor derült ki, amikor elért a falu végére, s már mindenki azt hitte, szótlánul tovább halad – ehelyett visszafordult, újra végigparádézott előttük, s rábökött két leányra.

—Te és te! Ti ketten!

Azok azonmód földre borultak előtte. Hát igen: nemcsak a mamó maga, de még a lova is csak úgy villogott a sok ezüstitől. Aranyat nem láttak rajta, bár nem képtették, akad aranya is jócskán a mamónak. De azt nem aggatott magára. Biztos mert nem akarta hogy valamelyik szukó vagy dazsan kedvet kapjon a kirablására. Egyáltalán, azt sokan tudják hogy némely mamók gazdagok, de ezzel nem illik dicsekedni! Nem illik, mert nem is ajánlatos!

Továbbá, a mamó természetesen nem viselt fegyvert. Egyetlen jókora kés volt csak nála. Ellenben volt fegyveres kísérete: öt fő is! Úgy bizony, őt állig felfegyverzett, marcona katona, bár egy mamó természetesen nem rendelkezett semmiféle joggal ahhoz, hogy fegyvereseket tartasson. Sőt, ez elvi lehetetlenség volt! Hiszen katona csak az lehet, aki felesküdik valamely uraság szolgálatára. De hát egy mamó nem holmi úr, tehát a mamó szolgálatára sem lehet felesküdni! És azt igencsak képtették, hogy Zak szukó a mamó rendelkezésére bocsátotta volna a katonáit! Ha meg máshonnan szerez fegyvereseket, akkor is érdekes ez, mert a birtokon, a szukó közelében nem mutatkozhatnak ezek, másképp Zak szukó élénken kezdene azonnal érdeklődni, ugyan kik is ezek, kinek lehet fegyveres ereje a birtokon rajta kívül?!

Mégis, a mamó mellett ott voltak a fegyveresek. Hogy ezek kik, azt senki nem tudta még elképzelni sem. De ott voltak. Nagyonis ajánlatos volt tehát az udvariasság, mert azt senki nem képtette, ha a mamó csak int is, a fegyveresek előrántják a kardjukat, s akire a mamó haragszik, annak a feje azonnal a porba hullik!

A leányok tehát térdre hullottak, s mert előző nap esett, így egyenesen bele az út sarába. Ez azonban nem sokat rontott a külsejükön, mert úgylis hihetetlenül mocskosak voltak. Szinte csak a szemük fehérje látszott ki az arcukat vastagon borító maszatból. Dana is ott volt ekkor a mamót bámuló népség soraiban, az utca túloldalán, de őt nem szólította a mamó. Ellenben ismerte a két leányt: úgy hívták őket hogy Sarbat és Gula. És ekkor még nagyon örült neki hogy a mamó őt nem szólítja, mert azt hitte, a két lány valamivel magára haragította a gazdag mamót. Ám a következő pillanatban máris azt kívánta, bár őt is szólította volna a mamó! Mert a mamó ezt kérdezte a lányoktól:

—Szeretnétek hetérák lenni?!

Azok természetesen nem győzték bizonygatni, hogy ez életük leghőbb vágya.

—Hol van apátok? - kérdezte a mamó. Erre azonnal előfurakodott egy férfi, hogy ő Sarbat apja. Gula apja nem került elő, Gula ugyanis azonnal megmondta hogy ő bizony teljesen árva, mert apját is, anyját is elvitte évekkel ezelőtt a lépfene! Ez a szörnyű kór nem is volt éppenséggel ritkaság a csöcselék körében, hiszen ők végezték az összes, dögökkel kapcsolatos munkát, és Gula családja is dögnyúzó volt. Gula maga is elkapta ezt a kórt, de ritka erős szervezete lehetett, mert túlélte, bár mint mondta, napokig a szemétdombon feküdt, szakadó esőben is, senki nem törődött vele, még a falusiak sem merték ápolni hogy el ne kapják. És tulajdonképpen nem is értette hogy miért keltette fel a mamó figyelmét, mert bizony hiába volt korábban szép, de a lépfene miatt sokhelyütt gennyedző furunkulusok borították be a testét betegsége

ideje alatt, amik aztán persze elmúltak róla, de némelyik nem nyom nélkül, s például a füle mögött is csúnya hegek maradtak vissza ennek nyomán. Márpedig hogy is lehet valaki hetéra, ha nem tökéletesen szép!

Alig tudta elmakogni, hogy ő nagyon szeretne hetéra lenni, de hát nem akarja becsapni a mamót, s úgymint kiderülne róla hogy miként is néz ki, ő tehát bizony nem is olyan szép, ahogy az így előlről látszik rajta...

—Értékelem az őszinteségedet. - válaszolta erre Úa. —Ha én derítettem volna ezt ki rólad, valóban nem kellenél. De így majd csak foglak tudni használni valamire! Ráadásul szerencséd is van, mert lehet hogy nem vennék meg így, de mert árva vagy, semmibe nem kerülsz nekem csak amíg kiképezlek. Tehát mosakodj meg ahogy tudsz, aztán máris velem tarthatsz! Különben elárulom hogy van ám egy nagy előnyöd: aki egyszer megkapta a lépfenét, az örökre védetté válik vele szemben!

Sarbat sorsa nem volt ilyen egyszerű, az apja nagyon örvendett hogy elviszik a lányát hetérának, de tudta hogy most láthatja utoljára, s nagy hasznot szeretett volna bezsebelni. Őt teljes aranyat kért érte! Úa szinte csak hápogni tudott ekkora szemtelenségen. Örülne inkább hogy csöcselék létére befogadja a lányát, illene hogy odaadja még rézpénzekért is!

—Két arany. - mondta ridegen.

—De megbocsáss tiszteletre méltó mamó, hiszen látod hogy a lányom milyen csodálatos, még szűz is...

—Két arany. És ezt is csak azért adom, mert olyan igéző tekintete van! Az előbb olyan rémülten pislogott rám amikor rámutattam, ugyanakkor mégis szinte démoni volt a tekintete! A szeme miatt ajánlok ennyit, nem a lába köze miatt, tudd meg! Mert ott lenn nem hiszem hogy az övé is nagyon más lenne mint egyéb lányoké! A szeme ér meg két aranyat, semmi más!

—Hát igen, igen, de a szemei nekem is tetszenek!

—Férjhez adni sem akartad? Élete végéig azt néznéd?

—Nem, nem, de hát...

—Kérlek apám, engedj el, hadd legyek hetéra! Ne rontsd el a sorsomat! - kiáltotta Sarbat.

—Nekem is fontos a sorsom! És egyetlen leányom vagy! Öt arany!

—Jó. - bólintott Úa mamó. —Visszavonom előbbi, két aranyos ajánlatomat! Újabb ajánlatom: választhatsz hogy egy arany vagy a kard! - azzal intett az egyik katonájának. Az azonnal a férfi mellé ugratott, és kirántotta a kardját. Magasan a feje fölé emelte, s látszott hogy csak Úa mamó intésére vár.

—Kegyelem! Az egy aranyat kérem, az egy aranyat! - kiáltotta.

—Nesze! - lökte oda neki a pénzt a mamó.

Ekkor szaladt oda egy harmadik lány, Csirtil.

—Kérlek mamó - rogyott térdre - hadd legyek én is hetéra! Én sem kerülnék pénzedbe, én is árva lány vagyok!

—Gyere! - intett neki a mamó, miután kis ideig nézegette. S bár Csirtil közvetlenül Dana mellett volt, de Danát nem hívta, hiába reménykedett benne Dana.

Dana néhány napig igencsak el volt keseredve! Még a bosszú gondolata is megfogalmazódott benne. Hiszen ha elterjesztené, hogy a mamó a csöcselék közül válogat magának nőket... igen, azzal tönkretethetné! Senkinek nem kellenének a mamó hetérai! Senkinek!

De hát ez nem is egyszerű ügy. Nem az, mert először is: ugyan miként is terjeszthetné el?! Mikor nyílik neki alkalma hogy beszéljen valakivel, aki a mamó lehetséges ügyfele?! Hiszen nem is engedik be még a parasztok falvaiba sem, nemhogy ő a maga akaratából megszólíthassa Zak szukót! Vagy akár Zak leányát, Meát! Vagy akárki szolgát a házból! És még ha merésze is ehhez a bátorságot, s még ha végig is hallgatják – akkor is azt hinnék róla hogy csak alaptalanul rágalmazza a mamót! Irigységből! És annyból igazuk is lenne, hogy hiszen ő javában irigy, irigyl Sarbat meg a többiek szerencséjét... és be sem bizonyíthatná hogy igaza van. A mamó nyilván kiokosítja a lányait hogy tagadják le a származásukat, az is egészen biztos hogy szépen megfürösztli valamennyit, szép ruhákba bújtatja... és hiába látták itt a faluban

sokan a lányok elvitelét, ezek nem kezdenének el tanúskodni Dana szavai mellett, mert először is meg sem kérdeznék őket, aztán meg féltének a bőrüket is...

No igen, ha ilyesmibe kezd, az ő élete sem lenne biztonságban! Azok a titokzatos fegyveresek a mamó mellett bizonyára kitekernék a nyakát!

Márpedig az lehet hogy Dana csúnyácska volt, lehet hogy lusta volt, koszos is volt, de egy biztos: bármilyen nyomorultul élt is, de szeretett élni! Tehát gyorsan lebeszélte magát az efféle próbálkozásokról. Különbösen is: ha sikerülne is tönkretenni a mamó jóhírét, amire már úgylis kevés az esélye, de akkor is, ezzel rosszat tenne a három leánynak, Sarbatnak, Gulának és Csirtilnek, akiket ha irigyelt is, de azért kedvelt a maga módján. S így élte tovább a maga csőcselék-mindennapjait. Ami úgy különben aránylag nem volt olyan szörnyű nyáron, a tél már jóval iszonyúbb volt! Gyakori volt a körükben a fagyhalál. Hiszen a lyukakat alig lehetett fűteni. Büdös prémek vastag halmai alatt reszkették végig a hideg napokat... de akinek volt valami házikója, az sem szerette a telet. Annak is nehéz volt az.

Hanem a nyár, az már más volt! Amikor akadt egy kis szabadideje, Dana az erdőt járta és bogyókat gyűjtött. Meg virágokat. Szeretett ilyesmikből teákat főzni. Akár levest is. Például tyúkhúrból, csalánból és a gyermekláncfű fiatal rügyeiből. Nem rossz az! Néha elfogott egy-egy kisebb állatot... de ami a leginkább tetszett neki a nyárban, az a szabadság mámorító érzése volt. Hiszen ő mehet ahová akar, míg a parasztok... milyen szerencse hogy nem kell nap-hosszat a földet túrnia! Igen, ők a csőcselék sokkal szegényebbek, de sokkal szabadabbak is!

S épp egy kora nyári nap reggelén történt meg, hogy két év után újra találkozott Csirtillel.

Épp a trágyát lapátolta a kordéba, aminek természetesen nem volt öszvére. Nem volt jellemző a csőcselékre, hogy bármelyiküknek is tellett volna háziállatra! Néha egy-egy kutya vagy macska, az akadt. Többnyire az sem sokáig, mert a szűkösebb teleken megették őket. Más nem szokott lenni. Igaz, Dana családjának volt egy kecskéje, de azt nem használhatták kordéhúzásra, annál jobban féltették a tejadó jószágot. Dana tehát most azon gondolkodott a nagy trágyahalmot nézve, mit tegyen: pakolja bele a kordéba az egészet és izzadjon, erőlködjék amíg azt nagy nehezen elhúzza a kiborítás helyéig, vagy válassza a könnyebbik módszert, két, sőt, háromszori fordulással vigye el?! Úgy nem izzad bele, de jóval tovább tart a munka. És kevesebb lesz az ideje a napból, amit saját szórakozására fordíthat. E szórakozás nemcsak a lustálkodást jelentette, bár az sem megvetendő – de amíg az erdőt járja, találhat már madártojásokat, s az bizony finom! Dana nem vetette meg az egészen picike tojásokat sem. Betakargatja homokkal, fölötte tüzet rak, aztán kikotorja, s megeszi a keménytojást – ő, igazi csemege az! És Dana gyakorlott erdőjáró volt, jó egy napi távolságban ismerte a környéket, tudta hogy nagy valószínűséggel merrefelé talál már tojásokat ezen-azon a fán, vagy a bokrok mélyén. Néhány éve már élvezte az efféle csemegéket. Még arra is ügyelt, hogy ahol több tojás van a fészekben, ott mindig meghagyjon egyet a madárszülőknek, nehogy annyira elbúsuljanak hogy elköltözzenek a környékről, s jövőre kevesebb madár rakjon itt tojásokat. Sőt, Dana jó szemmel rendelkezett, megismerte a kakukktojásokat is, s ha a fészekben ilyet talált, akkor a kakukktojást is okvetlenül kiszedte hogy megegye, mert tudta hogy a kis kakukk ha kikel, kilöki a többi madárfiókat a fészekből, azok tehát úgylis meghalnának, csak feleslegesen, mert akkor nem ő Dana eszi meg őket!

Dana tehát a lustaság nagy dilemmája előtt állt a jó harmadáig már megtöltött kordé előtt: rövidebb ideig végezzen nehezebb munkát, vagy hosszabb ideig könnyebbet!

S ekkor valaki kivágtatott a kanyarból egy szépséges lovon, s bizony nem számított arra hogy Dana a kordéval épp eltorlaszolja az ösvényt, majdnem baleset lett a dolog vége: de csak majdnem! Szerencsére a ló észnél volt, s az utolsó pillanatban átugrott Dana feje fölött, átugrotta így a kordét is.

—Te hitvány eb, te kocakölyke, hát ide az út közepére kell állnod azzal a szaros kocsival?! - ripakodott rá Danára a lovas. Aki egy szép fiatal nő volt.

Dana természetesen sejtette hogy most szorulni fog az előkelő lovas akadályozása miatt, kinézett magának néhány csapást a lovaglóstortól, s már épp iszkolt volna el a sűrűbe, a bokrok közé – ám most mégis megtorpant. Megismerte ugyanis a hangot!

—Csirtil?! Hát te vagy az?! - és végignézett egykori barátnőjén. Igen nyalkán festett Csirtil! Úgy ki volt öltözve, hogy... hogy úgy Dana is szívesen kinézett volna.

—Nahát, Dana, hogy épp beléd kell botlanom! - és Csirtil lerakta az ostort a kezéből, amit pedig valóban emelt is már. —Na, neked elnézem hogy majdnem fejre pottyantam miattad, mert tudom hogy mindig ostoba, bárgyú voltál, nem tehetsz róla hogy nem sok ész szorult a fejedbe, de gyorsan húzd el innen a kordét, mert más is jöhet erre!

Dana úgy tett, és ismét feltámadt közben benne az eddigre már elmúlt sóvárgás az előkelő élet után. Milyen sokra vitte Csirtil! Ő meg maradt szarpucolónak! Csirtil ha akarja, most megverhetné. Legázolhatná a lóval... és semmi büntetést nem kapna érte. Pedig nem is nemes, nem is úr, semmi, csak hetéra! De ő Dana még csak nem is hetéra!

De egyedül van. Ez pedig szokatlan hetéráktól!

—Hogyhogy nem vagy a mamóval? - kérdezte tőle.

—Hát tudod, az az igazság hogy én tulajdonképpen elszöktem most, no nem végleg, csak egy-pár percre, mert nagy dolog történt velem: nem bírom magamba fojtani a nagy hírt, mert nem akármilyen megtiszteltetésben lesz részem hamarosan! Tudod Dana, hogy engem nem sokra becsültek a szomszédaim, mert árva lány vagyok, aztán most úgy tervezem hogy végigügetek a faluban, s amint meglátom őket, az orruk alá dörgölöm, hogy...

—Hogy milyen gazdag vagy! - vetette oda Dana ellenséges hangon. De Csirtil nem érzékelte Dana hangulatát.

—Dehogy vagyok én gazdag, még nagyon sokáig a mamó kezeli a pénzemet! Hiszen tudod te is, sok-sok évig Űa mamó az úrnőm! Ellenben holnapután kezdődik igazi hetérapályafutásom! Akkor, igen, de nem ám akárkivel: maga Zak szukó foszt meg a szüzességemtől! Erre mint hetéra, életem végéig büszke lehetek! Na, néznek majd ám nagyot a szomszédok ha megtudják ezt! Legalább akkorát mint most te!

—A szerencsédre vagy tán ilyen büszke?!

—Nem tagadom, ami velem történt, szerencse kérdése is, de azért a magam érdemének is tarthatom, mert igyekeztem ám alaposan a mamó mellett! S mert volt merszem szólni neki hogy vigyen magával!

—Hát pedig vedd tudomásul, hogy én nem is nézek ám olyan nagyot miattad! - tette csípőre a kezét elszántan Dana.

—Ne tagadd, hiszen láttam rajtad! - nevetett Csirtil, kedélyesen, jókedvűen. Nem akarta megálázni Danát, de olyan jó érzés volt, hogy megmutathatja egykori sorstársai előtt, hogy milyen sokra vitte. De Dana iszonyúan megmérgeződött.

—Néztem nagyot az igaz, de nem ám úgy ahogy azt te gondolod! Én ugyanis azon lepődtem meg, hogy nem veszed észre, hogy ez a sok fényes ruha ami rajtad van, ez az ára annak, hogy elveszítetted a szabadságodat! Az én tekintetem tehát nem csodálatot fejezett ki, hanem sajnálatot! Mert hiszen most is mit mondtál: a szukó *foszt meg* a szüzességedtől! Na hát, én a magam ostoba eszével úgy tudom, hogy akit valamitől megfosztanak, az szegényebb lesz! Te tehát nemsokára kevesebb leszel valamivel! És még ennek örvendesz, Csirtil?! Annak örülsz hogy elveszítesz valamit?! Ráadásul úgy veszítesz el, hogy semmit nem is kapsz érte?! Ó te szerencsétlen, hiszen ezzel az erővel annak is örvendhetnél, ha egy zsvány rád támad és elveszi a lovadat!

—Az igenis nagy megtiszteltetés, nagy dicsőség ha egy olyan nagy úr hál velem elsőként mint Zak szukó!

—Lárfári, én a helyedben inkább annak örvidenék, ha a szukó érezné megtiszteltetésnek hogy egy olyan szép nővel lehet mint te! Csakhogy ő, ha örül is emiatt, semmiképp nem érzi majd megtiszteltetésnek, holott úgy illene, mert sokkal csúnyább mint te! Vagyis Csirtil, te egészen helytelenül nézed a dolgokat, fordítva mint ahogy kéne!

—Nem igaz, mert te gondolkodol nagyon fordítva, mondhatnám örült módra!

—Ugyan már Csirtil, hiszen lásd be, ezt a lepedőzést nem te fogod élvezni igazán hanem a szukó, ez tehát az ő élvezete, mint amikor én megeszem egy almát akkor is én élvezem azt és nem az alma! És hát akkor most mondd, állítható-e, hogy az almának nagy megtiszteltetés hogy megeszem, s örvidenie kell neki, hogy elfogyasztják?!

—Ha örvidenie nem is kell, de bizonyos értelemben valóban megtiszteltetés, mert a legszebb almát eszed meg nyilván, ezzel tehát elismered hogy az az alma a legszebb! Tehát én is megtiszteltetésnek érezhetem, s hozzá teljes joggal, hogy Mea úrnő eléggé jónak tart az apjához!

—Hát tudod, akkor én csak azt mondom hogy inkább élvezni akarom az életet mint megtiszteltetést érezni, amint az a szegény alma sincs kisegítve a megtiszteltetéstől, amikor határozot-
tan elpusztul az elfogyasztás által! Nem kérek az ilyen megtiszteltetésből! Különben is Csirtil, az nemigen jelent semmit hogy az úrnő jónak tart téged Zak ágyába, mert akkor is jónak tar-
tana ha Zak egy púpos, sánta, vak, kilencvenéves nyáladzó idióta volna! Még akkor is megtisz-
teltetésnek éreznéd a vele való lepedőzést?!

—De hát nem olyan!

—Az igaz, de ha olyan lenne és kiválasztanának a lepedőjére, akkor is kötelességed volna lepe-
dőznöd vele! Tehát nem vagy a magad ura, Csirtil, bizony, igen sokat fizettél te ezekért a jó ru-
hákért amikben pompázol, igen sokat!

—Csak az irigység beszél belőled Dana, mert nem vagy olyan szép hogy hetéra lehattél volna!

—Nem tagadom hogy amikor téged kiválasztott a mamó, akkor valóban irigyeltelek, de azóta
már megjött az eszem!

—Elment az a kevés is ami volt! A szükségből kovácsolsz erényt magadnak!

—Nem ám! Én ugyan szart lapátolok, s ez bűdös munka, nehéz munka, undorító munka, de
ha ezzel végzek, szabad vagyok és tehetem amit akarok. Te ellenben két év óta most először
tudtál egy kis időt találni csak magadnak hogy ellátogass ide vagy ahová akarsz, s még most
is úgy kellett *ellógnod* a mamótól, s el tudom képzelni, hogy ha kiderül amit tettél, még bünte-
tést is kapsz érte!

—A mamó nagyon kedves, igazán anyám, szeretem őt!

—Lehet. De egy anyát is meg lehet mérgecsíteni, s időnként bizony megveri a gyermekét! Mert a
gyermek sem szabad! Te Csirtil sosem fogsz felnőni, vagy legfeljebb sok évtized múlva, sosem
leszel szabad! És még azt várod hogy csodáljalak érte?!

—A megtiszteltetés, amiben nemsokára részesedem...

—Az nem megtiszteltetés! - vágott a szavába Dana. —És még engem nevezel ostobának?! Hát
azt hiszed hogy Zak szukó gyönyörbotja más talán mint akármelyik másik férfi hasonló
szerve?! Különben is, én csak lapátolom a szart, de nem kell hozzáérem, neked meg egy éle-
ten át az lesz a munkád, hogy mindenféle férfiakat tapogass, akik közül nem is egy akárm-
ilyen undorító is lehet! Nekem nem kell hozzányúlnom a húgyjukhoz, de a te sorsod az hogy
ami kijön a pisilőjükből, az beléd menjen, tested legmélyébe, legközepébe, ahonnan ki sem
tudod rendesen öblíteni! Vagy épp nyalogathatod a bájdorongjukat! Te most izgulhatsz eleget,
hogy időben visszaérsz-e a mamóhoz, de én mindjárt elmegyek az erdőbe tojásokat gyűjteni,
hallgatom a madarak csivitelését...

—Télen pedig lehet hogy megfagysz! - vetette oda kegyetlenül Csirtil.

—Lehet, de szabadon fagyok meg!

—Nem igaz! Akárki erre jöhet és megölhet, vagy elveheti a szüzességedet neked is, s ha nem
teszi is meg, csak amiatt nem mert csúnya vagy és koszos, bűdös!

—Igen, ez megtörténhet velem is, de veled is! Ez mindenkivel megtörténhet! De általában az én
fajtámmal nem történik meg, az viszont egészen bizonyos hogy te az egész életedet elcserélted
erre a néhány hivalkodó ruhára és ékszerre, ezentúl nem úgy élsz ahogyan akarsz, hanem
ahogy azt mások megszabják neked! Nincs választási lehetőség!

—Mire vagy olyan büszke Dana, hiszen te csak a nyomor különböző formái közül válogat-
hatsz, hogy télen bűdös bőrökkel takarózzol vagy a kecske mellé bújsz, s hogy a kecske hasát
vagy hátát ölelgeted!

—Az akkor is választási lehetőség, ami neked már nem adatik meg soha! Sőt, még csak az sem
igaz hogy te legalább gazdagon élsz: mert most ugyan jól élsz, de mindenki tudja hogy mi a
hetérák sorsa vénségükre!

—Legalább addig jól élek! - és Csirtil elfordult a lóval. —De te Dana irigységed ellenére is be
kell lásd, hogy ha szegényen fordulok is fel majd valamikor öregségemre, ez csak *talán* lesz de

nem biztosan, az viszont egészen biztos hogy te szegényen pusztulsz el, még hozzá valószínűleg sokkal hamarabb mint én! És addig is csak ázol-fázol, szívod a bűzt és izzadsz!

—Hát pedig nem! - és Dana hirtelen lecsapta a lapátot. —Majd én bebizonyítom hogy igenis én fogok kettőnk közül jobban élni!

—Jaj Dana, ennyire azért ne vedd a szívedre, igazán nem akartalak megbántani, nem akarom hogy belebolondulj a sóvárgásba, és fuss a lehetetlenség után...

—Pedig én igenis bebizonyítom!

—De hát figyelj már, nem lehetsz hetéra, nem vagy hozzá elég szép...

—Nem is akarok hetéra lenni! Szopogasd csak te a férfiak hűgyszagú löcsét, azt nem nekem találták ki!

—Hát akkor miben reménykedel, csöcselék létedre tán szukó akarsz lenni?!

—Nem tudom hogy mi leszek, de valami majd csak! Tudd meg ugyanis, hogy elegendem van abból hogy a szart pucolom állandóan, igazad volt amikor azt mondtad hogy irigyellek, de csak a jobb életedet irigylem, nem ám azt ami áron ezt elérted! Tehát úgy akarok jobban élni, hogy megőrzöm a szabadságomat! Márpedig tudok valakiről, aki erre nekem talán biztosít is lehetőséget, ha eléggé szépen kérem!

—Na mondd csak te szerencsétlen, kíváncsi vagyok, micsoda képtelenséget ötöltél ki nagy irigységedben! Talán bizony magához a szukóhoz akarsz fordulni vagy épp Vaszasi dazsan-hoz?! Mert meg sem hallgatnak!

—Vedd tudomásul hogy egyikhez sem, hanem náluk sokkal nagyobb úrhoz!

—Hé, Dana kérlek, ne fuss a végzetedbe, én is tudom hogy néhány napon belül megérkezik a császár, de csak nem képzeled hogy eléjuthatsz épp te, és...

—Érdekel is engem a császár! Úgyis tudja mindenki hogy szegény! És azt sem tudtam hogy idetart! Hanem én még a császárnál is nagyobb úrról beszélek! Tudd meg - bökte mutatóját Csirtil felé - hogy elmegyek magához Ominta istenhez!

—Aztán mit érsz vele ha imádkozol valamelyik templomban - különben oda sem engednek be!

—Az sem érdekel. Én ugyanis nem templomba fogok elmenni, hanem a Tiltott Völgybe!

A Tiltott Völgynek már az említésére is elsápadt Csirtil, s a szája elé kapta a kezét.

—Dana, te butább vagy mint hittem, azt sem tudod mit beszélsz, hiszen a Tiltott Völgy...

—De bizony nagyon jól tudom mit beszélek! Azt is hogy mit beszélnek a szüleink, nagyszüleink! Hát nem azt mondják-e hogy maga Ominta isten szállt le ott az égből tizenhat esztendeje?! Ezt meséli mindenki, meg még a papok is ezt állítják, hát akkor biztos úgy van, mert ha én buta vagyok is de ők nem, főleg nem buta mindenki! Ha ennyien mondják, akkor az úgy is van, ha tehát odamegyek, akkor beszélhetek az Istennel!

—Ne menj oda Dana, az sem biztos hogy ott van még az isten!

—De az sem biztos hogy nincs ott! Sőt, nagyon valószínű hogy ott van, mert úgy mondják hogy óriási dübörgés és fényvihar közepette szállt le, akkor hát feltehetőleg úgy is repülne vissza is az égbe, de semmi ilyesmi nem történt azóta! Tehát én azt hiszem hogy Ominta még ott van! Elmegyek hozzá! Most, azonnal!

—Örült vagy, meghalsz!

—Az lehet, de akkor sem leszek csöcselék! Különben is, úgy mondják hogy nagy az isten kegyessége!

—Ezt éppen nem hinném, mert úgy látszik nem figyeltél apáinkra Dana, ha ugyanis figyeltél volna, tudhatnád, hogy amikor Ominta leszállt az égből, egyetlen pillanat alatt elpusztult mind a negyven falu ami csak volt a Völgyben, meg még a Völgyön túli falvak lakói közül is igen sokan meghaltak, rögtön is, és a leszállás után órákkal és napokkal később is; ők akik később haltak meg, mindenféle furcsa betegségekben pusztultak el, nyilván mert Ominta megátkozta őket mert nem voltak eléggé jók! De még ezután is eddig mindenki meghalt aki csak elment az istenhez kíváncsiskodni! Hiszen ezért is lett Tiltott Völgy annak a völgynek a neve: azóta sem mer senki odaköltözni a halott falvak helyére!

—Én nem kíváncsiskodni megyek hozzá, hanem kérni tőle.

—Akkor is meghalsz. Ne tedd!

—Pedig megteszem, és nem is hiszem hogy mindenki meghalt aki elment Omintához, lehet hogy csak azért nem tértek még vissza, mert ott nála olyan jó élni, vagy mert az isten felvitte őket az égbe! Különben is, az én esetem egészen más mint az övék!

—Ugyan miért?!

—Hát mert én különleges ember vagyok! Anyám mindig azt mesélte, hogy én pontosan azon az éjszakán születtem amikor Ominta leszállt az égből, úgy bizony, alig néhány perccel később bújtam ki anyámból, pedig későbbre várt, de annyira megijedt a nagy dübörgéstől ami idáig elhallatszott még olyan messziről is! Igen, úgy megijedt hogy előbb szült meg engem! Én tehát épp az isten miatt születtem meg, s ez talán jó jel nekem! Ha másokat meg is ölt, engem talán nem fog, mert hisz így bizonyos értelemben én is az ő gyermeke vagyok! Na hát akkor dicsekedj csak tovább Csirtil, mutogasd a szégyenedet hogy egy életre eladtad magadat, testedet, szabadságodat, idődet, mindenedet, de én megyek az istenhez! - és elindult.

—Várj, hiszen nincs az útra élelmed, nincs...

—Valamit majd csak találok útközben, és különben is megszoktam az éhezést! Nem kényelme-sedtem úgy el mint te! És hagyj békén, ne is próbálj visszatartani, mert akkor verekedni kez-dek veled, tönkremegy a szép ruhád, s emiatt kikapsz a mamótól, sőt, le sem tagadhatod hogy elszöktél tőle! - vigyorgott Csirtilre, akinek e szavakra lehanyatlott a Dana felé nyújtott keze.

—És ha az úr megdühödik mert nincs elvive a szar... - kezdte, megpróbálva Dana kötelesség-tudatára hatni.

—Egy-két napig nincs baj az ilyesmiből, addigra meg úgyis rájönnek hogy nem vagyok a falu-ban, és küldenek mást a szarért! Engem már ez nem érdekel, a magam ura vagyok! Te persze nem tudod hogy ez mit jelent! - nevetett a lány. És Dana eltűnt a bokrok közt.

A Tiltott Völgy nem volt épp nagyon közel Dana falujához! Voltaképpen jó négy napi elszánt gyaloglás kellett hozzá, hogy valaki odaérjen. És igaz ami igaz, Dana igencsak elfáradt, mire odaérkezett a Völgy bejárata elé.

Elfáradt, kutyául elfáradt, és éhes is volt. Útközben csak néhány madártojással táplálkozott, meg egypár bogyóval. De tojást sem sokat talált, mert nemigen ért rá keresgélni azokat – úgy vélte, neki most célja van, a mielőbbi isten elé járulás! Aztán isten vagy megöli őt, s akkor nem számít hogy éhesen hal-e meg, vagy valóban kegyes lesz hozzá Ominta, s akkor biztos jólla-katja!

Annyira nagyon különben nem is szenvedett az éhségtől, amennyire az például Meát vagy Mielát kínoztta volna. Nem túlzott amikor azt mondta Csirtilnek, hogy hozzá van szokva. Min-den csöcselék hozzá volt szokva. Muszáj volt nekik szokni az éhséget!

A Tiltott Völgynek volt más neve is: korábban Keskeny Völgynek hívták. Csak épp amióta le-szállt ide tüzes fennségével Ominta, azután csak Tiltott Völgynek emlegették, nem a régi ne-vén. Két hegyóriás között kanyargott, az egyik volt maga a Rorotoru, a nagy vulkán, a másik hegy pedig a Sziszkárcitrax, különben ez is egy vulkanikus hegység volt, épp csak míg a Roro-toru működő vulkán volt, addig a Sziszkárcitrax emberemlékezet óta még nem tört ki.

A két hatalmas hegyet egymástól egy keskeny völgy választotta el, mely néhol megvolt akár három kilométer széles is, a legtöbb helyen azonban csak néhány száz méter széles, éppensé-ggel volt olyan helye is a völgynek, ahol egyáltalán semekkora nem volt a szélessége, csak épp a völgyben hömpölygő patak bírt elfolyni a meredek lávafalak között, s itt bizony az előrejutás is ugyancsak kinkeserves volt, mert csónakázni sem lehetett a minduntalan előbukkanó kis vízesések, zuhogók miatt, és hosszú szakaszokon csak a patak szélén a vízben gyalogolva le-hetett elmenni a Völgy egyik helyéről a másikba!

Jogos volt tehát e terepet Keskeny Völgynek nevezni, még ha később Tiltott Völgy lett is belő-le.

Közvetlenül a völgytoroknál is állt korábban egy falu, de most itt sem lakott senki. Néhány rombadőlt kunyhó maradványait megtalálta Dana, amikor ideérkezett. Szakadó esőben ért ide alkonyattájt, s az egyik kunyhó még alkalmas volt rá hogy némi menedéket nyújtson neki. Az-tán másnap reggel amint kissé körbenézelődött, látta hogy bizonyos értelemben szerencséje van, mert ha tizenhat évvel ezelőtt történt is itt a nagy pusztulás, de csak jelent valamit hogy

akkoriban sok gabonaföldet és zöldségeskertet hagytak el a parasztok, már akik túléltek az eseményeket, mert mindenfelé látott különböző konyhakerti növényeket elvadultan burjánzani. Talált néhány tábla hónaposretket, amik épp mostanában nőttek fogyasztható nagyságúra, csírázó gabonaszárakból is elrágcsálhatott valamennyit, jó ám az, Dana szerette, főleg ha más nem volt, sőt, eszegetett a tavaly ősszel megért s mostanára már jórészt megaszalódott csipkebogyókból is marokszám. De volt itt bőven hagyma is, fokhagyma is, s mindezek tetejébe nem is egy méhkaptárt is talált, ezeket azonmód ki is fosztotta némi füstölés segítségével, nem félt a méhektől, tudta mit kell tenni és hogyan, volt ebben is gyakorlata. Mert bizony nemegyszer megdézsmálta korábban is a parasztok méheseit éjjelente, amiért ugyan halálbüntetés járt ha elkapták volna, de az éhség nagy úr, és azt sem szokta túlélni valaki ha éhen hal...

Rögvest jóllakott, és megnőtt az optimizmusa is. Nem is rossz ám az élet egy efféle elhagyott faluban! Annyira meg volt elégedve magával, új sorsával, hogy elhatározta: legrosszabb esetben ha Ominta semmit nem ad neki, akkor sem megy haza. De nem ám! Ő bizony marad itt, egyedül fog élni, szabadon, úgy ám! Hiszen az igaz hogy akkor keményen kell dolgoznia, de nem keményebben mint amikor naphosszat a szart hurcolbássa, s így legalább önmagára dolgozik, nem másokra!

De azért elindult befelé a Völgybe. Végtereis csak az lenne a legjobb, ha beszélhetne Omintával! Ezért aztán beljebb indult.

Meglehetősen nehéz volt előrejutnia. Igen sok helyen kénytelen volt a patakban gyalogolni, mert a keskeny utat amely a Völgy hosszában futott régen, többnyire benőtték mindenféle növények, s nemcsak bokrok, habár éppenséggel a kökény- és csipkebokor is jelentős akadályt képez a maga sok tüskéjével, de olykor bizony nagy fák is nőttek az úton, hiszen mégiscsak tizenhat év óta nem használta senki e területet közlekedésre! Nem taposták el a fűvet, facsemetéket az ökrök és lovak patái, az emberek sarui... nem vágták ki a gyorsan növvő akácsemetéket...

Lassan haladt tehát előre Dana, két nap alatt tett meg akkora távot mint máskor fél nap alatt. De azért elszántan igyekezett előre. Volt egy tulajdonsága ami sokak szerint a butaságából fakadt: makacs volt! Nagyon makacs! Amit egyszer a fejébe vett, ahhoz mereven ragaszkodott! Tulajdonképpen igazából épp emiatt látszott butábbnak mint amilyen volt, mert ha úgy döntött hogy megtesz valamit, azt akkor is megtette ha világosan tudta hogy nagyon ráfizet arra. És most azt határozta el, hogy lesz ami lesz, de találkozik az istennel!

Amint beljebb került a Völgybe, és sorra elhagyta a rég lakott falvakat, rá kellett döbbennie, hogy nyilvánvalóan közeledik az isten leszállásának helyéhez. Ugyanis egyre romosabbak voltak a falvak. Mármint a maradványaik. Egy alkalommal aztán, déltájban, megtalálta azt a falvat is, ami már nem parasztfalu volt, hanem itt élhetett e völgy szukója, itt Dana alaposan átkutatta az épületek maradványait, és felfedezte egy egész csomó ember csontvázát! Látszott azonban, hogy ezek nem a házak ledőlése miatt lelték a halálukat, bár minden bizonnyal lehetett itt óriási szélvész is, mert olyik ház tetejét a faltól sok méterre találta meg, hanem ezek az emberek, legalábbis egy részük, magát az isten leszállását még túléltek, s később haltak meg valamiért. Dana ugyanis megtalálta magát a szukót és a szukó feleségét is. Csontvázuk odabent feküdt az ágyon, díszes ruháikban, sok szép ékszerrel feldíszítve. Nagyon úgy nézett ki, hogy valami betegséget kaptak, ágyba feküdtek, de hiába, mert meghaltak, hanem meghalt minden szolgájuk is, és így már nem akadt senki, aki méltóképp eltemethette volna őket.

Dana szemrebbenés nélkül vállalta a hullarablás bűnét, és leszedte a szukó nejének csontvázáról a nyakláncot, gyűrűket, csatokat, karpereceket, mindent. Csak azt sajnálta, hogy a ruhát nem szedheti le, de hát tizenhat év alatt az bizony úgy tönkrement, hogy foszlányai is alig maradtak. Elszedte ellenben a szukó teteménél talált aranyakat is, s magával vitte annak kardját, két jó kést, s néhány használható szerszámot. Igaz, ezek is rozsdásak voltak már, de még használhatóak.

A kardot nem azért vitte magával, mintha az isten ellen akarta volna használni, sőt, még csak vadállatok ellen sem, mert úgy vélte, nagyobb állat nemigen élhet ilyen szűk völgyben, s

különben is, azok elől inkább elfut vagy fára mászik. De jó a kard hogy utat vágjon magának a sok, embernyi magas gaz között!

Különben elvadult háziállatokat sem talált. Sok ilyennek megtalálta a csontvázait, de élő állatot csak néhány baromfi képében talált. Tyúk, kacsa, liba, az akadt erre, néhányat sikerült is elkapnia, s ezeket megsütötte és megette. Ettől is remek lett a hangulata, igazság szerint régén érezte magát ilyen pompásan. Úgy vélte, már csak ami eddig történt vele, az is megérte hogy eljött erre az útra! Láncsak, kifizetődik bátornak lenni! Tulajdonképpen, most már van akár pénze is annyi, hogy ha nagyon akarja, valamire csak vinné belőle! Például szép ruhákat vesz, azt mondja hogy ő nem is csöcselék, és lenne belőle... mi is? Hm... no igen, nem is olyan egyszerű ez! Na de az biztos hogy sokáig jól élhet ennyi pénzből! Már persze ha ki nem rabolják...

De hát ez úgyis a jövő gondja. Most az első hogy eltaláljon az istenséghez!

El is indult reggel újra előre, s alig ment egy órácskát, máris döbbenten torpant meg. Holott nem is találta meg még Ominta istent, sőt, semmi rémséget nem tapasztalt, de úgy meglepődött, ahogy még a csontvázak megtalálásakor sem. Mert végülis arra számított. Számított, mert mindenki tudta hogy errefelé elpusztultak a falvak lakói. És tizenhat év semmi ahhoz hogy egy csontváz porrá legyen, de ahhoz nagyonis elegendő, hogy egy szikra hús ne maradjon a tetemenen. Hanem amit most Dana megpillantott...

Egy fa volt. Egy szép, közepes méretű fa! Nagy, zöld levelei voltak, amik három részből álltak, a középső volt a hosszabb, és e fán sok-sok gyümölcs csüngött, egy-egy kicsit kisebb volt mint Dana ökle. E gyümölcsök szabálytalan körteformájúak voltak, s egészen úgy néztek ki, ahogy Dana ökle festett volna, ha ujjait úgy szorítja ökölbe, hogy hüvelykujját kidugja a mutató- és középső ujj között – nos, ez a kidugott hüvelykujj felelt volna meg e gyümölcs szárának. És bizony ilyen fát, ilyen gyümölcsöt Dana még sosem látott! Soha életében, holott tapasztalt erdőjárónak tartotta magát, aki nemhogy minden fát és gyümölcsöt ismer, sőt nemcsak a bokrokat is, de még a ritkább gombafajtáknál sem bizonytalankodik soha hogy ehetők-e és mi ennek meg annak a neve! Tökéletes lehetetlenségnek tartotta eddig hogy egy növény, mely akkora mint ez a fa, elkerülje a figyelmét!

A gyümölcs mindazonáltal nem volt valami nagyon bizalomgerjesztő. Inkább keserűnek és savanyúnak tűnt mint édesnek, hiszen ami zöld, az hasonlatosabb holmi zöltséghez mint édes gyümölcshöz, végtére is a „zöltség”-szónak már a nevében is benne van hogy zöld!

—Habár, az is lehet - gondolta Dana - hogy e zöld gyümölcsök egyszerűen még nem érettek! Hiszen ezek leginkább körtére hasonlítanak, s a zöld körte is ehetetlen, kemény, savanyú, aztán milyen pompás, puha, finom, édes az érett!

S ahogy tovább nézelődött, a fa csúcsán íme észre is vett néhány gyümölcsöt, melyek már egészen barnák voltak, még véletlenül sem zöldek, és lottyadtak, szinte aszottak.

—Igen, mint a körte! - gondolta Dana. —A körte is megbarnul és megpuhul ha érett!

Nem is habozott, azonnal felmászott a fára, és leszedte az egyik barna gyümölcsöt. Ragacsos volt, és amikor Dana megszaglászta, édes illatot érzett. Határozottan vonzó illatot! Tulajdonképpen sokkal bizalomgerjesztőbb volt az illat, mint a gyümölcs külseje!

Bár Dana is tudta hogy akadnak mérgező növények, de most nagy bátran mégis megkóstolta a gyümölcsöt. És hát ahogy mondani szokás: meglátni és megszeretni egy pillanat műve volt! Ez Danára annyiból nem volt csak igaz, hogy ő e gyümölcsöt nem megpillantásakor, hanem megízlelésekor szerette meg, tehát nála „megkóstolni és megszeretni egy pillanat műve volt”. Mert azonnal belészerelmesedett ebbe az újfajta gyümölcsbe!

—Ha holnap még élek mert nem halok meg a mérgetől, akkor ez lesz a kedvenc gyümölcsöm! - mondta önmagának, azzal nekiállt hogy igazán tisztességesen belakmározzék a fa terméséből.

Hamar megette az összes barna gyümölcsöt, de ezután rájött, hogy a zöld, még részben éretlen termések is nyugodtan fogyaszthatóak, finomak, édesek, azesetben, ha már nem teljesen kemények, hanem kissé puhák. Minél puhábbak, annál finomabbak, tehát nem a szín számít hanem a puhaság. Valójában a barna szín már az egészen vén, fonnyadt gyümölcsöket jelenti csak.

Csak azt csodálta Dana, hogy ez a remek fa, ami nem tüskés, finom gyümölcsöt terem, sokat terem, laktatót terem – ez miért csak itt terem, másutt nem?! Miért nem hallott még soha róla?!

Aztán rájött. Ez nyilván Ominta isten ajándéka neki, vagy úgy általában az embereknek! Most teremtette ide nemrég, hogy majd innen elterjedjen az egész világba!

Szedett magának amennyit tudott, ami gyümölcs érett volt a fán azt mind leszedte, s indult tovább. S hamarosan más hasonló fákat is talált, de néhány más kisebb növényt is amiket szintűgy nem ismert, nem látott még soha.

S aztán, amikor még alig közeledett az alkonyat, egyszer csak megpillantott valamit... valamit, amiről úgy vélte, nem lehet más mint Ominta isten égi temploma. Vagy háza. Mindenesetre valami, amiben az isten kell lakjon, s amivel leereszkedett tizenhat esztendeje hozzájuk, emberekhez!

Meglehetősen furcsa volt a találkozása ezzel az égi házzal! Embermagas fütengerben botladozott ugyanis – míg aztán majdnem beleverte az orrát az isten házának kerítésébe!

Tulajdonképpen igen nagy véletlen volt hogy valóban bele nem verte, s életmentő szerencséje, mert úgy történt az egész, hogy amikor félrehajtott egy jókora köteg nádat az orra elől, hát azt látta hogy közvetlenül előtte nincs már semmi növény, ellenben van egy talán két méteres tiszta sáv, ahol egy fűszál sem nő, e sáv túloldalán pedig egy jó két méter magas tömör vasfal! E vasfal tövében pedig egy emberi csontváz, nem messze tőle néhány erdei állat csontváza, ezek közül Dana felismert egy rókát, néhány patkány maradványait, s más kisebb állatokat. A fémfalon vörös keretben írás is volt, de ezt Dana nem tudta elolvasni, ő bizony nem ismerte a betűket, de még ha ismeri is, az sem segített volna rajta, mert ezek teljesen más betűk voltak, mint amit a najpa nép használt. Tulajdonképpen Dana csak sejtette hogy ez írás lehet. A betűk alakja jórészt tömör és üres háromszögekből tevődött össze, és pontokból meg egy-két víz-csepp alakú vesszőből, amik vagy a háromszögek fölött, vagy az üres háromszögek belsejében helyezkedtek el. Volt ellenben e rövid felirat előtt is és után is egy-egy olyan jel, amivel ők maguk a najpák is a villámot szokták jelképezni. Továbbá, ha ez nem lett volna Dana számára eléggé elgondolkoztató, e felirat alatt ott „pompázott” egy halálfej is!

De milyen halálfej! Dana megborzongott ha csak ránézett. Mert halálfejet látott ő már különböző rajzokon. A najpa nép eléggé „művészes” hajlamú volt, gyakorta díszítették házaikat is, ruháikat is különböző mintákkal, s akadt e minták közt néha halálfej is, a harcosok szívesen pingáltak effélet a ruházatukra. Csakhogy ez a halálfej a vasfalon nem akármilyen volt ám! Ez, Dana látta rajta rögvest, nem emberi halálfej volt! Nem az, mert igen csúcsos, boltozatos koponyája volt, e koponya tetején ráadásul keskeny csonttaréj meredt a magasba, továbbá a fej szájából négy rémisztő szemfog meredt kifelé, s még az alsó állkapocsból felfelé újabb kettő is, a legszélén, de ezek aztán igazán óriásiak voltak, elértek egészen addig ahol a halálfejnek a füle lett volna. Összesen tehát hat nagy szemfoga volt ennek a halálfejnek, s ebből e két leg-szélő, alsó, igazán tekintélyes!

Dana megtorpant. A halálfej természetesen a najpa népnél is a halált szimbolizálta, különösen az erőszakos halált, ez pedig egy igen kegyetlen halálfejnek tűnt! S a fal tövénél a csontvázak arra utaltak, hogy a halálfej komolyan gondolja a dolgot. Aki a vasfalhoz ér, az meg fog halni!

Csak azt nem tudta, miért nem ember alakú halálfejet rajzoltak. Egyáltalán, mit ábrázolhat ez az izé, minek lehet ilyen feje, milyen állatnak?! Szegény Dana még csak gorillára sem gondolhatott, mert hazájában olyan állatok nem éltek, egyáltalán, semmiféle majomfaj nem élt Najpában.

De akkor minek a koponyáját ábrázolhatja ez a rajz?!

Nem ismerte fel a *hork* koponyát. Ez nem csoda. A Radax bolygó egyetlen lakója sem látott ugyanis még sohasem *horkokat*.

Mindenesetre annyi esze volt azért Danának, hogy meg ne érintse a fémfalat. Elindult ehelyett mellette, hogy valami bejáratot keressen Isten házába. És azt azért természetesnek tartotta hogy isten nem akarja hogy mindenféle hívatlan népség piszkálgassa-tapogassa az ő

szentséges házát, és eképp beszennyezze, megszenteltelenítse azt. Ezt tulajdonképpen nem lehet rossz néven venni az istentől! Még szép tőle hogy figyelmeztette az erre járókat, hogy aki megtapogatja a kerítését, arra lesújt a nyilával, azt agyoncsapja az istennyila! Remélhetőleg a bejárat nyitva lesz, vagy áll majd ott valaki, akinek megmondhatja hogy mi járatban van ő erre felé!

Ment-mendegélt, és meglehetősen soká kellett megyegetnie, mert jókora területet ölelt körül a tömör vaskerítés! Bizony, Dana megtett jó másfél kilométert, mire olyan helyre ért, ahol valami bejáratszerűsége bukkant! Egészen addig nem tapasztalt semmi különöset, csak hogy a felirat a különös betűkkel és még különösebb halálfejjel bő három méterenként megismétlődött, s hogy bizony igen sok volt a csontváz a kerítés mellett, bőséges számban akadt e csontok közt emberi is, híven mutatva ezzel azt, hogy egyáltalán nem ő Dana lehetett a legelső akinek eszébe jutott akármi célból is de az isten elé járulni, s hát ezek bizony nem vették komolyan a figyelmeztetést, és igen rosszul jártak! Ez mindenesetre megmagyarázta azt, hogy mi lett a sorsa azoknak, akikről Csirtil beszélt neki, hogy akik elindultak a Tiltott Völgybe, azok nem tértek vissza. Hát emiatt nem tértek vissza!

Útközben azért Dana óvatosan nézelődött körbe-körbe is, és néha sikerült megpillantania valamit, ami magasabb volt mint a kerítés, így a teteje kibukkant mögüle. Holmi irtózatosan nagy fémvalamiket látott. Nem volt szava arra hogy ezek mik, emiatt nevezte el magában „valamiknek” ezeket. Részben fémtetőknek látszottak, de más részük fémtornyoknak, sőt, akadtak fémpóznák is itt-ott, ezek tetején pedig szelmalmok kerekeihez hasonló dolgok forogtak. De volt olyan pózna is, ami szemkápráztatóan csillogott, mintha megannyi gyémánttal lenne bevonva. Bár hogy ez gyémánt, azt Dana csak sejtette, mert ő természetesen még soha életében nem látott olyasmit, csak mesélték neki, hogy a gyémánt, az valami kis kavics, nagyon kemény, és szépen csillog. No és nagyon értékes!

És ahogy így ment-mendegélt, elérkezett végre a bejáratához! A bejárat természetesen egy lyuk volt a kerítésen. De nem amolyan igazi lyuk, hanem egy kapuszerű rész, azaz, nemcsak kapuszerű, de teljesen igazi kapu, még kilincse is volt, s a kilincset ismerték a najpák is eddigre már, bár ritkán használták. Mindazonáltal előkelőbb házak ajtajain látott már Dana is kilincset. Tehát a kilincs nem döbbentette meg, az azonban annál inkább, hogy ez a kapu mintha a mesékből lépett volna elő – ugyanis létezett és mégsem létezett! Ott volt és nem volt ott!

Ugyanis üvegből készült. Vastag, de mégis átlátszó üvegből. És az üveget még nem ismerte ekkoriban a najpa nép!

Úgy volt tehát hogy Dana meg kellett állapítsa: itt egy lyuk a falban, de mégsem lehet átmenni rajta! Hasonló anyagból van ugyanis a kapu, mint amiből bizonyára készültek azok a póznák, amiket a kerítésen túlról láthat!

És most Dana igencsak habozni kezdett, megérintse-e a kilincset! Félt. Nem akart maga is csontvázvá válni. Másrészt, itt a kapun nem szerepelt a halálfej, s a villám-ábrázolás sem. S ez még érthető is. Csak az illetlenség, ha valaki valahová a kerítésen át akar besettenkedni. Akinek azonban nincsenek hátsó szándékai, az ugyebár a bejáraton át járul a gazda elé...

Odalépett a kapuhoz, s már majdnem megfogta a kilincset, amikor azt látta a kapu üvegén keresztül, hogy odabent, a fal által körülvett területen mozgásba lendül valami. És íme, három sáskaszerű lényt pillantott meg, amint valahonnan beérnek Dana látóterébe, majd felmásznak az egyik nagy fémoszlop tetejére...

És ezek a sáskák bizony igazán jókorának tűntek! Dana el tudta képzelni, hogy hatalmasat csíphetnek. Ráadásul mintha látott is volna rajtuk holmi rágószerűséget a szájuk környékén!

S mindennek tetejébe igencsak fémesen csillogtak ezek a sáskák! S Dana belegondolt, mi történne ha egy fémből készült sáska megcsípné az ujját – hát arra a következtetésre jutott, hogy az ujjja bizony nem maradna a helyén! Márpedig ha ezek a fémsáskák annyian vannak odabent mint ahányan az igazi sáskák szoktak lenni, s rátámadnak akár csak néhány tucatnyian – nos, Dana úgy gondolta, több esélye volna túlélnie egy harcművész támadását mint egy efféle sáskajárását! Hiszen egy fémből készült sáskát még agyon sem tud csapni, legfeljebb a tenyerét sebzi meg ha ráüt!

A keze lehanyatlott. Meg kell jól gondolni ezt!

A fémfalat, bár ezt Dana nem tudta, maguk a fémsáskák építették. Az az „isten háza” ugyanis, amihez Dana érkezett, nem volt más, mint a horkok Kolosszus nevű űrhajója!

Amikor ugyanis még Tlaxán bolygón Szim távirányítással hozzájuk eljuttatott parancsának megfelelően bekapcsolták az egyik hipermotort csak úgy találomra, akkor a Tila-10-ben ülő Szim meg volt róla győződve, hogy a Kolosszus, amint kibukkan a hipertérből, vagy darabokra robban, vagy ha nem is, de a világűr valami lakatlan végtelenségébe érkezik, millió fényévekre minden bolygótól. Végtére is egy bolygó felszínén lépett be az űrhajó a hipertérbe, és az ilyesmi garantáltan élet- és balesetveszélyes, továbbá épp emiatt tökéletesen tilos is! De hát mint tudjuk, Szim, a kis hork-lány kifejezetten amiatt cselekedett így, mert nem akarta hogy Tlaxán embernépe megszerezze magának a Kolosszusban testet öltött hork űrtechnológiát!¹

De nem így történt. A Kolosszus nem a világűr üres tájain bukkant ki a hipertérből. Épp amiatt veszélyes ugyanis gravitációs mező közelében belépni a hipertérbe, mert ekkor megtörténhet, hogy az űrhajó „megcsúszik” a gravitációs anomálián, s olyan pályát ír le a hipertérben, hogy végül egy olyan objektum közelében bukkan ki a normál térben, aminek hasonló a gravitációs hatása, mint ahonnan az űrhajó elindult, amikor az ugrást végrehajtotta. S az hogy ezen objektum (például bolygó) „közelében” bukkan ki, az nem okvetlenül jelenti a biztonságos távolságot, hanem kellően pontatlanul is érthető, megtörténhet gyakran, hogy az űrhajó a bolygó felszíne alatt óhajt a hipertérből előbukkanva materializálódni, és hát ugye az ilyesmi enyhén szólva nem olyan esemény, aminél érdemes volna az életbenmaradásra fogadni a személyzetet illetően! Amikor ugyanis egyszerre akarja ilyen esetben elfoglalni ugyanazt a térrészt egy hipertérből előbukkanó atom és egy már eleve ottlevő anyagi részecske, akkor vagy egyik, vagy mindkettő átalakul tiszta energiává és szétsugárzódik! Képzeltető, mekkora robbanás a következménye annak, ha szétsugárzódik a Kolosszus sokmillió tonna tömege, plusz ugyanennyi tömeg a bolygó anyagából, amikor már egyetlen kiló anyag energiaértéke is akkora, hogy azzal fel lehet forralni egy beltenger minden vizét! Nem az a jellemző, hogy ezt valaki túlélje!

A Kolosszus is megcsúszott Tlaxán gravitációs hullámán, s így végül a Radax bolygónál lépett ki a hipertérből, mert a Radax szinte pontosan ugyanakkora tömegű mint Tlaxán. De nem a szilárd felszín alatt materializálódott, hanem mintegy harminc méter magasan. És nem is kétséges hogy nagy-nagy szerencséje az egész Radax bolygónak hogy ez így történt, mert ha a felszín alatt lép ki a hipertérből, az olyan hatással járt volna mint egy legkevesebb hárommillió tonnás antianyagbomba. Az biztos hogy a najpa népnek nyoma sem marad, de valószínűleg az egész bolygó is ha nem is törik ripityára - bár ez sem kizárható - de az élet lehetetlenné válik rajta! S természetesen a Kolosszus maga is elpusztul.

Nos, ez nem történt meg. Természetesen így is előfordult hogy a levegő bizonyos atomjai ugyanazon a helyen voltak mint a Kolosszus némely atomjai. S ezek szét is sugárzódtak. De hát a levegő nagyon híg valami a szilárd anyaghoz képest!

Még így is igen komoly katasztrófa lett a dolog vége. Amint a Kolosszus kibukkant vagy harminc méter magasan, máris tomboló tűzvihar söpört végig a Völgyön. És tudjuk mi történt a nyomában: az összes falu elpusztult errefelé, az utolsó szálig, s a távoli falvak életben maradt lakosai közül is sok meghalt később, tudniillik a radioaktív sugárzás hatására!

Még szerencse hogy legalább egy szűk völgy közepén bukkant ki a Kolosszus. Így két oldalt a hegyek fogták fel az energialöketet, sőt, ahogy a Völgy kanyargott, e kanyarok is jelentősen csökkentették a tűzvihar erejét.

A Kolosszus pedig lepottyant a talajra a magasból, és egy rakás minden összetört benne ezúttal is. Hiszen úgymint meglehetősen rozoga volt már a Tlaxánra való kényszerleszállása miatt is! De hát ez a lepottyanás legalább nem néhány száz kilométeres óránkénti sebességgel történt!

¹ Ezek az események abban a regényben vannak leírva, melynek címe: *A borostyán szelleme*.

A sáska alakú javítórobotok természetesen azon nyomban hozzáláttak a sérülések rendbehozatalához, és most lényegesen kevesebb dolguk volt mint akkor, az első lezuhanáskor. Mindazonáltal természetesen most sem voltak képesek az amúgyis üzemanyag nélküli Kolosszust repképesse tenni: behegesztették ugyan a hajótest sérüléseit, de hát ez csak amolyan szél- és eső elleni védelemnek volt jó, annak tökéletes, de nem jó ahhoz hogy a világűrben repüljenek!

Aztán hogy ezzel megvoltak, s felépítettek néhány szélkereket és napelemtáblát a maguk és a központi számítógép energiaellátását biztosítandó, csak vártak. Nem unatkoztak: robotok voltak, nem szerves, tudatos élőlények. Amíg nincs dolguk, csak várakoznak parancsokra, és karbantartják önmagukat!

Igenám, csakhogy már egyetlen évvel később kezdett újraéledni a tűzviharban megsemmisült növényzet. Újrasarjadt a vegetáció a gyökerekből, magvakból, kizöldültek a nem teljesen leégett fák... s megjelentek az állatok is.

S bizony nem csupán a radaxi növények sarjadtak ki! Mint minden energiamező, természetesen a hipermező is gömb alakú. Amikor tehát még Tlaxánon körbefogta a Kolosszus testét, akkor a Kolosszus környéki külső területeket is magába foglalta, az ottani növényzettel együtt, s így ez is kilépett harminc méter magasan a Radax fölött a hipertérből. És lepottyant e jókora föld- és növényhalom ide a Völgybe!

A legtöbb növény megtalálható volt Radaxon is és Tlaxánon is. De nem mind. Ráadásul Najpa mérsékelt éghajlatú ország volt, a Kolosszus ellenben Tlaxán trópusi régiójából ugrott!

A hiperteret és a tűzvihart átélte tlaxáni növények többsége természetesen nem bírta ki a najpa tél hidegeit. Elpusztultak. Akadt ellenben néhány növény mely túlélte ezt, például a fűgefa, annak önporzós változata. Ez szépen el is terjedt, főként mert eleinte nem is kellett sok más növénytel hadakoznia. Ez jelentette aztán Danának a finom csemegét, amit a najpa kislány még nem ismert.

A fémsáskáknak mindegy volt hogy a növényzet tlaxáni-e vagy radaxi. A növényekkel nem volt sok bajuk. Annál több az állatokkal!

Nem kell nagy dolgokra gondolni. Néhány nyúl, egér, patkány... Igenám, csakhogy ezek megközelítően épp akkorák voltak mint maguk a fémsáskák! És így állandóan harcra keltek velük, sőt, beszemtelenkedtek a Kolosszusba is, és ott igyekeztek fészket építeni maguknak. Megrágták a vezetékeket, károkat okoztak...

Am nem sokáig. Fel voltak készülve a sáskák okos hork programozói ilyen esetre is. Normális esetben, ha a központi komputer észleli hogy van mozgás az űrhajóban, mármint horkok mozgása, akkor nem intézkedik ilyesmiről, mert egyrészt ekkor nem jellemző úgysem hogy mindenféle állatok be mernek menni a hork-lakta űrhajóba, másrészt úgyis a horkok döntsék el, mi a teendő, ők az okosabbak nem a számítógép!

Ha azonban a szerencsétlenül járt űrhajóban meghatározott ideig nincs értelmes lény által folytatott tevékenység, akkor a személyzet halott! Ekkor a vészprogram feladata az, hogy a lehetőségekhez képest biztosítsa az űrhajó állagát mindaddig, míg csak a horkok fel nem fedezik – vagy amíg lehet. Meg kell őrizni az űrhajót, hiszen ez végtére is értékes javakkal lehet teli! A horkok pedig takarékos nép voltak.

Észlelve tehát hogy a személyzet halott, s hogy állatok garázdálkodnak, a számítógép utasította az univerzális fémsáskákat, hogy a számos javíthatatlan hulladék anyagából építsenek a Kolosszus köré egy fémfalat. A fal a talaj alatt is folytatódott három méter mélységig, sima volt hogy ne lehessen felkapaszkodni rá, és elektromosságot is vezetett belé. Nem sokat, csak úgy háromszáz voltot. No és meg kell mondani, hogy egy ekkora áramütés rendkívül kellemetlen egy horknak, mindazonáltal többnyire nem hal bele. Egy ember azonban már igen! De azért a gondos sáskák kiírták a kerítésre hork nyelven, hogy „Vigyázat, nagyfeszültség”, s még a halálfejet is odapingálták. Természetesen a maguk hork-halálfejét.

A kerítésen belül pedig minden felbukkanó rágcshalót, mindent ami mozgott, megtámadtak a fémsáskák, rágóik közé kapták, aztán egy áramütés, és már vége is volt. Horkra természetesen nem támadtak volna. Azt hogy mi a hork, egyszerűen definiálták: olyan lény, ami vagy magasabb mint másfél méter, vagy ruhában van, vagy egy másik hork közvetlen közelében. Ez na-

gyon tág meghatározás, de így elkerülhető hogy egy fekvő horkra támadjanak, vagy egy pólyás hork-gyerekekre. Továbbá, e támadóparancs nem is állt fenn náluk, csak amíg azt nem észlelik, hogy van már újra hork az úrhajó területén!

Ha tehát Dana belép oda, nem támadják meg a fémsáskák, mert Dana simán belefért e meghatározásba, és horknak nézik a robotok. De hát Dana ezt nem tudta, még azt sem hogy ezek robotok – ő csak úgy nevezte ezeket, hogy „isten bogarai”.

És igencsak elcsodálkozott rajta, hogy ilyen „bogaras” isten ez az Ominta! Azt megértette volna ha valami iszonytató szörnnyel védelmezi a lakhelyét az isten – de hogy bogarakkal?! Ugyan az is igaz, ő félt ezektől a bogaraktól is!

Az mindenestre kristálytisztán világos volt előtte, mi történt a korábban ide ellátogatókkal. Vagy rögvést megpróbálkoztak a fal megmászásával és végük lett isten villámától, esetleg a bogarak harapásaitól, vagy megtalálták ezt a bejáratot, de nem mertek bemenni, nyilván szintén a bogarak miatt nem, s ezután választották ismét a falon átjutás módját, ami persze nem sikerült és rajtavesztettek.

Igen, de most ő mit tegyen?! Dana csak abban az egyben volt biztos, hogy ő, ő aztán nem fogja megmászni a falat, az olyan biztos mint a halál, mint a többiek halála!

Odalépett egészen közel az üvegkapuhoz, és kiabálni kezdett:

—Kérlek Ominta isten, engedj be! Hozzád jöttem! Engedj be, nagyon szeretlek!

Természetesen semmi nem történt, hiába kiáltozott órák hosszat Dana, míg csak be nem rekedt. Leszállt az éjszaka is, és még mindig ott toporgott a kapu előtt, de semmi nem történt. Végül elment aludni az egyik fügefa alá.

Másnap reggel aztán újra megpróbálkozott a kapu előtti kiabálással. De megint nem történt semmi. Most már azonban nem is kiabált oly soká mint előző nap, mert fáradt volt. Fél óra múlva tehát abbahagyta. Fáradtsága nem annak volt köszönhető, hogy a szabadban aludt, ehhez, csöcselék lévén, igazán hozzászokott, hanem nagyon sokáig nem jött álom a szemére, mert egyre azon törte a fejét, mitévő is legyen.

Természetesen még le sem feküdt, máris eszébe jutott hogy hátha reggel nagyobb szerencséje lesz; ám az is foglalkoztatta, mit tegyen ha az isten reggel sem mozdítja füle botját sem a kiabálására?!

S most épp ez történt. S így megérlelődött benne az ötlet, hogy ő bizony megpróbálkozik az udvarias beóvakodással!

Persze nagy a kockázat. Ott vannak a csontvázak a kerítés mellett, illő figyelmeztetésként arra, hogy az istenség nem igazán rajong a hívatlan látogatókért!

De hátha a kapun bejutás már nem idegesíti annyira. Végtére is isteni mindenhatóságába belefért volna, hogy egyáltalán ne is csináljon kaput a birtokát övező kerítésre! Ő mint isten, nyilván képes csak úgy a kerítésen át vagy afölött is közlekedni, ha akar!

Igen, de jó volna valami biztosat tudni! És Dana úgy vélte, van rá mód hogy kiderítse, veszélyes-e ha hozzáér a kapuhoz!

Mindenekelőtt néhány órai járást visszafelé ballagott, a legközelebbi romos tanyáig. Ott aztán nagy ügyesen agyonhajított kővel két tyúkot, sőt még egy patkányt is. Pontosabban, nem lettek „agyon” hajítva, épp csak annyira hogy Dana meg bírja fogni őket: az egyik tyúknak a szárnya törött el, a másik ugyan a fején lett eltalálva, de csak elkábult egy időre; a patkány rosszabbul járt, neki eltört Dana követől a gerince, de még élt az is.

Ezekkel az állatokkal együtt tért vissza az isteni lakhelyhez Dana, úgy délután két óra felé. S itt elballagott a kerítés egy olyan pontjához, ahol egy csontváz feküdt, megragadta az egyik tyúkot, s odadobta a falhoz. Az csak rándult egyet, s azonnal vége volt. És Dana nem merte felemelni, s ezt bizonyára bölcsen is tette!

Most már tudta, hogy bizony még javában veszélyes a kerítéshez érés! Nem is ért hozzá, visszament a kapuhoz, s most a kapunak dobta neki a másik tyúkot, nagy ügyesen épp a kilincsnek. De az életben maradt, semmi baja nem történt. Ezután a kapu más részeit hajigálta meg a tyúkkal, de az akkor is életben maradt, bár elszánt rikácsolással tiltakozott a kínzatása ellen, mert nem tetszett neki hogy hajigálják. Végül Dana megunt és kitekerte a

nyakát, gondolván hogy később majd megeszi; ezután a patkányt használta „kísérleti nyúl”-nak. De hiába hajigálta a patkánnyal is a kaput, a patkány is életben maradt. Ekkor vállat vont, odadobta a patkányt a kapu melletti falhoz, s íme, az állat rögvést megdöglött.

Ekkor pedig Dana, még mindig szívdobogva, de lényegesen több önbizalommal mint előző nap, megragadta a kilincset, és belépett a kapun! Lesz ami lesz!

Nem halt meg, sőt, mikor bejutott, még isten bogarai sem bántották. Ellenben, bár ezt nem tudta, de alig pillantotta meg őt az egyik fémsáska, optikai receptorai azt azonosították hogy egy felnőtt hork érkezett a Kolosszus területére, így aztán kikapcsolt a vészprogram, márpedig a kerítés árammal ellátása is a vészprogram része volt! Amint tehát Dana belépett a kapun, máris megszűnt a fémkerítés feszültség alá helyezése. Most már nyugodtan tapogathatta volna azt Dana, de hát ezt nem tudta a leány, s különben sem ez foglalkoztatta, nem érdekelte őt a kerítés, volt sok-sok más csoda, ami egészen lenyűgözte! De annyira, hogy egészen elfeledkezett arról, hogy kiabáljon az istennek.

Különben is: bár nem tartotta magát kimondottan éleselméjű valakinek, de úgy vélte, életében még soha nem tévedett akkorát, mint amikor azt hitte, itt a Völgyben maga Ominta isten szállt le! Mégpedig amiatt gondolta így, mert alig került a kerítésen belülre, máris megpillantott egy óriási, láthatóan fémből készült palotaszerű valamit, de akkorát hogy egyik irányban sem látta a végét, s majdnem vele szemben, tőle talán húsz-huszonöt lépésre nyílt e „palota” bejárata, mint valami jókora, ovális nyílás, csakhogy e nyílás körvonalai bizony torzak voltak! Az látszott hogy eredetileg ovális akart lenni, de nagyon úgy nézett ki most, mint egy tojás, ami lepottyant a földre! Az meg olyankor ugyebár „ki szokott jönni a formájából”. S bizony az is látszott, hogy ez a fura lakhely valaha be volt festve, most meg már igencsak le volt kopva róla nem is egy helyen a festék!

Hiába, a „fémsáskák”, a karbantartó robotok nem tudtak festeni... és akadtak hibák, többek közt épp a hajótest külső sérülései, aminek megcsinálására, sajnos, képtelenek voltak. Őket az elektronikus, s kisebb mechanikus problémák elhárítására tervezték a horkok.

Na már most, Dana nem igazán hitte, hogy egy mindenható isten csak úgy lepottyanhat égi lakhelyével, s azt sem hitte hogy eltűrné, hogy csúnyán nézzen ki palotája fala! Hiszen miből is állna szólnia az angyalainak vagy néhány szellemnek, hogy „ugyan fiúk, menjetek már ki oszt’ fessétek be újra a palotámat”!

Ha tehát minden csoda ellenére is ez a hely így néz ki, akkor ebből az következik, hogy ez nem az istenség lakhelye!

De akkor mi lehet?!

Na de, ha már bejött, körülnéz! - döntötte el, és beljebb óvakodott, közben szemmel tartva sandán a fémsáskákat. De azok nem támadtak rá, sőt, Dana úgy látta, igyekeznek inkább ki-
térni az útjából. Ez mindenestre megnyugtatta.

Elindult tehát a Kolosszus bejárata felé, de még igazán nem ért oda, máris megtorpant a szemétdomb mellett. Itt, e helyre dobálták ki, óriási halomba a fémsáskák mindazt a sok-sok tonnányi szemetet, amit nem bírtak sem megjavítani, sem szétszerelni használható tartalékalkatrészeknek. Legfeljebb amit lehetett, azt felhasználták ebből a kupacból arra, hogy összegesszék belőlük a Kolosszust övező kerítést, s a napenergiagyűjtésre szolgáló kollektorok póznáit és a szélkerekeket. De így is rengetegnagy területet elfoglalt a halom, itt volt ugyanis az a szemét is, ami még a Kolosszus első, Tlaxánon történt lezuhanása során dobott ki, mert e halmot is magával rántotta a hipermező. Többek között hevert itt temérdek konzervdoboz is, törötten, görbült vagy törött villák, kanalak, serpenyők, sérült tubusok, műanyagpalackok, használhatatlan villanymotorok, és temérdek üvegdarab, műanyagdarab, az üvegdarabok közt akadt néhány csorba lencse is sérült kamerákból, voltak itt sérült székek, rongyos szőnyegek, ázott papírkupacok amik valaha könyvek voltak...

Nem esett nehezére Danának hogy felismerje: ez egy szeméthalom. Hiába volt tele csupa ismeretlen tárggyal, de mindegyiken jól látszott hogy sérült, sőt, néhány rossz kanalat is felfedezett, amik egészen olyanok voltak mint a najpa kanalak, attól eltekintve hogy sérültek voltak. Felismerte a törött poharakat is.

Tehát ez egy szeméthalom! Ez aztán rögvést megváltoztatta eredeti szándékát, s már nem is igyekezett be olyan sietve a Kolosszusba. Mert ugye hátha van ott valaki, aki nem látja őt szívesen... De ha csak a szemétből válogat, akkor talán nem haragszik meg az illető! A szemetet biztos azért dobta ki, mert nem kell neki! Azt csak nem sajnálja tőle! És ő Dana úgy látja, ez ami annak szemét, az ő számára mérhetetlen kincseket rejteget!

Felmászott a szemétdomb tetejére, s hamarosan úgy belemelegedett a válogatásba, hogy észre sem vette sem azt hogy megéhezett, sem azt, milyen gyorsan múlik az idő, s már kezd beeszedni. Egy külön halomba rakta nem messze a szemétdombtól azt, ami kincset onnét előbányászott. Ide került többek közt minden nagyobb üvegdarab, egyszerűen mert Najpában még nem ismerték az üveget, és Danát lenyűgözte, hogy ezen az értékes „drágakövön” - mert annak tartotta - milyen tisztán lehet átlátni. Úgy vélte, egyetlen tenyérnyi üvegdarabért megvásárolhatna akár egy tehéncsordát is!

Ide a halomba került továbbá a sérült golyócsapágyakból a sok fémgolyó is, mert elképesztő, mennyire tökéletesen gömbölyűek! A fémkanalak is idekerültek ha csak annyi bajuk volt hogy görbe a nyelük, Dana kiegyenesítette azt, nem baj ha kicsit látszik a hajlítás rajtuk... és került ide sok egyenes fémrúd is. Ő, micsoda kardokat vagy lándzsákat lehet ezekből készíteni, egy kovács akármit is megadna néhány ilyenért!

De kerültek ide üres műanyagdobozok is, tetővel vagy anélkül, ezek némelyike is átlátszó volt bár nem mindegyik, talált Dana óriási nejlondarabokat, amikről rögvést eszébe jutott hogy kiváló lepedők, illetve amelyik átlátszó, az jó az ablakokra is, sőt, néhány sérült kezeslábas is került ide, amiknek Dana szerint alig van valami bajuk, csak meg kell varrni őket itt-ott, vagy, ha ez nem lehetséges, levágni például az ujjait vagy lábszárait, amik elrongyolódtak, s így a többi része még használható!

Nem is habozott hogy belebújjék egy ilyenbe. Sokáig keresgélt míg egy alkalmasnak tetszőre akadt, a lehető legkisebbre, de ez még így is lötyögött rajta. Hiába no, hork termetre készült...

De már a belebújás sem volt egyszerű, mert meglehetősen sokára ismerte csak fel a cippzár működési elvét. Amikor azonban rájött, heves lelkesedés fogta el. Ez ám a nagyszerű furfang, a csodálatos lelemény! Csak egy mozdulat, s máris be van „gombolkozva”, egy másik mozdulat, s levehető a ruha... Ez igen!

Jónéhány órát válogatott ott Dana, mire eszébe ötlött, hogy gyakorlatilag teljesen felesleges dolgot művel, mert csupán átcsoportosítja a szeméthalom rendetlenségét egyik helyről a másikra! Mindezideig ugyanis egyáltalán semmire nem akadt, amiről úgy vélte volna, hogy semmire nem tudja használni, vagy hogy senki meg nem venné tőle. Még amikor ripityára tört műanyagpaneleket talált, rajtuk apró tekercsekkel, akkor is úgy vélte, hogy néhány ilyen tekercsért akár egész méneseket vehetne meg egy-egy dazsantól, mert ilyen csodálatosan és egyenletesen vékony rézhuzalt, ilyen hosszan, senki aranyműves nem képes gyártani! Pedig milyen nagyszerűen lehet ezeket felhasználni különböző ruhák vagy dísz tárgyak díszítéséhez! És a színes műanyagdarabkák is... nem tudja, milyen anyag ez, de nagyon könnyen lehet vágni késsel, ezt kipróbálta, s milyen szép színesek, ezekből is lehet mindenféle díszeket fabrikálni! Az egészen apró üvegdarabokat pedig mindenki, bárki boldogan megveszi, minden morzsányi cserepet, ha egyszer nem telik nekik nagyobb darabokra! Nem is beszélve a csódarabokról, ami kiváló anyag arra hogy ide-oda vezetgessék bennük a folyóvizet, vagy esővizet, vagy faoszlopokra húzzák rá őket, szintén dísznek... Ami meg a habszivacsot illeti, úgy vélte, annak darabjaiból, ha ezeket egy fakeret közé helyezik, kiváló puha ágy készíthető!

Erre újrakezdte a válogatást, de már nem egy helyre rakott mindent ami tetszik neki, hanem külön kupacokba fajtánként, egy helyre az üveget, egy másik helyre a ruhaféléket, megint más helyre a rezet, vasat, ezüstöt – ez utóbbi különben nem is ezüst volt hanem alumínium, de Dana ezt nem ismerte fel. És egészen lenyűgözte, mennyi rengeteg ezüstje van, milyen gazdag! De még több másféle kupacot is készített.

Valószínűleg addig válogatott ott míg csak az éhségtől fel nem fordul, de megmenekült e sorstól, mert besötétedett. Ekkor eszébe jutott, hogy valahol csak kéne aludnia, ezért aztán most nagy bátran befelé óvakodott a Kolosszusba, remélve hogy ha van ott valaki, ad neki szállást. Ha meg nincs, annál jobb, akkor senki nem háborgatja!

Belépett az eltorzult bejáraton, s majdnem szörnyethalt ijedtében, mert alig tette be a lábát, odabent máris felgyulladt a világítás.

Valószínűleg csak amiatt nem rohant világgá, mert oly nagyon megijedt! Ha kevésbé ijed meg, biztos hogy elszalad és soha vissza nem is jön. De annyira megrémült, hogy szinte szó szerint földbe gyökerezett a lába, soká tartott míg megmozdulni bírt, s ezalatt eszébe ötlött, hogy hiszen semmi veszélyre utaló jelet nem lát, sőt, sokkal kellemesebb hogy világos van, épp mert az esetleges veszélyeket jobban láthatja; arról már nem is beszélve, hogy ha vendég jön valakihez este, valóban illik világosságot gyújtani, a ténytet tehát hogy itt világos lett, úgy is értelmezheti, hogy szívesen látott vendég!

Azon mindenesetre igencsak meglepődött hogy olyan egykettőre, hirtelen lett világos! Meg is nézegette rémülete elmúltával a fényforrásokat, amennyire tudta, s elképedt rajta hogy ezek semennyire sem füstölnek, sőt, melegnek sem látszanak!

Nagy óvatosan azért elkezdett újra kiabálni, nehogy azt higgyék hogy lopni jött, sőt, még meg is köszönte a hirtelen fényt, de választ nem kapott.

Beljebb indult aztán. Eleinte lassan mendegélt, majd később egyre gyorsabban és bátrabban, bár amikor egy-egy különösen érdekes „csodához” érkezett, alkalmanként meg-megállt bá-méskodni. Mindig amerre haladt, fény gyulladt előtte.

Végül mikor már jó negyed órája haladt előre, méghozzá úgy, hogy soha nem is keresztezte korábbi útját, s már a legkomolyabban félt attól hogy talán eltévedt, – nos, ekkor érkezett egy olyan terembe, ahol a földön egy emberi csontváz hevert! Méghozzá olyan csontváz, aminek a koponyája két darabban hevert a többi csontdarab mellett!

Ez természetesen Nandon csontváza volt. Nandon agyának neokortexét mint tudjuk az orvosrobot átpakolta Zul tetemébe, ily módon „horkosítva” a férfit, a test többi részével azonban nem törődött, s az azóta eltelt sok év alatt teljesen elbomlott, a csontokat kivéve. De hát Dana nem tudta ezt, s a csontvázat megpillantva rögvést arra gondolt, hogy ennek a hatalmas csodapalotának bizonyára nem az isten volt a gazdája, hanem egy nagy varázsló, ez a varázsló akinek maradványai most itt fekszenek előtte! Úgy lehet tán, legutóbb az egyik varázslatát rosszul végezhette, s rajtavesztett; nos, ez azt kell jelentse hogy a palota gazdátlan! Biztos hogy az, mert ha volnának a varázslónak örökösei, például gyermekei, már rég eljöhettek volna a palotáért és berendezési tárgyaiért!

Ez pedig csakis egyet jelenthet: minden ami itt van, mindaz a sok kincs, egyesegyedül csak az övé, Danáé!

Rögvést neki is látott, hogy birtokba vegye a palotát. Összekötötte egy darab nejlonba Nandon csontjait, kicipelte a Kolosszus elé, s ott nem messze a bejáratától illően eltemette azokat, jó mélyre. Úgy vélte ez két okból is helyénvaló: ez tiszteletadás az ismeretlen varázslónak, aki ráhagyta e csodálatos lakhelyet s e mérhetetlen gazdagságot, másrészt meg nem is helyes ha tele van szeméttel a palota! Dana palotája! Mert amit e felügyelet nélkül maradt csodabogarak, a fémsáskák szemétnak tartanak, ők tehát, a varázsló szolgálai, nos, az nem szemét. De a csontok, azok annál inkább!

S ezután reggelig járkált a Kolosszus folyosóin és termeiben Dana, de újabb csontokra nem bukkant. Élőlényekre sem. Ez megnyugtatta.

Eljött aztán az a pillanat is, amikor már rendkívül megéhezett. Ekkor kiment, s befalatozta a „kísérleti nyúl”-nak használt kitekert nyakú tyúkot, csak úgy, nyersen, mert tüzet nem bírt gyújtani. Majd lefeküdt aludni.

Amikor felébredt, újra nekifogott a Kolosszus átvizsgálásának. Amit nem ismert, ahhoz óvakodott hozzányúl. De így is lenyűgözte őt szinte minden amivel itt találkozott, s jónéhány dolognak megfejtette a rendeltetését. Hamar rájött például, hogy a szemétdombon talált lencsedarabokkal kiválóan lehet tüzet gyújtani, amikor süt a Nap! Épp csak már nem volt mit megsütnie, hiszen a tyúkot már megette. Erre, mert úgylis éhes volt, ismét elment egy kis tyúkvadászatra, ehhez vitt magával néhány többé-kevésbé ép nejlonzatyrot, sőt, néhány hurkot is készített villanydrótból. Sikerült is fognia egy kakast és három tyúkot élve, ez aztán azt az öt-

letet adta neki, hogy jó lesz az állatokat tenyésztenie a varázspalota közelében, úgy legalább friss tojása is lesz mindig!

Igenám, de nem sok kedve volt hozzá hogy fészert ácsoljon, eszköze sem volt ehhez, de nem esett kétségbe: talált sok, csaknem teljesen üres szobát a Kolosszusban, ezek egyikébe telepítette kis baromfitenyésztését, egyedül azt nem tudta, mit adjon enni nekik. Egyelőre úgy tervezte, hogy majd elmegy valamelyik faluba, s néhány üvegdarabért szerez ott élelmet magának is, tyúkjainak is, csak semmi kedve nem volt még útnak erednie, sajnálta elhagyni a kincseit! Hiszen még oly sok mindent nem látott!

Például nagyon izgatta, mi van a konzervdobozokban. Néhány sérült dobozt talált a szemétdombon, de azokban már legfeljebb némi piszkot talált, hiszen szerves tartalmuk elbomlott az évek alatt. Hanem mi lehet a többiben?!

Dana talált a Kolosszusban egy egészen közönséges, bár műanyag nyelvű baltát is, ezzel aztán nekiállt hogy feltörjön néhány konzervdobozt. Meghökkenve tapasztalta, hogy azokban mindenféle bűzlő, undorító trutymó van! Némelyikben csak pép, másokban pedig határozottan féregszerű darabok, persze mind döglöttek. Undorodva dobta le ezeket a padlóra; végül egy hirtelen ötlettel beszórta mindet a tyúkok szobájába. Azok örömmel falták be a legfinomabb hork-konzerveket, még össze is verekedtek a hork-csemegén. Dana arca felderült. Meg van oldva legalábbis a tyúkok élelmezése! Hiszen azt látta hogy sok-sok tonnányi konzerv van némelyik szobában!

De minek rakták be e fémdobozokba a varázslók e sok bűzlő undokságot?!

Hamarosan megtalálta erre is a választ. Talált ugyanis néhány képet, afféle posztert az egyik raktárhelyiségben, s e képek mindenféle nagyon érdekes dolgokat ábrázoltak, olyan városokat, hogy Dana csak bámult tátott szájjal, ismeretlen növényeket és állatokat is – például elefántokat, zsiráfokat – de ami a legmegdöbbentőbb: a képek majdmindegyikén volt egy vagy több hork is!

Semmiféle bizonyítéka nem volt Danának arra, hogy a konzervek tartalma e lényeknek készült, ez mégis szilárd meggyőződésévé vált, s mint tudjuk, nem is tévedett. Úgy gondolta, ezek a szörnyű lények szörnyű ételeket kell fogyasszanak! Úgy gondolta, e félelmetes szörnyetegek biztos az elpusztult varázsló szolgálai lehetnek, akik valahol nagyon messze talán még most is várják vissza néhai gazdájukat.

Miközben bejárta a Kolosszust, érdekes felfedezést tett. Talált egy jókora termet, amiben nagyon hideg volt! Volt odabent – bár Dana ezt nem tudta – de pontosan mínusz tíz fok! Bár tél szokott lenni Najpában, de ilyen hideg csak rövidke időkre. Ami tiszta szerencse, mert különben a csöcselék majdnem mind megfagyna!

Dana érdekesnek találta ezt. Ugyan minek a varázsló számára egy szobát állandóan ilyen használhatatlanul hidegen tartani?! Ez nagyon érdekelte. Az hogy miként érhető el hogy ilyen hideg legyen a szoba, már nem túlságosan izgatta – természetesen varázslat teszi hideggé a szobát, ez nyilvánvaló! De miért kell e nagy hideg, mire jó?!

Hamar rájött. Az igazán jókora terem szinte mennyezetig meg volt pakolva különböző ládákkal, ezek közül néhányat felbontott Dana – nem volt nehéz, mert tulajdonképpen nem is igazi ládák voltak csak kartondobozok – és ezekben mindenféle ismeretlen magvakat talált, lefagyaszta, kiló- sőt mázsaszámra. Ennek az volt az oka, hogy a Kolosszus amikor még a horkokat szolgálta, raktárúrhajó volt, s épp dugig megpakolva szállítmánnyal, melyet az egyik nemrég kolonizált bolygó telepeseinek szántak. E magvak a „földiesítést” voltak hivatottak szolgálni, bár a földiesítés-szó helyett helyesebb a „dzsulosítás” szó használata, tekintve hogy a horkok bolygóját úgy hívták: Dzsul.

Dana mint a csöcselék tagja, gyakorta volt kénytelen mindenféle nehéz, derékgyötrő földművesi munkát végezni, még akkor is, ha a földművelés főként a parasztok dolga volt. De például erdőirtásra, tuskókiszedésre őt is befogták olykor. Nem volt tehát újdonság számára a kertészkedés, s el is határozta, hogy majd kiülteti e magvak egy részét, hogy aztán kihajtsanak, felnőjenek, s meglássa, milyen gyümölcsöket és zöldségeket teremnek. Remélte, nem valami dögszagú szörnyűséget!

Úgy vélte azonban, addig is hasznára lesz e nagy „hidegkamra”. Hiszen ennek egy része üres! Ha elmegy vadászni, elég ha hazahozza ide a húst, berakja a nagy hidegbe, s akármeddig is eláll az majd itt neki! Micsoda pompás varázslat!

Előtte csak azt nézte meg alaposan, nem ragadhat-e idebent, hogy ő is megfagyjon. De szerencsére ez nem történhetett meg, mert ezen az ajtón kilincs volt, kívül is-belül is, s a kilincs működését ismerték már Najpában is, bár ritkán használták e „bonyolult” zárószerkezetet.

Épp a hússal volt azonban a legnagyobb baj. E szűk völgyben, melyben a Kolosszus tartózkodott, nagyon kevés állat élt, s ezek egy része is madárféle, amit nehéz volt elkapni még a vadorzásban jókora rutinnal jeleskedő Dana számára is. Ráadásul nem is akarta kipusztítani az összes tyúkot a környékről. És az igaz hogy ezek közül néhányat elfogott és ezek máris tojnak egy-egy tojást neki, de ettől még simán felkopik az álla! S a füge sem fog örökké teremni neki! Különben is, lesz még tél is az idén! Vagyis: alaposan fel kell készülődnie a túlélésre! Mielőbb be kell menjen valami emberlakta településre, s az itt talált kincseiből magával kell vigen egy jó csomóra valót, amit aztán elcserélhet mindenféle finom élelemre. Ezen élelem egy része nyugodtan lehet a legfinomabb csemegék garmadája, hiszen ő most gazdag, nagyon gazdag, de okvetlenül olyasmi kell legyen egy része, ami szaporodni tud – tehát búzamag, kölesmag s egyéb ismerős gabonaféle magva, de lehet retekmag is meg konyhakerti növények. S a legfontosabb, a baromfi sem hiányozhat! Sőt, az sem baj ha lesz legalább egy tehene vagy kecskéje, elég nagy itt a zöld terület ahhoz hogy nyugodtan ellegelésszen!

Dana nem kétlette hogy mindent és bármit megkap amit csak akar, hiszen olyasmit mint ő, senki nem kínálhat a parasztoknak. Mégis sokáig habozott, mit vigyen magával. Olyasmit akart, ami kis helyen elfér, hiszen gyalog kell mennie, gyalog kell cipelnie a portékáit, ezek tehát nem is szabad hogy nehezek legyenek, ugyanakkor elegendő kell ahhoz hogy mindent megvegyen értük. No és a fukarsága, zsugorisága sem hagyott nyugtot neki. Mitől is váljon meg?!

Végül úgy döntött, visz magával néhány marék üvegtörmelék, mert abból sokat talált, ezek közé különben átlátszó műanyagdarabok is keveredtek. Továbbá vitt magával jó öt kiló csapágygolyót, amit darabokra tört gépek csapágyaiból bányászott ki – egészen lenyűgözte, hogy miként is lehet ilyen szabályos, egyforma golyócskákat gyártani a kemény vasból! És milyen piciket! Vitt magával egypár képet is, amik horkokat ábrázoltak, ezeket óvatosan összegyőlte, és még nejlondarabokkal is beborította, mert azt észrevette, hogy a nejlon vízhatlan. Végül vándorbot helyett egy vékony de erős, s az egyik végén hegyes alumíniumrudat vitt magával. Indulás előtt pedig adott bőséges mennyiségben hork-konzerveket a tyúkjainak, ezeket egy nehéz, éles vasdarabbal nyitotta ki úgy, hogy egyszerűen kettévágta őket. Úgy vélte, az odaadott mennyiség elég lesz nekik akár tíz napra is, annál tovább pedig úgysem akart távol maradni.

4. fejezet: Válások és választások

Vaszaszi dazsan feleségét úgy hívták hogy Csua. Kettejük fia volt Dzsam. Szép szál, deli legény volt, s ellentétben apjával, még csak az sem volt elmondható róla, hogy gyakran nézett volna a pohár fenekére, habár a részegeskedés nem volt elítélt cselekmény a najpa nép körében. De Dzsam nem volt iszákos. Aránylag nem volt rossz harcos sem, bár nem tartozott a legkiválóbbak közé. De az átlagos szintet megütötte. Még a betűvetést is megtanulta, bár az nem volt jellemző rá hogy különösképp jeleskedett volna a tudományokban; ellenben szívesen zenéltetett a pánsíppal. Mondható hát hogy átlagos úricsemete volt.

Egyetlen dolgot kivéve: igen nagyon vonzódott a nőkhöz! Éppenséggel ez sem volt szokatlan az urak gyermekei körében, vagy lehet az is hogy nem vonzódtak azok sem jobban a női bájakhoz mint az alsóbb néposztályok gyermekei, de inkább módjukban állt kielégíteni e szenvedélyüket! Hát Dzsam élt a lehetőségeivel, és bizony fölöttebb gyakran látogatta a paraszti falvakban élő lányokat-asszonyokat, már nagyjából tíz esztendő kora óta! Mire tizenötéves lett, már legalább nyolc gyermekről tudott, akit valamelyik parasztlány szült meg, és kétségtől az ő fia vagy leánya, s még több lehetett ami talán az övé, talán nem. Ez azonban nem zavarta, nem érdekelte. Ez végülis nem számított.

Az azonban annál inkább, hogy mint minden normális najpa férfi, ő is többre becsülte - sokkal többre! - a hetérákkal való együttlétet mint a mindenféle paraszti bájakat, de hát a hetérák bizony még egy dazsan fiával sem mennek el ingyért, jócskán megkérik az árát! Ennek pedig az volt a következménye, hogy bár Dzsam éppenséggel nem szűkölködött bevételekben, mert apja nem fogta szűkmarkúan, de pénzének nemritkán felénél is nagyobb hányadát - néven nevezve a dolgokat - nőre költötte. Többnyire, bár nem kizárólag, Úa mamóhoz vándorolt a pénze, Úa mamó valamelyik leánykája jóvoltából.

No, ez sem volt példa nélküli a najpa nemesifjak közt, bár nem is mindennapi. De ettől még nem aggódott apja, Vaszaszi dazsan, végtére is fiacskája nem költhet el több pénzt úgysem, mint amit ad neki! A hetérák elvégre arra vannak, hogy a férfiakkal legyenek, a pénz arra való hogy elköltsék, többnyire épp hetérákra... a nemesifjú meg arra való, hogy jól érezze magát! Még jó is, hogy a fia nem megy tapasztalatlanul a házasságba, így gondolta ezt Vaszaszi dazsan.

Arra azonban nem gondolt, hogy Úa mamó hetérái igazán alaposan képzettek...

Történt pedig, ugyanazon a napon, melyen Csirtil meglátogatta Zak szukót hogy a nemesúr fossza meg lányságától, hogy ezen a napon Dzsam is kedvet érzett egy kis női kedvességre, de neki természetesen nem Mea szerzett hetérát: ő egyszerűen elment Úa mamóhoz, és szólt neki, hogy nő kellene!

A mamó kitüntető kedvességgel fogadta, egyrészt mert nagy úr gyermeke volt a fiú, másrészt mert igen jó ügyfele, rengeteg pénzt hagyott nála rendszeresen. S mert ismerte már hogy Dzsam „bővérű” ami a lepedőzést illeti, meg is kérdezte:

—Három vagy négy lányt kérsz tiszteletre méltó Dzsam?

E kérdéstől kissé zavart lett a fiú tekintete, s így szólt:

—Nem azt mondtam hogy nők kelljenek, hanem csak azt, hogy nő kell! Egyetlen lányt kérek csak! És, hm, nem is kell egész éjszakára. Néhány órára elég lesz.

Úa nem is kellett hogy többet halljon. Azonnal megértette, miről van szó: most valamiért nincs sok pénze a fiúnak. Nos, ez sem baj, a kis pénz is pénz...

—Akkor most nem is Nespé vagy Pricimí az, akire vágyódsz, uram? - kérdezte. E két leányt különösen gyakran igényelte Dzsam.

—Nem, nem, ők, hm... őket már nagyon jól ismerem...

Úa úgy sejtette, Dzsam csak drágállaná e két hetérát ezúttal. Szó ami szó, valóban kivételes szépségek voltak! Nem is adja őket oda olcsó pénzért!

Másrészt azonban, éppenséggel le is kötelezhetné Dzsamot. Ha mégis odaadná valamelyiket neki ma estére... végtére is Dzsam a dazsan fia, egyetlen fia, és ez nem keveset jelent...

Ha viszont lekötelezi, akkor miért is ne húzna hasznát már e lekötéléséből is, főleg ha az ő haszna csak annál inkább lekötelezi a fiút?! Hiszen ma estére kell hogy Csirtil elmenjen Zak szukóhoz. Ha Csirtil ma megkezdheti hetérapályafutását, megteheti ezt egy másik leány is aki ugyanakkor került hozzá: Sarbat! Ő is megtanult már szinte mindent, amit lehetett... éppen-csak szűz még! No és az nem mindegy, hogy ki és miként veszi el egy hetéra szüzességét. Ha rosszul teszik, a hetérában az kellemetlen érzéseket ébreszthet. Sarbat megérdemli hogy szép élményben legyen része, és eddig még minden hetéra dicsérte Dzsamot, amiért kedvesen és szelíden bánik velük. Helyes, menjen csak hozzá a felavatásra Sarbat! - s így most Őa eképp szólt a fiúhoz:

—Tehát más lányt szeretnél. Megértem. A változatosság gyönyörködtet! Épp van is egy különleges leánykám a számodra! Neve Sarbat. Tizenhat esztendő, és még szűz, tehát felavatására vár! Természetesen minden egyéb tekintetben kiváló hetéra. És csodálatos szépség! És egyáltalán nem kérek érte semmivel sem többet, mint amit bármikor korábban bármely másik hetérámért fizettél jó uram, igen, semmivel sem kérek többet érte, holott bárki mástól legkevesebb tizszeresét kérném el, de neked uram megszámlálom ugyanannyiért, egyszerűen azért, mert a hetérák nemes művészetének nagy pártfogóját tisztelem benned, hiszen oly gyakorta tiszteled meg jelenléteddel, látogatásoddal a lepedőzés művészetének eme silány, méltatlan hajlékát!

—De én most... - kezdett el tiltakozni Dzsam, aki jól tudta, hogy nem képes kifizetni egy teljes éjszakáját most egy átlagos hetérának. Tehát egy különlegesnek sem, még akkor sem ha Őa tényleg átlagos áron adja... ami nem biztos, bármit mondjon is most. Ki tudja mit mond ugyanis később, a mamók cifrán képesek ám csavarni a szót! Őa képes és még el akarja adni neki akár húszszoros áron, de közben cáfolhatatlanul bebizonyítja, hogy ő még így is nagy-nagy szívességet tett neki, s tulajdonképpen ő, Őa fizetett neki azzal, hogy elfogadta a pénzét!

Hanem tiltakozását nem tudta befejezni, mert Őa tapsolt, s a benéző leánykának így szólt:

—Azonnal küldd be Sarbatot!

Sarbat igen hamar ott volt előttük, hiszen minden szolgálatban nem lévő hetéra állandóan a mamó közelében kellett legyen.

Efféle hívásokkor úgy kell tennie a hetérának, hogy belép, mögötte az ajtót a folyosón maradt hetéra kell becsukja, mert a belépő nem fordíthat hátat a mamónak, pláne nem a vendégnek, azután illik hogy azonnal térdre ereszkedjék és fejét alázatosan a térdeire hajtsa, majd amikor felemeli, akkor is előre hajtva illik maradjon a dereka, emiatt alázatosan alulról felfelé pisloghat csak a vendégre...

Sarbat be is lépett, nem volt abban semmi hiba. Ez azonban már egy egészen más Sarbat volt, mint akit két esztendővel ezelőtt Őa mamó megvásárolt mindössze egyetlen aranyért. Igazán bámulatosan jó szeme volt a mamónak a lányokhoz, hogy abban a szutyokkal borított arcú koszfészekben, aki akkor volt ez a csöcseléklány, felismerte azt az értékes bimbót, aki a majdani csodás virággá fejlődik! Bár igaz, azt mondta hogy a szeméért adja a pénzt, a szemét nem is borította kosz, s a szeme most is megvolt Sarbatnak, nagy, zöld szemek, hosszú szempillákkal, s ugyanolyan igézően néztek most is, mint akkor régen. Csakhogy már nem tizennégy esztendő bakfis volt, hanem szinte felnőtt nő, felnőtt, ugyanakkor szinte szívfájdítóan üde és fiatal. Igazán a lehető legszebb életkorban!

Minden tökéletes volt rajta, egyedül a haja nem, amit a hetérák esetében, legalábbis ha hosszúhajú a hetéra, kontyba szoktak rakni, tökéletes toronyformába, amit hajtűkkel díszítenek és erősítenek. Sarbat haja is kontyban volt most, de ebből kiszabadult néhány tincs, és göndören, rakoncátlanul hullott a homlokába, rendetlen zuhatagként övezve azt oldalról. Ez azonban egyáltalán nem hanyagságból volt így: e rendetlenség, e látszólagos tökéletlenség valójában az igen nagy műgonddal megkomponált hajrendezés felsőfokú tudományának legcsodálatosabb remeke volt, amit Őa mamó tanított meg Sarbatnak, mert azt mondta, Sarbat szeme nemcsak igéző, de mintha állandóan rémült is lenne, ehhez az üzőttvad-pillantáshoz pedig jól illik a kissé zilált hajkorona! Ez rögvést kiváltja a férfiakból a védelmező-dédelgető ösztönöket! Egy hetéra annyira tökéletes nő kell legyen, hogy még azt is tudnia kell, mikor muszáj tökéletlennek, slamposnak lennie!

Hát Sarbat most ilyen volt. Sőt, annyira nem volt tökéletes hetéra, hogy miután belépett, jó-darabig csak állt az ajtóban, nem hullott térdre, csak állt a helyén szótlanul mert még csak nem is köszönt, és csak bámult Dzsamra...

A bámulással nem volt egyedül, mert alig lépett be, s alig nézett a szemébe Dzsam, máris bámult rá tátott szájjal a fiatalember is. S hogy ezek ketten így bámulnak egymásra, az annyira döbbenetes volt, hogy ezen bizony elbáméskodott maga Úa mamó is! Most már tehát hárman bámultak: Sarbat Dzsamra, Dzsam Sarbatra, Úa pedig mindkettőjükre. Igen érdekesnek találta ugyanis ami történt, mert ez hallatlan ritkaság volt a szakmájában: nem is hitte eddig hogy ez lehetséges, de most bizony meg kellett állapítsa, hogy ezek ketten első pillantásra egymásba szerettek!

És ki tudja meddig bámulják egymást, de ekkor Úa így szólt kegyetlenül:
—Sarbat!

Erre a leány észhez tért, nevelése, kiképzése reflexei felülkerekedtek érzelmein, s ahogy kellett, leborult a földre.

—Ő Sarbat! Remélem, meg vagy elégedve a külsejével uram, bár mintha kissé hanyagul törődne a kontyával, de valószínűleg csak nem volt elég ideje rá, mert amint a hívásomat hallotta, bizonyára sietett hozzám, hogy meg ne várákoztasson téged uram! Kérlek légy elnéző vele! Én, ígérem, megbüntettem helyetted is méltatlan külsejéért!

—Természetesen... - hebegte Dzsam, és szegény feje tökéletesen elhitte Úa mamó ravasz cselét. Meg sem fordult a fejében, hogy egy hetéra nem akkor kell készülődjön amikor hívást hall, hanem természetesen kora reggeltől tökéletes külsővel várja, hogy esetleg hívják-e aznap valamikor. Csak az járt a fejében, hogy olyan nőt még sosem látott, aki úgy pillantott volna rá, mint Sarbat! De nemcsak Sarbat szeme ígázte meg, hanem a leány azon tette is, amit Sarbat nem is tudatosan művelt: az, hogy amint bejött, nem borult le! Ez, hogy szemébe mert nézni, szinte öntudatos, büszke nőnek tűntette fel a szemében Sarbatot, s olyan nővel sem találkozott még eddig. S most hirtelen így szólt:

—Természetesen elnéző leszek vele Úa mamó, de kérlek ne büntesd meg emiatt a pár hajtincs miatt, nekem még tetszik is, hogy így áll a haja!

—Ne is haragudj Dzsam úrfi, de egy hetéra köteles mindig szépen kinézni, főleg ilyen nagy úr előtt mint te, tehát természetesen büntetést kap, de magától értetődően nem most, hanem majd csak ha már lepedőztél vele! - erősködött Úa mamó, csak hogy még jobban kiváltsa Dzsam védelmező ösztöneit, holott esze ágában sem volt megbüntetnie Sarbatot, aki mindent úgy tett, ahogyan meghagyta neki, és tudta, hogy Sarbat is tudja, hogy ez csak színjáték, semmitől nem kell tartania.

—Követelem, hogy Sarbat semmilyen büntetést ne kapjon! - emelte fel a hangját Dzsam.

—Kérlek uram, lásd be, az irántad való tiszteletem kötelez arra, hogy... - kezdte Úa mamó, de Dzsam közbevágott:

—Úa mamó, Sarbat azért néz így ki, te mondtad, mert hozzám igyekezett! Tehát miattam kapna büntetést!

—Nem, ő a saját hibájából kapna, amiért...

—Miattam kapna. És én ilyen szégyent nem tudnék elviselni! Ha te emiatt megbüntetnéd Sarbatot, akkor rám hoznál szégyent, s e szégyent kénytelen lennék a véreddel lemosni magamról, bocsáss meg hogy ilyet mondok! - mosolygott elszántan a mamóra.

—Kérlek uram, ha így gondolod, ha nem tekinted sértésnek Sarbat illetlen öltözékét... - engedett azonnal a mamó, és magában szinte kacagott. Ó milyen ostoba is a férfinép!

—Így gondolom! - bölintott határozottan Dzsam.

—Tehát akkor ő Sarbat. - mondta a mamó. —Leánykám, elmehetsz, és szedd rendbe magadat! - intett a mamó, s erre Sarbat felkelt, meghajolt és távozott, de elmentében olyan pillantást vetett Dzsamra, hogy a fiú háta egészen libabőrös lett tőle, tarkójától a fenekéig.

—Remélem jól beválik, és boldog éjszakát töltesz vele uram! - mosolygott Dzsamra a mamó. S mert látta hogy Dzsam tiltakozni készül, biztos mert nem volt elég pénze, hozzátette:

—Ráérsz a pénzt egy hónapon belül is rendezni uram, mert tökéletesen megbízom benned!

Biztos volt benne, hogy megkapja a pénzt. Dzsam nem mond le róla ezek után, hogy az egész estét Sarbattal töltse, s akárhonnán is, de előteremti a pénzt rá!

És Dzsam nem is tiltakozott.

Alig távozott a dazsan fia, a mamó újra maga elé hívatta Sarbatot, s így szólt hozzá:

—Nagyon veszélyes helyzetben vagy most, lányom! Mondanod sem kell, úgyis tudom mi van veled: szerelmes lettél! Másra sem bírsz gondolni, csak erre a meglehetősen közepszerű nemesre, Dzsamra! Ez pedig baj, nagy baj! Mert ha most elhomályosodik a tisztánlátásod, ha szerelmes kábulatodban meggondolatlanságokat kezdesz művelni, például kifecseged, hogy te a csöcselékből származol, akkor vége mindennek, akkor nem fog feleségül venni!

—Micsoda?! Hát a felesége lehetek?! - sikoltotta boldogan Sarbat, és ez, meg arckifejezése ékeesen igazolta, hogy a mamó nem tévedett, és Sarbat valóban nagy szerelembe esett Dzsam iránt.

—Nem leszel a felesége, ha hülye vagy! - mondta erre Úa keményen, hogy kissé magához térítse a leányt. —Nem lehetetlen hogy a neje légy, nem lehetetlen... De nem akarok hiú reménységeket ébreszteni benned, tehát előre szólok, hogy ne nagyon bízz ebben! Én úgy láttam hogy Dzsam is beléd szeretett, egyedül emiatt látom esélyét hogy talán, de ismétlem csak *talán*, feleségül vesz téged, ami mindenesetre példa nélküli esemény volna! Mert olyanról már hallottam, hogy egy szukó feleségül vegyen egy hetérát, ez megtörténik évszázadonként egyszer vagy kétszer is – de *egy dazsan fia*?! Szóval, ez csodálatos volna, s azt hiszem nekem is nagyon jól jövedelmezne, biztosíthatlak hát róla kicsikém, hogy legnagyobb szövetségesed vagyok benne, hogy a szerelmed felesége legyél, de sajnos ez nehéz ügy lesz, annyira, hogy még az sem biztos, hogy nem fogsz belehalni! Tehát gondold meg, hogy megpróbálkozol-e egyáltalán ezzel az egésszel, vagy csak azzal törődöl, hogy minél több pénzt húzzunk ki Dzsamból, amíg tart a szerelmi kábulata!

—De hát mi akadályja lehetne, hogy a felesége legyek, ha egyszer ő is szerelmes belém?!

—Hát ez nem lehet igaz, ilyen hamar elvette az eszedet a szerelem, hogy már minden ész kipárolgott a fejedből?! Elfeleddted volna hogy Dzsam, ő nem maga a dazsan, csak a dazsan *fia*?! Mit szólna hozzá ha azt mondom, az apja, Vaszasi nem fog lelkesedni az ötletért ha megtudja, hogy a fia feleségül venne téged?! Azt hiszem a legkevesebb hogy kitagadja a fiát, de még az sem lehetetlen, hogy egyszerűen lefejezi! De még ez sem kell, elég ha megparancsolja neki hogy válassza a Szép Utat, s ha Dzsam nem engedelmeskedik az apjának, akkor minden becsületét elveszíti!

—Nem érdekel! Én akkor is a felesége akarok lenni! Nem bánom ha elvesz a becsülete, én akkor is szeretni fogom, s ha meghal, mert megölik, akkor követem a halálba, akkor én választom a Szép Utat inkább, mert az még mindig jobb lesz, ha legalább csak néhány hetet élünk egymás mellett boldogan!

—Ostoba liba, hiszen nem is ismered Dzsamot! Egy szót sem beszélgettél még vele, nem tudhatod, hogy mi van a fejében!

—Azt tudom hogy szeret engem, mert te ezt mondtad anyácskám, s én hiszek neked!

—Ezt el is hiheted! De ez még akkor sem minden!

—Nekem elég!

—De nekem nem! - dörrent rá szárazon a mamó. —Nekem pénz kell, sok pénz, rengeteg pénz, mérhetetlen mennyiségű pénz, eszméletlen mennyiségű pénz, sőt, még annál is több pénz! De még ennél is többet mondok: ez a sok pénz nemcsak nekem kell, de neked is, mert jól élni csak sok pénzzel lehet, továbbá, leendő gyermekeidnek is kell a sok pénz! De akár még ennél is többet mondhatok: nem engedhetem meg, hogy meghalj, mert se hetéraként, sem Dzsam feleségeként nem tudsz nekem pénzt szerezni holtan! Tehát sürgősen verd ki a fejedből az olyan ostobaságokat, hogy te majd a Szép Utat választod meg ilyesmi! Ezt megtiltom neked! És verd ki azt is a fejedből, hogy neked elég, ha Dzsam szeret téged! Ha ugyanis beleéled magadat a szerelem enyhe, henye és langy tunyaságába, ami, elismerem, nagyon kellemes, akkor az olyan, mint amikor valaki megnyer egy csatát, elbizzá magát, nem ügyel többé az ellenségre, mire az összeszedi az erejét, visszavág, és győz! Vagyis, ha te csak azzal törődöl hogy szerelmes

vagy és ezt élvezed, akkor nem teszel semmit a szerelem megóvásáért sőt lehetőség szerinti fokozásáért, s erre a szerelem mihamar elmúlik, és akkor neked, szegény szerencsétlennek nem marad semmid, már a szerelem sem! Közismert, hogy a szerelem el szokott múlni, de az okos hetéra arra kell törekedjék, hogy az elmúlás elkerülhetetlen pillanatát minél későbbi időpontra tolja ki, s addig is a lehető leghevesebben lobogjon a szerelem lángja, s ne csak parázsoljon! Ha pedig kellő hévvel lobogtatja a szerelmet az elmúlása pillanatáig, akkor elérhető, hogy amikor már nem szerelmes a férfi, akkor is megbecsülje és tisztelje őt!

—Nem értem, honnan tudod ezt anyácskám, hiszen olyan ritka a szerelem, főleg köztünk hetérák között!

—Én egyszerűen mindent tudok és kész! Én ugyanis jó hetératanuló voltam! Nagyon jó! A legislegjobb! Ha nem lettem volna az, nem is lehettem volna mamóvá, márpedig te aztán kell hogy tudd, hogy én a mamók közt sem akárki vagyok ám, hanem talán a legisleg híresebb! Tehát mindent tudok! És különben sem rólam kell beszélgetnünk, hanem rólad! Az hogy Dzsam belédszeretett, jó kiindulás. Ennél jobbat találnunk sem lehetne, nagyon jól van ez így. Az viszont hogy te is beleszerettél Dzsemba, rossz, nagyon rossz kezdés, ennél rosszabbat keresve sem találhatnánk!

—De miért?

—Mert aki szerelmes, az a dolgai helyett a szerelemre figyel! A szerelem tehát meggátolja a hetérát abban, hogy minél tökéletesebben kihasználja a szerelmes férfit! A szerelmes nő akkor is buta, ha különben okos! Neked pedig hihetetlenül okosnak kell lenned, mert nemcsak Dzsam apjával-anyjával kell megküzdened, de még egy igen hatalmas vetélytársnőd is lesz! Tudd meg ugyanis, ha még nem tudnád, hogy biztos forrásból származó értesüléseim szerint Vaszaszi dazsan azt szeretné, ha a fia magát a császárlányt, tehát Tengil császár és Mirtal császárné leányát, Mielát venné feleségül!

Na, e bejelentésre ugyancsak elsápadt Sarbat arca! Alig bírt ennyit elmotyogni:

—De hát... de hát... Dzsam... ő... ő nem szereti a császár lányát... még nem is látta...

—Nem, de napokon belül megérkezik a császár épp ide e faluba, és akkor nagyonis látja majd a császár leányát! S hogy most már ne titkolózzam előtted, azt is közölhetem, hogy szintén megfelelő, megbízható helyekről tudom, hogy a császár előzetesen tulajdonképpen már bele is egyezett e házasságba, bár egy darabig természetesen kéreti magát majd a tekintélye végett! A császár kap egy rakás pénzt Vaszaszi dazsantól, a dazsan megkapja a helytartó-címet, a fia, Dzsam pedig Miela kezét! Ez így lett eltervezve, és hát most gondold bele, ez a ti kettőtök szerelme mennyi mindenkinek nem fog tetszeni: ott van Vaszaszi dazsan, ott van Vaszaszi felesége Csua, ott van továbbá a császár, a császár felesége, még talán a császár lánya is, arról ugyan nem tudom hogy mit szól a házassághoz, bár könnyen lehet hogy annak is tetszik a terv, mert a császár szegény, de Dzsam feleségeként lényegesen gazdagabban élhet! Tehát semmiképp sem alkalmas az idő arra, hogy szerelmi kábulatba temetkezz, annál inkább résen kell lenned, nyitva kell tartanod a szemedet, s még úgy sem ígérhetem, hogy sikert érsz el!

—Kész vagyok megküzdenni a szerelmemért! - nézett fel démoni zöld szemével határozottan a mamóra Sarbat, és most cseppet sem egy álmodozó, szerelmes lányra hasonlított, sokkal inkább egy vadászó tigrisre.

—Nagyon helyes, akkor először is jó lenne ha gyakran mondogatnád magadban, hogy te nem vagy szerelmes Dzsemba, csak férjedül akarod! Ha így teszel, attól még szeretheted, de akkor nem a szerelemre gondolsz, hanem arra, hogy neked van egy nagy célod, amiért küzdened kell!

—Hogyan anyácskám? Mondd kérlek, mit tegyek?

—Mindenekelőtt ne azzal törődj hogy mit tegyél, inkább azzal, hogy mit *ne* tegyél!

—Mit ne tegyek?

—Le ne fekédj Dzsembal!

—Tessék?! Hogyan?! De hiszen... anyácskám, hiszen én hetéra vagyok, és hiszen épp azért kell odamennem hozzá, hogy...

—Te természetesen azért mész oda valóban, hogy lepedőzz vele! Lepedőzz is vele, de azt ne engeddd meg, hogy beléd is dugja! Mindent megtehatsz, engedhetsz, de azt az egyet ne!

—De ő biztos akarni fogja!

—Naná, azt én sem kétlem, de te ne hagyd! Amikor már nagyon kanos, akkor kérj elnézést, menj ki, mondván hogy rádjött a szükség, s kis idő múlva szégyenlősen óvakodj be hozzá, s mondd neki, hogy most sajnos nem lehet, mert épp most jött meg a havibajod, nagyon sajnálod, nem tehetsz róla, te két nappal későbbre vártad, de úgy látszik a nagy megtiszteltetéstől hogy egy olyan remek férfi mint ő, aki ráadásul ilyen nagy úr is, téged választott ki, ettől a nagy érzelmi felindulástól a szervezetedben történt valami!

—De akkor nem fog neked fizetni, Úa mamó!

—Ez először is nem biztos, mert azt az egyet kivéve bármit csinálhattok, ha meg mégsem fizet, annyi baj legyen, most sokkal nagyobb haszonra pályázunk kedveském! Ez így nagyon jó lesz, mert csak annál inkább nő majd benne az emésztő, állati vágy, hogy megkapjon téged! Csofálnám, ha nem igyekezne hozzám, hogy szavamat vegye, hogy másnak nem adlak, amíg csak ő meg nem kapja a szüzességedet! Hivatkozik majd arra is, hogy egyszer már neki ígértelek... de attól még nagyon jónak kell lenned nála, nagyon jónak! Tökéletesnek! Annyira tökéletesnek, hogy kibírhatatlan kíváncsiság eméssze, hogy milyen lehetsz abban az egyetlen dologban is, amit nem próbálhatott ki veled!

—De mire jó ez anyácskám, hiszen még jobban magamhoz láncolnám, ha ott is bebizonyíthatnám neki a tökéletességemet!

—Ostoba tyúk lettél a szerelemtől, Sarbat, valóban! Gondolkozz már! *Abban* te egyáltalán nem vagy tökéletes még, mert még sosem próbáltad! Bár kicsi az esélye, de még az sem lehetetlen, hogy jajgatnál, mert fáj! Hiszen ez lesz életed első teljesértékű lepedőzése... azaz, ez *lenne*! Tehát, nem bizonyítanál neki semmit, csak kockáztatnál, semmiért, annak meg nincs értelme! Ráadásul Dzsam igazán gyakorlottnak mondható a lepedőzést illetően, mert számtalan növel volt már, még idős, tapasztalt asszonyokkal is, s nemegy hetérámmal, akik még azoknál is tapasztaltabbak voltak, úgy ám, s te, a szűz, ezekkel akarnál versenyezni?! Gondolkozz már!

—Ó milyen okos is vagy te anyácskám!

—Ez a dolgom hogy okos legyek, ezért vagyok én a mamó. Ráadásul gondolj csak bele: nemso-kára megérkezik a császár a lányával! Gondolhatod, hogy Miela nem fog lepedőzni Dzsammal, amíg csak meg nem köttetik a házasság, tehát ha te sem lepedőzöl Dzsammal, akkor egy kicsikét máris olyan vagy mint a császár leánya, tehát nő a becsületed a szemében! S ha kicsit is szerencsénk van, akkor Miela valami beképzelt, gőgös tyúk lesz, nem lesz kedves Dzsammal... S erre látok is reményt, mert olyan híreket hallottam, hogy Miela kissé hibbant nő lehet, mert holmi legendákat írogat, s ezt művészetnek tartja! Az efféle sokat képzeli magáról! De akármilyen legyen is, neked nagyon kedvesnek kell lenned Dzsammal, s állandóan dicsérd! Ez a legfontosabb! Mindegy mit tesz, dicsérd, s ha valami egészen nyilvánvaló hülyeséget tenne is netán, amikor már nem lehetséges hogy meg ne mondd hogy tévedett, akkor is úgy tedd azt, hogy azt mondod, hogy hát ebben meg abban persze másképp kellett volna cselekednie, de azért azt mégis jól tette, hogy... és itt dicsérd meg valami jelentéktelen apróságban! Tehát mindig pátyolgasd az önérzetét, ez a férfiak esetében nagyon fontos!

—De anyácskám, hiszen ezt már a legelső hetéraleckénkben elmondtad nekünk!

—Igen, de ez annyira fontos, hogy nem mondhatom elégszer, főleg most, hogy feleolyan okos sem vagy mint szoktál lenni, a szerelem miatt!

—De hát nem mondhatom örökké azt, hogy havibajom van! Különben sem találkozhatom vele többször, mint ma éjszaka... vagy mégis?! - kérdezte fellobbanó reménységgel.

—Ami a találkozásaitokat illeti, azon ne törd a fejedet, azt bízd rám, az az én dolgom... no és Dzsamé! Mert ő fog még keresni téged ha elég ügyes vagy, ez biztos mint a halál! Ami meg azt a másik dolgot illeti, az egy nőnél eltarthat akár két hétig is ritka esetekben, s azalatt ez az egész ügyis lerendeződik, igen, nagyon gyorsan biztosat fogunk tudni... vagy így, vagy úgy! Most tehát menj, készülj az estére, illatosítsd is be magadat...

—Akkor ibolyaillatot fogok használni, úgy hallottam Pricimítől a múltkor, hogy azt Dzsam nagyon szereti!

—Nem. Épp mert azt már sokszor érezte nőként, neked különlegesnek kell lenned! Különben is a különlegességébe szeretett bele, a szemedbe, ez egészen biztos, nos, valami ehhez illő illatot

kell találni... igen, ez az! Legyél rozmaringillatú! A rozmaring jó fűszeres növény, s te a démoni szemeddel meg kell vadítsd, fel kell korbácsold az érzékeit hogy aztán ott hagyd kielégületlenül, s a rozmaring erre nagyon jó, igen, nagyon jó, mert étvágygerjesztőnek is alkalmazzák, nos, fel kell keltsük az étvágyát irántad! A szerelmi étvágyát! És még valami: ne feledd, hogy ha zenélsz neki, ne használj pánsípót! Dzsam ugyanis azzal szokott zenélni, és képzeld csak el, milyen kínos volna ha kiderül, hogy te jobban sípolsz mint ő... márpedig ebben biztos vagyok!

—Úgy lesz anyácskám!

—Akkor menj! - intett Űa, mire Sarbat meghajolt és távozott, a szívében heves izgatottsággal. De Űa mamó sem izgult kevésbé. Hej de nagy szó volna, ha egy hetéráját Vaszasi dazsan fia venné feleségül! Igaz, a dazsan egészen biztosan kitagadná a fiát, nagy csoda volna ha nem tenne ilyet... de hátha nem! Végülis egyetlen fia! S ha mégis kitagadja, nos, az sem számít. Akkor majd Dzsam megöli az apját, és átveszi a hatalmat a tartományban. Megtörtént ez már nemegyszer Najpá történelmében! És akkor Sarbat hálás lesz neki, és elhalmozza Űa mamót kincsekkel, előjogokkal, mindenfélével... ő, bárcsak sikerülne!

S ennek az a feltétele, hogy most kellően elcsábítsa Sarbat Dzsamot. Vagyis jó keménnyé kell bűvészkedni Dzsam gyönyörbotját az erotika eszközeivel, de nem megadni neki a kielégülést! Ezt kell tenni, mert a férfiak esze ha szerelmesek, lecsúszik a gatyájukba!

—Ő, mi is lenne velünk nőekkel a férfiak bájdorongja nélkül! - sóhajtott Űa mamó. —Így is nehéz az életünk, de ha a férfiaknak nem volna meg ez a jeles, nemes, becses szerve, akkor már végképp semmi hatalmunk nem lenne felettük! - gondolta.

De azért nagyon elégedett volt magával. Remek nap ez a mai, ennél jobb már csak az lenne, ha az ő leányába, Ilitába szeretett volna bele Dzsam! De sebj, ha most Sarbat sorsa rendeződik, akkor Ilita is megkapja a maga jussát nem is olyan nagyon sokára... S ebben megnyugodva szolt, hogy készítsenek neki forró fürdőt, majd szinte kéjes élvezettel elnyújtózott a melegvíz zsongító ölelésében.

* * *

Aki gyakran játszik a tűzzel, előbb-utóbb megégeti magát. Aki sokat foglalkozik nőekkel, kiteszi magát a veszélynek, hogy idővel belészerelmesedik valamelyikbe. De ez nem jutott Dzsam eszébe, amikor még délután három óra sem volt, s máris megérkezett a mamó házához, hogy jött Sarbatért! Ez pedig példa nélküli esemény volt, mert általában úgy szokott lenni, hogy vagy a hetéra megy az üzletfeléhez, vagy ha a férfi jön ide, akkor az csak annyit jelent, hogy a mamó házában tölt el néhány órát a hetérával, ez azonban ritkán szokott egy egész éjszaka lenni! Holott Dzsam most nyilvánvalóan nem csak néhány órát akart Sarbattal tölteni, hiszen a mamó egész éjszakára egyezett meg vele, sőt, hogy magával akarja vinni a leányt, azt már az is bizonyította, hogy nemcsak ő maga Dzsam jött lóval, hanem egy másik lovat is vezetett kötéféken maga után, szép harmadfűvű kancát, fehér lovat, hogy Sarbat arra üljön rá! De ehhez nem volt szerencséje a lónak, mert amikor Sarbat kijött, rögvést közölte, hogy ő bizony már csak a maga lovára ül rá, mert azt ismeri, azzal jól összeszokott, a mamónak ugyanis volt saját nagyszerű lótenyészet is, igaz, nem ebben a faluban hanem egy másikban, de itt is volt elég lova, és mindegyik hetéráját megtanította a lovaglásra, méghozzá igazán kiválóan. Akkoriban aki nem tudott lovagolni, az nagyon gyámoltalan embernek számított, s majdnem úgy tekintették mint a csöcseléket vagy a parasztok legalsó rétegeit, holott még a csöcselék egy része is ismerte a lovaglásnak legalább az alapjait. De a mamó a lovaglás magasiskoláját tanította meg a lánykáinak, lámcsak, Csirtil sem potyogott le a nyeregből, amikor a lova váratlanul átugrotta Danát! Emiatt Sarbat is nyugodt lelkiismerettel lovagolhatott volna meg akár egy betoretlen vad mént is, de valóban volt mindegyik hetérának saját lova amin többnyire csak ő maga lovagolt, más ritkán, s kétségtelen hogy sokkal kellemesebb egy már jól ismert lovon ülni, ami összeszokott az emberrel. Ráadásul Űa mamó lovai ki voltak tanítva mindenféle rafinált trükkökre, amikkel a hetérák alkalmanként elszórakoztathatták a férfiakat, s ezért is volt

jó, ha Sarbat a maga lovára ül, mert ki tudja mi mindenre lehet elkészülve ezen a nagyjelentőségű első „munkanapján”!

Ez azonban nem okozott gondot, mert a mamó szolgálai természetesen vállalták hogy megőrzik átmenetileg Dzsam lovát. Inkább azon csodálkoztak, ha nem is mutatták, hogy már ilyen korán este van Dzsam fogalmai szerint! Nem tudták, hogy Dzsam szegény, aki korábban úgy kilenc óra tájt távozott a mamótól, alig bírta ki eddig is Sarbat nélkül! Csak a méltósága érdekében várakozott mostanáig.

A hamari érkezésen Sarbat is csodálkozott, de sokkal udvariasabb volt annál hogy szóba hozza, ráadásul jól is esett neki. Felült a lovára, s máris ment amerre Dzsam vezette.

Vaszaszi dazsan és teljes családja természetesen nem ebben a faluban lakott. Ez tulajdonképpen Zak szukó falva volt. De most ide várták a császárt, s így átmenetileg ideköltöztek, nem oda ugyan ahol a szukó is lakott, de egy másik házba. Igazság szerint az a ház volt eredetileg a szukó háza, de hűbérura érkezése miatt átmenetileg kiköltözött belőle egy szerényebbe. Most azonban egyikbe sem vezette Sarbatot Dzsam, hanem az erdő felé fordította a ló fejét, és Sarbat követte. Nem illett volna megkérdeznie Dzsamot, hogy mi a férfi célja, de nem is volt erre szükség, mert Dzsam már mondta is neki, alig értek ki a faluból:

—Nyugalmat akarok kettőnknek! Megparancsoltam, hogy ott egy tisztáson húzzanak fel nekem egy nagy sátrat, mostanra már készen kell legyenek vele a szolgálaim. Odamegyünk!

Mire ezt elmondta, már ott is voltak, mert nem terült el a falutól messze az a bizonyos tisztás. S ott a közepén akkora børsátor terpeszkedett, hogy igazán nem sokkal volt kisebb mint egy szép nagy ház, belül több szobára volt osztva, és dűsan be volt vonva kívül-belül mindenféle arany- és ezüstdíszekkel. Odabent puha párnák, szőnyegek, vizesdézsza, mosdótál ezüsből, ezüsttükör, mindenféle finomságok...

A nagy luxushoz Sarbat némileg hozzászokott már a mamónál amióta hetérának tanult, de ez most mégis lenyűgözte. Azért, mert ezt a sok mindent most kizárólag az ő kedvéért hozta ide ez a fiatalember, aki az egész messze környék leghatalmasabb urának fia! Tehát majdnem ő maga a leghatalmasabb úr! És fülig bele van bolondulva! Ő de nagyszerű is mindez! Két esztendővel ezelőtt, koszos kis csöcselékként még csak álmodni sem merészelt volna erről! És ha elég ügyes és Dzsam feleségül veszi, akkor ez mind-mind az övé is lesz! S ha Dzsam megörökli apja helyét, uradalmát, ó mekkora úrnő lenne belőle, Sarbatból is! Hiszen Vaszaszi birtoka akkora, hogy magával a császárral is tárgyalhat, mindenki tudja már a hetérák közül is, hogy ide készül a császár, talán útban is van már!

De még nem úrnő. Még mindent elronthat. Nagyon óvatosan kell viselkednie, nagyon kell vigyáznia! A mamó is erre intette, és ő csak tudja, hiszen ismeri az embereket! Persze hogy ismeri, ebből él! Ebből, meg a híreiből! Mert azt még ők a hetérák sem tudják, ugyan honnan a csudából tud mindig mindent a legnagyobb urakról is, még a császári palota belső titkait is igen jól ismeri! Ugyan honnan tudhatja, hogy a császár már tulajdonképpen bele is egyezett a házasságba?! A palota még csak nincs is közel e faluhoz!

De a mamó azt mondta hogy így van, és a hetéráinak nem szokott hazudni, Sarbat tehát elhitte Úa szavait. Most tehát az a célja, hogy lehetőleg kiprovokáljon Dzsam részéről egy leánykérést. Nem valószínű hogy ez még ma este megtörténik, de idővel meg kell történjen! Ha ma még nem történik meg, az nem tragédia, de elő kell most hogy készítse a terepet a későbbi leánykéréshez! Ami természetesen csak afféle szimbolikus kérés lesz. Elvégre Dzsam tisztában kell legyen vele, hogy nincs a világon olyan hetéra, aki visszautasítaná, hogy a felesége legyen! Talán még maga Úa mamó is habozás nélkül igent mondana neki! De azért meg fogja kérdezni, habár az is lehet, hogy csak ellentmondást nem tűrően közli vele a szándékát, hogy márpedig ő feleségül veszi Sarbatot és kész! Ez sem volna rossz. Igen, neki ez is tökéletesen megfelelne. Jaj csak el ne rontson valamit!

Alig értek a sátorhoz, Dzsam leugrott a lóról, majd olyasmi történt ami igazán nem volt szokásos, zavarba is hozta Sarbatot: Dzsam lesegítette őt a hátsáról! Igen, leemelte onnan, majd a karjaiban vitte be a sátorba!

Ott aztán lerakta a nagy, puha párnákra, de még nem kezdte el őt vetkőztetni, holott ekkora heveségből már erre következtetett volna Sarbat. De ez nem történt meg, Dzsam egyelőre csak nézte őt, s így sóhajtozott:

—Ó, Sarbat! Ó, Sarbat! Ilyen szép lányt mint te, még soha életemben nem láttam!

Ez igaz lehetett, még akkor is, ha az viszont nem volt igaz, hogy Sarbatot még soha nem láta. Mert bizony megtörtént egyszer, hogy amikor az út egy szakaszát kellett javítsák még három évvel ezelőtt a Sarbat falujába tartozó emberek, akkor a kis Sarbat is, akkor még tizenhárom esztendősen oda lett küldve, ő is dolgozott ott mindenféle könnyebb munkákat, s bizony akkor arra lovagolt Vaszasi dazsan is a családjával, ott volt Dzsam is, látta mindegyiküket Sarbat is, fel is támadt a szívében a heves irigység, látva a pompás ruhákat és a szép lovakat, és tudta, hogy ő bezzeg soha életében nem visel majd ilyen öltözetet, lova sem lesz, még egy rozszant gebe sem, nemhogy ilyen mint ezek...

És lám, tévedett! Gyönyörű ruhában van, és lova is van. Sőt, úgy sejti, jobb lova mint amilyen Dzsamé! Őa mamó igen nagy gondot fordított a lovaira. Mondta is nemegyszer, megtörténhet azért, hogy menekülni kell, még ha a hetérákat kímélni szokták is, s akkor a jó ló életet jelenthet!

Akkor bezzeg amikor három éve Dzsam arra lovagolt, ügyet sem vetett Sarbatra. Biztos nem is emlékszik az esetre. Nehéz is lenne emlékeznie rá, hiszen akkor Sarbat még sokkal kisebb volt, csupa szutyok, s majdnem pucér...

Sarbat bezzeg emlékezett az eseményre. Egy szegény csöcselék ritkán lát egy csomóban annyi fényes nagyurat.

De most válaszolnia kell valamit. Úgy döntött, ezt mondja:

—Nem is vagyok én olyan szép, Őa mamó hetérái mind szépek, akadnak köztük nálam sokkal csinosabbak is!

—A mamó hetéráinak többségét ismerem, jól ismerem, majdnem mindegyikkel lepedőztem már, de azokat is láttam, amelyekkel még nem bújtam ágyba, ám olyan szépet mint te, még sosem láttam! Amikor bejöttél a szobába, azt hittem, talán Ominta isten valamelyik angyala szállt le élém! Nem, nem, soha ilyen szépet mint te, még nem láttam!

Majd hirtelen maga elé nézett elgondolkozva, s így szólt:

—Azaz... egy alkalommal, igen, egyetlenegyszer láttam azt hiszem valakit... ő talán volt olyan szép, mint te. Talán. Nem biztos.

—Hogyhogy nem biztos? Én a magam tudatlan fejével úgy hiszem, egyértelmű, hogy egy nő szebb-e vagy sem, mint egy másik!

—Hát tudod, ez még évekkel ezelőtt történt! Az egyik szukónk fellázadt, és apám ellene vonult a seregével. Közben azonban valahogy elszakadtunk a főseregtől, utol kellett érünk azt, sietünk, s bár eredetileg nem akartunk errefelé vonulni, de mégis Zak szukó birtokán vágunk át, hogy egy nagy kerülőt lerövidítsünk. Én is apámmal voltam, mert Vaszasi magával vitt, hogy igazi csatában is vegyek már részt. Tudod, ideje volt már, mert akkor voltam tizenhat esztendősen. És akkor itt valahol a környéken egy rossz útra tévedtünk, amit néhány csöcselék javíttatott, vagy talán csak a napot lopták ott nem tudom, mindenesetre amikor ott elvágattam, majdnem fellöktem a lovammal egy kislányt! Azt hiszem, fel is löktem volna, eredetileg észre sem vettem hogy ott guggol a rongyaiban, de a lovamnak hogy úgy mondjam több esze volt mint nekem – nevetett – és átugrotta! És akkor én nem tudtam hogy mit ugrott át, kíváncsian hátranéztem, és láttam azt a kislányt a földön, ott guggolt és nézett rám, igen, annak volt efféle tekintete mint a tiedé, Sarbat! Ijedt volt, de mégis ígéző, démoni, úgy éreztem, szinte elátkoz a pillantásával! Sütött belőle a gyűlölet amit a gazdagabbak iránt érez! És igen, talán jogos is a gyűlölete. Majdnem megöltem. De végül nem lett semmi baja. Mégis, az a pillantás annyira megragadott, hogy álmodtam is vele azután nemegyszer. Úgy érzem, találkozni fogok még vele, és akkor... akkor nem tudom mi lesz. De én hiszek abban, hogy az életben nincsenek véletlenek! Tudom, nevetséges ilyesmit mondanom, nekem, egy dazsan fiának... de én akkor is úgy érzem, hogy valamiképpen közös a sorsunk, nekem és annak a csöcseléklánynak!

—Miként lenne közös a sorsotok? - kérdezte zavartan Sarbat.

—Nem tudom.

—De mégis, már bocsásd meg hogy erőszakoskodom...

—Tényleg nem tudom, bár azt hiszem, talán még az is lehet hogy megöl! Hiszen gyűlöl, ez egészen biztos mert úgy nézett rám...

—Talán már nem is emlékszik rád. - legyintett Sarbat. És egészen elképedt. Lám, még ez is lehet: emlékszik is rá Dzsam, és nem is! Emlékszik rá, de nem ismeri fel! És mennyire különbözően élük át az emberek ugyanazt az eseményt! Ő is emlékszik rá, hogy átugrotta őt a lovával Dzsam, de esze ágában sincs ezért haragudnia rá. Már abban a pillanatban sem haragudott rá. Az az igazság, hogy még csak meg sem ijedt, eszébe sem jutott sem akkor sem később, hogy meg is halhatott volna, ha a lónak nincs elég esze ahhoz hogy átugorja. Az a pillantás egyszerűen az irigység pillantása volt. Az lehet, hogy rémült volt a tekintete, de már a mamó is megmondta, hogy az ő pillantása valahogy olyan, hogy egyszerűen mindig ijedtnek látszik többé-kevésbé.

—Lehetetlennek tartom, hogy ne emlékezne rám! - rázta a fejét Dzsam. —Aki úgy néz, az muszáj hogy emlékezzék is arra a percre! És én olyan lánnyal még nem találkoztam, azóta sem feledtem el, senki olyat még nem találtam aki úgy tudna nézni, igaz, érdekes ez, mert nem emlékszem tisztán a vonásaira, csak egy pillanatra láttam... de az érzésre, amit az a pillantás kiváltott belőlem, arra nagyonis emlékezem! Igen, a lányra tulajdonképpen nem emlékszem, de az érzésre igen! És legszívesebben vissza is tértem volna hozzá, hogy...

—Hogy? - kérdezte Sarbat, mert Dzsam elhallgatott.

—Hogy, szóval, nem is tudom! Akkor rögtön nem mehettem vissza, mert siettünk, veszélyes helyzetben voltunk, aztán meg a csaták sokáig tartottak, hónapok múlva rendeződött csak a helyzet, és akkor én valóban vissza is mentem, de már elfeledtem hogy pontosan merre jártunk akkor, sok kis csöcselékfalú van errefelé tudod, aztán mindegyiket csak nem járhattam végig! Néhányon átlovagoltam, de nem láttam a lányt, és még csak nem is kérdezősködhettem utána, érted, ugye...

—Értem uram, hát persze! Hogy is nézett volna az ki, hogy egy dazsan fia egy csöcseléket keres!

—Á, nem erről van szó! Kereshetem én azt akármiért is, akár hogy megbüntessem, nem igaz?! De hiszen még csak a nevét sem tudtam, mit mondjak, keresek egy lányt, aki furcsán tud nézni?! Próbáltam lefesteni is a képét, de nem ment, ügyetlen a kezem ehhez, és nem is emlékszem a nézésére, csak az érzésre, amit kiváltott bennem... Na, ezt mind csak azért mondtam el neked, hogy megértsd: te gyönyörű vagy, de azt nem tudom hogy mostanában milyen lehet az a lány, aki akkor úgy nézett rám. Talán szebb mint te. Talán nem. Nem tudom. Már úgy értem hogy talán lehetne olyan szép mint te, ha nem csöcselék volna, mert neki nincsenek szép ruhái...

Sarbat nem csodálkozott ezen a bizalmas vallomáson. A hetérák vendégei nemcsak lepedőzésre szokták használni a lányokat. Általában az volt a hetérák dolga, hogy felvidítsák a férfiakat, örömet okozzanak nekik. Ennek központi eleme volt a lepedőzés, de azért nemcsak abból állt a hetérák élete. A férfiak igen jelentős része, sőt, a jobbik része, igényelte azt is, hogy a hetérák rövid időkre ugyan, de bizalmas barátaik legyenek. Ez nagyon jó volt a mamóknak, akik így sok hasznos titkot megtudhattak a lánykáiktól, amikor a „munkanap” végeztével kifaggatták őket, hogy miről beszélgettek a férfiak velük. Őa mamó különösen nagy súlyt helyezett erre, külön oktatta is a lányokat rá, miként szedhetnek ki minél több titkot a partnereikből. Mert a nyelv megoldásának is van ám tudománya! Aztán hogy mit kezdett e hírekkel a mamó, azt már Sarbat nem tudta, szerinte más hetéra sem tudta, ez a mamó titka, de ő nem mondja senkinek. Ám hogy a vagyona szépen gyűlik, az biztos!

—Megtisztelnél ha elárulnád, ugyan miért kerested azt a lányt akkor régen! - szólt Dzsamhoz, akinek egyelőre leragadt a nyelve.

—Hát, mondtam már, hogy nem tudom!

—Valóban meg akartad büntetni?

—Dehogy, ilyet mondtam volna?!

—Beszéltél róla, hogy ezért is kereshetted volna.

—Ez csak ürügy lett volna. Eszembe se jutott ilyesmi! Én tényleg nem tudom mi lelt akkor engem, nem akartam én bántani, miért is tettem volna, egyszerűen azt hiszem csak látni akartam újra, jól megnézni talán, mert bosszantott hogy emlékszem is rá meg nem is, az érzésre emlékszem, de az arcra nem... na és ha már itt tartunk, az érzésnél, igen, amikor beléptél az ajtón, akkor ugyanazt éreztem! Mintha... mintha te is ugyanúgy néztél volna rám, mintha megismétlődött volna a múlt... de hát az természetesen nem lehet hogy ugyanaz a lány legyél. Egy mamó nem alkalmaz csöcseléket. Érdekes, mert nem hittem volna, hogy létezhet még egy ugyanolyan lány! Pedig tudom, hogy valamikor még találkozni fogok azzal a lánnyal! Ez így lesz, még soha semmiben nem voltam ilyen biztos!

—És mit teszel vele, ha bekövetkezik e találkozás?

—Ezt sem tudom! - és Dzsam szinte kétségbeesetten ingatta a fejét. —De már nagyon várom a pillanatot, mert az az igazság, hogy ez nemhogy javulna nálam, de rosszabbodik az idő múlásával, egyre többször álmodom vele éjjelente, és ez érdekes, mert álmomban kristálytisztán látom az arcát, de felébredve nem emlékszem egy vonására sem, és ez szörnyű! Ez iszonyú! Én talán... talán... talán még pénzt is adok neki, hogy ne legyen csöcselék, csináljak belőle parasztot, még talán szolgát is, csak ne nézzen úgy rám! Bár a csuda tudja, mert az a nézés nagyonis kellemes, csak hogy is mondjam... ne engem gyűlöljön a tekintetével! Nem tettem neki semmi rosszat, ne vádoljon a pillantása! De nem tudom hogy mit tennék. Eh, nem is érdekes, ne beszéljünk erről, nem ezért hoztalak ide! Csodálatos lány vagy Sarbat, és biztos vagyok benne, nem ez lesz az utolsó éjszakánk, amit egymással töltünk!

—Mindent megteszek, hogy ne csalódj bennem! - mondta udvariasan, kötelességszerűen Sarbat, és alig győzte visszafojtani nevetését. Hogy ilyen nagy hatással legyen a pillantása valakire! Azzal az egyetlen pillantással megalapozta volna hogy most, évekkel később első látásra belészeressen a dazsan fia?! Ki hinné, ki hinné! Ez igazán démoni tekintet lehetett, az aztán biztos!

De nem fedheti fel Dzsam előtt, hogy máris megtalálta álmai nyugtalanítóját, örök lidércnyomásának okát-okozóját. Nem mondhatja el. Még nem. Mert ő nem akarja, hogy Dzsam parasztot csináljon belőle. Szolga sem akar lenni. Egészen más akar lenni. Feleség!

De ez nehéz lesz. Nehéz lesz, és meglehet tán, hogy a legnagyobb ellensége e cél elérésében nem Vaszaszi dazsan lesz, még csak nem is a császár vagy a császár lánya, hanem ő maga, Sarbat, az ő fiatalkori, három évvel fiatalabb önmaga! Mert neki most el kell érnie, hogy még sokkal démonibb legyen Dzsam számára, mint az a szutykos kis csöcseléklány, aki valaha volt, hogy kiverje legalább átmenetileg azt a lányt a fejéből, és vele foglalkozzék. Mert csakis akkor remélheti hogy megkéri a kezét, ha minden gondolata reá irányul. Tehát *minden* gondolata, minden, minden gondolata, és ez nem lehetséges akkor, ha közben a kis csöcseléklányon elmélkedik!

De az is biztos volt, hogy ő Sarbat is egyre forróbb érzéseket érzett magában Dzsam iránt. Ezen nem is csodálkozott. Más összefüggésben ugyan, de maga Úa mamó magyarázta meg ennek okát még réges-rég neki és több más hetérának, még évekkel ezelőtt. Egy egészen fiatal leányka kérdezte meg, hogy miként is lehet ez, hogy ő annyira szereti a mamót, holott még korábban amikor nem volt hetéra, azt mondta neki valaki, hogy a mamó csak kihasználja a lányokat, mert belőlük él!

—Valóban belőletek élek - vallotta be a mamó - de akkor is élne belőletek valaki, ha nem lennétek hetérák! Végülis mindenki azokból él, akik nem állnak olyan magas rangban mint ő. És az nem vitatható hogy úrnőtök vagyok, persze hát hogy belőletek élek, azaz élek *majd*! A parasztokból például a szukó él. Csakhogy köztem és a szukó között van egy nagy különbség: a szukó csak él a parasztokból, de nem szereti őket! Én is belőletek élek, de én szeretlek is benneteket! És nem lehet nem szeretni azt, aki szeret minket! És azt se feledjétek: az ember megérzi azt, ki szereti őt!

Sarbat tehát tudta, azért érez egyre hevesebb szerelmet Dzsam iránt, mert megtudta, hogy a férfi mennyire szereti őt, s nemcsak ma reggeltől, de tulajdonképpen már évek óta!

S hirtelen eszébe jutott, mit kell tennie. Igen, tudja már, hogy miként győzheti le a vetélytársát, a császárlányt! De akár bárki mást is! Hohó, senki nem versenyezhet vele, mert neki a vi-

lág bármely más nőjével szemben van egy roppant és legyőzhetetlen előnye: ő szereti Dzsamot! És a bölcs Űa mamó, aki valóban *mindent* tud, megtanította őt a titokra, a legnagyobb titokra, amit most mindjárt alkalmaz Dzsammal szemben. A mamó azt mondta, az ember megérzi, ki az aki szereti őt. Neki tehát végtelenül egyszerű dolga van most: egyszerűen csak ki kell mutatnia, mennyire szereti a fiút! Kimutatja, igen, megteszi, minden szertartásoskodás, minden udvariaskodás nélkül. Azt kapott eleget Dzsam már igazán képzett, gyakorlott hetéráktól. Azokkal valóban nem versenyezhetne, hiszen ő még kezdő. De igazi szeretetet még soha senkitől nem kapott Dzsam! Ő ezt nyújtja most neki, s ettől Dzsam szerelme egyszerűen olyan erős lesz, amilyen egyáltalán csak lehet az!

Míg mindezeket végiggondolta, nem is figyelt Dzsamra, holott annyi eljutott a tudatáig, hogy a fiú magyaráz neki valamit. Mintha olyasmiről beszélne, hogy előbb szeretkezzenek egyet, majd menjenek lovagolni még egyet alkonyat előtt, aztán majd az erdőben is...

De eközben, mert rájött a megoldásra, Sarbat arcára mindinkább kiült egy boldog de titokzatos mosoly, ez egyre szélesedett, végül ez már feltűnt Dzsamnak is, elhallgatott...

S ekkor Sarbat kinyúlt a kezével, átölelte Dzsam vállát, megcsókolta a homlokát, s így szólt hozzá egyszerűen:

—Szeretlek téged, Dzsam!

—Ho... hogyan?! - makogta a fiatalember. Hetérák mondtak már neki olyasmit, hogy tisztelik, becsülik, csodálják; olyat hogy ő ügyes, nagyszerű fickó; hogy erős, merész, kitartó; hogy jó az ágyban; hogy kiváló férfi... De szerelmi vallomást még soha senki nem tett neki!

—Az első pillanattól kezdve hogy megláttalak, tudtam, hogy te meg én összetartozunk! - magyarázta meg a szavait Sarbat. —Nem emlékszel tán rá, hogy jódarabig térdre sem borultam?! Dzsam, én Űa mamó egyik legkiválóbb tanítványa vagyok. Nem lettem volna ilyen udvariatlan, ha nincs rá komoly okom. Te voltál a komoly ok. Amikor megláttalak, épp azt éreztem, mint akkor régen te, amikor az a lány rád pillantott. Érted már? Én *szeretlek* téged! - azzal hátradöntötte Dzsamot a párnára, miközben végig a szemébe nézett, majd úgy fordult hogy oldalán feküdjön ő is és Dzsam is, s bár még mindig a szemébe nézett a maga ígéző pillantásával, elkezdte simogatni Dzsam nyakszirtjét. Hosszú percekig simogatta, és Dzsam nem szólt neki, hogy hagyja abba, vagy hogy csináljon mást. Végül azonban ez tört ki belőle:

—Tudom már! Te vagy az a lány!

—Én vagyok. - bólintott egyszerűen Sarbat.

—Miért nem mondtad el rögtön?!

—Magadnak kellett rájönnöd.

—Űa befogad lányokat a csöcselékből is?!

—Nem tudom, Dzsam. De hiszen mit hányod ezt Űa szemére, amikor te is visszamentél értem! Mondd, ha átlovagolsz egy csöcselékfalun, s találsz az úton egy gyémántot, otthagysz tán és nem hajolsz le érte, csak mert finnyás vagy, és nem tetszik neked a *hely*, ahol leled?!

—Igazad van! - nevetett fel Dzsam. —Mindent meg tudsz magyarázni, te, te... te erdei boszorkány!

Majd hirtelen így szólt elgondolkodva:

—De valahogy nem így képzeltem a találkozásunkat.

—Én sem. - bólintott Sarbat.

—Hát te is vártál rá?!

—Úgy értem, nem hittem, hogy ilyen gyorsan felismersz.

—Később kellett volna?

—Nem tudom. Lehet hogy így kellett esnie. Te mondtad, hogy nincsenek véletlenek!

—Akkor most mi lesz? - tette fel a nem túl értelmes kérdést Dzsam. De Sarbat tudta a választ.

—Most az lesz, hogy választanod kell, mert életed döntő fordulópontjához érkezted!

—Hogyhogy?!

—Úgy, hogy most el kell döntened, kit veszel feleségül: engem, vagy a császár lányát! - mondta ki egyszerűen Sarbat.

—Hogy kicsodát?! - kiáltott fel Dzsam.

—Engem, az erdei boszorkányt, vagy a császár lányát!

—Ne tréfálj velem, a császár lánya soha nem jönne hozzám!

—Pedig az egész már le is van beszélve! Miela majd ad neked rangot, címet, méltóságot; el lesz halmozva megannyi kitüntetéssel, amit mind nem a saját érdemed alapján kaptál, és éled az életedet végig, napról-napra úgy, hogy közben állandóan *rám* gondolsz... és nem érzed azt, hogy szeret valaki. Hogy szeretlek. Mert Miela adhat neked mindent, de szeretetet nem. Azt soha, azt csak tőlem kaphatsz! - majd, mert tudta hogy ezen el kell rágódnia Dzsamnak, felállt, s így szólt:

—Akkor most mehetünk lovagolni, ha azt akarod!

És Dzsam habozás nélkül engedelmeskedett Sarbat felszólításának.

A lovaglásból nem lett igazi lovaglás, csak nagy jóindulattal lehetett lovaglásnak nevezni, azesetben, ha lovaglásnak tekintünk minden olyan cselekedetet, amikor az ember egy ló hátán ül. Valójában azonban tényleg csak ennyi történt, hogy Sarbat és Dzsam ültek a hátasaik hátán, s a két ló olyan andalító lassúsággal ballagott az ösvényen, eszegetve a fűvet és leveleket tetszésük szerint, hogy egy kisportolt, futóedzésre készülődő teknősbéka jó eséllyel rendelkezett volna a megelőzésükre. Ennek oka pedig az volt, hogy Sarbat nem igyekezett sehová sem, neki mindegy volt hogy hol van Dzsammal csak a sátorban ne legyen mert akkor nagyobb az esély rá, hogy Dzsam lepedőzne vele, ő tehát úgy döntött hogy egyszerűen követi Dzsamot; Dzsam azonban maga sem nagyon akart sehová sem menni, azaz, ő tulajdonképpen vissza szeretett volna menni a sátrába egy kis lepedőzésre, de hát onnan Sarbat kiment, ő meg nem akart ellenkezni a lánnyal, ő tehát arra várt, hogy Sarbat menjen valahová; vagyis egyikük sem ment sehová, s végül a lovak kellett hogy irányt adjanak e furcsa lovaglásnak.

Ráadásul még jódarabig meg sem szólaltak. Sarbat nagyonis célzatosan hallgatott: tudta, hogy odabent a sátorban igazán megdöbbentőt mondott Dzsamnak! Már az is meglepő lehetett hogy szerelmet vallott neki; na de az meg talán még soha Najpá történelmében elő sem fordult, hogy egy nő álljon elő olyan javaslattal, hogy vegye őt feleségül egy férfi! Pláne nem mondott ilyet egy hetéra egy nagy úr, egy dazsan fiának! Főleg, ha épp az imént derült ki, hogy ő a hetéra tulajdonképpen csak egy csöcselék! Arról már nem is beszélve, hogy maga a császárlány a vetélytársa!

Persze hogy meg kell ezt jól rágnia Dzsamnak, és erre időt kell hagyjon a fiúnak, mert sokkal rosszabb lenne minden, ha sürgetné a választ. Akkor túl erőszakosnak tűnne. Különben is: neki igazán nem sok előnye van más nőkkel szemben, jobbára csak a démoni pillantása, ahhoz meg nem kell beszéd!

Kiderült azonban, azért mégis lehet más előnye is, azaz, nem neki de Úa mamónak, s ez az előny őt támogathatja. Mert jó sok idő múlva, de Dzsam mégis megszólalt.

—Komolyan mondod Sarbat, hogy nekem lehetőségem volna feleségül megkapni a császár lányát?!

—Ez neked nem lehetőség, hanem eldöntött tény, mert ezt akarja apád is, a császár is, tehát nem azért kell igyekezned hogy a feleséged legyen Miela, hanem igen okosnak kell lenned ha azt akarod, hogy *ne* legyen a feleséged, mert az egész nagyrészt már előre le van beszélve!

—De hát én nem is tudtam erről mostanáig semmit!

—Ha egy nő megcsalja a férjét, arról is mindenki más előbb szerez tudomást, mint a leginkább érdekelt, tehát a férj. Ezen ne csodálkozz.

—De hát csak illett volna hogy apám legalább nekem szóljon erről...

—Lehet tán hogy úgy vélte, kellemes meglepetés lesz neked ezt az utolsó pillanatban megtudni, hiszen micsoda öröm és megtiszteltetés a császár lányát feleségül kapnod!

—És ha nekem nem is fog tetszeni az a nő?!

—Ugyan már, mit számít az, hiszen a férj bármit megtehet a feleségével, még meg is ölheti...

—Hát azért a császár lányával talán mégsem teheti meg ezt a férj, mert annak következményei szoktak lenni...

—Ugyan mi, a császár szegény, hadserege semmi...

—Akkor is, ezt jó ürügyként hozná fel mindenki aki olyankor rám támadna... De meg különben is, hiszen rólam van szó és már igazán felnőtt ember vagyok! Nem, nem, apám nem csele-

kedett helyesen... holott azt nem kétlem, a császárt úgy tájékoztatta, hogy én már tudok erről a tervről és valósággal hasraesem a nagy megtiszteltetéstől!

—Igen, ez feltételezhető! - bólintott Sarbat, és örvendett. Az neki nagyon jó jel, ha Dzsam már most jóelőre berzenkedik a Mielával kötendő házasság ellen!

—Aztán mondd csak drágám, te honnan tudsz erről?! Hogyhogy többet tudsz az én tervezett sorsomról mint én magam?!

—Ő micsoda megtiszteltetés hogy drágámnak szólítasz...

—Persze, persze, bizonyára, szóval honnan tudsz te erről?! - követelte a választ Dzsam, és e pillanatban cseppet sem tűnt olyannak, mint aki szerelmi kábulatban leledzik.

—Nem enyém az érdem, Űa mamó tudta meg valahonnan, ő sok fontos hír tudója, s velem ő közölte nemrég.

—Aha, tehát csak a mamó fecsegése az egész, akkor lehet hogy nem is igaz belőle semmi, ez csak amolyan asszonyi szóbeszéd! - könnyebbült meg Dzsam.

—Hát persze, amit a mamó tud, annak a fele sem igaz! - értett egyet vele Sarbat is, de gúnyos hangon. —Az sem igaz, hogy már négy hónappal ezelőtt tudta, hogy ide fog jönni a császár! Gondolom, akkor még te sem tudtad, de nekünk a lányainak elmondta! Az sem igaz, hogy apád rendszeresen leissza magát a sárga földig, és olyankor veri anyádat, de megteszi néha józanul is! Egyik alkalommal agyon is verte volna, te mentetted meg Csuát, de csak úgy voltál képes erre, hogy kezet emeltél a saját apádra, s ezért majdnem megparancsolta hogy válaszd a Szép Utat, te neki is készültél, de aztán mégsem lett belőle semmi, mert az utolsó pillanatban Vaszaszi meggondolta magát, mert mégiscsak egyetlen gyermeke vagy, és nem akart összeveszni az apósával sem, márpedig Csua azt mondta, hogy követni fog téged a halálba! De ne hidd hogy csak rólatok tud mindent a mamó, mert említhetek a császári családdal kapcsolatban is mindenfélét neked: a császár például különösképp lelkesedik a törökszegfűért; a császár felesége, Mirtal császárné nagyon bánkodik amiért a császári család nagyon szegény, és egyik alkalommal fennhangon szemrehányást tett felséges férjének, amiért az megvásárolt sok pénzért egy szép festményt, holott abból a pénzből Mirtal magának szeretett volna egy új ruhát, és azt mondta Tengilnek, hogy már bánja amiért korábban nem állt ellen apja unszolásának hogy a császár felesége legyen, ment volna hozzá inkább egy helytartóhoz, akkor most százszor jobban élne, és lett is volna olyan kéréje! A császár lánya, akiről meg kell mondjam neked Dzsam hogy egyáltalán nem csúnya, szóval ő, Miela, kissé hibbant lehet, mert naphosszat csak mindenféle legendákat irogat, ezeket lemásoltatja három szolgájával több példányban, ez tölti ki az életét. Szolgái kiöregedett hetérák, és velük Miela már több alkalommal is kipróbálta a női szerelmet. De apádról tudom, hogy ő pedig a fiúkat nem veti meg, és az utóbbi időben már többször keresi az efféle örömeiket mint anyád ölelését! Ó igen, amit a mamó tud, az mind hazugság, mind kitaláció! Holott egészen biztos vagyok benne, hogy amit nekem és a hetéráinak elmond, az híreinek csak egészen csekélyke töredéke, mert a legtöbb értesülést megtartja magának! Tudod, még azt sem tartom ám lehetetlennek, hogy amikor évekkal ezelőtt keresni kezdte engem, erről is tudomást szerzett, aztán amikor megpillantott, emiatt vett magához!

—Azért ezt már ne mondd nekem Sarbat, döbbenetes hogy mi mindent tud a mamód, de ez lehetetlen, már amiatt is, mert a mamónak cseppet sem érdeke, hogy... hogy feleségül vegyelek, hiszen akkor elveszít egy hetérát!

—Én nem mondtam hogy okvetlenül azt akarná hogy a feleséged legyek, miért is gondolna erre?! - kérdezte álszent hangon Sarbat. —De arra nagyonis gondolhat, hogy ha akkora hatással vagyok rád, hogy keresni kezdte, akkor jó ha az ő hetérája vagyok, mert akkor sokszor keresed a társaságomat, és ez sok bevételt jelent neki, hiszen tudod, hogy a mamók hírhedten pénzéhesek! Meglehet tán hogy más férfiakkal nem leszek többször mint egyéb hetérák, de te biztos gyakran érdemesítesz majd az ölelésedre! S mert a mamó megbecsült üzletfele vagy, szerintem könnyen eléred nála, hogy elsőbbséget élvezz nálam, hogy tehát minden alkalommal amikor más férfiak tartanának igényt rám, a mamó előbb megérdeklődne tőled, hogy kellek-e neked is ugyanarra az időre, s mások csak akkor kapnának meg engem, ha te olyankor nem

tartasz igényt rám! Természetesen csak akkor, ha épp a közelben leszel! De hát a császár talán hónapokat is itt tölt majd, annyi idő pedig elég lesz neked belőlem, mert megunsz!

—Hogy is mondhatod ilyet! Hogy megunjalak téged, s épp én! Én, és épp téged! Ugyan már!

—De hát ott lesz neked a császárlány, az majd elszórakoztat, mire neked mellé ez az erdei boszorkány!

—Hát izé, Miela, ő nem biztos hogy tetszik majd nekem...

—Pedig nagyon szép. Mondtam már. A mamótól tudom.

—Akkor is! Annak biztos nem ilyen a szeme! És különben is, unalmas, sőtlan figura lehet, mire nekem egy olyan nő, aki naphosszat a könyvek közé temetkezik, sőt, maga írja őket?! Le-fogadom hogy még lovagolni sem nagyon tudhat, mire nekem egy ilyen tintaszagú kerge tyúk?!

—Azt te tudod... - mondta óvatosan Sarbat. Majd hozzátette:

—De hát ő ugye a császár lánya. Előkelő család sarja...

—Koldusszegény család sarja!

—Ha ő szül neked gyermeket, a fiad császárrá lehetne... - folytatta Sarbat, úgy vélt sokkal jobb ha a Miela melletti érveket ő maga mondja ki, mert azokat máshonnan is meghallaná Dzsam, de így ő Sarbat őszintének tűnik a fiú szemében.

—Igen, császár lehetne, kivéve ha meg nem ölik a császári címért, aztán szegény lenne ő is egész életében!

—Nem biztos, megteheti majd a maga idejében a fiad is, hogy a lányát eladja valamelyik dazsannak némi pénzért, meg a helytartó-címet is hozzáadja, ahogy azt most Tengil is teszi! Csekélyke megalázkodás ez azért, hogy császárnak szólítsák! - vigyorgott Sarbat démonian.

—Ez nekem nem tűnik jó ötletnek! - ráncolta össze a homlokát Dzsam.

—Az sem vonz talán, hogy te uralkodhatsz a fiad helyett amíg az kiskorú?!

—Mi fölött uralkodhatok, amikor a császár hatalma semmi, nulla?! Amikor minden dazsan azt tesz amit akar, néha még a szukók is?! Ez pedig azt jelenti, hogy a császár is egy semmi, egy nulla! Nem is csodálom hogy a felesége úgy vélekedik, ahogyan! Ha azt a pénzt amit apámtól tíz éves korom óta kapok, nem költöttem volna el hetérákra, mostanára már nekem is biztos nagyobb vagyonom lenne mint a császárnak, azt pedig végképp nem kétlem, hogy a te Űa mamód reggelire megvásárolhatná a császárt az összes udvaroncával együtt, és még csak észre sem venné, hogy költekezett egy kicsit!

—Ezt én sem kétlem. - állította mély meggyőződéssel a hangjában Sarbat, méghozzá teljesen őszintén.

—Az is biztos - folytatta Dzsam - hogy a mamód amiatt olyan mindentudó a palota dolgai felől, mert megvesztegetett egy csomó embert ott! Tehát ami a palota megvásárlását illeti, ezt már majdnem meg is tette, majdnem befejezte! Mit nekem tehát a császár meg a leánya?! Engem nem érdekel Miela csak amiatt, mert a császárnéból pottyant elő! Akárhogy nézem is, de Miela egyetlen értéke a szépsége lehet, azt viszont nem hinném hogy az én szememben bárki is vete-kedhetne a te szépségeddel Sarbat, akár az a Miela is!

Erre Sarbat csak hallgatott. Nem akarta győzködni Dzsamot, márpedig ha most egyetértene vele, az olybá tünnék.

Mostanára azonban a lovak kényelmes bandukolása során is megtettek valami kétszáz métert Dzsam sátrától számítva, s amint befordultak az ösvény egyik kanyarjába, holttestet vettek észre a földön heverni. Öltözékéből ítélve lovaskatona lehetett, de lovat nem találtak a közelében. A férfi feje a testétől messzire hevert, és ruhájából sem maradt meg mindegyik darab, fegyverei is eltűntek, csak egy bőrtarsoly maradt a közelében.

—Hát ezt bizony megölték a zsványok! - állapította meg rögtön Dzsam, azzal leugrott a lóról, és szemrevételezte a hullát. —Méghozzá nincs ennek egy órája sem! - tette hozzá nagy szakmai hozzáértéssel. S mert ilyen közeli volt a rablótámadás, nem csekély aggodalommal kémlelt körbe, mert a zsványok közelsége nem a legjobb életbiztosítás! Mondta is Sarbatnak:

—Gyere drágám, tűnjünk el innen azonnal!

—Ugyan már, semmitől nem kell tartanod! - legyintett Sarbat, azzal lehajolt és megnézegette a bőrtarsolyt. S talált is valamit benne. Egy összegöngyölt papírtekercs volt. Ezt itt hagyták a zsványok, ez nem volt érték nekik. Bezzeg Sarbatot annál jobban érdekelte!

—Ez a császár futárja volt. - mondta rögtön, a pecsétet megnézve. Azzal nem habozott elkövetni azt a szentségtörést, hogy feltörje a császári pecsétet...

—Mit csinálsz! - döbbsent meg Dzsam. —Ez tilos!

—De te úgysem fogsz elárulni, s majd azt mondjuk, hogy így találtuk a levelet, sérült pecséttel! - legyintett Sarbat. S máris átfutotta pillantásával a rövid levelet, s így szólt:

—Különben is jó helyre érkezett a levél. Tessék, Dzsam, fogd, téged illet! Ugyanis apádnak szánta a császár. Azt üzeni, hogy holnap fog megérkezni ide hozzátok, legyen kész addigra az illó szállás. Egyben reményét fejezi ki, hogy sikerül Vaszaszinak eloszlatnia az ő császári szívében még meglévő kételyeket a házassággal kapcsolatban, és így tovább blablabla... közönséges udvariaskodó levél, semmi jelentősége, de arra jó, hogy bebizonyosodjék, hogy a mamó természetesen ostobaságokat fecseg, szó sincs házasságról ugye... - és ismét gunyorosan nézett Dzsamra.

—Most ne ezzel törődj, gyere innen, nem akarom, hogy elkapjanak a zshiványok!

—Nem fognak elkapni. - legyintett Sarbat. —A zshiványok ugyanis tisztelik a mamót, emiatt nem támadják meg a hetérákat, de most téged sem fognak, mert velem vagy! Nem kockáztatják meg, hogy összevessenek a mamóval.

—Ugyan miért nem?! Hiszen a gazdag mamó jó zsákmány lenne nekik!

—Nem éppen. A mamó a gazdagságának csak kis részét viszi alkalmanként magával, nálam meg más hetéránál pedig ugyan mi pénz lenne?! Ellenben valami hasznuk biztos van a dologból, hogy jóban vannak a mamóval, de hogy mi azt nem tudom; meglehet tán, hogy a mamó rendszeresen adózik nekik! Az azonban biztos, mert maga a mamó mondta, hogy nem kell félünk a zshiványoktól! A zshiványok a császár futárját megölik, de a mamó hetéráit és üzletfeleit nem.

—Hát ezt a levelet mindenesetre kötelességem apám számára továbbítani! - mondta Dzsam. —Gyere, forduljunk vissza! - mondta, és úgy is tett.

* * *

Nem értek még el a faluba a császári csapat tagjai, amikor azt látták, hogy Vaszaszi dazsan lovagol elébük a kíséretével. Szertartásosan üdvözölte a császárt, amibe beleértendő volt a császár sarujának megcsókolása is, fennen hangoztatta, hogy mekkora megtiszteltetés a császárt fogadnia, majd amikor a császár aziránt érdeklődött, hogy ugyan mégis mi az oka annak, hogy elébevonult, hiszen ez nem szokás, akkor így válaszolt:

—Röstellem bevallani, de zshiványok garázdálkodnak a környéken! Felséged futárját is meggyilkolták, még szerencse hogy a levelet ott hagyták, az nem kellett nekik, a fiam pedig épp arra lovagolt, s megtalálta azt! Így értesültem hogy felséged közeledik! Most tehát én, ki felséged legalább oly hű szolgája vagyok mintha helytartó lennék, kivonultam eléd ezerötszáz katonámmal, hogy minden esetleges cselvetéstől, bántalomtól megvédelmezhesselek! - és körbe mutatott. Valóban, jócskán megszaporodtak a fegyveresek a császár körül, Vaszaszinak hála! A császár kísérete idáig nem állt ötven katonából sem. Most meg ezerötszáz... Látványos haderőnövekedés!

Vaszaszi dazsan is tudta, hogy ez a haderő bizvást visszariasztana még egy igazán nagy zshiványcsapatot is, emiatt aztán teljes díszben lovagolt a császár elé, hogy elkápráztassa a gazdagságával. Nem mintha azt hitte volna hogy a császár nem látott még gazdag, igazán gazdag dazsanokat vagy helytartókat, de ne higgye róla sem, hogy szegény! Mert az igaz hogy a császárnak kell a pénz, hajlandó a lányát a fiához adni, de hát akadnak ám még olyan dazsanok és helytartók akiknek van megfelelő korú fia, akik fizethetnek a császárnak ugyanannyit mint ő...

Még a feleségét, Csuát is elhozta magával az útra. S ami az elkápráztatást illeti, Vaszaszi jelentős sikert könyvelhetett el magának, habár nem a császár bámulta meg nagyon, s nem is őt hanem a feleségét!

Úgy esett ugyanis, hogy bár Csua és férje, Vaszaszi között nem volt épp a legszeretetteljesebb kapcsolat, de ez a házasság Csuanak is szívügye volt, elvégre szerette volna elrendezni előnyösen fia jövőjét! Így most amikor elkészült hogy maga is a császár elé vonuljon férje kíséreté-

ben, most aztán igazán mindent beleadott a szépítkezésbe! Tetőtől-talpig tiszta feketébe öltözött, de kizárólag azért, hogy e fekete alapon annál jobban látszódjék a temérdek hímzés, amit mind-mind megannyi aranyszállal varrtak a köpenyére. Fején akkora kalapot viselt, aminek átmérője jó egyméteres volt, ezt meg éppen teljesen beborította egy vékony ezüstlemez, de csak a karimáját, mert a kalap tetején függőleges síkban szintén aranyból maga a napkorong volt megmintázva a sugaraival, s ez is jó fél méteres volt. Hogy valami szélroham le ne fújhasa a fejről, e kalapcsodát selyemszalagokkal erősítették Csua állához. Továbbá, nemcsak Vaszaszi viselt fegyvereket de természetesen Csua is, s a kardhüvelyei majdnem egymerő színaranyból készültek, s látszott hogy kizárólag amiatt nem teljesen, mert nem illik hogy pompázatosabban fessen mint a férje, márpedig Vaszaszi hüvelyei valóban egymerő színaranyok voltak. De még Csua lovának fején is volt egy kis tollbokrétás díszítés, aminek szára megintcsak aranyból lett kiformázva! Ez utóbbit aztán végképp nem engedhette meg magának a császári család. Azt sem, hogy ezüstből legyen a lovak kengyele...

Igen, a császár, családjával és kíséretével együtt, úgy nézett ki Vaszaszihoz képest, mint egy koldusbanda. Ezt látva pedig Mirtal császárnéban igen heves irigység lángolt fel.

—A fiad nem jött elénk? - kérdezte.

—Nem, felséges császárné, ő ott maradt Nisenben, hogy parancsnokoljon szükség esetén a többi katonám fölött, elvégre veszélyes időköt élünk, lám, a zsványok is itt garázdálkodnak a környéken, s ilyenkor nem maradhat vezénylet nélkül a fegyveres erő!

Nisen volt a neve a falunak, ahol most Vaszaszi dazsan vendégeskedett Zak szukónál, s ahol Úa mamó is lakott.

Amint végetért a szertartásos üdvözlés, Vaszaszi megfordította lovát, s immár együtt indult útnak az egész csapat a falu felé. Vaszaszi természetesen a császár mellett lovagolt, így Mirtal császárné kissé hátrébb került, ami azonban nem volt sértés reá nézve, mert úgy illett hogy a nők hátrébb legyenek mint a férfiak, ezt megkövetelte a legelemibb női illemtudás, szerénység és szemérem. Sőt, a parasztok közt természetes volt hogy ha a férj és feleség együtt megy valahová, akkor a férfi menjen elől, mutatva az utat, a nő pedig mögötte, s ő, a nő cipelje a nehéz terhet, amennyiben visznek magukkal valamit. A férfi legfeljebb valami nem terjedelmes és nem nehéz holmit vihetett magával; állítólag ez még abból a korból maradt fenn mint szokás, amikor még a parasztok is viselhettek fegyvert, s így a férfi keze szabad kellett maradjon, hogy szükség esetén megvédhesse akár fegyverrel is magát, nőjét, általában családját. Mostanára mindenesetre nem hordhattak fegyvert a parasztok, de attól a terheket még továbbra is a nők cipelték.

A császárné tehát hátramaradt, no persze nem *egészen* hátra, s így szólt a mellette lovagló Mielához:

—Láttad az öltözéküket, lányom?

—Igen, anyám!

—Látod hát, jó házasság lesz ez neked, Vaszasziéknál gazdagon élhetsz!

—Jó volt nekem a császári palota is!

—Ne ellenkezz már megint, a fecskék is kirepülnek idővel a fészkeikből, így van ez az emberek lányaival is!

—Hiszen nem is azt bánom hogy a palotát kell odahagynom, hanem azt, hogy nem olyan helyre szállok, amilyent szívem szerint szeretnék!

—No persze, de nem szolgálhatok neked egy olyan úttal, ami a te erkölcstelen, mesés Litudba vezet... - vetette oda gúnyosan a császárné.

—Akárhogy nézem is, de úgy látom hogy te és apám képesek vagytok engem eladni néhány kiló aranyért!

—Igazságtalan vagy!

—Ugyan már, hiszen e házasságból jórészt nektek származik hasznatok!

—Nekünk is, nem tagadom, de neked is!

—Nekem nem sok.

—De igen! Gazdagabb leszel! Hogy nem fér ez a fejedbe?!

—Nekem jó volt úgy is, ahogy eddig éltem. Most meg nem tudom mit hoz a jövő, tele csupa bizonytalansággal az egész eljövendő életem!

—Leányom, az életben a biztonság az, ami a legkisebb mennyiségben található! És igenis nincs igazad, mert a lányok előbb-utóbb férjhez szoktak menni, s ha valami éhenkórász szegény fiatalember lenne a jövendőbelid, arról sem tudnál sokkal többet mint most Dzsamról, akkor meg már legyen inkább gazdag a kiszemelt vő! Még az sem számítana semmit ha egy másik férfit szeretnél, mert a szerelem nevű elmebaj hamar elmúlik, aztán hogy annak már füstje sem maradt, kiderül hogy nincs se szerelem, se gazdagság! Míg ezesetben nincs szerelem, de legalább van gazdagság! Sőt, épp mert most még nincs szerelem, akár még az is megjöhet később! Végülis értelmes nő igyekszik olyan férjet választani magának, ami a lehető legelőnyösebb neki, márpedig az a legelőnyösebb, ami a legtöbb érték birtoklásával jár! Az életben pedig kétféle fő érték van: az egyik amit meg lehet venni pénzen, a másik pedig amit nem! Utóbbiból leginkább a hírnév, a dicsőség az ami említést érdemel. Na már most amit megvásárolhatunk, azon dolgok bírásához pénz kell! De a hírnév, dicsőség is olyan, hogy bár közvetlenül pénzért nem vehető meg, de olyan eszközökkel szerezhető meg amikhez már kell pénz: például ha hadi dicsőséget akarsz magadnak, akkor ahhoz hadsereg kell, ahhoz meg temérdek pénz! Amikor tehát egy nő férjhez megy, jól gondolja meg kinek nyújtja kezét, mert olyan kell legyen a férfi, hogy minél többet bírjon a pénzből! Ez, hogy mekkora a vagyona, ez a férfi leglényegesebb tulajdonsága, minden más csak aránylag jelentéktelen részletkérdés, egyet kivéve: azt, hogy mennyire adakozó a vagyonából, tehát mennyire hagyja hogy a leendő felesége a saját feje után költhesse el a férfi pénzét! Végére is a legnagyobb vagyon sem ér semmit, ha nem lehet elkölteni! Másrészt azonban mit sem ér a lehető legnagyobb és legkedvesebb fiatalember sem, ha üres a zsebe! A nincsből ugyanis lehetetlen költeni! Ellenben, még ha igen mogorva is a férj, s ha zsugori és szűkmarkú is, akkor is többet ér mint a nagyvonalú és kedves férfi, feltéve hogy e fősvény férj gazdag, mellette ugyanis van remény rá, hogy a nő ha elég ügyes, idővel megszeli és ujja köré csavarja ezt a morózus vadállatot, vagy ha mégsem hát megörökli a férfi vagyonát ha az meghalt, de a szegény, kedves férj hiába hal meg, nem marad utána semmi, legfeljebb az adósságai! A legokosabb tehát, ha egy lányos anyuka mielőbb gazdag vőt igyekszik találni a lányának, a leány pedig akkor cselekszik a legokosabban, ha ilyenkor maga is körülnéz hogy valóban gazdag-e a kiszemelt vőlegény, mert ugye hátha téved az anyuka, hátha becsapták a mamát, ha azonban látja hogy erről szó sincs és a férj valóban gazdag, akkor nem tiltakozik hanem inkább fenekét a földhöz veri örömeiben, azután megköszöni anyja szerető gondoskodását és mosollyal az orcáin libben át a lányság szobájából a házasság tróntermébe!

—Ez nagyon szép hasonlat volt anyám, de ez a gondolkodás inkább egy mamóhoz illene mint egy császárnéhoz, hiszen a mamókat mondják hírhedten pénzéhesnek!

Anyja kissé megsértődött.

—A mamó az mamó, én pedig nem vagyok az! De attól hogy valaki mamó, még lehet igazság a világlátásában!

—Akkor te miért apám, a szegény császár felesége lettél?!

—Mert akkor még tudatlan hülye voltam - válaszolta a császárné őszintén - továbbá mert a szüleim is ezt akarták! De tudod ez úgy van lányom, hogy van aki azért adja a lányát gazdag emberhez feleségül, mert vele is ez történt. Van aki azért, mert vele nem ez történt! Ilyen vagyok én!

—Én másképp mondanám. Van lány, aki azért lesz gazdag ember felesége, mert ezt akarja. Van aki azért, mert a szülei ezt akarják. S vannak akik nem mennek férjhez, és én ez utóbbiak közé szeretnék tartozni!

—Ezt sürgősen felejtsd el! Hidd el, Vaszaszi családja nagyonis megfelelő lesz a számodra! Ők aztán igazán gazdagok, hiszen most is láthatod rajtuk!

—De nem ismerem Dzsamot, nem tudom hogy milyen ember.

—Mondtam már hogy ez nem számít, mert másról sem tudnád. Róla legalább azt lehet tudni, hogy gazdag.

—Nem ő a gazdag. Az apja a gazdag.

—Az majdnem ugyanaz, főleg mert egyetlen fia apjának!

—Anyám, ha ennyire belebolondultál a gazdagságba, menj te hozzá Dzsamhoz! - mondta csipős gúnnyal Miela, majd odébb szöktette a lovát, nehogy anyja megüthesse őt.

—Szemtelen, szemérmetlen fehérnép! - szította őt a császárné, de csak halkan, hogy Vaszaszi meg ne hallja. Nem akart rossz benyomást kelteni leendő vője apjában a lányáról. Majd hozzátette: —Különben is, túl fiatal hozzám...

Miela még hallotta ezt, s így vágott vissza:

—De hiszen semmi nem számít csak a vagyon, s különben is, legalább nem lesz majd rest a lepedőzésben...

—Na most már aztán elég legyen... - emelte fel a lovaglóostorát a császárné, de Miela időben még távolabbra ugratott a lóval felséges édesanyja elől.

* * *

Dzsam egy egész éjszakára kapta meg Sarbatot Úa mamótól, s ez azt jelentette, hogy másnap reggel kellett visszatérnie a lánynak a hetéraházba. Ez mégsem így történt, hanem úgy, hogy maga Dzsam kísérte őt vissza, márpedig az nagy kitüntetésszámba ment ha a férfi elkísérte a hetérát vissza is, ez még nagyobb megtiszteltetés volt mintha érte ment volna, hiszen most már mit sem várhatott a nőtől! Ráadásul ez a visszakísérés sem épp hajnalok hajnalán történt – bizony elmúlt már délelőtt tíz óra is, sőt, közelebb járt az idő a tizenegyhez mint a tízhez, mire a kapusszolgálatot ellátó hetéra értesíthette a mamót, hogy Sarbat megérkezett!

A mamó ezt hallva igen elégedett arcot vágott, de csak a hetérai előtt, mert mire Dzsam elé kiment, már minden mosolyt letörölt az arcáról. Nem kell tudnia a fiúnak, mennyire jó hangulatban van a késés miatt, holott úgy vélte, minden oka meg lehet rá, mert eszerint Sarbat igazán jól végezte a dolgát, nagy hatással lehetett Dzsamra!

És Dzsam első szavai is ezt támasztották alá.

—Úa mamó, sok hetéráddal voltam már, de Sarbat mindegyiken messze túltesz! Igazad volt amikor nem hagytad a csöcselékfaluban, lám, meglátszik, hogy trágyadombon nő a legszebb virág!

A mamó kissé megdöbbent erre, nem hitte hogy Sarbat elmondja ezt Dzsamnak, főleg mert figyelmeztette is rá hogy ne tegye; na de legalább úgy látszik hogy ez nem rontotta a hetéra esélyeit!

Dzsam így folytatta:

—Mindenesetre ha valóban a hetérák nagy barátját tiszteled bennem amint azt tegnap mondtad volt, akkor itt a jó alkalom hogy bebizonyítsd szavaid őszinteségét! Tudd meg ugyanis, hogy ami a lepedőzést illeti, köztem és Sarbat közt az nem történhetett meg, de kizárólag az ő hibájából, vagy ha nem is az ő hibája de semmi esetre sem az én hibám, hanem az a bizonyos elkerülhetetlen esemény, mely a nőket havonta sújtja, szóval tehát bár én nagyon jól éreztem magamat Sarbattal úgy máskülönben, de úgy érzem a lényegét nem kaptam meg! Mostanában ez ezen említett ok miatt nem is lehetséges, mindazonáltal azt hiszem teljes joggal tekinthetem úgy, hogy te nekem ígérted Sarbat szüzességét, elvárom tehát hogy azt én is kapjam meg, azonnal szólj tehát nekem, amint ez lehetséges lesz! Külön figyelmeztetlek téged rá Úa mamó, még annak tudatában is hogy ezáltal veszélyesen közel kerülök az udvariatlanság határához, hogy azt részéről a lehető leghalálosabb modortalanságnak tartanám ha ez nem így lenne és Sarbatot más kapná meg elsőként, ezt már-már halálos sértésnek tekinteném, aminek következményei felmérhetetlenek lennének!

—Hát már ilyen hamar megjött neked?! Nem öt nappal későbbre vártad?! - csapta össze a kezét a mamó, és csodálkozva-sajnálkozva nézett Sarbatra. Remekül játszotta a szerepét.

—Csak három nappal későbbre, anyácskám! - válaszolta Sarbat.

—De hát mi történt veled?!

—Beleszerettem Dzsamba. - válaszolta egyszerűen Sarbat, de most őszintén. —És a nagy érzelmi felindulás miatt lehetett tán...

—Még hogy beleszerettél! Egy hetéra számára ez tilos érzélem! Különben is, nem tudtam hogy ilyen hamar használhatatlan leszel, és tudd meg hogy már ma estére is lepedőzésed lett volna egy...

—Ne is folytasd Úa mamó! - vágott közbe Dzsam igencsak idegesen. —Mint mondtam, Sarbat-ra én tartok igényt!

—Jó, jó, hát természetesen valóban neked ígértem azt tiszteletre méltó Dzsam, meg is kapod, hát legfeljebb Sarbat majd nem fog ma este lepedőzni, elszórakoztatja majd más módokon azt a derék fiatalembert, aki...

—Szó sem lehet róla! Addig is míg állapota megengedi, minden idejére igényt tartok!

—De hát már megígértem, hogy...

—Enyém az elsőség!

—Ahogy kívánod, uram! - hajtott fejet előtte a mamó. —Akkor ami Sarbat szolgálatainak díjazását illeti...

—Azt majd megbeszéljük a maga idejében, bízz a bőkezűségemben!

—Már bocsáss meg Dzsam úrfi, de hát ezt nem lehet mégsem ilyen egyszerűen elintézni, végtére is akármikor érhet téged baleset is, meg aztán...

—Bár illetlenség kételkedned a szavamban mamó - vágta rá ingerülten Dzsam - de megnyugtatlak, hogy úgy tűnik, feleségül kapom a császár lányát, s akkor lesz pénzem bőven!

—Épp a császár lányától?! - vágott a mamó kételkedő arcot.

—Tőle biztos nem, de ezesetben, így mondta apám, megkapom azt a birtokrészt amit anyám vitt hozományként a házasságába, különköltözöm tehát a szüleimtől, ami ajánlatos is lesz, mert a birtoknak arra a részére a hadvezetéshez értő és hű vezér kell, akkor tehát lesz bőven pénzem Sarbat szolgálataira!

—És biztos hogy feleségül veszed a császár lányát? - kérdezte ravaszul Úa.

—Hát... legalábbis megnézem magamnak! Végtére is nem kell sokat várnom rá, hiszen hamar megérkezik! Már talán órákon belül!

—Már megérkezett! Talán nem tudsz róla uram?! - kérdezte csodálkozva a mamó.

—Hogyhogy?! - ámult Dzsam.

—De hiszen mindenki tudja, hogy ti találtátok meg a futár tetemét!

—Az igaz, és utána apám ki is lovagolt a császár elé. De hát máris megérkeztek volna?!

—Igen, és már mindenütt kerestek is téged uram, még nálam is érdeklődtek utánad hogy nem a lányaim közt időzol-e épp, hiszen illett volna rögvest tiszteletedet tenni a császár előtt, de hát valahol nagyon elmaradtatok! Úgy látszik, apádnak jó lovai vannak, és szintúgy a felséges császárnak is! Már nagyon aggódhatnak miattad, mert mondtam a hírnökeiknek hogy ma reggelre vissza kell érnie Sarbatnak, addigra tehát te is előkerülsz, de hát ez nem történt meg! Én igazán nem sejthettem hogy csak mostanára térsz vissza Sarbattal, ez az egész minden biztonnyal Sarbat hibája aki annyira elfeledtette veled az idő múlását, hogy megfeledkeztél e kötelességről, holott Sarbat is látta azt a levelet! Illett volna figyelmeztetnie téged uram, hogy időszzerű a hazameneteled! De légy nyugodt uram, nem marad el e szeleburdi lány büntetése, csak menjen be a házba, és én azonnal...

—Megállj! - szólt metsző hangon Dzsam. —Ez nem Sarbat hibája!

—Ugyan ki másé, hiszen egy férfi nem hibázhat egy nővel szemben, tehát...

—Úa mamó, ha Sarbatnak a legkisebb bántódása esik, őseim szellemére mondom, hogy kitekerem a nyakadat!

—A legelemibb tisztesség és kötelességtudás követeli meg tőlem uram, hogy becsületed védelme érdekében...

—Ha annyira sokra tartasz, ne a becsületedet véd, azt majd védem én magam, hanem amennyiben ki akarod vívni jóindulatomat, úgy békén hagyod Sarbatot, és biztosítod a lehetőséget rá, hogy akkor találkozzam vele, amikor csak akarom! - azzal Dzsam felpattant a lova hátára. —Most megyek a császárhoz, és védj jól az eszedbe mamó, amit mondtam! Jaj neked, ha Sarbat panaszkodni mer rád! - és ellovagolt.

—Hol az istenbe voltál, már mindenütt kerestelek! - kiáltott a fiára Vaszaszi dazsan, amint meglátta őt. És kétszer azonmód istenesen arcul is ütötte.

Dzsum természetesen nem ütött vissza, ehelyett meghajolt.

—Köszönöm apám! Kérlek bocsásd meg a késlekedésemet, egy hetéránál voltam és nem törődtem az idő múlásával! Szégyellem magamat!

—Most aztán ne törődj a hetérákkal amikor itt a császár lánya is! Különben is, ha az a hetéra volt az akivel a futár hulláját felfedeztetek, akkor az még csak nem is csinos! Húgyagyú vagy fiam, és éleslátásod annyi mint egy vakondé! Nekem még akkor is jobb a szemem a nőkhöz, ha leiszom magamat! De te...! - és legyintett egyet. —Na eredj, öltözz valami szép ruhába, aztán bemutatlak a császári családnak! Vedd jól szemügyre Mielát, ez bezzeg szebb mint az az izé, akivel elbagzottad az időt most is! Hogy ekkora vén számár létedre még nőt sem tudsz választani magadnak tisztességeset, jól kinézőt, hát ez borzasztó! Hát ehhez is én, az apád kellek?! Remélem a mamó szebb nőket is rejteget a házában, mert hamarosan szükség lesz rájuk...

Ez utóbbit Dzsum is nagyon remélte. Legyen csak sok szép lány a mamónál, akkor Sarbat megmarad neki! Bár még nem is látta Mielát, de máris mély ellenszenvet érzett az irányában. De ez még fokozódott, amikor Vaszaszi folytatta:

—Bár nem nagyon panaszkodott a császár és a felesége, de el tudom képzelni, milyen borzasztó tiszteletlenségnek tartják, amiért nem mutatkoztál azonnal előttük! Miela pedig nyíltan is szóvá tette, hogy aki az ő kezét akarja, az legalább arra érdemesítse, hogy elébesiet, és nem várakoztatja őt meg!

—Ugyan mire fel ilyen gőgös, vagyona nemcsak neki semmi de még apjának sem...

—De akkor is a császár lánya! Nem kétlem, lenyelik ami történt, de embereld meg magadat, és viselkedj illendően! Na, kotródj, van tíz perced hogy rendbeszedd magadat, aztán gyere velem, és ha lehet mosolyogj, ne ilyen vasvillaszemekkel nézz a világba, hiszen úgysem a tekinteteddel akarod kilyukasztani Mielát, hanem a fütykösöddel, hehehe! - kacagott a saját viccén Vaszaszi, majd egy keze ügyében levő borosflaskából jót húzott, és kedélyesen hátbavágta a fiát.

A bemutatás lényegesen ünnepélyesebb keretek közt történt, mint Vaszaszi találkozása még az úton a császárral. A császár egy nagy, dúsan felékszerezett trónusban ült, mellette egy jóval kisebbben a felesége, s egy még kisebbben a leánya. A fia is ott volt, Jorikó, az ő trónusa volt a legnagyobb, apjáé után.

E trónusok a császár tulajdonát képezték. Magukkal hozták a palotából. Nem mintha a palota ezáltal trónus nélkül maradt volna, ezek csak kisebb, hordozható trónszékek voltak, az igaziak, a nagyok a palotában maradtak, de a császár tekintélye megkövetelte hogy mindenütt legyen trónusa, a méltósága érdekében!

Most tehát ott ült a császári család, s mind kíváncsian várták Dzsum megérkezését, akit még soha egyikük sem látott.

A legkíváncsibb érthetően Miela volt. És bár még ő sem látta Dzsumot, de máris heves ellenszenvet érzett irányában. Végtére is mit képzelt ez az aligserdült ifjonc, minek tartja magát hogy megvárakoztatja őt, a menyasszonyát?! És még az is kiderült, hogy holmi hetéra miatt! Mintha bizony ő, Miela, annyit érne csak mint egy hetéra, sőt, kevesebbet, hiszen azzal nyugodtan merészel hetyegni amíg csak kedve tartja, már jóformán dél, és még mindig nem került elő, ő Miela meg csak várakozzék amíg kiélvezkedi magát azzal a kéjmesterrel! Ez aztán igazán mindennek a teteje!

És végre belépett Dzsum. Semmit különöset nem kellett mondania magától, az efféle bemutatásoknak évszázados hagyománya volt. Előrelépett a megfelelő távolsáig, fél térdre ereszkedett, meghajolt, elmondta hogy kardjával és minden más fegyverével is bármikor a császári család védelmére kész kelni, élete kockáztatásával is. Ezután Vaszaszi dazsan is elmondta, hogy ez a derék fiatalember a fia, hogy egyetlen fia, hogy reméli a császár elfogadja Dzsum szolgálatait, erre a császár bólogatott, lágy mosollyal az arcán, hogy természetesen elfogadja Dzsum hűségesküjét. Ezután Vaszaszi alázatosan arra kérte a császárt, hogy fogadjon el tőle hűségpénzként még ezer aranyat, bár nem is annyira a saját, mint inkább Dzsum hűsége zá-

logául! A császár ezt a lehető legnagyobb örömmel el is fogadta, ez látszott az arcán is, sőt, Vaszaszi még jóformán be sem fejezte a szavait, máris sietett biztosítani róla, hogy kegyes lesz, és elfogadja az ezer aranyat. Ezt hallva fia, Jorikó, alig tudta megállni, hogy ne fintorogják. Nem az bántotta hogy apja pénzt kap, de hát ezer arany igazán nem volt valami jaj de nagy összeg, legalábbis nem egy császárnak vagy egy nemesúrnak, apja mégis ennyire örvend neki mert olyan szegény! Jaj de megalázó is ez!

Ezután kiderült hogy még nincs vége Vaszaszi adakozásainak, mert úgy látszik nagyon ki akart tenni magáért! Most ugyanis bejelentette, hogy szeretné ha a felséges császár elfogadná tőle, hogy kibérli a számára a közeli igen híres hetéraházat, Úa mamó hetéraházat egy teljes éjszakára, ahol így bármelyik hetérával kedve szerint élvezheti a neki leginkább szíve szerint való örömeiket! Továbbá, ez alkalommal legyen a felséges császárral fia, Jorikó is, mert a császárfi számára is biztosítja ugyanezen lehetőséget a saját pénzén.

—Kérem a két császári felséget, tekintsék ezt egyfajta különleges hűségpénznek! - nyájaskodott. És a császár megintcsak igent mondott erre. És emiatt még Mirtal császárné sem volt féltékeny, Najpában teljesen megszokott volt hogy gazdag férjek gyakorta járnak hetérákhoz. Sőt, még örvendett is ennek, mert úgy érezte, ez annak a jele, hogy Vaszaszi is igen óhajtja hogy Dzsam feleségül vegye Mielát.

S ekkor így szólt Vaszaszi:

—Kérlek felséges császár, engedd meg, hogy bemutassam neked és deli fiadnak testőreim gyakorlatozását! Hiszen az én legényeim egyben a te katonáid is! Ezalatt feleségem talán megmutathatná a tiszteletre méltó Mirtal császárnénak a halastó környékét, az ebben az évszakban igen szép! Valamint a fiam minden vágya, hogy a lányodnak eldicsekedhessen a környező vadasparkkal, amennyiben tehát nem vagytok nagyon fáradtak a hosszú úttól, úgy kérlek benneteket ne fosszatok meg bennünket, méltatlanokat a megtiszteltetéstől, hogy szolgálatotokra lehetünk!

Mindenki tudta hogy ennek az egésznek az a célja, hogy kissé magukra hagyják a reménybeli jegyeseket, alkalmat adva nekik az összeismerkedésre. A császár tehát újfent elégedetten mosolygott, Mielának és Dzsamnak pedig, tetszett vagy nem tetszett, de fel kellett pattanniuk egy-egy lóra, s elindulni a vadasparkba.

El is indultak, s amíg oda nem értek, egy szót sem szóltak. Mindegyiküknek megvolt a gondolkoznivalója. Azt mindketten elismerték, hogy a másik külsejére nem lehet panaszkodni. Dzsam igazán nem nézett ki csúnyán, és Miela is szép nő volt, bár Dzsam már első pillanatban megállapította róla, hogy bizony „nem az ő esete”. Valahogy túl halovány volt a bőre, és arca is túl finom metszésű volt. Valami hűvös előkelőség ült a vonásain. No persze, császárlány volt... csak hogy ez nem csupán a viselkedéséből sugárzott, de szinte a „vérében volt”, mintha tenyésztették volna császárlánynak! Semennyire sem látszott erdei boszorkánynak, nem úgy mint Sarbat. Miela tekintete kicsit sem volt rémült, ígész pedig pláne nem. Szép volt, de úgy szép, hogy nagyonis tudta magáról hogy szép, sőt, nagyon szép! Utánozhatatlanul kifejezte ezt az önbizalmat minden mozdulatával is. Úgy tartotta a fejét, úgy nézett... igen, a fejartással különösen ki tudta fejezni az előkelőségét, mert hosszú, vékony nyaka volt. S már legelső pillanatban is amikor Dzsam belépett eléjük, úgy tartotta a fejét, hogy a világot sem nézett volna egyenesen Dzsamra, hanem fejét oldalra fordította, baloldalra, s onnan nézett majd-hogynem félszemmel a fiatalemberre, szinte úgy, mint amikor a tyúk néz rá egy orra előtt csúszó-mászó kis féregre. Igen, Dzsamnak épp ez az érzése volt, szóról-szóra eszébe jutott épp ez a hasonlat: Miela egy tyúk, ő egy kis féreg, olyan kukacszerűség, a tyúk begye már tele van, igazából nem éhes, s most azon gondolkodik, bekapja-e mégis ezt a kukacot, csak mert az el akar mászni, vagy ne legyen irigy, és hagyja meg e falatot másoknak...

Dzsam azt sem tudta, miként kezdje a társalgást, holott tudta, illik megszólalnia, sőt: neki illik elsőként megszólalnia. Miela aztán megteheti hogy napestig szótlanul kuksol a társaságában, aztán egyszerűen azt mondja, hogy ő Miela udvarias, a férfié kell legyen hiszen a kezdeményezőszerep... és Miela valóban úgy nézett ki, hogy nem fog megszólalni elsőnek. Ő aztán nem!

—Miela... - kezdte zavartan a próbálkozást Dzsam, amint az erdőbe értek.

—Igen? - kérdezte Miela, olyan hangon, amiben minden csengett, épp csak érdeklődés nem. És rápillantott, de megintcsak oldalról, a fejét meg sem biccentette felé.

—Milyen szép neved van! Olyan lágy, mint a langyos víz!

—Jobb szeretem a hideg vizet mint a langyosat. Józanságot nyújt az embernek ha abban mos arcot. Ráadásul a langyos víz elerőtlenít.

Hát ez nem úgy hangzott, mint ami jó alap egy induló társalgáshoz! Dzsam így próbálkozott:

—Megtiszteltetésnek érzem, hogy a feleségem leszel.

—Amennyiben a feleséged leszek, az megtiszteltetés lesz valóban. - bólintott a leány, minden eddiginél ridegebben.

Ezt nem lehetett félreérteni! Dzsam igen meg is lepődött ezen. Amindenségit, ez a Miela még annál is keményebb, mint amilyennek látszik! Valóban csak a neve lágy! Ő nem az! Hiszen ennek a nőnek van önálló akarata, ez valóban képes lenne nemet mondani, ellene szegülni apjának-anyjának?!

Na mindegy. Ha Miela nem akarja, az az ő dolga! A lényeg hogy ő Dzsam akarja-e! Egyelőre nem valami barátságos vele, de hát nem szabad első látásra ítélni, komoly ügy ez! Meg kell jobban ismerje! S ezért ezt kérdezte:

—Szeretsz vadászni?

—Nem. - hangzott a válasz.

—Hát izé... akkor talán ülünk le ide a tisztásra!

—Ülünk. - vont vállat Miela, és leszállt a lóról.

Kis ideig ültek ott, szótlantul, majd Dzsam ezt kérdezte:

—Szeretsz énekelni, Miela?

—Nem.

—Én szeretek énekelni.

E bizalmas vallomását Miela csak egy olyan tekintettel jutalmazta, amit leginkább így lehet lefordítani a szavak nyelvére: —Aztán mit érdekel ez engem?!

—Lőjek neked valami vadat?

—Minek, nincs elég hússotok otthon?

—Dehogyanem, csak... no mindegy! Kívánod hogy énekeljek neked valami szép nótát?

—Fölösleges miattam megerőltetned a torkodat.

—Szívesen teszem, ha neked ezzel örömet okozok!

—Kár lenne elkergetni a környékről a madarakat, nem?

No, ez sem jött össze, Dzsam úgy látta! S mert hirtelen semmi nem jutott eszébe, elvégre ő, ha nőkről volt szó, a hetérákhoz szokott hozzá, akiknek nem kell udvarolni, megkérdezte:

—Mivel szoktad tölteni a napjaidat a palotában, Miela?

—Biztos vagyok benne, hogy hírért vetted már valahonnan, Dzsam! Én írni szoktam.

—Írni? Ó igen, emlékszem már, holmi legendákat, ugye?

—Abból, hogy „holmi” legendáknak nevezted szellemi gyermekeimet, máris látom, hogy nem sok közös vonás van bennünk, Dzsam! - szólt minden eddiginél ridegebben Miela.

—Hát tudod, bevallom, ha elképzelem leendő feleségemet, akkor én úgy szeretném ha az valószínű, hús-vér gyermekeket szülne nekem, és nem szellemieket!

—Rögtön gondoltam! - nézett rá megsemmisítően Miela. S Dzsam azt hitte, a lány megint sokáig nem szólal majd meg, de nem így történt, mert Miela kisvártatva ezt kérdezte:

—Szeretsz olvasni?

—Nem igazán! - rázta meg a fejét Dzsam.

—Egyáltalán, szereted a legendákat?

—Hogyne, nagyonis!

—Miként, ha olvasni nem szeretsz?

—Ott vannak az írnokok hogy felolvassanak! Tudok én is olvasni, de kényelmesebb csak hallgatnom a szavukat, nemigaz?

—Nem igaz. Jobb olvasni. Sokkal jobb. Én csak tudom!

Dzsam nem hitt neki, de nem szólt, udvariatlanság lett volna meghazudtolnia Mielát.

—Mondd Dzsam, szerinted milyen az erkölcsös nő?

—Hogyhogy milyen?! Hát izé... hát ugyebár nem erkölcstelen!

—Azaz?

—Azaz, szóval... hát ugye nem lepedőzik mással csak a férjével, sőt, nem is mutatkozik félreérthető helyzetekben, például nem meztelenkedik, hacsak nem a szűk családja előtt... engedelmes, nem szemtelen, nem követelődző...

—Mondd Dzsam, el tudod-e képzelni azt, hogy egy nő erkölcsös lehet akkor is, ha már akár ezernél is több férfival lepedőzött, s ezek túlnyomó többségének a nevét sem tudja, meg sem ismerné őket ha újra látná egyik-másikukat?!

—Miért is ne, ha például hetéra a nő! Bár hogy ezernél is több, az azért egy hetéránál sem kis dolog!

—De hát a hetéra nem úgy él, ahogy az előbb elmondtad!

—A hetéra az hetéra, attól természetesen nem várunk el ugyanolyan viselkedést, mint a nemesek lányaitól.

—És ha ez a lány, akiről beszéltem, aki ezernél is több férfival volt már, az nem hetéra?

—Hát ki?

—Mondjuk egy nemes leánya. Mondjuk, egy szukóé. Vagy egy dazsané.

—Akkor mi van?

—Én kérdelek tőled Dzsam hogy akkor mi van – szerinted ez erkölcsös leány vagy sem?

—Hogy is lehetne erkölcsös, akár férjnél van, akár nem, az ilyen mi más is lehetne, mint...

—Ne is folytasd, már tudom a véleményedet!

—De Miela, ez nyilvánvaló! És nem értem miért kérdezel tőlem ilyen furcsákat!

—Mert én egészen másként gondolkodom ezügyben, Dzsam! Szerintem lehet elképzelni olyan helyzetet, amikor egy így viselkedő nő nagyonis erényesnek tekinthető, sőt, akkor volna erkölcstelen ha *nem* lepedőzne e számtalansok férfival!

—Egy dazsan leánya?!

—Akár egy helytartóé is. Sőt, akár egy császár leánya is!

Erre Dzsam csak tátott szájjal meredt rá. Miela elnevette magát, de minden vidámság nélkül.

—Nyugodj meg, még szűz vagyok! De tartok tőle nem vagyok hozzád való, Dzsam, mert a te foglmaid szerint én erkölcstelenül gondolkodom!

Dzsam most mélyen egyetértett Mielával. Abban is, hogy nem egymáshoz valók, s abban is, hogy Miela erkölcstelenül gondolkodik. De nagyvonalúan így szólt:

—Végülis amíg furcsa elveidet nem óhajtod átültetni a gyakorlatba, s megmaradnak eszmei érdekességeknek...

—Kérlek Dzsam, tégy meg nekem valamit!

—Máris, amit csak kívánsz! - pattant fel Dzsam boldogan. Végre véget ér e furcsa beszélgetés!

—Olvasd el az egyik legendámat!

A mosoly lehervadt Dzsam arcáról.

—Izé... muszáj?!

—Az imént ígérted meg, hogy megteszed amit csak kívánok! De jól figyelj: ne felolvastasd magadnak, hanem olvasd el magad! Megígéred?!

—Meg, hát persze...

—Fel a fejjel, nem a leghosszabbat adom oda neked, ha rászánod az egész napot, holnap estére befejezheted!

—De miért?!

—Majd megérted ha elolvasod. Megismered belőle a gondolatvilágomat. Aztán majd beszélgethetünk olyasmiről, hogy házasság meg egyebek... ha ugyan akarod. Nem hiszem hogy akarni fogod. Tudod, én császárlány vagyok, de nem közönséges császárlány: *bolond* császárlány! Hogy mennyire bolond, majd megérted, ha elolvastad a legendámat! De nagyon vigyázz rá, mert sérülésmentesen kérem vissza! - azzal Miela felállt, felugrott a lóra, s visszalovagolt az udvarházba. Dzsam zavartan követte. Ott Miela szó nélkül a kezébe nyomta azt a legendáját, melynek ez volt a címe: *A meztelen igazság*, s csak ennyit mondott:

—Holnap estére kérem vissza, épen, sérülésmentesen, s elvárom hogy elolvasd, de ne csalj, mert kikérdezlek belőle! - azzal távozott.

Ez volt az a regény, amiben Miela először írt a litukról. Ez bosszantotta fel úgy császári apját. —Nem igaz, hogy Sarbattal ezerszer jobb volt mint Mielával. Nem igaz! - morogta Dzsam, Miela után nézve. —Mert Sarbattal nem ezerszer, de milliószorta jobb volt! Hiszen ez a Miela szomorú mint az ősz, és mindemellett olyan hűvösen, undorítóan előkelő, mintha nem is császárlány volna, de maga Ominta isten! Igazam volt az első pillanatban amikor Sarbattól hallottam a császár lányáról: ez egy unalmas, tintaszagú, sápatag, szótlan, hűvös teremtés! Hiszen ebben nincs is semmi élet, ez valóban nem ebben a világban él, hanem abban a másikon, amiről ír! Ez a nő nem él, csak annyira mint egy üres csigaház, sőt, mint egy rémmesében a feltámasztott halott! Ennek vért kéne szívnia ahhoz, hogy egy kis élet költözzön belé! De ne az én véreimet szívja!

Hanem az adott szó betartása nemes erény, tehát nekikezdett a regény elolvasásának.

* * *

Sem Tengil császár, sem fia, Jorikó nem volt olyan ostoba, hogy visszautasítsa a váratlan ajándékot! Bár Jorikó már első pillantásra sem találta különösebben rokonszenvesnek Vasza-szi dazsant, de esze ágában sem volt neki sem el nem menni Úa mamó hetéraházába aznap este. Annál is inkább elmentek, mert eddigre már Zak szukóval is találkoztak, márpedig érthetően maga a szukó ismerte leginkább a saját birtokán működő e jeles intézményt, s igen meleg szavakkal áradozott a mamó hetéráinak kivételes szépségéről s egyéb értékeiről! Külön kiemelte, hogy nem is oly rég milyen nagyszerű estét töltött el egy Csirtil nevű hetérával, aki ráadásul még szűz is volt!

—Én jobban szeretem a nem szüzeket. - mondta erre elgondolkozva a császár. —Azokra nem kell úgy vigyázni!

De hát ez nem volt akadály, elvégre biztosak lehettek benne, hogy akad ott nem szűz hetéra is bőven, sőt, a legtöbb az olyanokból van!

Mire odaértek már minden elő volt készítve a nagy napra... azaz estére. S bár Úa mamót csak a császár jöttének tervezett időpontjáról értesítették, másról nem, de minden pontosan úgy volt el- és berendezve, ahogy azt a császár a leginkább szeretne volna! Úa mamó mint kiderült, hajszára pontosan ismerte a császár minden kis szenvedélyét, szeszélyét! A császárt bizony már akkor is jelentős, bár kellemes meglepetés érte, amikor belépett az előszobába. Kiderült, hogy az egész előszoba törökszegfűkkel¹ van feldíszítve! Pedig az nem is nyílt ebben az évszakban! A császár ezen annyira meglepődött, hogy egészen közelről is szemrevételezte azokat, nem valami ügyes hamisítvány volna festett papírból, de hát valódiak voltak mind egy szálig. Pirosak, rózsaszínűek, lilák, s még sok más színben pompázók is, de nem vegyesen elhelyezve, hanem szigorú rendben, mert a mamó tudta hogy a császár rendmániás: az előszoba egyik fala egyféle, másik fala másféle törökszegfűkkel volt díszített, s voltak olyan zugok is ahol a különböző színű virágok bonyolult, szimmetrikus mintákat alkottak. A császár hangoosan álmélkodott.

—De hát hogyhogy épp e virágok, a kedvenceim...

—Ó, hát illik tudnom neked, a méltatlannak, hogy a felséges császár milyen virágokat érdekesít különös figyelemre... - szerénykedett a mamó.

—De hiszen e virág nem is nyílik most!

—Miért is ne nyílna, csak később kell elültetni, és rendszeresen gondoskodni a locsolásáról, de hát erre valók a kertészek!

—Akkor te előre készültél arra, hogy én meglátogatom a hetéraházadat!

—Én az év minden napján rendelkezem nyíló törökszegfűvel, a tél napjait kivéve, azóta, hogy megtudtam hogy szereted ezt a virágot, felséges császár! Reménykedtem ugyanis benne, hogy egyszer majd örömet okozhatok neked velük!

Hanem ez még hagyján volt. Ezt végülis felfoghatta a császár úgy is, mint egy egyszerű mamó különleges nagyravágását, holott ha most meg is történt a nagy találkozás a mamó és

¹ Törökszegfű: Dianthus barbatus.

a császár közt, de erre eredetileg nem sok reménye lehetett a mamónak. Hanem amint beljebb került a hetéraházba, igencsak tágranyilott a szeme nem is egyszer a döbbenettől!

Mert az lehet hogy a császár szegény volt, ellenben annál jobb szemmel rendelkezett a gazdagság meglátására. Főleg a rendkívüli műremekekhez volt nagyon jó szeme, szinte nem is szeme de orra! Ez különben nemcsak Tengilre, de úgy általában minden császárra igaz volt, mert életük unalmas, semmittevő napjait a császárok többnyire azzal töltötték ki, hogy művészetekkel foglalkoztak. S ha nem is mindegyikük lett maga is művésszé, de legalábbis műértővé szinte kivétel nélkül!

S most alig lépett be az előszobából az első helyiségbe, döbbenetesen torpant meg, majd lehajolt, s egészen közélről nézegette meg a szőnyeget...

—De hiszen ez valódi Brúchet-féle szőnyeg! - kiáltotta.

—Mebocsáss császárom, de ez nem Brúchet, hanem Fáchet féle szőnyeg. Kérlek légy elnéző velem amiért kijavítottalak! - szólt szerényen a mamó.

—Ne tréfálj velem mamó, Brúchet és Fáchet testvérek voltak, de bár Brúchet sem készített élete során több szőnyeget mint kettőszáztíz, öccse, Fáchet hamar meghalt, ami kár, mert még sokkal kiválóbb szőnyegszövő volt mint Brúchet, s őutána nem maradt fenn több szőnyeg, mint mindössze tizenhét! Ebből három épp a császári palotában van nálam; négy különböző dazsanoknál és helytartóknál; hat megsemmisült így vagy úgy; egy belőlük az egyik templom tulajdona; háromról pedig nem tudható, hogy mi lett velük!

—Csak egyről nem lehet tudni. Kettő ugyanis nálam van, ez az egyik, a másik pedig a következő szobában szemrevételezhető! - mosolygott Őa.

A császár nem tudott hova lenni az ámulattól. Ez hallatlan: már egy Brúchet-féle szőnyeg birtoklása is igen tiszteletre méltó dolog, főleg egy mamónak; – na de egy Fáchet-féléé?! Hallatlan érték egy ilyesmi; ilyesmiért nem is egyszer gyilkoltak már Najpában. Nemegyszer gondolt már rá, hogy eladja a palota valamelyik Fáchet-szőnyegét, ez jelentősen csökkentette volna pénzügyi gondjait, egyetlen ilyenért kapott volna annyi pénzt, ami őt esztendőre is megoldotta volna a palota teljes személyzetének ellátását. De végül mégsem tette meg, ezzel ugyanis ország-világ előtt végleg elismerte volna a császári család szegénységét. Végtereis egy efféle szőnyeg több mint ötszáz esztendő, ez szinte Najpá jelképe, ez státuszszimbólum, senki másnak, semelyik nemesnek nincs a birtokában annyi Fáchet-szőnyeg mint a császári családnak, három darab, ez az egyetlen amivel ők, az ő családjuk különb a többi dazsan vagy helytartó családjánál! Tehát nem adhatja el!

S erre tessék, kiderül, hogy ennek az egyszerű kis vidéki mamónak kettő is a birtokában van! Hogy lehet ez?!

—Azonnal meg akarom nézni a másikat is!

—Máris felséges császár, csak kérlek ne oly sietve mégsem, mert hosszú még az este, s miért is kéne elhamarkodni az élvezeteket?! Ül le kérlek itt, helyezd kényelembe magadat, hidd el kérlek nekem is feltett szándékom megmutatni neked egész hetéraházamat, már persze csak ha nem tiltakozol e botor női szeszély ellen; de hidd el ez a terem is megéri hogy alaposan megcsodáld! Nézd végig kérlek a falakat, tudom hogy te nagy műértő vagy, bizonyára értékelni tudod azt, amit sok barbár látogatóm figyelemre sem méltat! Míg te ott műélvezetbe merülsz, a lányom a teát is kitálalja neked ide e szerény asztalra! - és a szoba közepére mutatott az alacsony teázóasztalkára.

A császár eddig annyira elálmélkodott a szőnyegen, hogy csak most szentelt figyelmet az asztalnak. De amikor jobban odanézett, felkiáltott, majd lehajolt, még alá is mászott a különben igen alacsony asztalnak, megnézegette, megkocogtatta...

—Hihetetlen! Hiszen ez... nézd fiam, eddig azt hittem hogy ilyen nincs is, nincs másik, nálam a palotában van az egyetlen, de hát ez egy Nyínmensí féle növesztett tiszafa-asztal!

Nyínmensí egy jó hatszáz esztendővel ezelőtt élt nemesúr volt, aki rangjához igazán nem illően azzal foglalkozott, hogy csemetefákat gondozott, különösen a lassan növényő fajtákat, s ezeket úgy metszette, s főként meghagyott gallyaikat úgy igazgatta-kötözte-csavargatta, úgy kényserítette különböző formákba belenőni őket, hogy amikor végül kivágja e fákat, akkor csak egészen keveset kelljen faragni rajtuk ahhoz, hogy kész bútor legyen mindegyikből! Számos

különböző használati tárgy készült el így. Életében ezeket és ötletét semmire nem becsülték, kinevették miatta, de halála után nem sokkal országosan keresetté váltak alkotásai, tenger pénzt megadtak minden kis tárgyért amit ő készített, „növesztett”, ahogy mondták. De így készült asztalról csak egyetlenegyről tudtak, az a császár palotájában volt. S íme, most itt a másik!

A császár tudta, ez az egyetlen asztalka, ha a mamó eladná, érne annyit, mint Zak szukó egész birtoka. Ezt a fia is tudta, mert ennyit Jorikó is értett a művészetekhez, így most megkérdezte:

—De hát hogy lehet az mamó, hogy nem öltök még meg ezért az asztalért?!

—Nem rakom ki minden vendégem elé, disznók elé nem vetek gyöngyöket! Ez a különleges vendégek számára van fenntartva!

Most már valóban kíváncsi lett a császár a falon függő képekre. És alig bírt elszakadni az egyiktől hogy a másik elé lépjen! Mert a falak telis-teli voltak festményekkel, de nemcsak azzal hanem csomózott kézimunkákkal is, szőnyegekkel is, rézkarcokkal is, és alig-alig lehetett köztük közepes értékű munkát találni, mert a legtöbb mind olyasmi volt, ami rendkívüli ritkaságnak számított. A császár két olyan képet is felfedezett, amit már százötven éve eltűntnek hittek. Egy bronz féldombormű viszont alaposan elgondolkasztotta: úgy tudta, ez még tíz évvel ezelőtt is az egyik kisebb dazsan várában volt, de azt aztán ellenség dúlta fel, s megölték a tulajdonost. Azután annak a fia mégis visszafoglalta szülei várát, megölte a támadót is, de e műalkotásnak nyoma veszett. S most itt van! Ez alaposan elgondolkasztotta a császárt.

Mire legalább úgy nagyjából végignézte a szoba különlegességeit, máris behozta a forró teát a szobácskába Ilita, a mamó leánya. Ezt a császár tulajdonképpen észre sem vette, csak a fia, Jorikó.

—Milyen bájos hetéra! Milyen fiatal! És milyen jó ízléssel öltözködik!

A mamó bocsánatkérő mosollyal szólalt meg:

—Elnézésetet kérem tiszteletre méltó Jorikó, de ő nem hetéra! Ő a leányom, Ilita. És egyáltalán nem is olyan nagyon fiatal, megvan már majdnem tizenhét esztendő!

—Nem néztem volna többnek, mint tizennégy.

—Hát igen, valóban igen fiatalának látszik, de hát az csak jó, ha egy nő később öregedik, nem? Hiszen úgy tovább látszik fiatalnak, tovább szereti őt a férje, vagyis ez jó neki is, férjének is... és e szempontból szerencsés az én drága leánykám.

—Talán bizony van férje is neki?!

—Nem, még nincs.

Jorikó kétlette hogy lenne is majd Ilitának férje, hiszen egy mamó leányából legjobb esetben is csak mamó szokott lenni, többnyire csupán hetéra. Ha mégis lesz férje a mamó-lánynak, az csak valami jobbfejű paraszt lesz. Úgy látszik Űa mamó minden gazdagsága ellenére is a szokásos mamó-álmokat dédelgeti magában. Előkelő házasság a lányának... de hát ebből úgysem lesz semmi!

Ekkor a mamó leemelte a teáskanna tetejét, s a helyiséget megtöltötte a forró tea vonzó illata. Sőt, egészen különleges aroma szállt a magasba, s a császár rögvést oda is fordult.

—Jázmintea! A kedvencem!

—Természetesen. - bólintott Űa. No persze, a jázmintea nem azt jelentette hogy az egész tea jázminből készült volna, azt azonban annál inkább, hogy a tealevelek közé raktak valamennyit e virágból. De ez még nem is volt minden, mert jázminteát Najpában csupán egyetlen helyen készítettek, méghozzá Ominta isten legfőbb templomában, és úgy, hogy különleges gonddal válogatták össze a tealeveleket e teához, szó szerint darabonként, ezt illatosították jázminnal, s ez az illat mintegy jelképe volt annak, hogy ez a tea épp az a bizonyos tea amit ilyen nagy gonddal szüreteltek. Egyáltalán nem készült sok e teából, és a papság elérte a császárnál is és ami fontosabb, az összes befolyásos helytartónál, hogy már századok óta törvény volt ami megtiltotta hogy bármi máshol készült teát is jázminnal illatosítsanak! E tea olyan értékes volt, hogy egyszerűen aranyra mérték: ugyanannyi aranyat kellett adni érte, mint a tea súlya. S a teát a dobozával együtt mérték, azt is meg kellett fizetni aranyban.

A tálcán amin Ilita behozta a teát s a csészéket, ott volt a tea doboza is. E teát általában kis, elegáns dobozokban szokták árulni, amibe talán tíz deka fért el. Ez azonban igazán tekintélyes doboz volt, belefért legalább fél kiló, de inkább több. És ez a doboz színezüstből készült.

S most egyszerre két megdöbbenő esemény is történt. Az első az volt, hogy a mamó megfogta a kannát, s töltött a császárnak, majd Jorikónak, azután magának – s végül leányának, Iliának is! Ez pedig már-már sértés volt, mert hisz Ilita most szolgálói feladatkört lát el. A szolgáló pedig nem szokott a vendéggel teázni, főleg ha a vendég maga a császár!

Mielőtt azonban a császár akárcsak arcerezdüléssel is kifejezhette volna elégedetlenségét, sértődését, megszólalt a mamó:

—Végtelen öröm és megtiszteltetés a számomra, hogy együtt teázhatom magával a felséges császárral! Örömöm azonban úgy volna teljes, ha tudnám, hogy e pillanatra maga a felséges császár is még gyakorta emlékezik majd élete során! Szeretnék tehát megkérni felség, hogy fogadd el tőlem ajándékba e teáskészletet, természetesen miután befejeztük a teázást sőt ezt az estét, sőt, ha meg nem sértelek vele, szeretném ha e doboz jázminteát is elfogadnád mellé! Remélem hogy így amikor e csészéket használod, melyek semmiképp sem méltóak magas személyedhez, olyankor eszedbe jutok majd!

A császárnak torkán akadt a tiltakozás, amiért Ilita is velük teázik. Egy kiló jázmintea - egy kiló arany! Ez már majdnem összemérhető azzal az ezer arannyal, amit Dzsam bemutatásakor ajánlott fel neki Vaszasi dazsan! S még maga az ezüstdoboz sem megvetendő érték, aztán meg ez a teáskészlet is igen értékesnek látszik...

Hirtelen gyanúval eltelve a szeméhez emelte a csészét, s megnézegette. De ezután rögvest remegni is kezdett a keze, s ettől egy kis jázmintea kiloccsant belőle. Erre gyorsan letette azt az asztalra.

—De hiszen ez egy... ez egy...

—Ez saját felséges őőd, a nagy Csikillementi császár egyik utolsó alkotása, melyet nyolcszáz-egynéhány esztendeje ő maga égetett ki a kemencében! Már emiatt is méltóbb helyen volna nálad mint nálam!

—Magam is úgy gondolom! Elfogadom! - bólintott sietve a császár. Csikillementi, bár a mamó mint „nagy” császárt emlegette, egyáltalán nem volt hatalmasabb vagy gazdagabb mint ő, Tengil, ellenben máig nagyra becsülték mint kiváló szobrászt. Nemcsak szépen tudott formákat alkotni, de ő maga is többfajta mázat kísérletezett ki, melyek nem zsugorodtak az égetés során, és igen szép fényben tündököltek. E mázak összetétele azonban nagyrészt feledésbe ment a halála után. Az biztos hogy ez a teáskészlet megért akár tíz kiló jázminteát is, szerényen számolva.

—Remélem gyakran fog örömdre szolgálni e teáskészlet, császárom! Gondolj akkor kérlek énám... és a lányomra! Jusson eszedbe akkor ez a mai este!

—A lányodra gondoljak? Mert hogy rád, azt megértem s megígérem, de mi okból a leányodra?! Hiszen azt mondtad, ő nem hetéra! Vagy esetleg úgy gondolod, hogy ma este ő... - és várakozóan elhallgatott.

—Ő nem, nem, dehogyis! Ő még természetesen szűz, és egyáltalán nem is szánom hetérának, mondtam is talán már. Természetesen bárki hetérát társadul választhatsz ma estére magadnak felséges császár, te is és fiad is, de Ilita, ő nem hetéra, őt tehát nem. Kérlek bocsásd meg! Természetesen igen nagy megtiszteltetés volna neki, ha ölelésedre érdemesítenéd, te vagy a fiad, vagy akár mindketten is, igen, más körülmények között semmi pénzért le nem mondana e megtiszteltetésről... de hát sajnos a sors oly kegyetlen, hogy erről szó sem lehet, mert bár ő tudná, s én is tudnám hogy első lepedőzése oly kiváltképp jeles személyekkel történt mint a császári család tagjai, de ezt senki más el nem hinné neki és róla, egyedül azt vennék észre rajta hogy már nem szűz, s így megkevesbedne amúgy sem túl nagy esélye az előnyös házasságkötésre! Természetesen semmi akadály a hogy Ilita bármelyikteknek is bármiben a kedvét keresse ma este, s mondhatom hogy valójában semmiben nem marad el a legkiválóbb hetérám mögött, de ami a lepedőzést illeti, arról az ő esetében nem lehet szó! Kérem alázatosan a megértéseket! De ha kívánjátok, táncolhat nektek, énekelhet, zenélhet, sőt, művelt társalgó, s merem állítani, még a tudományok titkaihoz is kiváltképpen nagy az ő tudása!

—Hát jó-jó, ezt megértem, el is hiszem - folytatta a császár - de hát ha már ennyire óvod-félted őt, akkor miért nem valamelyik, hogy úgy mondjam, „teljes értékű” hetérával hoztad be a teát, Úa mamó? Mert elismerem, a lányod nagyon szép, igazán, de úgy sejtem volt ezzel valami célod, tehát ki vele, halljuk! Meglehet tán, udvariatlanság ilyen nyíltan faggatóznom a céljaid felől, s nem is amiatt teszem mert én vagyok a császár, de bevallom, mielőbb látni akarom hogy mi minden rendkívüli műalkotást halmoztál fel a többi szobában, mert igen gazdag vagy, úgy látom, tehát térj kérlek a lényegre!

—Kívánságod parancs a számomra, felséges császár! Engedd meg mégis hogy modortalan legyek és kijavítsalak: mert meglehet tán, hogy Ominta akaratából nem kell szűkölködnöm, s talán némi joggal mondható el emiatt rólam hogy gazdag volnék, de amit e szobában látsz, az egyáltalán nem az enyém!

—Hát?! - ámult a császár.

—Ez tulajdonképpen mind csak megőrzésre van nálam. Ez ugyanis mind a leányomé. Ez az ő hozománya. Mindezt magával viszi, amikor majd férjhez megy. Természetesen nem elégszik majd meg holmi kérgestalpú, műveletlen, bunkó paraszttal. Vélhetőleg nem kell sokat beszélnem róla mert felséges személyed szavak nélkül is tudja, kitalálta, hogy valamely előkelő, magas urat szánok a lányomnak, méghozzá annyira beképzelt vagyok én, szerencsétlen eszement teremtes, hogy nem tudom hol a helyem, és még egy szukóval sem elégszem meg, hanem olyasvalakit szeretnék leányom férjének, akinek saját jogán vannak birtokai, s nem hűbéres! Tehát egy dazsanra gondoltam, sőt akár helytartóra is!

S a mamó elhallgatott. S erre bizony megsűrűsödött a csend a szobában. Úa mamó makacsul hallgatott; Ilita nem is illett hogy megszólaljon; a császár pedig nem tudta mit kéne mondania. A mamó megosztotta vele a titkos vágyát, nos, ez rendben van, bár valóban nem újdonság hogy egy mamó ilyesmiről ábrándozik – de mi köze van neki ehhez?! Éppenséggel közölhetné Úával hogy azért józanabb is lehetne – de ez nem volna illendő, különben sem, hát még így hogy nekiajándékozta e csodás teáskészletet a jázminteával! Így hát amikor megitta a teát, felállt.

—Látni szeretném a másik Fáchet-szőnyeget!

—Erre parancsolj! - intett neki a mamó.

A következő szobában valóban megtalálta a szőnyeget a császár, meg még sok mást is. Itt is akadtak rendkívüli festmények, gyönyörű szobrok, fafaragások, – a terem közepén pedig, mert ez akkora szoba volt hogy teremnek is beillett, hát bizony ott mondhatni díszhelyen, egy jókora láda állt, nagy, vasalt, nehéz láda, ébenfából készült, de dúsabban volt aranyozva mint a császár trónja. A tetején egy kard feküdt, hüvelyestől. S ezt már nem is a császár pillantotta meg először, hanem Jorikó, s a császárfi odasietett, s leemelte.

—Öszvér legyenek, ha ez nem Dzeoripexim műhelyéből került ki!

Amilyen hosszú volt a neve Dzeoripeximnek, éppoly legendás is volt. Kardkészítő mester volt, és alig kétszáz évvel a legendás ős-császár, Teszeolauki uralkodása után élt, sőt, a legenda szerint annak egyik törvénytelen leszármazottja volt. Ebben semmi lehetetlen nem is volt, lévén hogy Teszeolauki háromszázhatvanhat feleséget tartott, az év minden napjára másikat, sőt, a szökőnapra is egyet. A legenda szerint épp ez utóbbi okozta a férje halálát, mert nem tetszett neki hogy rá csak négy évente egyszer került sor a lepedőn, s bosszúból megölte felséges férjét. Mindenesetre lehetett bőven elég fia és leánya a császárnak, meg unokája-dédunokája is, nem lehetetlen egyáltalán tehát, hogy a kardkészítőmester valóban ősenek mondhatta a császárt!

A lényeg azonban az, hogy ez a Dzeoripexim olyan kardokat volt képes készíteni, amelyek kettévágtak más kardokat. Ennek titka elveszett Dzeoripexim halálával, de senki nem kétlette hogy ez igaz, ugyanis fennmaradt több kardja is – kereken négy!

És mind egyformán nézett ki. Mind szokatlanul vékony és keskeny pengéjű volt, és Dzeoripexim belevészte e pengékbe a nevét is.

—Honnan van?! Kinek a kardja ez?! - kérdezte azonnal Jorikó.

—Akár a tied is lehet! - mosolygott a mamó.

—Ne tréfálj, ez nem olyan dolog, amivel viccelni lehet! Hiszen ez annyit ér, hogy... hogy... - és elhallgatott. Nem is tudta hirtelenjében, hogy mit mondjon értékbecslésül. Lehetetlen hogy ebből több legyen mint négy, lehetetlen mert hallottak volna róla ha van valahol még egy kardja Dzeoripeximnek – Őa mamó valahogy megszerezte ezt az egyik tulajdonostól! Vajon melyiktől?!

Na de mindegy. Még ha fel is tételezzük hogy ez egy eddig rejtőzködő ötödik mesterkard, akkor is, ugyan mit érhet az, amiből csak öt van a világon?! Jorikó hajlamos volt azt mondani: ez annyit ér mint Najpá negyed része. De természetesen senki nem adna érte annyit, egyrészt mert nincs olyan dazsan, akinek volna akkora birtoka mint Najpá negyede, de ha volna akkor sem adná oda. Holott eszmeileg ez igenis ér annyit, már régisége okán is... hiszen ez még akkor készült, amikor a császároknak nagyonis *volt* hatalmuk Najpában...

Igen, ez a kard eszmei értékét nézve egyszerűen megfizethetetlen!

És ezt maga a császár is így gondolta, amikor az ő felséges személye is megsejmelte azt.

—Honnan van ez?!

—Isten útjai kifürkészhetetlenek! Hozzám került! - mosolygott Őa mamó. —De ne csak a kardot szemléljétek meg tiszteletre méltó uraim, hanem vessetek egy pillantást a ládába is!

Kinyitották hát a ládát, ami könnyű volt, nem lévén bezárva. Tele volt aranypénzzel.

—Százezer arany van benne. Pontosan százezer. - mondta a mamó. —És ugye milyen értékek e szoba műalkotásai is?

—Honnan van neked ekkora gazdagságod?! - kérdezte a császár, bele se gondolva hogy a mamó erre természetesen bolond lenne válaszolni.

Nem is válaszolt. Ellenben így folytatta:

—Nemde mindez sokkal szebben mutatna a császári palotában?! - mutatott körbe a falak felé.

—És ugye milyen kellemes érzés volna felséges császár, ha ez a százezer arany mint hűség-pénz a te kincstáradat gyarapítaná?! És ugye milyen nagy tekintélyt kölcsönözne a vitéz Jorikónak, ha Dzeoripexim kardja övezné a derekát?!

—Ezt is nekünk akarod adni?! Elfogadom! - mondta sietve a császár.

—No nem, nem, ez már azért túlmegy azon a határon hogy csak úgy ajándékba adhatnám! - szabadkozott a mamó. —Szeretnék kérni érte egy jelentéktelen semmiséget!

—Ugyan mit?! - és a császár hirtelen arra gondolt: —Ez az örült mamó mindjárt azt mondja, váljak el Mirtaltól és vegyem el őt feleségül!

De Őa mamó nem mondott ilyen iszonyúságot.

—Szerezz megfelelő férjet a leányomnak, felséges császár! Legyen a férj fiatal, szép, kedves, és legfőképp: helytartó! Az nem fontos hogy nagyon gazdag legyen, mert gazdagnak itt vagyok én. Mindazonáltal természetesen ne legyen koldusszegény sem. De legyen helytartó, saját birtokkal. Azt nem bánom ha most még nem helytartó, nem bánom ha csak egyszerű dazsan, legfeljebb majd kinevezed helytartóvá. Tőlem akár szukó is lehet még most. De még a házasságkötés előtt legyen helytartóvá! És természetesen bánjon szépen a lányommal. A házasságkötés után mindazt megkapod felséges császár, amit csak most itt látsz a teremben.

—Ez... ez nevetséges! A mamók szoktak házasságot közvetíteni, nem én, a császár! Hogy is néz ez ki?!

—Változnak az idők császár, mert semmi sem örök csak a változás! S hogy hogy is néz ez ki?! Megmondom hogy hogy néz ki?!

—Légy oly kedves! - kérte a császár, némi gúnnyal a hangjában.

—Egészen pontosan úgy néz ez ki mint százezer arany a kincstárban, s mint Dzeoripexim kardja Jorikó oldalán! Hogy más egyéb apróságokról már ne is beszéljek! De mégis beszélek róla, mert ezen „apróságok” egyike például ez a Fáchet-féle szőnyeg is, de nem sorolom fel az összes mindenfélét... És te császár bizonyára ismersz olyan helytartókat, akik nem kivételesen gazdagok.

—Hogyne, természetesen, de hát... de hogy egy mamó leányát...

—És mi lenne ha előbb a lányoddá fogadnád Ilitát, s úgy már sokkal előnyösebb volna őt bárkinek is feleségül venni?!

—Hogy... hogy micsoda?!

—Felséges császár. Nekem van pénzem. Neked van tekintélyed!

Tartott egy lélegzetvételnyi szünetet, majd így szólt:

—Engedd meg kérlek hogy távozzam lányommal együtt, s beküldjem hetéráimat hogy válogass közülük! - azzal meghajolt, s az engedélyt meg sem várva távozott Ilitával együtt.

Ami a felséges vendégek szórakozását illeti, ez nem volt sem együttes, sem gondtalan, felhőtlen. Együttes azért nem volt, mert természetesen nem egymás szeme láttára lepedőzött apa és fia. Eleinte ugyan együtt kezdték a szórakozásokat, de ezen szórakozások még csak amolyan „szelídebb”, „illedelmesebb” szórakozások voltak, mint például amikor a hetérák táncoltak, zenéltek, énekeltek nekik. Aztán rögtönzött szépségversenyt is rendeztek nekik, ahol ők, a két felséges fő volt a döntőbizottság. Először lábszépségversenyt rendeztek, aztán ciciversenyt, ezen alkalmakkor a lányok arca mindig le volt takarva, ezután következett az arcszépségverseny, ahol a lányok teljesen fel voltak öltözve. A kapott pontokat összeadták, hogy így derüljön ki, ki a hetérák közt az abszolút győztes. Kiderült, hogy egy olyan lány lett az első, aki egyik rész-versenyszámban sem szerezte meg az első helyet, ez a leány volt Gula. Magát a versenyt különben Csirtil vezette le, s e szorgos munkálkodásában annyira megtetszett a császárnak, hogy a verseny végeztével ő maga épp Csirtilt vezette át a másik szobába ahol minden elő volt készítve a lepedőzéshez, míg Gula Jorikónak jutott. És Csirtil igen mélyen megilletődött hogy mekkora megtiszteltetésben van része, hiszen már nemcsak hogy egy szukó fosztotta meg szüzességétől, de rögvést ezután maga a császár hál vele, akinél tekintélyesebb valaki nincs is!

De ezzel még nem volt vége a szórakozások özönének. Mert hogy így kissé lecsillapodott a férfiak vágya, a lányok újra előhúzkodták őket a nagy közös terembe, majd bekötözték a szemüket, s így szembekötösdit játszottak velük, természetesen ők is és a férfiak is meztelenek voltak. A lányok kacarásztak, vidámkodtak, el-elugráltak a fiúk elől, néha megcsiklandozták egyik-másik testrészüket, leggyakrabban a férfiasságukat, de csak gyorsan, rövid ideig hogy a férfi el ne tudja őket kapni; ettől aztán ama jeles szerv igen hamar újra keményen kezdett ágaskodni. Aztán történt olyan is, hogy Jorikó azt hitte elkapott egy leányt; ezt hitte édesapja is; ám amikor Jorikó meg akarta tapogatni a leány lába közét, s ugyanekkor Tengil császár meg akarta fogdosni a leány cicijét, hát kiderült hogy egymást kapták el, kacagtak is eleget a lányok!

Végül aztán csak elkaptak egy-egy leányt, de ekkor nem engedték hogy leszedjék a kötést a szemükről, úgy kellett lepedőzniük a lánnyal bekötött szemekkel, s amikor befejezték, akkor sem vehették azt le a szemükről, előbb elszökött tőlük a leány, s nem mondták meg nekik hogy kivel voltak. Ilyesmi pedig, bekötött szemmel lepkézni, ilyent még nem műveltek a férfiak, s ez igen izgalmas volt!

Ezután újra választaniuk kellett egy-egy hetérát. S mert a császár igen meg volt elégedve Csirtillel, ajánlotta a leányt a fiának, s így Csirtil most Jorikóhoz került. S amikor négyszemközt voltak, Csirtil előszedett egy hosszú kötelet, amire egymás után több kis fagolyó volt fel-fűzve.

—Mire ez? - kérdezte Jorikó.

—Ez a kéjzsinór! - magyarázta neki titokzatosan Csirtil.

—Aha, és mire való?

—Arra, hogy a fenekedbe dugjam.

—Na ne tréfálj!

—Nem tréfálok!

—De hiszen az fájna!

—Egyáltalán nem, mert a golyók kicsik!

—Na de hát mi hasznom volna belőle...

—Majd meglátod!

—Eh, inkább...

—Semmi „inkább”! Engedd hogy hadd tegyem amit akarok, vagy félsz talán tőlem?!

—Nem, de akkor is, hiszen...

—Nem bízol bennem?!

—Szó sincs róla, de hát...

—Én vagyok a hetéra, Jorikó, s nem te! Jobban értek a gyönyörhöz mint te, tehát feküdj hasra!

S hiába volt minden ellenkezés, Jorikó hasra kellett feküdjön, s Csirtil bedugta a fenekébe a zsinórt a mintegy húsz golyócskával. Csak egy kis madzag lógott ki onnan. Jorikó eléggé furán érezte magát.

—És most?! - kérdezte.

—Most lepedőzzünk! - szólott Csirtil, azzal tették is amit kellett. Ám amikor Jorikó már úgy érezte hogy itt a kék pillanata, Csirtil megfogta a zsinór végét, s megrántva azt, kihúzott egy golyót Jorikó fenekéből. S meg kell mondani, ettől Jorikó igencsak meghökkent, de meg kellett állapítsa, hogy így bizony valóban sokkal élvezetesebb volt az a pillanat! S ez így ment még sokszor, és Jorikó remekül érezte magát. De amikor később elmesélte ezt apjának, az ezt mondta:

—Velem is ugyanezt tette egy másik hetéra, fiam!

—De hát korábban sosem csináltak velem ilyesmit hetérák!

—Ez az Őa úgy látszik nagyon ért a hetérák kitanításához, sőt, ez valószínűleg az ő ötlete volt.

De ezen felül is sok kellemes módon keresték a lányok a férfiak örömét. Jól telt tehát az este és az éjszaka, bár ennek az időnek csak kis részét töltötte egymás jelenlétében Jorikó és édesapja.

Ami viszont a zavartalanságot, a nyugalmat illeti, az már nem volt elmondható. Mégpedig azért nem, mert Tengil császár agyában egyfolytában csak az motoszkált, hogy azt a temérdek vagyont ami itt van az orra előtt a teremben, bizony meg kéne szereznie! Még arra is gondolt hogy egyszerűen megparancsolja a katonáinak, hogy rabolják ki a mamó házáat, de azután lett róla. Ez több szempontból is meggondolatlan lépés volna. Először is, cseppet sem biztos hogy a mamó védtelen! Igaz, egy szál fegyverest sem látott a hetéraházban vagy a környéken, sőt, hogy is lehetne mamónak katonája?! Teljes képtelenség!

De bármennyire is képtelenség, a császár nem tudott nem gondolni arra, hogy a gazdag ember azért gazdag, mert ért a pénzhez. S az is hozzátartozik a pénzhez értéshez, hogy a vagyonos ember meg tudja védeni a vagyonát. Egészen biztos hogy gondolt erre a mamó is! Hogy miként, azt ő a császár nem tudja, de valamit ki kellett találjon erre a mamó! Kellett hogy gondoljon az esetleges fosztogatókra, mert feltehetően nem ő a császár az egyetlen, akinek eszébe jutott hogy de jó is lenne a mamó pénzét megkaparintani! Lehet hogy a mamónak nincsenek fegyveresei, de akkor van valami más módszere a védelemre. Nem tudható hogy mi, de valami! Valami van, az biztos, mert Őa nem hülye! Aki ugyanis hülye, az nem gazdag, főleg nem ennyire!

Tehát cseppet sem biztos hogy mindössze ötven katonájával kirabolhatná.

Aztán, ha tegyük fel mégis sikeresen rabolná ki – nos, hamar kiderülne hogy miért támadt a mamóra. Kiderülne, mert furcsa ha a császár egy mamóra támad, mindenki eziránt érdeklődne, főrná az emberek oldalát a kíváncsiság, s kiderülne az ok, főleg mert e sok szép értékes tárgyat el kéne szállítsa a palotába – s ez ötven emberének nem kis feladat! Úgy vonulnának mint a málhás szamarak, még elegenden sem lennének, feltűnő volna, sőt, fogadnia kellene hordárokat, tehát még több ember előtt lepleződne le hogy micsoda értéket cipeltet... s akkor nem is sokára őt rabolná ki valaki! S arra az élete is rámehetne! De még ha sikerülne is mindezt a császári palotába menekítenie, rögvést még kíváncsibb zsákmánynak tűnne a nagyurak szemében a császári cím, tehát lehet hogy letaszítanák őt a trónról, hiszen megtörtént már ez nemegyszer Najpá történelmében, vagyis jó lenne titokban megszerezni a kincset...

Tehát az erőszak nem jó. Sőt, azért nézzük ám meg a dolog erkölcsi oldalát is: tisztességtelen eljárás volna a mamóval szemben!

No igen. De hát hogy a csudába szerezhetne megfelelő férjet egy mamó lányának?! Ha a lányává fogadja, erősen megcsappan a tekintélye, s még úgy sem biztos a siker! Nem biztos, mert hisz akadnak bőven a császári családban lányok akik vénlányok maradnak, mert senki-nek sem kellene, holott vér szerinti rokonai a császárnak, épp csak távoli rokonai, s mert szegények, nem tudnak férjhez menni!

No igen, igen, persze, csakhogylita nem úgy néz ki mint aki szegényen megy majd a házas-ságba...

Ezen gondolatok zavarták a császárt a kikapcsolódásban, abban, hogy belemélyedjen a kék maradéktalan élvezetébe.

Bár nem annyira mint apját, de ezen gondolatok azért Jorikót is zaklatták. No nem akkor amikor a golyókat húzgálta ki Csirtil a fenekéből, akkor igazán nem ezen járt az esze, de később, később már igen.

Mert hát bár egész éjszakára ki lett bérelve nekik a hetéraház, de ez csak elméletileg jelentett holmi hajnalig tartó kujonkodást! Mert ugyebár ennek nagyonis korlátot szabott saját férfiúi képességük. Igaz, a hetérák számos titok és fortély birtokosai voltak, melyek segítségével életet lehetett lehelni a kókadozó férfiúi szerszámba, de egy férfi teljesítőképességének sokkal szűkebb korlátai vannak mint egy nőének! Mert egy nő végülis lényegében elég ha lefekszik szép nyugodtan, széttárt lábakkal, s így tulajdonképpen akár ötven férfit is kiszolgálhat egy-vegtében, amíg csak van neki bőr a gyönyörbarlangjában, de egy férfinak ha nem áll fel, hát akkor nem áll fel, akkor nem lehet azt bíz sehová sem bedugni!

A császár aznap éjszaka hatszor is férfinak érezhette magát, amiről maga is úgy vélekedett hogy rendkívüli teljesítmény az ő korában; igen büszke is volt önmagára, dicsérték is a férfias-ságát a lányok, holott nagyon jól tudták hogy ez az ő érdemük és nem a császáré. De megtet-ték mert tudták hogy a dicséret jólesik a császárnak. Különbben is, azt is tudták hogy igazából a császár is tudja kinek az érdeme mindez, csak nem vallja be magának!

Ami Jorikót illeti, ő, tán mert fiatalabb volt, még sokkal szebb teljesítményt nyújtott: még sötét volt, nem jött el a hajnal sem, de máris tizennégyszer tette azt, amit a férfi szokott a nők-ke! Igaz, legutoljára már nem minden nehézség nélkül... és azt ő sem kétlette, hogy rendszeren még ezen ügyes hetérák közt sem lenne képes efféle teljesítményre. De hát most az uta-zás miatt már napok óta nem volt nővel!

Mindenesetre egyelőre nem is kívánta folytatni a lepedőzés élvezetes örömeit; igazság szerint átmenetileg teljesen érdektelen lett a női bájak iránt, olyan alaposan kielégült. Tulajdonkép-pen álmos is volt már ha nem is nagyon, mindenesetre sokkal erősebb volt benne a kíváncsi-ság élvezete. Látni akart mindent a házban!

Legelőször is visszament abba a terembe, amiben a kard volt kiállítva. Dzeoripexim kardja! Az aztán valami lenne, ha ezt köthetné az oldalára!

Kihúzta a hüvelyéből és megszemlélte. Nem volt a penge rozsdás, semmi hibája, és borotva-éles! Kissé ugyan zsiros a tapintása, s valami furcsa, bár nem kellemetlen illata van – úgy lát-szik bekenték valami különleges növényi olajjal, valószínűleg épp a rozsdá ellen.

A kard hüvelye díszes volt, de egyáltalán nem rendkívülien: maga Jorikó is rendelkezett olyan karddal, mely dúsabban ékített. De hát nem ez e kard értéke, hanem egyrészt a hírneve, másrészt az, amivel e hírnevet elérte: hogy más kardokat kettévág! Ó, ha ezzel harcolhatna a császári család ellenségei ellen! Úgy általában mindenki ellen! Mert lényegében mindenki a császár ellensége, hiszen hagyják őket szinte nyomorogni, szegénységben, majdnem koldus-ként tengődni! És ha övé volna Dzeoripexim kardja, az talán valami misztikus módon hozzáse-gítené őt a császár hatalmának visszaszerzéséhez! Hiszen e kardot akkor kovácsolták, amikor a császár még élet-halál ura volt Najpában! Talán ha megszerzi e kardot, akkor e kard meg-szerzi neki a hatalmat, visszaforgatja az időt, újra olyan lesz minden mint amikor még e kard fiatal volt, mint amikor még érezte a kohó melegét...

S ahogy most a kardra nézett, mintha halovány, vörös izzást vett volna észre a pengéjén. Egy pillanatilg döbbenetn állt ott, majd közelebb hajolt...

Csodára gyanakodott, misztikus csodára, de csalódottan tapasztalta, hogy csak egy közeli mécses fénye tükröződik a pengén.

Na mindegy. Akkor is kipróbálja hogy milyen érzés e karddal a derekán! Ha nem is lesz az övé, de életében egyszer érezni akarja!

Felkötötte magára. És egészen furcsa érzés volt e kardot viselnie, mert ő sokkal nehezebb kardokhoz volt szokva, most alig érezte hogy van valami a derekán.

Kihúzta a kardot. Könnyedén siklott ki a hüvelyből. Csapott vele négyet-ötöt erre-arra, és úgy gondolta, hogy ezt bizony szoknia kell, mert alig érzi hogy van valami a kezében! Csudajól érthetett ez a Dzeoripexim a kardokhoz ha ilyet tudott készíteni!

Nyílt az ajtó, és Gula óvakodott be.

—Nincs valami kívánságod tiszteletre méltó Jorikó?! - kérdezte.

—Nem, nem, izé... én csak nézelődöm... - mondta zavartan a fiú, és visszadugta a kardot a helyére.

—Ha kívánod, szívesen táncolunk vagy énekelünk neked!

—Nem, nem, fekjüdj le csak, pihenj, hiszen sokat tettél az örömömért már eddig is!

—Nem való hogy magára hagyjam a vendéget jó uram!

—Nyugodtan, most én kívánom a magányt, mindjárt lefekszem én is! Tudod mit, fekjüdj le te is és Csirtil is, én majd közetek fekszem ha meguntam a nézelődést, melegítsétek fel a testetekkel a lepedőt!

Gula meghajolt és elment. Jorikó valóban a lányok közé akart bújni, de úgy gondolta, most már aztán valóban megnézi előbb a házat! Elvégre ki tudja mi minden nagyszerű tárgy van még elrejtve, olyan ez mint egy varázspalota, talán még láthatatlanná tevő süveg is rejtezik e titokzatos Űa mamónál!

El is feledkezett róla hogy a kard az oldalán van, úgy nyitott be az egyik szomszédos helyiségbe. E helyiségben félhomály uralkodott, egyetlen mécses égett ugyanis benne, az is egy jókora, majdnem az egész falat beborító festmény előtt. A festmény egy szakállas, haját feltornyozott kontyban viselő, középkorú harcost ábrázolt, két karddal a kezében, a bal kezében tartottat vízszintesen előre tartja, szúrásra készen, a jobbában levőt függőlegesen felemeli hogy a penge egészen a füle mellett van – láthatóan támadni készül. Bőrpáncélban van, de csak amiatt hogy gyorsan mozoghasson, mert különben látszik az öltözékén hogy igazán nem tartozik a szegényebbek közé.

Hanem mégsem e kép kötötte le Jorikó figyelmét, sokkal inkább az, hogy e kép előtt nemcsak az égő mécses árválkodott, de egy karcsú leányalak is ott térdelt szótlanul.

Úgy tűnt, mint aki imádkozik. Ami különben nem volt szokatlan Najpában, mert bár a najpa nép életében a vallás nem játszott különösebb szerepet, így Omintához is ritkán imádkoztak, ám annál gyakrabban azonban az ősök szelleméhez, amik hitük szerint alkalmanként, ha úgy tartotta kedvük, megsegítették az utódokat ebben-abbban, különösen a harcban, ámbárrontást is hozhattak a fejükre, amennyiben megharagítják őket. E megharagítás azonban nem annyira akkor következett be ha holmi áldozatot elfeledtek bemutatni nekik, a najpa ősök e téren meglehetősen igénytelenek voltak, megelégedtek azzal ha évente egyszer-kétszer füstölt gyújtottak a képük vagy a házioltár előtt, vagy ha némi vágott virágot helyeztek ezen oltárra, ám nagyon fel szoktak dühödni azesetben, ha az utód a nagy őshöz méltatlanul él és cselekszik!

Jorikó úgy vélte, teljes joggal hiszi, hogy e lány valamelyik dicső ősenek képe előtt fohászkozik. A képről különben nem hitte semelyik najpa ember hogy benne lakna az őszelleme, ez csak emlékeztető volt a számukra mely megkönnyítette a meditációt, koncentrációt.

A leány, akinek még csak a hátát látta, úgy belemerült a szertartásba, hogy észre sem vette Jorikó bejövetelét. Jorikó azonban úgy érezte, nem méltó hozzá hogy tanúja legyen e bizalmas együttlétnek a lány és annak őse közt, különben is illetlenség volt Najpában megzavarni az efféle eseményt. Jorikó nemegyszer hallott róla, hogy ez vagy az a nagyúr amikor látta hogy vesztett, s mindjárt elfoglalja az ellenség a várat vagy udvarházat, egyszerűen bement a házi-szentélybe, ott nyugodtan nekikezdett az ájtatosságnak, imádkozott ősei szelleméhez órák hosszat is akár, s az ellenség mely addigra minden ellenállást megtört, nem lépett be a szentélybe, hanem megvárta annak ajtaja előtt míg a nemes befejezi elmélyedését. Azután a legyőzött úr vagy ott a szentélyben a Szép Űtra lép, vagy kijön, s felveszi a fegyvereit hogy harcban essen el.

Jorikó tehát úgy gondolta, csendben kisompolyog innen, de ekkor amint óvatosan hátrálni kezdett, a kard beleakadt az ajtófélfába, nagyot csörrent – s erre a leány válla megrezzent, s megfordult.

—Ki az?! - kérdezte csodálkozva, bár tulajdonképpen nem riadtan.

—Elnézést... nem tudtam hogy mi van e szobában... - motyogta szégyenkezve Jorikó. Mert nem elég hogy megzavarja a leányt, még a kardot is észrevette bizonyára az oldalán, holott tulajdonképpen nem volt joga felkötni azt! Ráadásul, bár a lány arca árnyékban maradt, most már hogy megfordult felismerte: Ilita volt az, a mamó leánya.

—Nem a te hibád császárfi. Biztos senki nem mondta neked hogy ez... hogy ez a helyiség nem a lepedőzésre van fenntartva. - majd tekintete a kardra vándorolt.

—Jól áll neked ez a fegyver!

Jorikó még jobban elpirult.

—Kérlek ne hidd hogy el akartam volna lopni, szó sincs erről, csak érdekelt hogy milyen érzés egy ilyen ősi fegyver a derekamon... de mindjárt visszateszem a helyére!

—Hagyd csak, ráér, engem nem zavar! - mosolygott Ilita. —Különben is neked van szánva, nemigaz?!

—Hát ugye, szóval... nem tőlem függ ám az hogy találunk-e neked való férjet... nézd Ilita, nem akarlak megsérteni, igazán nem, de hát tudod te is hogy nem egyszerű ügy ám ez...

—Azt én is tudom, de el kell ismerned hogy nem kívánjuk ingyen hogy e nagy gondot, engem, a nyakatokba vegyetek! - mondta most meglepően üzletiesen, „mamó-stílusban” a leány. —Végtéreis gondolj bele kérlek Jorikó, e kardból még nekünk is csupán egyetlen példányunk van, és bár talán nem tudsz róla, de van nekem egy bátyám is, Derdi, s mert a bátyám, ő férfi, s így aztán neki is jól állna e kard a derekán, s tulajdonképpen kérte is ezt anyámtól, fogadkozott hogy ha megkapja, bosszút áll vele, de... de anyám úgy döntött hogy nem kapja meg, legalábbis nem akkor, ha ezért cserébe sikerülne nekem megfelelő férjet találni!

—Bölcsen döntött, hiszen minek is egy mamó fiának kard, még közönséges is, hát még ilyen... de mit mondtál?! Hogy bosszút állni?! Ugyan kin óhajtana bosszút állni a bátyád?!

—Senkin, nem időszerű ez már, csak úgy mondta... inkább arra gondolhatott hogy amennyiben anyáknak valami ellensége mutatkozna... - szolt Ilita zavartan. Hanem most már Jorikó gyanakodni kezdett, aztán hirtelen érdeklődéssel fordult a falon függő kép felé, s ezt mondta:

—Érdekes, már első pillanatban fel kellett volna tűnjön! Hiszen ez egy fegyveres férfit ábrázol! Ugyan kihez imádkoztál te lány, hiszen ez nem lehet az ősöd!

Ez tökéletesen helyes következtetés volt. Egy mamó lányának természetesen nem lehet egy fegyveres férfi az őse. Még egy közönséges katona sem, hát még valami olyan, aki szemlátómást legalábbis szukónak néz ki!

Igaz ami igaz: egy hetéra gyermekének tulajdonképpen lehet az apja akármilyen nagy úr is, hiszen a hetérák nemcsak szoktak még helytartókkal is lepedőzni, de leginkább épp az afféle gazdag urak igénylik a szolgálataikat. Emiatt nem is olyan ritkaság hogy egy hetéra gyermekének valamelyik nagy úr legyen az apja. Hanem először is, ha az is az apja, de többnyire ezt a hetéra nem tudja, mert nemcsak azzal az egyetlen urasággal volt a gyermek fogantatása pillanatában, hanem egy egész csomó másikkal is, köztük természetesen sokkal kisebb hatalmasságokkal is! Nem tudható hát, hogy ki a gyermek apja! Továbbá, ha valamiképp mégis lehet tudni hogy ki a nemző, e tényt az apa úgysem szokta elismerni, ezokból azt a hetéra nem tekintheti még akkor sem apának, ha százszor is biztos benne hogy igenis az az apa. Végtére is mit érne ezzel, ha úgysem várhat semmit sem az apától! Sőt, ha nagyon hangoztatja hogy de igenis ezmegaz az apja a gyermekének, azzal csak azt kockáztatja hogy maga az apa megöleti a gyermeket, valószínűleg a szemtelen hetérát is, mert olybá tűnne neki, hogy netán örökölni akar majd a családi vagyonból! Vagy ha nem is az úr teszi meg ezt, de az úr felesége, hogy a hetéra gyermeke ne veszélyeztethesse a saját gyermekei jogait!

Ezokból természetesen a gyermek, ha felnővekedik, nemigen fohászkodhat apai ősei szelleméhez, mert ha már apját sem tekintheti apjának, ugyan mi jogcímen tekinthetné őseinek nagyapját, dédapját és a többit?!

Vagyis, egy mamó gyermeke, akár fiú, akár lány legyen is, kizárólag anyai ágú őseihez fohászkodhat. Azokban biztos lehet, azok nem tagadják meg őt!

No igen, természetesen, csakhoggy egy mamó apja vagy nagyapja vagy akármelyik őse sem nézhet ki úgy mint ez a férfi a képen! Fegyveres vitézek lányaiból ugyanis nem szokott mamó lenni!

Holott Ilita most épp ezt válaszolta:

—Ő az apám. - mondta egyszerűen, a képre mutatva.

—Az apád?! És már meghalt? Biztos vagy benne hogy épp ő az apád? Egyáltalán, miért tisztelted ha nem is ismert el a lányának?! - tette fel a kézenfekvő kérdéseket Jorikó. Ez ugyan tulajdonképpen illetlen faggatózásnak minősült, de ez már eszébe sem jutott, talán amiatt nem, hogy Ilita nem tűnt úgy, mint aki megsértődött volna magányának e zaklatása miatt.

—Ő, bocsáss meg tiszteletre méltó Jorikó, az előbb nem voltam eléggé szabatos! Ő tulajdonképpen nem az édesapám. Mint az nem is meglepő egy mamó lányától, úgy természetesen én sem tudom, hogy ki a nemzőapám. Hanem ez a tiszteletre méltó férfiú a képen, ő Űa mamó apja, tehát az én nagyapám! De mert azt úgysem tudom hogy apám ki volna, emiatt egyszerűen apámnak nevezem őt, ez kényelmesebb mintha mindig nagyapát mondanék, akár magamban is.

—Nézd Ilita, ne válaszolj ha sért az érdeklődésem, de hadd kérdezzem már meg: te ugye most e férfi szelleméhez fordultál segítségkérésért, mert meghalt, ugye?

—Igen, Jorikó.

—Gondolom, azért hogy jó házassághoz segítsen hozzá.

—Igen, Jorikó.

—Na de ha fel is tételezem hogy anyád jól tudja, s valóban ez a személy a nagyapád, holott egyáltalán nem biztos hogy Űa mamó jól tudja ezt, akkor is, hiszen ez az úr nem hinném hogy elismerte volna leányának Űát, akkor pedig ugyan miből gondolod hogy segít téged a túlvilágról, hisz ha már leányával, anyáddal sem törődött se életében, se holtában, mit érdekli hát akkor az unokája – vagyis te?! Sőt, még azt is el tudom képzelni hogy akár bosszanthatja hogy úgy teszel mintha köze volna hozzád, s így segítség helyett inkább ártalmadra lesz a túlvilágról! Bár meg kell mondjam, én nem is igazán hiszem hogy az ősök szelleme segítene vagy ártana bármit is, mert annak alapján amit láttam eddig a világból, az emberek közti hatalmi harcokat mindig az erő döntötte el, s nem az hogy kinek mennyi és milyen tiszteletre méltó ősei vannak – ha ez nem így volna, a családom sem volna most ilyen szegény, hiszen a legnagyobb ősök kétségkívül a császári családnak vannak!

—Én sem nagyon hiszek az ősök szellemében Jorikó, de most mégis megpróbáltam a hozzáfőházkodást, elvégre nem veszíthetek semmit! Hanem azt ne mondd hogy anyám rosszul tudja hogy ki az apja, nagyonis jól tudja ő, ugyanis ez az úr itt a képen egy dazsan, és ténylegesen a nagyapám, annyira, hogy el is ismerte Űát a lányának annak idejében, hogy is ne ismerte volna el, amikor Űa akkor még nem mamó volt hanem e dazsan lehető legtörvényesebb gyermeke!

—Na ne tréfálg, ez lehetetlen! Hogy is lett volna akkor mamóvá Űa! - szólt egy percnyi döbbsent csend után Jorikó.

—Úgy, hogy anyám családját legyilkolták.

—Akkor Űa is meghalt volna!

—Nem okvetlenül. Szerencséje volt.

—Az mindegy, ha nem ölik meg, akkor maga illett volna hogy a Szép Utat kövesse! Vagy ha gyáva hozzá, akkor legalább leugrik egy szikláról vagy a várfalról, az gyors és fájdalommentes halál!

—Nagyon kicsi volt akkor még anyám. Tíz éves sem.

—Na de hát akkor is, hogy élhetett ezzel a szégyennel?!

—Milyen szégyennel?

—Hogy is dönthetett úgy, hogy mamó lesz, amikor korábban dazsan leánya volt!

—Ő úgy magyarázta nekem, hogy néha nagyobb bátorság kell az élethez mint a halálhoz. Ő úgy döntött, hogy megmutatja, hogy lesz belőle még nagyobb úr is mint amilyen apja volt, vagy ha nem is belőle, de a gyermekeiből – tehát belőlem és a fiából! Azt mondta, azzal hogy megöli magát, nem szerzi vissza a családjá dicsőségét. Meglehet tán, a becsületükből megment

valamit, de semmi esetre sem a családi vagyonból, és a hírnévből sem, abból végképp nem, hisz ismerőseik és legyőzőik csak arra emlékeznek majd, hogy legyőzték a családjukat! De ha visszaszerzi a hatalmat és a vagyont, sőt, ha bosszút áll, az már egészen más! És azt nem tagadhatod Jorikó, hogy legalábbis ami a vagyont illeti, igenis óriási sikereket ért el már anyám!

—De a dicsőségből, hírnévből még éppen semmit!

—Tökéletesen igazad van. De egy házat sem lehet elkezdni a tornyoknál építeni: alapozás kell ahhoz meg magas falak, s csak akkor jöhet a tető! Márpedig a hírnév alapja a pénz, Jorikó! Ezt épp te akinek a családja szegény, igazán tudhatod. Bocsáss meg, nem sértésnek szántam.

—Nincs igazad! Épp az én családom bizonyítja hogy a kettőnek semmi köze egymáshoz, mert pénzünk nem sok van, de mindenki tiszteli a császárt!

—A császárt lehet, de csak a császár címét, a méltóságot, mondhatni hát hogy az állam vezetésében betöltött helyet, sőt: a díszes trónszéket amiben ül a császár, azt igen, azt tiszteli mindenki, de nem a személyt, aki ül abban a székben! Nézd Jorikó, megint nem azért mondom hogy megbántsalak, végképp távol áll tőlem, de ha most berontana ide a bátyám, vagy tegyük fel egy haramia és leszúrna téged, akkor igazán senki nem bánkódna utánad, apád után sem, hamar lenne más császára Najpának, s talán már tíz év múlva sem emlékezne senki a nevetekre! Természetesen az utódok sem lenne dicsőségesebb, ugyanakkora hatalma lenne mint nektek: tökéletesen semmi! Ez így volna, mert hatalmat csak pénzzel lehet szerezni! És azért mertem ezt így elmondani neked, amint nem hiszem hogy sok nő beszélt volna veled ilyen őszintén, sőt, talán férfi sem, mert tudom hogy érted amit mondok. Te, és egyedül te megérthetsz engem és anyámat is, értheted hogy miért akarja anyám visszaszerezni a család hatalmát, sőt, azt még megsokszorozni is, mert te is ugyanezt szeretnéd ami a te családotat illeti! Mert nem azért szorongatod most olyan elszántan azt a kardot hogy engem lenyakazz vele a szemtelenségem miatt, hanem mert sokkal nagyobb célok érdekében akarod használni azt! Vagyis: anyám első célja nem lehetett más, mint a pénz megszerzése. Ezzel megteremti majd magának a hatalmat, tekintélyt – mindent!

Jorikó agyában annyi kérdés tolt fel, hogy nem is tudta hirtelen, melyiket mondja ki.

—Mégis tőlünk könyörög segítséget hogy neked méltó férjet leljen!

—Nem *könyörög*. Üzletet ajánlott. És igazán tisztességesen megfizeti a szolgálataitokat! Különben meg, bár én valóban szeretnék egy kellően kedves és neves férjet, de ez tulajdonképpen egyáltalán nem is olyan fontos, sem nekem, sem a mamónak.

—Hát akkor én most már semmit nem értek, akkor mire fel ez az egész?! - tárta szét a karját csodálkozva Jorikó.

—Gondolkozz egy kicsit Jorikó. Anyám azt mondta apádnak, hogy fogadjon a lányává, úgy könnyebb lesz nekem méltó férjet találnia, igaz?

—Igaz, ezt mondta, de megmondom a szemedbe Ilita, az úgy is lehetetlen lesz! Van neked fogalmad róla, hogy hány császári nőrokon él a palotában, közeli és távoli rokonok is, még egészen közeli rokonok is, unokanővéreim is, akik senkinek sem kellenek, holott szépek, csinosak, – mert szegények?! Semmit nem ér ha a lányává fogad, mert attól még mindenki tudja majd hogy nem vagy az igazi lánya csak egy mamó lánya, tehát bár nem kétlem hogy apám igen szeretné megkapni e sok kincset anyádtól, én is szeretném ha nem kéne leoldanom e kardot, de erre kénytelen leszek, mert még ha lányává is fogad téged apám, hiába leszel fogadott testvérem, mert nem hiszem hogy akadna olyan nem is dazsan csak szukó, aki...

—Ne is folytasd Jorikó, fölösleges! Mint mondtam, nem ez a lényeg. Én ugyanis azt hiszem, apád reggel megpróbál majd megalkudni anyámmal, hogy ő ugyan a lányává fogad engem, de már ezért is kapjon valamit anyámtól. Azért próbálja majd meg ezt, mert ő sem hiszi hogy talál nekem való férjet. Nemhogy helytartót, de talán még egy szukót sem. Megteheti hogy a lányává fogad, de a férj, az már nem tőle függ, ugye?

—Ugye bizony! Az valóban nem tőle függ!

—Csakhogy akkor már a lányává leszek fogadva! - mosolygott ártatlan, szende gyermekmosollyal Ilita.

—Na és?!

—Nincs itt semmi „na és”. A császár lánya leszek. Törvényesen, hivatalosan. Hiába hogy egy mamó lánya vagyok, a császárnak is a lánya leszek! Jár majd nekem minden cím mint ami Miela húgodnak is jár, én is császári fenség leszek. Soha mamó leánya ezt még el nem érte!

—De nem lesz jó férjed!

—Apádtól nem is, hacsak nem nagy véletlen folytán. Hanem akkor már meglesz a nemességem is, hiszen nem sokan nemesebbek mint a császár leánya! Pénzem is lesz, hiszen az már most is van...

—Hacsak ki nem rabolja e házat valaki... - jegyezte meg Jorikó.

—Senki nem rabolja ki, de ha mégis, nem sokáig örvendhet a sikerének. S ha ki is rabolnák sikeresen, az még nem tragédia. Egyáltalán nincs itt minden vagyonunk! - mondta titokzatosan Illita.

—Hát?!

—Hát csak úgy, hogy máshol is van. Sok helyen. De nem mondom meg hogy hol. Különben sem tudok mindenről, anyám még velem sem osztja meg minden titkát.

—És hogy értetted azt, hogy aki kirabolna benneteket, nem sokáig örülhetne?

—Ne is haragudj, de ez is a mi titkunk.

—Mégis, csak nem arra céloz, hogy anyád lepénzelte valamelyik szukót hogy védelmezze őt?!

—Semmi ilyesmiről nem beszélek többet Jorikó, legfeljebb annyit mondhatok, hogy az élet úgy szép, ha van pénz, és van hírnév, dicsőség! De mindkettőt meg kell védelmezni. Ahhoz erő kell. És légy nyugodt, anyám az erőt is meg akarja szerezni, és meg is fogja! Muszáj is neki, mert hisz újra legalábbis dazsan akar lenni, de inkább helytartó! Miért nem érted meg hogy vissza akarja szerezni a családjuk hatalmát, amikor te ugyanezt akarod a császári család számára?!

—Honnan tudsz erről?!

—Hiszen mondtam, a kard úgy áll a kezében, hogy...

—Ebből nem tudhatsz semmit, én csak nagyon sóvárgok e kardért, amiatt szorongatom úgy!

—De hiszen te mondtad Jorikó, hogy számtalan szegény császári rokon él a palotában!

—Na és?!

—Mit gondolsz, örülnek annak, hogy szegények?! Nem esik jól nekik, ha néha kapnak némi... némi *hűségpénzt*?! Persze, csak akkor ha valóban hűségesek...

—Csak nem arra céloz hogy a *mamó* iránt hűségesek?!

—Én nem célozgatok Jorikó, mert anyám nagyon megtanított rá, hogy csak arról beszéljek, amit nem félek szóhozni akár nyíltan is! Légy nyugodt, kevés van amit anyám nem tud a palota dolgairól! A húgod legendáit is csak amiatt nem ismeri szóról-szóra, mert nem érdekli.

—Soha senkinek nem mondtam, hogy vissza akarom szerezni a család hatalmát!

—Meglehet, de hiába, mert ezt kivételesen szerintem nemcsak anyám tudja, de bárki más is, abból, hogy olyan kiváltképp szorgalmasan igyekszel elsajátítani a harci tudományokat! Igen, Jorikó, ez így van, ügyes ember nem kell mást tegyen mint hogy összeszeri a hírmorzskákat, mint egy mozaik darabjait, s egykettőre kialakul a kép! És anyám ebben nagyon ügyes!

—Miért szólítasz engem már sokadszorra is Jorikónak?

—Azt hittem, ez a neved.

—Ne gúnyolódj, valóban ez a nevem, de te mintha rendszeresen elfeledkeznél a címemről!

—Mondhatom épp azt is hogy császárfi, de azt hittem, lehetünk barátok, már amiatt is, mert most kell barátnak lennünk, később már nem lehet.

—Hogyhogy?!

—Hiszen később a testvéred leszek, fogadott testvéred, egy testvér pedig illik hogy több legyen mint egy barát.

—Elképesztően biztos vagy abban hogy anyád eléri a célját!

—Anyám és én. Igen. És miért is ne, végülis apádnak nem kerül sokba ez az elismerés, ellenben annál többet kap érte.

—Megalázkodás lenne, ha... ha...

—Ugyan már, megteheti hogy nem is örökre fogad, inkább elismer igazi lányának! Miből sem állna azt mondania, hogy találkozott anyámmal tizenhat esztendeje, s akkor fogantam én, őtőle!

—Senki nem hinné el!

—Pedig nem is lehetetlen.

—És miből szerezhetne bizonyosságot, hogy valóban a lánya volnát?!

Ilita a vállát vonogatta.

—Azt mondja majd hogy megjelent előtte valamelyik őse szelleme s ezt mondta, vagy hogy ál-
mában Ominta isten sugallta neki hogy én vagyok a lánya, vagy hogy korábban az én arcomat
látta álmban és most találkozott velem, de akár még sok más magyarázatot is kitalálhat...

—És ez még jobb is lenne neked, mert akkor névleg a császár édeslányának számítanál!

—Pontosan.

—Elképesztő! Ekkora nagyravágyást! Miért nem akarja anyád mindjárt azt, hogy a bátyád le-
gyen a császár?!

—Szerintem kizárólag amiatt, mert van apádnak egy fia, te magad Jorikó, s ezokból apád soha
nem ismerné el Derdi bátyámat a fiának, óvatosságból, nehogy megnehezítse a trónutódlást
neked. De tőlem nem félti a későbbi uralmadat Jorikó, tehát Derdi nem lehet a császár fiává
fogadva, de én lehetek a császár leánya!

—Értem. De ettől még nem lesz férjed.

—Miután a császár lányává lettem, már tarthat anyám is fegyvereseket. Azaz nem ő hanem
én, de ez majdnem ugyanaz. És akkor hamarosan lesz birtok is meg minden ami kell... és
akkor ha már óriási birtok úrnője leszek, légy nyugodt hogy lesznek számosan akik kérőimmé
válnak, még válogathatok is belőlük hogy kit érdemesítek figyelemre! Akkor már nem a mamó
lányát látják bennem, hanem a császár lányát, s hozzá gazdag leányát!

Erre Jorikó csak hallgatott. Sokáig hallgatott. Elképesztő terv! Merész, nagyvonalú... és még
csak az sem mondható hogy lehetetlen. A legfontosabb, a pénz, az úgy látszik már meg is van
a mamónak. És pénzzel minden megtehető... és, igen, Tengil császár valószínűleg valóban a
lányává fogadja majd Ilitát. Talán nem rögtön, talán kéreti majd egy darabig magát a látszat
kedvéért, talán alkuszik is egy kicsit... de ahogy Jorikó ismerte apját, no meg a kincstár
ürességét, hát igen valószínűnek tartotta hogy amit Ilita mondott, az úgy lesz, s a leányt test-
véreként tekintheti nemsokára.

—Miért mondtad el nekem mindezt?! Nem félsz hogy igyekszem megakadályozni?!

—Miért tennél ilyesmit?

—Hát mert... mert...

—Na ugye hogy semmi okod rá! Sőt, jó okod van rá hogy segíts inkább engem.

—Mi ez az ok?

—Ott lóg az oldaladon! És különben sem hiszem hogy árthatnál nekem, azt kivéve hogy meg-
ölsz... de azt úgysem élnéd túl. Ellenben én igenis elmondtam neked mindezt Jorikó, elmond-
tam, mert... mert reméltem hogy megértesz. Hiszen mindketten hatalmat szeretnénk magunk-
nak. És elmondtam, mert én nemcsak hatalmat szeretnék.

—Hát még mi mást is?!

—Barátot. - nézett a szemébe Ilita.

S erre Jorikó elmosolyodott.

—A csuda vigye el, ilyen nővel mint te még nem találkoztam! Kisgyerekeknek nézel ki az arcod
után, de keményebb vagy mint Dzeoripexim pengéje! Hát jó, legyen! Legyünk barátok! - azzal
végigsimogatta Ilita arcát. A leány azonban udvariasan bár, de elhajolt a simogató ujjak elől.

—Barátod szeretnék lenni Jorikó, de nem ágymelegítő! Anyám hetéra volt majd mamó lett, de
én nemcsak hetéra nem leszek de még mamó sem! Én úrnő leszek Jorikó, nagy, hatalmas
úrnő, hatalmasabb még a legnagyobb helytartóknál is... S bár tudom azt hogy miként megy a
lepedőzés mert láttam is már azt nemegyszer, s némileg kíváncsi is vagyok rá milyen érzés az,
de egyben biztos lehetsz Jorikó: Én ezt csak a férjemmel teszem majd meg! S tudod miért?

—Gondolom, mert másképp mások megvetnének érte.

—Csak csekély részben emiatt. Olyan nagy úrnő leszek Jorikó, hogy már nem fog érdekelni,
mások mit szólnak hozzá. Ellenben azért teszek majd így, mert az is hatalmamot mutatja hogy
én döntsem el, mikor kivel lepedőzöm, érted?

—Aha... - mondta bizonytalanul Jorikó, s ezt gondolta:

—Hiszen ez a lány úgy viselkedik, mintha ő volna a császár fia, én meg csak holmi szolga!

S Ilita valóban így viselkedett, mert így szólt:

—Aludj most Jorikó, mert holnap tiszta kell legyen a fejed! - és felállt.

—Ugyan miért?! - kérdezte a császárfi.

—Mert ha anyám nem téved hatalmasat, nagy botrány lesz Vaszasi dazsan családjában.

—Ugyan!

—De bizony!

—Ilyesmit nem tudhatsz.

—De igen.

—És mi miatt lesz botrány?

—Azt nem mondom meg.

—Megparancsolom!

—Nekem?! - kacagott Ilita. —Különbén sem tudom. Anyám nem mondta, csak azt hogy ha találkozik veled, figyelmeztessék hogy aludd ki magad, mert a sok indulatos ember közé kell egy tiszta fejű valaki is.

—De hiszen anyád úgy játszik velünk, mint macska az egérrel!

—Joga van hozzá. Ugyanis nem közönséges mamó, hanem egy dazsan lánya.

—Melyik dazsané?

—Azt még nekem sem mondta meg, bár kérdeztem. És talán valóban nincs is jelentősége.

—Engem érdekelne!

—Aludj csak Jorikó! - és most Ilita simogatta meg Jorikó arcát, majd kivonult a teremből.

Erre Jorikó mit is tehetett volna mást, ő maga is kiment, már amiatt is mert szerette volna karonragadni Ilitát, s kérdőre vonni, de már nem látta a nagy teremben a leányt. Erre durcás arcot vágva felkereste a két hetérát akik már türelmetlenül várták az ágyban. Közéjük feküdt, a lányok el is kezdték őt csiklandozni, simogatni, leginkább természetesen az alteste tájékát, de most semmi ilyesmihez nem volt kedve, túl sok kérdés nyomasztotta, s mondta hogy pihenni akar. Arcát így befúrta Csirtil formás mellei közé, s bár nem hitte volna, de sikerült is elaludnia. Ám nem sokáig aludt, mert hamarosan álmot látott.

Álmában Ilitát valóban a leányának ismerte el a császár. Ezután Ilita hasa nőni kezdett, majd gyermeket szült. Fiút. S Jorikó azt látta hogy a császári korona e fiú fejére ereszkedik...

Akkorát kiáltott hogy mellőle a két lány szinte négy irányba ugrott el. Jorikó pedig egy pillanat alatt olyan éber lett mintha jeges vízbe lökték volna. Fel is ült. Világosan látta már, mi a mamó terve: ha apja elismeri Ilitát a vér szerinti leányának, akkor teljesen mindegy hogy ki lesz Ilita férje, hogy lesz-e egyáltalán férje, akkor Ilita gyermeke, ha fiú lesz, jogosult a császári trónra! És hát gyermeke, fia, könnyedén lehet Ilitának, akkor is ha férje sosem lesz...

Így akar Őa mamó az unokájából császárt csinálni!

Ez pedig hogy egy mamó arról ábrándozzék hogy unokája császár lesz, még sokkal nagyobb merészség mint hogy ő Jorikó arról ábrándozik, hogy visszaszerzi a császári család hatalmát. Sőt, ennél talán az sem mesésebb amikor Miela Lituföldről álmodozik!

De akármilyen hihetetlen is, egyelőre a mamó a legjobb úton van ahhoz, hogy a szándékát sikerre vigye. Őt, Jorikót természetesen időben eltétetné láb alól hogy az unokája legyen császár és ne Jorikó...

Egyetlen valami akadályozhatja meg a mamó tervét... ha Tengil császár nem fogadja lányául Ilitát. De hát mit is tehetnének, nagyon kell az a sok pénz... Vagy, igen, vagy még ha a mamó vagyona nem is olyan nagyon sok! Mert ha nem sok, akkor hiába lesz Ilita a császár lánya, semmire sem megy vele. Legjobb esetben is csak valami szerény birtokkal rendelkező szukó lesz a férje, ami nem veszélyes. Csakhogy senki nem tudja hogy mekkora a mamó vagyona! Ami különben érdekes, mert a mamók gazdagok szoktak lenni, de *ennyire* gazdagok... ráadásul Őa még csak nem is valami nagyon öreg, sőt, annyira nem öreg, hogy egészen jól néz ki még most is! Valójában nyugodtan elmondható hogy ha nem is fiatal, de határozottan vonzó

nő! Tulajdonképpen még ő Jorikó is szívesen lepedőzne a mamóval alkalomadtán! Honnan van tehát ennyi pénze?!

Volt tehát bőven töprengenivalója Jorikónak amíg Tengil császár felébredésére várt, s a két hetéralány nem tudta mire vélni komor ábrázatát, de hiába is próbálták felvidítani, ez nem sikerült, sőt, Jorikó még csak el sem mondta, mi bántja.

Persze hogy nem mondta el. E hetérák is Őa mamó „hűbéresei” bizonyos értelemben, de különben is: miként beszélhetne ő a férfi arról, hogy kénytelen féltetni még meg sem szerzett hatalmát, címét – egy *nőtől*?!

* * *

—Engedd meg kérlek felséges császár, hogy mielőtt elhagysz jelentéktelen otthonomat, megvendégelhesselek téged és tiszteletre méltó fiadat egy szerény reggelivel! - szólt Tengilhez Őa mamó, alighogy a császár kidörgölte a maradék álmat a szeméből.

Esze ágában sem volt visszautasítani a reggelit. Életét merte volna feltenni rá, hogy amit a mamó úgy nevez hogy „szerény reggeli”, az bármi lehet épp csak szerény nem. S valóban, Őa bevezette őt egy eddig még nem látott terembe, s ott egy óriási, legalább hat méteres asztal volt megpakolva e reggelihez való szerénységgel, de roskadásig ám, mert volt ott sült vaddisznó egészben, a vaddisznó belsejében különböző apró madarak szintúgy sülvé, ezekben főtt tojások. Volt aztán pácolt fácán különleges mártásokkal, lazac saját levében ikraöntettel, borjúmáj olajbogyóval, és még rengetegféle egyéb, ezek egy részéről azt sem tudta micsoda, holott császárként azért a legtöbb finomságot végigkóstolta már életében. De voltak itt olyan különleges pástétomok tucatszámra, hogy azt sem tudta milyen lehet az ízük, egyáltalán, ez valóban pástétom-e vagy valami különleges gyümölcskrém?!

Italnak olyan óborokat rakott elé a mamó, amiről tudta hogy egy palack belőle többet ér mint az ugyanolyan súlyú arany. De a legfontosabb, a jázmintea sem hiányzott, ami nagyonis ajánlatos volt, mert a császár nagyokat ásítózott, ugyanis nem sokat aludt az éjjel, mert még hajnal felé is elkapták őt némi kis játszadozásra a mamó hetéralánykái. Azt azért ásítózva is észrevette, hogy ezen óriási reggelizőasztal egymerő színarany. Természetesen a tálak és tálcák is mind színaranyok. A kanál is. Egyedül a villa és a kés nem, de csak mert az arany gyenge fém, s hamar tompulna és görbülne e funkcióban.

Mindenesetre leült lakmározni. Leült, bár határozottan olyan érzése volt, mint amikor egy szegény rokont hív meg a gazdag rokon. Természetesen ő a császár játszotta most a szegény rokon szerepét. De ezen hamar túltette magát, nem volt ez újdonság neki, hiszen jószerivel egész életét úgy töltötte el eddig, hogy szegény császárként gazdag uraknál vendégeskedik. Csak az volt az újdonság számára, hogy egy mamó is lehet legalább annyira gazdag mint egy szukó. Sőt... Tengil császár nem mert volna fogadni rá, hogy Vaszaszi dazsan gazdagabb vagy a mamó. Mert lehet ám, hogy a mamó fejhosszal veri pénzügyi téren a dazsant...

Mondta is a mamónak félig teli szájjal:

—Szerencséd van, mamó! Gondolom, életed nagy vágya lehetett, hogy megvendégelhess bennünket, s lám, még sok pénzt is kapsz ezért Vaszasztól! Mi lett volna, ha nem jut Vaszaszi eszébe, hogy kibérli nekünk tegnap estére a házat?!

—Ez nem fordulhatott elő. - mosolygott Őa.

—Hogyhogy?!

—Úgy, hogy természetesen nem is jutott eszébe. Gondolom, úgy véled Tengil császár, hogy a lányod jól megy férjhez ha Vaszaszi fiához adod. Annyi igaz is, hogy éppen akad némi pénze a dazsannak, ellenben sokkal zsugoribb mint hiszed, még ha nem is annyira, mint némely más szűkmarkú uraság! Lett volna miből befizetnie téged hozzám akár egy hétre is, tellett volna rá abból a pénzből, amit tavaly elraboltak a palotád közelében, de nem tette meg, ugyanis...

—Miről beszélsz?!

—Maga Vaszaszi mesélte akkoriban, hogy jobb ha nincs olyan sok hűségpénzed felséges császár, mert akkor szegényebb leszel, és kevesebb aranyakért is boldogan adod majd a lányodat a fiához! Na szóval én csak azt akartam...

—Hé, hé, ne olyan sebesen – azt állítod, hogy Vaszaszi bevallotta volna neked, hogy ő rabolta el az akkori hűségpénzeket?!

—Nekem ugyan nem mondott ilyesmit, nem szoktam én vele cseverészni, s ha arra gondolsz hogy lepedőzés közben nyílt volna meg a nyelve, hát nem is lepedőzöm én senkivel sem már néhány esztendeje – nem szorulok rá, meg aztán a lányaim vonzóbbak is, mint az én ráncos öregasszonybőröm! - s e szavaknál a mamó kihúzta magát, s látható volt hogy hazudik, s tudja is hogy hazudik, mert szinte csinosabb volt, mint maga Mirtal császárné.

—Akkor honnan veszel ilyesmit?! - kérdezte zordonul a császár.

—Jól beszélsz szeretett császárom, mert valóban *veszem* az ilyesmit! A fontos híreket meg kell ugyanis venni, meg kell fizetni! Tehát tudom ahonnan tudom, legyen elég ennyi, de jól tudom ebben biztos lehetsz! Még azt is tudom, hogy negyvenkétezer-egynéhány száz aranyat raboltak el, ami téged illetett volna. Na, lényeg az hogy Vaszaszinak eszébe sem jutott hogy befizessen téged hozzám, de én bizalmasan megsúgtam neki, hogy nagyban emelné talán jó hangulatodat egy ilyen éjszaka, s jó hangulatú császár könnyebben adakozik arra érdemeseknek helytartói kinevezéssel! S mondtam neki, hogy hajlandó vagyok a jeles alkalomra tekintettel nagy árengedményre is, hiszen nekem is dicsőség ha maga a császár látogatja meg a házat! Tehát ami Vaszaszit illeti, egyáltalán nem is fizetett olyan sokat, mint hinné az ember!

—Látom mindent előre megszerveztél!

—Nem is tagadom! - mondta büszkén a mamó. —Rajtam nem múlik semmi! Most már rajtad a világ szeme Tengil császár!

—Tehát azzal vádolod Vaszaszit...

—Nem vádolom én semmivel. Ez csak egy vénasszony fecsegése, Tengil császár! Úgyis letagadom ha rám hivatkozol, de meg különben is furcsa volna egy mamóra hivatkoznia egy császárnak, nemigaz?!

—De hát nem tudod bizonyítani a szavadat!

—Nem is akarom.

—Mi volt a célod azzal, hogy ezt elmondtad?

—Talán csak annyi, hogy dicsekedjem neked jólértésültségemmel. Talán annyi, hogy belásd: jó szövetségeseid lehetek majd a jövőben. Már persze csak akkor, természetesen, ha rokonságba kerülünk.

A csend megsűrűsödött az ebédlőben. Valahol egy kakukk kiáltott. A császár zavartan kezdte piszkálni az ételt.

—Semmiképp sem lehetséges, hogy lányommá fogadjam egy mamó gyermekét! Most csak pénze nincs a családomnak, de akkor tekintélyem sem lenne! Nem, nem, mamó, nekem csak akkor lehetne a lányommá Ilita, igen, csak akkor, ezt világosan megrágtam én magamban éjjel, ha már eleve a lányom volna! De hát nem a lányom! - és ravaszul nézett a mamóra.

S Jorikó, aki ezt látta, megértette: minden pontosan úgy történik, ahogy azt a mamó és ez az ártatlan gyermekarcú, de ezer boszorkánnyal felérő leánya kitalálta! Apja arra készül, hogy vér szerinti lányává hazudja Ilitát, csak éppen ezért többet akar kérni, mint amit a mamó már felajánlott neki!

—Apám, vigyázz mire készülsz! Ha vér szerinti lányodnak ismered el Ilitát, akkor ezzel elismered, hogy leendő unokája jogosult a császári trónra! - szólt közbe Jorikó.

Apja kezében megállt a villa. Majd újra mozdult.

—Nagyon sokára lesz még Ilitának fia, ha lesz egyáltalán! Ha most rögtön szülne is, mire akkora korú lesz mint te...

—Az nem is lesz olyan sokára! Akkor én még valószínűleg nem leszek császár, hiszen még fiatal vagy apám, nem is kívánom hogy hamar örököljek utánad, akkor tehát minden adva lesz ahhoz, hogy vetélkedés legyen köztem vagy a fiaim és Ilita fia közt, hogy melyikük is legyen a leendő császár! S amennyire megítélhetem Úa mamó unokájának leendő vagyonát, nem sok esélyt adok arra, hogy e trónharcból én kerüljek ki győztesen, holott én vagyok a te igazi, vér szerinti fiad, és te is tudod, hogy Ilita fiához semmi közöd nincs, és nem is lesz!

—Valóban - bólogatott a császár, s most megmozdult a villája, s belemélyedt a húsdarabba - valóban, ebben igazad van, egyetlen esetet kivéve!

—Milyen esetet kivéve?!

—Azt az esetet, amennyiben te most elvonulsz Ilítával, lepedőzöl vele, sőt, nem is csak most de jó sokszor, mindaddig míg Ilita meg nem fogan! S én azután ismerem el őt a lányomnak, hogy már fiút szült tőled, tehát megszülte az unokámat! Ha netán leányt szül, sebj, akkor újra próbálkoztok! Végképp arra hogy ő a lányom, rájöhetek én akkor is, ha ő már szült egyszer vagy akárhányszor! Azt hogy a gyermekei tőled vannak, senkinek nem kell tudnia. De én tudni fogom, hogy az én unokáim, te is tudod majd hogy azok... tehát még csak az sem lehetséges, hogy a saját gyermekem és unokáim közt törjön ki a trónharc, mert a saját gyermeked lesz Ilita fia! Utánam te leszel a császár, az meg mindegy lesz neked, hogy teutánad Ilita fia uralkodik-e vagy valami más nőtől származó gyermeked, mert mindegyik egyformán a fiad lesz! Mindenesetre ez jelentős áldozat a részemről Úa mamó - nézett határozottan az „örömanýára” a császár - s remélem ezt értékeled majd megfelelőképpen... nagyonis megfelelőképpen! Annál is inkább, mert még nem is mondtam hogy így lesz, ez csak amolyan hangosan gondolkodás, sőt, még a fiam sem mondott erre igent!

—Eszem ágában sincs igent mondani! - tört ki Jorikó. —Hát nem veszed észre, hogy a mamó csak be akarja vásárolni magát a családunkba...

—Persze hogy ezt akarja, én is ezt akarnám a helyében, ha volna annyi eszem és pénzem! - bólogatott tele szájjal a császár.

—De hiszen úgy látom hogy neked apám nem elég hogy eladod Vaszaszinak, azaz Vaszaszi fiának a lányodat, húgomat, Mielát, most még engem is el akarsz adni, sőt, nem is engem, csak a *nemzőképességemet*, ráadásul egy mamónak! Ebbe nem egyezem bele! Nem, nem és nem, még Dzeoripexim kardjáért sem! - azzal a kardot leoldozta a derekáról és az asztalra csapta.

—Bolond vagy fiam, természetesen azt kell tenned amit parancsolok.

—Jorikó lehet hogy azt kell tegye - szólalt meg most Ilita - de nekem már nem kell azt tennem! Én ugyan mondtam már tegnap Jorikónak, hogy nem egyszerűen egy mamó lánya vagyok, hanem egy dazsan unokája is, de lehet hogy nem hitte el. Ám ha mamó lányának tartanak is, de az nem tagadható, hogy különleges mamó leánya vagyok, mert anyámnak van annyi vagyona, mint egy igazi dazsannak! És mondtam már Jorikónak, de most is tartom magamat ahhoz, hogy én nem lepedőzöm vele egyszer sem nemhogy többször, sem vele sem mással, senkivel és sehányszor, kivéve azzal aki majd feleségül vesz! De ha akar is feleségül venni valaki az még nem elég, előbb megnézem, aztán majd elválík, hogy igent mondok-e a leánykérésre! Nagyon sajnálom felséges császár, de a saját méltóságom oka folytán kénytelen vagyok ezt a tervet a leghatározottabban visszautasítani! Előbb választom a Szép Utat mint ezt a tervet, tehát nagyon szépen kérlek ne is gyözködj erről!

A császár nagyot nézett e szavak hallatán, majd így fordult a fiához:

—Valóban egy dazsan unokája volna Ilita?!

—Én csak azt tudom hogy egy fegyveres férfi képe előtt fohászkodott, és valóban ezt mondta, de nemigen hiszem el, festethetett akárkivel a mamó ilyen képet, ravasz asszony ám ez, és amit mond annak már a felét sem hiszem el!

—És kinek a lánya vagy?! - kérdezte Úától a császár.

—Nem mondom meg.

—Mondd csak mégis, mert emlékszem ám jól a rég meghalt dazsanokra is! Személyesen ismerem valamennyit húsz évre visszamenőleg!

—Teljesen mindegy mit mondok, nyugodtan mondhatja bárki ennek vagy annak a gyermekének magát, és biztos hogy azt hinnéd, hogy hazudok.

—Ez igaz... - bólogatott a császár elgondolkozva. —Hanem én hajlamos vagyok mégis hinni neked! Egy közönséges mamó nem merne ennyire nagyravágyó lenni, ugyanis!

—Ez mindegy - mondta Jorikó - mert amit kitaláltál apám azt sem én nem akarom, sem szerencsére Ilita!

—Csalódtam benned Jorikó, azt hittem barátok vagyunk, s hogy becsülsz valamennyire!

—Becsüllek is Ilita, azaz becsültelek, csakhogy aztán rájöttem hogy ki akarsz túrni a hatalomból, azt meg nem hagyhatom, és csodálom hogy csodálsz az indulatomat, amikor ez részemről csak jogos önvédelem!

—Milyen hatalomból akarlak kitúrni te szerencsétlen, hát van egyáltalán hatalmad?!

—Majd lesz! Majd megszerzem! Egész Najpá ura leszek, s mindenki reszketni fog nem is a haragomtól, de szemrezdülésemtől is! És Najpában csak *egy* császár lehet, s ha az én leszek, akkor nem lehet az a te gyermeked!

—Kivéve ha te utánad lesz császárrá.

—Énutánam az én gyermekem legyen császár. - vágta rá rosszkedvűen Jorikó.

—Attól hogy valaki az én gyermekem, lehet még a te gyermeked is.

—Eh, akkor sem lehet ez, mert a törvényes gyermekem és a te gyermeked majd... - kezdte Jorikó, aztán elhallgatott és döbbenten meredt Ilitára.

—De hát az imént mondtad, hogy ezt nem akarod! - szólt közben Ilitához a császár. És Ilita neki válaszolt:

—Hát úgy ahogy mondtad Tengil császár, *úgy* nem is akarom!

—De hát csak nem arra gondolsz, hogy... - és most a császár hallgatott el döbbenten.

—Én nem gondolok semmire. Hogy is merészném azt ostoba nő létemre?! Én csak úgy fecsegek a vakvilágba. Én csak azt mondom, hogy mit *nem* akarok. A nők nem merészelhetnek akarni, de gyakorta merészelnek *nem* akarni ezt vagy azt!

S most megszólalt Jorikó:

—Hitemre mondom, igazad van! Amindenségit! De ebből elég legyen, ne hazudozz hogy te ilyen meg olyan ostoba vagy, mert ez nem igaz! Nem igaz, és szerencsére nem igaz, tudniillik mert ostoba nőt nem vennék feleségül! Így azonban egészen más a helyzet! Tetszik az elszántságod Ilita, sőt...

De most megszólalt Tengil császár.

—Mit beszélsz fiam?! Mire készülsz te?!

—Apám, eddig a pillanatig vak voltam! De most kinyílt a szemem, tehát úgy döntöttem, hogy ezennel feleségül kérem Ilitát!

—Megtiltom!

—Kérlek apám gondold meg! E házasságnak roppant előnyei lennének...

—El is hiszem, a mamónak és a lányának!

—Nekik is, de nekünk még inkább! Végtére is gondold meg kérlek, miért elégedjünk meg azzal a hitvány kis semmiséggel ami abban a nagy teremben van, miért hogy csak morzsákat kapjunk Őa vagyonából, amikor megszerezhetjük az egészet is?! De ez még nem is minden, mert hát vedd észre kérlek, mire készül a mamó: meg akarja szerezni magának az egész császárságot! És jól tudja rólam, hogy már én is régóta ezt fontolgatom! Tulajdonképpen több tervet is készítettem erre, csak mindegyik ott hibádzik, hogy nincs hozzá pénz, legalább az elinduláshoz! De neki van pénze! És ez az Ilita éppoly elszánt, mint én vagyok! Továbbá, mégiscsak egy dazsan lánya, bár bevallom, most már az sem érdekel ha esetleg nem az. Hozzám illik! Van egy nagy célja mint nekem, és ráadásul e cél ugyanaz!

—De fiam, sürgősen verd ki ezt az ostobaságot a fejedből! Ha kiderül hogy a fiam egy mamó lányát vette feleségül, hát az még nagyobb tekintélyvesztés, mintha a lányommá fogadnám!

—Ellenben lesz sok pénzed. S a pénz, az is a tekintély egy formája, még hozzá mérhető és megszámlálható formája! - szólalt meg maga Őa mamó.

—Elhiszem, hogy lehet annyi pénzed, mint egy dazsannak. De más dazsanok is vannak. Attól tehát még nem fogod visszahozni a császárság aranykorát! - sóhajtotta a császár, szemlátomást szomorúan. —Mert ha biztos lehetnék benne... igen... akkor nem haboznék. Akkor azt mondanám, hogy áldásom rá! Végtére is ha enyém minden hatalom, akkor nem számít hogy ki mit beszél, mert akinek nem tetszik a pofája, vagy a karattyolása sérti a fületem, azt lefejeztetem. De még ha annyi pénzed volna is mint két vagy három dazsannak összesen, akkor sem biztos a siker. Sőt, több mint kétséges, mert sokan összefognának ellened... s eképp a fiam, Jorikó ellen!

—Vállalom a kockázatot! Jó harcos vagyok, és hadvezetési képességeimben is bízom! - húzta ki magát Jorikó.

—Meg kell ezt még gondolni fiam! Azt hiszem alszom erre egypárat! - állt fel a császár, s így szólt:

—Távozni óhajtok!

—Ahogy parancsolod felséges császár! - tért vissza a szertartásos udvariaskodás modorához Úa mamó, majd lágy mosollyal az arcán meghajolt előtte.

* * *

Alig adta oda Dzsamnak Miela a regényét elolvasásra, alig távozott tőle talán ötven méterre, hogy a közelben látott rózsalugas felé vegye az irányt, amikor azt vette észre, hogy egy vonzó külsejű fiatalember közeledik feléje. Éppenséggel ez nem volt újdonság, elég sok mindenféle ember mászkált most errefelé, hiszen Vaszaszi dazsan népes kísérettel érkezett ide, sőt még Zak szukó emberei is felbukkanhattak akárhol. Ez azonban nem viselt kardot vagy más fegyvert, ami azt jelezte hogy szolga.

No ez sem volt még szokatlan, mert szolgából is volt épp elég, igazság szerint több mint katonából vagy nemesből, csak hogy ez a szolga egyrészt olyan gazdagon volt kiöltözve hogy az nemegy nemesnek is szíve-vágya lehetett volna, másrészt elkövette azt a hallatlan merészséget, hogy megszólította Mielát, a császár lányát!

—Üdvözöllek szépséges Miela, hódolatom gyönyörű külsődnek, de még inkább bámulatos éleslátásodnak, igazságérzetednek, s legkiváltképp csodálatos írói leleményednek! - és a fiatal ember mélyen meghajolt.

—Hát te ki vagy és honnan tudsz arról, hogy írogatok?! - kérdezte Miela, de csak pár pillanat múlva, amikor felocsúdott bámulatából.

—Megmondom hogy ki vagyok. Én vagyok a te leghűségesebb olvasód, sőt, mondhatni rajongód! Biztosíthatlak róla, kevés írásműved lehet, amit el ne olvastam volna. És tudd meg, hogy életem egyik leghőbb, legforróbban kívánt és remélt vágya teljesedik be most nekem, e pillanatokban, amikor találkozhatom Veled, ki az egész világ legnagyobb és legfontosabb személye vagy a szememben, igen, te vagy az Meila, mert még egy ilyen nő mint te, nincs egész Najpában, de egészen biztos, hogy az egész világon sem!

—Miela a nevem, nem Meila. - rezzent meg a legyező Miela kezében.

—Nem. A te neved Meila. Csak álneved az, hogy Miela. Hiszen te csak tudod, hogy miként hívnak téged, és e nevet nem is egyszer egészen pontosan leírtad abban a művedben, melynek *A meztelen igazság* címet adtad! Márpedig ha annak a címe igazságra utal, méghozzá meztelen igazságra, tehát minden elkendőzés és takargatás nélküli igazságra, akkor úgy kell legyen, hogy a te neved Meila!

—Nem tudom hogy miként ismerheted a legendámat, de Meila, nos, az nem én vagyok, már amiatt sem, mert én természetesen még szűz vagyok, Meila pedig egészen határozottan nem az, nagyonis nem az, legalábbis a legendám vége felé! De figyelmeztetlek idegen, kit kénytelen vagyok így szólítani mert még a nevedet sem mondtad meg ami nagy szemtelenség, figyelmeztetlek hát, hogy ha most azt mondd hogy ezen könnyen segíthetünk, hogy tehát én se legyek szűz mint Meila, akkor úgy szájon váglak, hogy nem sok marad a fogaidból!

—Mire ez az ellenséges hang, sokkal jobban tisztellek annál, hogy bármi kellemetlent is tegyek veled, hát nem mondtam volna tán, hogy te vagy a legnagyobb nő számomra az egész Világmindenségben, hogy veled a szememben senki nem versenyezhet?! Különben Derdi a nevem.

—Miért vagyok én olyan nagyszerű neked, tán mert császárlány vagyok?! Hiszen úgy látom hogy gazdagabb vagy mint én, holott mégis szolgafélének látszol - mosolygott keserűen Miela - azt meg nyilván még a csöcselék is tudja, hogy a császári család alig gazdagabb, mint valami tehetősebb mester!

—Kit érdekel hogy császárlány vagy, a szememben azért vagy messze sokkal különb bárki más nőnél, mert te vagy legalábbis Najpában az egyetlen litu nő!

—Ismételen figyelmeztetlek téged, hogy a legendáimból, bármennyit olvastál is – bár hogy miként azt el nem tudom képzelni – de szóval ezekből egyáltalán semmiféle következtetést ne mészélj levonni az én erkölcseimre! - mondta Miela gyanakvóan. —Meglehet tán hogy szívesen költöznék el Lituba ha létezne ez az ország, s ha úgy volna minden bizonylyan úgy élnék én is

mint a lituk, de ez e pillanatban semmit nem jelent, mert ez itt és most ahol élünk, ez nem Litu! Én itt nem litu vagyok, hanem a császár lánya! Tehát ha arra gondolsz hogy én most mindjárt lepedőzöm veled, épp csak nem az út közepén hogy a közlekedést ne akadályozzuk, nos, akkor igen nagyon tévedsz! De még egy szoba mélyén a puha ágyon sem lepedőzöm veled! —Juj de gyanakvó vagy! Megnyugtatlak, semmi ilyesmi nem állt szándékomban, egyszerűen szeretnék egy kicsit elbeszélgetni azzal, aki azokat a zseniális regényeket kitalálta!

—Mi az, hogy „regény”?

—Anyám nevezte el így az írásműveidet, e szót a „rege” szóból fabrikálta. Ő ugyan nem sok művedet olvasta el, nem úgy mint én, ellenben úgy vélte jogos, hogy e műveket megkülönböztessük azoktól, melyek valódi legendák. A legendáknak ugyanis nem ismerjük a szerzőit, de amiket te írtál, azoknak igen, hiszen tudjuk hogy a te alkotásaid, a te *szellemi gyermekeid*, ahogy nevezted őket! És én is helyesnek tartom ezt, elvégre miért is ne élvezhetnéd a szerzőnek járó jogos megtiszteltetést! Te tehát nem legendákat alkotsz, hanem regényeket. És milyen nagyszerűeket!

—Most már aztán ki vele, hogy honnan tudsz a... a *regényeimről*!

—Onnan, hogy a palotában írtad őket.

—Na és?!

—Kevés fontos dolog történhet a palotában, amiről nem tudunk.

—De hát miként?!

—Aként, hogy a palota, az nem Litu! Ha pedig nem az, nos, akkor Barbária, hogy a regényed egyik kedvenc kifejezését idézzem. Minden Barbária, ami nem Litu! És Barbária, az olyan hely, ahol a pénz uralkodik. Tehát pénzért mindent megtehetsz, megvehetsz... még híreket is.

—És szabad tudnom végre, ki az isten vagy te, és miért érdeklődöl szolgáló létedre olyan kiváltsággal a palota dolgai felől?!

—Talán amiatt, mert nem szolgáló vagyok. Különbözik mint mondtam talán, nem én érdeklődöm ennyire, hanem édesanyám. S meg is mondom, hogy miért. Ővele majdnem ugyanaz történt mint a császári családdal: elvesztette hatalmát! Igaz, nem ő hanem apja, amikor ő, tehát anyám, még kisgyerek volt. De hát ez felséges apáddal is így van, Miela: nem ő személyesen vesztette el a hatalmát, hanem cseppet sem dicső ősei! No és hát édesanyám, aki különben egy dazsan leányának mondhatja magát születése jogán, ő feltette, hogy visszaszerzi az őt megillető hatalmat és gazdagságot.

—Azt ne a palotánkban keresse, mert ott épp e kettőből talál a legkevesebbet: hatalomból és gazdagságból! - mondta keserűen Miela, majd megindult előre egy pad felé, s leült rá. Derdi követte, s le is ült mellé, minden engedély nélkül.

—És miért épp a regényem érdekelte őt? - kérdezte Miela.

—Egyszerűen mindent tudni akar, mert ki tudja mi mikor lesz hasznos! És őt nem érdekli különösebben a regényed Miela, egyik regényed sem. Éppenséggel azt mondta hogy nem rosszak, tetszenek neki, de tudod anyám nagyonis a mindennapi valósággal foglalkozik, és nincs is sok ideje hogy álmodozzék, mert a pénzszerzéssel kell foglalkoznia, hiszen ha nincs pénz, akkor nincs hatalom meg semmi sem! De azért tetszenek neki amiket írtál, ő maga is azt mondta, hogy nagyon szépen, sőt, *vonzóan* találtad ki Litut! Ami viszont engem illet, én szinte beleszerettem Lituba, s eképp szinte beléd is, bár akkor még nem is láttalak! De most hogy látlak, cseppet sem vagy csúnyább mint amilyennek elképzeltelek, sőt, még sokkal szebb is! De hát meg különben is az eszed, fantáziád tetszett meg leginkább eleinte, nem az arcod amit akkor még nem is láthattam, és alig várom, hogy újra olvashassak tőled valamit! S mert tudom hogy minden utazásodkor minden regényedből el szoktál hozatni magaddal egy példányt, emiatt megkérlek rá, hogy a legújabbakból ajándékozz meg egy-egy példánnyal! Mert szerintem legalább három kell legyen nálad, amiből még egy sort sem olvashattam! Igen boldoggá tennél velük!

Miela, bár igyekezett hűvös és elutasító lenni, de le sem tagadhatta önmaga előtt, hogy úgy érzi mintha hájjal kenetnék a hátát. Hiszen tulajdonképpen erre a pillanatra várt egész életében, hogy megbecsüljék az írásait, s írásain keresztül önmagát! Hogy legyen egy hűséges rajongója... azaz, *legalább* egy! De hát már nem is egy van, mert ennek a Derdinek az anyja is

elolvasta ha nem is mindegyik művét de néhányat, s ha nem is rajong értük, de legalábbis tet-szenek neki!

Érezte hogy hevesen dobog a szíve, hogy ereiben a vér szinte versenylóként futkározik, arca kivörösödött a forróságtól, holott nem is volt nagyon meleg az idő. Erőnek erejével igyekezett legalább némi kis józanságot erőltetni magára, s megkérdezte:

—De most már halljuk, hogy is juthattak el a műveim hozzátok?!

—Végtelenül egyszerűen: le lettek másolva!

—Lehetetlen, rendszeresen ellenőrzöm, hogy megvan-e mindegyikből mind a három példány, amit másolnak a szolgálóim belőlük!

—De ezt például még biztos soha nem láttad! - húzott elő egy papírlapot a zsebéből Derdi, és odanyújtotta Mielának. —Tessék, ez egy oldal az egyik regényedből!

—De hiszen ezen nem is írás van, csak mindenféle ákombákomok! És az sem tintával, hanem valami rút maszattal!

—Az a helyzet Miela, hogy ez nem egyszerű írás, hanem ha hiszed ha nem, de saját édesanyám találmanya! Gyorsírásnak nevezte el! Tudod, a betűk alakja meglehetősen bonyolult, soká tart lerajzolni őket. Mennyire hasznos volna viszont, ha ugyanolyan sebesen lehetne írni is mint beszélni! Hát ezzel az írással lehet majdnem olyan gyorsan! Látod, egészen egyszerű jelekből áll, hullámvonalból, függőleges, vízszintes és ferde vonalakból, kampókból, s ezek jelentése is változó attól függően, hogy mekkorának rajzolják őket, s hogy milyen magasra rajzolják! Nézd csak: van két ferde vonás, egy függőleges és egy vízszintes, van egy alul nyitott és egy felül nyitott félkör, egy hullámvonal, és két kampó! Ez kilenc jel. Van mindegyik kétféle hosszúságban, az tizennyolc variáció, s mindegyik lehet kétféle magasságba rajzolva, tehát alul vagy felül az előzőhöz viszonyítva, az összesen harminchat lehetőség! Ez bőven elég az összes napja mássalhangzó jelölésére.

—Na és a magánhangzók?! - kérdezte kíváncsian Miela, és közelebb hajolt a papírhoz. Arca ezáltal egyetlen közelségbe került Derdiéhez, de ezt észre sem vette. Elkapta a felfedezés, az újat megismerés láza.

—A magánhangzók közül a leggyakoribb az „e”, ezt ki sem írjuk, mert minek, hamar rájövünk a leírt szóból, hogy ott e betűnek kellene állnia, s mert nem írjuk le, gyorsabb az írás! Ha nagyon muszáj leírni, akkor egy teljes karikát rajzolunk, de ez csak akkor kell, ha félreérthető volna az „e”-betű hiánya. Az „a”-hang jele eképp egy egyszerű pont, de szó belsejében ezt sem szoktuk kiírni, hanem úgy jelöljük, hogy az előtte levő mássalhangzó vonalát felül megvastagítjuk.

—És ha szó elején áll ez a hang?

—Akkor sem írjuk ki, minek, ha azt látjuk hogy „kkor”, hamar rájövünk, hogy oda „akkor” van írva!

—De így nem tudod megkülönböztetni azt a szót, hogy „mellett” és „amellett”!

—Ha nagyon fontos az az a”-hang, akkor kiteszem a szó elejére az „a”-t jelölő pontot. Aztán az „i” hangot úgy jelölöm, hogy az előtte levő mássalhangzónak a végét vastagítom meg. A többi ritka magánhangzó jelzésére is vannak speciális jelek, de nagyon ritkán írjuk ki őket, kizárólag ha félreértés veszélye fenyegetne, mert egy szó általában egyértelmű már akkor is, ha egyetlen magánhangzó sincs jelölve benne, de főleg egyértelmű, ha legalább az „a”, „e” és „i” hangok vannak jelölve benne! Emellett sok-sok rövidítése is van ennek az írásnak. Nézd csak, ide ez van írva, biztos felismered melyik részt olvasom... - és Derdi olvasni kezdte a gyorsírá-sos szöveget:

—„Hogy is mondhatod hogy szeretsz - szólt szemrehányó hangon Meila a litu férfihoz - amikor a szemem láttára szeretkeztél az imént két nővel is a tengerparton?! Csak le akarsz fektetni engem is! De én tisztességes nő vagyok!

—Nagyon barbár vagy még. Nem értesz semmit. A szerelem, a szeretet és a szeretkezés három teljesen különböző dolog!

—Aha, most mindjárt azt mondod, hogy azokkal csak szeretkeztél, de engem szeretsz, holott jól tudom, hogy velem is csak szeretkezni akarsz!

—Hogyne, nem is titkolom hogy boldogan egyesülnék veled, de amit mondtál, nem igaz. Én azt a két lányt szeretem is, nem csupán szeretkeztem velük. De értsd meg Meila, rengeteg embert lehet egyszerre szeretni! Mi itt Lituban mind szeretjük egymást, s ennek így kellene lennie az egész világon! Nemileg nem vagyunk hűek egymáshoz, tehát a te fogalmaid szerint nem, de hűek vagyunk egymáshoz nagyon is érzelmileg, mert megbízunk egymásban, mert segítjük egymást, s az hogy életünk bármely pillanatában számíthatunk a másik segítségére, az a legcsodálatosabb érzés, amit egyáltalán el lehet képzelni!” - és Derdi befejezte az idézet felolvasását.

—A meztelen igazság. - mondta elmerengve Miela.

—Igen, abból van az idézet. És azért épp ezeket az oldalakat hoztam el megmutatni neked, mert tudod amíg idáig el nem jutottam az olvasásban, addig is nagyon élveztem a művedet, izgalmasnak tartottam, s egészen izgatónak a gondolatot, hogy van egy egész nép, s bármikor bárkivel szeretkezhettek, még mások előtt is, mondhatom, olvasás közben állandóan olyan kemény volt a férfiasságom, hogy talán diót is lehetett volna törni vele - nevetett Derdi - de ha hiszed ha nem, amint e sorokat is elolvastam, egyszeriben semmi nemi vágyam nem volt már, teljesen lelohadt a vágyam, ellenben valami különös borzongás fogott el, mert megértettem, hogy itt egyáltalán nem csak a meztelenkedésről van szó, hanem valami sokkal mélyebb dologról is, megértettem, hogy abban a címben hogy „A meztelen igazság”, abban a címben nem az a szó a legfontosabb, hogy „meztelen”, hanem hogy „igazság”! Megértettem, hogy ez a regény a szeretetről szól és nem a szeretkezésről! És hidd el hogy ezután már egészen más szemmel olvastam a regényedet, és biztos ismered a saját művedet, tudod, hogy épp ezután a rész után jóval kevesebb a lepedőzés a regényedben mint az eddig eltelt oldalakon, de én mondom neked hogy mégis ezután sokkal izgalmasabb volt a számomra a regényed, mert már mást láttam benne, már nemcsak a külcsínre figyeltem, nemcsak a verekedésekre meg a lepedőzésekre, már mást is észrevettem benne nemcsak azt, amit a najpa hajósok erkölcstelenségnek neveztek... egyszerűen csodálatos élményt nyújtott az elolvasása! És ezután alig vártam, hogy olvassam a következő regényedet!

Miela csillogó szemekkel hallgatta Derdi szóáradatát. Nagyot nyelt, mélyet lélegzett, nem is egyszer, melle szinte hullámozott a ruha alatt. És ő maga is tudta hogy csillog a szeme, ugyanis érezte hogy az bizony azért csillog, mert alig bírja a könnyeit visszatartani.

—Ezt szerettem volna hallani... ezt... már nagyon régóta... - suttogta.

Majd megint erőnek erejével igyekezett kiverelkedni magát e zsongító érzéshullámból, mert ő, aki annyit írt a szerelemről is, még hozzá mindig elitelően, ő most nagyon is érezte, hogy veszélyesen közel került ahhoz, hogy maga is beleszerelmesedjék valakibe: ebbe a Derdi nevű akárkibe, akiről tulajdonképpen még semmi de semmit nem tud a néven kívül, csak azt, hogy semmi esetre sem tartozik még a kicsit előkelőbbek közé sem.

—Mivel van írva ez a szöveg? - mutatott a papírra, inkább csak azért kérdezve meg ezt, hogy legyen ideje magához térni.

—Kihegyezett vékony szénrudacskával. A szénrudacskát körbetekerjük vékony szalaggal, így nem koszolja össze a kezünket. Sokkal gyorsabban lehet írni vele, mint tintával, s jó a vastagításokhoz is, mert elég csak jobban rányomni a papírra.

—Na de most már sokadszor kérdezem, válaszolj hát Derdi: ki másolta le nektek e legendámat?!

—Megmondom, ha megesküszöl rá, hogy semmi bántódása nem esik!

—Esküszöm!

—Ne haragudj, de ez nem elég! Mondd ezt: —„Ha bármi bántalmára lennék is, úgy semmisüljön meg az összes regényem, égjenek el és még a hamvaik se maradjanak meg!”

—Úgy legyen! - bólintott komolyan Miela.

—Sosszá tette. Tudod, ő épp Úa mamó hetérája volt korábban, amikor még nem lépett ki a te szolgálatodba.

—Tény hogy egy mamótól váltottam ki, bár a mamó nevére nem emlékezem, na de hát... de hát...

—Nem személyesen volt anyám hetérája, az akit a mamójának hittél, tulajdonképpen csak anyám üzletvezetője a fővárosban. Na de arra talán emlékszel, hogy aránylag nem is lett sok pénz elkérve Sosszáért! Gondolj bele Miela, egy olyan fiatal és gyönyörű hetérát mint Sosszá, aki annyiféleképp tud írni, gyönyörűen, nagyon gyorsan is, emellett művelt, szellemes társalgó – nos, egyszerűen nem bírál volna megfizetni, ha az igazi árát kérjük érte! Természetesen kifejezetten azért kértünk érte olyan mondhatni jelentéktelen összeget, mert nagyonis előnyösnek tartotta anyám, hogy legyen a császár lánya mellett is valaki, aki értesíti őt a fontos tudnivalókról. De emiatt ne haragudj rá, tényleg ne, mert hüen szolgált téged, még ha nekünk is lemásolta a regényeidet gyorsírással egy példányban.

—Na de hát mégiscsak felháborító, hogy minden pillanatban utánam kémkedett!

—Dehogy kémkedett, nem kutakodott szándékosan a titkaid után, egyszerűen nyitva tartotta a szemét, s ha érdemesnek tetszett valami amit lát, akkor azt nem hallgatta el előlünk. Különben is, hát nem örvendesz-e neki, hogy életműved egy példánya megvan valahol a világban, tehát akkor sem veszne el amit alkottál, ha valamiképp az összes többi példány ami van nálad és a palotában, megsemmisülne?!

—Igen, igen, de hát Sosszá akkor sem volt hozzám hűséges, mert hozzád volt az!

—Anyámhoz. És ezen nem csodálkozhatasz. Sosszá a csőcselék közé született, korán elárvult, lopni próbált hogy éhen ne haljon, s épp le akarták nyúzni a bőrét emiatt, amikor anyám megvásárolta. Ugyan ki máshoz is lenne hűséges?!

—Szóval a te anyád egy mamó. És még csőcselékből is hajlandó hetérát fogadni!

—Láttad Sosszán, hogy honnan származott?

—Nem. Sőt, kiváltképp művelt és szép hetérának bizonyult mindig!

—És azt se feledd el, hogy te írtad azt is, hogy a Najpához vetődő lituk milyen emberségesen bánnak a csőcselékkel, s hogy azok boldogan lesznek litukká, és nagyon jó litu lesz belőlük!

Miela elnevette magát.

—Mindent meg tudsz magyarázni!

—Bocsáss meg de nem én magyarázom meg, te magyarázod meg Miela, mert te írtad ezt, én csak fejedre idézem a saját tulajdon szavaidat!

—És ha anyád egy dazsan lánya, hogy lehet az, hogy mamó lett belőle?

—Talán elromlott a szépérzéke.

—Hogy érted ezt?

—Talán olyan felháborító gondolat furakodott agyába, hogy a Szép Út úgy lehet nem is olyan különösebben szép! - mondta gunyorosan Derdi.

Miela megborzongott.

—Bár én nem vagyok mamó, de ezzel kapcsolatban mélységesen egyetértek vele... undorodom a vérontástól!

—Én is. - bólogatott Derdi.

—Ez az írás azonban nagyon érdekelt! Meg kell tanulnom! Mindig az a bajom, hogy egyszerűen nem tudom olyan gyorsan írni a szavakat, mint ahogy kigondolom őket, s ez iszonyúan idegessítő, mert sokkal gyorsabban is alkothatnék ha gyorsabban tudnék írni! Ezt muszáj megtanulnom!

—Boldogan megtanítalak rá, szíves-örömet, életem egyik leghőbb vágya hogy a szolgálatodra lehessek! - válaszolta Derdi, azzal megfogta óvatosan – nem a papírlapot, hanem Miela papírlapot markoló kezét.

Miela keze megremegett, de végül nem húzta azt el onnan. De valami feszültség, az költözött belé, mert válla megfeszült, s kissé nyugtalan hangon így szólt:

—Ne kergess hiú ábrándokat Derdi, nem fogok lepedőzni veled!

—Tudom, tudom, ez Najpá és nem Litu! De barátok talán élhetnek Najpában is!

—Barátok... igen, azok élhetnek.

—Különben sem képzelhetek olyat, hogy lepedőzöl velem, elvégre nagyon jól tudom, hogy te Dzsamnak vagy szánva. Neki van joga hozzád, nem nekem, s nem okozhatok értékcsökkenést a tulajdonában.

—*NEM* vagyok Dzsam tulajdona, kikérem magamnak az ilyen beszédet! - villant határozottan Miela szeme, és szinte kiáltotta e szavakat. —Dzsam egy bunkó, nem szeret olvasni, ő egy... egy... eh, mindegy! Én önmagam vagyok, magamé, egyedül magamé, s bár talán gyávának mondható, az vagyok, de inkább választom a Szép Utat, semhogy eltűnjem hogy ezt bárki kétségbevonja!

—Jó, jó, na, bocsánatodért esdeklek, nem akartalak felidegesíteni, de hát akkor is tény ami tény, hogy Dzsam felesége leszel, s ezzel csak azt akartam bizonyítani előtted hogy eszem ágában sincs túlzott reményeket táplálni, különben is, hogy jövök ahhoz én, hogy olyasmit képzeljek hogy te meg én... Én csak beszélgetni szerettem volna egy olyan zseniális nővel mint te!

—Ennek örülök, de az még egyáltalán nem tény hogy én Dzsam felesége leszek! Ennek van némi esélye, de a vadász se kezdje forralni a kopasztóvizet a madárnak, amikor még le sem lőtte azt!

—Ezt örömmel hallom! De ugye valóban a barátodnak tartasz? - és most másik kezét is rátette Miela karjára.

—Igen, nagyon szívesen mondalak a barátomnak. - válaszolta Miela, és elmosolyodott.

Ebben a pillanatban kiáltást hallottak.

—Mi történik itt?! Mit képzelsz magadról, te rühes eb?! - s ahogy arra kapták a fejüket, egy láncingbe öltözött, kivont kardot szorongató férfit pillantottak meg, tőlük talán négy lépésre.

Miela azonnal elrántotta a kezét, de hiába, mert tudta, hogy már úgyis látta ezt a férfi. És bizony már az is illetlenség volt hogy egy padon ült Derdivel, oly közel hozzá, de az hogy császárlány letére hagyta hogy egy mamó fia fogdossa a karját, nos, ez olyasmi, amiről tudta, hogy ezt soha senki nem bocsátja meg – habár nem neki, de Derdinek! Őt épp mert császárlány, nem merik megölni, habár ilyen esetben könnyen kinéz a halál a nőnek is. De őt nem fogják megölni, ő túl fontos ahhoz. Hanem Derdi...

S meg sem gondolva mit tesz, felugrott és Derdi elé pattant.

—Ne bánts! Én Miela, a császár lánya megparancsolom hogy hagyd őt békén, minden ami történt az én hibám, én parancsoltam neki, hogy masszírozza meg a karomat! - kiáltotta a katona felé.

—Láttam amit láttam, és kötelességem megvédeni Dzsam úrfi menyasszonyát a zaklatástól! Bocsáss meg! - szólt a katona, és még közelebb lépett.

—*NEM* vagyok Dzsam menyasszonya! - kiáltotta Miela.

—Ez nem tőled függ, úrnőm! - rázta meg a fejét a katona, azzal még közelebb lépett, egy mozdulattal ellökte onnét Mielát, felemelte a kardját...

Miela legszívesebben sikított volna, mert biztos volt benne hogy most vége Derdinek, egyetlen rajongójának. Hogy is védekezhetne egy mamó fia fegyvertelenül a harchoz nyilván jól értő, fegyveres katona ellen!

Derdi maga erről vélhetőleg egészen másképp gondolkodott. Mozdult a keze, gyorsan, nagyon gyorsan, elkapta a katona csuklóját, megperdült, átvette a hátán a katonát, az ráesett a padra, ami összerogyott alatta. De a katona kezét még mindig szorította Derdi. S most rálépett a katona torkára hogy az ne kiálthasson, s keresztülszúrta annak hasát a katona saját kardjával, még meg is forgatta a sebben a pengét. Ezután megragadta Miela kezét.

—Gyere, fussunk! - húzta maga után.

Mielának esze ágában sem volt tiltakozni. És Derdi csak jó kétszáz méterrel távolabb állt meg.

—Mi lesz most?! - lihegte Miela. Nem szokott futkározni.

—Semmi, hacsak meg nem látott valaki. - vont vállat Derdi.

—De mégis... hiszen megölted őt!

—Naná, nem is hagyom hogy ő öljön meg engem! Arról már nem is beszélve, hogy így megmentettem a te jó híredet is! Azt azért köszönöm, hogy megpróbáltál megvédeni.

—Nem is tudom miért tettem... - pirult Miela. —De tényleg, most mi lesz, hiszen ott a hulla!

—Azt hiszik majd, hogy valami erre kóborló zsvány tette. - vont vállat Derdi. —Rám biztos nem gyanakodnak majd.

—Tényleg, hiszen ez elképesztő volt, ez amit műveltél, hiszen legyőzted őt fegyvertelenül, te kiváló vitéz vagy!

—Az vagyok. - mondta Derdi minden szerénység nélkül.

—Hogy lehet ez, hiszen egy mamó fia vagy!

—Az, s emiatt a hetéraházban lakom, de tudod a harckészség nem azon múlik hogy ki hol lakik, hanem hogy ki mit tanul! Nekünk sok a pénzünk, anyám megfizethetett kiváló harcművészeket, hogy tanuljak tőlük.

—Azt mondtad undorodol a vérontástól.

—Ez tökéletesen igaz is.

—Mégis kibeledzted szemrebbenés nélkül a katonát!

—Undorodom a szartól is, mégis kitörlöm a fenekemet ha muszáj! Az ember sok mindent megtesz még ha nem szereti is! - vont vállat a fiú. —De most jobb lesz ha elválunk egymástól felséges császárlány, nem akarom hogy még egyszer kínos helyzetbe hozzalak!

—Ne mondd hogy császárlány. Mondd csak hogy Miela, ahogy eddig tetted! Ez sokkal barátságosabb! - nézett rá szerelmes mosollyal Miela.

—Ahogy kívánod, Miela! Éljen boldogul, életem végéig emlékezni fogok a megtiszteltetésre, hogy beszélhettem veled, Lituföld kitalálójával!

—Ne mondd ezt! Nem mehetsz el így!

—Muszáj.

—Nem teheted! Megígérted, hogy megtanítasz a gyorsírássra!

—Nem voltam akkor eszemnél. Nem tehetem meg ugyanis. Nincs rá mód!

—Miért nincs?!

—Mert nincs rá mód, hogy találkozzunk egymással feltűnés nélkül, talán néhány pillanatot kivéve. De ne aggódj, Sosszá jól ismeri ezt, majd ő megtanít téged.

—De... de... - és Miela kétségbeesetten kezdte el tördelni a kezét. —De nekem meg kell tudnom, hogy mi a véleményed a regényeimről!

—Zseniálisak.

—Részletesen kell tudnom! A szereplők jelleme... a tájleírások...

—Talán megoldható volna hogy azt mondd, hogy felolvasást akarsz tartani anyám hetéraháinak, akkor eljössz a hetéraházba, s ott nyugodtan beszélgethetünk. Azt is mondhatod hogy virágrendezést akarsz tanulni anyámtól, ő nagy mestere e tudománynak. Akár azt is mondhatod, hogy ki akarod próbálni, milyen a nővel való lepedőzés.

—Igen, ezt mind mondhatom, de hát ez... ez sokba kerül...

—Neked ugyan semmibe, hiszen máris bőven megfizettél érte!

—Ugyan mivel?!

—Hát a regényeiddel, amik nálunk vannak! Gyere csak bármikor nyugodtan, én leszek a legboldogabb, ha láthatlak!

—Akkor... akkor ma este... - rebegte Miela.

—Ma este nem lehet, mert apád és bátyád időzik nálunk. De akár holnap napközben is. - s mert Derdi lépéseket hallott, így szólt:

—Várni foglak! - azzal hirtelen átölelte Mielát, s hihetetlen merészséggel arcon csókolta, majd búcsút intett neki, s eltűnt az ösvény kanyarjában.

—Várj csak... megyek hozzád... suttozta a lány, és immár saját maga előtt sem tagadhatta, hogy örülten szerelmes lett a mamó fiába.

—Miért sírsz felséges Miela?! - kérdezte valaki az oldala mellett.

Odafordult.

—Sírok?! Én?!

—Könnyes a szemed! - bizonykodott a katona. —Csak mondd meg ha valaki megbántott, mondd meg a nevét, s azonnal miszlikbe aprítom!

Miela a szeméhez nyúlt. Valóban, hiszen ő könnyezik!

—Á, biztos mert valami a szemembe ment az előbb - észre sem vettem, hogy kicsordultak a könnyeim! Egy ostoba szellő okozhatta, s a szelet nem vágthatod szét a kardoddal! - nevetett idegesen.

—Kérlek gyere biztonságosabb helyre, beljebb, mert valaki megölte egy katonánkat a rózsálgasban, talán valami zsvány lehetett, egészen elszemtelenedtek mostanában, hogy már ide is bemerészkednek! Gyere be a házba, útközben majd vigyázok rád!

—Megyek. - bölintott engedelmesen Miela, s megindult előre.

* * *

Míg Derdi Mielának udvarolt, nem is éppen minden siker nélkül, azalatt Vaszaszi dazsan is jelentős sikereket ért el ami egy bizonyos nő magábabolondítását illeti, holott egyáltalán nem is ez volt a célja, ez tulajdonképpen eszébe sem jutott.

De hát úgy volt ez, hogy Vaszaszi sok mindent szeretett az életben. Szerette a szép nőket. Szerette a pénzt. Szerette a jó italokat (azt aztán igen nagyon szeretete!), szeretett jókat enni is, és a hatalmat is fölöttébb szeretete, főként, mert az előbbi örömeiket leginkább csak hatalommal lehetett megszerezni. Mégis, legisleginkább talán dicsekedni szeretett!

S úgy vélte, van mivel dicsekednie, s van is kielőtt. Végtereis itt van nála a császári család, akik igazán nem élnek másból csak a hírnevükből, lévén hogy egyetlen komolyabb vagyontárgyuk sincs, csupán a palota a fővárosban, s az ahhoz tartozó nem is olyan igazán nagy palotakert! De most aztán kissé megalázza őket, a gazdagsága megmutogatásával! No nem nagyon, nem túlzásban, csak illedelmesen, úriemberhez méltóan... de úgy, hogy egye meg őket a sárga irigység! Elvégre miért is hogy állandóan hajlongania kell a semmi-hatalmú csak nevéből élő császár előtt, amikor ő az erősebb, vagyonosabb, s ezáltal úgy is tekintheti hogy életrevalóbb?! Természetesen nem teheti meg hogy nem hajlong, hogy nem udvariaskodik – de a maga módján igenis visszafizeti ezt nekik! Érezzék csak hogy ki az erősebb, ki a vagyonosabb!

Most mindjárt kezdi is az egészet. A császár a fiával a hetéraházban időzik, nos, kihasználja egy kis megszégyenítésre az alkalmat! Itt van egyedül a felesége, felhergeli egy kissé... hadd egye a méreg amikor a saját nincstelenségére gondol! Ez már különben azért is célszerű lesz, mert kissé tán magába száll, és nem hordja majd olyan magasan az orrát mint a leánya, még inkább igyekszik majd hogy Miela leánya a fiához menjen... No igen, Miela, az aztán igazán pökhendien tud viselkedni időnként! Ahogy az néz, de még beszél is... Jó is lesz ha elkápráztatja a felséges anyukát, akkor talán beszél a leánya fejével! Mert Miela mintha nem lenne tökéletesen elragadtatva a házasság gondolatától!

—Megtisztelnél vele felséges császárné, ha váltanál pár szót velem! - fordult Mirtalhoz.

Mirtal nem is válaszolt neki csak bölintott egyet nagy kegyesen, ezt aztán beleegyezésnek véelve Vaszaszi így szólt:

—Erre parancsolj! - és bevezette őt az egyik szobába. A falra Najpá egy nagy térképe volt kiterítve. Nem valami pontos térkép, nem volt jellemző az akkori térképekre a pontosság, de ami a lényegesebb folyókat és hegyeket illeti, azok be voltak jelölve rajta. No és a legislegfontosabbak, a birtokhatárok is.

—Ez az én birtokom! - mutatta meg az igazán jókora területet Vaszaszi. —És még ez a sziget is hozzám tartozik, meg ez a félsziget itt! Najpá délkeleti részén én vagyok a legnagyobb dazsan!

A császárné bólogatott. Ez így volt igaz, bár ezt eddig is tudta.

—Most itt vagyunk - mutatta meg a térképen Vaszaszi - de a legfőbb és legerősebb váram itt van! Aránylag nem túl messze, három nap alatt oda lehet érni. Na és nagyon remélem hogy megtisztelsz majd a látogatásoddal ott is, természetesen felséges férjeddal együtt, mert igen szeretném ha megmutogathatnám neked a lótenyészetemet! Ezerháromszáz kitűnő hátassal rendelkezem, nem beszélve természetesen a katonáim lovairól, mert mindegyiknek van egy külön, saját lova, mert nem úgy van nálam mint némely szegényebb dazsanoknál, hogy alig van lovas a seregükben, nekem minden egyes katonám lovaskatona! De ezen felül is még van egy hatszáz fős elitcsapatom, ott minden katonának három lova van: az egyik amin a csatába vonul, a másik amire ráül az összecsapás előtt, tehát a csatamén, és egy harmadik, ami a fegyvereket és a málhát hordozza! Úgy bizony! Továbbá, a váram számos szobáját kiváló műalkotásokkal ékítettem fel. Külön termem van az agyagszobroknak, külön a festményeknek, külön a féldomborműveknek, külön zászlótermem van amit a legyőzött ellenségeim zászlóival dí-

szítettem, és van természetesen külön termem a kiváló fegyverek számára, sőt, erre három terem is van! Ezt mind szeretném megmutatni neked. Ott nem is ilyen hitvány körülmények közt szállásolnák el benneteket mint itt, de hát ez csak egy kisebb szukó birtoka, ott nálam azonban olyan ágyon aludnál aminek minden porcikája színarany! No és aztán a borospincét is megmutatnám. Van olyan borom ami már harminc év óta érlelődik! Még apám rakatta el oda a hordóval. Különben nem is igazi pince, egész alagútsrendszer van a váram alatt, s ennek tekintélyes része teli van ezekkel a kiváló bort tartalmazó hordókkal!

Aztán még szót kell ejtenem róla, hogy ott igazán méltó lenne a kiszolgálásod. Bárdolatlan, faragatlan népség ez itt Zak szukónál, nem tudják hogy mi a tisztelet, de a feleségemnek csak öltöztetőnőből van több mint húsz, hogy már ne is beszéljek a sok-sok többiről, s ezekből amíg nálunk időzöl, bőséges mennyiséget bocsátanak a rendelkezésedre! No és aztán láthatod itt a térképen hogy e vár tengerparti, van jókora flottám is, s van egy kirándulóhajóm, ennek a korlátait tömör ezüstből készítettem, ezen elviszlek majd egy kis hajókázásra... - és Vaszaszi csak beszélt-beszélt tovább. És nagyon élvezte, amint láthatta a császárné arcára kiülő sóvár irigységet.

S hogy ezt fokozza, egyszercsak ezt mondta:

—Tulajdonképpen felséges császárné, az az igazság hogy amilyen szép vagy, megérdemelnéd hogy mindebből a sok jóból amit neked nyújthatok ne csak ilyen rövid ideig részesedj amíg nálam vendégeskedel, de egész életedben! Végtére is semmiben sem maradsz el a feleségemtől, Csuától szépségedet illetően! De hát ilyen a Sors: Tengil császár felesége lettél! Na de legalább te vagy a császárné, s hát olyan az élet hogy valamit valamiért, és e tiszteletre méltó cím bizonyára jóval több örömet nyújt neked, mint az, hogy nagy birtok úrnője legyél! - és gonoszul elhallgatott.

—Ezt most azért mondod, mert azt akarod a tudomásomra hozni, hogy ha nem volnék a császár felesége, akkor megkérnéd a kezemet?! - kérdezte éles hangon a császárné.

—Nem, nem, dehogyis, ez eszembe sem jutott, hogy is merésznék ilyesmire gondolni... meg különben is, hiszen nekem van feleségem!

—No igen... de hát azt hittem erre célzol, már amiatt is mert oly igen szeretnél rokonságba kerülni a császári családdal!

—Ugyan ki ne akarná, hiszen a megtiszteltetés amit ez jelent... - kezdte Vaszaszi, de Mirtal közbevágot.

—Lárfári, még hogy megtiszteltetés! Beszéljünk nyíltan Vaszaszi: te azt akarod hogy a fiad a lányomat feleségül vegye, aztán mielőbb szülessék egy unoka, s ez az unoka legyen majd a császár, miután a férjem megtért az őseihez! Vagy nem így van?!

—Nos, ezellen tulajdonképpen semmi kifogásod nem lehet felséges császárné, elvégre ez az unoka nemcsak nekem lesz unokám, de a te unokád is lesz! Meglehet tán hogy úgy gondoltad eddig hogy Jorikót illeti meg a császári trón, de hát ez az unoka is a véred lesz!

—Ez igaz, nincs is kifogásom ezellen, ebben igazad van, de élek a gyanúval hogy leginkább mégiscsak amiatt óhajtod ezt, hogy amíg az unoka kicsi, addig mint régens, a te fejedet ékítse a császári hatalom dicsősége!

—Ebben sincs semmi rossz. - vonogatta a vállát Vaszaszi. —Sőt, ha már ilyen őszintén beszélsz velem Mirtal császárné, hát akkor a szemedbe mondom én is, hogy ez még sokkal jobb is lesz mint ami most van, mert bár én nem lehetek császár hiszen nem számítok Teszeolauki császár leszármazottai közé, de mint császári régens, mint tehát majdnem-császár, hatalmat is birtokolok majd a kezeim közt, hisz épp az imént mutattam meg hogy mekkora a hatalmam, gazdagságom, fegyveres erőm, s így némileg helyreállíthatom majd a császári család tekintélyét, természetesen nem a magam, de az unokám számára!

—Tehát lényegében te akarsz majd parancsolni mindennek felett.

—Amíg az unokám kicsi.

—Hagyd ezt Vaszaszi, nem olyannak nézel ki mint aki azután képes lenne kiadni a hatalmat a kezéből!

—De igen, én olyan vagyok, legalábbis ha az unokám méltó lesz rá.

—Mindig találsz majd valami ürügyet rá hogy épp miért ne tedd azt!

—Ez már a jövő zenéje felséges asszonyom, s különben is: a hatalom olyan, hogy egyrészt az erősek kezébe való, oda is illik, másrészt nem is lehet a gyengék kezében, mert azok meg sem képesek ragadni, tehát bármi történjék is majd a maga idejében, törvényszerű hogy épp úgy történjék ahogyan, másképp egyszerűen ugyanis nem lehetséges! A jövő az erőseké, a győzteseké! A világon mindig az erősek maradnak fenn, aki gyöngé az meghal, de nem is szabad hogy életben maradjon, mert csak megfertőzne mindent gyöngeséggel, s hogy is nézne ki egy világ, melyben a gyengeség uralkodik?! Aki gyenge, az pusztuljon, vagy ha életben marad, akkor csak a sarokban a helye, szolgaként, s örüljön ha az erősek maradékát odavetik neki! Nekem van egy célom, s ezt el is érem, s aki utamba áll, azt eltaposom!

Majd hirtelen a császárné szemébe nézve így szólt:

—Szeretném ha nem haragudnál meg rám a későbbiekben felséges asszonyom, ezért kérek értesd meg a fiaddal hogy mi a helyzet, s ne legyen akadályozómmá! Nem szeretnék bánatot okozni neked!

A császárné összeresztette.

—Majd... majd igyekezni fogok beszélni a fejével...

—Az erős én vagyok! - mutatott végig a térképen Vaszaszi. —S beláthatod hogy igazam van, bár amit az előbb mondtam, abból egyvalami nem igaz.

—Mi nem igaz?

—Az, hogy a jövő az erőseké. Ugyanis nemcsak a jövő, de a jelen is az erőseké! - azzal öklöbe szorította a kezét, az öklöt Mirtal orra elé dugta, s amikor a császárné rémülten pillantott rá, bal keze mutatóujját finoman a császárné álla alá dugta, s vele felemelte a nő fejét hogy a szemébe pillantson.

—Láttál már bivalycsordát, császárné?! - kérdezte.

—Nem, még soha! Miért...

—Akkor nézz meg egyszer egy olyat! Mindent legázol ami az útjába áll! Ez vagyok én! Bivalycsorda! Eddig még mindig győztem, mert én nem a művészeteknek élek mint sokan, még ha szeretem is a műalkotásokat! Én hódítok, én gazdag vagyok, én erős vagyok, és reszkessen akire haragom lesújt! Aki nekem nem engedelmeskedik, az csak egyet tehet: imádkozzék ősei szelleméhez, hogy szívesen fogadják a soraikba a lelkét! - azzal megfordult, és egyetlen szó nélkül ott hagyta a teremben a térkép előtt a császárnét.

* * *

Vaszaszi dazsan igazán meg volt elégedve magával! Úgy látta, teljes sikert aratott terve, hogy elkápráztassa a császárnét! Sőt, nemcsak elkápráztatta, de meg is ijesztette! Végülis ebben semmi érthetetlen nincs. Egészen természetes hogy megijedt. Semmi hatalma. Semmi. Abszolúte semmi. A verébszarnál is kevesebb. Már a császárnak is semmi a hatalma, miféle hatalma is lehetne a császárnénak?! Ha akarná, simán meg is erőszakolhatná. Senki nem szólna érte. Azaz, a császár szólna. Ha merne. De nem merne, hehehe! No igen, természetesen ha kiderülne, sok másik dazsan és helytartó érezné úgy, hogy kötelessége megtámadnia őt, a császár becsülete védelmében. Bár talán nem is olyan sokan... mindegyik a másiktól várná, hogy elkezdje a becsületvédő hadjáratot... és ő Vaszaszi amúgyis erős. No igen. Megtehetné. Nem teszi meg, de megtehetné ha nagyon akarná! Teljesen a hatalmában van a császár. Ez fenejó érzés! És tudja ezt a császárné is! Beszél majd Jorikó fejével, hogy ne nagyon háborogjon, mert akkor az régen rossz neki... úgy bizony!

Hanem, ha már egyszer eszébe jutott az erőszak, kedve támadt egy kis lepedőzésre. Miért is ne, a császár és Jorikó úgyis javában ezt teszik a mamónál az ő pénzén! Hm... próbálkozzék a császárnénál?! Eleinte természetesen tiltakozna a látszat kedvéért... de azután engedne. Engedne, mert fél. De ha nem engedne, akkor sem kürtölné ki a szégyenét. És nem választaná a Szép Utat sem... vagy mégis?! Eh, hagyjuk! Végéreis ott a saját felesége, Csua, az is van olyan szép mint a császárné!

De amíg ezt eldöntötte magában, azalatt Vaszaszi szorgalmasan védte a jóféle bort, s így most mire beállított Csua szobájába, már messzire dőlt belőle az alkoholpára.

—Sikerült! Szinte hasraesett a hatalmam előtt! - bőfögte elégedetten Csua arcába, majd lero-
gyott az ágyra. —Na gyerünk asszony, vetköztess le, aztán szopogasd egy kicsit hogy felálljon!
—Már megint ittál, pedig megígérted... - kezdte szomorú arccal a szemrehányást a nő.
—Hé, most mit ugatsz, hát megengedtem hogy pofázz?! A fenébe is, hát miért is ne ittam
volna, a császár is szórakozik, a fia is...
—De ők biztos nem itták le magukat. Miért nem mész te is Vaszaszi a hetérákhoz szórakozni?
—Nem kioktatást kértem tőled, hanem egészen mást! Gyerünk, húzd le a csizmámat!
Csua neki is veselkedett, de nem állta meg, hogy ezt ne mondja:
—Igazán becsülhetnél annyira, hogy ha már leiszod magadat, nem akarsz lepedőzni velem!
Hát azt hiszed hogy van kedvem ilyenkor ahhoz, hogy...
—Te dög, kuss legyen, pofa be! - kiáltotta Vaszaszi, azzal a fölibe hajló Csua arcába rúgott a
csizmás lábával. Csua arcát előntötte a vér, és a szoba sarkába gurult. Hangosan jajgatott. —
Hát mi a rossebnek rontod el az örömet, semmi rosszat nem tettem csak egy kicsit jól akar-
tam érezni magamat, a rohadt életbe! Még csak nem is ittam sokat! Hogy baszódnál meg, ha
már velem nem akarod, te mocskos szuka! De most ellátom a bajodat! - azzal felemelkedett, s
dülöngélve Csua felé közeledett. Ezt látva Csua felpattant, s bár orrából-szájából dőlt a vér, de
kiszaladt a szobából. Vaszaszi utána akart menni, de még az ajtóig sem ért, máris összeesett
és ott a földön hortyogni kezdett.

Csua arca másnap nem igazán festett szépen! Végülis nem tört el az orrcsontja, bár az lehet
hogy a porcogó megrepedt benne, mert a legkisebb érintésre is pokolian fájt, és úgy megda-
gadt hogy csak a száján át bírt lélegezni. Ehhez képest az hogy nemcsak az orra volt kék és
lila színű de az ajkai is itt-ott, már igazán nem sokat számított. És még szerencsésnek mond-
hatta magát hogy legalább egyetlen foga sem tört ki, sőt, csodálatosképpen még csak meg sem
lazult.

Nem igazán kereste a férjével a találkozást, de hát ez óhatatlanul bekövetkezett egyszer,
aránylag nem is késő délelőtt, s ekkor Vaszaszi csodálkozva meredt rá:

—Hát veled meg mi történt?!

—Te disznó! Gondolkozz csak, majd rájössz! - sziszegte felé mérgesen a felesége, és el akart
mennni. De Vaszaszi utánaugrott és elkapta a kezét.

—Hé, csak nem azt mondd hogy ezt én tettem volna?!

—Ki más?! Tényleg azt hiszed, hogy van itt bárki is rajtad kívül, aki kezet merészelne emelni
rámm?!

—Miért is ne, tegnap is valaki megölte az egyik katonámat, biztos egy zsvány, bár csudamód
bátor lehetett ha egészen idáig be mert hatolni a faluba, és igazán aggaszt az eset mert nem
tudom hogy mit akart itt, mert még csak ki sem rabolta a hullát! Biztos nagyobb zsákmányra
pályázott, s a katonám csak rajtakapta leselkedés közben! Ha pedig egy ilyenbe botlasz, nem
hinném hogy kíméli az életedet!

—Hát épp ez az, akkor megölne és nem megverne! Te állat! Hullarészeg voltál és majdnem
agyonvertél, most meg semmire nem emlékszel vagy csak úgy teszel!

—Kikérem magamnak az ilyen hangot, nem félek tőled hogy hazudjak neked, ha azt mondom
hogy nem emlékszem, akkor az úgy is van!

—Még lehet hogy nem félsz tőlem, sőt ezt nem is kétkem, de lehet hogy szégyelled a viselkedé-
sedet, akkor meg egyszerűbb ha letagadod!

—A francba is asszony, ne hergelj, ha én vertem is szét a képedet, nincs azon mit szégyellnem
mert biztos megint halálra idegesítettél, mint azt rendszeresen szoktad, azt pedig neked kell
szégyellned!

—Ahhoz képest hogy halálra lettél idegesítve, igazán élőnek tűnsz még most is!

—Fogd be a pofád te szemérmetlen nőszemély, egészen biztos hogy te voltál a hibás, és még
jobban is kéne szégyenkezned mint különben, mert épp most nem kellett volna renitensked-
ned, hát nézd meg magadat, hogy fogsz a császár elé állni ilyen pofával?! Legalább az ilyen
rendkívüli alkalmakkor erőt vehettél volna magadon hogy úgy viselkedj mint egy illetudó nő-
höz illik, a bűdös életbe is! Mit fog szólni a császár! Azistenit, legszívesebben jól megvernélek

most amiért ezt művelted, szégyent hozol az egész családukra, egyedül azért nem osztom ki amit megérdemelsz, mert akkor még szarabbul néznél ki!

—Ne aggódj drága férjem, majd azt mondom hogy elestem és bevertem az arcomat egy lépcsőfokba!

—Eh, úgysem hiszi azt el!

—Az igaz, de úgy tesz majd, mintha elhinné, és ez a lényeg!

A császár valóban úgy tett mint aki elhiszi a mesét, habár még az sem kizárt hogy valóban el is hitte. Nem kétséges, ha belegondol jobban talán gyanakodni kezd, hogy hátha mégsem a lépcső volt az oka Csua sebesülésének, bár még akkor is kétséges hogy érdekelte volna-e őt az ügy. De bele se gondolt, mert egészen más dolgokon kellett törje a fejét. Mert ugye Úa mamó meg a mamó lánya, meg az ő fia, Jorikó...

Nemigen törődött Csúával.

Ő nem törődött a dazsan feleségével, egészen másképp állt azonban a kérdéshez az ő felesége, Mirtal császárné! Résztvevően érdeklődött, hogy ugyan mi történt Csúával. A nő neki is ugyan- azt mondta, hogy leesett a lépcsőn.

—Hát igen, igen, néha bizony megtörténik hogy mi nők nem tudjuk magunkba fojtani ellenke- zési vágyunkat, aztán feldühödik a férjünk, meglők, nem is akar semmi rosszat, de mi mégis lebuszkázunk a lépcsőről...

—Nem lökött meg.

—No persze, persze, természetesen, én csak azt mondom hogy úgy is történhetett volna... - azzal sajnálkozó arccal távozott.

Jorikó is észrevette Csua arcának jelentős minőségromlását. És egyáltalán nem hitt a lépcső- mesében, de annyira nem, hogy amikor szerét ejtette hogy találkozzék húgával, így szólt hoz- zá:

—Amennyiben netán mégis úgy döntenél hogy hozzámész Vaszaszi dazsan fiához, úgy nyu- godtan megmondhatod neki, hogy ha úgy bánik veled, mint az apja Csua úrnővel, akkor kite- szí magát ama veszélynek, hogy a kardomba szalad! Különben én magam is figyelmeztetem majd erre!

Miela hálás mosollyal nyugtázta e szavakat, de nem az volt a leglényegesebb, hanem az hogy Jorikó e szavakat épp akkor mondta, amikor maga Vaszaszi is hallhatta! És igazán nem tet- szettek neki. Szinte hálás volt tehát amikor előbukkant Zak szukó, és meghívta a császári csa- ládot hogy nála is tiszteletüket tegyék. Nagyon helyes, egyelőre ne lábatlankodjanak itt, Csua közelében! Amíg Zaknál vendégeskednek, addig Csua nyugodtan borogathatja az orrát, estére talán elfogadhatóbban néz majd ki!

Zak szukó ünnepélyes ebédre hívta a császári családot. Az ebéden nemcsak ő maga vett részt, de felesége Plikka úrnő, és leánya, Mea is.

Az ebéd alatt Plikka ugyan nem sok szót ejtett, maga Zak azonban annyit beszélt, hogy szin- te be sem állt a szája, sőt a szája nemcsak be nem állt, hanem még enni is alig tudott pár fala- tot. És jószerivel mást sem beszélt, csak csupa olyasmit, ami Meát előnyös színben tüntette fel. Dicsérte szépségét, néhány szóval még okosságát is, elmondta hogy szerény, hogy illem- tudó, hogy tud írni-olvasni, egyedül csak azt nem mondta hogy szűz, de csak azért nem, mert ez magától értetődő volt. Leginkább azt emelte ki, hogy Mea az ő egyetlen gyermeke, tehát ki- nevezi általános örökösévé. Vagyis annyira feldicsérte hogy talán túlzásba is, épp csak a vak- nak nem bökte ki a szemét, hogy az a célja, hogy megpróbálja Meát Jorikóhoz adni!

Na már most, Zak szukó birtoka nem volt épp kicsi, de hallatlanul nagy sem, sőt, épp mert szukó volt, csak hűbéresnek számított, tehát amije volt, az igazából nem is az övé volt hanem Vaszaszié. Mindettől függetlenül azonban más körülmények között a császár esetleg megfon- toltta volna, hátha jó ötlet hogy Jorikó feleségül vegye Meát! Egyáltalán nem lett volna biztos hogy helyesli ha Jorikó így dönt, de legalábbis nem tartozott volna a kimondott lehetet- lenségek közé. Most azonban csak a fejét rázta. Nem mondott nemet, nem is kellett nemet mondania mert a szukó nem hozakodott elő nyílt ajánlattevéssel, de látszott a császáron hogy tudja miről van szó, és nincs a kedvére Zak ötlete. Miért is lett volna, elvégre Jorikó már ka-

pott egy házassági ajánlatot, még ha szigorúan véve is a dolgokat maga Jorikó kérte meg a lány kezét, de akkor is a mamó és a mamó lánya provokálták ezt ki, és hát az az ajánlat mégiscsak sokkal kecsegtetőbbnek tűnt! Szó se róla, egy mamó annyira sem tiszteletre méltó valaki mint egy szukó, de az is biztos hogy Zak házában feleolyan értékes műalkotásokat sem lát mint a mamónál, és ezekből amik vannak, ezekből sincs tizedannyi sem! És nincs egy ládában százezer arany, és nincs a tetején Dzeoripexim kardja! És főként nem mondják neki azt hogy ez mind az övé lenne! Pedig hiába hogy Jorikó már döntött, ő Tengil császár még nem döntött, meg akarja még ezt is fontolni mert egy mamó csak egy mamó... de ennek ellenére is kecsegtetőbbnek tűnik hogy Ilita legyen Jorikó felesége, mint Mea. Semennyire sem érezte úgy, hogy lenne bármi is ami Mea mellett szól.

De nem akart udvariatlan lenni, így amikor Plikka javasolta hogy Mea mutassa meg a kedvenc virágait Jorikónak, kedélyesen mosolygott hogy hát persze, Jorikó csak nézegesse meg azokat a virágokat. Szikrányit sem tartott tőle, hogy Mea elcsavarhatná Jorikó fejét. Elvégre Jorikó már választott is, szinte tűkön ülve várja hogy császári apukája rábólintson hogy feleségül veheti a mamó gyermekboszorkány-lányát, akkor pedig miért is legyen udvariatlan, hát sétáljanak egyet a fiatalok, úgysem lesz ebből semmi!

Sétáltak. De Mea előbb még nem a virágoskertbe ment, hanem a szobájába, ott lerakta a kardot...

—Hát nem megyünk a szabadba? - kérdezte Jorikó.

—De, mindjárt. - válaszolta Mea.

—Akkor miért raktad le a kardot?

—Utálom ezt a vacakot.

—De figyelj csak kérlek, tegnap is erre járt valami zsvány, és...

—Nem hiszem hogy ma is erre járna, de ha mégis, majd te megvédelmezel!

—Természetesen Mea kisasszony! - válaszolta erre Jorikó. Ugyan mi mást is mondhatott volna?!

—Nekem mást kell cipelnem. - folytatta Mea, azzal felemelte a tangenstáblázatot.

—Mire ez? - kérdezte Jorikó.

—Épp az a célom hogy elmagyarázzam neked majd odakint!

Bár ez nem úgy nézett ki mint aminek sok köze lehet a virágokhoz, de Jorikó csak ennyit szólt:

—Majd viszem én, hagyd csak!

—Nem, nem, ezt én viszem, ez életem értelme, ez az ami belőlem a legértékesebb, ezért is nem bízom szolgákra!

Jorikó számára ez kísértetiesen ismerős kezdett lenni. Majdnem úgy nézett ki minden, mint amikor a húga ír egy legendát. Az is éppily féltő gonddal szorongatja a hóna alatt a papírhalmot, főleg akkor, amikor még az az egyetlen példány belőle! Épp csak ez semmi esetre sem lehet legenda, mert bár csak egy pillanatra kukkanthatt még be a lapok közé, de ott csupa számot láthatott csak.

Kimentek aztán a virágoskertbe, oda, ahonnan azt a bizonyos tornyot is láthatták, azt, aminek apropóján elmagyarázta az ő ferdeségekkel kapcsolatos nagy felfedezését néhány napja Icuí szolgálójának Mea. Most lényegében ugyanezt tette, elmondta a tangensek titkát Jorikónak, csaknem ugyanazokkal a szavakkal. Sőt, nemsokára kihozott egy nem túl pontos de használható, házilag barkácsolt szögmérőt is Icuival, megmérte amit kellett, s közölte Jorikóval, hogy szerinte a torony a mérések alapján igen nagy, negyvenöt méter magas!

—Azaz, negyvennyolc és fél méter. Egészen biztos hogy annyi, mert azóta lemérettem a magasságát kötéllel. De ez a szögmérő még nem valami pontos, és természetesen mindig van mérési pontatlanság a távolságmérésekben is. A számításaim tehát negyvenöt métert adtak ki, de ez igen jó eredmény, mert a torony eredeti magasságához képest amit tévedtem, a három és fél méter csak 7.2%, és ne feledd el, hogy ez egyelőre az egyetlen szögmérő a világon, nincs ennél pontosabb, és ez még csak kísérleti példány! Sőt, most igen-igen távol vagyunk a toronytól, több mint hatszáz méterre a számításaim szerint, s így a távolsághoz képest ez nagyon kicsi hiba! Pedig egészen biztos hogy lehet még pontosítani a mérést, a távolságét is és a szög méré-

sét is! - és büszkén várta Jorikó reagálását, bár látszott azért rajta, hogy nemigen hisz benne, hogy elkápráztathatta a tudományával.

Jorikó nagyot sóhajtott. Okos ez a lány az biztos! És mert a húga is éppily megszállott volt, még ha más területen is, pontosan tudta, hogy mit érezhet Mea, és mire vágyik. Tudta ha nem akarja elszomorítani, meg kell dicsérje. És meg is érdemli a dicséretet. Megérdemli, meg is kapja, de vigyáznia kell, mert semmi esetre sem szabad annyira megdicsérnie, hogy azt higgye, feleségül is veszi. Mert az teljesen biztos hogy nem veszi feleségül. Meánál százszorta inkább neki való a mamó leánya! Mea talán szebb egy picit, de csak amiatt mert nem annyira gyerekes arcú. Nem kétséges azonban, idővel Ilita is „érik” még. De nem is ez a lényeg, hanem az, hogy Jorikó, épp mert ismerte jól a húgát, tudta, hogy soha az életben nem lenne boldog egy ilyen hajlamú feleség mellett!

Nem mintha nem becsülte volna ha egy nő a művészetekkel foglalkozik, pláne ha ezt mesteri szinten teszi. És végülis Mea is művészettel foglalkozik, úgy vélte Jorikó, a császárfi ugyanis hajlamos volt úgy vélekedni, hogy a tudomány tulajdonképpen a művészetek egy ága, elvégre a tudomány is a való világról akar valamit elmondani. De Jorikó azt is tudta, hogy őneki egészen más nő való. Mert először is, Jorikó elég őszinte volt ahhoz hogy bevallja, ő elég önző ahhoz, hogy olyan nőt akarjon magának, aki vele Jorikóval foglalkozik, és nem szenteli egész életét valami elvont foglalkozásnak, írásnak vagy matematikának, de másnak sem! Továbbá, ami tán még fontosabb, Ilita valóban neki való. Mert e három nőben, Ilitában, Meában és Mi-elában egyvalami közös: mindegyiküknek van valami nagy életcélja. Csakhogy Miela életcélja egyáltalán nem e világból való, mert Lituföldet nem lehet megvalósítani. Mea célja ugyan evilági, mert amivel ő foglalkozik, az hasznos lehet világi célok számára, hiszen létező dolgokról lehet megtudni valamit a módszerével – csakhogy ebből lehetetlen meggazdagodni. Mea túl elvont neki Jorikónak. Ám Ilita, ő nagyon más! Nem azért mert gazdag, bár ez is egy szempont, de főként mert éppen pontosan ugyanaz a célja mint Jorikónak: hatalmat szerezni, és visszaszerezni az uralkodócsalád tekintélyét!

—Gondolom, nem sokan becsülik meg, amivel foglalkozol! - szólt Meához.

—Honnan tudod?! - ámult a lány.

—Még talán a szüleid sem. - folytatta Jorikó.

—Igen, így van, de honnan tudod?!

—Van e téren tapasztalatom. A húgom írogat. Legendákat. És se apám, se anyám nem örül ennek, még ha el is tűrik.

—Érdekes nő lehet a húgod! De... de *neked* mi a véleményed erről, amit alkottam?!

—Elismerem, hogy hasznos. Elismerem, hogy nem akármilyen ész kellhet ilyesminek a kitalálásához. Talán még abban is igazad lehet, hogy alkalomadtán jó eszköz lehet egy háborúban, nyilván várostrom esetén, bár pillanatnyilag nemigen tudom elképzelni, hogy pontosan milyen körülmények között vehetném hasznát. De nem zárom ki, hogy lehetséges ilyen helyzet. Én tehát téged Mea egy nagyon okos lánynak tartalak, sőt merem állítani, hogy meg is kedveltelek, mert nagyon más vagy mint a többi nő, kicsit a húgomra hasonlítasz, tudod, és én szeretem a húgomat. Azt hiszem nyugodtan mondhatom hogy nagy örömömre szolgált a megismerésed, és tényleg így van, annak is örülök hogy megmutattad ezt a dolgot a ferdeségekkel, mert én mindig örülök ha valami újat és meglepőt tapasztalhatok. Nem üres udvariasság tehát, hogy örvendek a találkozásunknak. Szeretném ha barátodnak tartanál, mert én téged annak tartalak. Hanem, hát javíts ki ha tévedek, de nekem olyan érzésem volt az ebéd alatt, hogy a szüleid azt szeretnék ha a feleségem lennél! No és hát azt kell mondjam neked, hogy bár tényleg nagyon sokra becsüllek, de nem hinném hogy boldog lennél mellettem! Mert az nem baj hogy ezt a tangens-dolgót kitaláltad, sőt ismétlem nagyon örvendek neki, de én attól tartok hogy te még sok-sok ilyesmin töröd a fejedet, márpedig hozzám olyan feleség illik azt hiszem, akinek a számára én vagyok az élete legfontosabb értelme és nem a számok, ferdeségek, vagy bármi más tudományos dolog! Ezzel nem azt akarom mondani hogy bajnak tartanám hogy ilyesmivel foglalkozol, egyszerűen csak azt, hogy egy élet nem másból áll mint döntések sorozatából. Minden pillanatban döntenünk kell, hogy merre fordítsuk életünk szekerének rúdját, s ha elindulunk egy bizonyos úton, az azt jelenti, hogy nem járhatunk ugyanakkor egy másik úton

is! Ha te úgy döntesz hogy a számoknak élsz, az nem megvetendő, nem tisztességtelen mint ahogy gondolom sokan mondták ezt neked, én nem tartom annak, de akkor tudomásul kell vened, hogy te bizony így döntöttél, hogy tehát a te férjed a tangens, a ferdeség, vagy úgy általában a számok, és akkor nem várhatod el, hogy ugyanolyan családi életet élj, mint egy olyan nő, akinek eszébe sem jut a ferdeség vagy távoli dolgok magassága! Tehát ezesetben nem hiszem hogy lesz férjed Mea, de nem is kell férj neked, mert semennyire sem örvidenél a férjnek, csak bosszantó körülmény volna az életedben, mert elvenné egy csomó idődet amit másra akarnál fordítani legszívesebben! Még akkor sem volnál boldog egy házasságban, ha olyan férjed volna aki maga is valami tudománynak vagy művészetnek él, mert nem *egymásért* élnétek, csak *egymás mellett*, és csak nagynéha találkozótok hogy eldicsekedjete egymásnak az eredményeitekkel, de még az sem biztos hogy megértenétek amit a másik csinál! Igazából csak annyi értelme volna a házasságodnak hogy rendszeresen találkoztok az étkezések idejében, ellenben lenne egy csomó problémád a házassággal neked is, de férjednek is, mert mindketten a másiktól várnátok el, hogy megtegyen egy csomó olyasmit, amihez egyiktek sem érez kedvet, mert időigényes. Emiatt a házasságod tele lenne ocsmány veszekedésekkel. Neked Mea tehát nem férjre van szükséged, hanem olyan emberekre akik elismerik hogy remek dolgot művelsz, akik dicsérnek az elért eredményekért és újabb kutatásokra biztatnak. Neked Mea nem férj kell, nem család, hanem csodálók, rajongók, én tehát nem foglak téged feleségül venni Mea, mert sem én nem lennék boldog veled, sem te nem lennél az énmellettem, és én nem akarom tönkretenni sem a saját sorsomat, sem a tiedet! Ellenben arra biztatlak, hogy ne is menj soha férjhez, inkább igyekezz megismerkedni olyan emberekkel, akik értékelik azt amit csinálsz! Én magam máris jelentkezem elsőként ezek sorába, sőt ezt már meg is tettem, amikor barátodnak nyilvánítottam magamat! Barátnak ugyanis nagyonis alkalmasnak tartalak, mert tisztellek és becsüllek, épp csak a te éleetsorsod nem az ami egy feleség életere, de emiatt ne haragudj rám, mert te magad választod ezt a sorsot! Ezenkívül nagyon biztatlak arra, hogy összeismerkedj a húgommal. Láthattad most az ebédnél, és meglehet tán hogy nem tett különösebb benyomást rád, de ne hidd, hogy valami unalmas és sötét teremtés, csak mert olyan szótlanul ette végig a fogásokat, beszéljess csak el vele, és nem kétlem hogy nagyon fogja érdekelni, amit csinálsz! Jó barátnők lesztek! Ha akarod, megszervezem a találkozásokat!

Jorikó azt hitte, Mea elkedvetlenedik, bár igyekezett olyan kíméletesen közölni vele a rossz hírt hogy nem akarja feleségnek, amennyire azt csak lehet. De nem így történt, mert Mea egyre szélesedő mosollyal hallgatta, majd így szólt:

—Jorikó, ha illendő volna, most nyomban összepusztulnánk! El sem tudod képzelni, mennyire megkönnyebbültem! Tudd meg, hogy amit te most elmondtál, azt én már régóta tudtam, és eszem ágában sincs férjhez menni, a szüleim akarják csak azt! Igazság szerint azért is támadtalak le a találmányommal most, ismerkedésünk legelején, hogy elvegyem a kedvedet tőlem; azt hittem undorral az arcodon fogsz megfordulni és faképnél hagysz; de hát ez ami most történt a lehető legjobb: elismered érdemeimet, kiválóságomat, elismered hogy fontos dolgot fedeztem fel – és *mégsem* akarsz feleségül venni! Ó hogy én mennyire szeretlek téged Jorikó, milyen kedves vagy, hogy nem akarsz feleségül venni! Tudd meg hogy majdnem el is szöktem már itthonról, csak hogy férjhez ne kelljen mennem, egyedül amiatt nem tettem meg még, mert akkor hogy is kutathatnám tovább a számok titkát, miből élnék meg?! De te nagyon rendes vagy mert tökéletesen megértesz engem! Elfogadlak barátomnak, sőt, megtiszteltetésnek érzem hogy a barátom leszel, császárfi! És megkérlek rá hogy tedd is meg amit mondasz, és intézd el, hogy hadd ismerkedjem össze a húgoddal is!

Ezt megtennie Jorikónak igazán nem volt nehéz, tíz percbe sem tellett, és Mea nyugodtan cseverészhetett Mielával. Jorikó is ott ült a közelükben, de inkább csak amiatt hogy megvédje őket ha netán valami rosszakarató valaki arra ólálkodna, például egy zsvány, de semmi incidensre nem került sor. Ellenben végighallgathatta újra amint Mea lelkesen elmagyarázza az ő tangenseit, ezúttal Mielának, aki valóban nagy érdeklődéssel hallgatta azt. De annyira, hogy azt mondta, ezt rögvest bele is írja a legújabb regényébe! Csillogó szemmel kezdett ihleni, azt mondta már ki is találta az egész regény központi elemét, lesz benne egy magas torony, abba

lesz bezárva a hős nő, aki szeretne a litukhoz szökni, de bezárja azt oda a saját apja, nem enged el. Van azonban e lánynak egy szerelmese, aki maga is szeretne a litukhoz szökni, de nem a leány nélkül! És e bátor fiúnak lehetősége kínálkozik hogy belopakodjék a várudvarra, és ott ijával fellőjön a lány ablakába egy nyílve sszőre kötözött kötélcsomót, amin a lány majd lemászhat hozzá, csak hogy nem tudja hogy milyen hosszú kötelet vigyen magával! Ha ugyanis rövidet visz, akkor a lány nem tud lemászni hozzá! De túl hosszút sem vihet, mert azt fel sem tudja lőni! És az az igazság, hogy a fiú bár jó harcos, de nem nagyon ügyes célzó, nem kockáztathatja hogy fölösleges hosszúságú, s ezért feleslegesen nehéz kötélcsomót lő fel, s így elrontja a célzást. Olyan ugyanis a helyzet, hogy csak egyetlenegyszer juthat be a várudvarra, és csak egyetlenegyszer lőhet a rab nő ablakába! Sikerülnie kell tehát a nagy tervnek elsőre, s ezért élethalálkérdés a számára, hogy megtudja a torony pontos magasságát! Na és hát van vele egy okos litu nő is, és az kiszámolja neki a magasságot a távolból!

Miela egészen belelkesedett hogy milyen nagyszerű regényt ír majd ebből, és amíg mesélt, Mea csillogó szemekkel figyelte Jorikó hűgát, mert nagyon tetszett neki, hogy valaki ennyire rajong a felfedezéséért. Eközben természetesen megkedvelte Miela legendáit is, hiszen nem lehet nem kedvelni azt a művészetet, ami épp most készül „szellemi gyermekünk” megörökítésére... s amikor Miela már sokadszorra emlegette az ő lituit, akkor Mea megszólalt hogy jó-jó, ez nagyon szép, de tulajdonképpen kik is azok a lituk?! S Miela csak ekkor kapott észbe, hogy hiszen igaz is, Mea még azt sem tudja ki-mi is az a litu nép, mert nem mondta neki! Na de hát ez nem volt akadály, mert azonnal mesélni kezdett neki a litukról, elmondta a teljes tartalmát amaz első regényének, *A meztelen igazság* címűnek, s közben sandán figyelte Mea arcát, nem háborodik-e fel az erkölcstelenségen. Nos, jódarabig Mea csak szótlanul hallgatta, nem lehetett tudni tetszik-e neki, majd hirtelen nagyot sóhajtott, e szavakkal:

—Ha tudom hogy erről van szó, nem engedem hogy elmeséld nekem, Miela!

—Miért?

—Mert most hosszú hetekig szomorú leszek, ha csak eszembe jut a legendád, mert nem mehetek Lituba, holott hej de szívesen megtenném, ha módomban állna!

—Annyira szeretnél lepedőzni? - kérdezte ravaszul Miela, holott arra várt hogy Mea azt mondja: annyira szeretném ha szeretnének. De Mea ezt mondta:

—Azért mennék oda, mert szavaid szerint a lituk kiváltképp okos emberek, ott értékelnék a felfedezésemet, vagy ha ezt már ismerik is de hagynák hogy más efféléken törjem a fejemet, no meg nekem az is roppantul előnyös volna hogy ott senki nőnek nincs férje, nekem sem lenne, tehát tehetném amit akarok, senki nem szólna bele, az meg nem zavar hogy akkor férj nélkül nem lepedőznék mert az nem is érdekel... azaz mit is beszélek, épp ha ott vagyok még azt is megtehetném ha nagyon rámtörne a vágy, bár ismétlem hogy erről egyelőre nálam szó sincs! Igen, az a hely igazán pompásan megfelelne nekem! De hát mit tegyek, most szomorú vagyok, mert nem mehetek oda!

Erre aztán Miela szeméből eleredtek a könnyek, úgy elérzékenyült hogy végre lelki társra lelt, átölelte Meát, testvérének nevezte, s ekkor már ketten zokogtak, sajnálták egymást hogy nincs Lituföld, s erre az őket csendben figyelő Jorikó meg kellett állapítsa, hogy igaza volt amikor úgy sejtette hogy Miela és Mea kiválóan megértik majd egymást, mert lám ez a két örült nő valóban remekül egymásra talált!

Sokáig beszélgetett egymással Miela és Mea, és bőségesen volt témájuk, bár meg kell hagyni, leginkább Miela beszélt, alig bírta megállni, hogy el ne mesélje az összes regényének a tartalmát. Azaz, tulajdonképpen el is mesélte, ám épp hogy csak vázlatosan. Azt alig bírta megállni, hogy ki ne térjen minden részletre – de végülis megállta. Azt mondta, legjobb, ha Mea mihamarabb elolvassa az összeset! És Mea ezt boldogan meg is ígérte, mert valóban igen kezdte őt érdekelni ez a „legendasorozat”, s ezen nincs semmi csodálkoznivaló, tekintettel arra hogy igazán nem volt akkoriban bő választék Najpában az olvasnivalót illetően, sőt, még silány választék is alig akadt. És különben is nagyon kíváncsi lett a litu kultúra részleteire, hogy mit miként talált ki Miela, mert őt, amilyen kutatói szenvedéllyel rendelkezett, minden igen érdekelte ami különleges, és az nem tagadható, hogy Miela aztán igazán különleges népet talált ki!

Ráadásul nemcsak különlegeset, de hihetőt is, legalábbis Mea hihetőnek tartotta, úgy érte ezt hogy nem tartotta elvileg lehetetlennek, hogy létezhessek egy efféle nép. Nem hitte hogy létezik, de úgy vélte, a „természet törvényei” nem tiltják a létezését. Mea a társadalom törvényeit is a természet törvényei közé tartozónak tartotta. Fogalma sem volt ugyan arról, mi az hogy társadalomtudomány, ilyen akkoriban nem létezett sőt maga Mea sem találta ki e tudományterületet, de szilárd meggyőződése volt, hogy kell legyenek törvényei az embercsoportok szerveződésének is. Ő nem szándékozott e törvényeket kutatni, a matematika jobban érdekelte, de hitt abban, hogy ilyen törvények vannak, léteznek, és felderíthetők, ha esetleg nem is könnyen. És úgy vélte, Miela rátapintott valami nagyon érdekesre: kitalált egy teljesen más módon élő népet mint a najpa nép, ami mégis lehetséges volna!

Feltett szándéka volt, hogy elolvassa ezeket a műveket.

Igenám, de ekkor Mielának eszébe jutott, hogy ez némi kis problémába ütközik, mert minden művéből csak egyetlen példányt hozott magával, márpedig *A meztelen igazság* című most Dzsamnál van, Dzsam olvassa, holott illene hogy Mea az olvasást természetesen a sorozat első darabjával kezdje, sőt, ezt maga Mea is így akarta, módszeres, rendszerető ember lévén, hiszen az volt, nem is nagyon lehetett más, ő lévén a najpa nép tulajdonképpen legelső természettudósa!

—Azonnal vissza kell kérnem tőle! - döbbent bele Mielába a felismerés. —Semmi értelme hogy nála legyen, úgysem szeret olvasni, ezalatt már legalább a felét elolvashatta – ha elolvasta a felét, úgyis tudja milyen erkölcstelen vagyok, tehát el van riasztva tőlem ha egyáltalán el lehet riasztani ilyesmivel, ellenben örvend majd, hogy nem kell a többit is elolvasnia a regényből! Mea azonban egészen más mint Dzsam, Meát ez érdekli, őt illeti meg tehát a jog, hogy mielőbb olvashassa! - s így mondta is Meának, hogy az a mű most kölcsön van adva valakinek, de mindjárt megy és visszakéri, legkésőbb estére itt lesz vele!

És el is ment, bár azt nem mondta meg, hogy Dzsamhoz tart, azt pedig pláne nem, hogy szerelmes a mamó fiába. Annyira azért nem szavazott még bizalmat magában Meának. Különb is, Miela hajlamos volt úgy vélekedni, hogy ez a szerelem amúgyis halálra van ítélve – az biztos hogy Mea aztán semmi de semmit nem tudna segíteni neki, sőt, kérdéses az is, hogy akarna-e! Lehet tán hogy nem ítéli őt el, habár még ez sem biztos, de az annál bizonyosabb hogy Mea túl józan nő ahhoz hogy értékelni tudja a szerelmet, elvégre férjhez sem akar menni, különben az hogy ilyen józan és nem szerelmes-típus, az csak tiszta haszon, mert amiatt volt képes ilyen könnyen megbarátkozni a litu erkölcsökkel!

Mellesleg minden szerelmes-volta ellenére is elég józan volt maga Miela is ahhoz, hogy némi- leg kívülről szemlélje önnön állapotát. S így, kívülállóként szemlélve a vele történeteket, nem csekély iróniával gondolt rá, hogy ezzel, hogy a mamó fiába beleszeretett, ő most csak a jogos büntetését kapja! Nagyonis tisztában volt vele ugyanis, hogy e szerelem jelentős részben abból fakad, ha ugyan nem kizárólagosan, hogy Derdi rajong a regényeiért. Na már most, a regényei alig szólnak másról, mint igencsak furcsa erkölcsökről, amely erkölcsök semmiképp sem lennének lehetségesek a lituk körében, ha ott előfordulna a szerelem! Mert szeretet, az van a lituknál bőven, de szerelem csepp sem! Semmiképp sem lehet náluk szerelem, mert a szerelem mindig feltételezi a kizárólagosságot, vagy legalábbis ennek igényével lép fel, a szerelem érzésében tehát benne van a birtoklásvágy, márpedig a lituknál hogy is élhetne meg ez az érzélem, amikor alapelvük hogy nemcsak minden mindenkié, de mindenki is mindenkié?! Hogy bárki bárkivel?! Ez teljesen ellentétes a szerelem filozófiájával!

Miela tehát a regényeiben nem is egyszer igen alaposan kikelt a szerelem ellen, számtalanszor adott a lituk szájába olyan megnyilatkozásokat például, hogy a szerelem tulajdonképpen egyfajta elmebaj, hogy perverzió...

Akinek tehát tetszik a litukról szóló bármelyik regény, pláne ha az egész sorozat, nos, annak csak azért tetszhet, mert egyetért a lituk erkölcsével, ha nem is teljesen de javarészt, egyet kell tehát értsen azzal is, hogy a szerelem nem előnyös érzélem! Derdinek tetszenek a lituk, tehát Derdinek nem tetszik a szerelem, elítéli azt! Tehát ő Miela, aki annyira elítéli a szerelmet hogy ezt nemegyszer le is írta, ő most azért szerelmesedett bele, elveit megszegve, Derdibe, mert Derdi elítéli a szerelmet! Igazán nevetséges!

Mindenesetre bármilyen rokonszenves lett legyen is neki Mea, erről a titkáról nem beszélt neki, ezt túl veszélyesnek ítélte meg. Még ha nem is szándékosan, de akaratlanul is elárulhatta őt Mea!

Hanem elment Dzsamhoz, visszakérni a regényt.

Aránylag hamar megtalálta a dazsan fiát, sőt, úgy találta meg, hogy a kéziratköteg is épp ott gyűrődött Dzsam hóna alatt. De nemigen méltatlankodhatott Miela, hogy Dzsam nem vigyáz az ő féltett kincsére, ugyanis alig pillantotta meg őt a fiú, arcára boldog mosoly ült ki, s így kiáltott hozzá már messziről:

—Na végre, csakhogy megtaláltalak Miela, hol bújkáltál, van fogalmad róla, hogy mióta kereslek?!

—Miért, mi történt?! - sápadt el ijedten a leány.

—Hát csak az, hogy verjen meg az isten ha ez nem a legnagyobb szerűbb történet, amit valaha is olvastam! - emelte fel bal tenyerén a sok-sok lapot a fiú, jobb tenyerével pedig hatalmasat csapott rá. Erre Miela gyorsan kikapta a kezéből, nehogy a nagy lelkesedés miatt tönkrementen – ezután azonban ezt kérdezte:

—Nem tudom hogy jól hallottam-e...

—Naná, idefigyelj Miela, tartok tőle hogy egy bárdolatlan, műveletlen bunkónak tartasz, pusztán mert őszintén bevallottam neked tegnap hogy nem szeretek olvasni, de hidd el, ha netán az vagyok is aminek gondolsz, de beszélni azért még tudok ám, ha tehát azt mondom hogy ez nagyszerű mű, akkor az is!

—Hát máris elolvastad?!

—Igen. Tudod, belekezdtem még tegnap este, bevallom csak amiatt mert az adott szó kötelez és hogy előbb túl legyen rajta, és azt kell mondjam hogy elképesztően unalmas volt az első egy-két oldal, ásitóztam, majd leragadt a szemem, de azután belelendült a történet, és már csöppet sem voltam ám álmos, mire észrevettem magamat már éjfél is elmúlt, na aztán meg mégis álmos lettem, de akkor már hiába, mert akkor már javában ott voltak a hajósaid a lituk szigetén, és ott nagyon izgalmas volt minden, muszáj volt tovább olvasnom hiába voltam álmos, mert meg kellett tudnom, hogy izé... na mindegy, előttem nem fogok szemérmeskedni, minek szégyelljem kimondani ha te le merted írni, szóval tudni akartam, hogy lepedőzik-e az a regénybeli Meila is majd, és ha igen akkor kivel és hányszor, sőt, hogyan, azt mondtam hogy lefekszem amint ezt megtudom, és meg is tudtam, de akkor meg amiatt nem feküdhettem le, mert mire az a Meila széttette a lábát a lituknak, addigra meg azt is megtudtam hogy ott is akar maradni náluk, csakhogy rögvest tiszta sor volt előttem hogy ezt a szülei nem akarják hagyni, na, gondoltam, ebből még sok zűrje lesz, még az is lehet hogy megöli az apja ha megtudja hogy már nem szűz, szóval akkor már nagyon aggódtam Meiláért, és ezért volt muszáj tovább olvasnom, és tehát inkább többször jól megmostam az arcomat hideg vízben, mert tudtam hogy hiába fekszem le, úgysem tudnék aludni mert ezen járna az eszem, akkor meg már ha úgysem alszom akkor mindegy, akkor akár olvashatok is! Tehát végigolvastam hajnalra az egészet, mert én tudok ám nemcsak olvasni de gyorsan olvasni is még ha nem is szeretek, na akkor meg azonnal szólni akartam neked hogy ez nagyszerű, de akkor meg rögvest elnyomott az álom, csak délben ébredtem fel, s akkor nekikezdtelek keresni, de csak most találtalak meg! Szóval idefigyelj, én bevallom hogy egy unalmas, tintaszagú, kerge tyúknak tartottalak eddig, de most ünnepélyesen bocsánatodat kérem mert látom hogy ez egyáltalán nem igaz, és remek nő vagy, igazi zseni, és megtisztelnél vele, ha a barátodnak tartanál!

—Annak tartalak! - motyogta döbbenten Miela, mert Dzsam e reakciójára igazán nem volt elkészülve. Még egy férfi akinek tetszenek a művei?! A csudába is... hát akkor most melyikhez menjen hozzá?! Azaz... mindenki azt akarja, hogy Dzsam felesége legyen. Most már egyáltalán nem is rémüldözik ő maga sem e házasságtól, hiszen akinek a művei tetszenek, az rossz ember nem lehet! Csakhogy... csakhogy nem tagadhatta le önmaga előtt, hogy ő bizony még most is Derdit szereti. Meglehet tán pusztán amiatt, mert Derdiről tudta meg először, hogy tetszenek a fiúnak a művei – de hát akkor is ez van, Derdit szereti, s ez olyan tény, ami ellen mit sem tehet, ezt csak tudomásul veheti és kész!

Hanem most megszólalt Dzsam.

—Szeretnék azonban valami nagyon fontosat mondani neked, Miela!

—Csak tessék, mondd nyugodtan!

—Én most nagy udvariatságot fogok elkövetni ellened, amiért irulok-pirulok, de kénytelen vagyok megtenni!

—Ki kényszerít rá?! - kérdezte gyanakvóan Miela.

—Te magad.

—Én-e?!

—Te. A legendád. Tudod, nekem nagyon tetszettek azok a részek, amikor jobbra-balra mindenki lepedőzött mindenkivel, egymás szeme láttára is...

—Hívj ehhez szolgálókat, én nem lepedőzöm veled!

—Jaj Miela, ez eszembe sem jutott! És természetesen épp ezt tettem. Éjjel háromszor is rámjött a nagy vágy a művedet olvasván, s fel is keltettem nem is egy szolgálólányt, és tettem velük amihez kedvem volt! Na de nem erről akarok beszélni veled, csak azt mondom hogy ezek nagyon tetszettek nekem, nem a lányok hanem ezek a részek, de leginkább nem emiatt tetszett a legendád, pedig biztos azt hiszed rólam hogy ezért. Holott egyáltalán nem!

—Hát?! - kezdett kíváncsivá válni Miela tekintete.

—Hát amiatt, mert Meila miatt. Tudod, furcsa, mert én férfi vagyok, de egészen beleéltem magamat Meila szerepébe! Szinte szerettem volna én is litu lenni amikor ő is az szeretett volna lenni! Mondhatom, beleszerettem Lituföldre, legalábbis egy időre amíg olvastam; na aztán amikor letettem a könyvet, akkor már nem éreztem így, de elgondolkoztam rajta hogy hiszen ennek a Meilának igaza volt, mert követte a vágyait! Megtetszett neki Litu, mondhatni belészeretett, s ott maradt vele, abban az országban, mondhatni hát hogy a kedvesével maradt, a szerelmesével, még ha egy egész népet szeretett is meg, na tehát ha ezt meri megtenni egy gyöngé nő, akkor hogy is ne merném én, a férfi, hát hiszen nem vagyok én sem gyávább mint egy nő, mint Meila! Értesz engem?!

—Azt hiszem nem! Nem mehetsz el Lituba mert ez nincs, én találtam ki, ha el lehetne oda menni, már én sem lennék itt Najpában réges-rég!

—Jaj, nem erről beszéltem! De nagyon kérek ne haragudj rám, mert most fogom elkövetni az udvariatságot! Nézd, arról van szó, nyers, szókimondó leszek mint a lituid, hogy, szóval, én beleszerettem még korábban, évekkel ezelőtt egy leányba. Aztán sokáig nem láttam őt bár kerestem, na és nemrég újra találkoztam vele, különben egy hetéra az illető, és hát én azt fontolgattam hogy feleségül kéne venni, és meg is tettem volna, csakhát néven nevezve a dolgokat, fostam a félelemtől hogy mi lesz ha a szüleim megtudják! De most már nem érdekel semmi, igenis megteszem amire a vágyaim ösztökélnek, megteszem mert Meila is megtette, és én nagyon szeretlek téged Miela, mert a legendád bátorságot öntött belém hogy a szerelmet választom, hogy kiálljak azért a jogomért hogy én magam dönthessek a sorsomról, hogy magam irányítsam az életemet, tehát nagyon szeretlek téged Miela, de akkor sem szerelemmel csak barátként szeretlek, és bocsáss meg nekem, de nem veszek feleségül, mert mást veszek feleségül!

A hosszú szónoklat alatt Miela döbbenten meredt Dzsamra, de most elkacagta magát.

—Ne félj cseppet se, mert nemcsak nem haragszom rád, de még udvariatságnak sem tartom amit mondtál nekem! - és megveregette Dzsam karját. —Sőt, nagyon örülök annak amit mondtál, mert az az igazság, hogy én sem óhajtok a te feleséged lenni!

—Nem?! - ámult Dzsam leesett állal.

—Nem.

—Ki hitte volna!

—Így van pedig!

—Hát, ez tulajdonképpen szerencse, nem?! De barátok azért maradhatunk, ugye?!

—Hogyne, sőt, nagyon örülök hogy a barátom leszel!

—Akkor hadd kérjelek meg rá, hogy add ide nekem ennek a legendának a folytatását!

—El szeretnék olvasni?!

—Naná! Azt nem ígérem hogy azzal is ilyen hamar végzek, mert nem csinálhatok rendszert az éjszakázásból, de el fogom olvasni, sőt, nemcsak azt de a többit is! Már persze csak akkor természetesen ha életben maradok, ami nem biztos, ugyanis most mindjárt megyek és bejelentem apámnak hogy mi a helyzet ezzel a házassággal, márpedig apám igen indulatos valaki!

Miela nyugtalan lett.

—Figyelj Dzsam, legjobb lenne összefognunk! Én is félek hogy mit szólnak majd a szüleim ehhez, tehát...

—Ne félj semmit, ha én azt mondom hogy nem akarlak feleségül venni, akkor neked már semmit nem is kell mondanod, és akkor nem tartják a te hibádnak!

—Hát igen, ez igaz... de nem vagyok olyan gyáva, hogy a hátad mögé bújjak! Tehát azt javaslom, ne most beszélj apáddal, hanem hagyd ezt vacsorára, akkor én is ott leszek a szüleimmel együtt, s akkor együtt bejelentjük nekik hogy ezt a házasságot egyikünk sem akarja! Akkor kettőnkre haragudnak majd, remélem ez azt jelenti hogy közölünk egyre-egyre feleannyi harag jut csak, és hát ketten leszünk, s kettőnket már csak nem ölnek meg! Különben, azt nem is hinném hogy engem halál fenyegetne a szüleim részéről, bár azt kinézem magamnak hogy jól megpofoz apám, na de akárhogy legyen is, ha engem nem öl meg az én apám, akkor már talán veled sem tesz olyat a te apád!

—Hm... nem hangzik rosszul!

—Helyes, akkor ezt meg is beszéltük, legyen tehát minden így!

Azután hogy minden lényegeset ekként megbeszélt egymással Miela és Dzsam, ezután Miela bejelentette szüleinek, hogy nagy kedve volna elmenni Úa mamó házába hogy megtekintse annak virágrendezési tudományát – úgy hallotta ugyanis, hogy a mamó annak nagy mestere!

A császár megfontolta hogy elengedje-e a lányát a mamóhoz, de aztán rábólintott hogy jó, menjen csak – elvégre megerősokolni csak nem fogja ott senki! A mamó egészen biztos hogy nagyon vigyáz majd rá, hogy is ne tenné, elvégre jóban akar lenni vele, mert reméli hogy rokonságba kerül a császári családdal – no meg különben sem az a jellemző, hogy egy mamó háza vérzivataros események helyszíne legyen!

—Jorikó majd elkísér téged! - mondta Mielának Mirtal császárné.

—Nem, nem, ne kísérje el, teljesen felesleges, nem lesz Mielának semmi baja! - ellenkezett gyorsan a császár. A császárné csodálkozva nézett rá, de Tengil nem indokolta meg a döntését, holott komoly oka volt annak hogy így beszélt. Eddig ugyanis egy szót sem szólt a nejének arról, mi minden történt vele és fiával a mamó házában, szűkszavúan csak annyit mondott hogy jól érezték magukat, s ez ki is elégítette Mirtal kíváncsiságát, mert azt hitte hogy csak egy nagy „bagzóest”-ről volt szó mint szokásos, ahogy magában nevezte az efféle hetéralátogatásokat. Hangosan természetesen soha ki nem mondta volna e szót.

Na már most, a császár azért nem mondott részleteket a nejének, mert még maga sem tudta hogy miként dönt, s hagyja-e hogy Jorikó feleségül vegye Ilitát, s nem akarta hogy a felesége elkezdje mindenfélével telebeszélni a fejét. Egymaga akart döntenie a kérdésben. Most meg nem akarta hogy Jorikó elkísérje Mielát, mert tartott tőle hogy ennek az lenne a vége hogy Jorikó úgysem figyel Mielára, mert csak Ilitával igyekezne találkozgatni, akkor pedig olyan mindegy is hogy ott van mert mit sem érne a vigyázása, ellenben ki lenne téve a veszélynek Jorikó, hogy még jobban belehabarodik a mamólányba, mert a mamó is és Ilita is arra törekedne magától értetődően hogy elcsavarják Jorikó fejét, s ez megnehezítené Jorikónak hogy lemondjon a leányról, amennyiben ő Tengil úgy dönt hogy nem engedélyezi a házasságot!

Miela tehát egyedül ment a mamóhoz. Egyedül ment, de nagy meglepetés érte, mert közvetlenül a hetéraház bejáratánál – Dzsammal találkozott!

—Hát te?! - kérdezte tőle.

—Itt lakik Sarbat. - válaszolta a fiú.

—Az ki?

—Hát a szerelmem!

—Ja, ő az a hetéra aki... no igen, hát persze, hol is lakna másutt... - és Miela szégyenkezett hogy nem jutott az eszébe ez az egyszerű magyarázat. S bár Dzsam udvariasan nem kérdezte, de sietett megindokolni a jelenlétét:

—Én pedig idejöttem, hogy megismerkedjem Úa mamó virágrendezési tudományával!

Dzsam bólintott, és Miela minden szavát elhitte, mert miért is gyanakodott volna másra!

Kinyílt az ajtó, s maga Úa mamó jött elébük. S alig léptek be az előszobába, Dzsam rögvest így szólt:

—Úa mamó, remélem Sarbat még szűz?!

—Mi más is volna, nagy jó uram!

—Remek, akkor értesítsd őt kérlek hogy többé nem hetéra, ugyanis feltett szándékom, hogy nagyon hamar feleségül veszem! És ne csodálkozz kérlek rajta hogy ezt az itt levő kiváltképp tisztelt Miela császárlány előtt el merem mondani, ő ugyanis tud e szándékomról, tekintettel arra, hogy jó barátom! Ami meg a házasságkötést illeti, azt még nem tudom megmondani hogy mikor lesz, mert apám még nem tud e szándékomról, de nem sokáig marad tudatlanságban, ugyanis ma este bejelentem neki! A beleegyezése erősen kétséges, s ha meg is történik biztos hogy várni kell rá egy darabig, de ez semmi esetre sem tántorít el a szándékomtól, és még kevésbé múlik rajtam! Tehát légy oly kedves és szólj Sarbatnak hogy jöjjön mert látni szeretném, s addig is míg apámmal beszélek, gondold ki, hogy mekkora összeget tartasz méltányosnak, amivel kárpótollak majd, hogy le kell mondanod Sarbat szolgálatairól!

—Hát ez gyorsan ment! - gondolta a mamó Dzsamot hallgatva, de nem szólt semmit, csak meghajolt és távozott. Pár pillanat múlva azonban megjelent, de megelőzte őt Sarbat: szélvész-ként rohant elő az egyik ajtó mögül, majd Dzsam nyakába ugrott, és csókolta ahol érte. A lányt a mamó már lényegesen több méltósággal követte. S mert látta hogy a szerelmespár most úgysem igen figyelne rá egy darabig, Mielához fordult:

—Te pedig felséges császárlány, gondolom a virágrendezés ügyében kerestél fel engem!

—Nem, nem, azaz... - és hirtelen Dzsamra pillantott. Nem kell hogy tudja ezt Dzsam! S így folytatta:

—Azaz természetesen igen, mi másért is!

—Jer akkor kérlek, már minden virágot előkészítettem a számodra! - mondta a mamó, majd elvezette őt. Több szobán is átmentek, végül érkeztek az egyikbe. A mamó félreállt az ajtóban, Miela benyitott, s rögvest megpillantotta a szobában Derdit! A fiatalember ott ült a szoba közepén, egy nagy ülőpárnán, s olvasott. Amennyire így néhány lépés távolságból Miela megítélhette, valami gyorsírásos irkálmányt olvasott. De nem is annyira ez nyugőzte le, hanem az, hogy a szoba egyik falát polcok hálózták be, s ezeken sok-sok kéziratköteg mutatkozott, Miela önkéntelenül is megszámlálta: harminchat igen vastag kötet volt ott, tíz kevésbé vaskos, és negyvenöt igen picike. Modern szóhasználatnál úgy is mondhatnánk hogy 36 regény, 10 kisregény és 45 novella. És Miela rögvest tudta hogy ezek az ő művei, mert éppen pontosan ennyit írt, azaz, regényből harminchetet, de a harminchetedik nem a polcon hanem Derdi előtt van, épp most olvassa, tehát itt az összes műve, tényleg az összes, épp csak az az egyetlenegy nem, amin jelenleg is dolgozik, de hát az nincs készen...

De még ez sem volt minden. Mert a terem másik falát, a polcokkal szemközt, egy nagy vászonlepedő borította be, de nem ám fehér, hanem tarka színekben pompázott, nagyonis úgy nézett ki mint egy térkép, és el sem lehetett téveszteni térkép-voltát, mert fölé volt pingálva: *Litu sziget térképe*. Miela még azt a kikötőt is észrevette, ahol először partra szálltak a regénye szerint a najpa hajósok. S amint ezt nézegette ámultan, Derdi felkelt, szép csendesen mellé lépett, s így szólt:

—Szerettem volna megfesteni a történeteid alapján, de ügyetlen volt hozzá a kezem. Végül aztán lerajzoltam csak úgy, rondán, s az egyik ügyes hetéra megfestette ennek alapján így, szépen. Tehát nem egyedül enyém az érdem!

De még ez sem volt minden. Mert a másik két falon sok-sok festményt látott Miela, de ezek nem olyan értékes műalkotások voltak amikkel apját kápráztatta el előző este a mamó, hanem nemrég készült festmények, amik különböző férfiakat és nőket ábrázoltak, s mindegyik alá egy-egy név volt írva, s ezeket felismerte Miela: ezek mind egy-egy szereplő az ő valamelyik re-

gényéből! Némelyiket ugyan nem olyannak képzelte el egészen, ahogy most láthatta, de annyi bizonyos volt, hogy legalábbis amit leírt a külsejükről, az a képen is úgy volt, tehát az ismeretlen festő, aki eszerint nem lehetett Derdi mert bevallotta hogy ügyetlen a keze, ő tehát nem „csalt”. Sőt, Miela még egy nagy hajó képét is felfedezte, alá volt írva a neve is: „Behatoló”. Ez volt az a hajó, amelyen a najpa hajósok Lituba érkeztek.

—Csodálatos! Csodálatos! - lelkendezett körbe-körbe nézve, és sokáig nem is tudott más szót kiejteni a száján. És észre sem vette, hogy Derdi keze átölelte a derekát, s eképp lágyan irányítva a fiú vezeti őt képtől-képhez, végigkalauzolja őt a termen.

—Amennyire lehetett, igyekeztem megteremteni neked Litut! - mondta.

—Te vagy anyád?! - kérdezte hirtelen Miela. —És ezt nem lehetett egyetlen éjjel vagy nappal megcsinálni! S nem is hiszem hogy magadnak csináltattad mert annyira szereted a műveimet, hiszen most vallottad be, hogy nekem akartad megcsinálni!

—De hiszen mondtam már tegnap, hogy régóta vártam rá, hogy találkozzam veled! Biztos nem lehettem benne hogy sikerül, de reméltem!

—Pusztá reménységért ennyit dolgozni?!

—De hiszen mondtam, hogy nem én festettem! Én csak leírtam hogy miként néznek ki az egyes szereplők, és az egyik ügyes hetéralány...

—De hát ez akkor is rengetegbe kerülhetett!

—Ugyan mibe, amikor nem lepedőzik egy hetéra van ideje bőven, pénzébe sem kerül anyámnak, hiszen tudod miként van ez, a vászon és a festék sem olyan eget rengető összeg...

—Az meglehet, de hát a képek kerete színarany!

—Ó, hát ez mit sem jelent, a mi családjunk igen gazdag, hála érte remek üzleti érzékkel rendelkező édesanyámnak! És különben is: a te zsenialitásod Miela, még ennél százszor is többet! - azzal maga felé fordította Mielát, s most már két kézzel ölelte át a lány derekát.

—Le akarsz venni a lábamról... el akarsz kápráztatni ezzel a szép ajándékkal... - suttogta a lány.

—Érted mindenre képes vagyok. - mondta egyszerűen Derdi.

—Elismerem, nem is álmodtam erről, ez a legnagyobb ajándék, amit csak kaphattam... nem is fogok ennél szebbet kapni soha életemben, jól tudom... ilyen bámulatos meglepetést... de... de én nagyon félek attól, hogy ezért óriási árat akarsz megfizettetni velem...

—Ne is emlegess pénzt, Miela, mindketten tudjuk, hogy az nekünk sokkal több van mint nektek.

—Az igaz, de nem is gondoltam én pénzre... én egészen más ártól félek...

—De minek attól félni?! - nevetett Derdi.

—Aha, tehát valóban kérsz érte valamit!

—Hát persze. Téged! - azzal megcsókolta Mielát.

Miela tűrte, majd amikor Derdi mégis abbahagyta a csókot hogy lélegezzon egy pillanatra, ezt mondta:

—Na látod, épp ettől féltam! Mert ha csak csókolsz, még hagyján, de...

—Ne is folytasd, mert igazad van, én valóban akarok lepedőzni is veled, csak hogy nem itt és most, hanem miután feleségül vettelek!

—Micsoda?! - merevedett meg Miela teste, és eltolta magától Derdit, az örültség jeleit kereste az arcán.

—Te talán nem úgy gondold, hogy nagyon boldogok lennénk együtt?!

—Apám megölné! És még igaza is lenne!

—Nem lenne igaza, mert egy nagy író könyvében olvastam, hogy minden gyermek csakis önmagáé, és nem a szülei tulajdona, tudniillik mindenkinek joga van úgy élni ahogy akar, azt tenni a testével amit akar, mert a test örömeit is és fájdalmai is az érzi aki a testben él, és nem más!

Miela elpirult, hogy a saját szavait idézték a fejére.

—No igen, igen... de apám nem így gondolkodik!

—Miela, lehet hogy nem vetted észre, de a szereplők közt nem szerepel a főszereplő képe, Meiláé! Azért nem, mert észrevettem hogy Meila, az te vagy, Miela! De nem festethettem meg az

arcképedet, mert akkor még nem tudtam hogy milyen a kinézeted! De az világos volt előttem, hogy szeretnél Lituföldre költözni ha lehetne. Ez itt Litu! Nézz körbe, amennyire az lehetséges ebben a rusnya világban, igyekeztem azt megalkotni neked! És most mondhatod hogy persze, csak el akarlak csábítani, mert nagy megtiszteltetés ha egy mamó fia a császár lányát veszi feleségül, és ez még igaz is. De én valóban szeretem a regényeidet, s ezáltal téged is! Meila elment Lituba és ottmaradt. Kövesd a példáját, s menj el te is Lituba – ide! Hát nem látod be, hogy máshol úgysem leszel boldog?!

—De. - sóhajtott Miela. —De értsd meg, én szeretek élni, még ha nem is Lituban élni, és apám...

—Vele nem lesz semmi gond. Miért is tiltaná meg hogy a feleségem légy, hát nem mindegy az már neki, amikor Jorikó épp a húgomat veszi majd feleségül?!

—Tessék?! Jól hallok?!

—Merem remélni hogy nem dugult el a fél füled sem a jó hír hallatán, drágám! De meglepődéseden cseppet sem csodálkozom, úgyhogy kérlek engedd meg, hogy legalább nagy vonalakban elmeséljem neked, mi is történt nálunk a tegnapi este során...

És bele is kezdett. Miela ámulan hallgatta. Soká hallgathatta, mert Derdi részletesen, nagy élvezettel mesélt, s ezért e mesedélután soká tartott, főként, mert közben jelentős időtartamokra félbe is szakította a beszédet, hogy a csókolódzásra is maradjon idő...

Alig tűnt el a Litu-szoba ajtaja mögött Miela, Úa mamó máris újabb látogatót kapott: Meát.

Úa mamó zavartalanul beszélgethetett a szukó lányával, mert Sarbat és Dzsam addigra már egy külön szobába lettek elvezetve. A mamó rögvést meg akarta kínálni Meát egy teával is, de Mea azt mondta hogy erre semmi szükség, mert tulajdonképpen csak amiatt jött, hogy elmondja a mamónak, hogy nem lesz mégse Derdi felesége! Nem megy hozzá a mamó fiához, egyelőre legalábbis, mert beszélt Jorikóval, és a császárfi nem is akarja őt feleségül venni, úgy néz ki tehát hogy feleslegesen rémüldözött ami a házasságot illeti. Igaz, a szülei biztos megpróbálják majd valamikor a későbbiekben valaki máshoz hozzáadni őt, de hátha történik addig valami kedvező fordulat, s különben is, az később lesz! Még ha akkor majd mégis Derdihez megy is hozzá, akkor sem most teszi ezt, addig nyer néhány évet a leányságának, és ez neki sokkal megfelelőbb mint a Derdivel kötött házasság, még akkor is ha Derdi nagyon kedves férj lenne, mert a legislegjobb mégiscsak a teljes függetlenség!

A mamó e szavak hallatán cseppet sem látszott letörtnek, megköszönte hogy Mea egyáltalán gondolkozott a fiával kötendő házasságon, és nemcsak nem mutatkozott csalódottnak, de még külön meg is kérte Meát, hogy amennyiben lesz valami újabb felfedezése a ferdeségekről vagy bármi mással kapcsolatban, azt ne feledje el mielőbb megmutatni neki! De ez még nem is volt minden, mert ezután így szólt hozzá:

—Várj itt kérlek, mindjárt itt vagyok úrnőm! - azzal otthagyta egyedül Meát, de Mea alig kezdetett el mérgeledni ezen a furcsa és a mamóra cseppet sem jellemző udvariatlanságon, Úa máris jelentet, a kezében egy jókora vászonzacskóval, s Mea kezébe nyomta.

—Fogadd el kérlek tőlem e csekély ajándékot Mea úrnő! Eddig azért nem adtam oda, mert úgy gondoltam hogy esetleg a fiam felesége leszel, s akkor felesleges lett volna, hiszen te is a családban tartozol már akkor, de most hogy másként döntöttél, megillet ez téged!

—De mi ez?! - emelte meg a meglehetősen nehéz zacskót Mea.

—Ha megnézed megtudod, de meg is mondhatom: tízezer aranytallér!

—Tessék?! - sápadt el Mea.

—Biztos lehetsz benne hogy annyi, mert háromszor is átszámoltam! Természetesen nem tízezer darab, - nagycímletű tallérokban adtam a pénzt, de ennyi az értéke! És tökéletesen tisztában vagyok vele hogy ez jelentéktelen semmiség a te csodálatos felfedezésedért, a tangensekért, de hát te is tudod hogy én csak egy szegény, nyomorult mamó vagyok, akinek nemcsak méltósága de vagyona sem összemérhető a tiedével sőt hírneves szüleidével! Továbbá, vedd kérlek figyelembe hogy te ellenszolgáltatás nélkül adtad át nekem e fontos felfedezést, tehát nem is lennék köteles fizetni érte! Ezokból nem is fizetek semmit, ezt ne fizetségnek tekintsd, ez csak egyfajta ajándék a részemről, ami mint mondtam meg sem közelíti a te tangenseid ér-

tékét, és tulajdonképpen nem is amiatt adtam hogy ezzel bármiképp is lekötöttelek, inkább csak hogy ne érezd úgy, hogy teljesen a szüleidre vagy utalva, legyen legalább egy tenyérnyi kis szabadságod, egy csekélyke függetlenséged amit oly sokra becsülsz, s még inkább hogy amennyiben további kutatásaidhoz szükséges volna bármi felszerelés amit tudatlan szolgálid nem képesek előállítani s pénz kell hozzá, úgy ne jöjj zavarba, ne kelljen megalázkodnod jóapád előtt hogy tőle kérsz pénzt rá, amit meglehet tán hogy nem is biztosítana a számodra! Semmi esetre sem tudnék ugyanis tovább élni azzal a szegénnyel hogy nem támogatom a tudomány oly jeles képviselőjét mint te, Mea úrnő, mert ezáltal sok-sok még a jövőben rejtőző nagyszerű felfedezés nem születne meg! De ismételten kérlek hogy amennyiben még rájössz valamire, azt el ne feledd megosztani velem, igen megtisztelnél vele!

—Nem... eszem ágában sincs eltitkolni előled azt, Úa mamó! - rebegte döbbenten Mea, majd olyat tett ami igazán nem fért össze a köztük levő rangkülönbséggel: átölelte Úát, és megpusztilta annak arcát.

—Köszönöm! Nagyon hálás vagyok az ajándékokért! Mostantól fogva anyámként szeretlek Úa mamó, és nem is azért mert e sok arany nagy érték, bár nem tagadom jóleső érzés ha van ennyi pénzem, de ebből igazán kézzelfoghatóan érzem, mennyire hasznosnak tartod amit alkottam, mennyire megbecsülsz engem is, felfedezésemet is!

—Megbecsülöm, téged is és a felfedezésedet is - mondta Úa - bár olyan rendkívülien hasznosnak nem tartom, mert nagyon különleges körülmények közt lehet csak hasznát venni, hiszen többnyire nem is kell tudnunk a távoli tárgyak magasságát, ha meg mégis, egyszerűbb odamenni és megmérni. Mert tegyük fel hogy hajtógéppel át akarunk lőni valamit egy vár fala fölött, nos, eszembe sem jut megmérni a fal magasságát, addig lövök inkább egyre erősebbet és magasabbat, amíg csak át nem suhan fölötte a lövedék! A felfedezésed tehát Mea, érdekes, de nem kiváltképp hasznos. De nem is erről van szó.

—Hát?! - csodálkozott Mea.

—Arról inkább, hogy úgy érzem, ez amit alkottál, *része* valami nagyobbak, valami csodálatosnak! S bár így önmagában, a többi rész nélkül nem sok haszna vehető, de az egész, ami felé utat nyit, már nagyobb hasznat hajthat, sőt, nemcsak nagyobbat, de olyan hatalmasat, hogy szinte beleszédülök ha rágondolok!

—De mire gondolsz?! - kérdezte álmélkodva Mea, s kissé még nyugtalanul is.

Úa elnevette magát.

—Nem tudom! Nézd leányom - talán szólíthatlak így, ha azt mondtad hogy anyádként szeretsz - őszinte leszek veled! Tudvalevő, hogy mi mamók nagyon szeretjük a pénzt! Én valóban sokra becsüllek, de azért gondolhatod, ha pénzt adok, s hozzá ennyit, ráadásul úgy, hogy erre semmi esetre sem vagyok kötelezve, mert nem vagyok, mert eszedbe sem jutott volna, hogy pénzt kérj tőlem - nos, annak komoly oka van! És mert mamó vagyok aki szereti a pénzt, hát mi más is lenne ez az ok, ha nem a még több pénz reménye?! De félre ne érts, semmiképp sem hiszem azt, hogy abból amit csinálsz, nekem bármi lényeges hasznom is származna. Néhány éven belül egészen biztosan nem. De hát ez olyan dolog, hogy csak a kis ellenséget lehet legyőzni azonnal, hamarjában, nagy és erős ellenfél legyőzéséhez idő kell, mindent gondosan meg kell tervezni előre! És ilyen ellensége az embernek az egész környező világ, a természet, a messzeség, az Ismeretlen! Én azért szeretem a pénzt, mert szeretem a hatalmat. Tekintettel arra hogy mamó vagyok, nem lehet fegyveres erőm, hatalmat tehát egyedül csak sok pénz birtoklásával szerezhetek. Emiatt szeretem a pénzt. Ez nem az én jellemem különlegessége, mert minden mamó ilyen. Csakhogy most neked hála Mea, felcsillant előttem a Hatalom egy lehetséges új útja: az, hogy azáltal legyen hatalmam, hogy a Tudást birtoklom! Hogy tudjak olyasmit, amit senki más nem! Hogy tudás révén szerezzek hatalmat a Világ fölött! Úgy van, az egész világ fölött, mert amit te kiderítettél a ferdeségekről, az érvényes a Világ bármely zugában! Tangenseidnek a világ összes ferdesége engedelmeskedik! És ez óriási szó! Ha van száz vagy ezer katonám, azoknak csak itt a környéken engedelmeskednének. De az amire te rájöttél, örökérvényű! De mert a Világ bonyolult, sokat kell tudnunk róla hogy uralmunk alá kényszerítsük, e mostani felfedezésed tehát egyáltalán nem azonos minden szükséges tudással, csak annak egy része, valószínűleg egészen jelentéktelen része, látod tehát nincs szándé-

komban ezt túlbecsülni. De ha sok efféle rejtett trükkjére rájövünk a Természetnek, akkor e kis tudások összeadódnak, s eljön az a pillanat, amikor együttesen már akkora tudást képviselnek, hogy belőlük valami nagyszerű fog születni, méghozzá egyetlen pillanat alatt! Lehet hogy nem az én életemben, de remélem hogy legalábbis unokáim életében! Mert Mea maga a ferdeséged igaz hogy nem nagy jelentőségű, de egy másik valami nagyonis az, amire e ferdeséged nyitotta fel a szememet! És ez az, hogy eddig azt hittem, hogy csak két hatalom létezik a világban: a pénz és az erő hatalma, de most rájöttem hogy van egy harmadik is: a tudás hatalma! Minden dazsan az erő hatalmát igyekezett eddig megszerezni, én és a többi mamó pedig a pénz hatalmát. Te a hatalom új útjai felé indultál. A tudás hatalma felé. Még nagyon az elején tartasz, ez egészen biztos, még csak az első óvatos, félénk lépéseket tetted meg ezen az úton, de óriási a lehetőséged, hatalmas az előnyöd, mert előtted még soha senki nem ment végig ezen az úton, még olyan rövidke távon sem mint te! Én azt akarom hogy tovább haladj, bár nyíltan bevallom hogy nagyonis önző okokból: részesedni akarok ezen új hatalom, a tudás hatalmának minden előnyéből, minél előbb! De én azt hiszem hogy ez semmi esetre sem árthat neked, Mea úrnő, mert nincsenek ellentétes érdekeink. Nincsenek, hiszen a tudást te önmagáért keresed, élvezed a keresését is és azt is ha rátalálsz, ami pedig az anyagi gondokat illeti, ha csak egy mód van rá, azoktól igyekezek megkímélni!

—Ez... ez nagyon szép beszéd volt Úa mamó, mintha szívémből szóltál volna, de attól félek túl sokat vársz tőlem! Semmi bizonyíték rá, hogy valaha még bármi másra is rájövök! És különben sincs bizonyíték arra sem, hogy még sok olyan tulajdonsága van a Világnak, amik ily szép és egyszerű törvényeknek engedelmeskednek mint például a tangensek!

—Ez már ne aggasszon Mea, te csak kutass, mert az a lényeg hogy én viszont hiszem ezt! Tudod, eddig én sem gondolkoztam el ezen, de épp a te felfedezésed ráébresztett valami igazán lényegesre: arra, hogy a világ megismerhető! Ha ugyanis nem volna az, akkor a ferdeségek titkát sem ismerhetted volna meg! Ha egyvalami megismerhető, akkor valószínűleg a többi mindenféle is az, sőt, még inkább az mint korábban, mert most már többet tudunk mint korábban, hiszen ismerjük a tangenseket is! Egyik felfedezés utat mutathat a többi felé! A világ tehát hitem szerint megismerhető. Meglehet tán hogy ez a megismerés nem lesz épp könnyű, de hát a papok mindig azt mondják hogy Ominta jóindulatú! Ha pedig az, nos, akkor az azt kell jelentse, hogy az isten lehet talán ravasz, de semmiképp sem rosszindulatú! Ezesetben pedig lehet hogy trükközik, hogy elrejtí a természet törvényeit, de annyira nagyon azért nem, hogy meg ne lehessen ismerni őket annak, aki igazán kitartóan törekszik erre! Tehát kutass csak tovább, Mea!

Mea később arra sem emlékezett hogy miként hagyta el a hetéraházat. Már az utcán eszmélt csak magára, Úa akkor már nem volt mellette, de továbbra is a markában szorongatta a zacsót.

Tízezer aranytallér! Igazán jókora összeg – ezek után beszélhet neki a mamó, hogy ilyen meg olyan nyomorú szegény! Mea szokott rendszeresen kapni pénzt apjától különböző kiadásaira, tehát amolyan zsebpénzt, de egész életében összesen nem kapott még harmadennyit sem. Ha nagyon akarná, ebből felfogadhatna akár húsz katonát is magának, és könnyedén fizethetné ezek kiadását legalább tíz éven át, és még maradna is a pénzéből!

Rögvest kezdett úgy vélekedni, hogy a mamó nagyon szereti őt, a mamó fölöttébb kiváló valaki, és meglehet tán, hogy nem is olyan jó ötlet, ha nem megy Derdi feleségének. Na de hát már ezt mondta, meg különben is, nem az a lényeg hogy rokonságba kerüljön a mamóval, hanem hogy számíthasson a mamó támogatására, az meg biztosított! Igazán csodálatos ez a mai nap: nem kell Jorikó feleségévé lennie, mégis megbecsüli őt a császár fia, talált Miela személyében egy őt szintúgy becsülő nagyszerű barátnőt, és még a mamó is becsüli őt, méghozzá egészen konkrét, pénzben megszámolható formáját öntötte e megbecsülés!

Igen, ha végképp összekülönbözik a szüleivel, most már az sem vészes, legrosszabb esetben elszökik tőlük, éhenhalni jócska ideig nem fog már!

Hazasietett, s mert nagyon szeretett volna mielőbb kirukkolni még valami felfedezéssel amivel elkápráztathatja a mamót, nekiállt hogy befejezze legújabb kutatásait a logaritmusokkal kapcsolatban.

Azon hogy a mamó nem esett kétségbe mert Mea nem megy feleségül Derdihez, ezen nem kell csodálkozni! Miért is bánta volna ezt, amikor már ő maga sem akarta, hogy Mea legyen Derdi felesége!

Régebben sem volt épp ez minden vágya. Már meglehetősen ideje melengette magában azt a gondolatot, hogy Derdi épp a császár lányát veszi feleségül. Ami tehát Meát illeti, ő eredetileg is csak „vésztartalékként” szerepelt a tervei közt, amolyan jobb híján valónak, ha a fő terv nem sikerül. A mamó ha tehette, szeretett több vasat is a tűzben tartani. Mostanára pedig úgy tűnt, ami Derdi és a császárlány egybekelését illeti, az már gyakorlatilag eldöntött tény.

Visszament a házba miután Meát kikísérte, majd benyitott abba a szobába, ahol Sarbat és Dzsam tervezgették közös jövőjüket.

—Jöjjetek velem! - szólt hozzájuk parancsoló hangon. Ezen Sarbat meg sem lepődött, lévén hogy ő gyakorlatilag a mamó tulajdona volt, máris felállt hát és ment, Dzsam azonban igen-csak meghökkent, mert eddig ilyen egyenes, nyers felszólítást legfeljebb apjától kapott, a mamóból soha ki nem nézte volna. Egy mamó, az inkább olyan személy akivel ő Dzsam beszélhetne így – mi hát ez a hirtelen szerepcsere?! A mamótól nem ezt várta, legrosszabb esetben is csak azt, hogy égbekiáltó árat mond neki Sarbatért!

De ment, követte, leginkább nem is a mamót de Sarbatot követte. S a mamó nem akárhová vezette őket, hanem egyenesen „Lituba”, abba a szobába tehát ahol Miela és Derdi ételgett egymással.

—Bocsáss meg a zavarásért Miela - szólt a mamó amint benyitott (Derditől nem kért bocsánatot mert a saját fia volt) - de az a helyzet hogy komoly dolgokat kell megbeszelnünk egymással! Úgy látom ugyanis, hogy itt az ideje hogy némileg tiszta képet fessek nektek arról, hogy miről is van szó, kinek mi a szerepe az én nagy játékomban! Dzsam és Sarbat üljenek le, legjobb lesz ha oda Miela és Derdi mellé ülnek le, úgy velem szemben lesz mindenki, hadd lássam mindegyiktek arcát!

—Na de hát ez már több a soknál, ez... - kezdte Dzsam, de Őa közbevágott:

—Szeretsz élni?!

—Igen, de hiába is fenyegetsz, mert a méltóságom...

—Szereted Sarbatot?! Kell neked?!

—Igen, na de hát...

—Ha még egy szót szólsz, ölelheted a méltóságodat Sarbat helyett, sőt, még azt sem, mert egy halott csak a gilisztákkal lepedőzik a föld alatt! Tehát ülj oda és hallgass, mert úgysem sok az esélyed arra fiatalúr, hogy apád beleegyezzen e házasságba, akkor pedig jó lesz ha nem vadítod el magadtól egyetlen és legfőbb szövetségeseidet, engem!

Dzsam csak tátogott.

—Gyere drágám, ülj mellém! - ragadta meg a kezét Sarbat, és lehúzta az ülőpárnára.

—Na tehát! - szólt ezt látva a mamó. —Lehet hogy úgy vélekedtek hogy egy mamóhoz ez illik meg az, az pedig nem amit én művelek, de engem nemigen érdekel mások véleménye, egyvalami annál inkább: a hatalom! Megérdemlem, jár nekem, mert bár még se Miela se Dzsam nem tudja, de az a helyzet, hogy én egy meggyilkolt dazsan leánya vagyok! Na de ezt csak úgy melleslegesen mondom nektek, aki akarja elhiszi, aki nem az nem, nem érdekel hogy ki mit hisz. A lényeg a következő: én hatalmat akarok, s azt is megmondom mifélt: egész Najpá fölött akarok uralkodni! Eleinte csak névleg, mert megmarad császárnak Tengil, s én a háttérben maradok, de később lehet hogy valóságosan is, nő létemre császár leszek, császárnő, tehát nem császárné, nem egy császár neje, hanem maga a császár nőneműen! De ez nem biztos, majd még meglátom, az azonban biztos hogy azt akarom hogy ennek lehetősége adott legyen, s csak tőlem függjön, hogy lesz is belőle valami vagy nem. Tudom, most azt mondjátok: még nem is nagyon vén ez az Őa mamó, s máris mekkora bolond! De az sem érdekel ha ezt gondoljátok. Miért is érdekelne, amikor lehet hogy igazatok is van és tényleg bolond vagyok, megszállt a hatalmi téboly! A lényeg az, hogy azt bolondként is láttam, hogy ez nem lesz egyszerű! Ehhez kell egyrészt fegyveres erő, másrészt kell hozzá – legalábbis az elején – valami jogcím, ami igazolja a hatalmamot. No és ez utóbbit csak a császár családja adhatja meg. De fegyveresekhez pénz

kell, ami meg a császárt illeti, nos, őt meg lehet vásárolni, mert szegény, de őt is csak sok pénzzel! Életem első időszakában tehát pénzt igyekeztem szerezni. Szereztem is. Hogy mennyit azt nem kötöm az orrotokra gyermekeim, de szereztem sokat. Hogy miként és hogyan, azt sem mondom meg, az is az én titkom, legalábbis egyelőre. Na és ezután hogy úgy véltem van már pénz, kezdődhetett a terv végrehajtása! A terv azonban nemcsak annyiból állt hogy én hatalomra tegyek szert, hanem fontos volt a számomra, hogy ez olyan hatalom legyen, ami legalább a legközelebbi rokonaim számára kellemes, előnyös is! A császári család támogatását tudtam hogy úgy szerezhetem meg, ha gyermekeimet vagy legalábbis egyik gyermekemet oda beházasítom. Ami Jorikó és Ilita lányom kapcsolatát illeti, ez nem okozott különösebb nehézséget, már úgy értem érzelmileg, mert Tengil császár még nem bólintott erre rá, bár nem kétkeltem, hogy ilyen döntést fog hozni. De visszatérve az érzelmekre: Jorikó is hatalomvágyó és Ilita is, hasonló a világlátásuk, igazán összeillenek, még akkor is ha közöttük nemigen van szó szerelemről. Kezdetől fogva szerettem volna azonban, ha másik gyermekem is a császári családdal kerül rokonságba, s itt maga a véletlen sietett segítségemre: az ugyanis, hogy Miela írogat! Mert bár én egy hatalomvágyó nő vagyok, de szeretném ha Miela nem hinné azt, hogy beháloztam, hogy aljasul, ravaszul becsaptam őt. Nem, erről szó sincs, ugyanis Derdi fiamnak valóban nagyon megtetszettek Miela alkotásai. Annyira, hogy amikor még ő maga Derdi sem sejtette hogy mi a tervem, akkor nemegyszer könyörgött nekem, hogy ugyan valamiképp szervezzem meg, hogy találkozhasson veled, Miela, amikor tehát ezt mondta neked, cseppet sem hazudott!

E találkozás megszervezése nem volt egyszerű. Meglehetősen nagy erőfeszítembe tellett, hogy elintézzem, hogy a császár családja idelátogasson. Végül aztán csak sikerült, mert egy ügyes hetérával Vaszaszi dazsan fülébe suttogtattam lepedőzés közben, hogy a császár leánya épp abban a korban van amikor már nagyonis illendő hogy férjhez menjen, és pont jó volna Dzsam fiához! Mert ugye akkor Vaszaszi unokái közül valamelyik akár császár is lehetne...

Vaszaszi kapott az ötleten, és meghívta a császárt. A császár természetesen jött, naná hogy jött, mert úgyis rendszeresen ennél vagy annál a nagyúrnál tölti az év egy részét. Csakhogy ez még nem volt elég nekem, mert már jóelőre tudtam, hogy ha efféle ürüggyel csalom ide a császárt, akkor az nekem nem igazán lesz jó, mert mit sem érek vele ha nem Derdi veszi feleségül Mielát, hanem Dzsam! Szükséges volt tehát, hogy Dzsam ne vegye feleségül a császár leányát! Na de hát tudjátok úgy van ám az, hogy én már mamóságom legelejétől kezdve hangyaszorgalommal gyűjtögettem minden kicsit is jelentős személyről a híreket, ez kellett a pénzszerezéshez is, és tudtam hogy korábban egy kis csöcseléklány nagyon megtetszett Dzsam úrfinak! Sőt még azt is tudtam, hogy azóta sem bírta kiverni a fejéből a leányt. Nem sajnáltam tehát a fáradságot, hogy megtaláljam a lányt, s kifejezetten amiatt képeztem ki hetérává, mert már legelső pillanattól kezdve Dzsamnak szántam! Igen, Sarbat, hiába nézel ilyen döbbenten, soha az életben nem lett volna hetéra belőled, ha nem tudom meg, hogy Dzsam keresett téged! S hogy semmi fel ne tűnjön, még arra is ügyeltem, hogy akkor régen ne egyedül téged vegyelek fel hetérává, ne legyen ez gyanús, a társnőidből tehát egyedül csak amiatt lett hetéra!

Nagyon izgatott voltam amikor először mutattam be Sarbatot Dzsamnak. Ami történt, igazán csodálatos volt, mert olyasmi történt, ami bár jó volt nekem, de amire nem számítottam: bár Dzsam nem ismerte fel a hetérámban gyermekkori rajongása tárgyát, de mégis beleszeretett szinte első pillantásra! Ezután már nem féltem, hogy kellene neki Miela.

Ami Derdi és Miela kapcsolatát illeti, ez még könnyebb volt, mert tudtam hogy nem is lehet az másként, mint hogy Miela bele kell szeressen abba, akit érdekelnek a művei! És ismétlem, Derdit teljesen őszintén érdekli Miela művészete. Még az sem kellett, hogy e szoba ötletét én sugalljam a fiamnak: Derdi önmaga kezdte el ezt kialakítani épp ilyenén! Tehát...

—Na de hát akkor is, Úa mamó, hiszen te olyan vagy mint egy pók, szövöd a hálót, behálózol mindenkit, te a cselvetés mestere vagy... - kiáltotta Miela.

—Köszönöm a dicséretet! Igen, én valóban behálózok mindenkit, legalábbis megpróbálom. Csakhogy ne feledkezz meg egy apróságról: én nem olyan cseleket gondolok ki, amiktől mások vére folyik, nem olyan vagyok tehát, mint a cselvető szukók és más urak! A mamókat végülis mindenki úgy ismeri, mint akik házasságközvetítéssel is foglalkoznak, vagy nem így van tán?!

Mit csodálkozol hát akkor rajta Miela, hogy én éppen pontosan ugyanezt tettem, hiszen nálam, az én szorgos pókhálófonogatásaim során is házasságok kötődnek nemsokára: a tied Derdivel, aztán egy pár lesz Sarbat is Dzsammal, Ilita is Jorikóval... Tehát az én cselvetéseim miatt nem emberek halnak meg, hanem emberek lesznek boldoggá, mert te máris nagyon boldog vagy Derdi mellett, Dzsam is az Sarbat mellett, és boldog lesz Jorikó is Ilita mellett! Tehát én a céljaimért ha úgy vesszük semmi aljasságot el nem követtem, céljaimért a mamók szokásos eszközeivel harcoltam: házasságokkal! Végülis ugyan mi mást is vártatok volna el egy mamótól, drága szeretett gyermekeim?! - nézett végig rajtuk jóindulatúan.

Majd kissé szigorúbban folytatta:

—Cselszövésnek tekintitek vagy sem, az biztos amennyire meg tudom ítélni, hogy módszereim fényes sikert arattak, mert ha mélyebben magatokba néztek be kell lássátok, hogy egyszerűen nem tudnátok boldogok lenni a kiszemelt párotok nélkül, tehát Dzsam Sarbat nélkül, és Miela Derdi nélkül! Úgy áll tehát a helyzet hogy hiába is berzenkedtek, muszáj lesz engem szolgálatotok, úgy értem hogy az én céljaimat, mert legbelsőbb lényegeitek, összes érzelmek erre ösztökél titeket! És ez hogy engem szolgáljatok, igazán nem lesz nehéz, mert semmi szörnyűt nem követetek tőletek, épp csak azt, hogy azt tegyétek, pontosan azt és nem mást, amire tulajdon készleteseitek buzdítanak: szeressétek egymást! Egymást, és engem, mert nemcsak nem tartom elítélendőnek amit tettem, de egyenesen büszke vagyok rá, hogy ilyen remekül összehoztalak benneteket, és szilárd meggyőződésemmel, hogy ezért dicséretet érdemlek, hogy is ne érdemelnék azt, amikor boldogságot teremtettem! No igen, de a nagy ünneplésben mégse feledkeztek el róla, hogy azért még nem hagytunk magunk mögött minden nehézséget, mert ugyebár nektek szüleitek is vannak, Miela és Dzsam! Tehát én azt gondoltam ki, hogy most rögvest összeházassodtok, azaz megírjuk a házasságlevelet... azután pedig még lesz egy kis dolgunk.

Najpában a házasság ugyanis igen egyszerű volt: annyi kellett csak hozzá, hogy a két fél kijelenti, hogy egymást férjnek illetve feleségnek tekintik. Ezt három tanú előtt kellett megtenni. Erről a nemesek szokás szerint csináltak két példányban házasságlevelet is, egyik a férj, másik a feleség családjához került igazolásként. De az írástudatlanoknál, szegényeknél, parasztnál még ez sem kellett, ott nem volt házasságlevél. Őa mamó azonban úgy látszik ragaszkodott a „papírhoz”.

—Tanúkra ne legyen gondotok, majd hívom néhány hetérámat! - nyugtatta meg őket. —És különben is: két tanúnak Miela és Derdi házasságához itt van Sarbat és Dzsam, az ő házasságukhoz pedig Miela és Derdi!

Harmadik tanúnak mindkét házassághoz a mamó Csirtilt szőlította be, s a kis hetéralány nem tudott hova lenni a megtiszteltetéstől, hogy magának a császárlánynak a házasságához tanúskodik! Látszott rajta, hogy legszívesebben ugrálna örömeiben. Milyen fontos személy lett hirtelen!

A házasságlevél nem volt hosszú egyik esetben sem, de még ha hosszú lett volna az sem okozott volna gondot, mert mint kiderült Őa mamó már jóelőre megírta mindkettőt sajátkezűleg, s nekik csak alá kellett írni. Alá is írták, mert hisz valóban mindegyikük akarta e házasságokat, épp csak nagyon letaglózta őket e hirtelen jött sok esemény, mert erre nem számítottak. És mi mindent tudtak meg! Hogy még a császár ideutazását is a mamó szervezte meg! Nahát! Sőt, Dzsamot már az is megdöbbenette hogy megtudta: a császár lánya Derdihez megy hozzá, Jorikó pedig a mamó lányát akarná elvenni! Hogy mik vannak!

Az biztos, hogy ez a házasság nemcsak a szülők beleegyezése nélkül kötött meg, de határozottan minden szertartásosság nélkül, a legteljesebb mértékben mellőzve az ünnepélyességet. Mielának, bár nem volt kifogása ellene hogy Derdi felesége legyen, de kissé olyan érzése volt, mintha mégis erőszakkal lennének összehozva. Ám már amiatt sem tiltakozott, mert igaz hogy most Őa képében egy nő parancsolt neki, de eddig is mindig parancsoltak neki, többnyire ugyan édesapja, de gyakran anyja is, aki meglehetősen erőszakos, határozott nő volt, Miela tehát szokva volt az engedelmséghez.

—És most - szólt Dzsamhoz Őa a házasságok megkötése után - most itt ez a másik papír, írd ezt is alá! Ne is húzd az időt az elolvasásával, fölösleges, elmondom a lényegét: ez egy hűségnyilatkozat, melyben te vállalod, hogy nemcsak legfőbb de egyetlen úrnőnek az itt látható Mi-

elát fogadod, életed árán is megvédelmezed, minden vagyond az övé, parancsainak gondolkodás nélkül engedelmeskedel még akkor is ha a bizonyos halálba küld, ésatöbbi, ami egy efféle-ben benne szokott lenni, mindazonáltal fel a fejfel és örvendj, mert ebben te nem egyszerűen Dzsamnak vagy szólítva, de úgy, mint *Dzsam helytartó*, vagyis Miela elismeri, hogy te helytartó vagy, méghozzá apád egész birtokán, az ő helytartója, mármint Miela helytartója! Természetesen csak azután fogsz tényleges helytartói hatalmat gyakorolni, miután apádat magához szólította Ominta, vagyis jó sokára, kivéve természetesen ha apád valami Mielának nem tetszőt cselekszik, s így Miela megfosztja apádat a hatalomtól!

—Hogy micsoda?! - kiáltotta döbbenet Dzsam.

—Ez azonban még nem minden! Mert Miela is alá kell írjon egy ilyet, amiben ő pedig úgy nyilatkozik, hogy engem édesanyjának tekint, tehát hogy ő tulajdonképpen az én fogadott leányom! Tudod szeretett gyermekem - mosolygott a leányra - ez a biztosítéka annak, hogy lényegében amíg élek, én uralkodom, hiszen a gyermek azt kell tegye amit a szülei mondanak neki!

—Kell, de nem mindig teszi azt, s erre jó példa e mostani házasságom! - vágta rá Miela.

—Az igaz, de engem csak a jogi megalapozottság érdekel, a hatalmam úgyis meglesz hozzá hogy kikényszerítsem amit akarok! És hát miért is ellenkeznél, hisz csupa jó az amit akarok neked, nézz csak körül, eddig sem lehetett okod panaszra! Na, írd már alá azt a csúnya papírt és hagyjuk magunk mögött ezeket a rusnya ügyeket!

Miela megvonta a vállát és aláírta. Dzsam azonban így szólt:

—Én ugyan soha!

—Nem muszáj - mondta váratlan engedékenységgel a mamó - akkor itt egy másik, ha neked jobban tetszik, esküdhetsz hűséget Derdi fiamnak is!

—Micsoda?!

—Na ugye, sejtettem én, hogy mégiscsak más az, ha nem egy mamó fiának, de a császár lányának leszel a hűbérese...

—De én annak sem akarok lenni!

—Úgy áll a helyzet, hogy muszáj neked.

—Miért?!

—Mert a hűbérúr nem sok kötelemmel bír, általában őt szolgálja a hűbérese, mindazonáltal amennyiben teheti, mégis illendő, hogy szükség esetén megvédje a hűbéresét! És neked igen nagy szükséged lesz nemsokára védelemre, mert hisz tudod, apád nem rajong majd Sarbatért!

—És azt hiszed, hogy ettől Miela képes lesz megvédeni engem?! Épp Miela, apám haragja elől, amikor ő is védelemre szorul majd?!

—Hogyne, de a védelmet meg is kapja! Apjának nincs legfeljebb ötven katonája, de Miela percekben belül kétszáz fegyveresnek parancsol majd!

—Hogyhogy?!

—De hiszen az imént fogadtam lányommá, akarommondani az imént fogadott ő engem anyjává, na és hát hogy is nézne az ki, hogy egy anya elhagyja a veszélyben az ő szeretett gyermekét!

—Te akarsz katonákat adni Mielának?!

—Természetesen! Még nem indul el apádhoz vacsorázni, máris megláthatja őket, ők kísérik majd vissza a szüleihez, s el nem mozdulnak mellőle, kivéve ha mást parancsol nekik Miela! Vagy Derdi fiam. De mert Miela katonái lesznek, még Derdinek is csak akkor engedelmeskednek, ha Derdi parancsa nem kerül ellentétbe Miela óhajával! Na és én azt hiszem Dzsam fiam, hogy neked is jól jönne némi kis fegyveres segítség! Bevallom, apád hadereje eléggé nagy, hiszen van itt összesen vagy háromezer katonája, s pillanatnyilag ekkora fegyveres erőt nem tudok neked nyújtani, de annyit mint Mielának, annyit igen, kettőtöknek összesen tehát lesz négyszáz katonátok, ami azt jelenti hogy ha apád tenni akar ellened valamit, akkor éppenséggel megölhet, legyőzhet, de az már nem egy apai elfenekelés lesz, hanem komoly, vérgőzös csata, amiben egészen biztos hogy ő győz majd, de lehet hogy azon az áron, hogy ő is ott hagyja a fogát, vagy legalábbis komolyan megsebesül! Ezt pedig nem hiszem hogy vállalja. No, mi lesz, aláírod, hogy Miela a te úrnőd, vagy nem?!

Dzsam egy darabig ujja közt morzsolgatta a papír szélét, majd aláírta azt.

—Ez az! No ugye nem is volt olyan nehéz! - mosolygott ezt látva a mamó. —No és most szeretném ha jól megértenétek annak különleges és mélyértelmű jelentőségét, amit eddig tettetek! Miela ezek után az én lányomnak számít, még hozzá sokkal inkább az én lányom mint Mirtal császárné leánya. Amit tehát mondok neki, azt vita nélkül meg kell tegye, éppúgy mintha szülőanyja mondta volna neki, nem kell ellenben megtennie semmit amit Mirtal mond neki, ha csak maga is nem akarja azt, továbbá, amit Mirtal császárné mond neki, azt *nem is szabad* megtennie, ha az ellentétes az én érdekeimmal – tehát új anyja érdekeivel!

—Ez nagyon durva beszéd Úa mamó, semmi szükség fenyegetésre, s különben sincs igazad, mert én elsősorban nem neked, hanem férjemnek, Derdinek tartozom engedelmességgel és alázattal! - szölt Miela.

—Engedelmességet természetesen elvárok tőled, de alázatot cseppet sem, mert nagyon megszerettem a büszke, öntudatos litu nőket a regényeideből, s azt szeretném ha olyan lennél! - mondta neki Derdi, s ez láthatóan igencsak tetszett Mielának.

—Amit mondtál - válaszolta a lánynak a mamó - az tökéletesen igaz, de hát Derdi az én fiam, s csak nem képzeled hogy bármit is tenne akaratom ellenére?! Tudod, nem úgy lett nevelve, meg aztán tudja hogy nélkülem úgysem lenne senki és semmi! Remélem te is tudod hogy érdeked is a velem folytatott jó kapcsolatot követeli meg, ezt csak amiatt mondtam mert azért én egy nagyon bizalmatlan ember vagyok, és jobb ha már a legelején tisztázzuk a dolgokat, azt tehát, röviden összefoglalva, hogy te természetesen továbbra is császárlány maradsz, úgy is tisztel majd mindenki, de úgy kell tekintened, hogy te valóban csak a császár lánya vagy, ellenben számodra én vagyok az igazi császár!

No, ami pedig Dzsam úrfiit illeti, tekintve hogy ezentúl ő a te hűbéresed, te pedig az én lányom vagy, ez azt jelenti hogy ha közvetve is, de ő is az én alattvalóm. Jó lesz ha ezt az eszébe vésí! Szeretném ha igen jó lenne a kapcsolat közöttünk, és semmi esetre sem akarom megalázní őt, nem tartok igényt semmiféle hajbókolásra sem, kézcsókra meg lábcsókra, sőt, még arra sem ami pedig ezután tényleg teljes joggal megilletne a részéről, tudniillik arra, hogy úrnőjének szólítson. Ez rád is vonatkozik Miela, tökéletesen elegendő, ha helyette úgy hívsz hogy „anyám”. Vagy úgy, hogy Úa mama. Tehát nem *mamó*, hanem *mama*. És Dzsam is hívhat úgy, hogy Úa mama. Sőt, bár őt nem fogadom fiammá, tekintettel arra hogy nem akarom ezzel megsérteni anyját, Csuát, akiről tudom hogy Dzsam szereti, tehát ennek ellenére neki is megengedem hogy amennyiben úgy kívánja, szólíthat akár ő is úgy, hogy *anyám*. Vagy *anyácskám*. Ez nekem nem lesz szokatlan, mert hetéralánykáim is anyámnak vagy anyácskámnak szólítanak.

Ami a hasznokat illeti: máris mindegyikötök megkapta a szerelmesét. De ennél még több hasznatok is lesz, mert ahogy nő majd a hatalmam, úgy egyre nagyobb szükségem lesz megbízható emberekre, s így természetesen nektek is mind több hatalmat juttatok! Ez pedig gondolom hogy még Dzsam úrfinak is igen tetszhet, mert hát melyik fiatalember ne szeretne mielőbb önálló hatalomhoz jutni?! Azt pedig úgyis tudom, hogy eddig sem volt felhőtlen a kapcsolata apjával, márpedig szilárd meggyőződése, hogy velem sokkal jobban megérti majd magát, mint Vaszaszival!

—Amennyiben valóban megkapom azt a kétszáz fegyverest - szölt Dzsam - akkor már mindjárt nagyobb örömmel tekintek a jövő elé!

—Helyes, akkor ne is beszéljünk többet ilyen általánosságokról, hanem foglalkozzunk a konkrétumokkal! Jöjjetek velem! - mondta a mamó, azzal kivezette őket. De nem messzire, csak a hetéraház jókora, magas kőfalakkal körbekerített zárt udvarára.

S itt bizony máris kiderült hogy nagyonis komolyan gondolja a mamó hogy biztosít fegyvereseket: mert ez az udvar szinte csordultig volt töltve máris katonákkal!

De nem akármilyen katonákkal. Ezidőtájt egyetlen dazsannak sem volt egyenruhás hadserege, lényegében minden katona olyan ruhában mutatkozott, amilyenre kedve szottyant, egyedül azt követelték meg tőlük uraik, hogy tiszták legyenek amennyire a harci események megengedik, tekintettel arra, hogy a csöcseléket nem számítva a najpa nép meglehetősen tiszta népnek volt mondható. A fegyverzet is olyan volt, amilyen épp adódott, tehát amilyent meg tu-

dott venni magának a katona, vagy, ha nagy szerencséje volt, akkor amilyent az ura biztosított neki, illetve természetesen amilyent zsákmányolt.

Ezek azonban az udvaron nem efféle gyülevész horda volt! Egyetlen különbség köztük a test-magasság és az arckifejezés volt, ami természetes, emberekről és nem bábokról lévén szó, egyébiránt tökéletesen egyformán néztek ki. Mindegyikükön barna bőrpáncél volt, ami nem nyújt olyan védelmet mint a láncing, de nem is olyan meleg vagy kényelmetlen, és sokkal könnyebb, emiatt gyorsabban lehet mozogni benne. Mindegyiküknek megvolt a rövid kardja és a hosszú kardja, ami nélkül egy najpa nem is tartja magát katonának, s e kardok is egyformák voltak, még a markolataik is. Látszott a kardokon hogy aki készítette őket, semennyire sem törekedett rá, hogy valami különleges mesterremeket hozzon létre, se a kardokon se a hüvelyükön nem volt semmi díszítés, mindazonáltal használható terméknek tűnt valamennyi, legalábbis így első pillantásra, néhány lépésről. A katonák mindegyikének volt ezenkívül egy-egy kése is mindegyik oldalán, továbbá tegez a hátukon sok nyílvezzővel, ezek is tökéletesen egyformának látszottak, s lógott a hátukon egy-egy íj is. Az íjak is egyformák voltak, s amikor Miela megpillantotta őket, így kiáltott fel:

—De hiszen ezek litu íjak! - s nem is bírt izgatottságával, mert rögvest odaszaladt az egyik katonához, s így szólt hozzá:

—Add ide, hadd nézzem meg!

Ám a katona nemcsak nem adta oda az íjat, de meg sem mozdult, sőt, rá sem nézett Mielára. Olyan mozdulatlanul állt a helyén, mint egy kőszobor. Az ő pillantása is mint minden katonáé, az udvarra vezető lépcsősor tetején álló Úa mamóra szegeződött.

—Add oda neki az íjat! - parancsolta a mamó.

Erre már a katona megmozdult, és odaadta azt Mielának.

S valóban úgy volt ez: ez egészen pontosan olyan íj volt, mint amit Miela kitalált a lituknak! Mert Najpában a legnagyobb tökélyre fejlesztették a közelharc művészetét eddigre már, számos harci iskola létezett, különböző mesterekkel, akik féltékenyen titkolták egymás elől a tudományukat. E tudomány alatt a fegyvertelen tehát pusztakezes verekedést kellett érteni elsősorban, valamint a kardforgatás tudományát. Kisebb részt foglalkoztak, mintegy mellékesen, a kés és a tör használatával is.

Ami azonban az íjászatot illeti, ez meglehetősen elhanyagolt tudomány volt Najpában. Természetesen amikor nagyobb seregek rontottak egymásnak, akkor amíg nem kerültek „kardnyújtásnyi” közelségbe egymáshoz a harcosok, addig nyilaztak egymásra, mindazonáltal ennek nem volt különösebb jelentősége a csatákban, mert mindenki az egyéni küzdelmet tartotta az igazinak, hisz ez hoz a férfiembernek dicsőséget! Itt mutathatja meg a tudományát! Az íjat-nyilat tehát túlnyomórészt inkább csak vadászatokhoz használták, s alig is voltak többek mint egy alkalmasnak tetsző fadarab, aminek a két végét összekötötték valamiféle zsinórral. Akadtak ugyan Najpában íjkészítő mesterek, akik meglehetősen jó íjakat barkácsoltak, de igazság szerint ezek sem vittek sokkal messzebbre mint egy efféle sebtében összetákoltt, akár gyerekek által is megcsinálható íj távolságának három-négyszerese. Az íjászattal szembeni eme közönyösség különben arra is visszavezethető volt Najpában, hogy olyan igen kiválóak voltak a kardharcban, s teljes joggal vélték úgy, hogy az íjnak-nyilnak sok hátránya van, mert aki íjat és nyílvezzőket visz magával, annak korlátozott a mozgásképesége, hiszen teher van a hátán és vállán, aztán meg amíg a nyílvezző után kapkod, addig nincs a kezében a kard, ezalatt az ellenség a közelébe léphet és lenyakazza...

Ha mégis volt egy katonánál íj, az inkább valami kisebb jószág volt ezért, amit könnyen vihetett magával, s ami belefért hátukon a tegezbe.

Most nem ilyen íjat látott Miela. Hatalmas íj volt ez, ha a végét a földre rakta, a másik vége az álláig ért! Ráadásul aszimmetrikus íj volt, tehát nem egyenletesen görbült, hanem az egyik vége jobban, kis túlzással mondva úgy nézett ki mint egy kampó. S éppen pontosan ilyen íjat írt le Miela a lituknak! Azt írta, azok nem szoktak állatokra vadászni, ellenben ismerik az íjat-nyilat, mert sporteszköznek használják, nagy íjakat csinálnak, mert azzal messzebb lehet lőni, íjaik embermagasságúak, egyik végük jobban görbül, mert így kényelmesebben lehet a harcosnak maga előtt tartani azt, a lituk ugyanis nem vízszintesen tartják az íjat a használatakor,

hanem függőlegesen, s eképp a húrt nemcsak alkarhossznyi távolságra húzhatják ki, hanem egészen a fülükig megfeszíthetik, nagyobb röptőerőt táplálva bele az íj fájába! S mert ekkora íj nem fér be a tegezbe a vesszők mellé, ezért ezt a lituk a hátukon hordják, s az íj vége magasan a fejük fölé mered!

Ez egészen pontosan ilyen íj volt, ez, amit most láthatott. De hát Miela természetesen a lituk-ra gondolva találta ezt ki, a lituk cipelhetnek ilyen óriási íjat ha ez nekik csak sporteszköz, de a najpa katonák, akiknek harcolni is kell, kardviadalt vívni is – nekik is hasznos lehet ez?!

De nem kérdezte még meg erről a mamót, mert még az íjnál is jobban lekötötte a figyelmét, hogy minden katona viselt a bőrpáncél fölött egy köpenyt is, ami most, mert meleg volt, csak a hátukat óvta. Ez különben nem volt ritkaság a najpa katonák körében, s általában fekete köpenyt szoktak hordani, azon ugyanis nem látszik annyira a pizok. E katonák azonban közönséges fehér vászonból készült köpenyt viseltek. S most Úa mamó hirtelen így kiáltott:

—Hátra arc!

Erre mind a négyszáz katona megfordult, és Miela csak tátogni tudott, mert most meglátta a köpenyek hátulján a mintát, ami nem volt más, mint az, amit ő a lituk címeréről kitalált!

Ez egy furcsa, mosolygós arc volt. Naná hogy mosolygós: hiszen úgy találta ki a litukat, hogy azok mindig jókedvűek! Bár az kissé furcsa volt, hogy az arc alapszíne fűzöld. De hát a zöld, az Miela szerint a természetet jelképezte, márpedig a lituk harmóniában élnek az állatokkal Miela szerint, hacsak lehet védik és nem gyilkolásszák őket!

Ez az arc egy körből állt, ez volt fűzöld. A száját egy ezüstszürke holdsarló jelképezte, ez a holdsarló természetesen nem függőlegesen hanem vízszintesen feküdt, efölött egy parányi citromsárga, ötágú csillag volt az orr, a két szem pedig egy-egy hatágú csillag, de olyan csillagok, melyeknél a csillagcsúcsok tulajdonképpen vízcsepp-formák voltak, s e vízcseppek felváltva piros és kék színűek voltak. A legfelső vízcsepp piros.

Ezt meglátva Miela csak tátogott döbbsen, mert egyetlen szó sem jött ki a torkán. Mert hát az rendben van hogy odabent a házban mindenféle litu dologgal meg regényei illusztrációival van felékesítve a fal, az végülis csak játék, nem a valóság. De hogy ténylegesen létező, élő, valódi hús-vér litu katonái is legyenek...

—Talán nem tetszenek? - kérdezte a mamó.

Miela még mindig nem tudott megszólalni, így inkább csak bólintott egyet némán. Majd még jónéhányat, szaporán rázta a fejét, jelezve ezzel hogy de igen, nagyonis tetszenek neki!

—Hátra arc! - vezényelte a mamó, mire a sereg újra megfordult.

—Biztos nagyon érdekel, hogy honnan pattant elő ez a kis litu osztag! - mulatott Miela zavarán Úa. —Elárulom neked. Tudod, én már mamóságom legkezdetibb időszakától fogva különös barátságot igyekeztem kötni minden zshivánnal akivel csak találkozni bírtam. Kifejezetten kerestem őket. Ennek részben az volt az oka, hogy jó, ha az ember barátai, mert akkor nem rabolják ki! Voltak azonban más szempontjaim is, de hogy ezek mik, azt nagyon ráérsz még megtudni. Lényeg az hogy jó kapcsolatokat ápoltam velük, amit nem is bántam meg sosem, hanem aztán néhány éve Derdi fiam felhívta a figyelmemet az egyik könyvedben egy párbeszéd-részletre! Igen, ő hívta fel a figyelmemet, mert én bizony nem olvastam minden művedet, Derdi csak az, aki mindet elolvasta. Na szóval, nem idézek részleteket a saját művedből, te biztos úgyis tudod hogy melyikről van szó, elég csak annyit mondanom hogy az a rész, amikor Meila azon elmélkedik az apjával folytatott vitában, hogy a másik, a szomszédos dazsan katonái talán mégsem erkölcsstelenek, amikor nem öngyilkolták meg magukat az uruk halálakor! No és hát ettől rögvessz szinte én is ihleni kezdtem! Hogy hát itt ez a rengeteg zshivány, akiket mindenki üldöz, pedig összefogva nagy erőt jelentenének, és hát ezeknek tulajdonképpen semmi bajuk, ezek remek harcosok, meglehet hogy nem a legkiválóbbak, de olyanok bízást megvannak mint bármelyik katona, hiszen ők is katonákból lettek zshiványokká, és igazság szerint az az egyetlen baj csak velük, hogy nem szeretnek értelmetlenül meghalni! És mert annak idején amikor még egy dazsan lánya voltam, akkor nekem sem volt sok kedvem az öngyilkossághoz, hiszen erre már a mostani élő mivoltom is bizonyíték, ezért is már kezdettől megértettem a zshiványok ezen vélekedését, mondhatni meleg rokonszenvet éreztem irányukban! Szóval, úgy döntöttem, hogy összetoborzok egy hadsereget belőlük. Azt soha nem mondta

a zshiványok legnagyobb ellensége sem, hogy ne tudnának a zshiványok harcolni, egyedül azért nem szokás zshiványt felfogadni hadseregbe, mert hát ha olyan valaki fogadja fel őket aki legyőzte előző urukat, akkor félhet a bosszútól, de ez az én esetemben nem áll fenn, mert én egyikőjűk urát sem győztem le! Aztán meg, a szukók és dazsanok megbízhatatlannak tartják a zshiványokat, gyávának, mert nem ölték meg magukat. Én azonban úgy vélekedem, hogy semmi bizonyíték rá, hogy egy zshivány alkalmasint életét ne adná új uráért. Miért is ne tenné, hiszen amikor még katona volt, számított rá, hogy alkalomadtán netán meg kell halnia a gazdájáért. Erre kész volt. Nemigen szól hír olyan zshiványról, aki azért lett zshivány, mert nem igyekezett megvédeni a gazdáját. Mindössze arról van szó az esetükben, hogy amikor már minden erőfeszítésük ellenére is meghalt az uruk, akkor nem óhajtanak utánahalni!

Szóval, leányom, ez a sok derék katona valaha mind zshivány volt, de hihetetlenül örültek amikor megtudták, hogy nemsokára újra katonák lehetnek! Ez nem is meglepő, tudvalevő, hogy minden zshiványnak ez a leghőbb vágya, legalább annyira, mint amennyire egy parasztlány vágya hogy hetéra vagy szolga legyen! És ezek a derék legények itt előtted még annak is külön örülnek, hogy tudják: egészen különleges módon lehetnek katonákká! Mert tudják, hogy nemcsak nem kötelező meghalniuk utánad, ha netán meghalnál, de ez kifejezetten meg van tiltva nekik! Reméljük természetesen hogy nem fogsz meghalni, sem te sem Dzsam, és azt magától értetődően elvárom valamennyi zshiványból lett katonától, hogy élete árán is megvédelmezze új gazdáját. Erre meg is esküdtek. De ha netán mégis úgy adódna hogy meghalsz te vagy Dzsam, tehát az aki az uruk lesz, nos, akkor nem az öngyilkosság a kötelező nekik, amire úgysem éreznek vágyat, hanem egészen más: az, hogy amilyen gyorsan csak tudnak, eljussanak hozzám! Igen, hozzám! Aztán majd én kijelölöm új feladataikat, új urukat is, aki vagy én magam leszek személyesen, vagy valamelyik gyermekem, tehát Ilita vagy Derdi, vagy te Miela, vagy Dzsam, szóval akit épp e célra érdemesnek tartok! És külön örülnek e derék katonák, amiért nemcsak nem tartom gyávaságnak azt, hogy ilyen esetben nem akarnak meghalni, hanem emiatt nagyon okosnak tartom őket, tudniillik én mint mamó utálkozom a pocséklástól, én gyűjtögetni szeretek és nem szétszórni a pénzt, márpedig miért is akarnám, hogy egy jó katona értelmetlenül meghaljon, amikor ehelyett még sokáig szolgálhatná a céljaimat, még ha más parancsnoksága alatt is?! Arról már nem is beszélve, hogy ha hülyén megöngyilkolja magát, akkor a drága fegyverei és ruhája ottmarad az ellenségnek, akit pedig eszem ágában sincs a saját pénzemmel gazdagítani! Jöjjön csak haza a katona, és hozza vissza a fegyvereit!

—És, már megbocsáss, beléptek egy mamó szolgálatába?!

—Biztos szívesebben léptek volna Vaszaszi dazsan szolgálatába, de nem volt más lehetőségük, mert Vaszaszi a zshiványokat irtani szereti, és nem felfogadni! Aztán meg, megmondtam nekik, hogy én nem igazi mamó vagyok, hanem egy dazsan leánya. És nem tarthatnak gyávának mert nem öltem meg magamat hanem inkább mamó lettem, mert legfeljebb annyira vagyok gyáva mint ők, mert ők sem ölték meg magukat hanem zshiványok lettek. Megmagyaráztam tehát nekik, hogy leghelyesebb ha e kis erkölcsi hiányosságokat elnézzük egymásnak, nem emlegetjük azt, hogy zshivány és hogy mamó, hanem én elfogadom őket katonának, ha ők elfogadnak engem egy dazsan lányának, márpedig egy dazsan lánya, az lehet akárhány katona úrnője is! És különben is megígértem nekik, hogy nemsokára már sokkal tekintélyesebb valakit szolgálhatnak: a császár lányát! És tudod, leányom, egy zshivány álmodik talán néha arról, hogy újra katona lehet, de semmiképp sem olyat, hogy a császári család katonája lehet! De íme, most láthatja minden katona, hogy ez így igaz, hogy én Őa betartom amit ígértem, mert te vagy a császár lánya, s a te katonáid lesznek! Igaz, két csapatra bomlanak majd, mert felerészük Dzsam parancsnoksága alá lesz helyezve, de ez csak részletkérdés, mert úgy is a te érdekeidet szolgálják, még ha közvetve is, lévén hogy te is és Dzsam is az enyimek vagytok! - s most így kiáltott:

—Katonák! Tudjátok meg, hogy az itt látható Miela császárlány az én fogadott leányom, ő engem fogadott anyjának tart, s eképp engem tekint mostantól igazi anyjának! Engedelmisséget és hűséget ígért nekem! Dzsam úrfi pedig, Vaszaszi dazsan fia, ő az - mutatott a fiúra - ő hűbéresköt tett Mielának! Tehát, mert ő hűbéres, ezért közületek az is a császár lányát, most már az én leányomat szolgálja, aki épp Dzsam parancsainak engedelmeskedik! De mind-

egyikteken ugyanaz a címer lesz, mert amint az az eddigiekből kiderült, Miela is és Dzsam is az enyém, a főhatalom az enyém, tehát egy csapat vagyunk! Ti már mostantól s mindörökké – *lituk* vagytok! - dörögte Űa.

A katonák tömegéből egyetlen pissenés sem hallatszott, holott Miela azt várta hogy vagy tiltakozni fognak, vagy éljenezni. De teljes csendben maradtak.

—Miért hallgatnak? - kérdezte.

—Mert nem parancsoltam meg, hogy beszéljenek, s meg sem engedtem, hogy beszéljenek. - válaszolta Űa. —Nagyon fegyelmezettek. Hogyisne lennének azok, tudják hogy ez az utolsó esélyük, s nem akarnak visszamenni zshiváynak! És megmondtam nekik, hogy én más katonákat akarok, mint akik voltak, itt nekem ne hőzöngjenek, itt nem lehet olyan, hogy egyéni vitézkedés, itt csak egyvalami lehet: a parancs teljesítése! Kizárólag akkor cselekedhetnek önhatalmúan, ha teljesen nyilvánvaló, hogy másképp meghal az uruk!

S most a mamó újra a katonákhoz fordult:

—Miela császárlány, tudjátok meg, a fiam, Derdi felesége már néhány perce! Amennyiben tehát Miela mást nem mond, úgy Derdi parancsainak is kötelesek vagytok engedelmeskedni, s őt is megvédelmezni!

A katonák most sem szóltak semmit, továbbra is szálegyenesen álltak a helyükön. Miela azonban ezt kérdezte:

—Miért nem Derdit jelölted meg az uruknak, hiszen Derdi a saját fiad?!

—Egyrészt mert a katonák számára nagyobb tisztesség ha közvetlenül a császár lányát szolgálhatják, remélem emiatt nagyobb lesz a lelkesedésük, másrészt szerettem volna ezzel neked is örömet okozni lányom, hiszen azt hogy *litu*, azt te találtad ki! Sőt, még az íjat is!

—Tényleg, azt miért csináltattad meg?

—Mert kipróbáltam, és úgy találtam hogy nagyon hasznos, mert kiválóan lehet vele lőni, messzire és pontosan. Lángész vagy hogy kitaláltad!

—De hát ezt nehéz lehet lovon szállítani!

—Az igaz, de hol látsz itt lovat?! Itt csak neked lesz lovad, a katonák majd kutyaolnak melletted! Tudod, a ló nagyon drága. No és sokat is eszik. Nekem nincs pénzem ilyesmire, mert ami pénzem van, az másra kell! Például újabb zshiványok felfegyverzésére, hogy katona legyen belőlük! Hiszen élnek Najpában még elegen! Nem adok pénzt lovakra, legfeljebb egy kis részüknek, akik aféle elitosztag lesznek. Képzeld csak, veszek egy lovat drága pénzért, aztán leszűrják a csatában, juj de nagy kár! És nem is szükséges, mert nem ide-oda akarok szaladgálni a hadsereggel, hanem sorra mindent meghódítani, apránként, lépésről-lépésre. Gyalog is el lehet jutni akárhová! Aztán, ezek az íjak a seregem jelképeinek is mondhatók. Biztosíthatlak róla, minden katona akit itt látsz, jól ért hozzá, mert már hónapok óta tanulják a kezelésüket!

—Örülök ennek, anyácskám. Ennek, a *litu*-seregnek. Legutóbbi könyvemben is arról írtam, hogy a *lituk*, akik Najpá partjaihoz jönnek, befogadják a zshiványokat, s azok hű katonáik lesznek!

—Tudom, Derdi mondta hogy írtál erről, de amikor ezt leírtad, akkor e sereg már készen állt. No tehát - emelte fel a hangját - az első kétszáz katona lépjen egy lépést előre, ők tartoznak közvetlenül Miela, a többiek pedig Dzsam parancsnoksága alá, de ne feledjétek hogy egy nép vagytok, *lituk*, tehát ez hogy ki irányít benneteket inkább csak annyit jelent, hogy kinek vagytok a személyes testőrei!

A katonák előreléptek. S most Miela ezt kérdezte:

—De miből fogom én etetni őket?

—Nem kell aggódnod, mindegyiküknek a zsebében van már a pénz, hála nekem, ami elég egy teljes évre, ha nem is lehet dorbézolni belőle! Természetesen amíg Vaszaszínál időztök, az ő ételeit fogják fogyasztani, bár attól tartok ez nem fog sokáig tartani... bár ki tudja, lehet hogy apádnak is megjön az esze! - fordult Dzsam felé. —Na és akkor most szeretett gyermekeim, induljatok haza, és közöljétek a szüleitekkel, hogy mi a helyzet! Te Miela megmondhatod Jorikónak, hogy holnap reggelre még lesz újabb kétszáz katonám, akiket akár az ő vezénylete alá is beoszthatok, amennyiben Tengil császár erre áldását adja! - azzal a mamó megveregette Miela vállát, s a leány, amint kifelé botladozott a házból, mert a lépéseire sem figyelt, úgy érez-

te magát ugyanis mint aki álmodik – nos, Miela nagyon szeretett volna köszönetet mondani Úának, de nem tette, mert tudta, hogy minden szó túl szegényes és szürke volna ahhoz, hogy kifejezze amit érez. Hiszen legnagyobb vágya valósul meg: Kezd létrejönni Litu!

Meglehet, hogy e boldog ország még mindig csak álmovilág. De már egyáltalán nem annyira, mint korábban! - és szíve hevesen dobogott, amint a lóháton ülve végignézett a sok katona fehér köpenyén, amin a litu címer virított.

S még ez sem volt minden. Mert ahogy ott ült a lovon, egyszer csak kilépett a házból Derdi, s átnyújtott neki a karján egy csodaszép köpenyt. A lehető legfinomabb anyagból készült ez, s amikor Miela megnézegette, észrevette, hogy ezen is a litu címer látható, ugyanaz tehát, mint a katonák köpenyén, épp csak hogy e köpeny kivitelezése lényegesen minőségibb mint amazoké, például mert nem takarékoskodtak az aranyszálakkal sem, amivel kihimezték a nevető fej körvonalait. A köpenyhez csúcsos süveg is társult, ezen is lehetett látni a címet, elöl is, hátul is, bár természetesen sokkal kisebb méretben.

—Vedd fel ezt kérlek, szerelmem! Ez illik a litu nép császárnőjéhez! - mondta neki Derdi.

—Ugyan már, anyád épp eléggé kihangsúlyozta, hogy ő a császárnő!

—Teljesen mindegy, hogy anyám mit mond és tesz e szempontból, mert a hatalom lehet az övé, de szellemileg akkor is te vagy és leszel mindörökké a lituk császára, hiszen te találtad ki őket!

—Ezek akkor sem olyan igazi lituk, nem úgy élnek...

—Minden kezdet nehéz.

—Igaz... Ó, Derdi, de hát miért nem szóltál nekem róla már a legelső pillanatban, hogy mi készül itt?! Hogy még katonák, litu katonák is vannak?!

—El sem hitted volna. De meg nem is titkolódtam: odabent a szobában nem megmondtam-e neked, hogy ez Litu?! Na, vedd már fel a köpenyt, hadd lássam rajtad! És siess vissza hozzám!

Igen, ez hogy visszasíessen, Miela feltett szándéka volt. Nem szívesen szakadt el Derditől, de tudta hogy muszáj, meg kell mondania apjának-anyjának, hogy mi a helyzet, de az is nyilvánvaló volt, hogy most még nem tarthat vele Derdi. Be sem engednék Vaszasi házába a mamó fiát! És most még Sarbat sem tarthat Dzsammal. Remélték, ez hamarosan megváltozik. Miela megnógatta a lovát, de csak óvatosan, hogy a katonák tudják tartani a lépést a hátasával.

Mindazonáltal nemcsak örvendett is, de igencsak elgondolkozva tette meg a szálláshelyükig vezető távot. És láthatóan Dzsam is elgondolkozott. S egyszer csak a dazsan fia így szólt:

—Hogy mi lesz ebből! Hogy én mibe másztam bele!

—Megmondom, hogy mi lesz ebből. - vágta rá azonnal Miela. —Ebből az lesz, hogy vagy meghalunk, vagy vissza lesz szerevezve a császári család réges-régi dicsősége, ami nekem nagyon jó és már régóta egyik leghőbb vágyam, ugyanakkor azonban te is Dzsam igen nagy úr leszel, tekintettel rá, hogy egyik legfőbb bizalmasommá válsz!

—De hát mit is beszélsz, a mamó akar uralkodni!

—Nem, én azt hiszem megmarad ő inkább a háttérben.

—Nem ezt mondta!

—De célzott rá. És különben is: semmi érdeke nem fűződik hozzá. Mert hogy hatalmat akar az igaz, csak hogy az új császár jog szerint úgysem lehet más, mint vagy Jorikó gyermeke, vagy az én gyermekem. De mindegyik Úa mamó unokája is lesz, mert légy egészen biztos benne, hogy Jorikó feleségül veszi igen hamarosan Ilitát!

Alig lovagoltak be Vaszasi dazsan udvarházába, máris óriási feltűnést keltettek! Így vacsora előtt nem sokkal, szinte minden szolga és katona ott volt a ház környékén, s őket bámulta el-kerekedett szemmel. Ugyanis mindenki tudta hogy kíséret nélkül ment el Miela is, Dzsam is, most meg ez az óriási embertömeg, négyszáz katona... és ráadásul rögvest szemet szúrt a harci dolgokat alaposan megfigyelő najpa katonáknak a sok hatalmas íj is. De még ennél is feltűnőbb volt az, hogy ezek teljesen egyforma ruhákban vannak, s mindegyiküknek ott a hátán az a kissé gyerekes, s némileg talán nevetséges furcsa címer is!

Mert azt hogy mi a zászló és a címer, azt a najpa nép is tudta, ismerte, épp csak náluk mindig ugyanaz volt a kettő mintája. A zászló a szemükben egyszerűen egy vászondarabra rajzolt,

lobogó címer volt. No és természetesen nem rakták ezt ki minden katona ruhájára, épp csak csupán a zászlókra a hadbavonulás idejére, és a várfalakra. Tudták tehát hogy ez címer, csak furcsa volt hogy minden katona „fel van címezve”, és furcsállották az alakját is. Az egyes najpa családok, nagyurak címerei ugyanis a vadságot és erőt kifejező állatokat szoktak bemutatni, többnyire farkast, kutyt, medvét, hiúzt (tigris és oroszlán nem élt Najpában), kivételesen volt olyan család is aminek címerében tölgyfa szerepelt, ezzel azt akarták jelképezni, hogy családjuknak soha nem szakad magva, olyan hosszú életűek mint a tölgy. Csillagok is gyakran szerepeltek a címerekben, épp csak a Nap nem, az a császár számára volt fenntartva. És volt a címereken néhány stilizált vár- vagy várkapuforma is. Vagy épp pajzs. És a páncél. S természetesen szinte mindegyiken szerepelt a kard is. Az szinte elmaradhatatlan volt. De már holdat, akár fekve akár állva, senki nem tett volna a címerébe, mert a holdat nőiesnek tartották. S ez a két szem, a vízcsepp-alakokkal, ez igazán röhejes, hiszen a víz igazán lágy elem, bármely alakot felölt, az tehát szintén nőies! Egyáltalán, mi dolog az, hogy a címer nevető arcot formáz, címernek nem vidámnak, nem mulatságosnak kell lennie, hanem erőt sugárzóknak, vadnak, legyőzhetetlenséget mutatónak! A címernek sokkal inkább a vér és szenvedés bemutatása való, mint a jókedvé! Ha már arcot mutat egy címer, ám legyen, mutasson, de az ne mosolygó legyen, hanem egy halálfej arca!

És az hogy az arc zöld, na ez már a komolytalanság netovábbja tényleg!

De egyelőre senki nem nevetett. Nem, mert négyszáz katona akkor is összevagdalthatta a gúnyolódót, ha mulatságos a köpenyük.

Különbben amikor a lituk címerét tervezte, akkor eleinte maga Miela is fehér arcra gondolt, csak hogy hamar belátta hogy ezt mégsem teheti, mert az nem mutatna sehogy fehér alapon, tehát ha maga a zászló fehér. Fehér archoz tehát másszínű zászló illene. Leginkább természetesen fekete. De azt nem akarta, az túl bonyodalmas lett volna, még akkor is ha az alapszín végül nem fekete volna, ekkor ugyanis nem lenne ugyanaz a kép amikor csak maga a címer látszik például sisakon vagy akárhol, illetve amikor zászlón van, az első esetben ugyanis nem látszana az alapszín, mert nem volna a címernek keretmezője, a zászlón viszont volna. Az egységesség érdekében tehát olyan kép kell, ami semleges (fehér) alapon jól látszik. Akkor pedig az arc nem lehet fehér!

Mint kiderült, bár a vacsora még nem kezdődött el, de Vaszaszi már megérkezett, s természetesen vele volt a császár is, a császárné is, Jorikó is, épp csak Csua nem volt ott, habár illet volna hogy ő is ott legyen, de – bár ezt Miela nem tudta – azt üzenté hogy ő a szobájában étkezik, mert rosszul érzi magát. És ezzel még majdnem igazat is mondott, mert bár semmi „belgyógyászati” problémája nem volt, de egy összetört orrú nőt egészségesnek sem lehet nevezni!

Vaszaszi már nagyon várta a vacsorát, nem mintha éhes lett volna, de úgy gondolta, majd a jó ételektől elpilledt császárt megsürgeti kissé a házasság ügyében, remélhetőleg a finom ízek a császárt is engedékenységre hangolják, aztán meg azt is jó lenne megtudni, Dzsam fia és Miela mennyire barátkoztak össze tegnap...

Minden érdekelt ott volt tehát, amikor Miela megjelent „litu” csapatával.

Már jó messziről észrevették őket, biztos valami szolga lehetett az észlelő aki szólt mindenkinek, mert mire a terasz elé masíroztak, ott állt már Vaszaszi is, a császár is, Mirtal is, Jorikó is, és bizonyosra vehető hogy csak amiatt nem fogadták őket csatarendben, mert nyilván azt is észrevették, hogy e fura társaság vezetője Miela és Dzsam.

—Hát ezeket a furamukikat pedig honnan szalajtották, ez talán a legújabb vándorcirkusz?! - kérdezte gúnyosan Vaszaszi, amint elég közel érkeztek ahhoz, hogy kiabálnia ne kelljen. Igazság szerint azonban inkább csak méltósága érdekében gúnyolódott, mert fogalma sem volt mire vélje mindezt, de szégyellte volna egyenesen megkérdezni, mert úgy gondolta hogy az megalázta volna, hiszen azzal bevallja a tudatlanságát. Hogy is nézne az ki!

Azt mindenesetre egyelőre jó jelnek tartotta, hogy Dzsam és Miela együtt lovagolnak haza, úgy lehet tán, hogy megkedvelték egymás társaságát.

S erre Miela kissé előreugratott a lovával, s így szólt:

—Köszöntelek benneteket kedves szüleim, s téged is, Vaszaszi dazsan! Engedd meg apám hogy bemutassam neked és mindenki másnak is önmagammat, mint aki már nem Miela császárlány vagyok, hanem Miela *úrnő*! Kétszeresen is úrnő méghozzá, mert egyrészt az úrnője vagyok az itt látható *litu* katonáknak, kik az én címeremet viselik hűségük jeleként, másrészt pedig azért is vagyok úrnő, mert...

De nem tudta befejezni a mondatot. Mert most a császár így kiáltott fel:

—Miféle litukról beszélsz te?! Hiszen azok csak a te fantáziádban léteznek! Agyadra ment tán a sok könyved?!

—Egészen biztosan nem, mert hiszen katonáim szemmel láthatóan nagyon is valóságosan léteznek, tehát nem a képzeletem szüleményei!

—De hát honnan a csudából akasztottál le hirtelen ennyi sok fegyverest?!

—Az maradjon az én titkom apám, habár én azt hiszem hogy igazán könnyedén kitalálhatod azt magad is, sőt, még Jorikó bátyám is, ha kissé elgondolkozol rajta! Sőt, ilyen katonái akár Jorikónak is lehetnek, akár már holnap is, amennyiben bölcsen döntesz apám! És különösképp épp téged figyelmeztetlek Jorikó bátyám, hogy gondolj rá: közösek a céljaink! Na de még nem is tudtok mindent, tehát hallgassatok meg! Ott tartottam, hogy más miatt is úrnő vagyok. Azért, mert a lányt már nem szokták lánynak szólítani, ha férjhez megy! Nos, én pontosan ezt tettem, méghozzá nem is olyan rég! Már a házasságlevelet is aláírtam!

Vaszaszi arca felderült.

—Ó, hát ez igen jó hír drága leányom, nagyon örvendek bölcs döntésednek, de hát ennyire talán mégsem kellett volna sietni vele! Ezt ünnepélyes keretek közt szerettem volna lebonyolítani, ami még akkor is méltóbb fényt kölcsönzött volna e jeles alkalomnak, ha most utólag rendezhetünk is nagy ünnepséget! És mondd csak, melyikteknek volt ennyire sürgős?! Bár azt hiszem tudom is a választ! Biztos az én komisz fiam szeretne volna már mielőbb férjnek érezni magát, igen, hisz a fiúk olyan hevesek! Na de hát ez végtére úgy is felfogható, hogy igen kiváló nő vagy te Miela, ha ekkora heveseségű vágyat ébresztettél a fiamban!

Dzsam kissé lehorgasztotta a fejét. Mekkora botrány lesz ebből mindjárt!

—Hé, fel a fejjel Dzsam, nem haragszom, bár nem tagadom igen csodálkozom, mert jókora meglepetést okoztatok!

—Fogunk mi még ennél nagyobbat is! - kiáltotta elszántan Miela. —Mert tudjátok meg, hogy én *nem* Dzsam felesége vagyok!

—Nem-e?! - sápadt el Mirtal császárné. Vaszaszi ellenben nem sápadt el, ellenkezőleg: ő egy szót sem szolt, de arca tűzvörösre változott.

—Nem! Én egy bizonyos Derdi nevű fiatalember felesége lettem.

—Hogy kicsodáé?! - kiáltotta a császárné.

—Derdie.

—De hát ki az isten az a Derdi?! - rikoltotta Vaszaszi.

—Ő egy dazsan unokája, tehát semmivel sem alábbvaló a te fiadnál!

—Semmi efféle dazsan-vérről nem tudok! - tűnődött el a császár, majd hirtelen elsápadt. —Csak nem...?!

—De, de, pontosan! - bólogatott ezt látva Miela.

—Megtudhatnám már, hogy ki fia-borja az a Derdi?! - fordult Vaszaszi a császárhoz, s mert eközben a keze elengedte a korlátot, látszott, hogy a csuklója remeg az indulattól.

—Ó, hát ő egy, hm... szóval, egy nagyon szegény dazsan gyermeke, akinek már csak a címe maradt meg! - mondta gyorsan a császár.

—Aha! Szóval csak úgy erre kószált biztos, meglátott téged, Miela, mondta hogy „gyere aranyoskám feleségül hozzám”, és te máris a karjaiba omlottál?!

—Hát épp nem ilyen egyszerű volt a helyzet, de hogy pontosan hogy is történt, azt nem mondom el, mert a részletek nem rád tartoznak, de meg úgysem hiszem hogy nagyon érdekelnének! Lényeg az, hogy az ő felesége lettem, mert egyedül ő értékeli írói munkásságomat... bár ez nem teljesen igaz! De az biztos, hogy ha akadnak is más rajongóim, de a legelsősorú okvetlenül ő, mert e *litu* hadsereget is ő teremtetten meg a számomra, s ennél ékebb, hitelesebb és meggyőzőbb bizonyítékát elképzelni sem tudom az irántam érzett szerelemnek, sőt: megbe-

csülésnek! Különben is: én nem véletlenül írtam olyanná a litukat, amilyenek, hanem mert bennük fejeztem ki azt az ideált, ami felé szerintem minden embernek törekednie kell! Ez pedig nem képzelhető el úgy, ha a lányt akarata ellenére adják férjhez! Én mást választottam, s választásom mellett kitartok, nagyon sajnálom, de még akkor is, ha viselkedésemet bárki is tiszteletlenségnek tekinti! - meredt elszántan édesapjára.

A császári apuka néhányszor kinyitotta a száját hogy elkezdjén mondani valamit, de azután mindig becsukta újra, egy hang nélkül. Igazán nem tudta, hogy most mit mondjon. Kétségtelen, Miela tette egészen egyértelműen ítélhető *meg* és *el* a najpa hagyományok szerint: Miela a lehető legnagyobb illetlenséget követte el! Tulajdonképpen joga volna hozzá, hogy megparancsolja a lányának, hogy kövesse a Szép Utat. Az már persze egészen más kérdés, hogy Miela megtenné-e... valószínűleg nem.

No de nem is ez a legfontosabb, hanem az, hogy Miela nem egyszerűen csak férjhez ment a mamó fiához, de az valahonnét négyszáz fős haderőt is kerített a számára! Ez már van akkora, mint Zak szukó fegyveres ereje, sőt, nagyobb is amannál! Tehát a mamó van olyan erős, mint egy közepes hatalmú szukó! És még feltételezhető, hogy ez nem is az összes fegyverese! Hm! No igen, miért is ne lenne, hiszen gazdag, ő Tengil császár tudja, hogy milyen gazdag a mamó, tudja, mert látta... igen, talán nem is rossz döntés, ha engedi, hogy Jorikó is feleségül vegye Ilitát, elvégre most már majdnem mindegy, a lánya révén már úgyszólván rokonságba került a mamóval...

—Utasítsd rendre a lányodat de azonnal! - szólt hozzá a császárné.

—Nos, azt hogy ez tiszteletlenség-e, ez amit csinált, hát igen, meglehetősen szokatlan ugyebár, természetesen, ez nem is tagadható, igen, semmi kétség hogy amit tett az nem hétköznapi, másrészt természetesen ha jól meggondoljuk a dolgokat, akkor talán, izé... azt is mondhatjuk ugyebár, hogy hát végeredményben igen.

—Mi „igen”?!

—Hát az az, hogy nem „nem”! - adta meg a választ a császár.

—Nem értelek, mi ez az össze-vissza beszéd?!

—Kikérem magamnak az ilyen hangot, ez nem összevisszabeszéd!

—Te tűröd amit a lányod csinál, hogy férjhez megy nemcsak a beleegyezéssel, de a megkérdezéssel nélkül?!

—De hát szó sincs erről! - derült széles mosolyra a császár arca.

—Talán bizony megengedted neki?!

—Nanáahogy, még szép, azt hittem te is tudsz róla!

—Hogy én?!

—Te hát! Ne tégy úgy asszony, mintha nem tudnád, hogy már hányszor nemcsak kértem, de parancsba is adtam neki, hogy most már aztán nagyon gyorsan barátkozzék meg a férjhezmenés gondolatával, hiszen már huszonnégy éves, tehát jószerivel és kézen-közön már vénlány, szégyenszemre! Ő pedig mindig azt mondogatta hogy „de nem, de nem”! Ellenkezett az akaratommal! Akkor, igen, *akkor* szemtelen volt, sőt: modortalan, pimasz, illetlen! Engedetlen! Önfejű! Akaratos! *Akkor* volt az, nem most! Minden bizonnyal úgy történt, hogy hirtelen, talán egyenesen isteni sugallatra jobb belátásra tért, rádöbbsen hogy ez így nem mehet tovább, elhatározta, hogy szerető édesapja engedelmes leánykája lesz, és sürgősen férjhez ment! Tehát nem, nem, semmi esetre sem mondanám azt, hogy ezzel szégyent hozott volna a fejemre! Nem tagadom, mehetett volna valami nevesebb, ismertebb úrfihoz is férjhez, de nyilván sietett mielőbb örömet szerezni nekem! Tehát nem mondanám tiszteletlenségnek a tettét, nem, nem, azt igazán nem mondanám! Tulajdonképpen én is jobban örvendtem volna, ha nem ilyen váratlanul teszi, de hát Miela mindigis olyan kicsit furcsa leány volt, hiszen már az írogatása is ezt mutatja; és azt hiszem egyszerűen csak kellemes meglepetést szeretett volna okozni nekünk!

—Hogy meglepetést okozott nekem, az nem is vitatható, de hogy kellemest, arról szó sincs! - morogta erre a császárné.

S most megszólalt Vaszaszi dazsan.

—És szabad talán tudnom, hogy ha már olyan gyorsan túl akart adni a lányságán, akkor miért nem épp az én fiamat szerencsétlenné tették meg azzal, hogy férjhez megy hozzá?!

—Ehhez semmi közöd Vaszaszi, neked még annyira sem tartozom elszámolással, mint apámnak! - mondta hűvösen Miela.

—Én viszont válaszolok neked! - húzta ki magát Dzsam. —Nem jöhetett hozzám Miela, én ugyanis mást vettem feleségül!

—Micsoda?! - és Vaszaszi állta úgy leesett döbbenetében, hogy szinte a korláton koppant.

—Apám, szeretném, ha megértenél! Alig hiszem ugyan hogy ez így lesz, de hidd el amit tettem, azt semmi esetre sem amiatt tettem mert meg akartalak volna haragítani! Vágyaim ösztökéltek arra amit tettem, a vágyakat pedig isten oltja az ember szívébe! De hát én nem tudok olyan szép védőbeszédet mondani önmagam fölött, amelyet a felséges császár mondott Miela lányáról, tehát nem igyekezem szépíteni a tettemet, nem cifrázom ami történt, s így csak szépen egyszerűen mondom el, hogy az történt, hogy én már évekkel ezelőtt találkoztam pár pillanatra egy leánnyal, akibe akkor belészerettem, s akit azóta is mostanáig hiába kerestem mindenfelé, de aztán a napokban rátaláltam! Ráleltem, s nem hagyom hogy még egyszer elszakítsa tőlem a sors! Az ő neve Sarbat, s én úgy döntöttem, hogy feleségül veszem, azaz, ezt nemcsak eldöntöttem, de erről is készen van a házasságlevél! De ez még nem is minden, mert tudd meg apám, elmondom ezt is mert talán jobb ha mindent egyszerre tudsz meg, úgy legalább csak egyszer haragszol meg rám, hogy már nem vagyok független más módon sem, ugyanis ezennel nem tarthatsz igényt a szolgálataimra semmilyen értelemben, mert hűséget esküdtem az itt látható Mielának, nekem ezentúl ő az úrnőm!

—Miféle hűséget te hülye, nem lehetsz a hűbérese, mert semmi vagyona, semmi hatalma, semmi szolgálatot el nem végezhetsz neki...

—E szavaidat máris cáfolhatom! A felséges Miela megbízott az itt látható seregrész felének irányításával, e négyszáz fegyveres közül kereken kettőszáz nekem engedelmeskedik! Bízvást úgy tekinthetsz hát, mint aki az ő legfőbb kapitánya vagyok!

Vaszaszi arcán látszott hogy mindjárt üvölteni fog, de ezt látva gyorsan megszólalt a császár: —Örvendek fiam, hogy ilyen bölcs döntést hoztál! Nem kétlem sokáig győzködhetted Miela lányomat hogy fiatal és éretlen majdnem-gyermek létedre ilyen fontos beosztásba emeljen téged, de látod, a kitartás végre meghozta gyümölcsét! Végteáris Miela lányom olyan lágy mint neve hangzása, engedékeny, jószívű, s megadta neked e megtiszteltetést! Mert nem is vitás, óriási kegy és kitüntetés ilyen fiatalon máris a császár lányát szolgálni! Remélem nem kell csalódnom benned, s méltó leszel a bizalomra!

Vaszaszi észbekapott. Semmiképp sem kezdhet el kiabálni, jó képet kell vágjon a történetekhez, mert nem mondhat olyasmit, hogy méltatlan a fiához a császár lányának szolgálata! Azistenit, át kell gondolja, hogy mit tegyen!

—Jól van! - szól. —Kérlek benneteket, fogyasszatok el jó étvággyal a vacsorát, én nem veszek részt rajta, ugyanis kötelességem hogy ezen eseményekről értesítsem a feleségemet! - mondta, és elment. De nem Csúához, csak félrevonult egy sarokba, hogy megrágja magában a dolgot.

Senki nem hiányolta. Miela és Dzsam leszállt a lóról, és csatlakozott a császári családhoz hogy velük együtt vacsorázzanak. De mert Miela Vaszaszi arcán nem látott még apró nyomokban sem örömet, ezért bizalmatlan volt vendéglátójukkal szemben, s katonáiból hatvan főt az ebédlőbe rendelt, hogy vigyázzanak a biztonságukra. A többinek megengedte hogy odakint az udvaron étkezzenek. Hogy mit, az nem okozott gondot: Vaszaszi szolgálai ellátták őket is élelemmel. Persze hogy ellátták, ez volt a dolguk!

—Na hát szóval Jorikó, úgy tűnik mint látod, hogy kezd megvalósulni Litu! - szól azonnal nem is apjához de bátyjához Miela, alighogy harapott két falatot. —Lámcsak, a te régi vágyad hogy visszaszerezd a császári család dicsőségét, de mégis én haladok a legjobb úton efelé! Én, az én bolondos, álmvilágbeli ötleteimmal! Amint látod, úgy megtetszett a mamónak, még inkább pedig a fiának, hogy nekikezdett megvalósítani! Lámcsak, egy termékeny ötlet néha többet ér mindennél! De ne hidd, hogy át akarom venni a férfiak szerepkörét! A harc nem nekem való. Én csak élvezni akarom az életet, s tovább írogatni, álmodozni... de ez a sok katona valóban az enyém. És ennek fenemód örülök, mert biztonságérzetet nyújt! És még ennél is nagyobb érzés, hogy Derdi valóban szeret engem, szeret, érzem! És a katonákat se irigyeld tő-

lem, mert kaphatsz ugyanennyit, maga Úa mamó mondta, ehhez egyedül csak az kell, hogy te is rokonságba kerülj vele, amiről tudom hogy neked is minden vágyad, tudom, mert elmondta ezt nekem a férjem, mindent elmondott hogy mi volt és hogy volt veled meg apánkkal tegnap, tehát tényleg mindent tudok, egyedül csak azt nem, hogy apánk miként döntött ezügyben! Szerintem bölcsen tenné ha hamar döntene, mert láthatóan máris erősebb vagyok nála, de hát én természetesen valóban csak a leánykája vagyok akinek nem illendő beleszólnia a császár dolgaiba, tehát nem erőltetem hogy így vagy úgy döntsön, meg minek is sürgetnem őt, végtére is nem erőszak ám erősnek, gazdagnak és hatalmasnak lenni! Nem erőszak a jólét!

—Ne légy beképzelt Miela, kétszáz fegyveres, de akár négyszáz is, igazán minden csak nem legyőzhetetlen haderő!

—Hogyne, ez való igaz, de az is biztos, hogy a kétszáz is négyszerese a tiedének, a négyszáz pedig nyolcszorosa, s lesz ez még több is! Messze még az, hogy minden dazsan rettegjen a hatalmunktól, de az is igaz, hogy máris többet értem el ez ügyben, mint te apám vagy cseppet sem dicső őseink legalább hét nemzedékre visszamenőleg! És nekem, akinek eddig csak három szolgálóra futotta, nekem, nem tagadom, csodálatosan kellemes, sőt: *előkelő* érzés, hogy már fegyveres erőm is van, s hozzá kétszáz fő! Sőt, négyszáz, hiszen Dzsam is engem szolgál! Végre valakinek érezhetem magamat, jelentős valakinek!

—Nem te érted el ezt, hanem a mamó!

—De bizony hogy igenis én értem el ezt, egy részét okvetlenül, mert az ijákat amiket láthatsz én találtam ki, a litu címer is az én ötletem, sőt még az is, hogy honnan lehet fegyvereseket szerezni: ugyanis valaha mindegyik zsvány volt, az pedig hogy e népséget fogadjuk a szolgálatunkba, kifejezetten az én ötletem, ezt Jorikó tanúsíthatja is! Baj tán, hogy ez megtetszett a mamónak?! Mert ő bizony olvasta a könyveimet! Ha nincsenek azok a könyvek – nincs litu sereg sem! Neked is mondtam ezt az ötletet Jorikó, de neked nem volt rá pénzed, hogy megvalósítsd. A mamónak volt. Megtette. De a pénz önmagában nem lett volna elég, kellett a jó ötlet is! Az ötletet én adtam! Tehát legalábbis fele-fele az érdemünk, nekem meg a mamónak! Mert övé a pénz, de enyém az ötlet!

—De hát mit beszélsz Miela, ugye nem igaz amit hiszek, ugye nem arról van szó, hogy annak a mamónak a fia a férjed, akinél apád és bátyád hentergett tegnap?! - sápadt el Mirtal császárné.

—De igen, sőt, az ő egyik hetérája lett Dzsam felesége.

—De nem akármilyen hetéra, még igazából nem is volt hetéra, mert szűz még! - tette hozzá gyorsan Dzsam, mert úgy vélte, így mégiscsak nagyobb a méltósága.

—Aha, szóval szűz még?! - kérdezte gyorsan Mirtal. —Akkor gondolom még ez az egész nem is, izé... nem is történt olyan régen, szóval, te is szűz vagy még lányom, ugye?!

—Igen, de ne aggódj már nem sokáig, mert Derdi semmiképp sem tűnik férfiatlannak!

—Dehogy aggódom, ellenkezőleg, azaz, azt akarom mondani, hogy akkor még nem történt semmi visszafordíthatatlan! Azt a hülye házasságlevelet eltépjük...

—De anyám, van abból a mamónál is!

—Nem számít! Majd megöljük a mamót, megkeressük nála a levelet, elégetjük, vagy ha nem találjuk, az egész házát felgyújtjuk!

—Ugyan ki teszi meg ezt, te talán?!

—Eh, vannak katonáink!

—De e litu katonák többen vannak!

—De neked engedelmeskednek.

—De nem a mamóval szemben!

—Eh, akkor majd segít Vaszaszi, neki több a fegyverese, legyőzheti ezt a gyűlevész csöcseléket is, hiszen ezek csak zsványok!

—Azok voltak. Most már nem azok. És zsványként is értettek a harchoz, s most is értenek hozzá! Ez egészen biztos, amely zsvány ugyanis nem ért a harchoz, az egyszerűen meghal, mert vagy legyőzik, vagy éhen pusztul. Egy zsványnak egyszerűen muszáj értenie a harchoz, nagyon muszáj, ez náluk alapvető. Létfontosságú. Ebből élnek, a harci tudásukból. Ezek itt

tehát mind kiváló harcosok. És különben is, anyám, ez felesleges elmélkedés, mert én nem akarok semmit sem visszacsinálni!

—De hát értsd már meg kérlek, hogy neked telebeszélték a fejedet, megszédítettek...

—Ha már arról beszélünk hogy valaki valaki mást megszédített, nos, akkor inkább az az igazság hogy én szédítettem meg Derdi fejét, mert ő bolondult bele úgy – ráadásul anyjával együtt! – az én legendáimba, hogy az én jelképemet választotta címerül, hogy nekem is csináltatott ilyen ruhát, hogy még az íjakat is elkészíttette, hogy egy rakás más apróságról ne is szóljak, amit ott nála láttam!

—Eh, csak be akar nősülni a családukba! Így akar tekintélyt szerezni magának!

—Ez tökéletesen igaz, amit ő maga sem titkol, de ettől még igaz az is, hogy a fia szerelmes belém! S bármit mondtál is nekem a szerelemről anyám, ez nagyon kellemes érzés!

—De elmúlik!

—Még ez is igaz lehet, de akkor is megmarad az, hogy remélhetőleg továbbra is érdekli majd őt, amit írok!

—Most sem érdekli, csak úgy tesz mintha érdekelné, csak a rangunk, a méltóságunk kell neki! Azért nősülne be hozzánk ez a Derdi!

—Tegyük fel, hogy ez így igaz. Én ugyan nem hiszem, de tegyük fel! Még akkor is az a helyzet, hogy ő benősül hozzánk, a ranghoz, én pedig hozzámegyek a pénzhez! Tehát legrosszabb esetben is a méltóság házasodik össze a pénzzel, márpedig a politikában nem szokatlanok ám a kölcsönösen előnyös érdekszövetségek! És bátorkodlak emlékeztetni téged jóanyám, hogy te egész idevezető utunk alatt másról sem beszéltél nekem csak arról, hogy egyedül a pénz számít! Fogd fel úgy, hogy jó tanítványod voltam!

—Én azért ám nem egészen erre gondoltam! Amíg csak arról van szó, hogy melyik dazsan felesége légy, addig valóban csak a pénz számít, mert egyik kutya másik eb, egyik dazsan olyan mint a másik, de most a te esetedben nem erről van szó! Hiszen ez a férfi csak egy *mamó* fia! Van neked fogalmad róla, hogy ez mit jelent?! Hiszen ez majdnem olyan, mintha magad is hétéra lennél, és naphosszat üzekednél mindenkivel, mint a bagzó macskák! Egy bizonyos határig persze hogy csak a pénz számít, de azért igenis van egy határ, én például semennyi pénzért sem tenném meg, hogy kiköltözöm egy trágyadombba vágott lyukba hogy ott lakjam, te pedig ennyire leadod a méltóságodat!

—Szemérmetlenül túlzol anyám, és különben is: a méltóságot majd megteremtjük!

—Méltóság vagy van vagy nincs, azt nem lehet megteremteni!

—De igen. Csak sok pénz kell hozzá.

—Akármennyi pénzzel sem lehet! Az ugyanis dicső őseinkből sugárzik ránk!

—És ha én magam leszek leszármazottaim dicső őse?! Ez tán nem ér többet?! - kérdezte gúnyosan Miela. —Különben is: a mi családuk a legendás Teszeolauki császárig vezet vissza származását, igaz?!

—Igaz hát, én is az ő leszármazottja vagyok, apád is az, tehát az ő nevét készülsz sárba tipor-
ni!

—Nem erről beszélek. Hanem arról, hogy Teszeolaukinak is kellett legyen apja-anyja, nagyapja-nagyanyja is, meg dédszülei, meg ükszülei, meg azoknak is ükszülei, és így tovább, márpedig egy dolog ezek mindegyikéről elmondható: nem voltak császárok! Nem lehettek, ha egyszer Teszeolauki lett az *első* császár! Vagyis az úgy volt akkoriban, hogy Teszeolauki teremtette meg a császári család méltóságát! Tehát a méltóságot igenis meg lehet teremteni!

—Tegyük fel meg lehet. De te megvásárolni akarod!

—Nem én, hanem a mamó. És látod, hogy megvásárolni is lehet: elég beházasodnia hozzánk, ezt eléri a sok pénzzel, s máris megszerzi a méltóságot!

—Nem ő szerzi meg, hanem mi veszítjük azt el!

—Ezzel nem értek egyet, hiszen a mamó egy dazsan lánya!

—Melyik dazsané?

—Azt nem mondja meg.

—Azért látod, mert nem is igaz!

—Szerintem igaz, másképp nem merne ilyen nagyvonalúan tervezni. Azt mondta azért nem mondja meg, mert úgysem hinnének neki az emberek.

—Én máris nem hiszek neki!

—Na ugye hogy igaza van! De tegyük fel, hogy nem egy dazsan lánya. Tegyük fel, hogy ezzel kapcsolatban valóban hazudik. Hidd el anyám ez sem jelent semmit, ugyanis az életben csak két dolog számít: az egyik ahogy te mondtad, a pénz, a másik pedig az erő! De tulajdonképpen ez a kettő egy, tudniillik a *hatalom* különböző formái!

—Hülye vagy lányom, igenis van olyan hogy nemesi származás, hogy méltóság, s a mamónak igenis nincsenek dicső ősei!

Miela a vállát vonogatta.

—Jó, hát idefigyelj, mit teszel akkor ha azt csinálja, hogy egy ügyes lánykájával festet egy rakás képet tiszteletre méltó férfiakról és nőkről, kissé megfüstöli őket gyertyákkal hogy régibbnek látsszanak, majd kiakasztja őket a háza falára, alájuk írva mindenféle neveket, és azt mondja, hogy ezeröttszáz évre visszamenőleg ezek az ő tiszteletre méltó ősei?!

—Az semmit nem jelent, mert tudom, hogy *most* mamó, azaz, még ha el is hinném neki, hogy ezek az ősei, ő maga akkor sem tiszteletre méltó már, mert mamó!

—Jó, akkor hát mit tettél volna ha korábban abbahagyja a mamóságot, mert már van úgyis elég pénze, megfesteti ezeket a képeket, elköltözik a sziget másik végébe ahol még nem tudják hogy ő mamó volt, és ott mondja hogy ő a sziget túlnani végében élt eddig egy dazsan lányaként, ezek és ezek az ősei...

—Hülyeség, a dazsanok mind ismerik egymást...

—Jó na, akkor azt mondja, hogy most jött a tengeren túlról hajóval, s egy másik akármilyen nevű országban ő egyenesen a király leánya volt?! És itt vannak az ősei képei is?! Még koronát is csináltathatott volna magának aranyból!

—Az nem jelent semmit, mert hazudott volna!

—Igen, de soha a büdös életben rá nem jött volna senki, értsd már meg, és haláláig tisztelték volna! Értsd már meg hogy úgy van ez, ahogy én azt már rég leírtam a legendáimban a litukkal kapcsolatban, hogy nem az számít hogy kinek kik voltak az ősei, hanem csak az, hogy *ő maga* milyen ember! Abban lehet valami, hogy ha valakinek az ősei kiválóak voltak, akkor ő maga is valószínűleg kiváló ember, de azért ez nem teljesen biztos, mert kiváló apukának is lehet gazember gyermeke! És ugyanemmiatt lehet akár egy csőcseléknek is remek, tiszteletre méltó fia vagy lánya! Meglehet tehát, mondom, hogy egy tiszteletre méltó valaki gyermekei közt több lesz a tiszteletre méltó és kevesebb a gazember, de azért ezt nem lehet ám olyan teljesen biztosra venni mint te mondd anyám, hogy csak a nemesség számít! Igenis mindenkit az ő valós érdemei szerint kell megítélni!

—Elzüllöttél Miela! Ha nem téped össze azt a házasságlevelet, nem vagy többé a lányom!

—Nem tépem össze, sőt, a ma éjszakát már Derdivel fogom eltölteni, ez ugyanis elemi kötelességem a férjem iránt!

—Nem az, még ha valóban a felesége vagy is, elválhatsz tőle, elég ha csak háromszor kimondod tanúk előtt!

—De nem mondom ki!

—Akkor megtagadlak! Nem vagy a lányom!

—Anyám, ne légy ilyen szűklátókörű!

—Ne sértegezz! - lendült Mirtal keze pofonra.

Ám az anyai tenyér nem ért el a leány arcáig, mert az egyik litu katona előrelépett és időben elkapta a csuklóját. S még meg is szorította úgy, hogy Mirtal feljajdult. S azonnal vissza is húzta a kezét, amint a katona elengedte azt. Nem volt már kedve pofozkodni, inkább sziszegve szorongatta a csuklóját.

—Bocsáss meg úrnőm - szólt a katona Miela felé - de kötelességem megvédelmezni téged!

—Helyesen cselekedtél, meg vagyok elégedve veled! - dicsérte meg őt Miela. Erre a katona büszkén húzta ki magát.

—Te is kitagadsz, apám? - kérdezte Miela.

—Mi, hogy én, no nem, nem, ilyesmit nem mondtam, de szerintem anyád sem gondolta ezt komolyan!

—De bizony! - vágta rá Mirtal.

—De hát akkor engem is ki akarnál tagadni? - kérdezte Jorikó.

—Hogyhogy?!

—Úgy, hogy én meg Őa mamó lányát, Ilitát veszem feleségül!

—Megtiltom!

—Akkor is megteszem pedig, nem is várok vele semeddig sem, amint Miela távozik innen Derdihez, megyek vele én is Ilitához, és feleségül veszem! Úgy bizony, azonnal, mert úgy látom hogy apánkat nem nagyon bántja a mamóval létrejövő rokonság, de ha bántja is, húgom példája azt bizonyítja, hogy hamar megbocsát!

—De fiam, ne beszélj így, nem kell a saját fejed után cselekedned, tudniillik ezennel atyai áldásomat adom az ügyre!

De magában a császár ezt gondolta:

—Hogy is ne egyeznék bele, ha már mindenképp feleségül veszi Ilitát a fiam, akkor legalább kapjam meg érte azt a rengeteg vagyont is! Jó lesz nekem is az a sok értékes szőnyeg, meg a festmények... nem is beszélve az aranyról!

—Elment az eszed, Tengil?! - kiáltotta Mirtal.

—Idefigyelj drágám, ne beszélj velem így, még máskor sem, főleg ne most hogy ennyien hallják! Különben sem értesz semmit! Van neked fogalmad róla, hogy ez a mamó mennyire gazdag?! Olyan szőnyegek vannak, olyan képei, annyi jázmintea...!

—Csinálj beöntést belőle magadnak, te vén totyakos! - kiáltott fel a császárné.

—Hogy beszélsz! - pattant fel a császár. Erre Jorikó, igyekezve csökkenteni a feszültséget hogy ki ne törjön a veszekedés, így szólt:

—Csillapodjatok, Ominta nevére kérlek benneteket!

—De hát apád azt hiszi te idióta, mert örökölted a tökfeségét, hogy a szép szőnyeg, az minden! Az még nem hatalom, az még semmi, a festményekkel is legfeljebb a seggét törölheti ki...

—Van ott még sok más is, például Dzeoripexim kardja...

—Nagy ügy, egyetlen kard! Megtiltom hogy ezt tegyétek!

—De hát máris megtettem! - mondta Miela.

—Nem! Még nem! Még visszacsinálhatod!

—De nem teszem!

—És nincs is jogod megtiltani bármit is. Én vagyok a férfi, a férjed és a császár! - mondta Tengil.

—Igenis van jogom hozzá, mert ezzel az én fejemre is szégyent hoztok!

—Ez nem igaz. De ha úgy lenne is: jut a gazdagságból neked is!

—Eh, mi az ami egy mamónak van, az semmi, még ha szerzett is néhány jobb műalkotást! Követelem hogy ezt ne engedd meg a hülyegyerekeinknek, Tengil!

—De hát értsd meg, hogy...

—Nem értem meg és vagy megtiltod, vagy igenis vén totyakosnak nevezlek megint!

—Akkor én nagyon meg foglak verni! - válaszolta nyugodtan a császár, Mirtal szeme közé nézve.

—Agyatlan állat! - kiáltotta erre Mirtal, azzal elrohant.

* * *

Vaszaszi az éjszakát nem töltötte a feleségével. Ez különben cseppet sem volt szokatlan Najpában, tekintettel arra hogy minden dazsan és szukó épp elég gazdag volt ahhoz, hogy legyen a férjnek is, feleségnek is külön szobája, emiatt csak akkor mentek egymáshoz, ha lepedőzni akartak vagy valamit megbeszélni. Ezellen a nők sem tiltakoztak, ez kimondottan jó volt nekik, mert némi szabadságot nyújtott a számukra, amiből a férfiuralmú najpa társadalomban amúgysem sokkal rendelkeztek. Ami pedig azt illeti hogy ki kit keresett fel: mindig a férfi ment a nejéhez, vagy ha mégsem, akkor egyszerűen üzent a feleségének egy szolgálóval, hogy

jöjjön át hozzá. A nők igen ritkán zavarták a férjüket, mert ez súlyos illetlenség volt, ha meg épp amiatt mentek volna hozzá mert ők maguk kívántak lepedőzést, az egyenesen szemérmelenségnak minősült. Najpában a nő nem illetett hogy kimutassa a nemi vágyát, még a férje előtt sem.

Vaszaszi most nem ment át Csuához, mert a felesége nem igazán nézett ki vonzóan, de meg különben is más gondolatok foglalkoztatták. Dühös volt, mert kútbaesett a terve hogy beházasítsa a fiát a császári családba, de hiába volt dühös, mit sem tehetett. Most nem verhette meg a feleségét, mert Csuának ehhez ami történt egészen nyilvánvalóan semmi köze nem volt; a császár megintcsak nem jöhetett számításba hogy rajta töltsen ki a dühét mert túl előkelő személy volt, no meg az is egyértelmű volt Vaszaszi számára, hogy a császár is tökéletesen ártatlan abban ami történt, semmi köze az eseményekhez, ugyanannyira meglepődött a történeten mint ő maga Vaszaszi, és az hogy mentegette Miela cselekedetét, érthető emberileg, nem is azért mert nyilván szereti a lányát, hanem mert önmaga tekintélyét akarta megőrizni. Mirtal császárné még kevésbé bűnös, mert láthatóan tökéletesen kedve ellenére történt mindez. Végülis legfeljebb épp Miela mondható bűnösnek, neki nem kellett a fia, de hát Mielát sok katonára védi, ha megtámadja, nagy lesz a vérontás, de meg akkor a császárral is végképp összeveszne, ami katonailag nem sokat számítana közvetlenül, de sok más dazsan pompás ürügynek tartaná hogy ellene támadjon, mondván hogy meg kell védjék a császár családját! Mind-egyik azt remélné, hogy segítségéért a császár kinevezi őt helytartóvá! Ráadásul még az sem olyan nagyon biztos hogy Miela találta ki ezt az egészet, mert hogy is mehetett volna hozzá a fiához, ha egyszer Dzsam egy másik nőt vett feleségül?! Ő igen, már amiatt sem támadhatja meg Mielát, mert akkor Dzsam Miela védelmére kelne, s a saját fia ellen harcolna!

Igen, a fia. Hej de szívesen elverné! De nyilvánvaló hogy ha ellene támad, akkor megint vérontás lesz, s akkor Miela is Dzsam segítségére siet, ha Miela ezt teszi a császár is beavatkozik, mert egészen világos hogy a császár nem Vaszaszit támogatja majd a tekintélyével hanem a lányát... azistenit, de elszaródott minden! Fuccs a terveinek, nem lesz császár a gyermekéből, unokájából, nem uralkodhat ő maga sem... így megy füstbe a szülők remek terve a gyermekek ostobasága miatt!

E pillanatban nyílt az ajtó. Vaszaszi azonnal éber lett mint a vadászó róka. Nem szoktak éjjel betérni hozzá, legalábbis nem hívatlanul. Csak nem merénylő?!

De nem az volt. Mert női hang szólalt meg:

—Tudom hogy nem alszol. Remélem nem zavarlak!

Vaszaszi igencsak megdöbbsent, ugyanis a hangról Mirtal császárnét ismerte fel.

—De... de felséges asszonyom, mire véljem ezt?!

—Arra - mondta a császárné, leülve Vaszaszi ágya szélére - hogy szerintem csúnyán átverték bennünket a gyermekeink! Téged Dzsam, engem Miela! Sőt, még Jorikó is! Te Vaszaszi azt szeretted volna ha majd unokád uralkodhat mint császár, amíg meg nagy lesz, addig te. Ez nekem sem lett volna kedvem ellenére, mert úgy ítélt meg hogy így a te fegyveres erő segítségével a császári család nagyobb hatalomhoz juthat. De Miela megalázott engem! Hogy is tehet olyasmit velem, ki magam is Teszeolauki leszármazottja vagyok, hogy egy mamó fiához megy hozzá!

—Micsoda?! Hiszen azt mondta hogy egy dazsan unokájához!

—Mert tudd meg hogy Úa mamó azt állítja, hogy ő egy dazsan lánya. Ezt természetesen nem hiszem el neki, de még az sem jelent semmit ha igaz, mert akkor is erkölcstelen, hiszen hogy is süllyedhetett odáig hogy képes mamóvá lenni! Na de most nem is amiatt jöttem hogy mindezt elmondjam neked, a részleteket végülis ráérsz később megtudni Vaszaszi, hanem azért, hogy szövetséget ajánljak neked!

—Szövetséget mihez?

—Igazán kitalálhatnád - ahhoz, hogy megvalósítsuk a terveidet! Amik az én terveim is! Mert tudd meg Vaszaszi, hogy én mindigis gazdag szerettem volna lenni! Gazdag, nagyon gazdag, de természetesen nem azon az áron, hogy lezüllök a mamósáig vagy akármi másig is! Tehát nem úgy, hogy feladom a méltóságomat! A lányom erre készül, mert megszédítette őt a mamó gazdagsága, s nem veszi észre, hogy neked természetesen több pénzed kell legyen mint egy ma-

mónak, ez nyilvánvaló! Habár, lehet hogy tudja ezt, csak emellett még úgy beleőrült az írásai-
ba, hogy neki sokat jelent hogy a mamó fiának tetszenek az irkálmányai, vagy legalábbis úgy
tesz mint akinek tetszenek azok! Szóval, a lányom rosszul cselekszik, nem okosan, de én nem
vagyok olyan hülye és őrült mint ő! Idefigyelj Vaszaszi, számodra semmi nincs még veszve! Én
segíthetek neked hogy uralkodhass, sőt, hogy gyermekedből császár lehessen!

—De hát ez lehetetlen ha igaz hogy Dzsam is megnősült már, mert még ha el is válna, sőt,
még ha nem is lenne igaz hogy feleségül vett valaki nem tudom kicsodát, akkor is, ha Miela
férjnél van, nem veheti már feleségül! Még akkor sem, ha most azonnal megölöm a mamót és a
fiát, mert Miela akkor sem menne hozzá Dzsamhoz!

—Teljesen mindegy hogy Miela és Dzsam kihez megy hozzá, most már engem még az sem ér-
dekel ha egymáséi lennének, mert tudd meg hogy sokkal jobb ötletem van!

—Na most már aztán ki vele hogy mi az!

—Hát az, hogy már mondtam neked, hogy én is Teszeolauki utóda vagyok! Idefigyelj Vaszaszi,
válj el Csuától, és végy engem feleségül! És akkor hamar szülsz neked egy fiút, de még ha ele-
inte lány lesz a gyermekünk az sem számít, és a nevében uralkodhatsz amíg felnő! Ha elég en-
gedelmes gyermek lesz, akkor még tovább is! Ez neked jó, mert eléred a célodat, a hatalmat
amit úgy dicsértél nekem még alig néhány órája, s amivel egyet is értek, de nekem is nagyon
jó lesz, mert elegendő van abból hogy Tengil mellett császárné vagyok ugyan de szegény mint
egy csöcselék! Melletted gazdag lennék!

—De nem császárné!

—Lényegében az, már amennyiben sikerül elismertetni hogy az én gyermekem a császár, és
nem Tengil! Ezt a legegyszerűbb úgy elérni, hogy Tengilt valami ügyes módon megöljük! És
akkor én leszek a császár anyja, ez a cím ér bőven annyit mint a császárné címe! Tulajdon-
képpen még többet is! Úgy hívnak majd, hogy *anyacsászárné*! Így nem kevesbedik meg a méltó-
ságom, még nő is inkább, de szegény sem leszek! Hát nem látod be Vaszaszi, hogy ez mind-
együnknek jó?! Egyedül azt az áldozatot kell meghoznod érte, hogy elválsz Csuától, de ezt
nyugodtan megteheted, mert úgyis tudja mindenki, hogy nem jó a kapcsolatod vele!

—De akkor te is el kell válj Tengiltől!

—Igen, de ez igazán egyszerű, megteszem már holnap kora reggel amint meglátom, egyedül
ahhoz ragaszkodom hogy biztosíts bőséges mennyiségben katonákat eközben a védelmemre,
mert félek tőle, nem akarom hogy megverjen vagy akár meg is öljön! Igaz hogy szelíd, tutyimu-
tyi alak, de egy válás az komoly dolog, s ez már azért lehet hogy kihozza belőle a dühöt, de
még a vadállatot is! No és meg kell ígérned hogy a válásom után azonnal feleségül veszel, rög-
vest még ugyanabban az órában! Ami az ünnepélyességet illeti, majd másnap vagy akár egy
hét múlva is, rendezhetsz egy nagy szertartást, azt nem bánom, sőt, örömmel fogadom, de a
feleséged akarok lenni rögvest a válás után, hogy biztonsággal tudhassam magamat!

—Hát nem bízol meg bennem?!

—A csudát nem, ha már elváltál Csuától akkor elhiszem hogy feleségül veszel, de amíg nincs
új férjem, addig félek Tengiltől! Ha azonban már a nejed leszek, akkor Tengil nem mer semmit
sem tenni ellenem, ezt tudom!

—Megfontolandó amit mondasz! Azt megtehetem hogy elválok Csuától, mert valóban nem sze-
retem már, cseppet sem megértő, nem illedelmes, nem tisztelettudó... te még jobban is tetszel
mint ő... Dzsam ugyan haragudni fog, de ez sem érdekel mert én is haragszom rá, méghozzá
minden alappal mert hiszen lényegében fellázadt ellenem, szembeszegült atyai akaratommal,
elárult... igen! Ezt tette! Holnap meg is parancsolom neki nagy nyilvánosság előtt, hogy azon-
nal kövesse a Szép Utat! Ezzel elvileg még a császárt sem haragíthatom meg, mert Dzsam nem
lett a császár rokona! Igaz, Miela hűbérese, de akkor is az én fiam! Tudom hogy nem fogja a
Szép Utat követni, de akkor is megparancsolom neki, csak hogy miután ezt megtagadja, emi-
att csökkenjen a tekintélye, tűnjön gyávának! No igen, ez mind magától értetődő, de bevallom
Mirtal, bármilyen nagyszerűnek tűnik is a terved, de egyvalami aggaszt!

—S mi az?! - kérdezte csalódottan a császárné. Azt hitte, Vaszaszi a plafonra ugrik örömeiben.

—Az aggaszt, hogy Tengil lehet mulya meg akármi más is, még ostoba is, de annyira biztos
nem ostoba hogy át ne lássa, hogy ez azért következik be, tehát az amit csinálsz, azért válsz el

tőle, hogy azután kitűrjük őt a hatalomból! És még ha ez nem is szűrná ki a szemét, légy biztos benne hogy Jorikó és Miela majd megsúgják neki!

—Na és?!

—Na és csak az, hogy nem fogja hagyni hogy elvegyem tőle a császári koronát a leendő gyermekünk számára, ezellen kapálódzni fog kézzel-lábbal...

—De semmit nem tehet, gyöngé hozzá mint a tavaszi zsenge fű! Mi az az ötven katona!

—Meg Miela és Dzsam négyszáza... és lehet hogy szereznek ezek még többet is valahonnét...

—A zsványok közül Vaszaszi! Miela elárulta hogy mind zsvány volt valaha!

—Rögvest gondoltam... Különbén nagyon nem is bánom, zabáltassák csak a zsványokat, akkor nem lopnak, biztonságosabb lesz a környék... Na de engem nem a játszadozásuk érdekel hogy cirkuszi bohócruhába bújtatják a katonáikat, le se szarom, lehet háromszor ennyi katonájuk is, akkor is én vagyok az erős, annyi ez csak mint egy szűnyograj... hanem gondolj csak bele Mirtal, a férjed most teljes joggal császár! Amint bármiféle ellenigénnyel lépek fel magam vagy a gyermekem számára, máris lesznek akik engem támogatnak – de olyanok is akik őt támogatják! Az hogy te vagy a feleségem, jelent majd bizonyos jogigényt nekem, elismerem, de rengetegen lesznek az ellenségeim! Tehát a legbiztosabb ha Tengilt azonnal megöljük, minél előbb, hogy ne zavarhassa meg a későbbi terveinket! Ez a legbiztosabb saját leendő gyermeked számára is, aki majd tőlem fogan!

—Jó. - lélegzett mélyet Mirtal. —Úgy sejtem a beleegyezésemre vársz, azt ezennel meg is kapod Vaszaszi! Nem kell félned tőle hogy hisztizni fogok ha Tengil halálhírét hozod, s az sem érdekel ha saját kezeddél végzel a vén totyakossal!

—Még ez sem elég, Mirtal! Gondolj bele, Miela is és Jorikó is az ellenük elkövetett árulásnak tekinti majd hogy elválsz nemzőapjuktól, pláne annak tekintik ha kiderül hogy megölöm én, az új férjed az apjukat! És idefigyelj, öntsünk tiszta vizet a pohárba: ismerjük el, teljes joggal tartanak majd emiatt téged a család árulójának! Mert ezzel valóban elárulod Tengilt is, Mielát is, Jorikót is!

—Ez engem a legkevésbé sem érdekel! Tudd meg hogy Mielát máris megtagadtam, megmondtam neki hogy nem a lányom többé, és Jorikónak is csak amiatt nem mondtam ezt, mert elfelejtettem!

—Tulajdonképpen mi a bajod Jorikóval?

—Talán még nem mondtam volna, hogy ő meg a mamó lányát akarja feleségül venni?! Sőt, ezt talán máris megtette, ma éjszaka!

—Aha.

—Szóval ne aggódj Vaszaszi, átgondoltam ezt már alaposan, és nem én árulom el őket hanem ők árultak el engem a méltatlan viselkedésükkel, én csak azt teszem ami az egyetlen kiút a számomra a méltóságom megőrzésére! Még ha áruló leszek is, akkor sem én árultam el őket elsőként, ők lettek előbb az én árulóimmá!

—Mindegy, mert ők nem ezt fogják gondolni, haragudni fognak rád, igyekeznek majd ott ártni nekem és neked ahol csak tudnak, tehát megintcsak azt mondom, hogy saját leendő gyermeked és tenmagad biztonsága érdekében ezesetben Jorikót és Mielát is meg kell ölnünk, méghozzá mielőbb!

Mirtal kissé elsápadt, bár ez a sötétben nem látszott rajta.

—Ez... ez talán annyira azért nem fontos, mert nem olyan nagy a hatalmuk, nincs elég erejük ügysem...

—Értsd meg Mirtal, nem az a lényeg hogy mennyi fegyveres bohócuk van, hanem hogy Jorikó a mostani császár teljesen törvényes fia, még csak nem is gyermek hanem szinte meglett férfi, és amint igénnyel lépek fel a császári trónra a tőled való fiam számára, azon pillanatban egy egész csomó dazsan és helytartó lesz akik azt mondják, hogy legyen inkább Jorikó a császár! Azzal érvelnek majd hogy az új császár mégse legyen egy csecsemő! Hogy jobban illik a korona Jorikóra aki felnőtt, mint egy csecsszopóra, akit szabályosan meg sem lehet koronázni, mert egész teste átcsúszik a koronán! És ebben igazuk lesz! Még akkor is igazuk lesz ebben, ha elismerik hogy az a gyermek is császári vér, holott lehet hogy megvádolnak azzal Mirtal, hogy esetleg nem is te szülted azt a csecsemőt tőlem, tudom hogy ez hülyeség de trónharcban min-

den rágalomra el kell készülni, Jorikó származásában azonban a kutya sem kételkedik, mert szinte két évtizede mindenki a császár fiának tekinti, aminthogy az is! Ez lesz ha Jorikó életben marad, és nem amiatt lesz így mintha a helytartók annyira kedvelnék Jorikót, de csak mert remélik hogy a harcokban vagyonna, hírnévre, hatalomra tesznek szert, vagy mert utálnak engem! A gazt, Mirtal, a gazt kicsiként kell kigyomlálni, mert ha megnő, már sokkal nehezebb megküzdeni vele! És amit elmondtam, szinte szóról-szóra vonatkozik Mielára is! Vagyis, az a helyzet Mirtal hogy én kizárólag akkor veszek téged feleségül, ha itt és most azonnal beleegyezel nemcsak a férjed, de mindkét gyermeked likvidálásába is, természetesen csak azután hogy szabályosan elváltál Tengiltől, addig nem ölöm meg a vén bolondot, mert nem akarom hogy az legyen a látszat, hogy félelemből mentél hozzám! Vagy ha úgy tetszik, hát vállald a felelősséget hogy elválsz tőle! De a későbbi megölésükbe bele kell egyezz, nem akarok később szemrehányást hallani emiatt, azt sem akarom hogy bosszúból megpróbálj megölni, s egyáltalán, csakis így lehetek teljesen biztos az irántam érzett elkötelezettségedben! Egy szívvel nem lehet egyszerre két úrhoz is hűségesnek lenni!

Mirtal mélyet lélegzett és pár másodpercig nem válaszolt.

—Na mi lesz?! - türelmetlenkedett Vaszaszi, aki nagyonis szerette volna ha Mirtal a felesége lesz, épp csak teljes cselekvési szabadságot óhajtott magának.

—Beleegyezem, hogy Tengilt megöld... de csak ha előbb már feleségül vettél engem!

—Ez nem akadály, mert azt mondtad hogy már reggel elválsz tőle. Napközben feleségül veszek, este pedig megölöm őt, még hozzá úgy döntöttem hogy méreggel! Különben lehet hogy már ebédnél végzek eképp vele. De megígérem hogy addigra már a feleségem leszel! Na de mi lesz Jorikóval és Mielával?!

—Könnyen beszélsz Vaszaszi, neked megmarad a fiad élve! Dzsamot nem akarod megölni!

—Mi a rossebnek, öbelőle nem lehet császár! Különben meg nem hallottad hogy megparancsoltam majd neki holnap, hogy lépjen a Szép Útra?!

—Az nem számít, mert úgyis tudod hogy nem teszi meg! Ha csak Miela és Jorikó megalázásáról lenne szó, nem haboznék. De te az életüket akarod!

—Nanáahogy, még szép! És leendő közös gyermekünk érdekében! Ne feledd el, hogy teljesen jogos követelés a részemről hogy az örökölje a koronát, hatalmat, mindent, aki hús a húsból, vér a véremből, s nem ez a nagypofájú Miela és ez a taknyos Jorikó, akiket lehet hogy te szültél, de akikhez fikarcnyi kis közöm sincs! Egyáltalán semmi, tehát lófingnyit sem érdekel hogy szép dolog-e megölni őket, ezt bevallom őszintén!

—Jól van Vaszaszi! Meggyőztél! Valóban fontos hogy a közös gyermekünk örököljön mindent! Én tehát beleegyezem hogy megöld Mielát és Jorikót, rendben van, de egy feltétellel: ha nemcsak megparancsoltad Dzsamnak hogy lépjen a Szép Útra, de ha ezt nem teszi meg jószántából, akkor őt is megöld! Mert az igaz hogy Jorikó és Miela nem a te gyermekeid, belátom, jogos hogy azt akarod hogy ne örökölhessenek emiatt a vagyondból – de Dzsam pedig nem az én gyermekem, tehát ő se veszélyeztethesse a közös gyermekünk érdekeit, aki viszont már nagyonis az én gyermekem lesz!

—Jól van, most biztos azt hiszed hogy hű de komoly valamit mondtál, s most szívom a fogamat hogy ejnye, – de nem így van! Dzsam már nem érdekel! Igenis meg fogom ölni Dzsamot is, de még mennyire megölöm, hiszen elárult, ellenkezett az akaratommal! Tehát legyen neked, megölöm őt is, de ekkor szabok még egy feltételt neked!

—S mi az?

—Az, hogy mielőbb szülj nekem egy újabb fiút! Tégy meg mindent a mihamarabbi siker érdekében! Vagyis ne téovázz, ne húzd az időt, ne habozz – használjuk ki már a mai éjszakát is! - azzal megragadta a császárné karját, az ágyra döntötte, megcsókolta, majd vetkőztetni kezdte.

S bár a császárné pirult, még ha ez a sötétben nem is látszott rajta – de nem ellenkezett.

* * *

Dzsam nem olyan fiú volt aki látványosan szokta kimutatni az érzelmeit, főleg nem a szülei iránt. Najpában a szülők a gyermekeiktől nem puszkilkodást és cirógatást szoktak elvárni, hanem engedelmességet. Mindazonáltal Dzsam azért a maga módján szerette az édesanyját, s

így miután befejeződött a cseppet sem ünnepélyes, inkább vitákkal terhelt vacsora a császári családdal, azután felkereste Csua-t, hogy elmondja neki is hogy ő már nem legényember többé, hanem felesége is van! Élt ugyanis a gyanúperrel, hogy mert anyja nem volt jelen a vacsoránál, emiatt nem is tud semmiről sem, mert Vaszaszinak eszébe sem jutott értesítenie a feleségét.

Mikor meglátta Csua betört orrát, szinte nem is csodálkozott. Meg sem kérdezte, miért történt ez, úgyis sejtette hogy apja tette. Máskor kinyilvánította volna együttérzését, de most úgy vélte fontosabb dolga is van, ami anyját is jobban érdekli. Így aztán a dolgok közepébe vágva egyszerűen így kezdte mondandóját:

—Anyám, megnősültem!

Csua bezzeg rögvest elfeledkezett a maga bajáról, aziránt tudakozódott hogy miként eshetett ez meg ilyen hamar, s természetesen ő is azt hitte mint Vaszaszi, hogy Dzsam Mielát vette feleségül. Dzsam azonban sietett eloszlatni a félreértést, és megmagyarázta hogy szó sincs Mieláról, legfeljebb annyiból hogy ő már Miela hűbérese, hanem ami a feleségét illeti, az egy Sarbat nevű hetéra! Tehát fordítva esett a dolog mint azt korábban tervezték: ha feleségül veszi Mielát, akkor Miela, mint feleség, köteles lett volna engedelmeskednie a parancsainak, most azonban ő, Dzsam köteles engedelmeskedni Miela parancsainak, lévén hogy a lány hűbérese! De hát így esett a dolog, mert ő Sarbatot akarta feleségül venni. S mert nagyon bízott anyjában, még azt is elmondta hogy ez a Sarbat a csöcselék közül származik. El kellett ezt mondania, mert szerette volna ha anyja megérti az ő szerelmét, és ezért elmondta a Sarbattal történt találkozását is, hogy miként szeretett bele a furcsa, igéző szemű lányba. Tehát elmondta hogy hol s hogyan történt a találkozás, s így anyja megtudta hogy Sarbat csöcseléknek született. De Dzsam kihangsúlyozta hogy Sarbat már hetéra, ám különleges hetéra mert még javában szűz! —Megőrültél, fiam, képes vagy tenger pénzért kiváltani a mamótól ezt a csöcselék-hetérát hogy azután méltóságod sárbatiprásával feleségül vegyed?! - ámult Csua.

—De anyám, nem hiszem én azt, hogy a mamó bármit is kérne Sarbatért, mert tudja ám Őa pontosan, hogy nincs rá pénzem, de meg a mamót úgyis csak az érdekelte hogy én ne Mielát vegyem el, mert Miela az ő fiának kellett, tehát...

—Miről beszélsz te?! - kerekedett ki Csua szeme a döbbenettől.

—Ő igen, te még nem tudod hogy Miela is férjhez ment! - azzal Dzsam elmondott mindent anyjának, még azt is hogy alig ért véget a vacsora, Jorikó máris rohant hogy elvegye Ilitát, a mamó lányát.

—Űa mamó duplán is beházasodott a császár családjába?!

—Igen, a gyermekei révén pontosan ez történt! És van ám annak a mamónak pénze temérdek, mert négyszáz fős hadsereget állított ki Mielának, azaz, ennek felét nekem, de mondta hogy reggelre Jorikónak is lesz kétszáz fője! Tehát nem kér a mamó tőlem semmit Sarbatért, ebben biztos vagyok, és még ha akart volna is már nem teheti, hiszen jogilag máris a feleségem Sarbat! A házasság előtt kérhetett volna, de most már nem! Nyugodj meg anyám!

—A csudát vagyok én nyugodt, van fogalmad róla hogy mit tettél?!

—Azt hittem több megértés lesz benned mint apámban volt!

—Idefigyelj, hogy nem vetted feleségül Mielát, azt nem rovom fel vétkedül, mert elhiszem neked hogy úgysem ment volna hozzád, ha már annyira belehabarodott abba a Derdibe! De hogy te egy ilyen izé... csöcseléket... hiszen ez borzalmas! Az egyetlen fiam! Ó mekkora szégyen! - és Csua sírva fakadt.

—Értsd meg anyám, szerelmes vagyok belé! És nagyon szép, kedves lány, még okos is, tudod mit, hiába van éjszaka, elmegyek hozzá, s elhozom ide hozzád, biztos eljön, ismerkedj meg vele, s belátod hogy nagyon jótét lélek, hamar megszereted őt...

—Nem! Látni sem akarom! És készülj fel rá, hogy apád kitagad!

—Erre felkészültem, de hát te ugyanezt teszed velem?!

—Nem. Soha nem lennék képes rá. De nagy-nagy bánatot okoztál nekem, neheztelek rád, és vedd tudomásul, hogy soha de soha az életben látni sem akarom azt a nőt! És most tűnj el innét, legalább egy hónapig a szemem elé se kerülj! Te hálátlan féreg, ezt tenni anyáddal! Amikor olyan sokat vártam tőled! - és Csua lerogyott az ágyra, és sírni kezdett. Dzsam zavartan

toporgott egy darabig egyhelyben, majd vállat vont és kiment. S mert jobbat nem tudott, lefeküdt aludni.

—Majd megbékél, ha Sarbat szül neki néhány unokát... - futott át a gondolat az agyán elalvás előtt.

* * *

Nem sokkal Dzsam távozása után Csua is távozott – ő ugyanis nem tudott elaludni. Nem tudott, mert annyira rájött a zokogás, hogy eleredt újra az orra vére. Ezt végül nem is tudta elállítani csak úgy, hogy mindkét orrlyukát teletömte egy puha zsebkendőből levágott kellő nagyságú darabbal. A vérzés így elállt, ellenben az orrába újra belenyilalt a fájdalom, hiszen ott a porcogó úgyis repedt volt, s most e még nem is gyógyuló törés meg lett mozgatva! Fájt tehát az orra, nem annyira hogy ki ne tudta volna bírni, de annyira nagyonis, hogy ne tudjon aludni. Különben is nehezen aludt volna el, mert annyira fel volt háborodva fia példátlan tétén, márpedig nehezen jön álom a szemére annak, aki haragos, mérges, akinek az agyában versenylóként futkároznak ide-oda a gondolatok!

Végül pedig ellenállhatatlan vágy kerítette hatalmába, hogy beszélgesse valakivel erről. Erről, hogy milyen hálátlan is az ő gyermeke. Megfordult a fejében a gondolat hogy átmegy a férjéhez, de azután letett erről, mert nem akart újabb verést kapni tőle. Vaszasi már amiatt is mérges lenne ha csak átmenne hozzá, hiszen nem hívta, hát még ha netán alszik a férje és felkelti, no, jobb nem is gondolni rá hogy akkor mi lenne! Hiába értene egyet vele hogy Dzsam csúnyán viselkedett, a felébresztésért biztos legalábbis megpofozná! Hát még ha netán megint részeg, ami nem kizárt, hiszen nagyonis elképzelhető hogy bánatában leitta magát!

S végül eszébe jutott a név. Mea! Hát persze! A szukó lánya az ő jó barátnője, és egészen biztos együttérző lesz! Majd ő megvigasztalja! Természetesen illetlenség most, hajnal két óra tájt felébreszteni, no meg aztán tulajdonképpen az sem való hogy megossa vele a család szegénét, igen, ez mind nem illik... de hát a látszatot megőrizheti. Nagyonis, mert ő nem úgy megy oda hogy az ő fia ezt meg azt csinált, hanem csak azokat a híreket mondja el eleinte, amikről Mea még biztos mit sem tud, hogy miféle házasságot akar kötni a császár fia és lánya! Hű, ez lesz aztán a hír! Mea biztos tágranyílt fülekkel hallgatja majd minden szavát! Na és akkor már könnyen elmondhatja hogy az ő fia... és Mea megértő lesz, Mea olyan drága jó lélek, aranyos, kedves, majd kizokoghatja magát a vállán... Márpedig neki erre most igen nagy szüksége van! Talán még reggelire sem jön haza! Vaszasi lehet hogy ezt nehezményezni fogja, de nem érdekli, pukkadjon meg a férje, minek verte össze az orrát!

Máris felpattant, ruhába bújt, kilépett az ajtón...

—Hová mész úrnőm?! - kérdezte csodálkozva az egyik szolgálólány, aki mindig a folyosón időzött, hátha az úrnő éjjel kérne valamit.

—Ne törődj vele! Maradj itt, nem kell kövess!

—De úrnőm, bocsáss meg, kötelességem hogy segítssek ha rosszul lennél, tehát...

—Nem vagyok rosszul, egy barátnőmhöz megyek, tehát ne aggódj!

A szolgáló mérhetetlenül elcsodálkozott hogy ilyen igazán szokatlanul késői (vagy korai?) időpontban megy látogatóba valakihez Csua, sőt, tulajdonképpen el sem hitte ezt a mesét a barátnőről. Hajlamos volt inkább úgy vélekedni, hogy úrnője valami szeretőjéhez szökik. Ez ugyan életveszélyes kaland, mert ha kiderül az ilyesmi, azt Najpában nem szokták a férjek megbocsátani, Vaszasi aztán egészen biztos hogy megöli Csua-t – de hát ez az úrnő dolga! Végülis érthető hogy szeretetet keres valahol, ha már a férjétől nem kap! Az biztos hogy ő ugyan el nem árulja az asszonyát! - és visszaült a helyére, sőt ezt javasolta:

—Úrnőm, ha kívánod, ha keresnek azt mondom hogy nem tudom hogy hol vagy, szerintem még a szobádban kell legyél, és ha kiderül hogy nem vagy ott, majd azt mondom hogy elaludtam!

Csua elmosolyodott.

—Nem kell hogy ok nélküli szégyent vállalj miattam! Nagyon köszönöm hogy ilyen hűséges vagy, de erre semmi szükség! Nézd, megmondom inkább hogy Meához megyek, csak ne aggódj miattam! - azzal megfordult és elsietett.

Nem is szállt lóra, ment gyalog, mert nem volt talán kétszáz méterre sem a szállásától az a ház, ahol Mea is lakott. És természetesen ott is voltak örök, de azonnal beengedték. Mea is fogadta, s kissé riadtan törölgette az álmot a szeméből, mert nem tudta mire vélni Csua látogatását, s valami nagy veszedelemre gyanakodott. Igen megkönnyebbült amikor kiderült, hogy erről szó sincs! S azonnal Csua orra felől érdeklődött, s amikor megtudta hogy épp az történt amire gondolt, hogy Vaszasi verte azt be, ekkor igen kemény szavakkal szidalmazta a dazsant. Ez máskor nagyon jólesett volna Csuanak, de most alig bírta kivárni az együttérző szavak végét, mert bár ő valóban együttérzésre várt, de nem emiatt.

Kerülőúton kezdett bele a mesélésbe, ahogy eltervezte, s először azt mondta meg amit Mieláról és Jorikóról tudott meg. Mea valóban olyan elkerekedett szemmel bámult ezt hallva, ahogy talán még soha semmi hallatán nem nézett!

—Miela Derdi felesége lesz?! - kérdezte meg háromszor is, hogy ellenőrizze, nem értett-e félre valamit.

—Igen, épp ezt magyarázom neked már mióta!

—Annak a Derdinek a felesége, aki Úa mamó fia?!

—Igen, igen, pontosan!

—Aha - gondolta Mea - akkor emiatt nem volt letört a mamó amikor megmondtam neki, hogy én viszont nem leszek Derdié! Na mindegy, annál jobb, mert így a mamó tekintélyesebb lesz, s nekem csak jó, ha a tudományom pártolójának jól mennek a dolgai, mert akkor még több pénzt kaphatok, meg mindenféle egyéb megbecsültséget... de ez az Úa, ez aztán biztos hogy leleményes nő! Biztos ő is felfedezte volna a tangenseket, ha azzal kezd foglalkozni, és nem a mamósággal!

Holott még nem is tudott mindent, mert most Csua azt kezdte el mesélni neki, hogy a mamó még valami „litu” fegyvereseket is kerített valahonnan, négyszázat, ebből kettőszázat Mielának adott, kettőszázat pedig Dzsamnak.

—A fiadnak? - kérdezte Mea.

—Igen!

—De hát mi köze a fiadhoz?!

No, épp itt volt a jó alkalom, hogy Csua végre belekezdhesen abba, amit szíve-vágya volt kimondani, amiért idejött! S bele is kezdett, és már igazán hajnal lett, mire mindent elmondott, igaz, mindent ötször-hatszor is, és Mea csak hallgatta egy szó nélkül, ámultan.

S végül, amikor már mozgolódás hallatszott odakintről, mert már reggel hat óra is elmúlt, mert már kezdődött az új nap, az élet, nekikezdtek a szolgák a napi teendőknek, Csua már majdnem berekedt a sok panaszkodástól – ekkor végre megszólalt Mea:

—Ő te szegény! Nagyon rossz lehet neked, úgy sajnállak! Milyen szomorú is, hogy csak a fiad szerelmes, és te nem vagy az!

—Hogy... hogy... hogy *micsoda*?! - hüledezett Csua, mert igazán nem ilyen sajnálatra vágyott.

—Akkor ugyanis megértenéd Dzsamot!

—Mea, ezt nem vártam volna tőled! Ezt az aljas, undorító, ocsmány gúnyt, ezt a...

—De hát nem gúnyt!

—Igenis az, mit tudhatsz te a szerelemről, soha életedben nem voltál szerelmes, hiszen csak a számokon jár örökké az eszed, nem a férfiakon, nem a házasságon...

—Na ugye!

—Mi az a „na ugye”?!

—Hát hogy ugye hogy nincs igazad, mert én igenis szerelmes vagyok, csak nem ám valaki férfiba, hanem a számokba! A tudományba! És egyszerűen el sem tudom képzelni, hogy elhagyjam! Hogy már ne kutassam a számok titkait! El tudom képzelni viszont, hogy Dzsam éppígy nem tudja elképzelni, hogy elhagyja Sarbatot, akkor viszont ha így érez akkor nincs mit tenni, teljesen lehetetlen hogy lebeszélj róla, na de erről nem is beszélek többet mert úgy vélem ezt te is tudod, beszélek viszont arról, hogy ha neked is lenne valami efféle szerelmed, akkor már-

is tudnád hogy a fiad miként érez, s nem haragudnál rá! Mert tudod ez úgy van, hogy aki így érez, annak számára semmi de semmi más nem létezik csak a szerelme tárgya, tehát nem tehet róla hogy azt teszi amit tesz, mert nem a maga ura, a szerelme vezérli erre vagy arra a tetterre!

—Te megvesztél! Mea, téged józan nőnek ismertelek meg, nem ilyennek!

—Lehet hogy tévedtél, és mást láttál bennem mint ami bennem megtalálható! Elárulom neked Csua, hogy én annyira a számok szerelmese vagyok, hogy már majdnem megszöktem itthonról, csak mert a szüleim szerették volna hogy feleség legyek, holott nem akárkit szemeltek ki nekem, hanem épp Jorikót! Igaz, Jorikó nem akart engem, de ezt akkor még nem tudtam, és a legkomolyabban fontolgattam hogy mit tegyek, hogy megmaradjon a lányságom, holott nem az első lepedőzés fájdalmától féltem mint némely gyávább leány, hanem a függetlenségem elvesztésétől! Mert ha azt elvesztem, akkor elvesztem a számokat is, mert alig lenne időm foglalkozni velük, és ugye milyen rossz ha egy leány nem láthatja a kedvesét, ha nem találkozhat a szerelmesével! Tehát ne csodálkozz kérlek, a szerelem ilyen hatással van fiúra is, lányra is, a fiad tehát nem hálátlan, nem gonosz, nem illetlen, nem erkölcstelen, de még csak nem is ostoba, hanem egyszerűen szerelmes! Tudod, az ember nem ugyanolyan mindig, élete minden pillanatában! Másként viselkedünk álmunkban mint ébren; hogy csak e példával éljek, aki alszik az ugyebár olyat is kimondhat álmában amit ébren soha nem tenne, álmában akár szellenthet is, bőföghet is, csorog talán a nyála, pedig ébren nem olyan! De hát álmunkban nem vagyunk önmagunk urai! A szerelem, az megintcsak egy olyan állapota az embernek, amikor nem ön-maga ura! Inkább ura önmagának mint álmában, de nem teljesen, és ez így igaz, ez részemről több mint hasonlat, Csua, mert hisz tudod, hogy sok költeményben van olyasmi leírva, hogy a szerelmes „olyan boldog mintha csak álmodna”, „mintegy álmvilágban élt”, „lebegett a boldogságban mintha álmodna”, és más hasonló! Szerintem akkor teszed a legokosabban, ha megbékélsz a fiaddal, és igyekszel megszeretni Sarbatot, mert mást úgysem tehetsz! No és nagyon is ajánlatos lesz hogy megbékélj a fiaddal, mert szegénynek szüksége lesz a pártfogásodra, mert nem tartom lehetetlennek, hogy az a barom férjed még talán meg is öli, ha nem is józanul, de ha lesz némi szesz a fejében, és rájön egy dühroham!

—De hát az a dög Sarbat behálózta a fiamat!

—Szerintem nem él olyan hetéra, parasztlány vagy csőcselék-lány, aki ne lenne boldogan a fiad felesége, emiatt tehát nem haragudhatsz a lányra!

—De hát nagy aljasul...

—Nem aljasul, hanem ügyesen! - vágott közbe Mea. —Sőt, még ez sem biztos, mert lehet hogy semmi különöset nem tett, a szerelem néha váratlanul sújt le a fiúkra! De tegyük fel hogy igazad van, és behálózta. Biztos lehetsz benne, más nő is boldogan behálózta volna a fiadat ha tudja! Na de más nő ezt nem tudta. Sarbatnak sikerült. Ez azt jelenti, hogy okos lány. Okosabb mint a többi. Örülj neki, hogy egy okos lány a fiad felesége, és nem egy hülye tyúk, akinek üres bili a feje, amiben nincs agy! Engem ezek után kifejezetten érdekel Sarbat, kíváncsi vagyok rá, s amint lehet, beszélek vele! Mert ha okos, lehet hogy érdekli majd amit csinállok, tudod, a tangensek!

—De hát csőcselék!

—Engem az nem érdekel, mert szerintem a világon csak kétfajta ember él!

—Miről beszélsz?!

—A jó emberek és a rossz emberek. Jó ember az, akit érdekel az, ami engem is érdekel. A többiek a rosszak. Természetesen a rosszak sem egyformán rosszak, de az biztos hogy nem jók! Ha Sarbat azt mondja hogy okos lány vagyok, akkor máris rokonszenves lesz a szememben. Felejtsd el azt Csua, hogy csőcselék, meg hogy származás, meg ilyesmi, mert én elárulom neked, hogy épp tegnap kiváló barátságba kerültem épp az általad annyira gyűlölt Mielával, ő ugyanis megszerette a tangenseimet, még legendát is akar írni belőlük, én pedig megszerettem az ő Lituját, amiről néhány dolgot elmesélt nekem, és egyedül az a bajom vele hogy nem létezik, és így nem költözhetem oda, holott az nagyon megfelelne nekem! Márpedig Lituban nincs olyan hogy nemes, meg csőcselék, meg paraszt! Sarbat tehát egyszerűen egy okos lány, és még

az sem lenne baj a szememben ha már akárhány férfival is lett volna mint hetéra, így meg hogy ráadásul szűz is, no így aztán végképp semmi kifogásom nem lehet ellene!

—Már ha valóban szűz!

—Na de drága Csua, a fiad ezt csak tudja!

—Nem tudja, mert még nem volt vele!

—Vacsora előtt nem, de lehet hogy ma éjjel már igen! És különben sem számít, idővel okvetlenül lepedőzik vele, s ha Sarbat szűznek bizonyul, jó, ha meg nem akkor úgyis megtudja hogy hazudott neki, s legnagyobb örömdre vagy megöli, vagy elválík tőle, tehát semmi baj!

—Hacsak az a bűdös kis szuka be nem csapja!

—Nézd, ha sikerül becsapnia, akkor Dzsam azt hiszi majd hogy szűz volt a felesége, tehát boldog lesz, s így nincs semmi baj, sőt, még nagyon jó is ami történt, mert ezáltal Sarbat még ügyesebbnek, okosabbnak bizonyul, tehát még jobb társa a fiadnak!

—De mi van ha nem ő olyan okos hanem a mamó?!

—Na de hisz az még százszor jobb, mert gondolj már bele, az azt jelenti hogy van egy nagyon okos és élelmes segítője a fiadnak aki támogatja!

—Mit ér az, hiszen csak egy közönséges mamó!

—Talán mégsem olyan közönséges, hiszen azt hogy mit ér, már meg is mutatta: ott van épp a saját fiadnak az a kétszáz fegyveres!

—Bohócruhában!

—De a kardjuk gondolom kellően éles, márpedig nem a ruhával kell elvágni az ellenség torkát! Ebben a pillanatban hangot hallottak odakintről.

—Hol az istenbe van a feleségem?!

Vaszasi mondta e szavakat.

Valaki nyilván útbaigazíthatta odakint a nemesurat, mert nemsokára megálltak a léptei odakint az ajtó előtt, s így szólt:

—Hé, Csua, gyere ki!

Azért hívta ki a nejét, mert tudta hogy odabent van Mea is, márpedig semmiképp sem illett bemennie egy egyedül levő nőhöz, aki nincs rokonságban vele, pláne nem idegen házban. Mindez természetesen csak az előkelő nőkre vonatkozott, tehát legalábbis egy úr nejére vagy lányára, és attól felfelé, nem a szolgálókra és parasztokra.

Hanem Mea nagyon kíváncsi volt hogy mi volt olyan sürgős Vaszasinak hogy ilyen hajnalok hajnalán idetolja a képét, miért vette magára a korai kelés nyűgös fáradságát, s úgy vélte ezt könnyen megtudja, ha hallja, mit mond a feleségének. Ezért így szólt:

—Jöjj csak be nyugodtan Vaszasi dazsan! Ne aggódj, fel vagyok öltözve!

—Na jó-jó, de hát mégis...

—De hiszen nem érthetik félre a helyzetet, mert itt van velem a feleséged is! De tudod mit, hívok még tanút, hogy semmiképp se legyen kikezdve a hírneved! - azzal elkiáltotta magát:

—Icui, hozzám!

Szolgálólánya azonnal belépett hozzá odakintről, majd oldalt az ajtófélfá mellé térdelt, s engedelmesen meg is hajolt.

Most már minden rendben volt, most már tényleg nyugodtan belépett Vaszasi, megtehetette, minden rendben volt a najpa illemszabályok szerint. Tehát belépett, bár nem hajolt meg, az túlzás lett volna amikor Mea csak egy nő, ráadásul a saját hűbéresének a leánya. De udvariasan ennyit mondott:

—Üdvözöllek Mea kisasszony!

—Jó reggelt és sikerekben gazdag szép napot kívánok neked Vaszasi dazsan! - köszönt még sokkal udvariasabban Mea, ahogy az illendő is volt, és mélyen meghajolt Vaszasi előtt. És közben figyelmesen vette szemügyre Vaszasi arcát, nem lát-e rajta olyan jelet, ami részegségre utalna, mert ha olyat lát, akkor - el volt szánva rá - gyorsan eltűnik a közeléből. Nem szeretett volna úgy kinézni mint Csua.

Hanem úgy tűnt, nem kell ettől félnie. Vaszasi ezúttal olyan tökéletesen, kristálytisztán józannak látszott, ahogy már régen nem. És nem is törődött Meával, hanem így szólt Csua-hoz:

—Nem engedtem meg, hogy elkóderogj éjszaka, asszonyállat!

—Esküszöm hogy sehol másutt nem jártam, csakis Meánál, tanúm rá Mea maga!

—Kivételesen hiszek neked, de ennek már úgy sincs semmi jelentősége! Gyere azonnal haza, mert amit mondani akarok neked, csakis rád tartozik!

Más körülmények közt Csua habozás nélkül Vaszaszival tartott volna, elvégre a férje iránti engedelmesség minden najpa feleség elsőrendű és legalapvetőbb kötelessége – ám most igen-csak megütötte a fülét férjének az a kijelentése, hogy nincs jelentősége annak, hogy hisz neki! Ez meg mit jelentsen?! És különben is, az hogy hisz neki, elhiszi hogy csak Meánál volt, és hogy ilyen nyugodtan veszi tudomásul az ő éjszakai elcsatangolását – hát ez már igazán féllelmetes! Vaszaszi nem szokott így viselkedni! Legalább kiabálna!

De Vaszaszi egyáltalán nem nézett ki úgy, mint aki akár később is kiabálni szándékozna. Még akkor sem kiabált, amikor Csua így szólt:

—Valami baj van édes férjem?! Kérlek, ne hagyj bizonytalanságban, mondd meg azonnal, ha valami nagy gond szakadt ránk!

Nem, Vaszaszi még most sem kiabált.

—Baj van, azaz lesz, de nem nekem hanem neked, de azt nem itt akarom megbeszélni veled, tehát indulj azonnal!

No, ez sem hangzott úgy, mint ami megnyugtatta volna Csúát! És mi másra is gondolt volna, mint hogy Vaszaszi meg akarja verni valamiért, valószínűleg azért, mert elment Meához az éj-jel, de lehet hogy másért is! Akár még az is lehet hogy rá dühös mert Dzsam megnősült, vagy akármi is lehetséges! Vaszaszitól minden kitelik! S mert cseppet sem óhajtott újabb nagy ve-rést, főleg nem most amikor még az orra sem gyógyult be, emiatt így szólt:

—Jobban örülnék neki, ha itt mondanád meg amit akarsz!

—Meának ahhoz semmi köze, de ennek a szolgálonak sem! - bökött Vaszaszi Icu felé a fejével.

Csua még most sem bízott a férjében. Azt tudta, ha egyedül van, Vaszaszi akármit is megte-het vele. Mea jelenléte azonban talán csillapítóan hat rá. Sokat ugyan nem remélhet attól, hogy Mea vele van, végtére is Mea csak nő, sőt, nagyon jól tudja hogy a kardforgatáshoz éppen-séggel annyit sem ért mint ő Csua, mert csak a számokkal foglalkozik. Különben is, több esze van annál, hogy a saját hűbérurára támadjon! De hát udvariasság is van a világon, a jómodor még a hűbérurat is kötelezi, tehát neki Csúának sokkal előnyösebb, ha Mea jelen van amikor őt Vaszaszi bármiért is de felelősségre vonja! Főleg ha annak oka ez az éjszakai látogatás, mert így Mea azonnal igazolhatja, hogy igenis együtt voltak!

Ezért így válaszolt:

—De hiszen Icu csak egy szolga, s kit érdekel hogy mit hall egy szolga?! Legfeljebb megparan-csoljuk neki hogy hallgasson arról, amit itt hall! Mea pedig Zak szukónak, a hűbéresednek a lánya!

—Nem értem hogy mire ez a nagy ellenszegülésed, asszony, de jól van, idefigyelj, én elmondom itt is amit akarok ha rákényszerítesz, mert az könnyebb nekem mint ha a hajadnál fogva ci-bállak haza, de előre figyelmeztetlek: a saját méltóságod kevesbedik meg, ha tanúk előtt köz-löm veled!

Csua egyre jobban aggódott ezt hallva. De annál inkább ragaszkodott hozzá hogy legyen va-laki a közelében akiben megbízik. Igaz, Mea nem igazán értette meg az ő anyai fájdalmát Dzsam nősülése miatt, mindazonáltal mégis barátnőjének tartotta. Így szólt:

—Nekem nincs titkolni valóm, semmi szégyenleteset nem követtem el! Tehát mondd csak! - válaszolt Csua, és most kivételesen nem is mondhatott mást. Most már akkor is ragaszkodnia kéne ugyanis hozzá hogy Vaszaszi tanúk jelenlétében beszéljen vele, ha nem félne a férjétől. Hiszen ha most e fenyegetés hatására tartana Vaszaszival, négy szemközti beszélgetésre, akkor ezzel elismerné, hogy igenis követett el valami helytelen tettet! Ezt a szégyent természetesen nem vállalhatja!

—Na jó, de ismétlem: te akartad! - mondta Vaszaszi. —Szóval, engem már nem is érdekel hogy miért kódorogtál el éjszaka, az sem érdekel hogy valóban Meánál voltál-e vagy akárhol máshol, akár egy tucatnyi férfival is...

—Igenis Meánál töltöttem az egész éjszakát, ezt Mea maga is tanúsíthatja!

—Tanúsítom is! - felelte Mea.

—Ne vágjatok közbe, és különben sem hinnék Meának, mert biztos vagyok benne, hogy úgyis azt mondja, amit te akarsz hogy mondjon, de meg még az sem számít ha Mea igazat mond, mert lehet hogy előbb voltál másutt, és csak utána mentél hozzá! De ismétlem, ennek semmi jelentősége, mert már az sem igazán érdekelné ha rajtakaptalak volna hogy akárkivel is henteredsz! Ugyanis életem egy döntő fordulópontjához érkeztem, olyanhoz, amikor már nagyonis előnytelen nekem, hogy fenntartsam a veled kötött házasságomat, ami nem is igazán működött sosem kielégítően a számomra...

—Számomra sem! - kiáltotta döbbenten Csua. És csodálkozott hogy egyáltalán képes volt megszólalni, mert úgy megdöbben Vaszaszi szavain. El akar tőle válni a férje?! Ugyan miért?!

Még nagyobb meglepetés érte azonban, mert alig mondta ki e mondatot, Vaszaszi váratlanul elmosolyodott, szinte már-már meleg szeretettel, s ezt mondta:

—Na, ennek örülök Csua, mert így remény van rá, hogy legalább most a házasságunk utolsó perceiben egyetértésre jutunk! Ha ugyanis magad is belátod hogy e házasság számodra sem volt örömteli, akkor remélhetőleg nem lesz semmi kifogásod ellene, hogy mindkettőnk számára előnyösen fejezzük be, úgy, hogy engedelmeskedel a neked szóló legeslegutolsó parancsomnak: annak, hogy válj el tőlem!

—Mi... hogy... nem... nem értem... hiszen te akarsz elválni tőlem!

—Nagyon tévedsz! Én csak azt akarom, hogy ne légy többé a feleségem! De nem akarok válni! Azt akarom, hogy te válj el!

—De... de... miért?!

—Látszik hogy nem vagy egy észlény, ha nem jössz rá magadtól! Számomra sokkal előnyösebb ha te válsz el tőlem, mintha én válok el tőled, azesetben ugyanis ha te válsz el tőlem, akkor hírnevem kicsit sem kevesbedik meg! Hiszen én nem vagyok oka a válásnak!

—Már hogy a csudába ne, hiszen a nők a kibírhatatlan, elviselhetetlen férjektől szoktak elválni! - szólalt meg Mea.

—Te ne avatkozz be, nem a te dolgod, s különben sem értesz az élethez, majd akkor kérem ki a véleményedet ha a számokról érdekel valami, azt elismerem hogy azokhoz értesz valamenynyire, de a házassághoz és a politikához biztos hogy semmit! - intette le őt Vaszaszi, és újra Csua-hoz fordult. —Tehát válj el tőlem, ez az utolsó parancsom, és ezt köteles is vagy megtenni, mert most, e pillanatban még a férjed vagytok, s az asszony kötelessége hogy ott és úgy szolgálja az urát, ahol és ahogy az elrendeli neki!

—Miért akarod hogy ujjal mutogassanak rád, hogy olyan disznó férj voltál, hogy Csua nem bírta ki melletted és elvált tőled?! - kérdezte csípősen Mea, nem is titkolva ezzel, hogy nem Vaszaszi pártján áll.

Vaszaszi arca elsötétült.

—Ne ingerelj Mea, ezt a modort nem fogom eltűrni, és pláne ne tettesd hülyének magadat! Ne tégy úgy mintha nem tudnád, hogy mindig a nők hibájául rója fel a közvélemény ha elválnak, mert akármilyen is a férj, a nő kötelessége hogy kitartson mellette!

—Ezt jól tudom - feleselt vissza Mea - de azért talán mégsem mindig van ez így! Nem is vitás hogy minden esetben megszólják a nőt váláskor, akkor is ha a férje válik el tőle és akkor is ha ő maga válik, ugyanakkor viszont gyakran lehetségesek enyhítő körülmények, amikor megértőbbek a nővel, és a te esetedben Vaszaszi nem is nehéz ilyen körülményeket találni Csua számára, hiszen elég csak megnézni az orrát! Még ha máskor akarnád hogy váljon el tőled, azt mondom hogy értem a szempontjaidat, de épp most amikor Csua így néz ki, épp most nem so-kan csodálnák hogy Csua válni akar, tehát kiváltképp értetlenül állok a szándékod előtt!

—Aztán muszáj-e, hogy megindokoljam neked a tetteimet?! - kérdezte gúnyosan Vaszaszi.

—Nem muszáj. Teljesen fölösleges, mert nekem megvan a magam magyarázata az eseményre, tehát ha csak más logikus indokot nem mondasz, akkor azt kell gondoljam, hogy csak hazudtál az előbb amikor arra hivatkoztál hogy ha Csua válik akkor téged kevésbé ítélnék el az emberek! Mert igenis jobban fognak elítélni téged, ha ő válik, ellenben a valódi ok az az, hogy ha Csua válik akkor megtartod magadnak a Csua hozományaként hozzád került birtokrészeket, mondván hogy a házasság megszűnését ő akarta, s így megszegte a házassági esküjét! Tehát egyszerűen ki akarod semmizni a feleségedet!

Csua szaporán kezdett el pislogni. Rögvest belátta, hogy Mea rátapintott a lényegre. De hát ez nem is meglepő, mindig csodálta Mea esztét, még ha életfelfogását nem is osztotta.

—Hát ebből pedig nem eszel férjecském! Nem teszel földönfutóvá, nem leszek miattad zsvány-nyá nő létemre!

—Fel sem tételeztem rólad. Legegyszerűbb, ha a válás után visszamész a szüleidhez.

—Oda?! Idefigyelj Vaszaszi, ha te válsz el tőlem, még akkor sem teljesen biztos hogy a szüleim visszafogadnak, de akkor még talán. Arra még látok esélyt, mert tudják hogy méltatlanul bánsz velem. De ha én válok el tőled ahogy akarod, akkor semmi le nem mossa rólam hogy vagy az egész válás az én hibám, vagy ha nem is, de illett volna kitartanom melletted, tehát mert elváltam, nem is voltam soha jó feleség, nem tudtam a kötelességemet, s amennyire ismerem a szüleimet, apám azonnal megölne! Azt mondaná, hogy szégyent hoztam a családjára!

—Ez már engem nem érdekel!

—De engem igen, és nem akarok ilyen szégyennel a szüleim elé állni! Ha tehát válást akarsz, ám legyen, de akkor válj el *te* tőlem!

—Ne nézz hülyének, hiszen megmondtam hogy az nem érdekem! De ne hidd hogy rossz ember vagyok, nem kötelező ám visszamenni a szüleidhez! Ha nem akarod hát ne menj, nem bánom, nekem úgy is megfelel ha válásunk után nem haza mész, hanem a Szép Útra! Úgy egészen biztosan megőrzöd a becsületedet! Sőt, hiszen ez még sokkal jobb ötlet: nem is kell elválnod tőlem! Valóban, miért is szennyezzük be a kapcsolatunkat efféle ocsmánysággal mint a válás! Lépj a Szép Útra Csua, akár itt most rögtön is, így szabad leszek, és te tökéletesen megőrzöd méltóságodat, tisztességedet, becsületedet, még annyira sem leszel szóbeszéd tárgya, mint ha én válnék el tőled!

—Szóval haljak meg, ezt akarod! Azért, hogy megtarthasd a hozományomat! Csak azt nem értem hogy mi ennek a célja, hiszen azon birtokok fölött most is te rendelkezel!

—Ezzel már ne törődj, a lényeg hogy köteles vagy a férjed érdekeit szolgálni akár életed feláldozásával is, és ennek épp most jött el az ideje!

Hanem most megint megszólalt Mea.

—Nehogy megtedd, Csua! Vaszaszi az előbb elárulta magát!

—Hogyhogy?!

—Úgy, hogy kimondta azokat a szavakat, hogy „szabad leszek”. Tehát független akar lenni, ez a lényeg: azt akarja, hogy ne legyen felesége! Nem azért akar tehát megszabadulni tőled mert olyan rossz veled, hanem hogy mást vehessen feleségül! Csak azt tudnám hogy kit, mert nem sok család van Najpában, aki tekintélyesebb mint a szüleidé, és akinek van is épp lánya vagy akár özvegye, akit Vaszaszi feleségül vehetne! De akkor is ezt akarja, ebben biztos lehetsz! Ha tehát megölöd magadat, akkor csak jót röhög majd az új feleség, akinek nagy szívességet tettél!

S most megszólalt Csua:

—Megint igazad van, Mea! Különbözik engem nem is nagyon érdekel hogy igazad van, mert bár egyetérték veled, de ennek nincs nagy jelentősége. Ha én már nem vagyok Vaszaszi felesége mert elváltam vagy meghaltam, akkor nem érdekel hogy ki más nő lesz olyan ökö, aki vállalja a sok szenvedést mellette! Hanem az a lényeg - fordult Vaszaszi felé - hogy szerintem te Vaszaszi rosszul értelmezed a feleség kötelességeit! Ha megtámadnának, természetesen köteles lennék a védelmedre kelni életem árán is. Erre értendő az, hogy a feleség élete árán is kell hogy az urát szolgálja. Ez így van, ebben igazad van. De arról szó sincs a najpa hagyományokban, hogy holmi pénzügyi vagy politikai érdekek miatt is köteles a feleség a halált vállalni az ura kedvéért! Pedig bármit akarj is azzal hogy megszabadulnál tőlem, az biztos hogy nem amiatt akarod mert veszély fenyegetné az életedet! Főleg nyilvánvaló ez ha csak amiatt akarsz a Szép Útra küldeni, mert új feleséget akarsz! Tehát nem érzem úgy, hogy kötelességem lenne most az életemet feláldozni a kedvéért! Hiszem és vallom azt, hogy a feleség köteles az életét a férje életével szemben csekélyebb értékűnek tartani...

—Ez ökörség. - szólt közbe Mea.

—Én hiszek ebben. - mondta Csua. —Ezt hiszem, de nem hiszem azt, hogy a feleség köteles a maga életét kevesebbire becsülni mint egy darab birtok, vagy sok pénz, vagy politikai előnyök!

Ha ugyanis így gondolnám, akkor máris nem tarthatnám magamat nemesi származéknak, csak affélénék mint egy hetéra! Hiszen egy hetéra véli úgy, hogy a pénz minden, hogy az a legfontosabb az életben!

—Össze-vissza beszélsz, jöjjön meg az eszed! - követelte Vaszaszi.

—Már megjött! Tudod Vaszaszi, igenis van határa az asszonyi engedelmességnek! Ha ez nem így volna, ha annak nem volna határa, ha tényleg minden körülmények közt engedelmeskednie kéne a nőnek a férje szavai szerint, akkor még azt is megtehetné a férj, hogy elküldi a feleségét akárhová hogy lepedőzzön ezzel-azzal, mindenkivel, pénzért, mert a férjének pénz kell! Azt hiszed engedelmeskednék ha ezt parancsolnád?! Vagy ha tegyük fel azt, hogy lepedőzzem valamelyik nagyúrral, mert az azt mondja hogy akkor téged támogatna egy másikkal szemben?! No?! Tényleg azt hiszed hogy megtenném?! Szóval igenis a feleség rengeteg dologra köteles a férje iránt, de azért akad ám határa az asszonyi engedelmességnek is!

—Itt nem lepedőzésről van szó, hanem az életről!

—Itt is és a lepedőzés esetében is arról van szó, hogy mit becsülsz többre: engem, vagy azt az előnyt, amit a feláldozással szerezhetsz! Én pedig magam is nemes vagyok, híres család sarja, tehát teljes joggal vélem úgy, hogy az én életem bár kevesebbet ér mint a tied, hiszen csak nő vagyok, de ezt az egyet, a te életedet kivéve minden másnál igenis sokkal többet ér az életem, legyen az a „más” bár birtok vagy pénz vagy egy új feleség ifjú bájai! Tehát eszem ágában sincs a Szép Útra lépni emiatt!

—Szép szavak, de tényleg csak szavak, és szavaknak is üresek! Valójában csak gyáva vagy! - legyintett Vaszaszi. —De nekem mindegy, úgylát azzal jöttem ide, amit most megismétlek: válj el akkor!

—Nem. Nem teszem meg, mert az is a halálomat okozná, hiszen akkor a szüleimhez már nem mehetek vissza! Válj el te tőlem, s akkor mindjárt más lesz a helyzet, mert akkor mehetek a hozományként engem illető birtokra vissza! Amit kár is sajnálnod tőlem, mert igazán nem óriásiak, s meg is illetnek, mert legszebb éveimet rád pazaroltam!

—Szemtelen ribanc, az nem volt pazarlás!

—Biztos hogy az volt, hiszen azon éveket épp most készülsz megtagadni!

—Nézd, ha nem válsz el te magad, akkor annak következményei lesznek!

—Ugyan mik, az, hogy elválsz tőlem?!

—Akkor megöllek.

Erre Mea kivonta a kardját, s azonnal Csua mellé állt. Nem szólt egy szót sem, de egyértelmű volt, hogy a nő megvédelmezése a szándéka. Sőt, Csua maga is felállt, s ő is kihúzta a kardját.

—Semmivel nem szolgáltam rá a halálra, tehát nem engedem megölni magamat!

—Bolondok vagytok, azt hiszitek nem tudom egymagam megölni mindkettőtöket?! Eredj onnan Mea, vagy neked is véged, pedig jobb szeretném ha nem kéne téged is elpusztítanom!

—No persze, mert nem akarod, hogy apám megorroljon rád!

—Apádnak több esze lenne annál hogy emiatt összeveessen velem, hiszen tudja hogy erősebb vagyok nála, s különben sem veszene olyan sokat a haláloddal, mert nemcsak fia nem vagy, de még lánynak is csak bolond, félkegyelmű! Tehát jobban teszed ha elmész onnan. Ezt tekintsd jószándékú figyelmeztetésemnek! Pláne mert tudom hogy a kardforgatáshoz úgysem értesz! Egy kezdő, szűz hetéranutató szakszerűbben fogja a faszt, mint te a kardmarkolatot!

—Nagyon sajnálom Vaszaszi dazsan - mondta Mea a lehető legkifogástalanabb udvariassággal - de bár valóban szeretek élni, nem engedhetem hogy lemészárolj az orrom előtt a mit sem vétő barátnőmet! Ekkora szégyennel nem tudnék együtt élni! - azzal a tőle telhető legpontosabban védekező állásba helyezkedett.

E pillanatban pedig mellépattant Icui, leakasztott a falról egy díszes kardot (a najpa előkelőségek szobáiban szinte mindenütt volt egy-egy kard dísznek vagy tartaléknak) és maga is védekezőállásba helyezkedett.

—Bocsáss meg úrnőm - szólt Meához - de kötelességem hogy megvédelmezzek!

—Köszönöm Icui! - azzal Vaszaszihoz fordult:

—Nem kétlem hogy meg tudsz ölni hármunkat is, de abban biztos vagyok hogy vagy te is meghalsz, vagy legalábbis nyomorék leszel!

—Annál is inkább, mert azt nem tudom hogy Icui mennyire tud harcolni - szólalt meg Csua - és az is igaz hogy Mea egészen biztos nem jeles kardforgató, ellenben én már nagyonis értek a kardhoz, ha nem is annyira, mint egy nagy bajnok!

Most megint Icui szólalt meg:

—Úrnőm, értem nem olyan nagy kár, mert nem vagyok előkelő nő mint te és Csua úrnő, sőt, még eszem sincs annyi mint neked, mert nem értek úgy a ferdeségekhez! Ezért arra kérek hogy figyelj a szavaimra! Amikor megtámad téged Vaszaszi dazsan, akkor én nem is védekezem, egyenesen belerohanok a pengéjébe, és megpróbálom őt leszúrni! Miután önmagam védekezésére nem ügyelek, csak az ő megölésére, ez vélhetőleg sikerülni is fog! De mert hátha mégsem sikerül, ugyanekkor én mögöttem ti is támadjátok meg őt, mert ha én nem is tudom őt leszúrni, de amíg kirántja belőlem a pengét, azalatt időt veszít, s ti lecsaphatjátok a fejét!

—Igazán megható a hűséged Icui! - bólintott felé Mea. —De jobb lenne ezt elkerülni!

—De úrnőm, hatalmas megtiszteltetés volna ha nemcsak a védelmedben halhatnék meg, de tudnám hogy ezzel biztosan megvédelmezlek, hogy megmentem az életedet, sőt, Csua úrnő életét is! Boldogan halnék meg ezzel a tudattal!

—Jobban szeretném ha élnél.

—Erre nem sok reményt látok úrnőm, bocsáss meg az ellenkezésért! És kérek úrnőm lásd be kár volna megvárni Vaszaszi dazsan támadását, az neki jelentene előnyt, kérek engedd hogy azonnal megtámadjam őt! - és máris szúrásra emelte a kardot.

Mea láthatóan mérlegelte Icui javaslatát.

—Nos... - kezdte tűnődve, mintha csak valami matematikai tételen elmélkedne. Ám Vaszaszi nem várta meg hogy miként dönt Mea. Leengedte a kardot.

—Jól van! De ne feledd Csua: te akartad hogy így legyen!

—Hogyan? - kérdezte a nő.

—Úgy, hogy én váljak el tőled! Igenis elválok tőled, de abból nem lesz sok köszöneted! Ugyan-úgy megvet majd mindenki mintha te váltál volna el tőlem, sőt, még jobban is, ezt ne feledd!

—Majd meglátjuk! Mikor válsz el tőlem?

—Most azonnal, még a reggeli előtt! Gyere velem!

—Meg ne tedd! Megöl! - szólt közbe Mea.

—Őseim nevére esküszöm hogy nem emelek rád kezet!

—Csak fegyvert. - gúnyolódott Mea.

—Fegyvert sem. Nem verlek meg és nem ölök meg a mai nap folyamán, és fogságba sem vetlek. Tehát jöhetsz velem nyugodtan!

—Megyek vele. Nincs más választásom! - sóhajtott Csua, azzal kilépett az ajtón. Vaszaszi követte őt.

* * *

Nem telt el egyetlen óra sem, s máris sor került az óriási horderejű eseményre – sőt eseményekre! Mert Vaszaszi ugyan senkinek sem mondta el a válási szándékát, sőt, ilyesmiről nem beszélt Csua sem, de Mea bezzeg nem tudta megállni hogy el ne mondja édesapjának-édesanyjának, habár azok már ezt megelőzően is tudomást szereztek róla, tudniillik onnan, hogy Icui mindenről részletesen beszámolt néhány más szolgának, s ezek elmondták Zak szukónak és Plikka úrnőnek a híreket. S hogy Icui elmondta ami történt, azon ne csodálkozzunk, mert nem fogadtattak vele titoktartást, aztán meg olyan jólesett neki hogy elmondhatta hogy majd nem megmentette Mea úrnő életét hősie önfeláldozásával! Sőt, tulajdonképpen valóban megtette, mert ki tudja mi történik ha oda nem áll mellé karddal a kezében!

Valóban, észrevehetően megnőtt a becsülete Mea szemében! Mea hangsúlyozottan kedvesebben bánt vele mint korábban, holott éppenséggel ezt megelőzően sem volt barátságos, rossz úrnőnek mondható. De hát most meggyőződhetett róla, hogy az lehet tán hogy Icuit nem érdeklik a ferdeségek, lehet tán hogy úgy általában véve is nem kimondott zseni, sőt, néha-néha talán még lustaságon is rajtakapható, de a hűségéhez fikarcnyi kétely sem férhet! És jó érzés ha az embernek ilyen szolgálói vannak!

Nem volt baja Icuival Mea szüleinek sem, annál több Meával. Amikor megtudták mi történt, apja azonnal lekevert neki két pofont.

—Te eszement hülye, meg is halhattál volna!

—Az igaz, de nem hagyhattam hogy bántsák a barátnőmet! Ez becsületbeli kötelességem volt!

—A nyavalyát, épp ellenkezőleg, hiszen te megfenyegetted a saját hűbéruradat!

—Vaszaszi nem az én uram hanem a te urad, apám!

—Annál inkább! Azonnal ki kell engesztelnem! Máris megyek hogy helyetted is bocsánatot kérjek tőle! Sőt, gyere te is asszony - nézett a feleségére - de még téged is viszlek Mea, mert te is illik hogy megkövesd őt!

—Én ugyan soha, csak azt tettem ami kötelességem volt!

—Kötelességed egyedül uraddal és szüleiddel szemben lehet! Tehát gyere ha mondom!

Mea arra gondolt, úgyis kíváncsi, miként intézi a válását Vaszaszi, ahhoz meg ott kell lennie. Az már egészen más kérdés, hogy kér-e tőle bocsánatot! Természetesen nem teszi meg, de úgy lehet tán alkalma sem volna erre még ha akarná is, mert Csua biztos hogy botrányt robbant majd ki, ha Csua nem tenné megteszi ezt Csua fia, Dzsam, szóval botrány egészen biztosan lesz, akkor meg már úgysem figyel senki sem rá, Meára! Tehát teljesen felesleges most elmérgesítenie a helyzetet apjával, amikor ő úgyis ott szeretne lenni!

—Jól van apám, bocsáss meg, természetesen megyek veled! - mondta engedelmesen.

Így történt, hogy egy órán belül ott voltak Vaszaszinál mindnyájan.

Az hogy odamentek, semmiképp sem volt egyetlen cselekedet. Sőt, egészen természetes volt például az, hogy legalábbis maga Zak gyakran időzik hűbérura társaságában, amikor Vaszaszi nála tartózkodik, vagy csak úgy átutazóban van e birtokon. Annyira így volt ez, hogy épp az volt az illetlenség, ha legalábbis az ebédet nem töltötte volna Vaszaszi társaságában, az ebéd lévén Najpában a legfőbb étkezés, tehát mintegy a nap legünnepélyesebb pillanata. A reggelit ugyan nem szokták az urak és hűbéreseik egymás jelenlétében elfogyasztani, a vacsorát már némileg gyakrabban, mindazonáltal a reggelire odamenetel sem volt egyetlen éppenséggel, legfeljebb ha az úr még nem kelt fel netán, akkor a látogató kitette magát annak hogy soká kell várakoznia, mert a hűbérurat felkelteni, hát az lehetetlen, súlyos modortalanság, ellenben ha már egyszer odament a látogató, akkor az is illetlenség volt hogy visszamenjen dolga végezetlen.

Zak szukó családja tehát elment Vaszaszihoz, s kiderült, hogy egyáltalán nem érkeztek korán, sőt, későn inkább, mert már javában tart a botrány! Alig léptek be az udvarház kapuján, máris azt látták, hogy szinte minden jelentős valaki ott áll az udvaron, és hallották hogy Dzsam épp ezt kiabálja Vaszaszinak:

—Ezt egyszerűen nem teheted anyámmal!

—Húha - gondolta Mea - eszerint még csak nem is az ebédlőben történt meg a nagy bejelentés! Bár nem valószínű hogy Vaszaszi volt ilyen türelmetlen, inkább Csua mondhatta meg Dzsamnak még idekint, hogy mire készül a férje!

—De igenis megtehetem - válaszolta Dzsamnak Vaszaszi - mondtam már de most meg is ismétlem: elválok Csuatól! Elválok tőle, mert méltatlanul viselkedett, megszégyenített engem és egész családomat, de még téged is Dzsam, azzal, hogy a mai éjszakát engedélyem és tudomásom nélkül házon kívül töltötte, nyilván hogy szennyes vágyait kielégítse, s erre tanúm az épp most megérkezett Mea, sőt, még Mea szolgálója, Icu is, aki úgy látom szintén elkísérte ide hozzám az úrnőjét szerencsére!

—Engem csak ne keverj bele Vaszaszi - szólt Mea - mert én inkább azt tanúsítom hogy Csua úrnő teljesen ártatlan abban amivel vádolod, merthogy egész éjszaka velem volt, s nem holmi szennyes vágy miatt jött hozzám, hanem mert úgy fájt és vérzett az orra, hogy ápolásomra szorult! Hogy nem maradt odahaza, az tehát inkább a te hibád Vaszaszi, mert te törted be az orrát!

—Silány ürügy, ápolhatta volna helyetted akármelyik szolgálója is, különben meg ami az orrát illeti, hát leesett a lépcsőn!

—Nem igaz. - mondta most Csua. —Ezt hazudtam, hogy megmentsem a méltóságodat, de most már nem igyekszem hogy védjelek: te rúgtál az arcomba részegségedben, amire nem is emlékszel!

—Emlékeznék rá ha én tettem volna, tehát mert nem emlékszem rá, nem is én tettem, vagyis igenis leestél a lépcsőn ahogy először mondtad, s most csak bosszúból rágalmazol! Ez is bizonyítja hogy rossz feleségem vagy, tehát elválok tőled! Különben is az hogy Meánál éjszakáztál, nem bizonyítja az ártatlanságodat, mert akkor is egyedül mentél át tőlem Meához, s útközben akárkivel is meghágathattad magadat! Tehát én máris elváltam tőled, mert ezt kimondtam háromszor tanúk előtt! Többé nem vagy a feleségem, mert hűtlenséged alapos gyanújára találtam bizonyítékot!

—Nem inkább amiatt rágalmazod ilyesmivel, hogy vissza ne kelljen adnod neki a hozományát?! - kérdezte Mea.

—Fogd be a pofádat lányom, ebbe ne avatkozz bele mert felképelek! - sziszegte felé édesapja.

—Nem veszekedni jöttünk ide ugyanis hanem bocsánatot kérni tőle!

—Nem - válaszolta Vaszasi - nem emiatt válok el tőle, s nem rágalmazom csak az igazat mondom, de a hozomány miatt úgyse aggódj, se te akinek nincs köze hozzá, se Csua maga, tudniillik semmi szüksége nem lesz arra a néhány jelentéktelen területdarabra, arra a néhány koszfészek falura, tudniillik halottnak nem kell birtok, márpedig tekintettel rá hogy valószínűleg megcsalt, ezennel felszólítom hogy lépjen a Szép Útra!

Csua elnevette magát.

—Abból ugyan nem eszel Vaszasi!

—Tehát megtagadod hogy legalább a méltóságodat megőrizd.

—Egyáltalán nem! Én ugyanis már nem vagyok a feleséged, ezt épp az imént bizonygattad, ha pedig nem vagyok az, akkor semmiféle értelemben nem vagyok köteles engedelmeskedni a parancsaidnak, tehát hiába szólítasz fel a Szép Út követésére, annyi az a fülemnek mint a békabrekegés, ugyanis semmi közöm hozzád!

—Nekem úgy is jó! Akkor kivégeztetlek én magam, hogy véred hullásával mossam le magamról a megcsalás miatti szennyet! Zak szukó, megparancsolom neked mint hűbéresemnek, hogy légy oly kedves és azonnal nyakazd le Csuát!

—Nem! - kiáltotta Dzsam, és anyja elé állt.

—Fiam, ennek semmi értelme! - mondta Vaszasi. —Ugyanis ne hidd hogy megvédheted ribanc édesanyádat! Már amiatt sem, mert ezennel téged is felszólítalak a Szép Út követésére, amiatt, mert te is megaláztad családom méltóságát, amikor egy hetérát vettél feleségül!

—Honnan tudod hogy hetéra volt a feleségem?! - kérdezte Dzsam.

Vaszasi elpirult. Elárulta magát! Nem mintha sokat számítana, de akkor is...

—Semmi közöd hozzá hogy honnan tudom, te most törődj inkább a Szép Úttal! És úgy vigyázz ha nem teszed meg, akkor mindörökre gyávának fognak tartani egész Najpában, s aki nemes találkozik veled, teljes joggal köp szemem! Mert az lehet hogy anyád már nem a feleségem, de te igenis a fiam vagy, tehát muszáj megtenned amit parancsolok!

Ebben a pillanatban megszólalt Miela.

—Dzsam!

—Igen, úrnőm! - fordult felé azonnal Dzsam, s nagyon örült hogy másfele is figyelhet és nem csupán apjára.

—Idefigyelj Dzsam, én tudom hogy kész vagy habozás nélkül engedelmeskedni apád parancsának, de ne feledkezz meg róla, hogy már nem olyan jogaid vannak, mint tegnapelőtt! Te tegnapról az én hűbéresem vagy, nekem esküdtél hűséget! Tehát vedd tudomásul hogy én, a hűbérurad ezennel megparancsolom neked, hogy ne merészelj a Szép Útra lépni! Megtiltom neked! Kevés ugyanis a hű és értelmes, bátor vazallusom, s így nem vagyok abban a helyzetben, hogy lemondjak a szolgálataidról! Igényt tartok rád még jódarabig! És mert mindenki számára elsődlegesebb az ura szolgálata mint a szülei szolgálata, hisz ha nem így volna a katonák is a szüleiket szolgálnák az uruk helyett, emiatt azt hiszem egyértelmű hogy bármennyire sóvárogsz is a Szép Út után, bármennyire sajnálkozol is hogy nem követheted apád parancsát - de hát azt sajnos valóban nem áll módodban teljesíteni! Hiába, szomorú világban élünk, ahol

az embernek néha olyan tragikus lemondásokra is képesnek kell lennie, hogy megtagadja magától a Szép Úton való végighaladást! - és Miela szemtelenül vigyorgott Vaszasi arcába. Dzsam bár nem vigyorgott, de ő is határozottan megkönnyebbült. Valóban, tapasztalható, hogy vannak ám előnyei annak, hogy a császárlány szolgálatába állt!

—Kérlek apám bocsáss meg - mondta - de valóban nem tehetem meg amit parancsolsz! Miela az úrnőm, és hallottad a parancsát!

—Jól van, akkor majd intézkedem én magam a halálról! - vont vállat Vaszasi. Ebben a pillanatban azonban mozgólódás támadt az udvaron, s a következő pillanatban mind a kétszáz fegyveres akinek Dzsam parancsolt, nyilat rakott óriási, már-már nevetségesen nagy íja húrjára. És mindegyik vessző Vaszasira meredt. Vaszasi elképedt.

—Hé, mit jelentsen ez az egész?! Mondd meg a katonáidnak, kölyök, hogy kushadjanak, nem a te halálodról beszéltem, te le vagy szarva, nem érdekel, én Csua-áról beszéltem!

—Katonák - szólt Dzsam - megparancsolom hogy amennyiben Vaszasi megölné Csua-át, habozás nélkül nyilazzátok le, vagy ha valamiképp elhibáznátok, öljétek meg karddal vagy ahogy tudjátok!

—Különben is, felesleges a nagy igyekezet - nevetett Csua - tudniillik már nincs is jogod megölni engem!

—Hogyhogy?!

—De hiszen te magad mondtad hogy nem vagyok a feleséged!

—De megcsaltál!

—Nem csaltalak meg. De még akkor sem volna jogod hozzá, ha úgy tettem volna.

—Minden férj elvitathatatlan joga, hogy megölje a megcsalásban vétkes feleségét, sőt, akár ha a nő csak ennek *gyanújára* is okot adott! És ha nem csaltál is meg, de adtál gyanúra okot!

—Miféle gyanúra te hülye, ezzel az erővel akkor is meg akarhatnál ölni, ha egyedül megyek az illemhelyre, mert elvileg ott is találkozhatom egy férfival! De nem is ez a lényeg, hanem hogy most saját magad ismerted el: a férjnek a *feleségét* van joga megölni. De már nem vagyok a feleséged! Hogy is lehetnék, amikor kimondtad a válást háromszor, tanúk előtt! Azelőtt megölhetnél volna. Tehát azelőtt, korábban, mert akkor még a feleséged voltam. Most már nem vagyok az. Most már semmi közöm hozzád!

—Különben is, Vaszasi, megesküdtél előttem és Icui előtt, hogy nem bántod Csua-át! - szólt közbe Mea.

—Nem is bántottam volna, ha követi a Szép Utat!

—Ez nem volt benne az esküben!

—Azt mondtam hogy nem ölöm meg. Nem is megölni akarom, hanem megöletni!

—Hagyd, Mea, nem számít, semmi közöm már ehhez az emberhez, megyek a birtokaimra, ott nyugtom lesz tőle és a szüleimtől is! - vont vállat Csua, és hátat fordított Vaszasinak, ezzel jelezve hogy a férfi már nem is érdekli, hogy megveti. De erre így kiáltott Vaszasi:

—Azt már nem! Nem érdemled meg hogy megtartsd azokat a földeket, amikor a te hibád miatt váltam el tőled! Zak szukó, mondtam már egyszer de úgy látszik a nagy vitában elfelejtődött: Azonnal öld meg ezt a nőt! - mutatott Csua-ára.

Erre így szólt Dzsam:

—Katonák, akár Zak, akár más öli meg anyámat, Csua-át, okvetlenül nyilazzátok le Vaszasi dazsant is!

—Akkor te is meghalsz! - mutatott körbe Vaszasi. S valóban, az ő katonái pedig Dzsamot veték célba nyilakkal.

—Katonák, a parancsom továbbra is érvényes! - jelentette ki Dzsam nyugodt méltósággal, majd így szólt Vaszasihoz:

—Kérlek bocsáss meg apám és légy elnéző velem, de nem tudnék együtt élni a szégyennel, ha hagyom hogy megöld anyámat!

—Minek megölni Csua-át, ugyan már, hát hagyjátok már ezt abba azonnal! - szólalt meg váratlanul Tengil császár. —Udvariatlan vagy Vaszasi dazsan velem, elrontod ezt a szép reggelt efféle ocsmánysággal! Miért kell előttem intézned az efféle családi ügyeket?!

—Majd megtudod mindjárt! - vetette oda Vaszaszi foghegyről a császárnak, s erre a hatalmas udvariatlanságra Tengil egészen elsápadt. S rögvest kezdett úgy vélekedni, hogy igen bölcs volt Miela lánya és Jorikó fia, mert lám, ha a császári családnak kellő hatalma lenne, Vaszaszi ezt nem merte volna most mondani neki! Igen, és Mielának már vannak fegyveresei, talán már Jorikónak is mert este elment a mamóhoz és még nem jött vissza... de ez még kevés! Több kell, sokkal több!

—Dzsam - szólt a fiához Vaszaszi - ezentúl ne hívj úgy, hogy „apám”, mert megtagadlak, nem vagy fiam többé, s az örökségből is kitagadlak! Többé semmi közünk egymáshoz!

—Nagyon helyes, legalább annál jobban s hűbben szolgál majd engem! - mondta Miela.

—Továbbá - folytatta Vaszaszi, nem is figyelve Mielára - ha most azonnal nem vonod vissza a katonáidnak adott parancsot, akkor én mindjárt útnak indítok egy csapat katonát, hogy hozzák ide azt a Sarbat nevű hetérát, és az orrod előtt húzatom karóba! Te még nem élvezted őt, de majd a jó vastag, érdes karó elveszi a szüzességét!

—A parancsom igenis érvényes, de ha bármi efféle parancsot kiadsz Vaszaszi, azonnal lenyilaztatlak akkor is, abban a pillanatban!

Ekkor azonban Vaszaszi intett, mire harminc katonája is elébeszaladt, s a testükkel védelmezték urukat az esetleges nyilak ellen. Vaszaszi eltűnt mögöttük.

—Gyerünk Zak, mire vársz, öld már meg ezt a némbert! - parancsolta a szukónak.

—Ne merészd apám, mert akkor többé nem vagyok a lányod! - kiáltotta Mea.

—Ebbe ne szólj bele, nem a te dolgod! - mondta neki Zak és odébb taszította Meát, majd így szólt Vaszaszihoz:

—Bocsáss meg nekem uram, de nem tehetem! - és meghajolt arrafelé, ahol Vaszaszit sejtette a katonák gyűrűjében.

—Hogyhogy nem teheted, hát te az én szukóm vagy, avagy a lányodé?! Egy pisás nő parancsol neked, aki a tulajdon leányod?!

—Ő persze hogy nem parancsol nekem, de az a helyzet hogy nem ölhetem meg Csua asszonyt, s ennek egyszerű oka az, hogy feleségül veszem! S biztos hozzám jön, ha megfontolja hogy a birtokai amikre vissza akar vonulni, egyáltalán nem is olyan nagyon kicsinyek, az igaz, mindazonáltal kötve hiszem hogy meg tudná védeni magát, ha nem áll mellette egy hadakozáshoz értő férj! Én tehát ezennel elvállom Plikka nevű feleségemtől! És ráadásul sokkal becsületesebb vagyok mint te, Vaszaszi dazsan, mert én nem vádolom olyasmivel Plikkát hogy megcsalt volna, bevallom hogy semmiféle panaszra nem adott eddig okot nekem, egyszerűen előnyösnek tartom ha feleségül veszem az immár független Csuát, akit nem tartok erkölcstelennek, akiről nem hiszem hogy megcsalt volna téged, mert elhiszem neki hogy a lányommal éjszakázott, tudom hogy jó barátnők. Én tehát ezennel felmondom a veled kötött hűbéri viszonyt Vaszaszi dazsan, és haderőmmel és életemmel Csuának fogadok hűséget, amennyiben hajlandó feleségül jönni hozzám!

—Micsoda?! El akarsz válni tőlem?! - sikoltotta Plikka.

—Igen, jól hallottad, én elvállom téled! És meg is ismétlem: elvállom téled! Tehát el is váltam, mert kimondtam háromszor! Végülis mit csodálkozol rajta, lehet hogy jó feleségem voltál, de nem kétlem hogy Csua ugyanolyan jó feleségem lesz, ellenben te semmit nem hoztál a házasságba, Csua úrnő viszont nagyonis szép hozománnyal rendelkezik, amit teljes joggal tart meg illetve ad nekem, mert hisz nem ő vált el Vaszaszitól, hanem Vaszaszi őtőle! De amint látod vagyok elég jó hozzád és nem kívánlak megalázni, nem akarom a te hibádként feltüntetni a válást, én elismerem hogy egyszerűen az önérdek kényszerít engem e lépésre, mindazonáltal tudod te is hogy igenis jogom van rá hogy elváljak tőled, erre minden férjnek joga van!

—És velem mi lesz?!

—Azt nem tudom, de nem is az én dolgom! Néhány ruhát és három lovat hoztál csak a házasságba, azt természetesen kiadom neked, és viheted magaddal!

—Elfeledkezel valamiről Zak! - szólt Vaszaszi.

—Ugyan miről?! - kérdezte Zak, és már nem szólította Vaszaszit urának.

—Arról, hogy ha felmondod a hűbéri viszonyt velem, akkor ezzel lemondnál a birtokaidról, hiszen azok az én birtokaim, mert te csak szukó vagy, s nem rendelkezél saját jogon földbirtokkal!

—Sajnálom, de ez nem így van Vaszaszi dazsan! - mosolygott Zak. —Azaz, hazudok, mert nem sajnálom! Ugyanis ez úgy lenne valóban ahogy mondod, más körülmények közepette, csak-hogy te méltatlanná váltál rá hogy szolgáljalak, mert nemesemberhez méltatlanul viselkedtél, amikor meg akartad öletni hamis váddal Csua úrnőt, sőt, saját fiadat is! De ez még mind semmi, mert te ne feledkezz meg róla kérlek, hogy én soha nem mondtam, hogy a hűbéresed vagyok! Apám lett még annak idején a te tiszteletre méltó apád hűbérese! Nem vitatom, ettől még én is jogosan tartottam magamat hűbéresnek, mostanáig, csakhogy annak idején apám nem azt mondta hogy Vaszaszi dazsan hűbérese, hanem hogy a te családod hűbérese! Amikor ő meghalt, én megörököltem ezt a fogadalmat, amint te is megörökölted a kegyúri jogokat! De most az a helyzet, hogy én teljes joggal választhatok, hogy ki hűbéresének tartom magamat: a tiedének vagy a fiadénak! Vagy épp Csua úrnő hűbéresének! Sőt, most e mostani eseményeket látva, még úgy is tarthatom, hogy nemcsak te nem vagy méltó a szolgálataimra, de Dzsam sem, mert egy hetérát vett feleségül, s úgy is gondolhatom hogy Csua sem, mert mégiscsak kint csatangolt éjszaka! Tehát a magam ura vagyok! De hajlandó vagyok úgy dönteni, hogy ezentúl Csuát szolgálom, amennyiben ő hozzám jön feleségül!

—Ne tedd ezt Csua! Ne engeddd hogy Zak kisémmizze anyámat! Kérlek! - kiáltotta Mea.

—Nem tehetek másként, Mea! - szólt szomorúan Csua. —Anyádnak máris mindegy, mert apád elvált tőle, s igaza van hogy ha nem lesz erős férjem, akkor egykettőre elveszik a birtokaimat, lehet az is hogy egyenesen a saját apám támad ellenem! Így meg ráadásul Zak birtokai is erősítenek engem! - s így szólt Zakhoz:

—Ezennel a feleségednek tartom magamat!

Márpedig ez azt jelentette hogy ha nincs is házasságlevél írva, de a házasság máris megkötött, tökéletesen érvényes volt, mert nem három, de rengetegsok tanú előtt lett kimondva!

S mert voltak az udvaron Zaknak is katonái, most ezekhez így szólt a szukó:

—Most már saját jogomon vannak birtokaim, tehát dazsan vagyok magam is! Katonáim, örvendjetez ennek, mert nagyobb tisztesség egy dazsant szolgálotok mint egy szukót! Felszólítalak benneteket, hogy semmiképp se hagyjátok hogy Vaszaszi dazsan megölje a feleségemet, ki már úrnőknek nektek!

Most már tehát sokan védtek Csuát. Voltak még többen is mint Vaszaszi katonái itt, mert igaz hogy Vaszaszi hadereje elvileg nagyobb volt, de katonáinak többsége nem itt volt az udvarház zártkertjében. Vaszaszi világosan látta, hogy történt ami történt, de legalábbis egyelőre nem tud bosszút állni.

—No jól van - fűjt egy nagyot - hát elviselem hogy elárultál, Zak, nem számít! Kibírom! S ha azt hiszed hogy jó házasságot kötöttél, nagyon tévedsz, mert mindjárt megmutatom, hogy én annál is jobbat tudok!

—Ugyan ki az a jobb sorsra érdemes, szánnivaló teremtes, aki olyan kerge örült, hogy hozzád megy feleségül?! - kérdezte megvetően Csua.

—Én vagyok az! - szólalt meg most Mirtal császárné, és felállt. Felállt, majd szembefordult a császárral, s így szólt hozzá:

—Elválok tőled! Elválok tőled! Elválok tőled! - azzal máris otthagya a császárt, egykori férjét, odasétált Vaszaszihoz, járás közben csábosan, sőt, már-már pimaszul, kacéran ringatta a csípőjét, s birtokbavevően átkarolta annak vállát.

—Feleséged vagyok, ha akarod!

—Akarom! - mondta röviden Vaszaszi. S ez bizony szintén teljesen érvényes házasság volt. Mire tehát most levegőért kapkodva végül meg tudott szólalni a döbbsent Tengil császár, már vége is volt mindennek, s Mirtal már egy másik ember, Vaszaszi dazsan felesége volt!

—De... de hát...

—Remélem most már érted felséges császár, miért a te színed előtt intézem a családi ügyemet! - mondta pimaszul Vaszaszi, bár látszatra a legteljesebb udvariassággal.

—De hát hogy merészeled! Hiszen te elvetted tőlem a feleségemet!

—Erről szó sincs! Mirtal önmaga döntött úgy, hogy hozzám jön feleségül!

—Ehhez nem volt joga!

—Már hogyan lett volna, joga volt elválni! Ezzel természetesen nagy illetlenséget követett el, de a joga, az megvolt hozzá! S miután elvált, már szabad nő lett, akinek joga van hozzám jönni!

—És semmiképp sem követtem el nagyobb illetlenséget, mint a gyermekeim akik mamó-sarjadedékokkal feküdnek össze, s mint te, Tengil, aki ezt tűröd!

—Mirtal, - szólt a császár összeszedve minden önuralmát és méltóságát - én tudomásul veszem hogy te már nem vagy a feleségem, de akkor te is vedd ezt tudomásul, márpedig ha így van akkor ez azt jelenti, hogy én neked többé nem vagyok egyszerűen csak Tengil, hanem *Tengil császár* mint mindenkinek!

—Legyen ahogy akarod „Tengil császár”, élvezkedj csak az üres címeddel amiből már minden valóságos tartalom rég kilúgozódott, én csináltam a jobb cserét, mert nekem hatalmam és pénzem is lesz!

Mostanra jött meg Miela hangja.

—De anyám, mit csináltál!

—Amit neked is tanácsoltam, de nem fogadtál meg! - vetette oda neki foghegyről Mirtal. —És többé ne szólíts anyádnak! Semmi közünk egymáshoz, és tulajdonképpen a legjobb az lenne ha holnap reggel elutaznátok valamerre! Addig természetesen vendégül látunk mindannyiótokat, mint az a császári család maradék tekintélyét megilleti! - mondta gúnyosan. S úgy vélte nagyon jó hogy ezt mondja, mert így senki nem foghatja rá ha ebédnél meghal a császár, hogy része volt a halálában, hiszen előre megmondta hogy ma még szívesen vendégül látja őket, s hogy holnap utazzanak el.

Hanem most így szólt Tengil:

—Nekem egyelőre egy falat sem csúszik le a torkomon, nem kérek a reggeliből, de kérdéses hogy ebédet, sőt, vacsorát is el tudok-e fogyasztani! Gombóc van a torkomban az undortól! Mirtal! Te elárultad nemcsak a férjedet, de a gyermekeidet is!

—Én megőriztem a méltóságomat, amit ti árultatok el, és erről nem nyitok többé vitát, ez az utolsó szavam! - azzal Mirtal megfordult és bement a házba. Vaszaszi követte őt.

Alig távozott Vaszaszi és Mirtal, megszólalt Dzsam:

—Most már értem, honnan tudta Vaszaszi, hogy hetérát vettem feleségül! Egészen biztos hogy Mirtal súgta meg neki! - majd Mielához fordult:

—Kérlek úrnőm engedd meg, hogy elhozassam ide reggelire Sarbatot, a feleségemet, ha nincs ellenedre!

—Nem, nem, cseppet sem, sőt, én is szeretném elhívni Derdit, csak azt is szeretném ha ebbe apám is beleegyezne! - nézett kérdően a császárra.

Tengil nagyot lélegzett.

—Nem! Nem jöhet ide sem Derdi, sem Sarbat, sem senki! Nem engedem!

—De miért?

—Mert nem idevalóak. És mi sem vagyunk idevalók. Hanem most azonnal pattanjatok lóra, mert megyünk inkább mi, és meglátogatjuk Úát! Úgyis illik, hogy alaposan szemügyre vegyem az új rokonságot, tehát Derdit és Ilitát! Lányom, azonnal szalassz el valakit hogy értesítse Úát, mielőbb készítsen valami harapnivalót reggelire, mert percekben belül megérkezem hozzá! És ő maga is készüljön, mert igen fontos dolgokat akarok megbeszélni vele!

Ez így is lett. Elvágtatott a futár, akinek nem is kellett messzire mennie, s rögvest indult a császár is, lassabban, több méltósággal, bár nagyon jól tudta, hogy a császári család méltósága ezidőtájt ugyancsak romokban hever! Hiszen óriási tömeg előtt merészelte őt kigúnyolni Vaszaszi, s Vaszaszínál is jobban a saját felesége, aki nyíltan megmondta, hogy a császári címből minden tartalom kilúgozódott, s azt is bevallotta, hogy a gazdagságért hagyta ott őt, a császárt!

Egészen biztos hogy ennek híre szalad. Nagyonis híre szalad! Valamit tennie kell, hogy ezen változtasson!

De még nem volt egészen biztos benne hogy mit tegyen. Csak annyit tudott, hogy többé soha az életben nem fog Vaszaszinál vendégeskedni, de már a mai napot és éjszakát sem tölti nála. Megszáll a mamónál. Miért is ne, a szégyene ettől már úgysem lesz nagyobb! S talán a sok szép műalkotás nézegetése kissé begyógyítja a lelki sebeit!

Míg a császár bánkódott, Zak is, aki már nem volt szukó hanem dazsan, megszólalt:

—Mi pedig menjünk hozzám, kedvesem! - ölelte át Csua vállát.

Ebben a pillanatban hatalmas rúgás érte a seggét. S amikor megfordult, Plikkát látta maga mögött, aki még szemén is köpte.

—Te aljas, te gané, te...

—Kuss, vagy megpofozlak! Semmi közöm hozzád, eredj te is haza, szedd a cókmókodat, aztán menj onnét! Ma este még ott aludhatsz, mert a mai nap a csomagolásé, éjjelre meg nem akarlak a hontalanságba kilökní, de holnap reggel már indulnod kell! De ne csinálj botrányt, mert annak rossz vége lesz!

—De hát nincs hová mennem!

—Az már a te bajod, oldd meg magad a gondodat, s inkább légy hálás nekem, amiért sikerült dazsanná lennem, mert így Mea méltósága is több, márpedig Mea a te lányod!

—Apám, amit anyámmal tettél, az a legnagyobb aljasság, és ne hivatkozz rám! - mondta Mea.

—Nem kértem ki a véleményedet, különben meg azt elismerem hogy van okod bánkódni, de öröme is van okod, mert megoldottam Csua barátnő gondjait, ezentúl a legjobb barátnő lesz a pótmamád, s ennek csakis örvendhetsz! Tehát egy pont öröm és egy pont bánat – ha úgy veszem kiegyenlítik egymást, tehát hallgass, és hagj engem békén, hagj örülni, mert nem lesz annak jó vége ha felidegesítesz!

—Ha megversz is, akkor is kimondom a véleményemet, mert Vaszaszitól sem ijedtem meg, tőled sem fogok!

—Nem verlek meg ha nagyon rá nem kényszerítesz, mert elismerem hogy van némi igazad, ezt nem vitatom, én csak azt akarom hogy elismerd hogy nekem is van igazam, részben mert Csuan másképp nem segíthettem, részben meg mert valóban ez a legjobb amit tettem, elsősorban önmagamért, látod ezt sem tagadom, másodsorban azonban igenis érted is! Mert dazsan lányaként még gazdagabb kérőid lesznek mint egyébként...

—De én nem akarok férjhez menni!

—Pedig a ferdeségeid nem fognak eltartani! És elég legyen már ebből, mert a döntésemen úgysem változtatok! Jegyezd meg Mea, az élet nem fekete és fehér, semmi sem csupa jó vagy csupa rossz, mindennek vannak előnyei és hátrányai, és én tudom hogy van némi igazad, anyádnak is, de az a baj hogy csak a hátrányt látjátok, az előnyök előtt pedig szántsándékkal behunyjátok a szemeteket! Én látom mindkettőt, tehát csend legyen, mert nem akarom a nyivákolásokat hallani! Te Mea eredj ahová akarsz, méregesd a távolságokat meg mit tudom én mit, te meg Plikka csomagolj és eredj ahová akarsz, legjobb lenne már ma de legkésőbb holnap reggel, és ne próbálkozz ellenem merénylettel, mert úgysem sikerülne, lesznek őreim, de én is jól értek a harchoz! S ha nem tudod hogy hová menj, ajánlhatom neked ugyanazt amit Vaszaszi Csuanak: a Szép Utat! De tőlem mehetsz akár hetérának is, engem az sem zavar, megértem ha gyáva vagy! Vagy ha nem akarsz hetéra lenni, próbáld feleségül vétetni magadat valamelyik katonával, elég szép vagy hozzá, s nem kétlem hogy sokuk megtiszteltetésnek érzi majd, ha a férjed lehet! Ez az utóbbi néhány nap úgy látom úgyis olyan, amikor a nők rendszeresen rangban lefelé házasodnak: Miela is ezt tette, Mirtal is, Csua is, sőt, bár Jorikó nem nő, de ő is! Tehát még csak meglepő sem lesz ha egy katona felesége leszel!

—Nincs igazad, a nők nemcsak lefelé, de felfelé is házasodtak, mert épp Jorikó az egyik példára, az ő felesége, Ilita, a mamó lánya, nagyonis felfelé ment férjhez, császárfi a férje, Sarbat is felfelé házasodott...

—Hallgass már mert nem érdekelisz! - legyintett Zak, azzal elindult előre. Csua követte, s amikor elment Mea és Plikka mellett, így szólt hozzájuk halkan, könnyes szemmel:

—Ne haragudjatok rám, kérlek! Ezt nem én találtam ki, nem tőlem függött, semmi jobbat nem tettem!

De Zak megrántotta a kezét, s maga után húzta hogy Csua majdnem felbukott. Erre kissé megszaporázta a lépéseit, s alkalmazkodott új férje tempójához. Plikka és Mea szótlanul néztek utána, amíg csak láthatták.

Majd hirtelen Mea feleszmélt a rengeteg váratlan esemény miatti kábulatából, hetykén megvonta a vállát, s így szólt:

—Legalább nem kellett bocsánatot kérnem Vaszaszitól! Különben úgysem tettem volna meg! Na de mindegy is, ne a múlton rágódjunk! Édesanyám, nem illik tán rosszat mondanom apámról, de hát mondtam már úgyis, s most megismétlem: én ebben az ügyben téged támogatlak!

—Pedig Csua valóban a barátnőd!

—Szó se róla, ez így igaz, csakhogy apám bármit mondjon is, de nem Csua miatt tette amit tett, hanem kizárólag azért, hogy dazsannak mondhassa magát! Mert Csuan segíthetett volna úgy is, ha nem veszi feleségül, elvégre Csua birtokai nem azért maradtak meg Csuanak, mert apám feleségül vette, hanem csak mert Vaszaszi elvált tőle! Na és hát ugye ott van Csua birtoka és ott apámé – és ketten szövetkezhettek is volna, mert egymás segítségéhez nem házasság kell, csak jószándék! És akkor te maradhattál volna apám felesége! Szóval téged támogatlak!

—Mit ér az lányom, mire megyek vele, nekem már minden mindegy, nekem már nincs más hátra mint hogy utoljára telezabáljam magamat a legfinomabb falatokkal, aludjak egyet, azután holnap a Szép Útra lépjek! Mert nem bírnám elviselni a szégyent, hogy valami jelentéktelen katona felesége legyek! - majd hirtelen elmosolyodott szomorúan:

—Bár, ami a ma éjszakai alvást illeti, azt nem egyedül csinálom végig! Sokat hallottam már róla, hogy egyes mamóknak vannak kéjfiúi is, akik ugyan többnyire férfiakkal szoktak lepedőzni, de képesek ám nőkkel is, és sok leleményes gyönyör tudói! Azt hiszem a pénzem maradékát arra költöm, hogy befizetek egy ilyenre a mamónál, nekem pénz már úgysem kell, nekem minden mindegy, s ezt még kipróbálom a halálom előtt! Ha meg Zak megtudja, annál jobb, remélem feltékeny lesz és megüti a guta!

—Megállj anyám! Idefigyelj, én...

—Kár a szóért lányom, így döntöttem és kész!

—De figyelj már anyám, nem akarlak én lebeszélni téged a kéjfiúról, még el sem ítélek érte, mert amióta hallottam Miela Litujáról, azóta egészen más szemmel látom az erkölceinket! Én inkább a Szép Útról akarlak lebeszélni...

—Úgysem tudsz!

—Hallgass már meg! Vedd észre, hogy van más lehetőség is!

—Ugyan mi!

—Hát az, hogy talán *mégis* jelent valamit, hogy ebben az ügyben a te pártodat fogom! Ugyanis felajánlom neked, hogy lépj a szolgálatomba!

—Hogy mit tegyek?!

—Kérlek anyám bocsáss meg, értem én hogy soha nem lennél szolgáló, de talán a saját lányod szolgálójának lenni, az mégsem megalázó, nem úgy, mintha akárki másé is lennél!

—Ne beszélj hülyeséget, apád ezt úgysem hagyná, azonnal megtiltaná még azt is, hogy enni adjanak nekem...

—Nem így van! Semmi joga nem lenne megtiltani semmit, mert az a helyzet, hogy tökéletesen független vagyok már pénzügyileg apámtól, ha ad pénzt, jó, ha nem ad hát üsse kő, az sem tragédia! Maradéktalanul képes vagyok hosszú-hosszú időre fedezni nemcsak a magam kiadásait, nemcsak a te ellátásodat, nemcsak még Icuiét is, de egy jó csomó más szolgálót és fegyveresét is akár, ha arra szottyanna kedvem! Tehát apám tehet nekem egy szívességet, nem érdekel, fizetem az ellátásodat, azaz, természetesen úgyis külön eszel majd velem, semmi közünk nem lesz Zakhoz, apámnak ha ez nem tetszik, csupán egyetlenegy tehet: megtiltja hogy ott lakj a birtokon, de akkor azonnal azzal kell számolnia, hogy én is veled költözöm, s ezt nem kockáztatja meg, mert egyetlen gyermeke vagyok!

—Amíg Csua nem szül neki egy fiút!

—Lehet, de egyelőre még nem szült, tehát egyelőre még akkor is az egyetlen gyermeke vagyok!

—És ha mégis elküld, akkor hova mész?!

—Majd akkor megtudod anyám hogy hová, de veled együtt!

—Hová?

—Majd akkor megtudod. Ne kérdezősködj, bízz bennem, az úrnődben!

—Ne szemtelenkedj!

—Nono! Én nem szemtelenkedhetek, mert tényleg én vagyok az úrnő kettőnk közül! Nézd anyám, nem kívánlak megalázni, ezt ne hidd, de szeretném ha már most az elején nagyon nyilvánvalóvá tennénk, hogy természetesen nem azért élsz majd mellettem, hogy anyáskodj fölöttem! Természetesen semennyire sem lesz több jogod beleszólni az életembe mint Icuinak, ne is haragudj de elegendő volt abból hogy ezt csináltad éveken át, de ha haragszol akkor is ki-mondom hogy elegendő volt belőle! Én anyámként tisztellek, nem is foglak szolgálnak nevezni hanem úgy, hogy „anyám”, de kizárólag addig, amíg tudod hogy én független, felnőtt nő vagyok! Ha netán azt látod, hogy egyszerre százhetvenkét férfi sürgölődik körülöttem, álló farkokkal, és férfimag csöpög minden nyílásomból, akkor sem szólsz egy árva rossz szót sem! Meg sem nyikkansz, mert úgy van az jól, ahogy az úrnő gondolja! Sietve megjegyzem hogy megnyugtassalak, hogy nem hinném hogy ilyesmit láthatsz, mert nemcsak hogy szűz vagyok még, de a legcsekélyebb vágyat sem érzem a lepedőzésre, nemhogy több férfival de eggyel sem, csak szerettem volna kihangsúlyozni, hogy még ebben az elképesztő helyzetben sem lesz semmiféle jogod rá, hogy kritizálj, hogy szemrehányást tégy, sőt, még véleményt sem mondhatsz, kizárólag akkor, ha külön felszólítalak rá! Neked ugyanis nem a nevelésem lesz a dolgod, hanem egészen más!

—Ezt máris elfelejtheted lányom, inkább a Szép Út! Eszem ágában sem lesz mosogatnom, sepernem, meg egyéb efféle méltatlan munkát végezni, sőt, nem is lenne értelme hogy feladván méltóságomat megpróbáljam ezt, mert úgysem értek hozzá!

—Éppenséggel nem olyan szörnyű nehéz megtanulni mindezt, de megnyugtatlak, nem is efféle feladatot szántam neked.

—Nem értelek!

—Feladatod olyasmi lesz, ami semmi esetre sem alázhatja meg a méltóságodat.

—El nem tudom képzelni hogy mire gondolsz, tekintve hogy bármiféle szolgai munka is magától értetődően megalázna, még ha az a legkönnyebb akármilyen munka is, nem azért tehát mert nehéz, hanem mert munka! A munka pedig nem fér össze a nemesi származásommal!

—Tévedsz! Egy bizonyosfajta munka igenis akad, amit a nemesi nők nagyon is szívesen végeznek, már ha módjuk nyílik rá!

—Ugyan mi lenne az?!

—Pénzt szerezni! Hiszen ha tegyük fel korábban lett volna apám mellett valami lehetőséged egy nagyon jó üzletre, mondjuk hogy egy másik szukónak eladj egy ménest ezer aranyért, amikor tudván tudod, hogy az állatok csak ötszázat érnek – nemde habozás nélkül eladtad volna?!

—El hát, de az nem munka!

—Már hogyne lenne az! Megcsinálni egy házat – munka! Megcsinálni egy fejszét, kardot vagy mást – az is munka! Nos, az is munka hasonlóképpen, ha megcsinálsz, hogy több legyen a család pénze!

—Nem értelek még mindig, csak nem kereskedni akarsz?!

—Hova gondolsz, nem értek én ahhoz! De pénzt szerezni, azt tudok! S ebben segíthetsz!

—Miként?

—Kérdezted volna inkább, honnét van az a pénz, aminek hála nem függök apámtól!

—Hát honnét van?

—Onnét, hogy eladtam a ferdeségekkel kapcsolatos felfedezésemet! Hogy kinek és mennyiért, azt egyelőre nem árulom el, de azt nagyon jól jegyezd meg anyám, hogy ebből az egyetlen felfedezésemből lett annyi pénzem, hogy én és jópár szolgám élhetünk öt éven át is egészen kellemesen, s ha kicsit is spórolunk, akkor tíz éven keresztül is! Mert nem mindenki olyan szűklátókörű mint te, anyám, hogy szidalmaztál érte – lásd, mások tengernyi pénzt fizetnek inkább az okos tudományos dolgokért! Szóval, öt, de akár tíz évre is biztosítva van a megélhetésünk, máris, már ebben a pillanatban, mert a pénz nálam van, s ezalatt csak kitalálok valamit, amiért újra kapok legalábbis ennyit! Egészen biztosra veheted hogy kitalálok, mert már tulajdon-

képpen készen is van a *logaritmus* nevű felfedezésem, csak az utolsó simításokat végzem rajta! Szóval, azt én sem kétlem hogy ami a napi teendőket illeti a háztartásban, ott százalmas eredménye lenne ha rád bíznom, tehát nem is bízom rád. Azt majd elvégzi Icui, meg néhány más szolgáló. Te majd segíteni fogsz nekem a számokkal kapcsolatos munkában! Méregetni távolságokat, meg másolni teméntelensok számot, meg ilyesmi! Ez kell ugyanis ahhoz, hogy pénz legyen, mert ha ez nincs, akkor nincs felfedezés, és nincs pénz! És abban már megegyeztünk, hogy a pénzcsinálás, az nem méltatlan a nemességhez! S eközben természetesen megismerkedel a korábbi találmányommal, a tangensekkel is, amit még néhány nappal ezelőtt végighallgatni sem akartál! Ez nagyon hasznos lesz neked!

—Te azért az izéért tényleg annyi pénzt kaptál?!

—Itt döglök meg nyomban, ha nem úgy van! Különben is, minek hazudnék, hamar kiderülne ha nem úgy van, mert éhenhalnánk! Na, beleegyezel?

—Azt hiszem ez kiváló alkalom neked lányom, hogy bosszút állj rajtam!

—De ugye milyen intelligens módon „állom a bosszút”, mennyire nem durván?! És különben se ezzel törődj. Ez végülis jó neked, és jó nekem is. Nekem tényleg kell egy segítség, talán egy nem is lesz elég, akkor meg miért is ne légy te az egyik! És ez nem olyasmi, amit tilt a Nemési Illemkódex! Csak annyit kell megjegyezned, hogy én valóban önálló vagyok, szabad, független nő, még a te számodra is, tehát nem uraskodhatsz fölöttem! Ezt kénytelen vagyok kikötni, de ezen nem is csodálkozhatasz, hiszen tudod, volt már erről nem is egy vitánk, tehát ismersz, tudhatod hogy ezt mennyire komolyan veszem, ez mennyire szívügyem!

Anyja nagyot sóhajtott.

—Jól van, megteszem! Leszek a szolgálód, már csak azért is, mert ha ezt választom és nem a Szép Utat követem, akkor látom hogy mi lesz belőled, a lányomból! És azért is beleegyezem, mert szeretném látni Zak dühös arcát, amikor észreveszi hogy továbbra is a közelében élek, melletted! Lehet hogy még lelkiismeretfurdalása is támad... bár ezt nem nagyon hiszem!

—Ezt én sem, bár nem kizárt szerintem, hogy esetleg néhány hónap múlva újra akar majd veled is lepedőzni! - szolt tünődve Mea. —Elvégre te anyám nagyon szép vagy, sőt e pillanatban szebb is mint Csua, mert neki törött az orra!

—Abból ugyan nem eszik! Inkább kipróbálom azt a kézfiút, de ki ám, és nem is fogom eltitkolni, külön Zak orra alá dörgölöm hogy mit teszek, mert remélem csak féltékeny lesz legalább egy kicsit! De hogy én többé nem leszek a lepedőpartnere, az olyan biztos mint a halál!

—Nagyon helyes anyám, ne engedj neki, sőt, én pedig itt és most megtiltom neked Icui, hogy elmenj apámmal ha lepedőzni óhajt veled! Ennyi büntetést apám igazán megérdemel, ez a legislegkevesebb, érje be a töröttorrú Csúával, ha már annyira kellett neki! Csúára ugyan nem haragszom, de apámra igen! Tehát Icui, nyugodtan hivatkozz rám, de ne menj el vele! Nem kötelességed! Nem is szorulsz rá, ha kell valami, szólj nekem, mert hallhattad hogy független vagyok apámtól! S tényleg legjobb lesz ha függetlenítem magamat tőle, tehát külön háztartást szervezek, s ezentúl Icui külön lesz főzve nálam, s mert régóta tudom hogy jól főzöl és mi a szíved vágya, ezennel kinevezlek mesterré, te leszel nálam a főszakács, az Ízek Mestere!

—Ó úrnőm, hálásan köszönöm, ez életem legboldogabb pillanata! Mesterré lenni, és ilyen fiatalon! - rogyott térdre Icui.

—Ugyan, ne is hálálkodj, megérdemled mert hű voltál amikor mellém álltál Vaszaszival szemben, s különben is, a felfedezésem ha nem is nagyon de kicsike részt a te érdemed is, mert szorgalmasan és pontosan méregetted a ferdeségeket és a távolságokat! Na, tehát akkor megbeszéltünk mindent, menjünk haza! - indult előre Mea.

Útban a hetéraház felé a császár Jorikóval találkozott. Jorikó is kétszáz fegyveres társaságában közeledett, s vele volt Ilita is. Ezen fegyveresek is a litu címerben virítottak.

—Hát te fiam hová-hová? - érdeklődött barátságosan a császár.

—Hát reggelizni!

—Oda ugyan ne menj, már mindennek vége! - legyintett Tengil.

—Miféle „mindennek”?! - kérdezte rosszat sejtve Jorikó, mert ez nem úgy hangzott mintha apja csak a reggelire felszolgált fogásokról beszélne.

Erre a császár elmondta a történeteket a fiának, gyorsan, de minden lényegesre kiterjedően. Mire befejezte, meg is érkeztek, s bementek a mamóhoz. Jorikó egy szót sem szólt, úgy megdöbbszent a hallottakon. Még azt is elfelejtette elmondani hogy Ilita már a felesége, habár ezt apja úgyis sejthette, abból is hogy este kifejezetten ezért indult el a mamóhoz, s abból is hogy most amikor találkoztak, már Dzeoripexim kardja lógott az oldalán.

A mamó igen meglepődött e gyors visszatérésén, pláne hogy maga a császár is ideérkezett. De hamar feltalálva magát, eképp köszöntötte Tengilt:

—Üdvözöllek felséges rokon! Mintha szomorúnak látnám az arcodat, mondd hát ha meg nem sértelek, mi bánt? Hátha felvidíthatlak!

—Azt ugyan nem hiszem! - ingatta a fejét a császár.

—De hátha mégis! Tudod mit, mert tényleg rokonomnak számítasz, s már duplán is, válaszd ki bármelyik három lánykámat, ingyen a tied ma egész napra és holnap reggelig!

—Jó! - szólt hirtelen a császár. —De az egyik a háromból te leszel!

—Én?! - döbbszent meg Űa. —Ne is haragudj, de azt mondtam hogy bármelyik lányomat, de én nem vagyok önmagam lánya, s önmagam hetérája sem!

—De igen, mert mielőtt mamó lettél, hetéra voltál, tehát hetéra vagy, s mert önmagadé vagy, így önmagad hetérája vagy!

—No nem, nem, ez így nem fog menni felséges császár, ugyanis én évek óta nem lepedőztem, s nem is akartam lepedőzni, tehát nem ittam azt a főzetet amivel elkerülhetném a gyermekáldást, mely áldás átok néha, és nem óhajtanám megkockáztatni most a teherbe esést, mert az nagyon korlátozna a lehetőségeimben!

—Na figyelj ide! - hajolt közelebb hozzá Tengil. —Nagyon tömören elmondva az történt, hogy a reggeli még meg sem kezdődött, de Vaszaszi elvált Csuától, azért, hogy feleségül vehesse Mirtalt, aki elvált tőlem! Ugyanakkor Csuát feleségül vette Zak, aki ezzel felmondta a Vaszaszinak tett hűségesküt és dazsannak nevezi magát. Ehhez természetesen el kellett válnia Plikkától, akivel nem tudom mi lesz. Na, az természetesen hogy mit csinált Zak, már nem nagyon érdekel engem, csak azért mondtam el, mert gondolom érdekel téged Űa, az viszont engem magamat érdekel annál inkább, hogy a feleségem otthagzott, és még utána ki is gúnyolt! Mert hogy én szegény vagyok, azt mondta, és ő a gazdagságot választja! Na szóval itt most az a helyzet, hogy meglehet tán hogy én hatalom nélküli császár vagyok, meglehet hogy szegény vagyok, sok minden lehet, de az biztos hogy ostoba nem vagyok, annyira biztos nem hogy át ne lássam, hogy arra megy ki a játék, hogy Vaszaszi gyereket csináljon a volt nejembe, s az legyen majd a császár, kitúrva a császári címből úgy engem mint Jorikót! Biztos hogy Mirtal tegnap éjszaka előre megbeszélte ezt Vaszaszival, az mindenesetre biztos hogy nem velem töltötte az éjszakát! Na szóval én úgy látom, hogy itt hamarosan vér fog folyni, mert Vaszaszi biztos Zak ellen támad, a feleségét úgyis megpróbálta megöletni mielőtt Zak elvette volna Csuát, na és nem hiszem hogy Zaknak sok esélye volna, mert egyelőre itt most Vaszaszi az erősebb! És nekem mindegy volna ha Zak meghal, de mégsem akarom ezt, mert inkább Vaszaszi pusztuljon, haragszom ugyanis rá, de még Mirtalra is, szeretném ha Vaszaszi is és Mirtal is meghalna, méghozzá mielőbb! Neked mintha lenne jópár fegyveresed, Űa, tehát jó volna megsegíteni Zakot! De még nem is ez az érdekes, hanem hogy nekem már úgyis mindegy, ha két gyermekem összeházasodott a te két gyermekeddel, akkor egye penész, idefigyelj, úgyis tudom hogy szeretnél minél nagyobb dicsőségre szert tenni, tehát jól hegyezd a füledet: igenis lepedőzöm veled, nem is ma éjjel de most rögtön, és nagyonis jó, hogy nem ittál semmiféle kotyvalékot, remélem fogamzóképes vagy és szülsz nekem egy fiút, azt sem bánom ha akár négyes ikreket, ugyanis úgy döntöttem hogy e gyermekeket elismerem majd a magam gyermekeinek, s első tőled született fiam lesz a trónörökös és a császár, feltéve hogy eléggé soká élek és lesz ideje kellően megnőni, mert ha túl korán halok akkor marad az örökösöm Jorikó! S hogy miként képzelem el e gyermek elismerését, hát megmondom azt is, nagyon egyszerű: feleségül veszek téged, te leszel az új császárné! De csak egy feltétellel: nem engeded, hogy ez a dög Vaszaszi és Mirtal legyen a császár vagy ezek gyermeke, sőt, már azt se engedd meg, hogy elfoglalják Zak ezen itteni birtokát, nem mintha sajnálnám Zakot, le se szarom él-e hal-e, de nem óhajtom hogy Vaszaszi és Mirtal a markába röhögjön és nőjön a hatalmuk! Mellesleg ez

neked is érdeked Űa, mert ha ez a birtok Vaszaszié lesz, akkor mérget vehetsz rá, hogy Vaszaszi megöl téged a gyermekeiddel és hetéráiddal együtt!

Űa sok mindenre el volt készülve, de erre a javaslatra nem! Szájtátva nézett Tengilre, majd amikor mégis becsukta a száját, azt csak azért tette hogy újra kinyissa, s ezt mondja:

—Én boldogan beleegyeznék ebbe Tengil császár, de az a baj, hogy ez nem lehetséges!

—Miért nem?!

—Mert csak egy feltétellel tehetném, de abba te nem fogsz beleegyezni!

—Halljuk mi az a feltétel!

—Hát az az, hogy miután feleségül vettél, te természetesen megmaradsz továbbra is császárnak, de csak névleg! Valójában én fogok uralkodni, tehát minden úgy kell történnjen ahogyan azt én mondom, mindig azt kell tegyed amit mondok, sőt, minden katonádnak, szolgálódnak, meg úgy általában mindenkinek kijelented, hogy mindent kötelesek megtenni, amit én parancsolok!

—És úgy véled, hogy ebbe nem egyezem bele?!

—Nagyon szeretném ha tévednék, de alig hiszem, mert eddig még mindig igazam volt!

—Hát akkor most elkövetkezett az a boldog pillanat, amikor hatalmasat tévedtél! Ugyanis beleegyezem! És ne csodálkozz, ugyanis nagyonis hozzá vagyok szokva hogy semmi hatalmam, hogy nem uralkodom csak névleg! Ellenben remélem, hogy ha feleségül veszek, legalább ez a névleges hatalmam jókora lesz, mert most nem elég hogy a hatalmam csak névleges, de még e névleges hatalmam is semmi, nulla... ahogy az a ribanc Mirtal megmondta: a császári címből minden valóságos hatalom rég kilúgozódott!

—Ebben Mirtalnak igaza volt, épp csak nagyon csúnya dolog volt kimondania mindenki előtt! - csóválta a fejét Űa.

—Igen, de most ne erről beszélj, hanem cselekedj, mert nem hiszem hogy sok az időnk!

—Előbb neked kell cselekedned, Tengil! Én most összehívok mindenkit a hetéráim és egyéb személyzetem tagjai közül, s előttük jelentsd ki, hogy feleségül veszel!

—Boldogan! Sőt, remélem rendezel ünnepélyes lakodalmat is!

—Hogyne, de nem itt. Annak helye és ideje a fővárosban, Takkában lesz, a császári palotában! - azzal megrázott egy kis csengőt, s amikor belépett Csirtil, így szólt hozzá:

—Ugye nagyon örvendtél, hogy tanú lehetsz a császárlány házasságánál?

—Igen anyácskám, hatalmas megtiszteltetés volt, életem végéig emlékezni fogok rá!

—Mindjárt lesz még nagyobb megtiszteltetésben részed, neked is és mindenki másnak is! Hívj össze mindenkit az ebédlőbe, de azonnal!

Hamar odagyűlt mindenki. Ott volt Űa mamó minden szolgája, minden hetérája, ott volt Ilita, Jorikó, Derdi, Miela, Dzsam, Sarbat, s az ebédlő előtt az udvaron hatszáz katona, egykori zsi-ványok, akik tiszteletteljes csendben várakoztak, s így a nyitott ajtón át mind hallhatták, amint a császár hangosan, de méltóságteljes, ünnepélyes hanghordozással kijelenti:

—Én, Tengil, Najpá császára ezennel feleségül veszem az itt mellettem álló tiszteletre méltó Űát!

5. fejezet: A császár palotája

Míg kifelé jött a Völgyből, Dana eltöprengett azon, hová is menjen az eladásra szánt kincseivel. Mehetne éppen Nisenbe (e faluban lakott Úa mamó és Mea) mert e falvat ismeri, és mert nincs is aránylag nagyon messze a Völgytől. A Csodapalotától. No igen, megtehetné, csak hogy az a baj, hogy ott őt meglehetősen jól ismerik! No nem mindenki, szó sincs erről, hiszen nemigen tartanak számon egy nyomorult csöcseléket, de akadhat azért aki felismeri őt, például Csirtil, aztán Sarbat és Gula, akik hetérák a mamónál! Vagy épp saját rokonaiba ütközik... ha nem is a faluban ahová nem engednek be csöcseléket csak a legritkább esetben, de a falun kívül a földeken... és akkor kezdődne a szemrehányás, a felelősségre vonás mert elszökött! S ha kiderül hogy mi minden rengeteg kincse van, akkor elvennék tőle, faggatóznának hogy honnét szerezte, még tán azt is ráfognák hogy lopta, mert ugyan hogyan másképp is juthatott volna egy csöcselék-lány efféléhez...

Nem, jobb lesz ha Nisenbe be nem teszi a lábát!

Másrészt azonban ez talán szerencse is. Így messzebb kell ugyan kutyaolnia, viszont ha már rászánja a fáradságot, akkor akár Takkába is eljuthat! A fővárosban gazdagabb emberek vannak, jobban tud adni a kincsein, és ott aztán igazán senki nem ismeri őt!

E döntésben megnyugodva, Dana meg sem állt a fővárosig. Ott pedig aztán nekikezdett a nagy kereskedésnek.

Úgy történt ez, hogy egészen egyszerűen kiült a piacra, s kitett maga elé néhány tucat csapágygolyót, egy hork-képet, és egy marék üvegcserepet. Tehette, mert minden városban volt akkoriban piac, de még a nagyobb falvakban is. A parasztok sem termeltek meg elvégre mindent önmaguknak! Amelyikük például szántott-vetett, az nem kovácsoskodott. S a szukók meg a dazsanok megengedték hogy eljárógassanak a szomszédos falvakba, akár még rokonlátogatóba is nem hogy kereskedni, egyedül csak azt követelték meg hogy megfizessék az adót, meg még időnként mindenféle más munkákat is elvégezzenek amit elrendelnek nekik. Többnyire szabadon költözhetek is, azt kivéve hogy csak olyan faluba költözhetnek, ami szintén ugyanannak a szukónak vagy dazsannak a birtoka volt. Illetve, a piacolás, kereskedés annyiból volt korlátozott, hogy nem engedték hogy parasztjaik olyan helyre menjenek, amely birtok urával háborúban állnak. Nem minden alap nélkül tételezték fel ugyanis, hogy azon nyomban ottmarasztalják a parasztot hogy az ellenséges úrnak termeljen, vagy megölnék, csak hogy az ura szegényedjék!

Dana tehát kiült a piacra, s várta hogy megjelenjen az első érdeklődő. Nem is kellett soká várnia, pillanatokon belül megérkezett elé egy egész gyerekcsoport, elszörnyedve nézegették a hork-ábrázolást, kérdezték Danát hogy ez ugyan miféle szörnyet ábrázol, de mert a horkok nevét Dana természetesen nem tudta, emiatt csak a vállát vonogatta, s mondta hogy hát csak úgy egyszerűen egy szörnyet, nem mindegy-e az, a szörnyeknek nincs nevük, csak az, hogy szörny!

—Te festetted? - kérdezte az egyik nagyobbacska gyerek.

—Nem, ez egy, izé... ez egy nagyon messze élő festő képe!

—És hogyan szerezted meg? - vándorolt a gyermek tekintete Dana ruhájára. Ami ugyan egészen különleges volt, hiszen hork-kezeslábasba bújt, ugyanakkor mégsem látszott valami előkelő öltözetnek, hiszen semmiféle díszítés nem volt rajta.

—Az hogy miként lett az enyém ne érdekeljen téged, az az én titkom! - válaszolta a kérdésre Dana.

—Add nekem ezt a képet!

—Nem hiszem hogy meg tudnád fizetni.

—Van két ezüstöm is!

—Túl kevés, de meg úgysem fogadok el pénzt.

—Hogyhogy?!

—Úgy, hogy nekem nem kell pénz. - s Dana magában ezt gondolta:

—Ugyan mire költeném a pénzt egymagam ott a csodapalotában?!

—Hát akkor nem értem, mire fel jöttél ide, ha nem kell neked pénz?!

—Szükségem volna szekérre, két lóra, sok zsák búzára, árpára és lisztre, tojásokra, zöldségekre, néhány malacra, kellene tehén is meg kecske, meg egy zsák só, meg méz is, sok-sok köcsöggel! Ilyesmért megkaphatod a képet, ha adsz belőle eleget, de nem hinném hogy volna neked efféle, főleg nem annyi amennyi nekem kell!

—Nekem nincs, de apámnak van! - válaszolta a fiú, és máris elszaladt. Sok más fiú is követte a példáját, mentek hogy szóljanak a szüleiknek, mások maradtak inkább. De akadt már eleve néhány felnőtt Dana érdeklődői között, ezek most elkezdtek Danával alkudozni, de főleg nem a kép érdekelte őket, hanem inkább az üvegcserepek, s kisebb részt a golyók. És nagyon örvendtek neki hogy Dana nem pénzt kér tőlük, mert ők maguk is többnyire cserekereskedelmet folytattak itt a piactéren, készpénzük tehát kevés volt, s eddig meg voltak róla győződve hogy Dana valami tengersok pénzt akar majd a portékáiért. Na de hát tojás, méz, búza, ilyesmijük nekik is akad!

Hamar lett szekere is Danának, kettő is, eleinte gondolkodott rajta hogy vegyen-e egyszerre kettőt, mert hogyan hajtja el, de azután eszébe jutott hogy a másik szekér lovát hozzáköti az első szekér saroglyájához, s így szép lassan csak elbandukol majd hazafelé! És kell a két szekér, mert úgy látta hogy eszméletlenül sok mindenfélét kaphat a holmijaiért!

Mire megjött az elsőként érdeklődő fiú apja, már elfogyott az először maga elé kitett mindenfélejének bő fele, bár a hork-kép megmaradt. Dana benyúlt a zsákjába, s kihúzott onnét egy újabb marék üvegcserepet, voltak e cserepek közt még féltényérnyi darabok is. Vásárlóit egészen lenyűgözte, hogy milyen tiszták, hogy mennyire tökéletesen át lehet látni rajtuk. Mindenkít eszeveszett vágy kerített hatalmába, hogy legalább egy parányi üvegmorzsalékat a magáénak tudhasson!

Dana igen élvezte a kereskedést! Egy-egy körömnyi üvegdarabért kapott akár két kövér, felhízalt tyúkot is! De a csapágygolyók is kelendőek voltak, egy-egy olyanért kapott akár ötven tojást is. Elkelt aztán a hork-kép is, ezért hosszas alkudozás után kapott – épp a fiú apjától – két hatalmas tőgyű, tehát jól tejelő tehenet, három anyakecskét és egy kecskebakot.

—Van még ilyen képed?! - kérdezte aztán a férfi.

—Hogyne, akad még néhány! - és Dana büszkén szedte elő a képeket.

—De hát miféle helyen laknak ezek?! - kérdezte a fiú, szemügyre véve most már nem is a horkokat, hanem a háttérként szolgáló csodás városokat. —Sőt, itt mintha ezek az izék a levegőben lebegnének, és ezekben ülnek ezek a szörnyek! - mutatott a légítaxikra.

—Ó, hát tudod az aki festette ezeket, kissé örült, és a lidérces álmait festette le, álmokban pedig nem szabad értelmet keresni! - mondta gyorsan Dana.

Hanem ezek a képek már nem keltek el, mert nem volt már darabjáért újabb néhány tehene és kecskéje a parasztnak.

Jött azonban Danához egy aranyműves. És rögvést azt mondta Danának, hogy megveszi az összes üvegét, de reméli hogy így, nagy tételnél, árengedményt ad!

—Hát nem is tudom - kérte magát a lány - az az igazság hogy amit meg akartam szerezni, azt már tulajdonképpen meg is szereztem mind! - és nekiállt összecsomagolni.

—Várj, várj! - kiáltotta rémülten a férfi. —Én aranyműves vagyok, én nagyon sokat fizethetek neked ezekért a ritka ásványokért!

—Mire az neked, ha aranyműves vagy!

—Mert tudd meg, hogy az én nevem Mator, s bár nem kétlem hogy még sosem hallottál rólam, de én vagyok a felséges császár aranyművese! Gondolhatod hát hogy egészen különleges ékszereket kell készítenem neki, a Nap Gyermekeének! És ezek a csodás ékkövek - mutatott az üvegcserepekre - ezek pompásan mutatnak majd, ha belefoglalom őket egy-egy gyűrűbe ékkőnek, vagy egy új koronát díszítek velük, de akár felfogadhatok egy fazekast is, hogy különleges korsók oldalát ékítse velük... na tehát hadd halljam, mennyit kérsz ezért az egész marékért?!

—De hát máris annyi mindenem van, hogy alig tudom, mint menjek haza ezzel a sok állattal!

—Butaság, az arany nem kér enni és kis helyen is elfér!

—Az igaz, de ezek az ékköveim sem kérnek enni, ezek is elférnek kis helyen, és nem kell helyette arany! Tulajdonképpen - nézett körbe a két roskadásig megrakott szekéren - már azt hiszem nem is kéne más csak méz, abból mintha nem igazán jött volna össze sok, meg talán

némi szalonna, kolbász, és... - és e szavaknál hirtelen felderült az arca - igen, pácolt marhanyelv! Arról el is feledkeztem idáig! Pedig azt hallottam róla hogy nagyon finom, de még sosem kóstolhattam!

—Na idefigyelj, pakolj össze, menj ki a városból, várj meg ott az első útkanyarnál ahol a híd van, mindjárt ott leszek én is, és odahajtok neked egy egész szekeret, teljesen tele lesz minden effélével amit kértél, marhanyelvvel, kolbásszal, meg amit akarsz! És mézből is egy egész embernyi nagy hordóra valót rakok rá még! De akkor nem egy, hanem két marékkal adsz ezekből! - mutatott az üvegcserepekre.

—De hát egyedül hogy is hajthatnék el három szekeret!

—Á, ezzel ne legyen gondod, nagyon szelíd, engedelmes lovaim vannak, majd követnek téged, figyeld csak meg!

Dana nagyon vágyott a pácolt marhanyelvre, egy csőcselék valóban nemigen juthatott hozzá ilyesmihez, tehát bólintott, s nem csekély gondok közepette lassanként kivezette az állatait a városból, majd várt türelmesen a híd mellett. S nem is kellett soká várnia, igazság szerint két percet sem, mert máris felbukkant a férfi, de semmiféle szekér nem volt sem alatta, sem mellette, sem mögötte, merthogy gyalog jött. Aztán amikor Dana mellé ért, a lány meg is kérdezte:

—Hát a pácolt marhanyelv meg a többi mindenféle?! Az hol van?!

—Itt a! - kiáltotta Mator, azzal előrántotta a kését, felugrott a bakra, és a kést tövig mélyesztette Dana combjába. Majd kihúzta és a lány nyakára illesztette. —Kussba légy, ne kiabálj, mert elvágom a gigádat! Nem kell neked marhanyelv, így is eleget kaptál már, azt se tudod mit kezdj vele, de most már én is gazdagodni akarok! Ne hidd hogy nem merlek megölni, azért is szúrtalak meg hogy elhidd! Gyerünk, kötd be a combodat, aztán indulj, hajts el oda, ahol mindezt a sok kincset találtad! Tudni akarom hogy hol van a lelőhely! Hogy hol az a bánya, ahol ilyen szép köveket lehet találni! Mert az lehet hogy ezeket a fura képeket valami örült festő alkotta, de az biztos hogy az ékköveket már úgy kellett kibányászni valahonnan! Tehát vezess oda, mert tudni akarom hogy hol van, én is akarok onnan bányászni magamnak! És nem vagyok bolond hogy odaadjam néhány marék ilyenért a teljes vagyonomat, amikor ingyen is szerezhetek!

—Átkozott dög, megnyomorítottál! - sírt Dana, mert a lába pokolian fájt, és ömlött belőle a vér.

—Bolond beszéd, majd begyógyul az, de így legalább nem kell félnem attól hogy elszöksz előlem, hiszen csak sántikálni tudsz! Épp emiatt szúrtalak meg pont a lábadnál! Tehát csapj a lovak közé, és indulj azonnal! És ha útközben panaszkodni merészelsz valakinek, ha segítséget akarsz kérni, akkor azonnal az oldaladba szúrom a kést, úgy vigyázz! Ha valaki kérdezne téged, azt mondd hogy az apád vagyok!

Dana elkeseredetten hallgatott.

—Így lesz?! - követelte a választ a férfi, és a kés hegye erősebben nyomódott Dana torkához, még meg is karcolta.

—Aha! - préselte ki a választ nagy nehezen a lány a torkából. Erre Mator elvette a kést a nyelöcső e veszélyes közelségéből, s engedte hogy Dana bekötözze a lábát.

—Igazán nem mondhatasz rossz embernek! - fecsegett közben hozzá. —Ugyanis sietlek felvidítani! Miután megmutattad a lelőhelyet, megengedem hogy megtartsd mindazt ami most itt van neked! Tehát nem rabollak ki! Nem vagyok én rabló! Nem vagyok én zsvány, vagy holmi hitvány csőcselék! Egyszerűen csak én is szedni akarok ezekből a furcsa, átlátszó kövekből! Gazdag akarok lenni, nagyon gazdag!

—Hát nem elég jó neked hogy a császár aranymívese vagy?!

—Eh, nyavalyát, a császár szegény, ritkán készített velem ékszereket, és akkor sem fizet olyan nagyon sokat! És különben se beszélj hozzám az engedélyem nélkül, és ne érdeklődj a dolgaim után ha jót akarsz magadnak! Na, ne a patáidat babusgasd már, hanem indulj de azonnal! Mielőbb össze akarok szedni legalább egy zsákra valónyt ebből az izéből! Ó hogy milyen híres leszek, senki másnak nem lesznek olyan ékszerei mint nekem!

Dana nem tehetett mást, ment. Azaz, nem ment, mert lábra sem bírt állni, de hajtotta az állatokat. Lassan jutottak előre, mert a tehén és a kecske nem bírt gyorsan haladni, sőt, néha-néha olyan mély kátyúba került a szekér, hogy még Mator is le kellett szálljon a bakról, hogy

megtolja azt. Ez nagyon nem tetszett a férfinak, mert láthatóan valóban aranyműves lehetett, az meg nincs ám szokva a nehéz munkákhoz, de mit sem tehetett ellene, muszáj volt nekifeküdnie a szekérnek, mert Dana egyébként is alkalmatlannak látszott e feladatra, nő lévén, hát még úgy, hogy mély seb van a combján! Arra alig bírt elég erőt összeszedni magában, hogy legalább akkor lemásson a bakról, amikor kakilnia kell. Na és hát úgy van ez, hogy az ember sokkal gyakrabban pisil mint kakil! S miután tapasztalta milyen kínba kerül hogy lemásson onnan, s utána újra fel, ezért hamar úgy döntött hogy ő bizony nem kínlódik azzal hogy minden pisilésnél végigszenvedje ezt, bőven elég akkor éreznie ezt amikor nagydolgozik, s e döntésében megnyugodva legközelebb amikor pisilnie kellett, angyali nyugalommal egyszerűen csak maga alá engedte azt úgy ültében, át a kezeslábason.

—Mit csinálsz te hülye?! - kiáltotta Mator.

—Pisilek.

—Ruhába?!

—Nehéz leszállnom a bakról. Fáj a lábam. És miattad fáj!

—De hát ruhába?!

—Majd megszárad hamar, meleg van. - vont vállat Dana.

—De hát így bűzleni fogsz mint egy trágyahalom!

—De legalább nem fáj annyira a lábam. - és Dana ismét vállat vont, magában pedig ezt gondolta:

—Nagyon helyes, bűzölögjek csak minél jobban! Akkor legalább arra nem kap kedvet hogy megerőszakoljon!

A kezeslábásért pedig nem aggódott. Van a csodapalotában elég, ezt meg úgyis kilyukasztotta a késével a férfi. És különben is ki lehet mosni. És nem is az a lényeg hogy most hová pisil, semmi az, az a lényeg hogy miként szabadulhatna meg Matortól!

Erre nem sok esélyt látott magának. A férfi minden egyes éjszakára megkötözte őt hogy moccani sem tudott, biztos mert félt hogy éjjel leszúrná. És Dana tudta hogy ezt bizony meg is tenné habozás nélkül! De így nem nyílt alkalma rá. Ellenben reggelente üvöltött, amíg újra megindult a vérkeringés elgémberedett végtagjaiban, mert úgy érezte mintha mindegyikben milliónyi hangya mászkálna.

Pedig meg kell szabadulnia tőle! Ha Mator meglátja a csodapalotát, egészen biztos hogy megöli őt, csak hogy mindaz a sok kincs az övé lehessen!

Hanem Mator nagyon gyanakvó volt, és egyáltalán semmi esélyt nem hagyott Danának a szökésre vagy az ő megölésére. Még amikor napközben nem volt megkötözve a lány, akkor is árgus szemekkel figyelte minden mozdulatát, még azt sem engedte meg, hogy legalább étkezéseihez kést használjon, inkább csak puha dolgokat hagyott ennie neki, vagy néha maga vágott Danának egy-egy falatot a szalonnából vagy másból. S e falatokat messziről, kinyújtott kézzel adta át neki, nem mintha félt volna tőle, ennek más oka volt, amit ki is mondott:

—Szerintem te a csöcselékből való lehetsz, mert máris bűzlesz mint egy görény!

Dana valóban a csöcselékből való volt, ám úgy vélte, mostani bűdös állapotának igazán semmi köze a származásához. Kifejezetten szeretett tisztának lenni, ha tehetne. De hát most, ugye... S ki is mondta:

—Te sem tennél mást, ha neked fájna így a lábad!

—Mindennek van egy határa! Undorító vagy!

—Nagyon helyes! - gondolta Dana. —Ha majd le is fekszem netán valakivel, hogy veled nem akarok az biztos!

De meg kell mondani, Mator nem úgy nézett ki mint aki akár akkor is lefeküdni akart volna Danával, ha Dana nem pisis. Többnyire ugyanis csak az ő eljövendő nagy gazdagságáról áradozott, igazán nem a nők bájai jártak az eszében, hanem a sok-sok csodálatos üvegcserep! Bár néha a csapágygolyókról is elismerően nyilatkozott. Sőt, amikor már közeledtek a Koloszuszushoz, áttért a hork-képek dicséretére is, és arról faggatta Danát, hogy hát ki is tud ilyen nagyszerűen festeni?!

—Majd meglátod! Mindjárt odaérünk! - morogta rosszkedvűen Dana.

Rosszkedve érthető volt. Még mindig nem jött rá, miként is meneküljön meg. Márpedig úgy sejtette, alig néhány óra van csak hátra az életéből, mert ha nem is öli meg őt rögvest Mator amint meglátja a csodapalotát, de nem sokkal később egészen bizonyosan!

Igen ám, de nem mehettek egészen a Kolosszusig a szekerekkel, mert hát ugye a Kolosszus a Tiltott Völgyben volt, s bár korábban vezettek ott a falvak közt éppenséggel szekérutak, de amióta az a terület lakatlan volt, azóta azokat tökéletesen visszahódította magának a Természet. Néhol még gyalog is nehéz volt tovább jutni, nemhogy szekérrel!

Tehát mentek ameddig mehettek szekérrel, majd Dana mondta, hogy most bizony arrafelé kéne tovább menni, de azt már csak gyalog lehet.

Mator káromkodott, és mondta Danának hogy kitekeri a nyakát ha hazudott, de egyáltalán semmit nem tehetett, muszáj volt hogy gyalog menjen előre ő is. Az biztos hogy legalábbis sietnie nem kellett, hiszen Dana igencsak sebesült volt, ő lassan mehetett, Mator pedig egyszerűen nem ismerte az utat, tehát muszáj volt alkalmazkodnia Dana csigalassú tempójához. S hiába nógatta, hiába fenyegetőzött, Dana olyan állapotban volt, hogy három kilométert alig tudott megtenni egy egész nap során.

De Mator tényleg nem tehetett semmit. Annyira nem ismerte az utat, hogy még az sem tűnt fel neki hogy javában a Tiltott Völgyben vannak. Nem tudta mi az hogy Tiltott Völgy. Ő nem errefelé élt hanem a fővárosban, ugyebár. Annak a környékét ismerte, annak a legendáiról hallott, ez itt a számára tökéletesen ismeretlen vidék volt.

Na de végül aztán csak elérkeztek a Kolosszushoz. Dana szándékosan nem egyenesen a kapuhoz vezette Matort, hanem attól távolabb vagy tíz lépéssel. Végül miközben a férfi ámulatlan és nem minden félelem nélkül nézdegélt körbe, összeszedte minden erejét, és meglökte a férfi hátát...

És Mator neki is zuhant a falnak. És Dana már épp gratulálni akart volna önmagának, amikor azt látta hogy a férfi egyáltalán nem halt meg, hanem feltápászkodik, és igencsak dühösen néz Danára...

—Bocsánat, elvesztettem az egyensúlyomat... - hebegte a lány. És nem értette hogy miért nem halt meg Mator. Nem tudta hogy már kikapcsolódott a vészprogram. S nagyon rémült volt, mert egész útja során mást nem bírt kitalálni csak ezt. S ez most nem működött! Mit tegyen?!

—Mi ez az egész?! - intett a fal felé Mator.

—Nem tudom! Erre bandukoltam, s úgy találtam ezt a csodapalotát! Elhagyott, nincs benne senki, de tele van mindenféle csuda dolgokkal!

—Na jó, ha van itt valamiféle kapu, akkor menjünk be, de te méssz elöl, mert nem engedem hogy csapdába csalj! - felelte a férfi.

Dana megindult előre, bár alig vánszorgott. Mator követte. De csak egy darabig, mert amint megpillantotta a nagy szemétdombot, rögvest elkapta az „aranyláz”, vad csatakiáltásba tört ki, ide-oda rohangált az egyes kupacok közt, fogdosta-tapogatta a sok mindenfélét, s ilyesmiket ordibált:

—Gazdag vagyok! Hatalmas vagyok! Ez mind az enyém!

Ebben senki és semmi nem akadályozta meg, mert a fémsáskákból épp egy sem járt arrafele. Végéreis a javítórobotoknak nem a szemétdomb a fő működési területük. Szemeten nincs mit megjavítani!

Dana igyekezett kihasználni Mator pillanatnyi örületét, s hogy a férfi nem rá figyel, s megpróbált beóvakodni a Kolosszusba. De amikor már majdnem az ajtóhoz ért, a férfi észrevette.

—Hohó, nem szöksz el! - futott mellé. —Mindjárt megnézem hogy odabent is mi van! Nem is árt ez, úgyis elég meleg van idekint, de odabent hűvösebbnek néz ki az idő! - nevetett. —Na menj csak szépen előre! - lökte kissé seggbe Danát.

A lány el is indult, s most nagyon örvendett, hogy ő kell elöl menjen. Így nem láthatja a mosolyát a férfi! Mert Mator e legutóbbi szavai végre adtak neki egy ötletet.

—Hiába is járod be ezt az egészet, úgysem találod meg a... - és elhallgatott.

—He?! Mit beszélsz?! Mit nem találod meg?! - ragadta meg a karját Mator.

—Á, semmit! Inkább menj ki és foglalkozz azzal a sok mindennel ami ott kint van!

—Ne szabd meg nekem hogy hová menjek! Miről beszéltél te?!

—Idefigyelj, elvezettelek oda ahová kérted, tehát légy becsületes! Egyezzünk meg: tied minden ami odakint van, nekem meg hagyod azt ami idebent van, jó?!

—Nem! Azistenit, ne ellenkezz mert kupánvágalak, mutass meg mindent! - és pofon ütötte Danát. —Vezess azonnal oda ahol az az izé van amit szerinted nem találok meg! De azonnal ám vagy megszabdallak még jobban! - és megvillogtatta a kését Dana arca előtt.

—Jól van na, ne bánts, kérlek... - könyörgött Dana, igyekezve annál is rémültebbnek látszani mint amilyen volt. Még el is sírta magát.

—Disznó vagy, kegyetlen vagy, miért versz amikor semmi rosszat nem tettem neked!

—Nem a fenét, amikor örökké csak ellenkezel! Légy jó kislány, mutass meg mindent, és akkor nem lesz semmi baj!

—De biztos?! Ugye nem ölsz meg?!

—Nem, nem, csak mozdulj már! Mi az az izé amit nem találnék meg?!

—Hát azt így nem tudom neked elmondani, mert azt látni kéne, olyan apró izé, olyan nagy dobozokban van, és tulajdonképpen nem is hinném hogy érdekel téged...

—Megint túl sokat szövegelsz, de nem érdekel hanem mutasd már, ne akarj felidegesíteni! Menj már!

És Dana ment. Egyenesen ahhoz a helyiséghez vezette Matort, amiben a magvak voltak lefagyaszttva. Ennek ajtaja természetesen zárva volt, csak egy kis üveglapon lehetett bekukucskálni oda.

—Ott vannak bent! - mutatta meg. —Azokban a dobozokban! Ugye hogy nem tudnál oda bejutni nélkülem!

—Már hogyan tudnék, amikor itt a kilincs! - nevetett a férfi, azzal lenyomta azt.

—Hű de hideg van idebent! - csodálkozott el.

De nem sokáig. Mert ebben a pillanatban megint meglökte őt Dana, majd becsapta mögötte az ajtót. S rögvest oda is tolt a kilincs alá egy széket. Mator hiába rángatta a kilincset, semmi képp sem bírta azt lenyomni a szék támlájától, anélkül pedig hogy lenyomta volna, hiába is rángatta, egyáltalán semennyire sem tudta kinyitni az ajtót, még résnyire sem! És Dana amilyen gyorsan csak tudott, még egy széket húzkodott oda, hogy már két széktámla is a kilincs alatt legyen, s így már meglehetősen biztos volt benne, hogy Mator nem fogja tudni elhagyni a „hidegkamrát”. Sikeren örvendezve nevetni kezdett, s az üveglapon keresztül fityiszt mutatott a férfinak, sőt, még nyelvet is öltött rá.

Mator igazán dühös volt! Mikor látta hogy hagyományos módon nem tudja az ajtót kinyitni, szerszám után nézett. Odaszaladt a ládákhoz, megnézni mi van bennük, különben is szeretne volna megnézni a különleges kincseket. Pokoli csalódás tört rá, amikor kiderült, hogy abban csak mindenféle magvak találhatók! Ebből rögvest rájött, hogy Dana kezdettől fogva becsapta őt. Dühében több ládát is a földre hajított, összetört, majd megragadta az egyiknek a deszkáját, s ezzel megrohamozta az ajtót. De az bizony nem engedett az erőszaknak, még karcolás sem látszott rajta. Erre odacsapta a deszkát az ablaküvegnek.

Dana ezt látva megrettenve hátra is húzódott a csapás elől, de azután megnyugodva látta, hogy az üveg is sértetlen. Persze hogy az volt: mert nem is üveg volt, hanem nagy szilárdságú átlátszó műanyag! És természetesen olyannak csinálták, hogy ne törjön könnyedén, mert ugye mégiscsak űrhajó alkatrésze, történhet az űrben akármi is, milyen kínos volna ha akkor összetörne, bejönne a meleg a hűtőkamrába, s megromlana a sok mindenféle idebent!

Az „üveg” tehát egyben maradt. Mator csalódottan ordított, de ez nem sértette Dana fülét, mert egy szikrányi hang sem szűrődött ki hozzá odabentről, csak azt látta hogy a férfi tátog, minden olyan volt hát mintha némafilmet nézne.

Mator most előhúzta a kését, s azzal próbálta meg kiszedni az ablakot a keretből, de hát az igen masszívan volt beillesztve, semmire nem ment vele. Erre dühében teljes erejéből belecsapott a késpengével az ablakba. Ennek az lett a következménye, hogy a műanyag most már megkarcolódott egy kicsit, ellenben a kés kettétört, sőt, úgy, hogy Mator marka végigcsúszott a markolaton, s a késnyélben maradt pengérés csúnyán elvágta a tenyerét, ömlött belőle a vér.

Mator megint üvöltött, majd úgy-ahogy bekötözte a kezét a ruhájával, s ezután mert belátta hogy mit sem tehet, összetett kezekkel könnyögött Danának. Ezen Dana megint mulatott, fi-tyiszt mutatott neki, s egyáltalán nem hatódott meg, mert sejtette hogy amint a férfi kikerül a hidegkamrából, neki rögvést vége. Ott állt tehát és csak nézte a férfit, és tudta hogy csak idő kérdése, s az meg fog fagyni. S amilyen hideg van odabent, nem is sok időbe telik ez!

Ezt Mator is tudta. Tulajdonképpen nem volt benn még sok ideje, s ezalatt állandóan mozgott, de máris érezte, hogy kellemetlenül fáznak a végtagjai! Nem győzte lehelgetni a kezét, de ez az ép kezén sem sokat segített, a sebesültön pedig igen hamar megdermedt a vér, szintén a hidegnek köszönhetően. Tudta hogy meg fog fagyni. Szeme rémülten járt ide-oda, de semmi kiutat nem látott. Egyre könnyögött Danának, és Dana ezt nagyon élvezte, csak azt sajnálta, hogy nem hallja a másik szavait. De hát ehhez ki kellett volna nyitnia az ajtót, ám azt esze ágában sem volt megkockáztatni!

Végül aztán a férfi mozdulatai lelassultak. Ekkor már a padlón térdelt, úgy könnyögött Danának, habár hiába. Most előredőlt a padlóra, mert már nem bírt térden megmaradni.

Dana azonban óvatos volt, és még most sem nyitotta ki az ajtót. Ehelyett elbicegett, hogy a tyúkjainak adjon valamit enni. Azok igen-igen nyomorultul néztek ki, mert mégsem lett elég a sok hork-konzerv nekik. Némelyik igencsak sovány volt! Most nagy örömmel fogadták, amint Dana néhány konzervet kibontott és elibük tett. Nem győzték azt csipegetni. Még szerencse hogy víz volt nekik elég, bár alaposan megposhadt eddigre. Dana kicserélte azt is, hozott a közeli folyóból nekik egy vödörre való tisztát. S mindig mikor benézett a hűtőkamrába, azt látta hogy odabent mozdulatlanul fekszik Mator.

De igazság szerint nagyon félt tőle, így még most sem nyitott be oda. Ellátta a sebét, evett valamit, majd, bár nagyon nem örvendett neki hogy ezt kell tegye, de csak elindult visszafelé a szekereihez, épp csak előtte tiszta ruhába bújt, néhány másiktól pedig egy hátizsákféleséget mesterkedett össze magának.

Napokig tartott míg mindent elcipelt apránként a Kolosszushoz. Sőt, hetekig. Az állatoktól félt a legjobban, úgy érte ezt hogy azokkal lesz a legtöbb baja, mert mindenfelé elbóklásznak, és valóban volt is elég gondja, főleg a kecskékkal, amik mindenfelé el akartak futkározni hogy legelhessenek, de végül sokkal többet szenvedett a sok élelem elvívásával. Végülis azonban amikor már mindennel készen lett, úgy gondolta, talán szerencse hogy volt ennyi munkája, mert másképp csak feküdt volna tétlenül, nem mozgott volna a megsebzett combizma, s így nem ürült volna ki belőle mindig a genny, némi kis friss vérrel vegyülve, tehát talán annyira is begennyedt volna a lába hogy belehal! Így azonban állandóan tornáztatva volt.

Mindaddig míg az első néhány fordulót meg nem tette, óvatosan nem nyitott be a hűtőkamrába, de aztán hogy lett már némi húsa a Kolosszusban, csak kinyitotta azt, és megnézte Matort, de a férfi nagyon halottnak látszott. Ekkor sem szedte ki azonban onnan őt Dana, csak szétdarabolta a fagyott hullát egy fejszével, majd apránként megetette a malacaival. Azok nagyon örvendtek a finom falatoknak. S mert a hűtőkamra nagy volt, elfért benne egy sarokban Mator minden darabkája, úgy, hogy nem zavarta a sok-sok többi húst és egyebet, amit mind ide hordozott be a szekerekről Dana, hogy itt a hidegben meg ne romoljanak.

Míg mindezen eseményeket átélte Dana, aközben egykori „szülőfaluja” élete sem volt nemcsak változatlan, de még csak zavartalan sem! S e mondatban azért használható a „szülőfalu” szó, s azért csak idézőjelek közepette, mert Dana ugyebár nem Nísenben született, ahol a mozgalmas események zajlottak. Dana a maga csöcselékfalujában látta meg a napvilágot. Mindazonáltal a csöcselékfalvakat senki nem tartotta igazi falvaknak, egy-egy igazi faluhoz mint Nísen is, nem is egy csöcselékfalu tartozott közigazgatásilag, így tehát elvileg, bár gyakorlatilag nem, de Dana amikor még nem költözött a Kolosszusba, akkor Nísen polgárának számított.

Nos, itt a legnagyobb szenzáció természetesen az volt, hogy a császártól elvált a felesége! Ennek magától értetődően igen gyorsan híre szaladt a faluban, mondhatni futótűz sebességgel terjedt a hír, ez igazán olyasmi volt, ami még azokat is érdekelte, akik különben tán nem voltak pletykás természetűek. Na de hát a császár és annak felesége, ez ugye mégsem akármilyen enél döbbenetesebb hírt, biztosak voltak benne, soha életükben nem fognak már hallani!

Ezt hitték. De íme, nem telt el egyetlen óra sem, s máris egy újabb hír söpört végig a falun, feldúlva az előző hír döbbenetét még meg sem emésztett lakók amúgy sem túlságos nyugal-mát: Tengil császár feleségül vette Úa mamót!

Na már most, azt hogy Mirtal elvált Tengiltől, nem lehetett volna eltitkolni, mert óriási tömeg látta az eseményeket. Katonák is, szolgák is, nők is, férfiak is, sőt, még gyerekek is, tehát min-denféle emberek. És bár Mirtal maga talán szívesen eltitkolta volna ezt ha lehet, bár természe-tesen tudta hogy nem lehet, de új férje, Vaszaszi, már akkor sem akarta volna eltitkolni ha le-hetséges lett volna, hiszen neki nagy dicsőség volt hogy a császár nejét vehette feleségül!

Ami viszont Úa mamó házasságát illeti, egy idő után természetesen magától is kiderült volna hogy a császárnak új felesége van és ő az, de azért ezt a házasságot jócskahosszú ideig el lehe-tett volna titkolni, akár úgy, hogy csak kisszámú megbízható tanú jelenlétében kötik meg, akár úgy, hogy ha résztvesz is rajta minden hetérája, de megparancsolja nekik hogy hallgassa-nak. És hallgattak volna, mert bár a mamó kedves és rendes volt velük, de vasfegyelmet tar-tott. Hanem úgy volt ez, hogy esze ágában sem volt eltitkolni, mert neki meg az volt hatalmas dicsőség, hogy a császár felesége lehet, de maga a császár sem óhajtott titkolódnizni, mert egy-részt karakán ember volt, tehát úgy gondolta hogy ha már megtett valamit, akkor vállalja is a felelősséget és a következményeket – különben is, ugyan már mitől kéne tartania mástól, mint attól hogy megszólják az emberek, hogy szégyenének tartják, na de hát Mirtal válását már úgyis a szégyenének tartják, tehát szégyene így is - úgy is van! Továbbá, ha most rögvést tud-ják meg az emberek hogy feleségül vette Úát, akkor már sokkal jobban nem botránkoznak meg, mert hisz itt van beszédtemájuknak Mirtal válása is, ha ellenben most ezt eltitkolja, s te-gyük fel hetekkel később derül ki hogy Úa a felesége, akkor megint mindenki róla fog beszélni, tehát két botrány lenne egy helyett, vagyis igazán a legokosabb ha nemcsak nem titkolódnizik, de olyan hírverést csap a dolognak, amekkorát csak lehet!

Olyan igazán nagy hírverést persze akkor még nem csaphatott, mert nem volt még nemhogy rádió, de újság sem. Hanem azt azért megtette, hogy elszalasztott egy hírnököt Zak szukóhoz, hogy bejelentse neki a hírt, s felszólítsa, hogy jöjjön el gratulálni neki új házasságához! Efféle gratuláció, természetesen hódolatnyilvánítással együtt, tulajdonképpen kötelessége is volt mindenkinek aki kicsit is fontos személynek számított, amennyiben valami nagy jelentőségű családi eseményt él át a császári család, tehát nemcsak házasságkor, de például gyerekszü-letéskor is.

Vaszaszihoz nem menesztett hírnököt. Haragudott a dazsanra. Különben sem volt biztos benne hogy eljönne, márpedig ha hívja és nem jön el, az neki tekintélyvesztés. Minek koc-káztasson?!

De még jóformán alig indult el a hírnök, odafordult hozzá Miela leánya:

—Apám, figyelj rám, kérlek!

—Most ne zavarj, amíg Zak magához tér ámulatából és méltóztat idetotyogni hozzám, addig szerintem legalább fél órám van még, és azalatt igenis lepedőzőm egyet gyorsan fogadott anyáddal, mert ennyi egyrészt jár nekem, másrészt kíváncsi is vagyok, milyen vele, mert heté-rával már voltam életemben nemegyszer, de kimondottan mamóval nem, holott úgy vélem nagy lehet a tapasztalata, jól érthet a dolgokhoz ha egyszer ilyen sikeres mamó lett, különben pedig meg kell mondjam hogy még tetszik is, igazán cseppet sem vén ahhoz képest hogy mamó! Sőt, merem állítani, ha csak kicsikét is kiöltözik, máris szebb mint anyád!

—Mint Mirtal. Nagyon kérlek apám, már bocsáss meg hogy szólok erről, de nekem sose emle-gesd többé úgy Mirtalt hogy anyám, mert ha ő megtagadott engem, akkor én is megtagadom őt!

—E kérésedet boldogan teljesítem, nekem is úgy a legkellemesebb ha még elfelejteni is igyek-szem, hogy valaha a feleségem volt!

—Nagyon helyes, akkor ebben meg is egyeztünk, de kérlek mégse a lepedőzéssel foglalkozz most, ugyanis sokkal fontosabb dolgunk van!

—Ugyan mi?! És hogyhogy te beszélsz fontos dolgokról, Miela, hát hogy van ez, én azt hittem és belenyugodtam hogy Úa lesz a főnök a házban, tán még azon kívül is, de hát Úa, az Úa, és az nem vagy te! Mert ha nem is beszélnek róla szívesen az emberek, azért tudom én azt, hogy

még a helytartók közül is nemegynél a nő az igazi úr, a feleség, de hát te mégiscsak a lányom vagy és nem a feleségem!

—Jaj apám, hát azért én beszélek erről és nem Űa, mert nekem jutott az eszembe és nem neki! És neki sem mondtam el, mert most jutott az eszembe! De hallgass már meg, mert a te tekintélyedet akarom emelni!

—Az más. A jó ötletekre mindig nyitott a fülem! - mondta előkelően a császár, azzal így szólt:

—Mondd hát, hallgatlak, de ha lehet tényleg gyorsan, mert mégiscsak...

—Tudom, tudom, lepedőzni akarsz! Az nagyon ráér! Idefigyelj apám, tegnap este emlékezz csak rá, azt fejtegettem Mirtalnak, hogy Űa éppenséggel kitalálhatott volna magának egy nagy rakás tiszteletre méltó őst, és így szerezhette volna tekintélyt magának, még képeket is festethetett volna magának ezekről!

—Na és?

—Hát nem érted?! Ezt meg kell csinálni! Mégis más ha egy olyan mamó a feleséged, aki ha el is követte azt a méltatlanságot hogy mamó lett de korábban nemesi család sarja volt, mintha egy közönséges mamó a feleséged!

—Hát ez kétségkívül igaz, de Űának erre semmi szüksége, mert ő tényleg egy dazsan lánya, azt mondja!

—De azt nem mondja meg, hogy kinek a lánya!

—Eddig nem mondta meg, de most majd megmondja!

—De apám, ez nem lesz jó, több okból sem! Mert először is, az a dazsan meghalt, meghalt minden rokona is, tehát ez nem igazán tiszteletre méltó leszármazás, hiszen egy vesztett uraság leánya! Ha meg mégis él valami távoli rokona, az rögvest kígyót-békát kiabálna rá, nem ismerné el a rokonának, s nem hiányzik nekünk az, hogy valaki hazugsággal vádolja akár a te tiszteletre méltó személyedet, akár a feleségedét! De a legfontosabb, az az, hogy az a család amiből Űa származik, biztos nem Teszeolauki leszármazottja!

—Na és?!

—De apám, azt neked is tudnod kell, hogy Mirtal igenis maga is Teszeolaukiig vezetheti vissza az őseit! Ezért is nagy a veszélye annak, hogy ha szül Vaszaszitól egy gyermeket, azt császárrá akarják tenni! Jog szerint tehát az lehet is császár! Na de most képzeld csak, ha kitalálunk Űának egy olyan őst, aki maga is Teszeolauki utóda – nos, akkor már megint úgy van mint régen, hogy a császári apa és anya egyaránt a tiszteletre méltó Teszeolauki sokadik leszármazottja! Az Űától születő gyermeked tehát kétszeresen is a dicső Teszeolaukit mondhatja őseinek, mindkét ágon, tehát duplán is jogosult lesz a császári trónra majdan, ha felnőtt, nem úgy mint Mirtal majdani gyermeke!

—Tehát hazudjunk egy efféle leszármazást Űának, azt akarod?

—Nem én akarom ezt, hanem az elemi szükségyszerűség!

—Senki nem fog hinni neki.

—Hogy senki, az túlzás! De meg nem is az a lényeg hogy higgyenek, hanem hogy még aki nem hisz is, az is szívesebben dönt majd úgy hogy téged, azaz, Űától származó fiadat támogatja, ha közben úgy tehet, mintha hinne egy ilyen leszármazásban! Különben is, apám, ne haragudj, de le merem fogadni, hogy az égvilágon senki de senki nem hiszi azt komolyan, hogy Teszeolaukinak akár még oly távoli őse is lehetett volna maga Ominta, a Napisten! Ezt te sem hiszed! De ugye hogy ez a minden alap nélküli legenda milyen tekintélyt ad a császári családnak! Akkorát ad, hogy már néhány évszázad óta is lényegében ebből élünk, holott szikrányi valószínűségű hatalmunk sincs! No meg aztán, szerintem nagyonis képesek vagyunk hihetővé tenni e legendát!

—Miként?

—Például megfestetjük legalább néhány ős képét...

—Nem lehet, mindjárt itt lesz Zak szukó! Márpedig neki is el kell mondjuk ezt, s hozzá mielőbb, mert furcsa lenne ha később hozakodnánk elő Űa állítólagos származásával! Ha most nincsenek képek, nem is lesznek soha!

—Jó, hát akkor gyere velem, máris megmutatom a képeket! - azzal elvezette apját a „Litu” szobába. Ekkor már Űa is mellettük állt, mert útközben találkoztak vele, s Miela gyorsan elmond-

ta néhány szóval a mamónak hogy mire gondolt. A mamó egyelőre nem mondta hogy jó, azt sem hogy rossz, de látszott rajta hogy legalábbis megfontolja a javaslatot.

A szobában aztán Miela körbemutatott:

—Íme, Úa mamó ősei!

—Na de hiszen ezek a te regényeid szereplői! - mondta a mamó.

—Az mindegy. Gyorsan szedjétek le a neveket alóluk a falról, s írjatok oda más hangzatos neveket. Sőt, még ez sem kell! Nyugodtan maradhatnak ugyanezek a nevek, s ha feltűnik valakinek hogy én is ezeket használtam a műveimben, majd azt mondom, hogy a nevek ugyanazok, de a cselekmények és emberek nem, s csak amiatt használtam dicső őseim nevét, hogy így méltó emléket állítsak nekik, és nevük ne vesszen el mindörökre a feledés homályában!

—Na de hát akadnak itt olyan hangzású nevek is, amik semmiképp sem lehetnek najpa ember neve! - ellenkezett a császár.

—Semmi az egész! Bízátok csak rám, elvégre én tudok jól legendákat kitalálni, én ennek vagyok a mestere, márpedig itt most legendát kell kitalálni! Szóval, az úgy van, hogy sok nemzedékkal ezelőtt ez a jóvágású ifjú - mutatott az egyik képre - ő volt Teszeolauki leszármazottja, mert az akkori legendás kardkészítőmester, Dzeoripexim fia volt! Ezt nyugodtan mondhatjuk, mert senki nem tud ugyan róla hogy lett volna fia Dzeoripeximnek, de arról sem, hogy ne lett volna! És mindenki úgy tudja, hogy Dzeoripexim maga is Teszeolauki utóda! Igaz, hogy csak törvénytelen utóda, de akkor is utóda, s ha törvénytelen is, de szinte olyan híres maga is mint Teszeolauki! No és ez a fiú nyilvánvalóan maga is apja remekművű kardját használta, mert apja ugyan miért is ne csinált volna ilyen kardot épp a saját egyszülött és igen kedvelt fiának?! És ez a kard azóta is megmaradt a család birtokában, nagy kegyelettel őrizték az évszázadok viharai közepette, sokszor az életüket mentette meg, mint a kis Úa életét is, amikor menekülnie kellett még gyerekkorában! És hát apám lásd be, ez igen hihető történet is, mert be is tudjuk mutatni bárki kételkedőnek a bizonyítékot, Dzeoripexim kardját, amint ott függ Jorikó oldalán, és ez nem akármilyen bizonyíték ám, mert hisz cseppet sincs ám sok Dzeoripexim kardjából Najpában! Na és ez a fiú, ez szeretett volna világot látni, hajóra szállt, eljutott a tengerentúlra, ott egy mesés országba, Lituba...

—Na már megint ezzel jössz! - ráncolta a homlokát mérgesen a császár.

—De figyelj csak rá, eddig nem mondott hülyeséget, lehet hogy ezután sem fog! - szólt közbe Úa. Ezen felbátorodva, Miela lelkesülten folytatta:

—És hát ott épp olyan állapotok uralkodnak, mint amiket leírtam a legendáimban! Aztán ez a derék fiú hazajött, mert szerette volna ha itt is ilyen jól élnek az emberek, itt, Najpában, olyan jól mint Lituban, de ez nem sikerült neki, mert hazaért ugyan, de itt csak kinevették és kigúnyolták a nézeteiért, erkölcstelennek bélyegezték a gondolkodását...

—Nem csodálom! - morogta a császár.

—...de hiába, mert kitartott a nézetei mellett! Aztán úgy ért véget az élete, hogy a felháborodott tömeg felkoncolta. De hiába, mert ekkor már élt több utóda is, és ezek nemzedékről-nemzedékre szájról-szájra adták a történetet egymásnak, tovább adták tehát nemcsak a kardot de a hagyományt is, hogy egyszer eljön a Kiválasztott, az az utód, akiben elég erő lesz ahhoz, hogy megvalósítsa a nagy célt és Litut csináljon Najpából, s ez épp akkor jön el, amikor valamelyik gyermekükből császár lesz! És itt nyugodtan lehet azt mondani, hogy Úa mamó nagy okosan már évekkal ezelőtt készült arra hogy összehozzon engem és Derdit, miért is ne mondjuk ezt amikor ez az igazság, márpedig az igazságnál sosincs jobb hazugság! Szóval, ő készült rá, és azért rakta mellém szolgálónak Sosszát, hogy ő elmesélje nekem a családja történetét, és nekem annyira megtetszett, hogy ezért írtam a litukról annyit, de hát közben természetesen elkaptam a művészi hév, és nem mindenben tartottam magamat az ősi legendához, az igazsághoz, hanem kiszíneztem a történetet itt-ott, és még alaposan toldottam is hozzá! No és tehát itt van az összes ős a falon, akiről kép készült valaha, és lám, milyen jó, hogy Derdi korábban csináltatott illusztrációkat a műveimhez, mert jól látszik, hogy e képek nem most hamarjában készültek!

—A döntő érv mégis Dzeoripexim kardja lesz. - mondta a mamó.

—De azért e képek is jelentenek valamit! - védte az ötletét Miela.

—Hát persze, kedveském! Nekem tetszik amit mondtál, legyen minden úgy ahogy javasoltad, de akkor most jól figyelj: hagyj abba minden legendát amin jelenleg dolgozol, ülj ide, és fel ne kelj amíg le nem írsz mindent de mindent ami kimondottan az én „újonnan fogadott őseimre” vonatkozik! Kezdve tehát onnan, hogy Dzeoripexim fia megszületett! Addig hogy én megszülettem!

—Jól van anyám, sőt, azt hiszem még egy nagy szolgálatot tehetek neked: leírom, hogy kapott még maga Dzeoripexim egy jóslatot, hogy egyik sokadik utódából császár lesz, és az ő egyik kardja segíti majd hozzá ezt az utódát! Ez nagyon jó lesz, hiszen nálunk a kardja!

—Rendben, tedd azt! Most még biztos senki nem hiszi majd el, de később talán!

S így aztán Miela, a legendagyártó, belekezdett nagy munkájába, a történelemhamisításba. És nagyon élvezte hogy kivételes fantáziájával és irodalmi érdeklődésével most nagy hasznára lehet családjának! Lám, most már apja is kezd más szemmel nézni rá, bezzeg miután Őa pártolta az ötletét, azután császári apja meg sem szólalt, inkább tűnődve hümmög, olyasformán, hogy „hát ártani talán nem árt, majd meglátjuk mi sül ki belőle”! És milyen jó is, hogy ebbe még az ő drága Lituját is belekeverheti!

Tengil császár valóban hümmögött, de egyre inkább megbarátkozott az ötlettel, és végül kifejezetten örvendett neki, amikor a nemsokára felbukkanó Zakot úgy informálhatta, hogy ő tulajdonképpen nem egy egyszerű mamót vett feleségül, hanem Dzeoripexim egyik sokadik leszármazottját, aki ilyesformán tehát Teszeolaukinak is leszármazottja! Végülis mégiscsak jobban hangzik ez! Valóban, nem is ostoba az ő Miela leánykája!

S erre sorban végigmutogatta Zaknak az „ősképeket” is a falon.

Most Zak hümmögött, de nem mert úgy nyilatkozni hogy ez nem így van, mert hát a császárt csak nem vádolhatja meg hazugsággal! Különben is, még az is kiderülhet erről, hogy igaz! Aztán meg, minek is tegye az ellenségévé a császárt, amikor az nem úgy szólította már, hogy „Zak szukó”, hanem úgy, hogy „Zak dazsan”, és külön kihangsúlyozta a dazsan-címet! Tehát a császár elismeri, hogy ő dazsan! Ez nagyon jó hír! Ki tudja... talán még helytartó is lehet belőle hamarosan!

Udvariasan nézegette hát a képeket, bár igazán minden különösebb érdeklődés nélkül. Tulajdonképpen később semmire nem is emlékezett abból hogy milyen alakokat látott rajtuk, mert közben inkább azon járt az esze, ugyan honnét jöhetett a császárnak az az elképesztő ötlete, hogy feleségül vesz épp egy mamót, még ha az netán tényleg Dzeoripexim valahányadik utóda is – ami persze nem biztos hogy igaz. De ha igaz is, akkor is mamó! Ezzel az erővel akár egy csöcseléket is feleségül vehetett volna, az sem lett volna sokkal rosszabb! Tényleg, ha egy csöcselékről derül ki, hogy Dzeoripexim az őse, azt is feleségül vette volna a császár?! De hát ezt nem kérdezhetette meg tőle... Sőt, még azt sem, hogy ugyan miért is épp most hirtelen derült ki, hogy a mamó Dzeoripeximet mondhatja ősenek! Gyanús, nagyon gyanús!

De mintha a császár kitalálta volna a gondolatát, most arról kezdett el beszélni, hogy a mamó természetesen régen tudta, szinte születésétől fogva, az ő dicsőséges származását, s régóta készült a császári családba bekerülni, így esett hogy a Soszá nevű hetéra-szolgálo által megkedveltette a litu nép szokásait Miela lányával, azóta ír erről a lánya...

Zak erre is csak bólogatott. Igen, még akár ez is igaz lehet. De ettől még nem muszáj hogy a császár feleségül vegye a mamót! Talán így akar bosszúságot okozni Mirtalnak?! De hát ezzel nem okoz annak semmiféle bosszúságot, Mirtal legfeljebb röhög egy jót a markába, hogy lám, igaza volt hogy elvált Tengiltől, mert a császár teljesen meghülyült!

—És most gyere Zak dazsan, és szemléld meg szavaim ékes bizonyítékát, Dzeoripexim kardját! - karolta át őt Tengil.

—Micsodát?! - képedt el az új dazsan.

—Dzeoripexim kardját! Jorikó! Gyere csak ide! - hívta a fiát.

És Jorikó odament. És kihúzta a kardját, és megmutatta azt Zaknak. Zak csak tátogni tudott. Ez már komoly ügy volt! Ilyen bizonyítékra igazán nem számított! És az jutott az eszébe, hogy talán ezért a kardért vette el Tengil a mamót. Hiszen épp az előbb oly lelkes szavakkal áradozott a jóslatról, hogy ha Dzeoripexim utóda kerül a császári székbe, akkor újra lesz hatalma a császárnak, és akkor jobb világ lesz itt, mert sok minden úgy lesz mint a lituknál...

Bár hogy mi, arról a császár nem beszélt sokat mégsem, csak óvatosan célozgatott rá. Hm! És itt van Dzeoripexim kardja!

Hirtelen így szólt:

—Lehet hogy csak hamisítvány!

—Na ne! - döbbent meg a császár.

—De bizony! Bárki készíthet ilyen vésetekkel kardot, kardhüvelyt is, azt is ráírhatja hogy Dzeoripexim!

—Ez igazi!

—Bocsáss meg felséges császár, de hát ez komoly ügy! A szavaidban természetesen nem merészelek kételkedni, de téged is becsaphatnak!

—Hm... - és a császár nyugtalan lett. —De hát akkor miként deríthetjük ki az igazságot?!

—Nagyon egyszerűen! Semmi más kard nem képes más kardokat kettévágni, kizárólag az, amit Dzeoripexim készített! Ha erre képes ez a kard – akkor az ő keze munkája. Ha nem képes rá – akkor hamisítvány!

—Add vissza! - szólt hozzá Jorikó, aztán amikor kezében volt a kardja, így szólt Zakhoz:

—Húzd elő a magadét!

Zak előhúzta, és védekezőállásba helyezkedett. Erre Jorikó suhintott egyet, minden erejét beleadva a csapásba – és Zak kezében kardjának csupán a markolata maradt, egy rövidke csonkkal. A penge többi részét Dzeoripexim kardja levágta a helyéről.

—Eredeti! - mondta Jorikó szűkszavúan, azzal hüvelyébe dugta a kardot.

Zak távozása után a császár már igen türelmetlennek mutatkozott az Úával való lepedőzést illetően, s félre is vonult vele, hanem közben elmesélte neki azt is, hogy a kard miként lett próbára téve.

—Hű de féltem közben, hogy hátha mégsem eredeti! - nevetett, most már, utólag, a saját félelmeim.

—Hát nem bíztál bennem?

—Hát tudod... az az igazság, hogy... azt nem mondanám hogy nem bíztam, de legalábbis volt némi kételyem... meg aztán ha te hiszed is hogy eredeti, de téged is becsaphatnak!

—Nem engem szoktak becsapni Tengil, hanem én szoktam becsapni másokat!

—Hogyhogy?! Mire célozol?! - merevedett meg a császár. De most tényleg megmerevedett az egész teste, s nem csak egy kicsinyke porcikája, mert Úa hangja amikor ezt mondta, igencsak titokzatossá vált.

—Hát tudod, most talán azt hiszed, hogy eddig rosszul tudtátok ti nemesek, és nem négy, de öt kardja maradt fenn Dzeoripeximnek, igaz?

—De hát így kell lennie, mert íme itt függ Jorikó oldalán az ötödik!

—Tévedsz. Jól tudtátok, és csak négy Dzeoripexim-kard maradt fenn.

—Nem hiszem el hogy rájöttél volna te is, miként lehet ilyen kardokat készíteni!

—Persze hogy nem jöttem rá. De ez nem is volt szükséges. Elég volt arra rájönnöm, hogy akadnak még igen jó kardkészítő mesterek Najpában, akik ha nem is tudnak más kardokat elvágó kardokat készíteni, de olyat igen, ami külsőre épp olyan mint Dzeoripexim kardja!

—De hát ez a kard nem lehet hamisítvány, mert *mégiscsak* elvágta Zak kardját!

—Ez nem is volt hamisítvány, jól mondod! Jorikó oldalán valóban eredeti Dzeoripexim-féle kard lóg. Az a kard a hamisítvány, amire titokban kicseréltem ezt a kardot! Vagyis: azon négy helytartó közül, akik úgy tudják jelenleg hogy Dzeoripexim kardjával bírnak, ezek közül az egyik bizony téved! Mintegy négy évvel ezelőtt valóban olyan kardja volt... de azóta nem!

—Hát ez hihetetlen! - nevetett fel a császár egy percnyi döbbent csönd után. —És hogyan érted el ezt?!

—Az egyik hetérám hajtotta végre e nagy tettet amikor a férfi már aludt.

—Na de hát ez nem lehet, észrevette volna a cserét!

—Nem vette észre. Egészen pontosan olyan kardot raktam a helyére.

—Akkor is! Hiszen az már nem vág el más kardokat!

—Az igaz, de erre ritkán is van szüksége egy harcosnak. Továbbá az egyik idős helytartóról van szó, aki nem is forgolódik már nagyon csatákban.

—Aha, akkor már sejtem kiről van szó... hű, Űa, neked aztán van merszed!

—Ígyekszem.

—Na de most már mondd meg, honnét ez a nagy gazdagság!

—Ó, hát nagyon sok helyről... Például nemcsak ez az egyetlen hetéraházam van. Meg aztán... na jó! Elmondom! Tudod ugye, a „litu” katonák a zshiványokból lettek felfogadva. De már korábban is üzleteltem én velük. Igen egyszerű volt: egyszerűen mindent átvettem tőlük, amit raboltak! Mert korábban szegények csak az élelemnek vehették hasznát, már a pénznek is alig, mert ritkán merészkedhettek be olyan helyre ahol el is költhették, és néha a fegyverek jöttek jól nekik. Na, én ezen alapjaiban változtattam! Azt mondtam nekik: nyugodtan raboljatok akármit, mert Űa mamó átveszi azt! Nem fizettem sokat nekik, sőt, nagyon keveset, de így is boldogok voltak. Ezentúl még a megölt ellenségeik ruháját is érdemes volt lehúzni, mert azért is kaptak valamennyi pénzt. Ha feldúltak egy falvat, amit csak lehetett elcipeltek onnan, még az agyagedényeket is, mert nekem azok is jók voltak! Ha megtámadtak mondjuk egy szukót és legyőzték, teljesen kiüritették az udvarházát, mert nekem minden jól jött. Sok szép műalkotáshoz jutottam így. Persze nem mindegyik került így hozzám. No és aztán amit így majdhogynem ingyen megszereztem a zshiványoktól, azt mind eladtam ennek-annak a kereskedőnek, még mindig olcsón, de jóval drágábban mint amibe nekem kerültek! Így már mindjárt más volt lásd be a zshiványélet is, mert ők nem bírták volna eladni a rablott holmit, legfeljebb százalmas töredékét! Különösképp épp a legértékesebb dolgokat, például a Fáchet-féle szőnyeget, mert ugyan ki is áll szóba zshivánnal azok közül, akik képesek egy ilyet megfizetni!

—De hát az előbb mondtad hogy a zshiványoknak a pénz is alig ér valamit, mert nincs hol elkölteniük!

—Na és az én hetéraházaim?! - mosolygott a mamó. —Ott a sok szép hetéra... de ha nem akarnak nőt, akkor is megvendégelem őket mindenféle finommal, mindennel mi szem-szájnak ingere! Nálam, a házaimban álomra hajthatták a fejüket, biztonságban, nem kellett félniük hogy bárki is üldözi őket... ha megsebesültek, nálam elbújhattak míg meggyógyulnak, még orvosságot is adtam nekik amire tudtam... és mondom, Tengil, az én hetéraházaim igen sok helyen vannak ám Najpában! Hohó, jó ez ám nagyon, képzelj csak el, igen olcsón venni mindent a zshiványoktól, s még amit fizetek nekik, tulajdonképpen az a pénz is visszakerül hozzám, mert nálam költik el! Ez szinte olyan mintha valóban teljesen ingyen kapnék tőlük mindent, mondhatom, legalább tíz éve majdnem egész Najpá majdnem minden zshiványa egyedül nekem lopott-rabolt, és szinte semmibe nem kerültek nekem, csupán az élelembe amit elfogyasztottak! Egy évtizede tulajdonképpen minden zshivány Űa mamó magánhadseregének számít! És mielőtt felháborodol, gondold arra, hogy nagyon jól van ez így, mert ez azt jelenti hogy nemcsak ez a hatszáz katonám van! A többi ugyan nincs itt, de már kiadtam a parancsot, hogy menjen hírnök minden környékbeli zshiványcsaphoz, hogy azonnal siessenek ide, de lóhalálában! És akkor már elegenden lesznek ahhoz, hogy leszámoljunk Vaszaszival! Nem kell szerintem ehhez három nap sem!

Igenám, de az volt a baj, hogy Vaszaszi nem maradt nyugton három napig.

Nem maradt nyugton. De nem ám! Annak pedig hogy cselekvésre szánta el magát, legalább két oka volt: egyrészt az hogy a császár nem méltóztatott oly megértő lenni hogy visszatérjen hozzá és szép nyugodtan meghaljon a neki készített méregtől, a másik ok pedig Dzeoripexim kardja volt.

Mert hát a császár igazán remekül érezte magát Űa mamónál! Az az igazság hogy Űa mamó bizony messze sokkal jobb szerető volt mint Mirtal valaha is, ami nem csoda, mert hisz képzett hetéra volt valamikor. Az ugyan igaz, hogy szabadkozott a „nászéjszaka” előtt, mondván hogy ne várjon tőle olyan nagyon sokat a császár, mert lehet hogy ő sikeres és gazdag mamó, de hát ennek semmi köze a lepedőtudományhoz, sokkal inkább a szervezéshez! De a császár csak legyintett és azt mondta hogy Űa hallgasson, mert ne az arcközpét nyitogassa hanem a lába közét! És Űa engedelmeskedett, mert tudta hogy csak úgy lehet az övé a döntő szó min-

den hálósobán kívüli dologban, ha legalább egy területen megengedi hogy a férje legyen a Nagy, a Hatalmas, az Úr, a Parancsoló, hogy tehát legyen egy terület ahol Tengilé a döntő szó – s Őa, bölcs nő lévén, úgy döntött hogy ez a terület a hálósoba lesz, a „szárazúszás”, tehát a nemi dolgok, mert ennek a férfiak hajlamosak úgyis mértéktelenül nagy jelentőséget tulajdonítani, messze sokkal többet mint amit megérdemel, ők ettől érzik igazán férfiasnak magukat, s úgy vélte hogy így Tengil elégedett lesz, és más területeken könnyen irányíthatóvá válik.

Így aztán minden tőle telhetőt megtett hogy Tengil igazán ne csak Najpá, de a lepedő császárának is érezze magát, és szó se róla, a császár egymás után négyszer is képes volt férfiként viselkedni, szűk egy órán belül, ami bámulatos teljesítmény volt az ő korában. Továbbá ez még nem is volt minden, mert bár Őa igazán a legcsekélyebb mértékben sem érzett semmi rendkívülit, de olyan ügyesen megjátszotta a kielégültet, úgy lihegett, úgy forgatta a szemét, hogy Tengil ezen egészen elképedt! És Őa bizony nem győzte őt dicsérni, hogy ilyen jól mint Tengillel, még soha egyetlen férfival sem érezte magát, pedig hát bizony volt ő sok-sok tucat férfival mielőtt mamó lett, ismeri ő jól a férfiakat, de még egy ilyen mint Tengil, nincs az biztos! És ez Tengilnek igen jólesett. Kissé ugyanis zavarta hogy új felesége nem egy ártatlan szűz, de ha már erről szó sem lehet, nos, akkor legalább az az előnye meglegyen, hogy mamó-felesége, e lepedőzés terén igazán jártas szakember minősítse őt a férfiasság utolérhetetlen bajnokának!

S ezt bizony megkapta. Pedig az egészből csak annyi volt igaz, hogy Őának Tengillel sem volt rosszabb mint bárki mással. Őa nem élvezte az ágybeli örömeket. Valami enyhe bizsergést érzett ugyan ott lenn, ami talán nem volt rossz, de a maga részéről még egy pohár finom édes italt is többre becsült mint azt. Maga is elgondolkodott már azon, mitől lehet ez nála – hallott olyanról hogy az a nő, akit megerőszakolnak, utána nem képes élvezni a lepedőzést. Emiatt is ügyelt különös gonddal leendő hetéráinak szűztelenítésére. Őt, Őát megerőszakolták kis korában, méghozzá igen alaposan. Ettől lenne ez nála?! De nem hitte. Az az eset fájt ugyan, megalázónak is érezte, de úgy vélte semmi olyan nem történt vele, amit ne bírna higgadtan, logikusan feldolgozni „lelkileg”. Sosem álmodott például arról az esetről. Édesanyja haláláról álmodott néha, de az ő megerőszakolásáról nem.

Végülis úgy magyarázta a dolgot, hogy ő egyszerűen túl józan, túl hidegfejű, túl számító ahhoz, hogy elengedje magát. Nem tud lazítani. Nem tud megfélemedezni magáról. Nem tudja sosem maradéktalanul élvezni a pillanat örömét, mert mindig tovább gondolja az eseményeket, mindig a jövőre gondol, mindig tervez, töpreng, elmélkedik... igen, még akkor is amikor javában döföli őt egy férfi. Figyeli a másik rezdülését, ügyel rá mikor kell összeszorítania a hüvelyizmait, mikor kell a férfit megdicsérni... Emiatt lett ő nagyon jó hetéra. Egy hetéra ilyen kell legyen. Céltudatos, öntudatos, elemző gondolkodású... de ez ugyanakkor megakadályozza saját örömrészét, mert a kéj a lepedőn olyan mint egy játék. Társasjáték két ember között. S egy játékot csak az tud élvezni, aki belefeledkezik, s nem az, aki közben azt latolgatja, el kell-e vágni a másik nyakát, vagy hogy mennyi pénzt tud kisajtolni belőle – vagy épp egy harmadik személyből.

Őa megállapította magában, hogy ő bizony igazi mamó-gondolkodású! Talán eleve rossz helyre született egy dazsan lányának, mert lám, a lehető legkiválóbb mamó lett belőle, egyszerűen ilyenek a képességei, ilyen az adottsága! Ehhez van tehetsége! S vitte valamire, mert mennyi sok pénze van! De mert a világon mindennek ára van – ezt épp ő, a mamó igazán jól tudja! – ezért úgy tűnik azzal kell fizetnie, hogy épp azt nem képes ő maga élvezni, amiből él, amiért fizetnek neki a férfiak.

No se baj. Lényeg az hogy Tengil maga szemlátomást olyan elégedett, mint talán még soha!

Ez biztos így volt, mert most a császár befészkelte az arcát Őa bal hónalja hajlatába, s ezt suttogta:

—Azt hiszem máris megszerettelek Őa! Csodálatos nő vagy! Messze sokkal jobb volt veled mint valaha is azzal a ribanc Mirtallal!

Őa csak megsimogatta Tengil fejét és nem szólt egy szót sem. Ellenben azt gondolta, hogy egészen biztos hogy Mirtal lába köze sem lehetett nagyon másabb. Csupán Mirtal biztos soha nem dicsérte meg lepedőzés közben a császárt...

A császárnak esze ágában sem volt tehát nemhogy ebédre, de még vacsorára sem visszamenni Vaszaszihoz, így hiába várta őt a finom mérgezett estebéd, azt csak és csak nem volt hajlandó elfogyasztani! Ez Vaszaszit is, Mirtalt is ugyancsak feldühítette. De ez még nem is volt az összes bosszúsága Vaszaszinak, mert eközben Mirtal igazán mindent elmesélt Vaszaszinak, amit megtudott előző nap a gyermekeitől, többek közt azt is, hogy Úának állítólag van egy Dzeoripexim-féle kardja, amit Jorikónak szándékozik adni! Ez felkeltette Vaszaszi érdeklődését. Bár eleinte nem is hitte.

Nem hitte, hanem ahogy néhány órát töprengett ezen, mégiscsak úgy gondolta, hogy talán lehet valami a dologban. Végülis miért ne maradhatott volna fenn annak a kardkészítő mesternek egy ötödik kardja is valahol?! S ha az valami szegény emberhez kerül, hát az persze hogy titkolja hogy neki ilyene van, mert fél hogy elveszik tőle... és biztos el is vennék tőle, tehát jól teszi ha félti!

Hanem ez egy gondolatot szült az agyában. Meg kell szereznie azt a kardot!

Mégis, azután hogy ez a gondolat felmerült benne, egy darabig habozott. Habozott, mert ugyebár nyíltan rátámadni a császári családra, az jelentős politikai kockázat! Sok helytartó és dazsan ellene fordulna! Jobb lenne a mérgezés!

Igen, de a császár nem ment hozzá étkezni, sőt, még nem étkezni sem. Most akkor támadjon vagy ne támadjon?! Idővel okvetlenül le kell számoljon a császárral – de nem biztos hogy jobb előbb mint később! Mert ha most megöli Tengilt, akkor még nem teheti meg császárnak a Mirtaltól való fiát, egyszerűen mert ilyen fiú még nincs is! S bár már fordult elő olyan a történelem során, hogy csecsemőt koronáztak császárrá, de olyan még nem, hogy meg sem született, sőt, még meg sem fogant gyermeket! Tehát, ha most Tengil meghal mert megöli, az nem is olyan biztos hogy jelentene neki előnyt, mert lesz új császár Tengil helyett, akit ugyanúgy ki kell végeznie majd ha lesz már gyermeke a trónra! Végtére is neki most nem annyira Tengil az ellensége, mint inkább Miela és még Mielánál is inkább Jorikó!

De Miela és Jorikó sem jött el hozzá ebédelni vagy vacsorázni!

Időközben azonban megtudta, hogy Zak szukó, aki már dazsannak hívja magát, sok távoli csapattestéhez küldött futárokat, hogy azok azonnal siessenek lóhalálában ide a faluba! Ennek okát pedig Vaszaszinak nem kellett magyaráztatni. Egyértelmű a helyzet: Zak tart tőle, vagy még akár az is lehet hogy maga Zak akar támadást kezdeményezni!

Vaszaszi számot vetett lehetőségeivel. Neki van itt valami kétezer katonája. Zak hadereje itt a faluban mintegy hétszáz fő lehet. Tehát majdnem háromszoros túlerőben van Zakkal szemben. Igenám, de Zak azóta már meglátogatta a császárt a mamó-házban, s nem kétséges hogy szövetszettek egymással, hiszen ez annyira logikus! Márpedig ezek a „litu” katonák vannak szintén legalább hatszázan, s meglehet az is hogy a mamó még másutt is tart titokban katonákat, s ezeket is iderendelte! Tehát: ha egyáltalán támadni akar Zakra vagy a császárra, akkor azt jobb most mielőbb, mert a késlekedés nem neki kedvez! Ha meg nem támad, akkor jobb ha visszatér saját központi birtokára, hogy Zak és a császár meg ne támadhassa őt!

Támadni vagy nem támadni?! Ez itt a kérdés! Mert Zak hadereje ugyan csupán hétszáz katonára, de nem kétséges, hogy a mamó hatszáza is őt támogatná, sőt, az az ötven is, akik a császárral érkeztek ide! Ez tehát ezerháromszázötven fő! Na már most, az semmiképp sem kérdéses, hogy ő még így is túlerőben van. De már nincs kétszeres túlerőben sem, csak amolyan másfélszeres túlerővel rendelkezik. És másfélszeres túlerőt olykor bizony le szoktak ám győzni! Nem épp gyakran, de nem is tartozik ez a ritkaságok közé! És ráadásul Zak katonái saját birtokukon hadakoznak, amit jól ismernek, töviről-hegyire, aztán meg a mamó katonái zsiványok ugyan, s az lehet hogy egy zsivány gyáva ha a Szép Utat kell választania, de cseppet sem biztos hogy a harcban is gyáva. Azaz, még ha különben gyáva is, de most aztán biztos hogy teljes lelkesedéssel harcolnának, vissza nem rettenének, mert hisz ez az egyetlen lehetőségük rá hogy újra katonák legyenek, s ne ismét megvetett zsiványok!

És feltehető hogy épp mert zsiványok voltak nemrég, emiatt ők is jól ismerhetik a környékbeli terepviszonyokat, hiszen éveken át errefelé bújkáltak mindenki elől! Tehát ha kitör a harc, akkor fel lehet készülni mindenféle rafinált cselvetésre, csapdára a részükről!

Igen, Vaszaszi ahogy egyre a „támadni vagy nem támadni” kérdésén törte a fejét, mindinkább arra a meggyőződésre jutott, hogy legokosabban akkor teszi, ha természetesen leszámol Zakkal, de nem itt és most, hanem előbb hazamegy a birtokára, óriási haderőt gyűjt össze, ami sokszoros túlerőben van Zakkal szemben, s ezután már teljes biztonságban számolhat le áru-ló, egykori szövetségeseivel, régi vazallusával! Mert az igaz hogy ha most nem támad, akkor Zaknak lesz ideje akár háromezer fős hadsereget is összegyűjteni, de az mit sem számít, mert ezalatt az idő alatt ő Vaszaszi összegyűjt akár tizenötezret is! Tehát akkor már nem másfél-szeres, de ötszörös túlerőben lesz!

Igen, ezt kell tennie. Csakhogy: Dzeoripexim kardját előbb kell megszerezze! Előbb, mert az nem Zaknál van hanem a császárnál, márpedig Zakot előbb kell legyőzze mint a császárt, a császár ellen ugyanis, hacsak meg nem mérgezi – de az úgy tűnik nem lehetséges – nos tehát a császár ellen csak legutoljára támadhat! Hanem sokkal jobb lenne az esélye sok szövetséges megszerzésére épp a császár ellen, ha már nála volna ez a híres kard! Ha azonban most elvo-nul, nem lesz még egyszer ilyen jó esélye e kard megszerzésére!

Igen, de ha most magának követeli azt a kardot, annak megintcsak harc lesz a vége, hiszen szépszóra úgysem adná oda neki Jorikó – ki is lenne olyan bolond, hogy megváljon egy efféle kardtól! Mit is tegyen, mit is tegyen!

Akkora gondban volt, hogy ez meg is látszott rajta. Mirtal is észrevette, s megkérdezte hogy mi a baj. Vaszaszi elmondta neki.

—Ej, hát ha nem akarsz most harcot, akkor ne harcolj! Szerezd meg a kardot csellel! Hiszen ravaszság is van a világon!

—Miként képzeled ezt?

—Egyszerű! Amit nem akarsz elvenni erővel, azt szerezd meg becsületes úton – tehát cserével!

—Ne beszélj, ugyan mit is adhatnék én azért a kardért cserébe!

—Megmondom neked. Cseréld el velük a kardot – Meára!

Mirtal terve semmi esetre sem volt ostobaság! Ha Vaszaszi rátámad a hetéraházra, akkor kész a háború a császárral. Ha Jorikót, Mielát vagy a mamót fogja el, vagy akár Derdit vagy Ilitát, akkor is ugyanez a helyzet, mert ez már a császári családdal való ellenséges viszonyt je-lenti, hiszen mind a császár rokonai. Vagy vér szerinti, vagy házasság révén szerzett rokonai. Ekkor tehát hiába mondja már hogy kicseréli a foglyot vagy foglyokat a kardra, az már nem csere akkor sem hanem háború.

Mea azonban nem számít a császár rokonának semmilyen értelemben sem! Mea elfogásával legfeljebb Zakkal kerülhet ellenséges viszonyba, de az nem számít, mert úgyis gyorsan vissza-vonul a kard megszerzése után, és később mindenképpen megtámadná úgyis Zakot. Ellenben, ha azzal fenyegeti a császárt hogy ha nem adja oda a kardot akkor megöli Meát, nos akkor a császár csak két dolgot tehet: vagy odaadja a kardot, és az neki Vaszaszinak jó, vagy nem adja oda. De ha nem adja oda, akkor Mea meghal, és ezt Zak nem bocsátja meg a császárnak, te-hát a császár máris elvesztette egy szövetségését! Továbbá, amíg Mea nála van, addig táma-dástól sem kell tartania Zak részéről, de a császár részéről sem. Egyáltalán, miután kinyilvá-nította a császárnak hogy nála Mea, azután a császár azt sem teheti meg, hogy megtámadja őt, mert az épp olyan mintha egyszerűen bejelentené, hogy nem cseréli el a kardot!

A császár tehát alapos gondban lesz, mert bár maga Mea biztos nem ér neki annyit mint a kard, de Zak támogatása már nagyonis! Nem mintha Zak hadereje amúgy érne annyit mint egy Dzeoripexim-kard, de most e pillanatban igenis ér annyit, egyszerűen mert a császár olyan szegény, s annyira nincs fegyveres ereje! Mert lehet hogy most itt a faluban van neki is annyi katonája mint Zaknak, de Zak birtoka nemcsak ezen egyetlen faluból áll...

Igen, Vaszaszi úgy látta, hogy felesége lángelméjű ötletet adott neki! S különösen amiatt, mert Mea mellett nincsenek is annyian mint Zak mellett, a leányt nemigen szokták őrizgetni, minek is azt, s különben is mindenki tudta hogy Mea kissé bolond, mert csak a ferdeségeket méregeti, biztos mert az ő agyában is megferdült valami, márpedig egy bolond lány nem sokat ér.

Általában nem. De hát mégis Zak egyetlen gyermeke!

És még az egészet némileg jogszerűnek is tűntetheti fel, hiszen Mea megsértette őt, amikor tegnap fegyveresen ellenállt neki! Ez mindenképpen jogosulatlan volt Mea részéről, mert bár azóta sok minden történt, de akkor, abban a pillanatban még Mea apja az ő vazallusa volt! Mea tehát a hűbérura ellen támadt! Ez büntetést érdemel!

Gyorsan összetrombitálta tehát a fegyvereseit, és azonnal a rózsakerthez lovagolt. Ott pedig a szája elégedett mosolyra húzódott, mert nem azt látta amire számított, hogy Mea egy vagy néhány szolgálólány társaságában időzik. Mert azt hitte úgy lesz, s már el is tervezte hogy a szolgálókat egyszerűen megöli, különösen így tesz ha az a szemtelen Icuí lesz a szolgáló. De hát most nem úgy volt ez, nem volt ott Mea mellett egyetlen szolgáló sem, ott volt ellenben Mea anyja!

Na már most, az igaz hogy Zak elvált Plikkától, de Plikka mégis nemesi sarjadék. Meglehet tán, hogy Zak úgy gondolja majd, hogy Plikka családja megharagudna rá, ha most fogságban hagyná egykori feleségét! Akárhogyis, de jobb élve elfogni őt is!

S ennek semmi akadálya nem is volt. Olyan gyorsan történt minden, hogy Meának kardot ragadnia sem volt ideje, ami nehéz is lett volna, mert egy nagyhalom papírral foglalkozott épp, amik teli voltak számokkal, a kard tőle tíznél is több lépésre hevert. De Plikka kardja sem volt az övére kötve, neki lett támasztva a padnak, maga Plikka pedig a földön guggolt, és egy hosszú számoszlopot adott össze, láthatóan nem nagy kedvvel.

No, néhány perc után már minden vágya az volt, hogy bárcsak tovább számolhatna!

—Kötözzétek össze őket! - parancsolta Vaszasi, alighogy odaérve.

Plikka nem nagyon értett a harchoz, valamennyire igen, de igazán nem volt bajnok; – ami pedig Meát illeti, neki eszébe sem jutott vitézkedni, pláne nem fegyvertelenül, ő ugyanis a tudomány és nem az erőszak emberének tartotta magát, s erre büszke is volt. Elfogásuk tehát nemhogy véráldozatba nem került, de még csak egy kiadós pofozkodásba sem. Pillanatokon belül megkötözve kerültek fel egy-egy ló hátára, szinte még azelőtt, hogy egyáltalán tiltakozhattak volna az inzultus ellen.

S már vitték is őket... A rózsalugasban csak a szétszórt papírok maradtak.

Se Mea, se Plikka nem kérdezett semmit. Mea úgy gondolta, s nem is minden alap nélkül, hogy Vaszasi egyszerűen dühös rá, mert védelmébe vette Csuát, Plikka pedig úgy gondolta, hogy Meát Vaszasi amiatt rabolta el, hogy Zakot zsarolhassa, hogy Zak újra az ő vazallusa lehessen, s őt Plikkát csak amiatt, mert épp Mea mellett volt. Vagyis, bár egyikük sem találta ki a teljes igazságot, de nem jártak messze tőle. Az biztos volt, hogy feleslegesnek tartották a megszólalást. Könyörögjenek tán?! Minek?! S az megalázó is volna. Azt meg hogy mi lesz a sorsuk, úgyis megtudják néhány percen belül! Az mindenesetre biztató jel, hogy nem ölték meg meg őket.

Sorsukat valóban hamar megtudták. Kiderült ugyanis, hogy meglepő helyre igyekeznek velük foglyulejtőik: a hetéraházhoz!

Amint Vaszasi katonáit meglátták a „litu” katonák, rögvést harckészültségbe vágták magukat, tekintetükön is látszott hogy milyen éberekké váltak, és riadót is fújtak, hogy másutt levő társaik is idesiessenek.

De Vaszasi nem vezényelt támadást, megállt a bejáratától néhány lépésre, s így szólt az örökhöz:

—Beszélni akarok a császárral és fiával!

Hamar megjelentették az örök az eseményt a felséges úrnak, és Tengil ki is lépett a ház elé, Jorikóval együtt. Éppenséggel ugyanis nem volt gyáva a császár! Ő sem kedvelte jobban az erőszakot mint Mea, de gyáva azért nem volt. Különben is úgy vélte, nem kockáztat sokat, mert az lehet hogy ha kimegy oda, akkor agyonnyilazhatná őt Vaszasi, de abba Vaszasi is belehalna, mert az ő katonái is erősen követik nyilaikkal Vaszasi minden mozdulatát. Aztán meg, Vaszasi egyelőre erősebb nála, ha vállalja a csatát, rágyújthatná a házat, bár ez sok katonája életébe kerülne. De hát Vaszasi most csak beszélni akar vele, nem támadott rögtön, s ez biztató jel!

Amint a császár előlépett, Vaszasi intésére mellévezették azt a két lovat, amire Mea és Plikka volt felkötözve. S most Vaszasi így szólt:

—Felséges császár, szeretnék egy kis cserét nyélbeütni veled! Úgy tudom hogy van a fiadnak egy pompás kardja Dzeoripeximtől! Adnék érte két lovat, ezt a kettőt itt. Egészen kiváló hátasok, már önmagukban is megérnék a kardot, de ráadásképp hozzáadnám ezt a két hitvány csöcseléket is, akit rajtuk látsz! Arra talán alkalmasak lesznek, hogy ellássák e lovakat, amiken épp ülnek!

E szavakra Mea, akinek csak a végtagjait kötözték össze, de a száját nem tömték be, oldalra fordította a fejét, és pompás célzással Vaszaszi arcába köpött. Vaszaszi szó nélkül letörölte a köpetet, majd visszakézből úgy szájon vágta, hogy csak a kötelek miatt nem esett le a lány a lóról.

—Mire véljem ezt az ellenséges cselekedetet, Vaszaszi?! - kérdezte a császár szigorúan.

—Nincs itt szó semmiféle ellenséges cselekedetről!

—Hogyne lenne, hiszen akit elfognak, az minden bizonnyal kiváltképp barátságталannak tartja az ellene elkövetetteket!

—Ja, hogy erre gondolsz, no igen, az meglehet! De ez semmiképp sem irántad ellenséges cselekedet! Az pedig hogy a foglyaaim mit gondolnak, a legkevésbé sem érdekel! Sőt, örülök neki ha haragszanak, mert én is haragszom! Zak szukó ugyanis elárult, ő és egész családja tehát jogos célpontom!

—Plikka már nem tartozik Zak családjához!

—Meglehet, ám még most is Mea anyja, Mea pedig szintúgy Zak leánya!

—Nők ellen harcolsz?! Ilyen gyáva vagy?! Félsz Zakkal szembenézni?! Fúj, Vaszaszi, te vagy csöcselék nem e két nő! - fintorgott Jorikó.

—Hé öcskös, fékezd a nyelvedet! Majd elintézem én Zakot is! De ez is jó alkalom hogy kissé megbosszantsam őt, no meg aztán a minap Mea kiváltképp pimaszul viselkedett velem szemben, holott akkor még teljes joggal voltam hűbérurának tekinthető! Na de meg ne is az én indítékaimról cseverésszünk, hanem azt mondd meg Tengil - fordult a császárhoz - hogy kell-e neked ez a két nő, a kardért cserébe! Nem muszáj hogy kelljen, de ha azt mondd hogy nem, akkor mindenekelőtt megparancsolom a katonáimnak hogy élvezkedjenek velük egy jót, előlről is és hátulról is, csak hogy jól ki legyenek használva és ne pocsékoljuk el az élvezet lehetőségeit, azután pedig majd lesz velük valami, csak még nem tudom hogy mi, mert nem döntöttem még el hogy karóba húzassam-e őket vagy megnyúzassam! De lehet hogy egyiket így, másikat úgy végzem ki! Majd kisorsolom hogy melyik halál melyiküknek jut! Na tehát, kell vagy nem kell?!

—En, a császár megparancsolom neked, hogy azonnal engeddd el őket! Nincs jogod ugyanis fogságban tartani a nekem hűséget esküdött Zak dazsan rokonait!

—Zak nem neked, hanem Csuának esküdött hűséget! - legyintett Vaszaszi.

—De Csua nekem. - hazudta szemrebbenés nélkül a császár.

—Ez nekem mindegy, mert Mea akkor is halálosan megsértett tegnap, s ha ezt eltűrném, akkor nem élhetnék tovább ezzel a szégyennel! Nemese kötelességem a bosszú, bocsáss meg! Na tehát, kellenek vagy nem kellenek?!

—Ugyan miből vontad le azt a meglepő következtetést, hogy engem érdekelne e két nő sorsa?! - kérdezte a császár.

—Például abból, hogy most az imént parancsoltad meg, hogy engedjem el őket! - vigyorgott pimaszul Vaszaszi.

—Igen, mert helyesebbnek tartom, ha életben maradnak, de ez még igen messze van az *érdeklődéstől*! És sosemis szokott Najpá császára foglyokat vásárolgatni! Nem vagyok én kereskedő! Különben is hallatlan dolgot kívánsz érte! Van neked fogalmad róla, mit ér Dzeoripexim egy kardja?!

—Nem, mert *én* nem vagyok kereskedő, de *te* biztos jól tudod az árát! - szemtelenkedett Vaszaszi.

Ekkor új szereplő jelent meg a színen: a mamó. És látszott az arcán, hogy valahol hallgatózott, mert pontosan tisztában van azzal, hogy mi folyik itt.

—Vaszaszi úgy gondolja - magyarázta a császárnak - hogy te nem fogod elcserélni a kardot e két nőre, s emiatt Zak az ellenségeddé válhat! Meg akarja osztani az erőnket, hogy azután könnyebben uralkodhasson felettünk!

—Én nem hinném hogy Zak emiatt ránk lenne dühös! - szólt tűnődve a császár. —Én ugyan a magam részéről sokra becsülöm Meát, de azért tény ami tény, furcsa lány, más szerint meg még annyit sem ér mint amennyit szerintem ér, hisz mindenki bolondnak tartja! Leginkább pedig a saját apja tartja bolondnak! Talán még örvendene is annak, ha most Vaszaszi hibájából meghalna Mea, mert megszabadulna a lánya iránti felelősségtől, nem kéne tovább nevelnie Meát akiről tudom hogy még férjhez sem akar menni, s így minden erejét leendő, Csuaától születendő gyermeke nevelésére fordíthatja! Sőt, még Csua is örülhet ha Mea meghal, mert elvitathatatlanul ő lesz azután a ház úrnője!

—Az én ribanc valahai feleségem Mea barátnője! Nem örülne a halálának! - mondta Vaszaszi.

—Biztos hogy bántódna is utána, de volna e bánatban öröm is! - ingatta a fejét a császár. —Nem, nem, Vaszaszi, én úgy látom bakot löttél, mert Mea semmi esetre sem értékes túsod! Egyáltalán nem hiszem hogy akár maga Zak is odaadná érte Dzeoripexim kardját, ha az övé volna az a kard, én hát akkor hogy is adhatnám oda neked! Hiszen nekem igazán annyi közöm sincs Meához mint Zaknak!

—Velem van az anyja is!

—Azt aztán nyugodtan megölheted, az még annyira sem érdekli Zakot mint Mea, engem meg pláne nem! Ha megölsz Plikkát, az kizárólag neked lesz rossz, mert Plikka szülei azonmód halálos ellenségeid lesznek! Igen, azt hiszem nincs itt mit beszélnünk, tégy amit akarsz, de engem hagyj ki a játszmádból, mert én a császár nem vagyok a játékszered!

—Jó, te akartad! Akkor most itt elöttetek... - kezdte Vaszaszi. Ám megszólalt Jorikó:

—Kérlek apám, gondold meg a dolgot, mert én kedvelem Meát!

—Ne menjen el a józan eszed fiam, hiszen hallhattad az érveimet! Nem ér ez a nő annyit! Én magam is kedvelem, de annyira azért nem, mint azt a kardot!

—Teljesen igazad van apám, de én mégis meggondolnám a helyedben! Gondolj arra kérlek, hogy a lánya megmentésével lekötölezhethetjük Zak dazsant!

—Eh fiam, pucold ki a füledet, hát nem hallottad hogy épp maga Zak tartja mindenki közül a legbolondabbnak a leányát?!

—De Mea nem bolond! Hihetsz nekem, én tudom hogy nem az, mert ismerem a ferdeségekkel kapcsolatos találmányát!

—Fiam, azt én is tudom hogy Mea nem bolond, nem azt mondtam hogy én tartom bolondnak, én azt mondtam hogy az apja tartja annak, és sajnos ez a lényeg, mert épp emiatt nem bántódna nagyon utána, hanem emiatt különösebben hálás sem volna a megmentéséért!

—Én magam a magam örömeire is szívesen megmenteném!

—Nyughass hé, neked már van egy ifjú feleséged, mihez kezdenél te Meával, meg akarod tán bántani Iilitát?!

—Nem. Nekem Mea semmire nem kell, elengedem.

—Nem értelek Jorikó, ha neked Mea semmire nem kell, akkor elpocsékolnád csak úgy a semmiért a kardot?! Hiszen ez a kard a hatalmad záloga, ez nyitja meg előtted az utat az igazi hatalomhoz!

—Lehet hogy megnyitná az utat, de a hatalmat nem ártatlan nők vére árán akarom elérni!

—Fiam, ifjú vagy és heves, s emiatt botor, meggondolatlan, hebrencs, és fogalmad sincs az életről! Maradj nyugton, mert aki hatalmat akar, annak a türelem erényével is rendelkeznie kell! Most szépen visszamegyünk, Vaszaszi megöli ezt a két nőt, később pedig ha alkalmas lesz rá az idő, bosszút állsz értük Vaszaszin, Dzeoripexim kardjával!

S most maga Mea szólalt meg:

—Igen, ennek így kell lennie Jorikó! Apád igen bölcsen szólott! Kérlek annyit tégy meg nekem hogy most míg élek vérbosszút esküszöl Vaszaszi ellen, s ha ezt megteszed, akkor nyugodt szívvel halok meg!

—Most helyesen beszéltél leányom, most, életedben először, de végre méltó vagy származásodhoz! - mondta elégedetten édesanyja is.

—Természetesen ha megöl benneteket Vaszaszi, vagy akár csak egyikőtöket is, akkor úgy tekintem hogy kötelez a vérbosszú, ez egészen nyilvánvaló - mondta Jorikó - de én jobb szeretném ha nem kéne a véretekért bosszút állnom, mert élnétek, ettől adandó alkalommal még nyugodtan megölhetem Vaszaszit, már amiatt is mert téged Mea megütött!

—Fiam, határozottan megtiltom neked hogy odaadd a kardot!

—Egy pillanat! - szólalt meg most – Űa mamó! S így folytatta:

—Kérlek felséges férjem, hallgass rám, és ne tiltsd ezt meg a fiadnak! Az a helyzet ugyanis hogy nincs jogod megtiltani ezt neki! Márpedig a császár nem cselekedhet jogtalanságot!

—Miről beszélsz?!

—A kard Ilita lányom hozománya. Tulajdonképpen tehát nem is a fiadé, hanem Ilitáé, és a fiad csupán használja azt! Neked már akkor sem igazán volna jogod rendelkezni fölötte ha a fiadé volna. A fiad életével rendelkezhetsz, de a tulajdonával nem. Hanem a kard még csak nem is a fiadé! Hogy is rendelkezhetnél hát fölötte!

—Na de kedvesem, csak nem azért mondd ezt, mert úgy véled hogy Jorikó ki kéne adja a kardot?! Mert ha nem így véled, akkor sürgősen hívd ki Ilitát, és szólj neki hogy ne engedje a kard eltékozlását!

—Ellenkezőleg, épp úgy vélem hogy bár fájó szívvel, de jobb ha megválunk a kardtól! - és a mamó nagyot sóhajtott.

—Hogyhogy?!

—Nézd, hosszú volna most elmagyaráznom neked, de lényeg az, hogy szeretném ha megbíznál a bölcsességemben! Tulajdonképpen nem vagyok biztos benne hogy helyesen döntök, de nagyon remélem!

—Még mindig nem értem!

—Egyszerűen fogalmazva, bár nem vagyok biztos benne hogy Mea többet ér mint a kard, de ezt legalábbis nem tartom elképzelhetetlennek! Lehet hogy nem ér annyit. De látom kis esélyét hogy többet ér annál a fémdarabnál, és bár ennek tényleg kicsi az esélye, de ha mégis többet ér, akkor viszont nem kicsivel fog többet érni, de elképzelhetetlenül sokszorosát éri majd!

—Hogy is érhetne bárki ember is többet e kardnál, amikor egyetlen ember sem pótolhatatlan!

—Tegyük fel, nem Mea van itt hanem egy olyan ember, akiről tudod, hogy képes éppoly kardokat készíteni mint Dzeoripexim. Odaadnád-e érte a kardot?!

—Hogyne, természetesen, miért is ne, hiszen csak néhány nap kérdése, és készít nekem akár tíz ugyanolyant! De hát Mea nem képes erre!

—De rájött a ferdeségek titkára. Nagyon okos. Kérlek adj lehetőséget neki az életre!

A császár elgondolkozott. Majd vállat vont.

—Semmi közöm az ügghöz, mert valóban nem az enyém a kard, s még csak nem is a fiamé! - azzal tüntetően hátat fordított és bement a házba. És határozottan örült, amiért így alakultak az ügyek. A kard elvesztése bántó ugyan, de legalább nem neki kellett érte vállalni a felelősséget, sőt, Mea és Plikka halála sem az ő lelkiismeretét terheli. Biztos hogy nem terheli hiszen életben maradnak!

Hanem egyvalami nagyon fúrta az oldalát. Ugyan miként lehet hogy ilyen roppant értéket mint Dzeoripexim kardja, a mamó – egy mamó! – odaad egy leányért?! Épp egy mamó, amikor a mamók rettentő pénzéhesek!

És tényleg odaadja vagy ez csak valami csel?! Nem átalott leselkedni kifelé.

De Űa valóban odaadta a kardot! Természetesen kellő biztonsági intézkedések közepette. Ez abból állt, hogy a kardot Jorikó leoldozta, elvitte egy helyre ami jó távol volt Vaszaszitól, de látni lehetett azért, letette a földre, majd visszajött. Ezalatt Vaszaszi úgy kellett álljon, hogy szabadon célba lehetett venni őt íjjal. Ekkor aztán Mea és Plikka el lettek engedve, bemehettek a hetéraházba, s ezután Vaszaszi elmehetett a kardért. Amikor végre kézbe foghatta, eltávozott az egész seregével.

Alaposan eltávozott: még a falut is elhagyta.

A hetéraházban aztán Mea átölelte Űa mamót:

—Ezentúl úgy szólítalak, hogy „anyám”. És te is szólíts úgy tényleg, hogy „lányom”! Mert én tényleg nem a mamót, de anyámat látom benned!

—Azért, mert megmentette az életedet?! - kérdezte éles hangon, nem minden féltékenység nélkül anyja, Plikka.

—Nem. Hanem mert bebizonyította, hogy többet érek a szemében mint a világ minden kincse, mint Dzeoripexim kardja! Igyekszem majd megszolgálni a bizalmát!

—Szeretném ha ez sikerülne - mondta Úa - de nem igazán bízom a sikerben, Mea! Nem hiszem hogy ki tudsz találni lángelméddel bármit is, ami annyit ér mint az a kard! Mert még ha a kíváncsiság titkait kutatnád, hogy rájössz, miként készíthette e kardokat Dzeoripexim... akkor talán. De te a számokat kutatod. S hogy is érhetnének azok annyit?!

—Akkor miért mentettél meg?!

—Mert én mint mamó, művésznek tartom magamat, Mea. A szeretkezés művészenek. A gyönyör, a kék, és a szépség művészenek. Téged pedig a tudomány művészenek tartalak. És mi művészek össze kell tartsunk ebben a durva világban! Aztán meg azt is tudom, hogy Miela nagyon megkedvelt téged, Miela pedig már a fiam felesége. Jorikó is kiállt érted. Én magam is kedvellek. Sok oka volt tehát a megmentésnek. És igen, az is egy ok, hogy hátha nagy hasznomra leszel a tudományoddal. De ennek valóban csak elenyészően kis esélyét látom. Hiszen mit is érhetnek a számok a harcosok tömegei ellen?! - csóválta a fejét.

És Mea belátta, hogy a mamónak igaza van.

Pedig eljött később az idő, amikor bebizonyosodott, hogy a számok óriási hatalmat jelenthetnek!

* * *

Úa mamó tehát elveszítette Dzeoripexim kardját, s emiatt mindenki nagyon bánkódott! Leginkább talán Jorikó, aki eddig viselte azt; de bánkódott a császár is, mert micsoda tekintélyt jelentett volna ha e karddal vonul be a fia a takkai palotába! Bánkódott emiatt aztán Miela is, Derdi is, Ilita is, de még Dzsam is és Sarbat is. Sőt, a mamó összes hetérája is.

Szóval tényleg mindenkit lesújtott e veszteség – kivéve épp Úa mamót! Mert bár Vaszaszi távozása után egy darabig ő is csüggedt arccal mászkált ide-oda, de azután orcája felderült, s így szólt:

—Gyerünk lányok, indulás csomagolni! Hányjatok mindent szekérre, de tényleg mindent, olyan üres legyen e ház mint a csigahéj, mert megyünk nyílegyenesen Takkába!

—Csak nem ám hogy a császári palotába akarsz költözni?! - ámult a császár.

—Ugyan hová máshová, hiszen a feleséged vagytok, ott a helyem!

—Hogyne, ez magától értetődő! Csakhogy a *te* helyed van ott, hanem te úgy látom az egész hetéraházat oda akarod telepíteni!

—Naná, még szép, elvégre óriási szükségem van olyan emberekre ott, akik habozás nélkül engedelmesskednek nekem! De ne aggódj, az ellátásuk nem kerül sokba neked, mert eddig is elláttam őket, ezután is állom a kiadásokat!

—Bánomisék a kiadásokat, úgyis tudom, hogy minden pénz fölött te rendelkezelsz majd...

—Nemcsak *majd*, hanem *már* is!

—Pláne! De hát hogy is néz ki az, hetéraházat csinálni a palotából!

—Remekül fog kinézni, mert először is nem lesz hetéraház, másodszor sokkal jobban mutat majd mint most, mert személyemben a gazdagság költözik be oda!

—De a tekintélyem!

—Olyanod eddig sem sok volt, azután pedig hogy engem vettél feleségül, már úgyis mindegy hogy mit teszünk, különben is, ideje új tekintélyt teremteni!

—Még szerencse hogy nem egy egyszerű mamó a feleséged apám, hanem Dzeoripexim utóda! - mondta Miela.

—Eh, az már mit sem számít, hiszen épp azt a kardot veszítettük el, ami bizonyította volna, hogy Úának van bármi köze is Dzeoripeximhez! - legyintett szomorúan a császár. —Pedig már úgy reméltem, pedig már kezdtem hinni a tervben...

—Most mit bánod azt a vasdarabot - öklözte hasba Űa a császárt - amikor van annál sokkal nagyobb kincsünk is! - és a mamó úgy mosolygott, hogy szinte tíz évvel is fiatalabbnak tűnt a koránál.

—Miről beszélsz?! - vált érdeklődővé a kincseket nagyon szerető császár tekintete.

—Hát arról, ami többet ér mint akár egymillió Dzeoripexim kard is!

—El nem tudom képzelni mire gondolsz, de mutasd már!

—Minek, hiszen láttad már nem is egyszer!

—Ne beszélj! Mi az?!

—Most beszéljek, vagy ne beszéljek?!

—Beszélj hát!

—Akkor miért mondtad az előbb, hogy „ne beszélj”?!

—Eh, ne tréfálj velem, mutasd már mid van!

—Nem nekem van az, hanem neked!

—Nekem, és akkora kincsem?!

—Naná! És mert látom hogy még mostanáig sem jöttél rá, meg is mondom, mi az: a lányod, Miela!

—Ő, mint izé... mint nagy érték?!

—Hajaj! Alig becsülöm kevesebbre, mint önmagamat! Mondd csak Miela, hogy haladsz a családi legendárium kitalálásával?!

—Elég jól anyácskám, tulajdonképpen akár készen is lehetnék vele, de most abbahagytam, mert nem is tudom hogy nem kéne-e kihagyni belőle ezt a kardot, épp mert hiszen nincs már meg nekünk az! Pedig olyan jól kitaláltam a jóslatot is: hogy az lesz Najpá teljhatalmú császára, akinél ott van Dzeoripexim kardja! De hát nem írhatom meg, mert nekünk már nincs ilyen kardunk! De kár pedig, olyan jól kitaláltam, és már írtam is néhány hőstettet, amit családunk ilyen meg olyan dicső ősei követtek el e karddal! De most mit tegyek, dobjam ki az egészet, és írjam meg kard nélkül?!

—Ugyan már, nem kívánok ilyen szörnyűséget tőled, ezek remek írások lehetnek, vétek kidobni őket! Sőt, bűn lenne, mert óriási hasznunkra lehetnek!

—Hogyan?! Hiszen nincs kard! - ellenkezett a császár.

—De mondtam már hogy Miela, ő van! Szóval lányom, minden amit írtál, maradhat, csak írd még egy olyasmit is, hogy a családunkban megmaradt kard mintegy kétszáz évvel ezelőtt elkerült tőlünk, mert egy átkozott dazsan, bizonyos Plihász, ellopatta! - és a mamó kacagni kezdett, de úgy, hogy a könnyei is kicsordultak.

—Mit nevetsz?! Még mindig nem értem! - nézett rá megrökönyödve Tengil.

—Tudod drágám - magyarázta a mamó - Plihász a neve annak a családnak, ahonnet azt a kardot megvásárolta iszonyú sok pénzért Dzserpil dazsan! Dzserpil pedig nem más, mint az a dazsan, akitől én Űa szereztem meg a kardot, úgy, hogy a hamisítványt rakattam a helyére!

—De ebből tényleg nem lesz más hasznunk, mint hogy Miela nem kell kidobja az eddigi írásait, mert megmagyarázza, miért nincs kardunk! Ettől még...

—Egy pillanat drágám! Vedd észre kérlek, hogy amint az emberek kezdik elhinni a jóslatot Dzeoripexim kardjairól, mindenki akinek ilyen kardja van, mind a négyen, vagy legalábbis mind a hárman mert Vaszaszi nem hiszi majd el, tehát ők azt hiszik majd, hogy van lehetőségük a korlátlan császári hatalom megszerzésére! Egymásnak ugranak, egymást fogják marni, egymást tartják majd ellenségüknek, no meg természetesen Vaszaszit, mert Vaszaszinak is ilyen kardja van, s amíg egymásra figyelnek, addig mi nyugodtan építhetjük a mi hatalmunkat! Továbbá, így be tudom bizonyítani azt is, hogy én Dzeoripexim utóda vagyok.

—Kard nélkül?!

—Nanáhogy! Más sem kell hozzá, mint hogy mint császárné, meghívjam a palotába azokat a nemeseket, Vaszaszit persze nem, akiknek Dzeoripexim kardjuk van, csak azért, hogy úgy-

mond megcsodáljam dicső őszám remekeit. El fognak jönni, már csak büszkeségből is. Aztán pedig... - és Őa csak mesélt tovább. S erre hamarosan minden jelenlevő arca mosolyra derült.

—Te vagy a ravaszság szelleme, édesem! - ölelte őt át végül a császár.

—Ugye?! Minek kötött belém! Lesz neki hamarosan éppen elég baja, azt hiszem... - jósolta Őa.

—Akkor gyerünk, gyorsítsátok meg a készülődést, mielőbb Takkába akarok érni, hogy ne csak beszéljünk a tervedről, de végre is hajtsuk! - dörzsölte türelmetlenül tenyerét a császár.

A takkai palota kertje nem volt óriási, de kicsi sem. Maga a palota viszont tényleg hatalmas volt! Persze hogy az volt, akkor építették még, amikor nagyon is *volt* hatalma a császároknak.

Épp csak hogy most kongott az ürességtől. De Őa feltett szándéka volt hogy ezen változtasson, s hozzá mihamarabb. Mindenekelőtt közölte Tengillel, hogy ne is tiltakozzék bármit tegyen is ő Őa, mert jobb ha vita nélkül beleegyeznek mindenbe, mert hamarosan elképesztő változások fognak itt bekövetkezni!

—Mégis, mifélek?! - kérdezte rosszat sejtve a császár.

—Ó, hát semmi rossz, mert remélem szereted a lányodat!

—Mielát?

—Hát ha ő a lányod...

—Persze hogy ő a lányom, de még mindig nem értelek, ne célozgass tehát, vágd a képembe a keserű igazságot!

—Gondolom, örülsz neki ha Miela jól érzi magát!

—Naná! De még mindig nem értelek...

—Tudod, szerintem Miela nem érzi jól magát itt Najpában, szívesen elköltözne Lituba.

—Ezt én is tudom, na és?!

—Na és csak az, hogy megteszem neki ezt a szívességet, ezt, hogy Lituban élhet! Megcsinálom itt a palotában Litut kicsiben!

—Hogyan?!

—Bevallom, önös érdekeim is erre késztetnek! Mert bár gazdag vagyok, nagyon gazdag, még sokkal gazdagabb is mint hiszed, de *akármennyi* pénzem nekem sincs! Márpedig feltett szándékom hogy itt a palotában jól éljünk, ez gondolom neked sincs kedved ellenére! Tehát, felhasználom Miela ötletét! Nem pontosan az ő eredeti Lituját ugyan, de azt igen, amit elmesélt később a fiadnak, hogy miként lehetne egy majdnem-Litut csinálni Najpából! Mert az igazán remek ötlet, s tulajdonképpen máris elkezdtük megvalósítani, hiszen befogadtunk zsványokat magunk közé, a szolgálatunkba! Most azonban tudod te is, nemcsak katonákra van szükségünk, de szolgálok hadára is, akik nem kérnek sokat, s még inkább: abszolút megbízhatóak! No hát erre kiváló Miela ötlete, hogy tudniillik eltöröljük a rangokat, nem lesz többé olyan hogy csőcselék, paraszt, úr meg a többi, hanem lesznek olyanok hogy Alsók, Középsők és Felsőők! És természetesen rengeteg mindenkit szolgálatunkba fogadunk, az Alsók közé, főleg a csőcselék köréből, azt megkövetelve azért hogy tiszták legyenek, és légy nyugodt, boldogan jönnek majd szolgálni minket, már amiatt is hogy a palotában élhetnek munka közben, de amiatt is mert többé nem csőcselék lesz a nevük! De a parasztok közül is jönnek majd, figyeld csak meg!

—Ominta szent nevére, ezt én sem kétlem, de hát csak nem akarod csőcselékkal teletömködni a palotát?! - szörnyedt el a császár.

—Csőcselékkal nem. Litukkal annál inkább! És ez muszáj is lesz, mert gondold csak bele, mennyi sok katona kell nekünk ha igazán hatalmas, parancsolásra képes, akaratának érvényt szerezni tudó császár akarsz lenni!

—Mi köze ennek az...

—Az, hogy a katonáknak fizetni kell! Ez el nem kerülhető! S még ha keveset is fizetsz nekik, sok katona akkor is sok pénzbe kerül! S mert a pénzünk kevés, emiatt másként kell biztosítani a hűségüket, s azt, hogy egyáltalán legyenek katonáink. Eerre pedig különösképp alkalmasnak tartom azt, hogy fizetségük pénz helyett nő legyen!

—Nő?! -

—Miela, meséld csak el apádnak, hogy miként is van ez az Alsókkal meg a többivel! - mondta a mamó. És Miela boldogan elmesélt mindent apjának.

—Aha, tehát lényegében senkinek semmit nem akarsz fizetni?! Tulajdonképpen tehát csak az ellátásukért dolgozna mindenki?!

—Igen, és a férfiaknak az az előnye is meglenne, hogy így igen könnyen jutnak nőhöz!

—Halvaszületett ötlet, senki nem egyezik majd ebbe bele! - legyintett a császár.

—Már hogy is ne, hiszen palotában élnek!

—Egy darabig, egy kis részük. De később?!

—Drágám, az elmélet próbaköve a gyakorlat!

—Épp ettől félek hogy ez szépen hangzik, mert valóban sok pénzt megspórolnánk, de a gyakorlatban senki nem lesz, aki eljönne „Lituba”! Mert gondoldj csak bele, férfi akkor menne ha már van ott sok nő, de a nők nem mennek oda, mert elborzasztja majd őket a kötelező sok-sok párzás!

—Pedig én máris tudom kik lesznek az első nők, s még csak nem is holmi szegény csöcselékre gondolok! - nevetett a mamó.

—Akkor kire?

—A te tulajdon, felséges császári rokonaidra!

—Micsoda?!

—De hiszen köztudomású, hogy rengeteg nő él a palotában, akik semmit nem csinálnak, ingyenélők, és férjhez sem tudnak menni, mert senkinek nem kellene, hiszen csak távoli rokonai a császári családnak! Én pedig olyan aljas, pénzéhes mamó vagyok, hogy nem tűrök ingyenélőket a palotában! Vagy dolgoznak valami hasznosat, vagy menjenek a csudába, ki van nekik rúgva! A munka amit felajánlok nekik, nem lesz nehéz, mert nem akarom őket megalázní. És úgylis hiába bíznék rájuk takarítást vagy mosogatást, annak semmi haszna nem volna, mert trehányul végeznék el. Hanem Mea megmutatta, hogy miként kell ezt csinálni, megmutatta a saját anyjával! E nemesi rokonok szerencsére legalább a betűket ismerik. Nos, Miela majd befogja őket olyan munkákra, hogy sok-sok példányban leírják a mi új életszabályainkat, hogy ezen leírásokat szétoszthassuk arra érdekeseeknek. Továbbá gondos elszámolást akarok mindenről, mert ha mi lituk egymás közt nem is használjuk majd a pénzt, de tudni akarom miből mire mennyi fogy, mennyi van, no és a pénzzel igenis kell foglalkoznunk, tudni illik a nem-litukkal, tehát a palotán kívüliekkel folytatott kereskedelembe! Kellenek tehát számvevők, írnokok, raktárosok, kellenek olyan Középsők is, akik azt tartják nyilván hogy az Alsó nőknek mikor vannak a névnapjaik, kellenek olyan Felső nők akik ugyanezt a Középső nőknél tartják nyilván, kellenek továbbá olyanok akik a Miela által írt családi legendáriumot másolják le sok példányban, s ezek a munkák úgy vélem nem fogják megalázní e nőket, elvégre vagy írkálással járnak, vagy irányítással, tehát még legrosszabb esetben is csak egészen kevésbé lesz nekik megalázó! És már az is jól hangzik nekik, hogy nem Alsónak lesznek minősítve!

Ugyanakkor mert a munkájuk könnyű, lesznek lepedőzési kötelességeik, ha nem is az Alsókkal, de a Középsőkkel. És ez tetszeni fog a Középső férfiaknak, márpedig a katonák bár Alsók lesznek, de nem úgy a tisztjeik, és a nagy bajnokok, nagy vitézek! Ezek örvendenek majd hogy ilyen sok nő közül válogathatnak, s az Alsó katonák törekedni fognak rá, hogy Középsők lehessenek! És e nők még olyan nagyon ezt sem bánhatják, inkább csak eleinte tiltakoznak majd, mert be kell lássák hogy mert eddig úgysem tudtak férjhez menni, még jó is lesz ez nekik, másképp hiszen nem lehetne gyermekük! Márpedig a legtöbb nő akar gyermeket!

A császár csak nézett maga elé egy darabig, majd így szólt:

—Ebbe Űa mindannyian bele fogunk bukni, mert akkora lesz a lázadás!

—Lesz. De azt le fogjuk verni, s utána uralkodunk majd! - mondta keményen Űa.

—Nem fog sikerülni. Már a legelején belebuksz. Fogalmad sincs ugyanis arról, látom már, milyen az élet a császári palotában! - legyintett a császár.

—Talán mégis!

—Voltál talán már ott?! Jártál ott?!

—Persze hogy soha, ellenben vannak híreim róla, mert több kémem is dolgozik ott, hogy mást ne is mondjak, például Sosszá is, Miela hetéra-szolgálója!

—Az nem ugyanaz.

—És épp ezen szegény császári rokonok közül is sokan már jóideje nekem dolgoznak, a híreik továbbításával, ismerem kissé őket!

—Kissé. De az nem elegendő! Mert ezek, Úa, sosem fognak beleegyezni abba, hogy vadidegen, ismeretlen férfiakkal lepedőzzenek, házasság előtt, sőt, úgy, hogy reményük sem lehet a házasságra, s ez kötelező legyen nekik!

—Nem kétlem én sem, hogy igencsak berzenkednek majd a gondolat ellen, de belenyugodnak majd idővel, sőt, nem is sok idő elteltével!

—De mitől vagy ilyen biztos ebben?!

—Onnan, hogy nincs más választásuk. Ugyanis el sem hiszed Tengil, micsoda örömmel lettek hajlandóak korábban is kikotyogni nekem vagy megbízottaimnak a palota legféltettebb titkait is, mindössze néhány garasért! Az a helyzet Tengil, hogy te azt állítod hogy nem ismerem a palotát. Én ellenben azt mondom neked, hogy legfeljebb a beosztásával nem vagyok tökéletesen tisztában, más szempontból azonban messze sokkal jobban ismerem mint te magad! A leglényegesebbet nagyonis tudom: az ottani népség tökéletesen korrumpálódott, garasokért is könnyedén megvesztegethető, és ez vonatkozik nemcsak a férfi-, de a női személyzetre is! A legelőkelőbb nőkre is! Ugyanis szegények, nincs más választásuk!

—Mindig van választási lehetőség, ha más nem hát a Szép Út!

—Ez elvileg igaz, csak hogy ők nem fogják azt választani! Saját lányod, Miela is irtózik a Szép Útnak még a gondolatától is, holott merem állítani, sokkal bátrabb mint a legtöbb ott élő nő, vagy talán inkább ha nem is bátrabb de büszkébb, mert ő mégiscsak a császár lányának mondhatja magát. Ő talán megtenné. De ő is csak *talán*. A többiek azonban nem! Bármelyik ott élő nő előbb lesz hajlandó akár egy ló himvesszőjét is szopogatni nagy nyilvánosság előtt, minthogy a Szép Utat megtegye, pláne ha még némi pénzt is kap érte.

—De te nem akarsz pénzt adni nekik!

—Nem, de ez sem számít, mert a pénz úgyis csak arra kell hogy belőle jó életet biztosítson a maga számára, márpedig azt megkapják! Na de ne is vitatkozzunk erről, mert majd a tények bizonyítanak! Máris intézkedem hogy legyenek kellő számban háromszög-, négyszög- és ötszögalakú jelvények gyártva a három kaszt számára! - és a mamó elsietett.

A császár fejcsóválva nézett utána. Felesége úgy tűnik mérhetetlenül megveti a palotabelieket, ha azt képzelet, hogy azok mindenre hajlandóak! Pedig nem igaz, hogy a jólétért egy nemesi sarj képes bármi megvetésre méltót is cselekedni! Nem vállalhatja a külvilág megvetését csak azért, hogy...

Hirtelen elsápadt. Mert amikor idáig jutott a gondolataiban, eszébe jutott valami. Hiszen ő maga a császár is olyasmit cselekedett, amit egész Najpá megvetésre méltónak tart: feleségül vett egy mamót! S ne tagadjuk, azért, hogy legyen hatalma és jóléte. Lehet hogy mégis igaz van Úának, és a palotabeliek némi méltatlankodás után kezes báránként engedelmeskednek majd az akaratának?!

A palota lakóit nagy meglepetésként érte, hogy a császár visszatért a palotába már ily röviddel útnakindulása után! Semmiképp sem várták vissza hamarabb mint négy hónap, de nem csodálták volna, ha fél esztendőt is eltölt Takkától távol, a helytartók kegyelemkenyerét éve. Hát még mennyire meglepődtek azon, hogy láthatóan Miela is vele volt! Hiszen mindenki tudta, hogy épp azért kelt útra a császár, hogy Mielát férjhezadja! Még azt is tudták, hogy a kiszemelt vőlegény nem más mint Dzsam!

Az ugyan igaz hogy Dzsam is ott lovagolt a császár kíséretében. De hát az nemigen lehet hogy az ifjú pár már most idelátogat a palotába, mert se Dzsam se Miela nem nézett ki úgy mint akik férj-feleség volnának: Dzsam ugyanis egy másik nő mellett lovagolt, annak kezét fogdosta, arra meresztett szerelmes pillantásokat, hamar megtudta azt is mindenki, hogy e nőnek Sarbat a neve; Miela pedig épp így viselkedett egy Derdi nevű fiatalemberrel, még csókolódzott is vele mindenki szeme láttára! Láthatólag fülig szerelmes belé!

Ez tehát azt kell jelentse hogy nem egymással alkotnak párt. Hát ez igaz is volt, mert a császár azzal kezdte a palotában maradtak tájékoztatását már rögvést miután megérkezett, még az út porát sem lerázva lábáról, hogy összehívott mindenkit, és közölte velük, hogy úgy nézzenek rá, hogy már másik felesége van! Elmondta mindenkinek, hogy korábbi neje, Mirtal, elvált tőle, de emiatt nem bánkódik, úgysis épp elvált volna tőle ő maga is, mert a felesége megcsalta, amikor nem töltötte vele az éjszakát, hanem minden valószínűség szerint Vaszaszínál időzött! Mindenesetre nem maradt feleség nélkül ő, Tengil, mert rátalált az itt látható Úára, aki igen tiszteletre méltó ősszel büszkélkedhet, nem más ő ugyanis mint a híres Dzeoripexim le származottja, s ő Tengil császár feleségül vette e figyelemre méltó és érdemdús leányzót! Továbbá, fia feleségül vette Úa leányát, Ilitát, Miela leánya pedig Úa fiához, Jorikóhoz ment hozzá!

—Hanem - folytatta a császár - bár e házasságok teljesen hivatalosan kötötték meg, de az az igazság hogy nagyon megundorodtam a házasság intézményétől! Elvégre nagyot csalódtam Mirtalban! Ezentúl tehát másként lesz a lepedőzés mint korábban volt, más szokások, más szabályok vonatkoznak majd rá! Ezen szokásokat pedig szeretett nejem, Úa császárné családi legendáiban találtam meg, amikor szórakozásként azokat olvastam! Ezek egy messzi, „litu” nevű nép szokásai, melyeket roppantul bölcsnek tartok, de hogy miként is vannak ezek, azt már nem én mesélem el nektek, hanem a feleségem, mert ő sokkal hivatottabb erre, az ő családi hagyományairól lévén szó! Most tehát én csak annyit mondok, hogy úgy első hallásra igen furcsán hangzanak majd ezek a fületeknek, mindazonáltal jó ha tudjátok, ez az előfeltétele annak, hogy itt a palotában mindenki jól, gazdagon, boldogan és szeretetben éljen, és remélem hogy mindenki ezt szeretné?! - nézett körbe rajtuk szigorúan.

A jelenlevők bólogatni kezdtek, bár legtöbben csak udvariasságból. Egyelőre igen meg voltak hőkkenve. Szólni természetesen nem szóltak, mert az tilos volt amíg a császár beszélt.

—No jól van, - felelte a császár, miután egy darabig elgondolkozva legeltette rajtuk a szemét - akkor most mindenki elmehet, az új életmód szabályait majd holnap reggel közli veletek a feleségem, reggel tíz órára tehát mindenki legyen itt! Mindenki! Nemcsak a nemesek, de mindenki, a legutolsó árnyékszéktisztító szolga is! Ez császári parancs, aki akkor nem lesz itt vagy elkésik, az választhat hogy maga lép a Szép Útra, vagy lefejeztetem valamelyik katonámmal! Most tehát elmehettek, de ügyeljete arra, hogy amíg a holnapi nagy esemény, az új szokások kihirdetése bekövetkezik, addig is teljhatalma van a feleségemnek mindenben, amit ő mond az épp olyan mintha én magam a császár mondanám! Ez ugyan különben is így illik hogy legyen, de külön ki is hirdetem most, csupáncsak mert elképzelhetőnek tartom, hogy talán furcsa parancsokat fog kiadni a feleségem, és így előre szólok hogy fölösleges hozzám szaladnia bárki-nek is, ami nem is illendő, de különben is kárbaveszett fáradozás, mert ismétlem hogy Úa szájából felétek az én császári szavam szól! Na, mehettek amerre akartok! - intett.

Hát ez mintha komoran és fenyegetően hangzott volna! Ráadásul mindenki lázasan kutatott az emlékezetében, hogy ugyan kicsoda is lehet ez az Úa, de egyáltalán semelyik nemeskisasszonynak sem ugrott be, hogy ugyan melyik helytartónak vagy dazsannak a leánya vagy özvegye lehet! De még a szukók közt is hiába keresték!

—Tehát egy névtelen senki, egy közönséges úr gyermeke lehet! De az sem kizárt hogy paraszt! Nahát! Micsoda botrány! És egy ilyen akarna nekünk parancsolni?! - fintorgott nem is egy vénlány Miela oldalági rokonai közül.

Még olyanok is fintorogtak, akik pedig korábban a legszorgalmasabban kémkedtek mindenfélét Úa számára. Mert természetesen halovány fogalmuk sem volt róla, hogy megbízójuk épp Úa mamó. Úa bölcsen a háttérben maradt, több közvetítőn keresztül tudakozódott a hírek után, s a fizetséget is ezeken keresztül küldte nekik. Egyedül Sosszá, az egykori hetéra tudta, hogy ki Úa mamó. De ő nem mondta senkinek korábban sem, és most sem.

Mindazonáltal hamar kiderült így is. Kiderült, mert tudta Úa is hogy sokáig nem titkolódzhat, s úgy gondolta akkor már jobb ha idejekorán tiszta vizet önt a pohárba. Ezt nem úgy kell érteni mintha kihirdette volna hogy ő mamó volt, egyszerűen nem parancsolta meg egykori hetéralánykáinak a titoktartást. S ezektől hamar megtudta a palota személyzete, hogy Úa bizony egy gazdag mamó!

Erre aztán igazán hangos lett a botránkozók pusmogása, sokan magára a császárra is úgy néztek, mintha szarral kente volna be az arcát! De Tengil nem törődött velük, bár észrevette ezt. Úgy gondolta, most már mindegy, lesz ami lesz, legjobb lesz neki ha igyekszik kimaradni mindenből! Teljhatalmat adott Úának, csináljon a felesége amit akar, aztán vagy megbirkózik a helyzettel, vagy belepusztulnak mindannyian!

Különben is: túlzás, hogy teljhatalmat adott neki. Őa úgyis csinált volna amit akar. Hiszen a pénze is több mint Tengil pénze, és a katonái is többen vannak! Egyértelmű, hogy itt most Őa az úr, ő Tengil azzal hogy nyilvánosan átadta a hatalmat neki, csupán tekintélye látszatát őrizte meg!

Nem baj. Semmi sem baj, csak sikerüljön Őa terve! Természetesen nem az hogy a palotában új szokásokat vezet be, hanem az, hogy megszerzi a hatalmat egész Najpá fölött a császári családnak!

Őa mindenekelőtt bejárta a palotát, ahol még sosem járt. Jól meg akarta ismerni. S közben hatalmas elégedettséget érzett. Soha korábban nem hitte volna, hogy ez is sikerülhet neki! Megszerezte, még hozzá kardcsapás nélkül, nemcsak a császárné címet, ami a legmagasabb rang amit csak egy nő egyáltalán megkaphat Najpában, de még bármit meg is tehet amit csak akar, hiszen a császár ebbe előre beleegyezett! Még amikor azt fontolgatta régebben hogy megszerzi e hatalmat, akkor sem hitte, hogy ez ilyen hamar sikerülhet neki, de azt megelőzően még abban sem mert reménykedni, hogy akár nagysokára elérheti ezt a hallatlan felemelkedést!

Sietett hát birtokbavenni zsákmányát, a palotát. Elgyönyörködött abban amit látott. Volt néznivaló bőven, bár a palota alapvetően szegényesen volt berendezve. Akadt ugyan számos gyönyörű műalkotás, de nem is egy helyen látszott hogy valami képet leszedtek a falról ami korábban ott lehetett. Másutt egész termek árválkodtak üresen. Néhol még nagyobbacska puszta foltok is a szemébe ötlöttek a park egyik-másik helyén, pázsittal szegélyezve, ez azt kellett jelentse hogy nemrég még valami szoborfeleség állhatott itt, de azután eltűnt. Őa sejtette hogy miről van szó: ez mind azt jelenti, hogy a palotából ezt-azt eladtak, amikor valamire pénz kellett!

Ennek hamarosan vége lesz. Ezt tudta, ebben biztos volt. Erre ő maga a garancia!

Palotanéző körútján vele volt Derdi, Ilita, Dzsam, Sarbat, de még Mea és Plikka is. Idáig ők sem jártak a palotában.

Igen, Mea is itt volt! Őa mamó felajánlotta neki, hogy tartson vele, mert hátha nagyobb biztonságban lesz a palotában mint apja birtokán, és Mea ebbe boldogan beleegyezett. Plikkát senki nem hívta, de meg sem tiltották neki hogy jöjjön, s így ő is velük ment, máshova úgysem igen mehetett volna, aztán meg szívesen is jött, mert még ő sem járt nemhogy a palotában, de a fővárosban sem. S bár a lelke mélyén ő is fintorgott a gondolattól, hogy a császár egy mamót vesz feleségül, de bölcsen ki nem nyitotta a száját. Végére is mégiscsak a mamó mentette meg az ő életét is, aztán meg az nem tagadható, hogy leánya igen nagy becsben áll Őa előtt, márpedig erről az Úáról most már nemcsak az az igaz hogy mamó, de az is hogy császárné! Ez pedig nem kis dolog!

S most hirtelen megszólalt Őa:

—Mea! Válassz ki magadnak egy palotaszárnyat, ami tetszik neked. Bármelyiket választhatod, azt kivéve ahol Tengil vagy Miela lakik.

—Az lesz az én lakhelyem?

—Igen.

—De mire nekem egy egész szárny? Elég lenne egy jókora, szép szoba is!

—Neked igen, de gondolni kell rá, hogy kell lakhely anyádnak is, meg a személyzetednek. Úgy értem, az ellátásoddal nem kell törődnöd, az evést, ilyesmit majd én megszervezem, megoldjuk központilag, de azoknak is lakni kell valahol, akik segítenek téged a felfedezéseidben.

—Aha... na de most még e célra tényleg csak anyám van, és esetleg Icu... bár ő szívesebben dolgozna a konyhán, azt hiszem!

—Icuiról mondd le! Hallottam róla én is, hogy az a vágya hogy szakácsmester legyen...

—Én már ki is neveztem főszakácsommá!

—Tudom, de bizonyára örül neki, ha a palotában lehet főszakács! Az ugye mégiscsak más! Ha tehát nincs ellenedre, Mea, akkor szívesen megtenném őt főszakácsommá! Szeretném tehát, ha elengedné a szolgálatodból.

—Ha ez a kívánságod... - csodálkozott Mea. —De hát bizonyára van a palotának főszakácsa!

—Igen, csak hogy nem bízom benne! Senkiben nem bízom akit nem ismerek! És nekem drága az életem, nem akarom hogy megmérgezzenek, mert némelyeknek nem tetszenek majd a litu szokások! Icuiban megbízom. De ne sajnáld, mert kárpótollak érte: hamarosan *rengeteg* segéderőd lesz! Na, válassz akkor magadnak egy zugot ami legalább tíz szobából áll, de lehet tőlem akár hússzobás is...

—De hát bizonyára laknak mindenhol!

—Az téged ne aggasszon, csak válaszd ki, aztán holnapra már üres lesz, bízd ezt csak rám! - és a mamó szinte vérszomjasan mosolygott.

Aztán maga elé hívatta Icuit, s megkérdezte:

—Szeretnél a császári palota főszakácsa lenni?

Icui elsápadt.

—Felséges asszonyom... én... de hát...

—Talán nem szeretnél?

—Dehogynem, de... de én...

—Mi a baj?

—Életemet is odaadnám ezért a csodáért, de a becsületemet nem adhatom!

—Mi köze ennek a becsülethez?!

—Én Mea úrnő szolgája vagyok! Nem hagyhatom ott őt csak úgy!

—Hé, Mea! - kiáltotta a mamó, mert Mea épp másfele nézelődött.

Mea odaballagott.

—Tessék, anyácskám!

—Icui úgy érzi, nem lehet főszakács, mert azzal megszegné irántad érzett hűségét!

—Lehetsz főszakács, Icui! Elengedlek a szolgálatomból, ha kívánod! Sőt, még csak el sem kell engedjelek, mert tudd meg, hogy Űa császárné lányának tekintem magamat, ő is lányának tekint engem, tehát egy család vagyunk, vagyis amikor őt szolgálod, engem is szolgálsz! Különbösen is furcsa volna ha nem engedném hogy főszakács légy, mert hisz én is a palota konyhájából kapom majd az ételeimet, tehát amikor ott főzöl, nekem is főzöl, márpedig már korábban főszakácsommá tettelek! Tehát menj csak nyugodtan, igazán disznóság volna tőlem ha megtiltanám, amikor tudom, hogy mennyire szeretnéd!

—Ó úrnőm, nem is tudom, hogyan köszönjem meg neked...

—Majd megmondom én! - dörrent rá szigorúan a mamó. —Úgy köszönd meg, hogy egy kissé megörülsz!

—Tessék?!

—Legyél egy kicsit elmebajos! Gyanakodjál mindig mérgezésre! Figyelj, fülelj, szimatolj, állandóan légy résen, mindenkiten tételezz fel titkos ellenséget és merénylet! Ha így cselekszel, remélhetőleg nem történik sikeres mérgezés! Márpedig én nem akarok mérgezés áldozata lenni, de gondolom Mea sem! A konyhán teljhatalmad lesz, méghozzá annyira, hogy az új rang szerint Középsőnek fogsz számítani! Minden úgy történik majd ott, ahogy akarod. S mert kiemelten fontosnak minősítem a munkakörödet, különleges kedvezményként még a kötelező lepedőzések alól is fel leszel mentve! Ám ennek ára van: ha *mégis* történik sikeres mérgezés, ha belehal valaki, meg leszel nyúzva elevenen! Halljuk tehát: vállalod még most is, Icui?!

—Igen, úrnőm! - hajolt meg a leány, és látszott hogy korántsem ment el a kedve, sőt, nagyon boldog. Miért is ne lett volna az, Najpában cseppet sem volt meglepő hogy valakit kínhalállal fenyegetnek kudarc esetére, ebben tehát semmi szokatlant nem látott, sőt, egészen természetesnek vette. Azon ámult volna el fölöttébb, ha nem kap valami efféle instrukciót.

Hát most aztán valóban igen előkelő valaki lett belőle, az biztos! Azt hogy mit jelent Középsőnek lenni, már tudta, mert az idevezető út alatt mindenki megismerkedett a mamó és a császár útitársai közül az új renddel. És most Icui, aki eddig, nem is oly rég még Mea apjának is ágyemelegítője kellett legyen, ő most Középső lesz, de kiváltságos, akinek nem kötelező majd

lepedőznie! Tulajdonképpen a legnagyobb urak egyikének tarthatja ezentúl magát, mert azt tudta, sejtette legalábbis, hogy igazán csekély számban lesznek még most az elején olyanok, akiket a császár és felesége Felsőnek ismer el!

Hogy ezek kik lesznek, úgy vélte, ő maga Icui is kitalálhatja. Életét merte volna tenni rá, hogy ezek csak a következők lesznek:

—Maga Tengil császár; Úa mamó; Miela; Mea; Ilita; Derdi; Jorikó; Dzsam; Sarbat; – és kész! Már Mea anyja, Plikka sem lesz Felső! Talán az lehetne ha e besorolás Meától függne, de nem tőle fog függni, még csak nem is a császártól, aki tulajdonképpen egy árnyékfigura, hanem mindent a mamó dönt majd el, márpedig Úa aztán vaskézzel fog uralkodni, szigorú lesz az biztos! Nagyon megnézi majd, hogy ki lesz Felső! Még saját gyermekei, Ilita és Derdi sem szólhatnak majd bele a dolgaiba, az egyetlen aki kissé hatással lehet rá az Miela lesz, még ő is csak amiatt, mert Miela találta ki Litut! De Miela is csak kisebb jelentőségű dolgokban érvényesítheti majd a kívánságait. A végső döntést mindig Úa hozza majd meg!

Tehát elenyésző számban lesznek majd csak Felső, s ez jódarabig így lesz. Ezt a nem is egészen egy tucatnyi embert nem számítva tehát a Középsők a legmagasabb rang, és ő Icui is Középső lesz, kiváltságos Középső, jaj de jó is ez! És ő, a takkai császári palotában élni, ó, mennyire irigylő majd őt mindenki ha kimegy valamiért a városba! Ah, csak véget ne érjen soha ez a csoda!

—Minden örömmel azon leszek, hogy megszolgáljam a bizalmadat felséges asszonyom! - bizonykodott.

—Akkor most eredj, ismerkedj meg a konyhával, a személyzettel, akinek nem tetszik a pofája, aki szemtelenkedik veled, akiben nem bízol, akit netán nem tartasz eléggé tisztának, azt nyugodtan bocsásd el, rúgd ki, de akkor is ha egyszerűen feleslegesnek tartod, vagy nem vagy megelégedve a tudásával vagy szorgalmával! Vigyél magaddal öt katonát az enyimek közül, hogy semmitől ne kelljen félned, ha netán ellenkezne valaki!

Icui elment, de a mamó még nem végzett a birtokbavétellel. Mindenekelőtt kinevezte a palota testőrségének élére saját fiát, Derdit!

—Azt hittem oda én kerülök. - mondta Jorikó.

—Ne viccelj, hiszen te a császár fia vagy!

—De hát azt akarjátok hogy közös gyermeketek legyen majd császár, és ne én!

—Igen, ha születik gyermekem Tengiltől. Ami bár valószínű, de nem biztos! És ha születik is, még fel kell nőnie. Különbö meg nem is okvetlenül ragaszkodom hozzá, hogy ő legyen majd a császár, mert ha szül tőled egy unokát nekem Ilita leányom, én azt is éppoly szívesen látom a trónuson, hiszen az is az én vérem! De meg nem is ez az érdekes, hanem gondold már bele, nem lehetsz egyszerre testőrkapitány is és hadvezér is, márpedig neked a hadvezér tisztét tartogatom! Sőt, nemcsak tartogatom, de ezennel te vagy Lituföld Összevont Tábornoki Vezérkarának Fővezére, ezt a hosszú címet a tekintély végett találtam ki, bár azért van egy kis értelme is: ugyanis remélem hamarosan sok hadseregünk lesz, tehát nem is egy, mindegyiknek az élére kell egy-egy tábornok, s ezek vezetője te leszel, a fővezér, sőt, azt hiszem ezt is valami jól hangzó szóval nevezhetjük, mert az hogy „fővezér”, az olyan elkoptatott, semmitmondó: te leszel tehát a *marsall*!

—Az már más! Szívesen leszek hadvezér!

—Na látod! Nem kétlem hogy Derdi fiam is kiváló hadvezér lenne, de benne a katonák még sokáig úgyis csak egy mamó fiát látnák, s kell hogy a vezérüknek tekintélye legyen, erre tehát te a császárfi sokkal alkalmasabb vagy! Aztán meg szeretem a fiamat a közelemben tudni, látni, tehát ő épp testőrkapitánynak jó, hiszen az állandóan a palotában illik hogy legyen, illetve a védendő császári család közelében!

A mamó azonnal leváltotta a kincstárnokot is, s kinevezte a helyére saját leányát, Ilitát! Ilita természetesen igen alaposan kitanult minden pénzügyi fortélyt még akkor amikor Úa csak egyszerű mamó volt. Jól ismerte anyja sötét üzelmeit is, és minden zsivány-kapcsolatát. Mind ezt különben Derdi is ismerte, de hát nem lehetett Derdi egyszerre testőrkapitány is és kincstárnok is.

Dzsam is kapott egy szép rangot: rögvest tábornok lett, tehát Jorikó lett a közvetlen felettese. Ezt Dzsam semmiképp sem érezhette sértésnek, sőt, nagy megtiszteltetésnek tartotta inkább, arra úgysem számíthatott soha ép ésszel, hogy valaha is magasabb tisztségbe kerül mint a császár fia, ez tehát azt jelentette hogy máris olyan magas karriert csinált, amire egyáltalán születése folytán csak lehetősége nyílhatott! Egyedül azért aggódott ő is mint Icu: hogy ez a szép álom véget ne érjen, tehát le ne győzzék őket! No de ez tőle is függött, hiszen ő is fegyveres erők fölött parancsnokolt, még ha egyelőre nem is sok fölött, s el volt szánva rá, hogy minden tőle telhetőt megtesz, hogy ők legyenek a nyertesek az Élet Játékában. A Hatalom Játzmájában.

Nemcsak Meára gondolt Űa. Mondta Mielának is, hogy nézzen ki magának valami szép kucskót ahol lakik ezentúl.

—De hát nekem régóta megvan már a helyem itt a palotában! - csodálkozott a császárlány.

—Az igaz, de nem biztos hogy ne akarnál változtatni az elhelyezéseden! Tőlem maradhatsz a régi helyeden, én azt igazán nem bánom, csak azt mondom hogy ha netán más elhelyezést óhajtana magadnak, amit eddig talán nem engedett apád vagy anyád, akkor most itt a lehetőség rá hogy teljesüljenek a vágyaid! Mirtal ugyebár nem szólhat ebbe már bele, apádat meg csak bízd rám!

—Köszönöm anyácskám, de jó nekem a régi helyem, igazán jó, megszoktam már!

S így Miela maradt a régi helyén, sőt, rábeszélte Meát, hogy a mellette levő helyiségekbe költözzön be. Szerette volna ugyanis ha a közelében lakik, mert igen megkedvelte őt. E megkedvelés jórészt már Zak birtokán bekövetkezett mint tudjuk, hanem egyre csak fokozódott az idevezető út alatt, mert közben rengeteget beszélgettek. Meg kell hagyni azonban, nem csupán ők ketten kedvelték meg egymást, de az az igazság, hogy bizony különösképp megkedvelték a mamó hetéráit is, s azok is őket! De még e hetérák közül is kiemelkedett Csirtil, aki valóságos kiváló barátnője lett mindkét nemeskisasszonynak. Ennek pedig az volt az oka, hogy e hetérák is hallották amint Miela mesélt Meának az ő Lituföldjéről, nagyon megtetszett nekik, érdeklődtek iránta, s Miela úgy volt ezzel hogy nem tudta nem szeretni azokat, akik szeretik az ő „szellemi gyermekét”, Litut.

Az meg csak természetes ugyebár, hogy a hetérák, akik tanítva voltak rá, hogy nagyon figyeljenek partnerük hangulatára, érzelmeire, akik szokva voltak hozzá hogy alkalmazkodjanak mások érdeklődési köréhez, ők igen hamar észrevették mi érdekli leginkább Mielát, mi okoz leginkább örömet neki, s így aztán nem győztek érdeklődni Litu iránt, lelkesedtek érte, különben minden rossz szándék nélkül, nem óhajtották szándékosan behízelegni magukat Miela kegyeibe, már amiatt sem mert nagyon jól tudták hogy úgysem Mielánál van a hatalom, mert a hatalom még csak nem is Miela apjánál a császárnál van, hanem Űa mamónál! Jól tudták ezt, de szívesen szereztek örömet Mielának, mert „főnöknőjük”, Űa mamó nem titkolta egy percig sem hű hetérái előtt, hogy ő maga remek ötletnek tartja Miela Lituját, és számos ötletet merített Miela regényeiből. Például a zshiványhadsereget is! Na és hát a hetérák bár nem vártak semmi előnyt Mielától, de szívesen vették ha Miela, aki mégsem hetéra, aki mégis egy császár leánya, hogy ha ő tehát némileg úgy bánik velük mint magával egyenlő személyekkel, tehát nem lenézéssel, és ennek módja az volt, hogy érdeklődnek Litu iránt! Igen, semmi más előnyt nem vártak el, csak hogy legalább egy kis ideig úgy beszélgessenek Mielával mint egyenrangúval. És Miela nem is kellett hogy szándékosan leereszkedjék hozzájuk, elég volt csak kicsikét is belefeledkezni a mesélésbe, s máris fogalma sem volt róla hogy kivel beszél, elfeledett hetérát, császárt, rangot, mindent, egész Najpát is, és máris elröppent a messzi Lituba képzeletben...

Aztán meg igazán nem volt nehéz egyenrangúként bánnia a hetérákkal. Nem volt nehéz, mert hisz Lituban sincsenek rangok! S ezt el is mondta a lányoknak. Azoknak ez nagyon tetszett. Nagyon élvezték, hogy ott nem csak a parasztok és a csöcselék nézne fel rájuk, de a nemesek sem vetnék meg őket, egyszerűen mert Lituban nincs olyan hogy nemes! Némelyikük a többnapos út alatt gyorsan el is olvasta Miela könyvét, *A meztelen igazság*-ot, páran nem is csak ezt a könyvet de egy vagy két másikat is, aztán egy nap Csirtil váratlanul ezt mondta Mielának, de nagyon sok másik lány is hallotta e szavait:

—De Miela, hiszen akkor ha ez így van Lituban ahogy mondod, akkor nem kell bánkódnod amiatt hogy nem tudsz elhajózni oda, ugyanis máris találtál magadnak egy kis darab Litut!

E szavakra sok hetéra elsápadt, mert most fordult elő először, hogy valamelyikük nem úrnőnek szólította Mielát, hanem csak egyszerűen a nevén. Milyen szemtelen ez a Csirtil! De Miela láthatóan észre sem vette ezt.

—No igen, Derdi volt olyan kedves hogy berendezett egy kis szobát a képekkel, de ez azért nem az igazi, mert a lényeg, a litu emberek nincsenek a közelemben! Nem érezhetem a szeretetüket, az ölelésüket... most nem a lepedőzésre gondolok, hanem a meleg emberi érzésekre... a bizalomra, arra, hogy feltétel nélkül megbízhatom bennük... hogy nincsenek titkaink egymás előtt...

—De hát értsd már meg Miela, hogy épp erről beszélek! - lépett egészen közel hozzá Csirtil. — Figyelj rám, összefoglalom pár szóban Litu lényegét: az emberek rangban egyformák, a császárnőt kivéve! De a császárnőt is szereti mindenki! Nem használnak egymás közt pénzt, mert mindenük közös! Mindig segítik egymást, szeretik egymást! Nem szégyenlősködnék a lepedőzés dolgait illetően! Ugye ez Litu lényege, jól mondom?!

—Igen, jól mondod!

—Hát akkor hogy nem veszed észre, hogy Litu itt van az orrod előtt?!

—Hol?!

—Figyelj, elmondom hogy miként éltünk mi hetérák a mamó házában! Ott rangban mind egyformák voltunk, kivéve a mamót, a mi császárnőnket! De mind szerettük a mamót, sőt most is szeretjük. Nem használtunk egymás közt pénzt. Mindenünk közös volt. Mindig szerettük és segítettük egymást! Az meg gondolom nem szorul bizonygatásra, hogy épp egy hetéraházban szó sem lehet róla, hogy bármikor is bármelyikünk szégyenlősködjék a lepedőzést illetően!

Miela elkerekedett szemmel meredt rá.

—Igazad van... - suttogta hosszú hallgatás után.

—Én tehát azért is mertelek már másodszor is csak úgy szólítani hogy Miela, és nem úrnőnek, mert ezzel akarlak rádöbbszteni, hogy itt az ideje hogy eldöntsd: hű maradsz-e saját eszméidhez! Mert ha igen, akkor többé nem tarthatod jogosnak e címet! Mert a lituk közt nincs olyan hogy úr és úrnő! Ha te még most is kiállsz az eszményeidért, akkor úgy kell tekintsd magadat, mint aki fikarcnyival sem több mint én, vagy mint bármelyik hetéra azok közül akik itt vagyunk körülötted, egy vagy közülünk és kész! Ez nem azt jelenti hogy hetérának tartanálak, senki nem tart annak, hiszen nem voltál hetéra. Nem is leszel az. De már mi sem vagyunk hetérák, hiszen a mi litu-császárnőnk, Űa, megmondta, hogy a palotában egészen más dolgunk lesz, sokkal fontosabb feladatok. A múltban hetérák voltunk, te meg császárlány, ez így igaz. A jövőben azonban mi mind lituk vagyunk, én is és te is! És a többiek is! Legalábbis, ismétlem, ha nem akarod szemenköpní saját legszentebb álmaidat! Ezesetben ugyanis csak annyiból vagy különb nálunk, hogy tisztelünk a művészi képességeidért, mert azt a sok remek regényt kitaláltad és megírtad! Ezért jogosan illet meg téged tisztelet. Ezért igen, másért nem. Hiszen magad írtad, hogy a születés mit sem számít! És ekkor nem jár neked az „úrnőm”-megszólítás sem! De csak szólj ha tévedek! Ha úgy véled nem is olyan fontos amit írtál, hogy az csak egy szép mese s te nem gondoltad komolyan, mert igenis fontosnak érzed, hogy a császár lánya vagy, akkor alázatosan bocsánatodért esdeklek, s máris újra úrnőnek szólítalak! De akkor többé ne beszélj olyasmit hogy te litu vagy, meg hogy szívesen mennél oda! Mert itt a lehetőség hogy litu légy, mert mi lituk vagyunk, még ha eddig nem is neveztük annak magunkat! Elismerem, ez igen kicsike litucsoport, nem vagyunk sokan, de az mit sem számít! Elvégre te magad írtál olyasmit, hogy néhány litu Najpában partravergődik, de nem úgy szólt tovább a történet hogy ezek aztán elbarbárosodnak, hanem hogy megmaradnak litunak, úgy viselkednek, sőt másokat is civilizálnak! Tehát azt írtad, hogy kevés litu is lehet litu! És most akkor nem is beszélek többet, dönts el, hogy mi ér neked többet: a császári leszármazás dicsőfénye, vagy saját eszméid!

—Csirtil, elveted a súlykot! Nincs jogod így beszélni! Pimasz vagy, szemtelen vagy, túrhetetlenül! - mondta azonnal Gula.

—Van jogom így beszélni! Most az egyszer igen, mert Miela egész eddigi életében burokbán volt, védett, gondtalan életet élt, de most döntenie kell! Most, életében először! És elég ha csak annyit mond, hogy ő nem litu, hanem császárlány. Soha többé nem fogok megfélemezni az illó, köteles tiszteletéről! Megígérem! De azt követelem, igenis nem kérem hanem *követelem*, hogy mondja akkor ezt ki! Sőt, elég ha csak annyit mond hogy ragaszkodik a tiszteletadáshoz! De még ez sem kell, az is megteszi ha jól pofonút vagy belémrúg! Mindegy tehát hogy mit tesz, de tegyen valamit, amivel jelzi a döntését!

—És ha azt mondja, hogy válaszd a Szép Utat?! - kérdezte suttogva egy egészen fiatal hetéra.

—Akkor elmegyek a mamóhoz, elmondom neki hogy mi történt, és ha a mamó is azt mondja, akkor választom a Szép Utat! Nektek úgy is jó lesz amit tettem, mert tudni fogjuk, hányadán állunk Mielával! Mert én biztosat akarok tudni, nekem elegendő van abból, hogy csak mesél, mesél, a nyálam csorog azután a gyönyörű Litu után, mint kutya nyáladzik a magas asztalra tett sült csirke után, aztán közben meg mégsem tekinthetem őt a barátnőmnak, csak mert a császárné tojta a világra!

E szörnyű szavakra mindenki elsápadt.

—Igenis így mondom mert ez az igazság, és mondhatom így, mert Mirtalt utálok, de még maga Miela sem szereti az anyját! Én pedig képtelen vagyok a barátnőmnak tartani azt, aki nyilvánvalóan nem a barátnőm, mert az úrnőm! Ha tehát Miela Lituról fecseg, s azt akarja hogy tetsszen nekem Litu, hogy a barátnőmnak tarthassam, mert látom ám hogy azt akarja, nos, akkor valamit valamiért: válasszon Najpá és Litu között! Najpában lehet császárlány. Lituban nem. Lituban lehetek a barátnője. Najpában nem, Najpában csak egy szerencsétlen hetéra lehetek! Aki ráadásul csöcselék volt valaha! Igen, Miela, hiába mereszted így a szemedet: engem a mamó a csöcselék soraiból emelt magához, Sarbattal együtt! Te is ott voltál akkor, Gula! Igen, ez így történt, Miela! Bevallom, hogy tudd, mit vállalsz! Ha úgy véled, neked Litu kell, akkor légy méltó álmaidhoz, s hogy tudd, hogy akkor most azonnal át kell ölelned engem, holott nemcsak hetéra vagyok, de csöcselék is! Most nem fogják megoldani a gondodat császári szolgálok, katonák, dazsanok vagy mások, most neked magadnak kell döntened, szembenézve a valósággal is és álmaiddal is! Életedben először döntened kell!

Miela arca sápadt volt mint a meszelt fal. Hányszor de hányszor mondta magában, de szolgáloinak is, Jorikónak is, hogy csak lenne rá mód, s úgy elmenne Lituba! De sosem hitte, hogy lesz erre módja.

És most... most sem mehet el oda. Ez nem Litu. Nem igaz hogy az volna. Még ha a hetérák valóban úgy élnek is... legjobb esetben is ez csak egy nyomorult, katasztrófát szenvedett, hajótörött kis litu csoportnak tekinthető. Csak annak.

S most ezért adja fel császárlányi rangját?!

Ám hirtelen eszébe jutott valami. Mit is mondott Csirtil?! Hogy a kevés litu is litu?! Mert ebben igaza van. És az valóban nem tagadható, hogy a mamó ezen lányok császárnőjének tekinthető. Hiszen korábban is élet-halál ura volt felettük! S mégis szeretik a hetérai. És ő maga Miela is a mamó lányának tartja már magát. Nos igen... ha elfogadta a mamót anyjának, sőt, császárnőjének, akkor miért is ne fogadhatná el a mamó hetérait testvéreinek?!

S hirtelen elmosolyodott. Átölelte Csirtilt, szorosan magához ölelte a derekánál fogva.

—Igazad van Csirtil! - és még a könnyei is kibuggyantak. —Igazad van! Valóban döntenem kell. Én pedig úgy döntöttem, hogy ezentúl testvéremnek tartalak. Szólíthatsz egyszerűen a nevemen. Semmiféle különleges tiszteletadást nem igénylek a részedről, nem kell hajbókolnod, és nagyon hálás vagyok neked, amiért felnyitottad a szememet arra, hogy ellentmondás mutatkozik elveim és viselkedésem közt! Valóban, ne prédikáljon vizet az, aki bort iszik!

—Ezentúl tehát egy vagy velünk, Miela?! Tényleg ezt választod?!

—Veled egy vagyok Csirtil, mert mindenképp megérdemled a bátorságod miatt. De akkor te is kell hogy litunak valld magadat!

—Annak vallom magamat!

—De ugye tudod, hogy egy litu sosem hagyja el a társát?! Mértéktelen életveszélyt is vállal érte habozás nélkül?!

—Nekünk alsóbb néposztályoknak ez nem újdonság Miela, de vajon te is vállalnád-e énértem?!

—Igen. Bevallom, eddig nem tettem volna meg ezt, de most már, ezentúl megtenném! - bólintott komolyan Miela.

—Esküdj meg rá!

—Esküszöm! Vesszen el az összes művem, ha nem így cselekszem!

—Nem az életére esküdött. - hallatszott a jelenetet figyelő hetérák soraiból, hátulról egy hang.

—Hagyjátok, ez még félelmetesebb eskü Miela számára, mert a legendái fontosabbak az életénél is! Én hiszek neki. - mondta Csirtil. —Most már valóban a testvérünk ő!

—Nem, Csirtil! A *te* testvéred, az vagyok. A tied, mert bátor voltál, hiszen megtörténhetett volna hogy testvéri ölelés helyett inkább lefejeztetlek. De a többi hetérát akit itt látok, bár nagyon szeretem, de őket csak akkor nevezhetem testvéremnek, ha ők is szintúgy litunak vallják magukat mint te meg én!

—Én annak vallom magamat! - mondta gyorsan Gula.

—Nem. Ez így nem az igazi. Csirtil valóban pontosan tudja, mi az hogy litunak lenni, ezt bebizonyította azzal, hogy észrevette a viselkedésem következetlenségét. De ti még nem tudjátok igazán! Ti még csak néhány dolgot tudtok erről az elbeszélésem alapján. De itt sok-sok apróságról szó van ám, tehát aki azt akarja hogy valóban litunak tartsam, az essen neki és olvassa el gyorsan minden regényemet! Tudtok olvasni, hiszen a hetéra, az művelt nő! S amint készen van vele valamelyiktek, csak szóljon nyugodtan, én levizsgáztatom Lituból, s ha megfelelt, azontúl igazán litunak tekintem őt! Azután őerte is hajlandó vagyok akár életemet is áldozni! Ne is haragudjatok, de ez komoly dolog, mert ha Csirtil számára már litu vagyok is, de attól még valóban a császár lánya is, tudniillik a nem lituk számára! És hát azért egy császár lánya nem áldozhatja fel akárkiért az életét! Mert én litunak tartom magamat, ám ha én litu vagyok, akkor úgy kell tekintsem hogy aki nem litu, az barbár, hiszen a lituk így gondolkoznak, s ugyan hol van az megírva, hogy egy litu életét kell adja egy barbárért?! Tehát aki litu akar lenni, az tudja hogy mi a lituság, az tanulja meg mi az hogy litu, hozzon áldozatot érte! Különben nem olyan nagy áldozat az, remélem izgalmasak a műveim! De addig is én nagyon szeretlek benneteket, s hajlamos vagyok benneteket legalábbis *leendő* litukat látni!

—Éljen! - kiáltott Gula. Milyen nagyszerű is ez: lehetősége van rá, hogy a császárlány szívbeli barátnője legyen!

Nosza, ő is és minden más hetéra is elkezdte Miela könyveit bújni, s még szinte el sem értek Takkába, máris majdnem ronggyá olvasták őket. Hanem Miela sokat írt, így mire odaértek, még egyiküket sem vizsgáztathatta le Miela – kivéve három egykori szolgálólányát! Mert alig mondta el a hetéráknak, hogy Lituból való jó vizsgázás esetén lituknak tekinti őket, máris megszólalt hirtelen Sisszivaná:

—Én ugyan nem vagyok Úa mamó hetérája, soha nem is voltam, de kérlek, hogy azonnal vizsgáztass le Lituból – *Miela!* - és igazán erősen kihangsúlyozta az utolsó szót, jelezve, hogy nem véletlenül szólítja csak a nevén az úrnőjét.

—Én is ezt kérem! - mondta Sosszá is.

—És én is! - kérte Klavicsanta.

—Nekem nem kell ehhez elolvasni ugyanis a legendáidat, de szerintem Sosszának és Klavicsantának sem, merthogy mi magunk másoltuk le mindegyiket nem is egy példányban, hosszú részeket tudok belőlük kívülről! - mosolygott Sisszivaná.

—És én eddig is bármikor életemet adtam volna érted, és még nem is kívánom hogy ezt te hasonlóval viszonzod, de olyan jó volna valóban nem úrnőt, de barátnőt látni benned! - mondta Klavicsanta.

S erre Miela elnevette magát.

—Máris lituk vagytok, nálatok nem lesz vizsga, mert azt én sem kétlem hogy nem tudnék olyat kérdezni tőletek Lituról, amit ne tudnátok éppoly jól, mint én magam!

S így aztán kialakult egy egyelőre még szűkkörű, de erős baráti kör, ami most még csak Mi-elából, Csirtilből, Sosszából, Klavicsantából és Sisszivanából állt, de amibe igen hevesen törekedett bekerülni gyakorlatilag minden hetéra. E baráti kör úgy hívta magát, hogy „igazi lituk”. És megfogadták, hogy egymással szemben éppen pontosan úgy viselkednek, ahogy Miela regényeiben a lituk teszik egymással. S mert Miela komolyan gondolta hogy e kör tagjai kötelesek

mindent megtenni egymásért, ezért már rögtön aznap este hogy megérkeztek a palotába, felkereste a mamót, s mondta neki hogy Litut ő találta ki, s erre való hivatkozással szeretné ha Csirtil, továbbá az ő három egykori szolgálója Felső kasztba tartozónak számítana. Tudniillik ő maga Miela Felső lesz, márpedig az nem lehet hogy ő litu, a többi négy pedig nem Felső. Hol van akkor a lituk egyformasága?!

—Éppenséggel megtehetném, hogy ők is Felsők legyenek - bólogatott a mamó, meghallgatva Mielát - ez még nem lenne valami nagy baj, csak hogy ha jól értettelek, valamennyi hetérám szorgosan bújja a könyveidet szabadidejében, s bár sokat írtál, de ismerem a lányaimat, gyorsan olvasnak, nagyon gyorsan, okosak is, emlékeznek tehát rá, hogy mit olvastak, és ismerem őket annyira hogy tudjam, hiúk is a maguk módján, tehát fogalmad sincs róla mit tettél, amikor azzal kecsegtetted őket hogy te, a császár lánya, s aki ezt az egész litus dolgot kitaláltad az Alsókkal meg Felsőkkal, hogy tehát te veled egyenrangúnak ismered el őket! Nem hetek, de napok kérdése csupán, hogy jobban ismerjék a legendáidat mint te magad!

—Jobban, az lehetetlen, hiszen én írtam valamennyit!

—Az igaz hogy te írtad, de nem vagy ahhoz szokva, hogy kívülről tanulj meg bármit is, a hetéráim azonban számtalan verset, éneket tanultak meg a képzésük alatt! Idefigyelj, te lehetsz Najpá császárnője helyettem ha nem úgy lesz, hogy a leghülyébb hetérám is már egy hét múlva nem tud több részt kívülről a regényeidből, mint te magad! Tehát mind „igazi litu” akar majd lenni, és még reményed sem lesz rá hogy le ne vizsgálazzanak előtted helyesen Lituból, még azt is oldalra pontosan megmondják majd neked, hogy melyik szereplőd mikor végezte a szükségét, és melyik nő mikor melyik férfi alatt hogyan, milyen hevességgel nyöszörgött! Fogalmad sincs úgy látom Miela, mit jelent az: hetérának tanulni! Mint sok előkelő nő, azt hiszed hogy a hetéra élete egymerő hentergésből áll! Azt hiszed egy hetéra dolga csak annyi amikor a szakmáját tanulja, hogy elsajátítsa, miként kell szépen kinézni, milyen pozíciókban lehet lepedőzni, s miként kell kellemesen szopogatni a férfiak gyönyörbotját! Holott egy hetéra igen keményen tanul, legalábbis a jobb hírű hetéraházakban, márpedig az én házam olyan! Ezek a nők, Miela, *művelt* nők! Merem állítani, vannak olyan műveltek mint te vagy akár Mea, azt kivéve hogy elismerem, te bizonyára szebb legendákat találsz ki mint ők, s hamarabb is, és hogy Mea jobban ért a számokhoz mint ők! De biztos hogy legendákat jobban találnak ki a lánykái mint Mea, és jobban értenek a számokhoz mint te! És mindenféleképpen messze sokkal műveltebbek mint bárki más nő Najpában! Tulajdonképpen, téged és Meát, meg saját Ilita lányomat nem számítva, ők egész Najpában a legislegértelmesebb emberek, még a férfiakat is beleértve ebbe! Bizony, merem állítani, hogy bár saját Derdi fiam nagyon okos, de hetéráim még őt is akármikor legyőznék egy tudásversenyben, egyszerűen mert Derdi inkább a harcművészetek elsajátításában igyekezett jeleskedni, s nem esze élesítésében. Hogyne, ő is tanult sokat, de nem annyit mint a lányok! És te most e kiváltképp eszes lányoknak, azt hiszed, valami jaj de nagyon nehéz feladatot adtál azzal, hogy néhány élvezetes történetet olvassanak el, és utána emlékezzenek rá? Ugyan kérem! Ezek mind-mind lituk akarnak lenni, hogy a császár lányával egyenrangúnak mondhassák magukat! És akkor te azt akarnád, hogy legyenek Felsők! Csak hogy Miela, ez így nem mehet majd, mert én őket Középsőnek akartam bejelenteni holnap. Ugyanis aki Felső, az nem köteles dolgozni, ezt tudnod kell mert saját magad találtad ki így a Felsőket, holott én egyszerűen nem nélkülözhetem ezeknek a lányoknak a segítségét, nem mondhatok le sem eszűkről, sem munkaerejükről, mert ők a krém, ők az elit, nekik kell itt a palotában mindenkit irányítani majd a régi személyzet tagjai közül, meg azokat is akiket ezután fogadok a palota szolgálataiba! Meg oldalági rokonaidat, a sok elkényeztetett, lusta, tudatlan nemeskisasszonyt! De ha Felsők lesznek, holtbiztos hogy többségük azonnal maga is elkényeztetett nemesként viselkedik majd, mereszti a fenekét, és semmit nem csinál!

Ezen Miela elgondolkozott.

—Én sem akarnám hogy semmit se csináljanak, hiszen segítségükkel sokkal biztosabb a sikerünk, hogy tartóssá tehetjük Litut... - mondta.

—Örülök hogy belátod az igazamat, és nem kell veszekednem veled.

—No igen, igen... holott milyen jó is lenne ez, ha igazi Lituföldet csinálhatnánk, ahol nincsenek kasztok, s nem csak ilyen majdnem-Litut!

Hanem aztán felderült az arca.

—Mégis meg lehet oldani! Figyelj csak anyácskám! Legyen egy negyedik kaszt is!

—Nem lesz az túl sok?!

—Figyelj csak! Ez aminek én és négy társam a tagjai vagyunk, lényegében egy baráti kör. Jelképünk lesz tehát a kör! Logikus is lesz, mert úgy vannak a jelképek sorban hogy háromszög, négyzet és ötszög, tehát egyre több az oldalak száma, s a kört úgy lehet tekinteni, mint ami végtelensok oldalú sokszög! Na és, a Felsőknék nem kötelező dolgozni. Hanem aki Kör akar lenni - így neveznénk el e kasztot hogy Kör - szóval, Kör csak az lehet aki Felső, ráadásul vállalja hogy igenis dolgozik, annak ellenére, hogy ez neki nem kötelező! Hiszen az igazi lituk a regényeimben mind dolgoznak valamit, náluk nincs olyan aki henyél! Továbbá, vállal mindent, hogy úgy él, ahogy azt én leírtam az igazi litukról! Hogy például szükség esetén életét adja a társaiért! Hogy nem lepedőzik nem litukkal! Hogy minden körülmények között igazat mond! Érted tehát anyácskám?! Ez lesz a legislegfőbb kaszt, de nem amiatt mintha több joga lenne még a Felsőknél is, mert bár mindenre joga van amire a Felsőknék, de a kötelességei mégis többek! Aki csak egyszerűen jól akar élni, az Felső akar majd lenni, de nem törekszik rá, hogy Kör legyen! Ez igazi elit csoport lesz, ide bekerülni biztos hogy nagy megtiszteltetés lesz, de nagy áldozatokkal is jár! A társaim örvidenének ennek az biztos, megkapnának minden előnyt amivel a Felsőnek minősítés jár, ugyanakkor mert dolgozniuk kötelező, hiszen ezt vállalják, emiatt nem kell lemondanod a segítségükről!

—Hej de ravaszul kitaláltad! - nevetett a mamó. —És én akkor mi legyek, magam is Kör?

—Ez nem szükséges, a császárnő Lituban is egészen különleges személy, akinek nincs párja! Neked semmiféle jelvényre nincs szükséged! Sőt, apámnak sem, mert ő elvileg nem is tekinthető litunak, mert ő a külvilág szemében a najpa nép császára, tehát a mi szemünkben, lituk szemében a barbárok császára!

—Na jó, legyen akkor így! - mondta Úa. —Megengedem hogy legyen Kör is, de csak akkor, ha most megígéred nekem, hogy kizárólag azokat érdekesíted e rangra, akik nem maradnak el műveltségben tőled, tehát akik valóban alkalmasak Felsőnek való munkakörbe is! Mert emiatt nem akarok vitatkozni veled a jövőben sem!

—Még szép, nem is fogok magammal egyenértékűnek tartani egy bunkót, aki még olvasni sem tud! Ha a barátságomat akarja, hozzon legalább annyi áldozatot, hogy a betűvetést megtanulja!

Miela tehát megkérdezte a társnőit hogy vállalják-e, hogy továbbra is dolgoznak, ami mindössze annyit jelentett három szolgálója esetében, hogy pontosan ugyanazt teszik mint eddig, és habozás nélkül vállalták. És nagyon örültek neki, hogy igen kivételes rangba kerülnek már a holnapi nap során. És már alig várták hogy lássák a régi palotabeliek ábrázatát, amikor majd a mamó elébük tárja az új helyzetet!

—Ó ha tudnád hogy némelyik hogy beszélt velem, csak mert megtudta, hogy hetéra vagyok! - mesélte Mielának Csirtil. De nevetve mesélte.

—Mintha nem lennél szomorú, láthatóan nem vetted a szívedre a megvető szavakat!

—Persze hogy nem, mert ismerem ám én Úát, nem mondta ugyan még nekünk hogy mit tervez, de mérget vehetsz rá hogy el van ám készülve mindenre, és egykettőre ráncbaszedi itt a jónépet holnap! Még dél sem lesz és olyan engedelmesek lesznek, hogy öröm lesz nézni őket! - kacagott a leány.

Aztán még le sem feküdt Miela, amikor Mea jött át a szobájába.

—Azt hallottam, valami újféle csoportot is tervezel ide, aminek kör a jelképe! - szólt köszönés helyett.

—Igen, de honnan hallottad?

—Ó, hát tulajdonképpen Csirtil mondta el nekem, mert tudod ő még korábbról ismert engem valamennyire, amikor még apámnak választottam ki mint születésnapra hetéraajándékot! Kedvelt engem már akkor is, és most megkérdezte hogy nem volna-e kedvem, hogy én is belépjek a ti litu baráti körötökbe! És igazság szerint azt kell mondjam neked Miela, hogy csalódtam

benned, mert tudod hogy mennyire kedvellek, azt hittem te is kedvelsz engem, akkor pedig illett volna hogy elmondd az új ötletedet nekem is, sőt, nekem legislegelőször, mert azt hiszem én voltam a mamót nem számítva a legelső nő, akinek megtetszett a te Litud!

—Igen, de ne haragudj, nem tehettem, mert ez az egész csak most este pattant ki a fejből, nincs még két órája sem! Tehát figyelj csak, arról van szó... - és sorra elmesélt mindent Meának.

—Jó, hát akkor máris úgy tekinthetsz engem is mint litut, mint a Kör tagját, és megkövetelem tőled hogy mint valóban legrégibb barátnőd, engem ne nyaggass holmi vizsgával, mert egyrészt ennyi kivételezés jár nekem, másrészt felesleges is, mert úgyis tudok mindent a lituidról, figyeltem a szavaidra, aztán meg úgyis elolvasom minden művedet, megígérem, minden szabadidőmben azokat olvasom majd amíg végére nem érek a legendáidnak, kivéve amikor kutatom a számok titkait!

—Ó, de te szinte mindig azt kutatod! - nevetett Miela.

—Sose bánd, azért még úgyis gyorsabban olvasok ám, mint ahogy te írsz! És attól sem kell félned hogy nem dolgozom, mert tapasztalhatod hogy Űa nagyonis tiszteletre méltó munkának tekinti a kutatásaimat!

—Jól van Mea, én máris úgy tekintelek mint litut!

—De biztos vagy benne, hogy jogod van valakit a Körbe befogadni?!

—Hogy is ne lenne, hiszen ez az én baráti köröm, tulajdonképpen e kör tagjai alkotják a legigazibb litu népet, s ennek én vagyok a császárnője! Ezt még Űa is elismerte, nem mondott olyasmit hogy ne dönthetnék így, csak azt kötötte ki, hogy akit befogadok, az legyen elég értelmes a Felsőknék fenntartott munkákhoz, de ezzel magam is tökéletesen egyetérték! És épp a te esetedben biztos hogy nem ellenkezne!

S végre elérkezett a másnap! A régi palotai népség izgatottan, kíváncsian találgatta, hogy ugyan mit is talált ki a császár! Vajon mit jelenthet az, hogy ezentúl másként megy a lepedőzés mint eddig?! Hiszen hogyan is mehetne másképp, az igaz hogy Űa egy mamó volt korábban, na de hát még a legrafináltabb hetérák sem pározhatnak másképp mint bárki más, ők sem alakíthatják át a testüket úgy, hogy például ezentúl egy szerelmes csóktól essenek teherbe! A párzás egyszerűen lehetetlen hogy másképp menjen mint eddig, mert még császári parancsra sem helyeződik át a férfiak gyönyörbotja mondjuk a köldökük tájára!

—Képzelem - nevetett az egyik csúnya beszédre kissé hajlamos előkelő nő a barátnői közt amikor e témán csámcsogtak - ezentúl úgy lesz hogy a férfiak levágják az orrukat, s a helyükre növesztik a férfiasságukat! És úgy döfölik majd a nőket, a fejükkel, mert úgy nem olyan fárasztó nekik! Ők lesznek a mesék *boszorkánya* helyett a *baszorkányok*, *vasorrú* bába helyett *faszorrú* bába!

Vagyis látható hogy igazán semmire sem gyanakodtak, mert meg sem fordult a fejükben hogy gyökeresen át lehetne alakítani egy szokásrendszert, s ők kizárólag a - ha szabad így mondani - a párzás *technikai* kérdéseivel kapcsolatban értették azt a kifejezést, hogy „másként lesz”. És abban igazuk volt, hogy ami a dolog fizikai kivitelezését illeti, hát az valóban nem változott, mert nem változhatott!

Igen ám, de amint az első néhány ember megérkezett a díszterre mintegy negyed órával tíz előtt, hogy meghallgassa a császári instrukciókat, óriási megdöbbenés sújtott le rájuk: a téren ugyanis fel volt állítva két kényelmes nyugágy, s az egyikben ott napozott Klavicsanta, a másikon pedig Sosszá!

De nem akárhogy. Hanem anyaszült meztelenül!

És az igaz hogy a najpa nép körében a meztelenség éppenséggel nem volt szokatlan, aránylag gyakran lehetett meztelen nőket látni, de inkább csak a parasztok, s főleg a csöcselék körében. Akiknek nemigen telik ruhára, s ezért a különösen mocskos és ruhakoptató munkákat alkalmasint meztelenül szokták végezni. Az előkelő nők azonban legfeljebb a négy fal közt mutogatták magukat meztelenül, s kizárólag családtagjaik közt, még úgy is ritkán!

De e két nő most nem volt a négy fal közt, és nagyonis sokan voltak ott akik garantáltan nem családtagjaik, tudniillik már jónéhány tucat „litu” fegyveres állt a tér szélén, mind férfiak, ezek

jól láthatták a két lány bájait, de nemcsak nem ugrottak rájuk, hanem még csak nem is verték el őket az erkölcstelenségért, nem is szidalmazták őket, el sem kergették őket...

A nemeskisasszonyok nem hittek a szemüknek. Mi megy itt?!

Persze hogy a katonák nem szóltak egy rossz szót sem Sosszáékra. Hogy is tették volna, amikor már az út során alaposan el lett nekik mondva hogy mi hogy lesz ezentúl, és eszükbe sem jutott hogy tiltakozzanak, mert ha ezt teszik, mehetnek vissza zsiványoknak, valamint ugyebár férfinak könnyebb megszokni a litu erkölcsöket, mert szinte csupa előnnyel jár: lesz egy rakás nő, akivel bármikor pározhatnak! Igaz, ők a tiszték kivételével mind Alsók lesznek, de hát lesznek bőven Alsó nők is... azt meg úgyis tudták már najpa emberként is, hogy a magasabb rangban levők gyakorlatilag bármit megtehetnek. És alaposan eszükbe lett vésve az is, hogy akik most Úa vezetésével Takkába igyekeznek, azok voltaképp mind magasabb rangúak, mint ők!

Mellesleg, most reggel már mindannyian olyan ruhába kellett bújjanak, amire egy vörös háromszög volt hímezve, jelezve Alsó rangjukat. Néhány tisztén virított csak a négyzet, akik már Középsőnek számítottak. S bár a két lányon nem látszott, de földre dobott ruháikon már ott diszelgett a kör.

—Hé, te mit csinálsz itt pucéran, megőrültél?! - lépett oda szinte fenyegetően Sosszához egy Bédil nevű nő. Különbén nem akármilyen volt, mert Miela unokanővére.

—Napozom.

—Így?!

—Ruhán keresztül nem lehet leburnulni.

—De hát mit képzelsz te!

—Azt, hogy meleg van, s kiváló az idő napozni.

—Megparancsolom hogy azonnal tűnj el innen, te szégyentelen állat!

—Nekem te nem parancsolsz.

—Hogy a fenébe ne, hiszen te csak valami hetérafajzat vagy, meg is látszik a viselkedéseden, de ez itt a császári palota, és én...

—Fogd be a szádat mert fogalmad sincs róla hogy kivel beszélsz, én a Kör tagja vagyok, s igaz hogy azt sem tudod hogy az mit jelent, de mindjárt megtudod a császárné szájából, tehát hallgass ha jól akarsz magadnak!

—Mit mondtál nekem, hogy én fogjam be a számat?! - és Bédil fenyegetően emelte fel a kezét.

Sosszá meg sem mozdult, de ekkor odaugrott egy katona, s így szólt:

—Bocsáss meg, de fékezd magad úrnőm, nem szeretném ha kénytelen volnék megölni téged Sosszá úrnő védelme érdekében!

—Micsoda?! Mit jelentsen ez az egész, hát mi megy itt, hát mióta ér többet ez a pucér izé mint én?! - kiáltotta Bédil felháborodva.

—Épp ezt fogja mindjárt elmagyarázni a felséges császárné! - válaszolta a katona.

Bédil mit sem tehetett, nagyon fel volt háborodva, de kíváncsi is volt, no meg itt maradnia kötelező is volt, tehát arrébb ballagott és türelmetlenül, de várakozott. Épp így tett az a több tucat másik ember is, akik odaérkeztek Úát meghallgatni, s ők is ugyanúgy megdöbbentek a pucér napozók láttán. Akik különben szándékosan napoztak épp ott és épp úgy, mert maga Úa mondta nekik hogy helyesnek tartaná ezt, nehogy azt higgyék a szavairól a palotabeliek hogy csak tréfál vagy megőrült, lássák tehát hogy komoly ám a dolog! Sosszá és Klavicsanta nyugodtan beleegyezett, hiszen egykori hetérának nem okoz semmi nehézséget hogy meztelesen mutogassa magát akár mégolysok ember előtt is!

Sokáig várniuk nem kellett, mert hamarosan jött Úa, de jött vele a császár is. Erre mindenki elcsöndesedett. Mert bár az nyílt titok volt hogy a császár annyira jelentéktelen ami a fegyveres erőt illeti, hogy még saját fővárosában, Takkában sem számít komoly hatalmi tényezőnek, hanem az azért kétségtelen volt, hogy legalábbis a palotában mégiscsak korlátlan úrnak nevezhető. Ehhez korábban is megvolt az ereje, s most láthatóan még sokkal többen lettek a fegyveresek, bizonyára ennek a mamó-feleségnek köszönhetően! És senki nem akart megválni a nyelvtől úgy, hogy azt a fejével együtt vágják le!

Elcsöndesedtek tehát a pusmogók, várták hogy szóljon a császár. Legnagyobb meglepetésükre azonban a császár csak ennyit szolt:

—Újra emlékeztetek mindenkit, hogy feleségem szava egyben az én szavam is! - azzal így fordult Úához:

—Mondhatod!

És Úa mondta. Elmondta a Miela által kitalált családi legendáriumot, ha nem is részletesen, de pár szóban, hozzátéve hogy akit érdekelnek a részletek, az olvashat róla a krónikaiban, amit a neves ősök megőriztek. És ne ijedjen meg senki, nem holmi kibetűzhetetlen, megfakult, halovány ákombákomokat kell silabizálniuk, mert gondos ősei újra meg újra lemásolták azt, megmentve így a pusztító időtől! Miela elismeréssel adózott ezt hallva Úa zsenijének, mert erre ő nem gondolt, de íme milyen szépen megmagyarázta Úa, miért olyan frissek az írások!

Úa tehát elmesélte, hogy az ő őse Dzeoripexim, hogy volt annak egy fia aki kalandos utazást tett a tengerentúlra, ahol megismerte a litu népet, hogy annak milyen szokásai vannak, hogy ez a fiú aztán hazatért, habár nagyon jól érezte magát a lituk közt, de hazatért, mert azt a jóslatot kapta, hogy aki apja kardjával rendelkezik, annak utóda lesz majdan Najpá császára! És remélte hogy az ő valamelyik gyermeke lesz az. De hát eltelt sok-sok évszázad s ebből nem lett semmi, mindazonáltal a családnak nem szakadt magva, s íme, most egészen közel került a jóslat beteljesedése, habár kard nélkül, mert ő Úa a császár felesége lett! Továbbá, kötelességének érzi hogy beteljesítse rég meghalt őse kívánságát, hogy Najpából Litut csináljon! Mostantól tehát litu szokások érvényesek a palotában! Igen, épp azok a szokások, amikről az előbb beszélt! De mert tudja hogy nem lehet rögvést Litut csinálni egyik napról a másikra az országból, ezért átmenetileg egy másik rendszert vezet be, ez pedig a következő... - és itt elmondta, mit jelent az, hogy Alsó, Középső és Felső. Elmondta azt is, hogy kik a Felsők, és kiderült hogy korábban Icuí jól gondolta, mert épp azok lettek Felsők, akikre ő maga is tippelt, azt kivéve, hogy Miela nevét Úa nem említette itt meg. Majd így beszélt tovább:

—Mindemellett létrehozunk egy Kör nevű csoportot is, ezek jelvénye a kör lesz. Ez azt jelenti, hogy ők máris igazi lituknak tekintik magukat, minden tekintetben! E társaság tagja jelenleg maga Miela, aztán Sosszá, Klavicsanta és Sisszívaná, valamint Csirtil.

—És én is! - szólalt meg most Mea, némileg udvariatlanul, hiszen a császárné szavába vágott. De Úa nem szídtá le, csak ránézett egy pillanatra, azután Mielára nézett, s így folytatta:

—Azaz igen, Mea is Kör már, és nem Felső! Kör csak az lehet, aki egyrészt Felső már, aztán kéri hogy Kör legyen, mert nem is biztos hogy akarja ezt, ugyanis aki Kör, az vállalja hogy igenis dolgozik! Neki tehát kötelező dolgoznia! Aztán, hogy ki lehet Kör, az elvileg attól is függ, hogy megengedi-e neki azt a császárné, tehát én, én azonban úgy döntöttem, hogy e jogot átruházom Mielára! Ő a Kör kaszt teljhatalmú vezetője, mondhatom tehát hogy az „igazi lituk” császárnője! Bárki bármit tesz a Kör tagjai közül, afölött Miela hivatott ítélni, tőlem akár kínhálállal is büntetheti az illetőt, habár egészen biztos vagyok benne hogy ez csak elméleti lehetőség, mert hisz épp az a lényege a Körnek, hogy tagjai egymás közt lényegében egyenlők, tagjaik közt meleg szeretet uralkodik és nem a parancsolás! Hiszen azért lituk! De aki a Kör tagja lesz, az igenis köteles dolgozni, mert a lituk is mind dolgoznak, és mindig igazat kell mondjanak, egyáltalán, a részleteket meg lehet tudni Mielától, mindent, azt illetően hogy hogyan kell viselkedniük. Egy dolgot emelek csak ki: ők kötelesek egymásért épp úgy megtenni mindent, mint önmagukért!

Ez sok kötöttség, s megkérdézheti valaki, ugyan mi a nyavalyáért akarna valaki Kör lenni, ha egyszer már elérte esetleg azt hogy Felső, és nem kell dolgoznia?! Megmondom! Az a helyzet, hogy mert távlati célunk hogy egész Najpá litu legyen, épp olyan lituk mint a Kör tagjai, tehát a legigazibb lituk, emiatt magától értetődő, hogy az ország legfontosabb vezetőinek csakis olyanokat nevezek ki, akik a Kör tagjai! Csakis és kizárólag akkor kerül egy fontos posztra nem Kör hanem Felső, ha épp nincs a Kör tagjai közt arra alkalmas személy! Hiszen ez logikus, persze hogy bennük bízom meg leginkább! Ingyen élni, munka nélkül lehet, bár igen nehéz, mert jól megnézem hogy ki lesz Felső! De ez azért lehetséges, ha valaki elég okos, vagy ha hőstettet hajt végre. De ha igazi elismerést akar aratni, méltóságot szerezni, felelős beosztásba ke-

rülni – nos, akkor az kell, hogy Kör legyen! Természetesen a Kör tagjai nem kötelesek senkivel sem lepedőzni, hiszen úgylis csak az lehet a Kör tagja, aki egyébként is Felső!

S erre már nem bírta ki megszólalás nélkül egy Zsurda nevű nő, s ezt kérdezte:

—Komolyan azt hiszed felséges császárné, hogy sikerülhet egész Najpát meghódítanod, amikor ez még a legnagyobb dazsanoknak sem sikerült, soha senkinek még, és a te hatalmad nem is mérhető egy dazsanéhoz?! És úgy akarod megtenni e hódítást, hogy hetérákká akarsz mindenkit züllesztetni?!

—Nem hetéraságról van szó! Mondtam már de megismétlem: itt senki nem kap pénzt nemhogy a lepedőzésért, de még a munkájáért sem! Ellenben mindenki szükségleteiről gondoskodik a közösségünk! És épp ezen szokások segítenek majd minket hozzá végső célunkhoz! Különben is, a jövő megtervezése nem a ti dolgotok, az rám tartozik és legfőbb bizalmasaimra! Nos, van még kérdés?

—Hogyne lenne - szólt megint Zsurda - például a legfontosabb, hogy ki milyen kasztba tartozna! Remélem mi császári rokonok mind legalábbis Felsők leszünk!

—Sajnálom, de nem! - ingatta a fejét Űa. —Ti természetesen mind Középsők lesztek, kivéve azokat, akik Alsók! És roppantul egyszerű, hogy melyiktek melyik: aki jól tud írni-olvasni, az Középső, aki nem, az Alsó, de hát ilyen szerencsére kevés van köztetek! És ezen meg se lepődjétek, nem lehet másként, hiszen Felsők nem lehettek mert akkor nem dolgoznátok, márpedig itt a palotában kizárólag hasznos tevékenységet folytató személyek lehetnek! Most az elején még mindenképpen! Nagyon kevés a Felsők száma, hallhattátok hogy milyen kevés, és biztosak lehettek benne, hogy még ezek mindegyike is dolgozik majd, akik pedig a Kör tagjai, azok pláne dolgoznak!

—De hát csak nem képzeled hogy majd én, Miela unokanővére, lepedőzőm mindenféle férfiakkal, házasságon kívül, sőt, házasság nélkül, és egyszerre többekkel is?! - kiáltotta felháborodva Bédil.

—Nem, nem, Bédil, félreérted, egyszerre többel nem kell, az nem kötelező, legfeljebb egymás után! - nyugtatgatta őt Miela.

—Az ugyanaz!

—Nem, az nem ugyanaz!

—De igenis az ugyanaz, hiszen akkor is pontosan ugyanarról lesz szó: páرزom egy nagycsomó férfival! Azaz, pázranék, merthogy ezt jobb feltételes módban mondani, ugyanis erre semmi körülmények közepette nem vagyok hajlandó!

—Nem kötelező! - mondta azonnal Űa. —Senkinek nem kötelező a litu szokásokat követni! Mindenkinek szabad választása van, hogy elmegy vagy itt marad! Ha elmegy a palotából, élhet ahogy akar s ahogy tud, s akkor nem kötelezők rá a litu szokások. Maradni azonban csak akkor maradhat, ha aláveti magát ezen új rendszernek!

—Nincs jogod ilyesmit elrendelni!

—Mit mondtál?! Hogy nincs jogom?! Nekem, a császárnénak?!

—Te nem császárné vagy hanem egy mamó, mindenki tudja, és kizárólag azért akarsz ilyesmit tőlünk, hogy megpróbáld a császári családot lealjasítani, hogy mindenki ugyanúgy hetéra legyen mint te és kedvenckéid, akikkel együtt jöttél tegnap ide a palotába! Mert bánt téged a mi tisztességes életünk, a nemességünk, erkölcsünk, irigyled tőlünk mindezt...

Pár helyről egyetértő mormogás hangzott fel.

—Aha, tehát azzal vádolsz hogy irigylem töletek azt a fenenagy jólétet amiben eddig henyéltek! Épp én, amikor sokszorta gazdagabb vagyok mint ti összesen?!

—Én az erkölcsi értékekről beszéltem!

—Ha olyan jól értesz az erkölcshez, akkor rádöbbenhetnél, hogy én nem erkölcselenséget akarok, hanem más erkölcsöket! És ez így lesz itt a palotában, tudniillik mert aki nem hajlandó erre, az nem marad itt! Most tehát felszólítom mindegyikötöket, hogy azonnal mondja utánam: „Esküszöm hogy a most kihirdetett litu szokásokhoz és törvényekhez életem végéig hű maradok, s igyekszem másokkal is megkedveltetni ezeket”! Gyerünk, esküdjetek!

—Én ugyan soha! - mondta megint Bédil.

—Mondtam már hogy nem muszáj, akkor tehát légy oly kedves és takarodj a palotából, tudod ugye hogy merre a kapu, és soha vissza ne gyere!

—Nem megyek, nekem jogom van itt lenni, mert a császár rokona vagyok!

—Rám ne hivatkozz, megmondtam hogy a feleségemre bízok mindent!

—Hallhattad a császár válaszát! Tűnj el innen!

—Igenis nem megyek, ezt a sértést nem tűrhetem el!

—Nem kell eltűrnöd, ezért mondtam, hogy távozz!

—Nem távozom, mert akkor éhendöglenék! Azt pedig egyszerűen nem vállalom, nem férne össze a méltóságommal!

—Helyes, akkor ne tórd el! De akkor tudod, hogy mi a teendő: válaszd a Szép Utat!

—Nem tehetem, nincs itt a kardom.

Erre Őa odafordult a legközelebbi katonához:

—Add oda neki a rövid kardot!

A katona máris átnyújtotta azt Bédilnek. A nő szinte csodálkozva nézte, mint aki nem érti, miként jutott el idáig.

—Gyerünk, mi lesz már?! - kérdezte Őa.

—Na de hát... ehhez egyszerűen nincs jogod!

—Van. Császárné vagyok. És a császár parancsát is hallottad. De idefigyelj, bár te meglehetősen erős szavakkal sértegettél az imént, én nem akarom a halálokat. Hajlandó vagyok fátylat borítani a múltra, de akkor add vissza a kardot, és esküdj ahogy parancsoltam! Vagy tessék, kelj fel és távozz! De ha egyiket sem akarsz, akkor tényleg csak a Szép Út marad hátra!

A nő mélyet lélegzett.

—Jól van! Tudom a kötelességemet! - és kivonta a kardot, azzal terpeszbe állt. —Halálommal teszek tanúságot arról, hogy te Őa gonosz boszorkány vagy, mert mamó létedre megbűvölted Tengil császárt, megfosztottad a szabad akaratától, Miela pedig, aki ezt az egész lituságot kitalálta, mert tudom hogy régóta irogat erről, ő szintén aljas ármánykodásaid áldozata! Felszólítok mindenkit aki látja a példámat, bátorságomat, hogy vagy támadjon ellened, vagy maga is kövesse a példámat, s őrizze meg becsületét! - azzal lehajolt, lába közé illesztette a kardot, majd egyetlen mozdulattal magábanyomta azt.

Tövig akarta nyomni, de ebből nem lett semmi, mert hát ugye ő is tudta, hogy ez igen fájdalmas művelet lesz, félt, s emiatt kisebb erővel lökhette azt magába, mint kellett volna. A kard csak félig csúszott belé. Így is ömleni kezdett belőle a vér, pillanatok alatt átáztatta alteste minden ruháját, s körülötte a föld is vörös lett, de nem halt meg hamar. Lerogyott a földre, lábai összeszorultak, a kard egészen a térdéig kilógott belőle, mert se magában megforgatni, se kihúzni nem volt ereje, keze a kard helyett a hasát markolta, mintha bele akarna nyúlni hogy kitepje belőle a fájdalmat, és nem állta meg jajszó nélkül, annyira nem, hogy egészen magas hangon sikoltozott. Semmi értelmeset nem kiáltott, csak sikoltott éles fejhangon. És ömlött a könnye. És nem is feküdt nyugodtan a földön, hanem ide-oda fetrengett, miközben még mindig lógott ki belőle a kard, s ettől egészen úgy nézett ki, mint egy hegyes kis pálcikára felszúrt rovar.

—Szörnyű... megadom neki a kegyes halál nyugalma! - mozdult meg Jorikó.

—Megállj! - parancsolta Őa. —Ő maga választotta ezt!

—Szerintem már rég megbánta!

—Lehet. De akkor is ő választotta! És az én anyámnak sem adta meg senki a kegyelemdöfést!

—De anyádat biztos nem Bédil ölte meg!

—Nem ő, még csak nem is az ő családja. De azt akarom hogy lássa minden jelenlévő, milyen szép is az, amit Szép Útnak neveznek! Hiszen maga Bédil szólított fel mindenkit, hogy kövessék a példáját! Hát lássák hogy mi az, amit követniük kéne!

Bédil még mindig ott vonaglott, mert nem ájult el, és nem sietett értejönni a halál, mert kicsit szúrta. Lassan vérzett el. A mamó csak nézte nyugodtan. Most félelmetesen érzéketlennek tűnt. És jónéhány percig nézhették Bédil haláltusáját, amikor végre elájult a lány. De még akkor sem halt meg, tudta mindenki hogy ha szerencséje lesz nem éled fel, nem tér magához, s úgy hal meg, de az is lehet hogy még magához tér, és tovább szenved.

De ekkor megkönnyörült rajta a mamó, s így szólt:

—Jorikó, fejezd le!

Jorikó megtette, és nagy megkönnyebbülést érzett hogy megtehetette. Nem volt ő rossz ember, nem akarta mások szenvedését. Szépen vágott, egyetlen csapásra lemetszette a fejet a nyakról, holott nem is Dzeoripexim kardjával csinálhatta.

—Hát, ennyit Bédilről! Nem akart litu lenni, s nem is lett az! - mondta Úa. —Igaza volt, láthattatok! Helyesen döntött! Inkább hatoljon a pinájába egy éles, hideg, kegyetlen vasdarab, mint a férfiak botja, amit nem véletlenül neveznek gyönyörbotnak, hiszen gyönyört ad! Bédil úgy döntött, a gyönyöradó bot helyett a kint adó vas kell neki! Hát drága gyermekeim, láthattatok hogy megy ez: úgy tűnt nekem, Bédil nagyon élvezhette amikor a kard benne járt, csodás érzés lehetett a karddal meghágnia magát, láttatok ti is hogy csak úgy vonaglott a kéjtől, és sikoltozott a csodás élvezettől! Még a vére is elcseppent, úgy élvezte! Na, hadd lám, ki az még közületek aki követni akarja a példáját?! Kiben támadt ellenállhatatlan vágy a Szép Út szépségeit megtapasztalni?! Mert nem tiltom ám meg senkinek, ott a kard, csak húzza ki Bédilből, és döfje magába!

Senki nem mozdult. Túlfinomult, csak a művészeteknek élő népség élt a császári udvarban, ritkán láthatták a Szép Útra menőket, némelyikük, talán legtöbbjük éppenséggel egyszer sem eleddig, sőt, még beszélni is ritkán beszéltek erről. Most hogy látták, nem igazán tűnt vonzónak a számukra.

Egy darabig senki nem mozdult, és meg sem szólaltak. Majd hirtelen az egyik nő előrelépett: —En elmegyek.

—De akkor azonnal ám! Tudod merre van a kapu! - intett neki Úa.

—Azonnal, máris összecsomagolok, és...

—Semmit nem csomagolsz össze, éveken át ingyenélő voltál, a palota élelmét zabáltad, légy hálás, amiért nem kötelezlek rá, hogy fizess érte! Indíts azonnal a kapuhoz, és nem ám az istálló felé, mert gyalog mehetsz csak el! Ha az istálló felé szaporázod a lépteidet, meghágnak egy lóval! Ő és még valami: Dzsam, szedd le a gyűrűit, nyakláncait, karkötőit! Csak a ruha maradhat rajta, semmi más! Minden a palotáé!

Dzsam gyorsan engedelmeskedett. Senkije-semmije nem volt a nő, nem is ismerte, nem érzett iránta szánalmat.

A nő sírva fakadt, de nem mert ellenkezni, és elvánszorgott a kapu felé. Megindult a nyomában egy másik nő is, és dühösen, kihívóan a földre hajította az ékszereit.

—Nesze itt van, pukkadj meg, zabáld meg, meglátszik hogy csak egy kapzsi mamó vagy te dög!

—Hohó, csak elmenetelről volt szó, nem ám sértegetésről! - kiáltotta azonnal a mamó. —Dzsam, azonnal szedd le róla az összes ruhát is, bugyit is, mindent, és lökd ki pucéran a kapu elé, menjen úgy haza! Ha már azt mondta hogy kapzsi vagyok, tudja meg, hogy milyen az igazi kapzsiság! És ha egy szó ellenkezést hallok, akkor még a jobb karodat is elveszem, levágatom és mehetsz úgy haza! Vagy összevarratom a lyukadat hogy ne kelljen félned a becsületed elvesztésétől!

—Kegyelem! Ne alázz meg ennyire! - sikoltotta a nő.

—Kegyelem csak annak jár, aki vita nélkül engedelmeskedik nekem. Igenis megalázlak, mert te is éppen pontosan megalázni akartál a szidalmaiddal! Tedd csak Dzsam amit mondtam!

—Inkább a Szép Út!

—Jó, helyes! De hogy az könnyebben sikerüljön neked, szedd csak le róla a ruhát Dzsam, azután ott a kard Bédil lába közt, mehetsz a Szép Útra!

Hamar lekerült a ruha a nőről, az meg csak állt előttük, és nézte Bédil véres tetemét, nézte a kardot...

Azután eleredtek a könnyei, és futva indult el a kapu felé. Senki nem tartóztatta.

—Na, van még valaki?! - kérdezte Úa.

Még két nő vágott neki az ismeretlennek, lerakták az ékszereiket, de egy szót sem szóltak hogy a ruhájuk megmaradjon, s igyekeztek felvetett fejjel, méltósággal távozni. Úa feltételezte, hogy élnek valamilyen rokonaik ezeknek a nőknek a palotán kívül, azokhoz tartanak.

—Én szeretnék a Kör tagjai közé tartozni! - szólalt meg hirtelen egy fiatal lány. Miela tudta is hogy kicsoda: Miridáj a neve, harmadunokatestvére.

—Most nem lehet! - intett a fejével tagadóan Űa. —Hogy is lehetne, hiszen azoknak dolgozni is kell, te meg még azt biztos soha életedben nem tetted meg! Előbb bizonyíts mint Középső, ha elég szorgalmas és okos vagy, akkor lehetsz Felső, aztán majd meglátjuk! És örülj neki, hogy nem Alsónak tettelek meg!

—De én ismerem a betűket!

—Azért leszel Középső! És elég legyen a szóból! Tudom ám hogy mire megy ki a játék: azért akarsz Kör lenni, hogy ne kelljen lepedőznöd! De hát ez nem fog összejönni nektek, kedveskéim! Az a baj, látom már, hogy nem vagytok képesek elfeledkezni a régi gondolkozási szokásokról, nem tudjátok megérteni, hogy ez itt miköztünk a továbbiakban nem számít majd erkölcselenségnek! Sőt, mert kötelező lesz, emiatt épp az lesz az erkölcselen, ha valaki nem teszi meg, mert az nem hajtja végre a kötelességét, márpedig minden régi najpa szokás szerint is a kötelességmulasztás súlyos véték! De jól tudom, leginkább csak az aggaszt benneteket, hogy féltitek a szüzességeteket! Hát ne féltsetek, nem ér az semmit, higgyétek el! Na és akkor most szeretném már hallani végre azt az esküt! Mondjátok hogy megtesztek mindent amit parancsolok, és követitek életetek árán is a litu szokásokat!

Utánamondták, bár jól láthatóan nem sok kedvvel, fanyalogva, és Űa jól tudta, szinte mindegyikük azon töri a fejét, miként is mászhatna ki ebből a kelepcéből. Hova menjen, miből éljen meg ha innen elmegy, vagy, ha marad, miként is maradhatna hű ahhoz, amit egész mostanáig erénynek és erkölcsnek tartott.

—Na jó, hát akkor mert megesküdtetek már, akkor ezennel üdvözöllek benneteket Lituban! Akkor most lépjen közületek jobbra az aki nem tud írni-olvasni, ők lesznek az Alsók, aki tud olvasni, az maradjon a helyén, ők lesznek a Középsők! De jól ügyeljenek rá a Középsők, hogy még ma le lesznek vizsgáztatva hogy valóban tudják-e ezt a tudományt, s ha bebizonyosodik hogy csaltak, akkor az ilyen nőnek összevarratom a száját, hogy többé ne csússzék ki hazugság rajta, azután kilököm pucéran a palotából! Ha férfi, akkor ugyanez lesz a sorsa, de előbb a gyönyörbotját is levágatom! Tehát ne csaljatok gyermekeim, ne okozzunk gondot egymásnak!

Két csoportra váltak az emberek. Az Alsók létszáma igen kicsi lett, de ez Űát nem zavarta, mert tudta hogy majd megsaporodnak azok a parasztok és a csöcselék köréből bőségesen, nem is sokára.

—Hát jól van akkor! Szóval ti már felesküdtetek litunak! Na de úgy látom rajtatok, hogy ez nemigen tetszik nektek! Másként fogalmazva: nem látom a lelkesedés lángját lobogni orcátokon! De az imént már rávilágítottam arra, hogy csak az az átkozott szüzesség akadályoz benneteket a litu szokások szorgalmas követésében! Na már most, alapelvem hogy a közösségért végzett munka úgy hatékony, ha megszüntetjük az akadályozó tényezőket! Ezennel tehát megszüntetjük a szüzességet! Szóval, legyetek olyan végtelenül kedvesek, vetközzetek azonnal pucérra, és...

—Micsoda?! - sikoltott fel az egyik nő. —Meg akarsz erőszakoltatni bennünket?!

—Nem lesz erőszak, mert nem lehet erőszakról beszélni ott, ahol az aktus a közreműködő felek önkéntes beleegyezésével történik! Márpedig elvárom hogy beleegyezz, hiszen ezt én, a császárné parancsolom neked! Azaz, én neked nem is parancsolok semmit, mindössze úgy rendelkezem, hogy minden hónap mai napját, tehát tizenkettedikét minden nő közös névnapjául nevezem ki! A mai napra érvényes az összes betű! A mai napon minden nő köteles ki-elégíteni az érdeklődő férfiak vágyait, akik a saját kasztjába valók, természetesen a felsőbb kaszt beli férfiak vágyait is! Hiszen azokét egyébként is köteles! Vagyis nem kell megijedni, nem fog történni semmi törvénytelen, a Középső nőkkel most egyetlen olyan férfi sem fog lepedőzni aki maga szintén nem Középső legalább, vagyis nem fognak hozzá közeledni az Alsók! Az Alsó nők esete természetesen egészen más! Tehát hadd lássam mennyire gondoltátok komolyan azt az előbbi esküt, vetközzetek pucérra, terítsétek le a ruhákat a földre, feküdjetek rá, lábakat széttárni, aztán máris mehetnek hozzátok a férfiak, az Alsó férfiak természetesen szigorúan csak az Alsó nőkhöz, mert meg ne sértsük a törvényeket!

—De hát mit képzelsz te, itt mindenki előtt... - hebegte az egyik nő.

—Azt képzelem, hogy mint mondtam, az efféle dolgok hogy lepedőzés, meztelenség, ilyesmi, ez Lituban nem szégyen, tehát semmi akadálya, hogy itt mindenki szeme előtt bizonyítsátok be, hogy komolyan gondoltátok hogy lituk vagytok!

—Nem tehetem meg! - mondta Zsurda. —Ugyanis ez az egész merő képtelenség, mert nincs férjem, s akkor hogy is nevelem fel a gyereket, ha szülők egyet?! Vagy többet?!

—Nem figyeltél a szavaimra, hiszen itt senkinek nem lesz pénze közöttetek, tehát mindent a közösségtől kaptok, a gyereket is a közösség neveli fel, nem is lehet másképp, mert nem lehet majd tudni ki az apa! Mindent megkapsz te is és más nő is a gyerekneveléshez! Ne aggódj emiatt, tudod, én valóban mamó voltam, értek ám az ilyesmihez, hogy szervezés, a gyerekneveléshez is, mert megtörténik a szülés néha még a hetérák közt is!

—Egyszerűen nem hiszem el, hogy valóban ezt akarod! És nem is lesz olyan férfi, aki lesz olyan mocsok állat, hogy meghágjon minket itt mindenki előtt!

—Naná hogy lesz! - bólintott erre Űa vidáman mosolyogva. —Nem is egy ilyen lesz, biztosíthatlak róla, mert nem ismered te a férfiakat kicsikém! Tudd meg amit még nem sokan tudnak rólam: még egészen picike leányként engem is megerőszkoltak igen sokan, holott valóban nagyon csöpp kis leány voltam még akkor! Egymás előtt csinálták, egymás szeme láttára, úgy ám! Hogy is ne lenne hát most ilyen férfi, amikor én most ki is jelentem hogy nem tartom ezért az ezt végzőt rossznak, csak litunak, s különben is én magam a császárné parancsolom meg néhánynak, hogy legyen segítségére új országomnak, és segítsen bebizonyítani, hogy ti valóban eléggé lituk vagytok! Tehát vetközz, és jobb ha nem ellenkezel!

S Űa szavainak bizonyosságaképp hirtelen megszólalt az egyik katona. Ez a férfi nem volt soha zsvány, korábban a császár ötven katonája közt volt, most már természetesen ő maga is litu ruhában járt. Ruháján háromszög jelezte, hogy ő csak Alsó.

—Bocsáss meg felséges császárné hogy zavarlak, de szeretnék azért esdekelní, hogy ha lehet megparancsold nekem is, hogy szolgálatodra legyek ebben az ügyben!

—Megengedem hogy részt vegyél magad is ebben a fontos feladatban! - bólintott előkelően Űa.

—De miért szeretnéd ezt? - kérdezte kíváncsian.

—Mert ott van az Alsó nők között Lujba kisasszony is, aki már régóta tetszik nekem, de ő sosem akart velem szóbaállni!

—Nem! - sikoltotta Lujba. —Én inkább megyek innen! - és elindult a kapu felé.

—Nono! - szólt Űa. —Most már nem lehet elmenni, ti ugyanis már felesküdtetek litunak, most már tehát aki elmenne, az esküszegő lesz! Most már nincs más választás, csak az hogy vetköztök, vagy a Szép Űt!

A nők habozva néztek egymásra, majd Lujba hirtelen gyűlölködve mutatott Meára:

—De bezzeg vannak kivételezettek, mert ő még úgy tudom szűz, és az is marad, neki nem muszáj, ugye?! Ő most nem kell hogy széttegye a lábát, mi?!

—Neked sem lenne kötelező, ha olyan okos lennél mint ő! - válaszolta ridegen Űa.

—Különben pedig egyáltalán nem biztos hogy szűz maradok! - szólt maga Mea is. —Férjhez menni korábban nem akartam, hogy nyugodtan élhessek a tudományoknak, de mert most már nem kell férjhez mennem, nyugodtan tehetem amit akarok, nos, lehet ám hogy kipróbálom milyen a lepedőzés! Nem mintha nagyon izgatna a dolog, de miért is maradjon az életnek bármely területe is felfedezetlen előttem! Nem mondom hogy okvetlenül ma vagy holnap teszem meg, de valamikor bizonyára, aztán hogy csinálom-e majd gyakran, az attól függ, hogy mennyire tetszik meg!

—És ha gyereked lesz?!

—Majd rábízom Űa anyácskára, intézkedjen belátása szerint! Úgy vélem rábízza majd valakire a nevelését. Nem tartom lehetetlennek, hogy afféle gyerekfarmokat alakítson ki, ahol néhány képzett nő, akiknek kimondottan ez a munkájuk, és szeretik is a gyerekeket, nevel egyszerre akár néhány tucat gyereket is, s akkor elférne azok közt az én gyereke is, ami különben nem is biztos még hogy lesz!

—Mea, zseniális ötletet adtál! - ragyogott fel Űa mamó arca. —Ezt fogjuk csinálni! S mert a leendő új nemzedék nevelése elsőrendű fontosságú, ezért az ezeket nevelő nők, akik ott óvják-védik a kicsiket... igen, nem is rossz ötlet, *óvónő* lesz a nevük... igen, tehát ezek Felsőnek mi-

nősülnek majd mind! Elvégre fontos, hogy a gyerekek jó lituk legyenek, a nevelőnek tehát meg kell adni a megfelelő megtiszteltetést!

S erre megszólalt egy másik nő, Miridáj. Ő volt Miela harmadunokatestvére, ő szeretett volna Kör lenni.

—Jó, hát akkor most mindjárt elválík sokminden! Én valóban komolyan hajlandó vagyok litu lenni, de akkor ha én megesküdtem, akkor elvárom hogy te is esküdj meg Úa, hogy vállalod igaz szíveddel mindazt amit mondtál! Itt mindenki előtt vállald tehát mindazt, ami a Nemesi Illemkódex szerint a hűbérúr kötelessége! Mert úgy látom azt akarod hogy minden szempontból rendeljük alá magunkat az akaratodnak, még erkölcsünket, becsületünket, szüzességünket is, hát jó, rendben, de akkor igenis esküdj meg, hogy valóban úgy lesz részedről is mint ahogy mondtad hogy a lituknál van az ottani császárnővel, hogy mindent megtesz a népéért!

—Esküszöm! - szólt ünnepélyesen Úa.

—És tehát akkor valóban lesz ez a gyermekkert a kicsiknek?!

—Igen, lesz! Feltett szándékom! Mea igazi zseni volt hogy ezt kitalálta, lám, nemcsak a számokhoz ért ő!

—Én korábban azt mondtam hogy szeretnék Kör lenni. Belátom hogy ez nem lehetséges rögtön, de szeretnék Felső lenni, és szívesen elvállalnám a gyermekekre vigyázás munkáját, szívesen lennék, ahogy te mondtad, *óvónő*!

—Nem lehet, hiszen tudom hogy csak amiatt mondod, mert azt hiszed hogy akkor megmenekülsz a lepedőzés elől!

—Bebizonyítom, hogy ez nem így van! - mondta Miridáj, azzal ledobálta minden ruháját, majd úgy meztelenül odalépett az egyik négyszöget viselő, tehát Középső katonatiszthez, s így szólt hozzá:

—Már régen tetszettél, tudd meg, de hát akkor még illetlenség lett volna. Most már nem az! Lepedőzz velem! - azzal lefeküdt a homokba elé.

A katona zavartan nézett körbe. Természetesen mindenki őket nézte. Kíváncsian, megbotráncozva, hitetlenkedve, kéjsóváran... és úgy tűnt, a katona bizony szinte jobban pirul, mint Miridáj maga!

—Na mi lesz már?! - kérdezte a nő a földön fekve.

Erre megszólalt hirtelen az egyik férfi a palotabeliek közül. Ő is a Középsők csoportjában volt.

—Na jó, hát úgy látom hogy itt már úgyis ez lesz, akkor viszont én is lehetek Miridájjal, tehát kezdem máris! Engedj fiam engem előbb ha neked nem megy! - tolta arrébb a katonát.

Csak hogy az már nem hagyta ezt!

—Hogysisne! Nekem szólt előbb, enyém az elsőség, azistenit! - azzal máris a gatyájához nyúlt hogy levegye. És mert sokkal erősebb volt mint a nemesúr, az nem mert ellenkezni.

—Gyerünk, hadd látom a többieket is! - vezényelt a mamó. —Gyerünk fiúk, segítsetek a lányoknak, hadd menjen gyorsabban nekik a vetkőzés!

S erre hirtelen elszabadult a pokol, egy egész csomó katona indult meg a nők felé, de némely nemes is megragadta a jó alkalmat s a közelben álló nőt, s ha a nő ellenállt, nem átalotta leszaggatni róla a ruhát. Pillanatokon belül kitört a nagy orgia.

S bizony a férfiakból jóval több volt mint nőkből, mert a katonák sokan voltak! Ez a tumultuózus jelenet eltartott jó egy órán át. Verekedés viszont nem történt, nagy udvariasan inkább sorbaálltak a nők előtt a férfiak. Az hogy sokan nézik őket, csak eleinte zavarta őket, később nem, sőt, még eleinte sem mindegyiküket.

Úa mamó különben megértő volt a nőkkel szemben: ugyanis szólt vagy tíz perc után, hogy amelyik nőnek vérzik a lába köze, eképp bizonyítván be hogy szűz volt, annak nem kell ma több férfival lennie, tekintettel rá ugyanis hogy a szüzek első lepedőzése fájdalmas szokott lenni. És neki csak az volt a célja hogy többé ne legyenek szüzek, nem az, hogy megkínozza őket.

Amikor aztán vége lett ennek, a mamó csak ennyit mondott.

—Na, hát akkor most már mi sem akadályozhatja hogy kiváló lituk legyetek! Miridáj, téged ki-nevezlek Felsővé, amennyiben vállalod még most is hogy óvónő leszel. De nem azért nevezlek

ki mert más nem lehetne óvónő, hanem mert bátor voltál, s elsőként bizonyítottad lituságodat! Akkor tehát most mindenki elmehet, de öltse magára a megfelelő jelvényű ruhát, akinek nincs netán jelvénye, az csináljon, de ügyeljen rá, hogy halálos bűn a magasabb kaszt jelvényét kitűzni! És a nők vessék az eszükbe, hogy ha el is mennek most, de ma egészen éjfélig még névnapjuk van! - azzal a mamó megfordult és elballagott.

Később kiderült, hogy az est leszálltaig nyolc nő is elhagyta a palotát, és nem tértek vissza. Ez azonban nem zavarta Úát, mert ez még mindig a teljes létszámnak csak alig tizedét tette ki. A többség tehát behódolt neki!

—Nagyon helyes! - hümmögött elégedetten. —Most már semmi esetre sem vethetik meg a hetéralánykáimat vagy engem magamat, csak mert már nem vagyunk szüzek! Sőt, annyi sok szempár előtt mint ők, még soha egy hetérám sem csinálta! Aztán meg úgyis megkedvelik majd a mókát, mert nem rossz ám a lepedőzés...

Ám úgy tűnt egyelőre, mégse Bédil az egyetlen, aki a Szép Utat választja inkább, hogysem feladja régi erkölcsi elveit. Amint ugyanis végetért a nagy össznépi orgia, és szétoszlott a tömeg, Mea úgy látta hogy édesanyja igencsak elgondolkodott arccal járkál a palota részükre kiutalt lakosztályában!

—Mi bánt anyám? - kérdezte a lány.

—Csak az, hogy már-már azt hittem rendeződik a sorsom ami a válás utáni életemet illeti, de most úgy látom, mégiscsak kénytelen leszek a Szép Útra lépni!

—Ugyan miért?!

—Hát amiatt, ami most történt!

—De hiszen te nem is voltál a többi nő közt, akik lepedőztek a férfiakkal...

—No igen, persze hogy nem amikor én nem is tartoztam a palota korábbi népessége közé! Emiatt nem álltam velük egy csoportban, hanem melletted! S így, bár én is nagy kedvesen Középsőnek lettem minősítve, de még nem volt rajtam a négyzet, és a férfiak sem törődtek velem, eszükbe sem jutott hogy velem is lehetne, én pedig bolond lettem volna szólni nekik, több eszem volt annál! Tehát megúsztam. De most fel kéne vennem azt a négyzetes ruhát, és hallhattad Úát: nekem is névnapom van ma! Na és hát az a helyzet kedves leányom, hogy én azt még csak eltűröm hogy a te szolgád legyek, saját lányomé, eltűröm hogy dolgoznom kelljen, mert a munka bár unalmas, de könnyű, mindez rendben van, de azt már nem tűröm el, hogy hetérának nézzenek, és egy rakás mindenféle férfi alantas vágyait köteles legyek rendszeresen kielégíteni! Igaza volt Bédilnek, és igenis követem a példáját!

—Annyira tetszett a látvány?!

—Annyira tetszik az önbecsülésed! Amit meg akarok őrizni!

—Nem félsz a fájdalomtól?!

—De igen, de annyira nem, hogy meg ne tegyem! És nekem hamarabb végem lesz, mert majd jó nagyot szúrok, aztán meg remélem megteszed nekem azt a szívességet hogy miután magamba szúrtam a kardot, levágod a fejemet! Különbem meg lehet hogy nem is teszek ilyesmit, amint látom Úa úgysem becsüli semmire sem a Szép Utat, nem értékelné bátorságomat, sőt, attól tartok hogy te sem – tehát egyszerűbben is véget vethetek az életemnek, felmászom a legmagasabb toronyba, és kiugrom onnét! Úgyhogy ne is számíts már a további segítségemre, keress mást aki számol neked, s búcsúzzunk el egymástól!

—Máris meg akarod tenni?!

—Majdnem. Előbb még valóban kipróbálom a kéjfiút!

—Milyen kéjfiút?

—Hát nem emlékszel rá? Már régebben is mondtam, hogy úgy érzem, jár még valami nekem az életben! Miután úgyis mindegy már nekem minden, kipróbálom hogy milyen a lepedőzés olyasvalakivel, aki igazán a mestere a gyönyörnek! A férfiakat úgyis mindig irigyeltem, mert hetérákkal élvezkedhetnek. És Úának van egy ilyen fiúja, úgy hívják hogy Széj, velünk jött ő is ide, mint afféle különleges hetéra, férfihetéra, és hát azt hiszem halálom előtt kipróbálom! Egyáltalán nem ítélsz el emiatt, mert itt úgyis kötelezővé tettétek törvényileg az erkölcszte-

lenséget, sőt, te magad jelentetted ki mindenki füle hallatára, hogy magad sem vagy biztos benne hogy megmaradsz szűznek, holott nincs is férjed és nem is akarsz férjet!

—Rosszul mondd, nem igaz hogy nem vagyok biztos benne hogy megmaradok szűznek, ugyanis egészen biztos vagyok benne hogy nem maradok meg annak, mindössze azt nem tudom még hogy melyik pillanatban válok meg a szüzességemtől! Egyelőre még nem, mert sok kutatni valóm van amik jobban érdekelnek, majd valószínűleg az lesz hogy amikor egy időre kiszikkad az eszem, s nem lesz több jó ötletem, akkor mintegy pihenésként, felüdülésképpen megismerkedem az élet ezen területével. Egyelőre biztos nem, mert hiába dolgozna rajtam egy férfi, úgyis állandóan a logaritmusok kavarognának a szemem előtt, mert most azok érdekelnek. De majd valamikor biztos másként lesz!

—Jó, hát azt már én nem várom meg, tehát akkor máris megyek, és...

—De anyám, nem értelek! Hát nem mindegy az neked, hogy most a kéjfiúval élvezkedel egy jót, vagy időnként másokkal is?!

—Nem. Ez ugyanis az én saját döntésem, nem mások kényszerítik rám az akaratomat, továbbá én magam választom ki a lepedőpartneremet is! Csak az zavar kissé, mi lesz ha azt mondja magáról hogy már nem kéjfiú, és nem akar velem lepedőzni, elvégre én nem vagyok olyan fiatal már mint a hetéralánykák! Olyan megalázó lenne a visszautasítás! Pedig fizetni nem is tudok neki semmit ezért!

—De anyám, hát mondd, semmit nem figyeltél?! Új törvényünk szerint a férfiak kötelesek kielégíteni a nők vágyait! Te Középső vagy! A kéjfiú ha Alsó vagy maga is Középső, akkor köteles hogy tegye amit kérsz tőle, tudniillik ha nem teszi meg, azzal azt kockáztatja, hogy bepanaszolod őt Úánál, és azt hiszem akkor megnézheti magát! Könnyen kinézem a mamóból, hogy akkor soha többé senki vágyait nem lesz képes kielégíteni a fiú, mert megfosztják a gyönyörbotjától!

—Na, végre valami jó hír, legalább ez az előnye megvan ennek az erkölcstelenségnek amit rászabadítottatok a palotára! - azzal Plikka elfordult Meától, és elment hogy megkeresse a kéjfiút.

Mea szomorúan nézett utána. Sajnálta anyját, de egyszerűen semmit nem tehetett érte. Ez Plikka döntése. Nem tudja megakadályozni.

Anyja jó hat óra múlva érkezett vissza, méghezá nem egyedül, hanem Széjjel együtt. És igen boldognak látszott, mosolygott hogy kilátszott minden foga. S meg sem várva hogy leánya kérdezze őt, azonnal leült, maga mellé ültette Széjt is, megsimogatta a fejét, s ezt mondta Meának:

—Készülj fel, azért hoztam magammal, mert azonnal vele kell háljál! Remek fiú!

—Tessék?!

—Azt szeretném ha te is kipróbálnád! Soha életemben még olyan jó nem volt nekem, mint vele! Tudd meg hogy annyira jó volt, hogy úgy döntöttem, inkább mégsem lépek a Szép Útra! Ha ugyanis azt megtenném, többé nem érezhetném azt, amit eddig!

—De hát nem értelek, mi volt olyan különleges?! Hiszen apámmal is lepedőztél nemegyszer!

—No igen, de hát mi volt az! Szétraktam a lábamat, belémdugta, lökött kettőt és már vége is! De Széj... ó, Széj igazán más! Ha te azt tudnád hogy mi mindent művelt velem! Azt hiszem beleadta minden mesterségbeli tudását!

—Naná, persze hogy megtettem minden tőlem telhetőt, a szakmai büszkeség kötelezett rá, hiszen Plikka úrnő maga mondta hogy nem egyszerű lepedőzést akar, hanem azért jött hogy megismerjen minden rafinériát! - válaszolta maga Széj is. —És úgyis nagy megtiszteltetésnek éreztem, hogy a kedvére tehettem.

—Mesélj csak el neki mindent Széj, mondd el hogy miként volt ez, én most túl belefáradtam a sok gyönyörbe! - biztatta őt Plikka.

—Hát ugye, érteni kell hozzá! Az urak többnyire egyszerűen nem törődnek a feleségeikkel. Úgy van az náluk, ahogy azt az úrnő mesélte most! De a nőnek több idő kell ahhoz, hogy belelendüljön az élvezetekbe. Tehát előbb simogatni kell, csiklandozni, de nem a lába közt kezdeni a csiklandozást, hanem a hátán, lábán, hasán, mellein...

—Engem még sosem csiklandozott senki! - szólt közbe Plikka.

—Szóval - folytatta Széj - kényeztetni kell a nőt! Aztán amikor meguntam ezt, bár a legtöbb nő ezt nemigen unja meg szinte soha, legfeljebb sok óra után, szóval később rá lehet térni már a lába közére is, de ott sem a farkunkkal, hanem előbb óvatosan széthúzzuk, aztán csiklandozzuk a szőrszálakat alig odaérve, később megfésüljük azt a bozontot ott, aztán meg lehet azt is ezután, hogy megcsókoljuk...

—Ott lenn?! - kérdezte döbbenetesen Mea.

—Miért is ne, nyugodtan megcsókolható az ha elég tiszta! És a hetérák úgyis csókolgatják a férfiak bájdorongját, akkor miért is ne lehetne ez fordítva is! Tehát meg lehet csókolni, aztán nemcsak csókolni, de bedugni a nyelvünket oda, ott birizgálni az érzékeny részeket, s főleg azt a kis pöcköt ott a lyuk fölött aminek csikló a neve! Lehet azt aztán szívni is, szopogatni...

—Remek érzés, el is ájultam egyszer a kéjtől! - bizonykodott Plikka.

—Na, aztán van az úgy néha hogy a férfi himbesszője nem elég vastag vagy hosszú! - magyarázta Széj. —Ez ugyan nem igaz rám, mert én elég alaposan fel vagyok szerelve ilyen téren, és anyád is meg volt elégedve velem, miután sokáig nyaltam-faltam őt ott, azután bedugtam neki, és jól érezte magát, különösen mert ekkorra már jó nyálás volt neki odalent, s könnyen becsúszott, holott sokszor szárazon akarják azt bedugni a férfiak, s ez olyankor fájhat a nőnek, na de most nem így volt ez! Aztán amikor kihúztam és anyád már azt hitte hogy kész, hogy ennyi, hát akkor jött neki a meglepetés, mert bedugtam oda a kezemet is! Jó mélyre méghozzá, sok ujjamat, s így elértem a méhét, azt nyomkodtam neki, és ettől aztán még jobban érezte magát mint a gyönyörpálcámtól, sikoltozott, olyan jól érezte magát... de csiklandoztam a fenéke lyukát is, meg aztán egyesültem vele nemcsak úgy hogy ő volt alul, de úgy is hogy hátulról, meg ő volt felül, meg mindenféle módon! Tehát a lényeg a változatosság, s hogy ne csak a magunk örömét keressük mi férfiak, hanem a nővel is törődjünk!

—Azonnal ki kell próbálnod, leányom! - biztatta őt Plikka.

—De anyám, most már nem tartod szégyennek az ilyesmit?!

—Nem! Teljesen megváltozott a véleményem! Eddig egyszerűen hülye voltam, nem ismertem az életet! Annak a nőnek volt igaza, annak a Miridáj nevűnek, aki le mert vetközni ott mindenki előtt! Természetesen neki nem lehetett az olyan jó, mint nekem övele - és megsimogatta e szavaknál Széj lába közét - de annyiból igaza volt, hogy nem szégyenlősködött! Az élet ugyanis arról szól, hogy ami jó, azt el kell venni magunknak, mert miért is maradjon meg másnak?! Ő Felső akart lenni, s ezért levetkőzött elsőként. Ebben semmi rossz nincs!

—Tehát vállalod ezentúl, hogy a névnapjaidon más férfiakkal...

—Azt is - vágott közbe anyja - s hogy a nem névnapjaimon is a Felsővel! Nem számít! Az igaz hogy azok nem lesznek olyan szakértők ebben mint Széj, de ez kell hozzá hogy életben maradjak, és élvezhessem a hozzáértő férfiakat is! Különben is: azt mondom majd a férfiaknak, hogy jó, én lepedőzőm velük, mert ez kötelességem, rendben van, de akkor tessék azt úgy csinálni hogy én is élvezzem, csikizzanak és nyaljanak sokáig előbb, és akkor már nem bánom! Végte-reis azt maga Űa is emlegette hogy nekünk nőknek is vannak jogaink! Csak azt mondta hogy engednünk kell a lepedőzést, de azt már nem mondta, hogy nem szabhatjuk meg a módszert, a lepedőzés hogyanját!

—Nagyon örülök a döntésednek, anyám!

—Akkor gyerünk, vetközz, mert ennél jobb férfit úgysem találsz mint akit én hoztam neked!

—Itt előtted?

—Miért is ne, látni akarom miként élvez a leányom, elvégre büszke vagyok, hogy ezt a fiút én találtam neked!

—Nos, ez némi gondba ütközik, ugyanis most sok a kutatni valóm, és semmi esetre sem akarok megkockáztatni egy teherbe esést! A terhesség akadályozna a kutatásaimban! Tehát azt mondom hogy rendben van, szívesen engedem hogy kényeztessen engem is Széj, de csak akkor ha ez valóban csak az én örömömre lesz, mert azt az egyet nem teszi meg, hogy belédugja a gyönyörbotját! Ugyanis abból lehetne gyerek! Mást csinálhat velem, nem bánom, sőt, valóban kíváncsi vagyok rá. De azt az egyet ne!

—Nagyon helyes - mondta erre anyja - akkor majd ha Széj már úgy felizgult rajtad hogy nagyon szívesen bedugná, nos, akkor dugja inkább belém! Tehát rajta!

S erre Mea vetkőzni kezdett.

* * *

Bár azt szokták mondani hogy a császári palota Takkában van, valójában nem ott volt, hanem attól mintegy három kilométerre állt. Szép, széles, jól karbantartott út kötötte össze a fővárossal. És bár magas fal kerítette körbe a palotakertet, de azon túl tulajdonképpen semmi nem volt csak a vad Természet. Bizonyára amiatt építették a palotát ilyen elkülönülve Tengil császár dicső ősei, hogy ne zavarja őket a pórnép nyüzsgése a palota körül, meg hogy rögvest a palota közelében már jók legyenek a körülmények a vadászathoz.

Nos, Úa úgy vélte, ez most neki nagyon megfelel! Mindenekelőtt futárt menesztett a Dzeoripe-xim-karddal büszkélkedő dazsanokhoz (Vaszasi kivételével) hogy jöjjenek hozzá, látogassák meg a császárt. Biztos volt benne hogy eljönnek, egy császári meghívás visszautasítása súlyos modortalanság, amit azok nem vállalnak, mert nem is veszthetnek semmit a látogatásukkal. De hát míg ideérnek, az időbe telik, s addig van más dolga is!

Mégpedig az, hogy legelőször is megalapozza a későbbi hódítások anyagi feltételeit. Mert hódításhoz hadsereg kell. Najpá nagy, tehát nagy hadsereg kell. Nagy hadsereghez nagy pénz kell. Azaz, nem okvetlenül pénz, de minden olyasmi, amit manapság pénzért lehet venni: fegyver, s még inkább élelem!

Márpedig az igaz hogy az élelem és a fegyver egymástól nagyon eltérő dolgok, de egy ponton közösek: mindegyiket emberek állítják elő!

Tehát emberek kellenek. S így a mamó nekikezdett az „embertoborzásnak”. Ő maga maradt ugyan a palotában, mert úgy vélte akadnak még ott teendői, például hogy elkészíttesse a névnapok naptárát s azt kiakassza egy jól látható helyre, meg hogy megszervezzék minden palotabeli munkát. Hanem elküldött embervadászatra egy olyan személyt, akinek lojalitásában szikrányit sem kételkedett, akinek a leginkább szíve-vágya volt Litu megvalósulása: kiküldte Mielát. Természetesen megfelelő katonai segéderővel, voltak a katonák kétszázan. Ezek vezetője Dzsam volt.

Takkát egyelőre békénhagyta Miela, mert ott többnyire gazdag emberek laknak. No nem olyan gazdagok mint ők, de gazdag mesteremberek, gazdag kereskedők, s néhány mamó, mert Takkában is volt ugyan hetéraháza Úának, amit persze nem ő vezetett, de rajta kívül is akadtak még itt mamók. Különben a takkai hetéraházat hagyta a mamó tovább üzemelni, mert az jó pénzt jövedelmez neki, s a pénzre egy darabig még szüksége lehet.

Miela tehát inkább a legszegényebbekhez ment el, a Takkától néhány kilométerre található nyomorult csöcselékfalvakba.

Az emberek gyanakodva méregették ezt az erős társaságot. Katonáktól nem sok jót vártak. De Mieláék váratlanul érkeztek, nem bújhattak el.

Most Miela mindenkit kiharancsolt a „lakólyukából”, ezután így szólt:

—Álljanak a férfiak balra, a nők jobbra!

Amikor ez megtörtént, még nagyobb aggodalomba kergetve a csöcseléket ezzel a szétválasztással, ezután így fordult a nők felé:

—Szeretnétek hetérák lenni?!

Azok csak bámultak leesett állal. Mi történt itt, rájuk szakadt a Mennyország?!

Végül egy vénséges-vén, ráncos, kapafogú öregasszony ezt hebegte:

—Én, úrnőm, hetéra, én?!

Miela elnevette magát.

—Te természetesen nem! De válaszolj nekem: nemde amikor még fiatal voltál és szép, szívesen lettél volna hetéra, ugye?!

—Én úrnőm sosem voltam szép, de az igaz hogy nagyon-nagyon szerettem volna hetéra lenni! De hát nem lehettem!

—Hát igen, nem lehattél, és most sem lehetsz már mert nagyon idős vagy. De akadnak köztek fiatalok! És azért nagyon el ne keseredj öreganyám, mert teljesen azért te sem maradsz ki a jóból, amit mindjárt elmondok! Na tehát! Tudjátok meg, hogy én nem akárki vagyok ám, hanem maga Miela, a felséges császár tulajdon leánya! Az én számból pedig az ő szava szól, mert tudtával és beleegyezésével cselekszem! Úgy figyeljete tehát rám, mintha maga a császár szólna hozzátok!

Ő, a császár, a Nap Gyermeke, úgy gondolja, még hozzá feleségével, Úa anyácskával együtt, hogy ti nagyon rossz körülmények közt éltek, és ezen változtatni kéne! Gondolom, ezt ti is így véltétek, szívesen élnétek jobban!

E szavaira heves bizonykodás tört ki a csöcselék soraiból.

—Hadd halljam, szívesen élnétek úgy, mint a parasztok?!

Bizonykodtak neki hogy igen.

—És még inkább szívesen élnétek úgy, mint a hetérák?!

—Naná, persze, természetesen, de még hogy, mi az hogy, még szép! - hallatszottak a kiáltások mindenfelől.

—Na és ha azt mondom nektek, hogy élhetnétek még azoknál is jobban?! - kérdezte Miela.

Erre már döbbsent csend volt a válasz. Ezt már elképzelni sem tudták.

—Hát akkor figyeljetek rám! Tudom jól, hogy minden lány álma közületek, hogy vagy hetéra legyen, vagy szolgáló! A felséges császár megtalálta a lehetőséget rá, hogy erre módotok legyen, még hozzá mindegyikötöknek! Azaz, egyiktek sem lesz hetéra, szolgáló sem, nem is fognak annak nevezni benneteket, de ami az életeteket illeti, éppoly jó lesz! És ami benneteket, férfiakat illet, nektek bizonyára nagy vágyatok hogy katonák legyetek, vagy ha az nem lehet de legalábbis parasztok, nos, a császár megtalálta annak módját, hogy e vágyatok is teljesüljön! Még hozzá nem is akárhogyan, tudniillik még arra is van lehetősége akár nőnek, akár férfinak, hogy még ennél is több lehessen, vannak itt például fiatal fiúk, úgy látom, hát nekik még az sem lesz ezentúl lehetetlen, hogy akár komoly tiszt legyen, aki sok katonának parancsol, vagy mester valahol! - azzal végighordozta a tekintetét rajtuk, majd nagy álszentül így szólt:

—Á, úgy látom mégsem érdekel ez benneteket, elmegyek inkább!

Erre mindenfelől felhangzott a kiabálás hogy csak ne menjen, őket ez nagyonis érdekli! Sokan letérdeltek és úgy könyörögtek neki.

—Nem, nem mondhatom el mégsem, túl bűdösek, túl koszosak vagytok!

—Megmosakodunk azonnal! - kiabálták erre, s máris rohantak a közeli patakhhoz, hogy megtisztálkodjanak.

—Na jól van! - mondta erre valamivel később Miela. —Hát ez amit elmondtam úgy lehetséges, hogy mindenekelőtt oda kell költöznötök a császár palotája közelébe, mondhatni a palota fala alá, és ott építeni egy falvat magatoknak! De az olyan falu legyen, hogy ne úgy nézzen ki mint ez, hanem legalább olyan szép legyen, mint a parasztok falvai! Na és az ugye világos hogy egyetlen család nemigen képes egy olyan házat felépíteni, vagyis össze kell fognotok, és segíteni egymást! Előbb mindenki egyetlen házat épít fel, azután közösen felépítitek a másodikat, és így tovább! Ehhez segítséget is kaptok másoktól. Ott éltek ezentúl, de nem azt végzitek mint eddig, hanem meg majd közétek egy felügyelő, aki beosztja a munkátokat. Azt kell végezni, amit ő mond nektek! Ez a felügyelő valószínűleg nő lesz, de akkor is engedelmeskednetek kell neki. A férfiak is kell hogy engedelmeskedjenek neki! Sokat kell dolgoznotok, valószínűleg többet mint eddig, sokkal többet, és ezért pénzt sem kaptok. Semmi pénz! Ellenben nem kell félnetek az éhhaláltól, tudniillik mindegyikötök élelmét mindig kiosztja majd valaki, aki a palotából jön! És nemcsak élelmet kaptok hanem rendes ruhát is, amin különleges jelvény lesz, ami azt jelzi hogy a császár külön szolgálói vagytok már, ez egy háromszög alakú himzés lesz. És már nem is fog senki úgy nevezni benneteket hogy csöcselék, hanem úgy, hogy Alsók! És még ez mind nem elég a sok jóból, mert tudjátok meg, hogy az életetek más téren is kényelmes lesz! Férfiaknak is és nőknek is! Mert ugye a lepedőzés nagyon kellemes dolog, de ezt eddig nemigen tehette meg egy nő, mert ha megteszi házasság előtt, akkor félő volt hogy senki nem veszi feleségül, egyedül pedig éhen hal! Hát ezentúl erről szó sincs, nyugodtan csinálhatja, hiszen nem halhat éhen, s ha gyereke születik, azt felneveli a gyermekkert! Azt persze nem tud-

játok még hogy micsoda! De mindjárt elmondom! És ugye ti férfiak is mennyire szerettek lepedőzni, de eddig ez nehézkes volt, mert olyasmi kellett hozzá hogy házasság, és akkor is csak egyvalaki nővel lehetett, hát ezentúl sokkal jobb lesz ez nektek, mert ez úgy lesz, hogy... - és Miela csak mesélt-mesélt nekik sokáig, többször is elmondva ugyanazt. Végül így foglalta össze a mondandóját:

—Tehát ezzel az új módszerrel mindenki jól jár, mert sokat dolgoztok majd ugyan, de lényegében magatoknak, mert magatok laktok majd a szép házakban! A nőknek ugyan talán szokatlan lesz hogy sok férfival is kötelező lesz lepedőzni, ellenben ha hetérák lettek volna, ugyanezt kéne tenniük, és bőven kárpótolja őket hogy mint a hetérák, megkapják a szép ruhákat és az ételmet is, továbbá hogy nemcsak akkor lepedőzhetnek ha az kötelező, de nyugodtan bármikor máskor is, ez nem lesz szégyen, sőt, ha megtetszik nekik egy fiú, akkor elég ha csak szólnak neki, és a fiú köteles egyesülni velük! Tehát nem kell titkolni a vágyaikat! Aztán meg, nem kell hogy férjük legyen, tehát nem kell félni a férjtől, senki nem verheti meg őket, sőt, még csak nem is veszekedhet velük! És ha gyerek születik, ott a gyermekkert, ami rengeteg gondot vesz a vállukról! A nők tehát nagyon-nagyon jól járnak! És a férfiak talán még inkább, mert hiszen ki az a férfi, ugyan ki, akit nem az érdekelne leginkább, hogy minél több nővel lepedőzhessen?! Tehát mindenki jól jár, senki nem veszít, és még nem is csőcselék lesztek ezentúl! Alsók lesztek, de az Alsó, az nem a csőcselék másik neve lesz, mert egész rakás olyan munkát végeztek majd, amit eddig a parasztok, kézművesek csináltak, sőt, alkalomadtán katonák is lesztek! És amelyikőtök tanul, az lehet akár Középső is, sőt, még az sem kizárt hogy Felső! És ne higgyétek hogy csak úgy beszélek, hogy csak hitegetlek-kecsegtetlek benneteket, mert igenis kellenek nekünk legalábbis Középsők, mert mindenki Középső kell legyen aki másokat irányít, és hamarosan nagyon sok embert kell irányítani! Lényegében csak egyetlen olyan dolgot tudok elképzelni, ami zavarhat benneteket, közületek is csak a férfiakat: el kell felejtsek hogy van feleségük, már akinek van, mert ezentúl nem szabad féltékenynek lenni! A feleség nem feleség csak egy nő, akinek nem tilos hogy legyen azzal aki most a férje, de ez nem is kötelező neki, ellenben lehet bárki mással is, sőt, néha bizony kötelező hogy lepedőzzön mással, ha van olyan aki ezt akarja! De hát ez az ára annak, hogy ti férjek is lehessetek mással! No és akkor most lépjen előre mindenki legalább három lépést, aki ezt akarja!

És most olyasmi történt, amin Miela igencsak meglepődött: kivétel nélkül mindegyikük előrelépett! Pedig Miela korábban azt hitte, hogy legalább néhányan nem mernek változtatni az életmódjukon. De nem akadt ilyen.

Mikor később álmélkodva mesélte ezt a palotában, akkor maga az apja magyarázta meg ennek okát nem kevés büszkeséggel a hangjában:

—Amiatt lehetett ez, lányom, hogy te rám hivatkoztál! A császárra! Márpedig az lehet hogy nekem már nincs tekintélyem a nemesség körében, de nem ám a legszegényebbeknél! Meglehet tán, azok is tudják már hogy a császár szegény, de abban is biztosak hogy az a szegénység még mindig roppant vagyon ahhoz képest ami nekik van, s ebben nem is tévednek! És az a szó hogy „császár”, éppezért még mindig valóságos misztérium a szemükben! Hogy is tiltakoztak volna, hogy is ellenkeznének, ha azt mondják nekik, hogy maga a császár akar segíteni rajtuk! Habozás nélkül elhiszik, hogy erre képes vagyok, ha akarom!

Hát, ebben biztos igaza volt a császárnak, mert nem talált Miela maradni szándékozó csőcseléket.

—Na, akkor kapkodjátok össze amitek van, aztán tudjátok ugye hogy hol a palota, ballagjatok oda, ott vár már benneteket egy Csirtil nevű lány, ő nagyon magas rangú mert nem is Felső hanem egyenesen Kör mint én magam, ő majd elirányít benneteket hogy mi meg hogy van ott, hogy hol lesz az új falu, különben ne féljetek tőle, nagyon emberségesen bánik majd veletek, de ne is ellenkezzetek vele, mert a legjobb barátnőim egyike!

A leendő Alsók máris loholtak a palota felé.

Kiderült aztán ott, hogy a mamó már évek óta készülhetett valami effélére, mert rengeteg mindenféleje volt különböző raktárakban az ország területén szerteszét, olyasmik, amiket a zsványai raboltak, de nem adta el valami okból. Vagy mert senkinek nem kellett volna, vagy

mert nem kapott volna annyit értük, ami megérte volna a szállítgatást, a vesződséget, vagy mert úgy gondolta, megvárja míg jobb ára lesz. Vagy épp megtetszett neki! És ezek egy részéről úgy intézkedett amikor elindult Nisenből Takkába, hogy ezeket emberei vigyék a palotához. És néhány szekérre való már meg is érkezett, még több volt úton idefelé. Akadt a holmik közt ásó, lapát, fűrés, és mindenféle egyéb szerszám, de voltak ruhák is, korsók, fazekak, lószerszám, és még sok más. Ezeket most Csirtil egyszerűen odaadta az odaseregglő csőcseléknek, azaz, bocsánat, Alsóknak, hogy tessék, itt van, lehet dolgozni velük, de vigyázzanak, mert ne legyen fölötté veszekedés, ez nem ezé vagy azé, talán a ruhákat kivéve, mert az ugye biztos hogy azé aki hordja. De a többi az mind közös! És kiderült hogy a mamó félretett ingóságai között akad például olyan is hogy három kovácsműhely komplett berendezése; kardkészítőműhelye, szíjgyártóműhelye is volt, kötélverő műhelye is és még sok egyéb. És amikor Csirtil kissé aggodalmas arccal közölte hogy fogyóban a sok holmi, akkor mondta neki hogy ne aggódjon, mert még sok szekérnek kell idetartania, sőt, az üzenete hogy hozzák a cuccokat, még meg sem érkezhetett az országban szerteszét levő minden raktárához, tehát ne féljen a lány, mert még számos szekér fog idejönni a következő hetekben! Különbén meg Gula ügyis elment egy csomó pénzzel és fegyveres kísérettel, hogy vásároljon egy nagy rakás mindenfélét, tehát lesz itt utánpótlás elég!

S órákkal később meg is jött valóban még aznap nyolc szekér, igaz, ezek közül kettő kardokat tartalmazott, amiknek egyelőre nem vették hasznát.

Kellett is a sok-sok holmi! Mert Miela nem elégedett meg ezzel az egyetlen faluval, sorra járta a többi is, és mindenholnán özönlöttek az emberek a palota környékére. És nemcsak a csőcselékből, de parasztok is jöttek igen szép számmal. Jöttek, habár a parasztok közül már kevesebben azért, és ennek nem is annyira az volt az oka hogy egy paraszt már eleve magasabb rangúnak tudta magát mint egy csőcselék, bár némileg ez is közrejátszhatott. Ez, és az is, hogy talán némelyiküknek nem tetszhetett, hogy ezentúl egy kasztba tartozónak tartják majd azzal, aki eddig csőcselék volt. Mindazonáltal a fő ok más volt az ő esetükben: az, hogy a paraszt a földből él, azt műveli, és hát nehéz döntés ám otthagyni a már felszántott, sőt, be is vetett földet, amin már szárbaszökkent a vetés is! Igaz, visszajöhetnek azt learatni, de mi van ha addig valaki más aljasul learatja azt?! És itt a palota környékén nyilván más földeket kell feltörniük, szűzföldet, ami igencsak izzadtságos, fárasztó művelet ám!

De jöttek azért parasztok is, ha nem is annyian mint a csőcselék, mert Miela nagyon szépen tudott mesélni az új rend előnyeiről, hallgatóinak szinte elcseppent a nyála a vágyakozástól, őt hallgatva! És ennek egyenes következménye lett, hogy bár a parasztfalvakból már nem jött el mindenki, de aki mégis eljött, azok közt jó kétszer, néha háromszor annyi volt a nő, mint a férfi! Mert a nők bezzeg könnyebben kelhettek útra, nekik nem volt annyi vesztenivalójuk, hiszen a parasztok művelték ugyan a földet az igaz, de igencsak ritkaságszámba ment köztük hogy a nő szántson, a nőnek tehát nemigen kellett attól tartania hogy majd itt az új helyen őt küldik ki a földet feltörni! Annyit kinéztek maguknak, hogy itt is sokat kell majd kapálniuk, gyomlálniuk, tán még sarlózni is, de hát azt régi otthonukban is nekik kellett. Ellenben micso-da nagyszerű dolog is, hogy maga a császár garantálja nekik, hogy nem kell félniük az éhhaláltól még kicsikét sem, meg hogy akár még Középső is lehet belőlük, nagy, hatalmas úr, aki másokat irányít... igaz, legtöbbjük nem számított arra komolyan a szíve mélyén, hogy ez vele is így lesz, de abban már reménykedtek, hogy a gyermekeiknek talán-talán kijut ez a roppant szerencse! És főleg a sokgyerekes anyák mentek nagy boldogan, mert hallották hogy valami gyermekkert nevű helyen nevelik ezentúl a gyermekeiket, azokkal tehát nem lesz gond, vagyis még ha ott is ugyanolyan keményen kell dolgozniuk mint itt, akkor is könnyebb lesz az életük!

Leginkább azonban a fiatalok mentek. A fiatal parasztleányok szinte mind, bár őket főleg az vonzotta, hogy ezentúl szabadon lehet lepedőzni sok szép lánnyal, mert azok bizonyos napokon egyszerűen nem mondhatnak nemet nekik! És egészen biztosak lehettek benne hogy bő lesz a választék, mert a nők, s főleg épp a legcsinosabbak, legfiatalabbak, a lányok, azok aztán szinte mind elmentek maguk is, egyszerűen mert már az is jól hangzott hogy a palota közelében lakhatnak, hát még hogy Miela a legkomolyabban kecsegtette őket azzal, hogy ezentúl mindegyikük tanulhat, okos, művelt heteráktól, és ha levizsgáznak, ha sikerül megtanulniuk

legalább a betűvetést, ami nem is nagyon nehéz, akkor utána már valóban Középsők lesznek, tehát itt a nagy lehetőség! Azt is elmondta, hogy már egy egész rakás szép ruha várja őket a palotában, amit csak ki kell osztani köztük, mert csakis rájuk várnak!

És hát természetesen akadtak olyan nők is, akik egyszerűen nagyon szerettek lepedőzni, ezek örvendtek hogy most lehet majd nyugodtan, szégyentelenül, szemérmetlenül, sőt, ez még kötelező is lesz! Meg kell azonban mondani, igen sok volt azon nők száma is, akik egy furcsa ok miatt mentek: azért, hogy megszabaduljanak a férjüktől! Ezek többnyire idős, középkorú nők voltak, bár néhány fiatalabb is akadt köztük, aki még csak néhány éve élt házasságban. Többnyire mégis idősebbek voltak, akiket már megunt a férjük, nem bánt jól velük, verte őket, agyondolgoztatta őket. Ezek a nők már általában semennyire sem hittek a csodában, nem képtelenség lettük hogy hallatlanul keményen kell majd dolgozniuk az új helyen, és lelkük mélyén attól tartottak, hogy valami ravaszság van a dolog mögött, hogy hatalmas átverés az egész, mert az uraktól még soha a bűdös életben jót nem kaptak! És hát a császár is úr, az a legurabb úr!

Mégis mentek, egyszerűen hogy megszabaduljanak a rossz házasságtól. Már a legelső parasztfaluban akadt egy ilyen nő. Úgy kezdődött, hogy amikor Miela mondta hogy lépjenek előre azok akik mennének, sokan előreléptek, bár itt már nem mind, amikor az előre nem lépők közül megszólalt egy férfi:

—Hé, Tártin, te csak ne menj sehova, gyere vissza, mi maradunk!

Miela igencsak szíven viselte hogy minél több lituja legyen, nagyon figyelt mindenre, s most odakapta a fejét. Láta hogy a megszólított nő, idősecske, bár még nem öreg asszonyka, kissé már ráncos, bár látszott rajta hogy valaha szép nő lehetett, habozva álldogál egyhelyben, néz vissza a férjére, néz előre a többiek csoportjára, nem mer előremenni, látszik rajta, de az is hogy nincs kedve visszalépni, megállt hát félúton...

—Mi a baj? - lépett oda hozzá. —Szeretnél litu lenni?

—Igen, úrnőm, nagyon! - suttopta a nő, azzal földreborult és átölelte Miela lábát.

—De igenis nem leszünk lituk, én vagyok a molnár, és jól élünk itt is! - harsogta a férje.

—Igaz ez? - kérdezte a nőt Miela.

—Igen felséges asszonyom, én vagyok a molnár felesége, bocsáss meg amiért elindultam és nem vártam meg, hogy a férjem döntsön...

—Semmi baj, nem haragszom, csak mondd meg hogy miért szeretnél velem tartani, ha egyszer itt is jól élsz!

—Azért úrnőm, mert a férjem rendszeresen ver, előbb csak akkor tette ha lerészegedett, de mostanában teszi ezt már máskor is!

Mielának eszébe jutott Csua, akinek Vaszasi betörte az orrát. Elkomorodott.

—Dzsam! - kiáltotta.

—Igen, Miela! - ugrott mellé a fiú.

—Megkérlek rá, légy oly végtelenül kedves, és öld meg nekem ezt az embert! - mutatott rá a molnárra.

A sokaságnak még megdöbbenni sem volt ideje, mert kihussant a hüvelyből Dzsam kardja, s máris lerepült a molnár feje a nyakáról.

—Hát akkor most már nincs akadálya annak, hogy velem tarts! - mosolygott Tártinra Miela. Aki igencsak elálmélkodott! Nem is vitás hogy valóban a császár lánya kell legyen Miela, ha egyszer ilyen gyorsan és merészen intézkedett!

De megdöbbent a többi paraszt is. Mert Najpában nem volt éppenséggel szokatlan a halál, főleg az ő köreiből, még a gyors, hamari halál sem, de hát itt azért ölték meg egyiküket, hogy egy nő elszökthessen a férjétől! Hát mióta van a nőknek efféle joguk?!

Hanem Miela egyértelművé tette a helyzetet.

—A lituk törvénye, hogy bárkit befogadnak maguk közé! Bárkit, és ez csak az illető saját elhatározásán múlik! Tehát jöhet bárki, férjezett nő is! Nem kell attól félnie hogy megöljük a férjét csak mert ő jönni akar, nem öljük meg, de csak akkor, ha befogja az ocsmány pofáját, és egy szóval sem ellenkezik! Olyan viszont nem lehet hogy visszatartja a nejét, mert azt nem engedem! Tudom hogy ti csak parasztok vagytok, de gondolom még ti is hallottatok a Nemési Illemkódex létéről! Bár mostanában már kezd feledésbe merülni, de van abban egy pont, mely a

hűbérurak kötelességeiről is rendelkezik, s az úgy szól, hogy az uraság köteles maga is mindent megtenni hű szolgálai jólétéért! Ti mind Alsók lesztek, s az nem vitatható, hogy egy Alsó, az szolgálja a többi kasztot. Csakhogy ez más szolgaság mint most a tieteké, azért, mert én mint aki tulajdonképpen hűbéruratok vagyok, esküszöm, hogy minden tölem telhetőt elkövetek az érdeketekben, mindaddig, míg ti is hűen követitek a litu szokásokat és törvényeket! Szó sem lehet tehát hogy valakit hagyjak megverni, vagy hagyjam hogy megtiltsák neki hogy közénk álljon! És ha körbenéztek, láthatjátok katonáim számából hogy van is erőm az elveim érvényesítésére! Tehát ha akad még nő aki jönne de félt eddig, az csak lépjen előre!

És akadtak még ilyen nők. És ezután Miela ügyelt rá, hogy minden faluban külön is megemlítse, hogy nem muszáj ám a nőknek megvárni, hogy a férjüknek is mehetnéke legyen, jöhetnek ám azok nélkül is!

Sok ember jött tehát litunak, és bár a nőket sújtotta a lepedőzési kötelezettség, de mégis úgy adódott, hogy minden tíz férfira belőlük jutott tizenöt is, tehát nőtöbbség alakult ki, de ezt épp a férfiak bánták a legkevésbé. De a nők sem nagyon bánták, két okból: egyrészt mert sokuknak tetszett is hogy muszáj lepedőzniük, ez ugyanis kissé olyan volt mintha valóban hetérák lennének, s így tetszelegthettek maguk előtt abban a tudatban, hogy ők a régi rangok szerint tulajdonképpen hetérák, ó milyen nagyszerű is az! És ezt mondták is azoknak a régi barátnőiknek, akik nem lettek lituk, de időnként meglátogatták őket. Másrészt épp mert ők a nők voltak többen, emiatt még kevésbé kellett tartaniuk attól, hogy a férfiak hatalmaskodni kezdenek rajtuk, továbbá mert többen voltak mint a férfiak, egy nőre kevesebb ágymunka, lepedőzési kötelesség jutott.

Az is nagyon tetszett az embereknek, hogy Űa parancsára minden tizedik napon a népesség fele fel volt mentve a munka alól, és összejártak egy kupacba, hogy tanuljanak! Mindenfélét tanítottak nekik, főleg különböző szakmákat, hogy lehetőleg ne legyen képzetlen egyikük sem. A szakmák avatott tudorai tanították őket arra, miként kell kötelet verni, aztán fazekasságra, bőrmunkákra, nyergesnek, és még számtalan mindenfélére, továbbá olvasásra is. Márpedig mindez megint olyan volt mint egy csoda, mert e komoly szakmákra korábban csak akkor volt reménye egy gyereknek hogy kitanulhatja, ha vagy ilyen családba született, vagy tenger pénzt fizetett egy mesternek hogy fogadja segédjéül, s akkor is tanulás előtt még évekig mindenféle piszkos inasmunkát kellett végeznie, ami közben semmit nem tanul. És közben undorító módon bánnak vele! Most meg csak úgy odaöntik elébe a tudást! Még az olvasástudományt is!

Épp ez utóbbit tanulták a legnagyobb buzgalommal a legények! Mert ha tudnak olvasni, akkor elolvashatják a többfelé kifüggesztett nagy táblákat, amikre ki van írva mindazon nők neve, akiknek aznap névnapja van! Mert az igaz hogy első dolguk volt megtanulni sorban hogy mely napokra a hónapban milyen betűk esnek, tehát elég volt ezt tudni, aztán máris tudják mikor melyik nőhöz mehetnek, mert tudják maguktól is hogy annak a neve milyen hanggal kezdődik, ez igaz, csakhogy minden faluban külön felügyelő ügyelt az ilyesmire, természetesen Űa mamó egyik hetérája, és az fel is írta minden reggel a táblára a nők nevét, ami azért volt fontos, mert időnként mégsem kellett ennek-annak lepedőznie, hiába esett arra a napra a neve, tudniillik ha például állapotos lett, vagy ha épp ezen időre esett a havibaja. Arról hogy nem csal-e, szintén ez a felügyelőnő volt köteles meggyőződni. E felügyelőnőnek nem is volt más dolga, könnyű és kényelmes munka volt hát, élvezték is nagyon az egykori hetérák!

És sorban nőttek ki a házak a palota mellett, amikbe beköltözött az egykori csöcselék, s a parasztok. És hogy mielőbb legyen mindenkinek háza, ezért dolgoztak látástól-vakulásig, igen keményen, de közben mosolyogtak, nagyon élvezték, mert senki nem kiabált velük, senki nem verte őket, ráadásul annak bizonyosságaként hogy ők már valóban nem csöcselék, kaptak kardot is a felnőtt férfiak, hogy alkalomadtán megvédhessék új jogaikat! Ez is olyan volt nekik mint valami csoda.

És nem aggódtak, nem féltek a jövőtől, mert eddig is minden úgy volt ahogy azt Miela megígérte nekik. Még a gyermekkert is megalakult, sok gyerekkel, ahol már nem is volt elég óvónőnek Miridáj, lett több más óvónő is, de Miridáj lett a vezető óvónő, mert hisz óvónőnek ő jelentkezett legelsőként.

Tehát az emberek nem aggódtak, Miela azonban annál inkább.

—Mit esznek majd ezek télen?! - kérdezte a mamót.

—Nyugi! Hiszen látod, épülnek a házaik, épülnek műhelyek is...

—De egyiket sem lehet megenni!

—Igaz. Ám a műhelyekben szorgalmasan termelnek majd mindenfélét! Ezeket ám nem véletlenül taníttatom mindenféle mesterségre! Hamarosan rengeteg eztmegaszt gyártanak majd, s ezekkel elárasztom a környező városok piacait! És olcsón adhatom, mert nekem semmibe nem kerülnek. A pénzből terményt veszek, vagy rögvest arra cserélem a termelt árut. Lesz itt enni-való, ne félj te attól hogy nem lesz!

Úgy tűnt, valóban lesz. Jól haladtak a munkákkal, két hónappal a kezdet után például már saját szélmalmuk is volt, ahol épp maga Tártin volt a főnök, nő léte, hiszen ő, a (néhai) molnár felesége jól tudta, hogy mi hogy is megy egy szélmalomban! Egy alkalommal pedig Őa néhány katonája egy egész bivalycsordát terelt hozzájuk, az állatok kissé soványak voltak, kimerültek is, látszott hogy nehéz útjuk lehetett és messziről jöhettek, de más bajuk nemigen volt. És mondták a katonák, hogy a császár parancsára ezek mind az övék, dolgozzanak velük ahogy azt kell! Épp csak azt nem mondták meg hogy ugyan honnét valók az állatok, hiába kérdezték őket. Csak mosolyogtak titokzatosan. Végül aztán az egyik bivaly nyakán az egyik gyerek észrevett egy bőrbe sült belyeget, amiről kiderítették, hogy Vaszasi tulajdonát jelzi, így most már némileg világosabb volt a bivalyok származása, bár hogy miként szerezte meg Őa, azt még most sem tudták. De hát ügyes zsványai vannak ám az egykori mamónak!

Mert már azt is tudták hogy e katonák valaha zsványok voltak. És ennek nagyon örültek, mert hát ha zsványból lehetett katona, akkor igaz lehet hogy még belőlük is válhat akármi is!

Hamarosan elkészültek az első kisipari remekek, lehetett piacolni velük. Lett is keletje az áruknak. S mert Takka volt a legközelebb, oda mentek először. S ott is elterjedt a híre annak, hogy mi megy itt a palota közelében, hogy miként is élnek ezek. S ennek egyenes következményeként mindenki aki elégedetlenkedett a takkai állapotokkal, azon nyomban hozzájuk költözött. Főleg a szerencsevadász fiatalok, akik szerették volna sokra vinni, akiknek nem tetszett a szüleinél, no meg a nincstelenek. És persze megint a nők, a nők, akiknek rossz volt a férjük mellett. Fél év sem telt el, s már válogathattak is, mert már nem is egy falu volt felépülve a palota közelében, némelyik épp a régi csőcselékfalvak helyén, de ezek már egészen más falvak voltak, rendes, szép házakkal. Mostanára már az első nap a palotából elmenekült nemeskisasszonyok közül is visszatért három nagy szégyenkezve, hogy Úától befogadásért esdekeljen, mert nem akarják őket eltartani azok a rokonok, akiktől ezt remélték! Őa azt mondta hogy jó, maradhatnak, de akkor nekik is át kell esni a szüzességeltávolító „szertartáson”, hogy ez ne legyen gátja annak, hogy jó lituk legyenek, annál is inkább, mert igen sok lepedőzni valójuk lesz, ők ugyanis csak Alsóknak minősíttetnek egyelőre...

Fejlődtek, gazdagodtak hát, s Őa elégedetten dörzsölte a tenyerét.

—Csak így tovább gyermekeim, csak így tovább! - mondogatta. —Hát nézd meg Tengil, kora reggeltől késő estig dolgoznak mind, amit megtermelnek, mind nekem adják, boldogan, ingyen, igen, ez a legfontosabb hogy ingyen, mert megbíznak bennem, és nekem csak annyi a dolgom hogy amit az egyik nem csinál meg, azt odaadjam neki a másik csinálmányából, tehát csak jó szervezés kérdése az egész, a fölösleget eladom vagy elcserélem, és a haszon egy részét természetesen megtartom magamnak! Magunknak! Bár ez tulajdonképpen inkább úgy mondanodó, hogy megőrzöm tartaléknak! Mert ugye biztos ami biztos! Sosem lehet tudni, mi lesz később! Végülis nekem olyan sok minden úgysem kell, pocskolni nem szeretek, s máris palotában lakom – mi egyébre volna szükségem?! Tehát jól teszik ha megbíznak bennem az emberek, mert méltó vagyok a bizalomra! Na és hát látod Tengil, nemcsak szorgos munkásaim vannak, de mindegyikük katona is ha kell, mert biztos lehetsz benne hogy készek életük árán is megvédeni a jólétüket!

Kiderült, hogy e képességre bizony szükségük is lesz! Mert egy nap megjelent a palotában egy Vefól nevű dazsan. Tengil jól ismerte: e dazsané volt tulajdonképpen Takka maga is, az egész környéken minden, kivéve a császári palotát, azt a részt tehát, ami fallal körül volt kerítve. Különben nem is volt igazán dazsan, helytartó inkább, bár e címet igazából még az apja viselte, az előző császártól kapta meg, Tengil nem mondta hogy Vefól maga is helytartó, de Ve-

föl úgy tekintette hogy a címet megörökölte apjától, és Tengil eddig nem mert ellenkezni vele, mert Veföl birtoka vette mindenütt körbe, és erős is volt ez az uraság.

A megérkezést követő nagy udvariaskodás után hamar kiderült, hogy miért jött.

—Mire véljem ezt felséges császár, hogy sorra-rendre elcsábítod az alattvalóimat?! Ezzel szinte ellopod a falvaimat! Már bocsáss meg a szavaimért, de ehhez még neked sincs jogod, hiszen még ha csak arról lenne szó hogy másutt építenek falvat, az hagyján, de ezekből az új falvakból már hónapok óta semmi adót nem kapok! Nem érdemeltem tőled ilyesmit felséges császár, amikor mint helytartónak, az én dolgom e környék igazgatása, s a hűségpénzeket is hűségesen, időről időre megfizetem neked!

—No hiszen, te meg a hűségpénzeid, azzal kitörölhetjük a fenekünket! - mondta a császár helyett Úa. —Abból nem telik ki a palota élelmezése egyetlen hónapra sem! A császárnak természetesen nagyonis joga van ehhez, hiszen egész Najpá az övé! Tekintsd úgy, hogy ezen falvak igazgatását átvette tőled, te tehát csak a maradék területen vagy dazsan!

—Nem egy mamóval akarok beszélni, hanem a császárral! - mondta Veföl mérgesen. —És nekem jogaim vannak! A császár az császár, illő tisztelet jár neki – de nekem is! A császár dolga nem az hogy a mocskos pénzzel foglalkozzon, az ő dolga a magasröptű dolgok, a művészetek tanulmányozása, s illetékessége lényegében megszűnik a palota falain kívül! És úgy látom választ is kaptam a kérdésemre: a császár szent személye ártatlan az ellenem elkövetett bűnben, mert a te alantas mamó-gondolkodásod zavarja össze a dolgaimat!

—Ebben nem tévedsz, épp csak ezt nem tartom alantasnak! - nézett rá Úa. De olyan pillanattal, hogy bár semmi fenyegetőt nem mondott, de aki látta s aki ismerte őt, erre gondolt:

—E pillantásnak még súlyos következményei lesznek!

—Nos, miután magad is elismerted hogy itt a te ármánykodásodról van szó, feljogosítva érzem magamat a közbeavatkozásra! Ezennel tehát kijelentem, hogy igazatásom alá vonom ezen új falvakat, kiküldök egy-egy bírót az élükre, akik majd gondoskodnak a jogaim védelméről, valamint az erkölcs helyreállításáról is, mert elképesztő híreket hallottam róla, hogy mi megy ott! De szeretném ha te felséges császár, ezt nem tekintenéd ellened irányuló lépésnek, mert én úgy hiszem neked fogalmad sem volt róla hogy mit tesz a tudtod nélkül nagyravágyó feleséged! Természetesen ezentúl is megkapod rendre a hűségpénzt tőlem! - azzal megfordult és menni akart.

—Megállj Veföl! - szólalt meg Tengil. —Úa az én tudtommal cselekedett, minden tettét jóváhagytam jómagam is, és nagyonis kedvemrevaló amit tett, mert már eddig is jóval több pénzt láttam csak e néhány faluból is, mint amit te hűségpénzként egész birtokod után fizettél nekem!

—Lehet, ám e pénzhez neked nem volt jogod! S mert azt mondtad felséges császár hogy te magad cselekedtél így, te magad vállaltad a felelősséget alattvalóim elrablása miatt, ezennel felszólítalak, hogy térítsd meg káromat! Ha pedig erre nem vagy képes, úgy legnagyobb sajnálatomra mindaddig szüneteltetem a hűségpénz beszállítását, míg a károm meg nem térül!

—Aha. Nos, Veföl - szólt a császár, és úgy mosolygott hogy látszott rajta, nagyon élvezi hogy mondhatja azt amit mond - nos, ezesetben én úgy találom hogy bűnös vagy egyrészt mértéktelen pökhendiségben, irántam kinyilvánított súlyos udvariatlanságban, továbbá és leginkább pedig: hűségesküdd megszegésében és lázadásban! Jorikó, gondoskodj róla, hogy ez a szemtelen fajankó mihamarabb alulról szagolja az ibolyát!

Jorikó máris előrelépett, és Vefőlnak védekezni sem maradt ideje, a császárfi máris átszúrta a mellét a karddal.

—Majd meglátjuk, kinek mihez van joga! - mondta a császár, a holttestet nézve.

Ezzel természetesen még nem volt vége az ügynek! Mert Veföl meghalt ugyan, de élt neki egy fia, aki alig tudta meg apja halálát, magához ragadta a hatalmat, és sereggel indult meg a palota felé. És nem is vitás hogy simán legyőzte volna a császárt ha teljes haderejével támad, csak hogy gyorsan akart sikert aratni, lebecsülte Tengilt, azt hitte ez még mindig az a gyöngye, jelentéktelen császár mint fél esztendeje! Nem szedte össze minden katonáját, csak mintegy

tízezret. Ez még mindig jókora haderő volt, főleg mert Tengil hadereje nem állt másból csak mintegy négyezer katonából. Vefől fia nem kétlette a gyors és biztos győzelmet.

Az igaz hogy Tengil katonái kevesen voltak, de igencsak hőiesen harcoltak! Persze hogy azt tették, nem akartak újra zsványok lenni, aztán meg eddigre igencsak megkedvelték a litu életet, ahol temérdek szép nő közül szemezgethetnek maguknak amikor csak akarják! Ilyen életük csakis itt lehet, másutt sehol!

Elszánták magukat, hogy inkább meghalnak, de tapodtat sem hátrálnak!

Közvetlenül Takka város határában került sor a csatára. Az ellenség sokkal számosabb volt, és sűrű, tömött sorokban rohamoztak. Szerették volna egyetlen rohammal eltiporni a császári haderőt, és nem kétlették hogy ez sikerül, mert maga Vefől fia is azzal biztatta őket, hogy ezek itt velük szemben nem értenek a harchoz, legfeljebb egy csekélyke részük, ezek ugyanis csak felfegyverzett csöcselék! Ráadásul rohamozásuk lovasrohamnak értendő, mert lovaik voltak, a litu katonák pedig mind egy szálíg gyalogosak voltak!

Pillanatokon belül kiderült, hogy nem úgy van az, amint képzelik Vefőlék! Még száz lépésre sem értek, máris előkerültek a litu íjak, a hosszú, embermagas aszimmetrikus íjak elképesztő messzire lőtték a vesszőt, méghozzá súlyos, a megszokottnál nehezebb vesszőt, ezt igen erősen lőtték, s e nagyobb kezdősebesség és nagyobb, súlyosabb hegy eddig még nem tapasztalt átütőerőt adott a vesszőknek! Áttörtek páncélt, láncinget, mindent, s a lovasok első sora pillanatokon belül megszűnt létezni, a harcteret gazdátlan lovak töltötték be, amik megzavarodva, irányítás nélkül, nyihogva szaladgáltak mindenféle. Néhány lótetem is hevert a földön, bár aránylag kevés, mert a lituk igyekeztek kimélni az állatokat, mert jók lesznek azok ám nekik is, ha elfogják őket a győztes csata után!

S máris lőttek újra és újra...

Az ellenség megzavarodott. Nem számítottak ilyen csatakezdésre, igazán nem! Hiába nyilaztak ők is, csak a legritkább esetben szállt el a lituk közé a nyílveszőjük, mert egyszerűen nem volt alkalmas ilyen távra a hagyományos najpa íj!

Mindazonáltal mégiscsak rohamoztak, jöttek a lituk felé, egyszerűen mert nem fordulhattak vissza, aki ezt teszi azt gyávának nevezik, ó micsoda szégyen, és hát akkor azonnal megölik őt is és családját is! De mert közben állandóan ki voltak téve a litu nyilaknak, ez azt jelentette, hogy háromezren is elhulltak mire sikerült betörniük a litu katonák sorai közé, és közelharcra kerülhetett sor. Eddig pedig e háromezerrel szemben a lituknak nem volt néhány tucatnyinál több veszteségük!

Most már azonban hátrányban voltak a lituk, mert ők nem voltak lovasok, meg mert az ellenség a borzalmas veszteség ellenére is még majdnem kétszeres túlerőben volt! És hiába küzdöttek elszántan a lituk, mert az ellenség is épp eléggé elszánt volt!

A lovasság átvágta magát a rohammal a litu seregen, majd megfordult, s újabb rohammal fenyegette őket. Mert a lovasság nagy előnye a roham! Egy lovasrohamnak nemigen képes ellenállni a gyalogos sereg! És ezt bizonyítja az is, hogy sok litut levágtak már az első rohammal is. —Nyilazzatok! Nyilazzatok! - vezényelte Jorikó.

És a lituk nyilaztak. Megint meghalt egy csomó katona, míg beléjük csapódott az újabb roham. Ám az ellenség megint keresztülnyargalt rajtuk, sok gyalogos litut megölve lóhátról, majd megfordult hogy újabb vágtaival fusson nekik, immár harmadszor...

Ám ekkor amikor már épp kanyarodtak visszafelé, a szemközti domboldal takarásából emberek bukkantak elő, némelyik lovon, bár legtöbbje szintén csak úgy gyalogosan, s ezt kiáltották: —Éljen Litu! - azzal előkapták ijaikat, mind aszimmetrikus litu íj volt, és heves nyílzáport zúdítottak az ellenségre.

Rengeteg vessző pocsékolódott el, mert mellérepült. Ezek ugyanis nem céloztak olyan szép pontosan mint a katonák. Ők nem katonák voltak, hanem Lituföld egyszerű polgárai. Az egykori csöcselék és parasztok. Sőt: Vefől katonái megdörgölték a szemüket mert azt hitték, káp rázik: e mindenféle szedett-vedett társaság majdnem fele nőkből állt! Ezeknek még kardjuk sem volt, nem úgy mint a férfiaknak, íjuk bezzeg volt nekik is annál inkább!

Hogyne lett volna. Úa első dolgai közé tartozott az íjkészítő műhely felállítása, méghozzá rendkívüli fontosságú létesítményként a palota falain belül!

Ezek tehát nem voltak katonák, nem céloztak olyan pontosan, ellenben rengetegen voltak, voltak legalább hatezren! Mostanáig tartott míg kiérték a csatatérre. S mert sokan voltak, így a pontatlan lövéseik is jelentősen megkeserítették az ellenség életét! Azok megzavarodtak, mert már előttük is és mögöttük is lituk sorakoztak, s azt sem tudták melyik irányba támadjanak: mögöttük kevesebben vannak de képzett katonák, előttük ellenfeleik fele nő, de sokkal többen vannak!

Csak az volt biztos hogy oldalra nem mehetnek, mert az menekülés volna!

Aztán még mielőtt eldöntötték volna hogy miként legyen, megoldódott a kérdés magától, mert egy nyílveendő leterítette Vefól fiát. Meghalt a vezérük!

Ez eldöntötte a csata sorsát. Najpa szokás szerint ha meghal a fővezér, senki nem harcol tovább. Nincs ugyanis miért harcolni, nincs értelme, mert már nem lehet küzdeni a hűbérúrért!

Perceken belül megtorpant a sereg, leszálltak a lóról...

Erre a lituk abbahagyták a nyilazást, mert tudták, hogy fölösleges. Győztek! Az ellenség katonái a Szép Útra készülnek!

Úgy is volt. A katonák levették köpenyüket, láncingüket, ezeket gurigába tekerték, letérdeltek, e gurigát pedig a térdhajlatukba fektették, hogy térdelés közben erre nehezedjenek. Ennek értelme az volt, hogy halálukban előre dőljenek, mert igaz katona csak előredőlve halhat meg!

S már emelték is sokan a rövid kardot, odaillesztették a torkukhoz hogy magukba nyomják. És sorra meg is tette az első, a második, a sokadik...

—Várjatok, várjatok! - hallatszott a kiabálás messziről, s amikor odanéztek, Jorikót pillantották meg. A császárfi futva közeledett feléjük. Nem félt az ellenség soraiba lépni – tudta hogy most már eszébe se jutna egyik katonának sem megölni őt. Most már nincs értelme. Nincs. Számukra minden elveszett. Ha megölik őt, az mit sem számít, becsületüket egyedül a Szép Úttal őrizhetik meg!

—Várjatok! - kiáltotta Jorikó. —Én vagyok Jorikó, a felséges Tengil császár fia! Gondolom, amiatt akartok a Szép Útra lépni, mert meghalt Vefól fia, igaz?! Hát én örömhírt hozok nektek: nem kell a Szép Útra lépnetek! Felséges apám úgy véli, ártatlanok vagytok e támadásban! Vefól fellázadt ellene, s ugyanúgy a fia is! És ti eléggé ostobák voltatok, hogy ne jusson az eszetekbe: halálos bűn a császárra támadni! Tudom, tudom, ez megtörtént már többször is a történelem folyamán, de az hogy egy aljasságot már elkövettek korábban, nem teszi kevésbé aljassá a következő aljasságot! A császár: a Nap Gyermeke! Ő szent és sérthetetlen! De rátok nem haragszik ő szent felsége, és én sem, aki most az ő akaratát közvetítem felétek, megtévesztettek felé! Ez az akarat pedig az, hogy felséges apám nem csak egyszerűen nem kívánja a Szép Utat tőletek, de ezt határozottan megtiltja! Ha megteszitek, azzal nem bizonyítjátok be hogy erkölcsösek vagytok, még azt sem hogy bátrak, hanem csak azt hogy árulók, mert inkább meghaltok minthogy a császárt szolgáljátok! Felséges apám ugyanis hajlandó befogadni benneteket a szolgálatába! Ezzel jóvátehetnétek ezt az ellene elkövetett támadást! Aki most a Szép Útra lép, az a császár árulója, s annak tetemét el sem temetjük, hanem hagyjuk hogy itt rohadjon és a varjak tépjék szét!

A katonák döbbenten tátogtak. Lehetséges volna?! Befogadja őket az ellenség?!

—Igen, befogadunk benneteket - ismételte Jorikó - természetesen nemcsak katonáskodnotok kell de sok más munkát végezni is, de ez akkor is jobb mint a halál! Miért is ne fogadnánk be benneteket, amikor most már ez az egész birtok a császár igazgatása alá kerül, tehát a rajta lakók is, és az csak jó, ha egy birtok nem merő pusztaság, de van rajta lakos is! Elvárjuk természetesen a hűségesküt, amit itt előttem kell most rögtön megtennetek!

—Ilyen nincs, nekem kötelességem követni egykori gazdám! - mondta egy katona, azzal a torkába dőfte a kardot.

Többen követték a példáját. Többen, de nem mind! Összesen talán ezren. De az ellenség többsége, már akik még életben voltak, több mint háromezer fő, inkább az életet választotta, s felesküdték Tengil császárné, Úa császárné, Jorikó, Miela és a litu szokások védelmére!

Ennek a császár is nagyon örült, habár Jorikó visszaélt a nevével, mert maga találta ki a katonák befogadását. De örült neki a császár, mert jó ha vannak harcedzett katonái, más ám az

ha olyanokból áll a hadsereg, mint ha lelkes, ám felkészületlen földművelőkből! És hadseregre szüksége van, mert máris közeledik Vaszaszi a seregével!

Kész csoda, hogy eddig békénhagyta őket.

Nem csoda volt ez, hanem az okos Úa mamó cselszövése. Még két hónapja sem volt ugyanis a palotában, máris megérkeztek a dazsanok, akik Dzeoripexim kardját birtokolhatták. S ekkor ünnepélyes fogadást rendeztek ezen urak tiszteletére, ahol mindegyikük megjelent, méghozzá egyszerre.

No már most, a császári palotában a császári család legszűkebb tagjai, s természetesen a testőrök kivételével tilos a fegyverviselés! Vonatkozik ez a meghívottakra, látogatókra is, ám kivételnek számítanak épp az ünnepélyes fogadások. Ezen alkalommal nemcsak lehet, de kötelező is a látogató fegyverviselése, tudniillik elvárják tőle hogy a császár előtt teljes díszben pompázzon, márpedig a najpa nép úgy tartotta, hogy férfiember legszebb dísze a fegyverei, azok közül is kiváltképpen a kard!

A négy urat úgy hívták, hogy Dzserpil, Votanyí, Szilikpír és Larszán.

A fogadáson a császár mindenekelőtt bemutatta nekik Úát mint az ő új feleségét. Ezután Úa mesélt arról, hogy ő Dzeoripeximet vallhatja ősének, eképp tulajdonképpen Teszeolauki császárt is, továbbá elmondta, hogy a családi legendárium tanúsága szerint aki Dzeoripexim kardját birtokolja, az lesz Najpá teljhatalmú császára! Ezokból pedig most itt a megjelent négy nemesúr előtt szeretné kifejteni azon tervét, hogy az ő gyermeke, amit remélhetőleg nemsokára megszül majd Tengil császártól, jó lenne ha házasságot kötne valamelyik Dzeoripexim-kardot birtokló nemes gyermekével, majd ezen gyermekek gyermeke, tehát Úa unokája így már Najpá erős császára lehetne! Birtokolná ehhez Dzeoripexim kardját, s így a jóslat erejét, valamint teljesen hivatalosan is a mostani császár unokájának mondhatná magát, s eképp jogosult lenne a trónra!

—De felséges császárné, hiszen még azt sem tudjuk hogy fiad vagy lányod születik-e, sőt, ezt még te sem tudhatod! - nézett nagyot Szilikpír.

—Hogyne, ez így igaz, de hát valamelyik majd csak lesz, vagy fiam, vagy lányom! És épp mert nem tudom hogy mi lesz a neme, emiatt mondom ezt most mindegyikőtöknek, mert akad köztetek akinek fia van, és olyan is akinek leánya, mármint úgy értem hogy nagyon pici fia és leánya, mert hiszen ha már legénykorú vagy olyan tizenéves leány, akkor nem alkalmas a terveimnek, mert nagy lenne a korkülönbség! Tehát emiatt nem csak egyvalakinek mondom közületek! Remélem nagyszerű tervnek tartjátok!

A négy helytartó bólogatott hogy igen-igen, de azért látszott rajtuk hogy elgondolkodtak. Végére is ha a jóslat nem igaz, akkor nem sokat érnek a házassággal, ha azonban igaz, akkor már úgyis náluk a kard, akkor mire nekik Úa csecsemő gyermeke?! Akkor anélkül is császár lehet a gyermekük... sőt, nem is kell addig várni, császárrá lehetnek ők maguk!

Csak egy a baj: ők négyen vannak, s Najpába elég egyetlen császár!

—De ugyan mutassátok már a kardokat, hadd nézzem meg végre közelről is tiszteletre méltó őszám remekeit! - szólta Úa, azzal felállván trónusáról elébük ballagott, s a kezét nyújtotta Szilikpír felé. Az nem tehetett mást, kihúzta a kardot, s odaadta neki. Úa megemelgette a kardot, a súlyát méregetvén, alaposan megnézegette egészen közelről, sokat sejtetően hümmögött, suhintott is vele egypárat a levegőbe erre meg arra, majd fejet is hajtott, miközben a kardpengét a homlokához érintette, ezzel fejezván ki tiszteletét Dzeoripeximnek, aki készítette azt. És visszaadta a kardot.

Ugyanez ismétlődött meg Votanyí és Larszán esetében is. Hanem amint Dzserpil kardját fogta kézbe, s kissé megnézegette, az arca elkomorult.

—Külön kértelek rá, hogy hozd magaddal Dzeoripexim kardját, amikor meglátogatsz! - szólta szemrehányóan a helytartóhoz. —Miért nem engedelmeskedtél legkifejezettebb kívánságomnak?! Hát azt hiszed, olyan ostoba vagyok, annyira nem ismerem saját őseim munkáját, hogy becsaphatsz egy efféle ócska hamisítvánnyal?! - azzal felháborodottan lökte vissza a kardot Dzserpil kezébe.

Az idős, szakállas nemesúr igen megdöbbsent.

—De hát miről beszélsz felséges úrnőm?!

—Miről, miről, mintha nem tudnád! Annyira félted tán a kardodat, az igazit, hogy otthon őrzöd-babusgatod, nehogy baja essék, s magaddal csak egy utánzatot viszel, elfeledkezvén róla, hogy a kard akkor jó, ha hasznát lehet venni, ahhoz pedig valaki oldalán kell lógnia; avagy engem néztél tolvajnak, azt hitted hogy majd ellopom vagy elraboltatom tőled?! Mindenképpen megsértettél! - és Őa dühös arccal fordult meg, s visszaült a trónusára.

—De hát esküszöm úrnőm hogy meg sem fordult az agyamban a te becsapásod, ez maga az eredeti Dzeoripexim kard, nincs is utánzatom, soha nem vetemednék olyasmire, és persze hogy magát az eredetit kötöm a derekamra, hisz nekem is úgy a legnagyobb a dicsőségem!

—Ez nem eredeti!

—Hogy is ne lenne az, már megbocsáss!

—Nem lehetsz biztos benne hogy az, hiszen nem a rég halott Dzeoripeximtől vásároltad!

—Persze hogy nem, én ezt egy Pliász nevű dazsantól vettem...

—Aha, annak a családjá lopta el a legendáink szerint az őseimtől!

A nemesúr kissé ideges lett. Csak nem akarja mégis elvetetni tőle a kardot Őa, erre való hivatkozással?!

—Meglehet hogy az úgy volt úrnőm, de arról én már mit sem tehetek, teljesen becsületesen került hozzám, megfizettem érte! Ha azonban magad is azt mondod hogy valaha volt Pliász-nak egy efféle kardja, akkor be kell lásd hogy ez igenis eredeti!

—Nem okvetlenül, adhatott neked egy ügyes hamisítványt is! És én tudom a titkát, miről ismerhető fel, hogy egy kard Dzeoripeximé-e vagy sem, és a tied nem az!

—Mi ez a jel úrnőm?

—Azt nem árulom el, az az én titkom marad, s majd halálom előtt megsúgom a gyermekeimnek, mert e titok szájról-szájra jár a családukban! De nyugodt lehetsz, ez nem Dzeoripexim kardja!

—Ellenkezőleg, épp kezdek nyugtalan lenni... bár olyan nagyon azért nem, ugyanis nekem is van ám némi eszem, s amikor annakidején megvásároltam, kipróbáltam hogy el tud-e vágni más kardot ez a penge, és igenis elvágta! Tehát a kard eredeti!

—Pedig nem az! Kész vagy bebizonyítani ugyanúgy a szavaidat?! Mert szerintem itt valamelyikünk téved, vagy te vagy én, csak hogy én biztos vagyok a szavaim igazában!

—Én csakúgy! Állók a próba elébe!

—Hé te, gyere ide és tartsd magasba a kardodat! - intett Őa az egyik testőrnek. Az jött, kihúzta a kardját, kitartotta mereven vízszintesen... Dzserpil dazsan felemelte a kardját, ami Dzeoripexim kardja kellett volna hogy legyen, és teljes erejéből rácsapott a testőr kardjára.

És a kard nem esett kétfelé! Igaz, lett rajta egy hatalmas csorba. Csakhogy ugyanilyen csorba lett Dzserpil kardján is!

—Megmondtam, hogy ez nem Dzeoripexim kardja! - nézett rá nyugodtan, hűvösen Őa. —És elvárom hogy bocsánatot kérj tőlem, mert kételkedtél a szavamban! Pedig gondolhattad volna hogy nincs okom hazudni, és érték is ahhoz amit beszélek, hiszen már legelején sem titkoltam előtted, hogy Dzeoripexim az én ősom!

A nemesúr döbbsenten tátogott. Igazán hideg zuhanyként érte őt hogy eddig rosszul hitte, és mégis Dzeoripexim-kardja!

—És - folytatta Őa - hálás lehetsz nekem, amiért rádöbbsentettelek az igazságra, mert képzelj el milyen életveszélyes helyzetbe kerülhetnél volna egy csatában, ha azt hiszed hogy kiváló Dzeoripexim kardod van, aztán a legkritikusabb helyzetben derül ki, hogy mégsem! Bele is halhatsz! Ha úgy veszem, az életedet mentettem meg!

Dzserpil egyre csak bólogatott de szólni még nem bírt, és kérdéses hogy Őa szavai eljutottak-e egyáltalán a tudatáig. Hanem a másik három helytartó nagyonis odafigyelt, s egy dologban biztosak voltak ezek után: Őa valóban Dzeoripexim leszármazottja! Mert lám, megmondtá hogy a kard nem Dzeoripeximé, és valóban nem bizonyult annak! Az lehet hogy Őa, mint hírlík, korábban mamó volt, de akkor is Dzeoripexim az őse! Ez nem vitatható! Ennek látványos bizonyítékát szolgáltatatta!

—De... de hiszen... hiszen én *kipróbáltam* a kardot... - hebegte Dzserpil.

—Akkor pedig más nem lehetséges, csak hogy valaki időközben egy ügyes csellel megszerezte tőled az igazit, kicserélte erre az utánzatra!

—Ki lehetett az?! - kérdezte Dzserpil a dühtől sápadtan. Csak indulatból kérdezte, és nem várt választ Úától, hiszen honnan is tudhatná ezt a császárné! És több esze volt annál Úának, hogy rögvest megnevezze Vaszaszit. Ehelyett ezt mondta:

—Biztos vagyok benne hogy nem lesz nehéz rájönnöd hogy ki tehette, hiszen köztudomású, hogy csak négy kardja maradt fenn Dzeoripeximnek, vagyis csak kissé utána kell tudakozódnod, kinek lett hirtelen ilyen kardja, s máris megtudod a választ a kérdésedre!

—Ezt fogom tenni! És jaj neki ha rájövök hogy ki az! - szorította össze öklét Dzserpil.

No és hát sejthető hogy mi lett az eredmény: Vaszaszi nem azért vágyott a kardra, hogy rejtessen, sokkal inkább dicsekedni szándékozott vele, semennyire nem volt tehát nehéz megtudnia Dzserpilnek, hogy Vaszaszi ilyen karddal rendelkezik! Igaz, hallott valami homályos pletykát hogy Vaszaszi e kardot állítólag épp a császár fiától, Jorikótól szerezte meg, de hát az ugye nem lehetséges, ha lett volna ilyen kardja Jorikónak, akkor már réges-rég tudna róla mindenki, sőt, honnan is lett volna ilyen kardra pénze a császári családnak, de ahhoz is gyöngé a császár hogy erővel szerezte volna meg! Egyértelmű hát hogy Vaszaszi ezt csak amiatt mondja, hogy megpróbálja elterelni magáról a gyanút, a csalás vádját, de hát szájalmas igyekezet ez bűne elleplezésére!

És amint rájött hogy milyen kardja van Vaszaszinak, rögvest ellene támadt.

A küzdelem köztük váltakozó sikerrel folyt, és ennek a mamó nagyon örült, mert amíg nem tudja legyőzni Dzserpilt Vaszaszi, addig nem tud ellenük támadni! Ráadásul az is lehet hogy Dzserpil győzi le Vaszaszit!

Némi idő múlva azonban úgy tűnt, nem is olyan jó, ha Vaszaszi marad alul! Kezdték ugyanis a nemesúr ügyei rosszra fordulni, Dzserpil mind nagyobb fölényre tett szert – ám ekkor Vaszaszi egy váratlan húzással szövetséget kötött két másik, Dzeoripexim-kardot birtokló urasággal, Votanyival és Larszánnal! S így már visszaszorították Dzserpilt. Még hozzá annak ellenére, hogy Dzserpil is szövetségesre lelt Szilikpír személyében.

Nem volt más lehetősége Dzserpilnek, mint újabb szövetségesek után néznie. És ezekből felkérte Tengil császárt is, hogy őt támogassa, hiszen tehette már, mert most már a császárnak is volt fegyveres ereje, ha nem is holmi példátlanul hatalmas hadsereg. És a császár igent mondott az ajánlatra, mert tudta hogy ha Vaszaszi győz, akkor neki vége!

A háborúskodás sokáig folyt változó sikerrel. Végül azonban, mintegy két esztendővel azután hogy Úa Tengil felesége lett, ezután tehát kezdett úgy látszódni, hogy a császár vereséget szenved! Ennek oka nem a „litu” hadsereg gyengeségében rejlett, melynek katonái igazán hősiiesen harcoltak, hanem egyszerűen abban, hogy megszületett Vaszaszi és Mirtal gyermeke, ráadásul fiúnak, s erre Vaszaszi kijelentette hogy e fiú, név szerint Simarik a császár, s amíg kicsi, addig ő Vaszaszi uralkodik a nevében mint régens! Ami ugyanis Tengil császári címét illeti, erre Tengil - legalábbis Vaszaszi szerint - méltatlanná vált, eljátszotta jogosultságát a trónra, amikor egyrészt Úával, egy mamóval kötött házasságot, másrészt és még inkább amiatt, mert erkölcstelen életmódot kényszerített a palota lakóira, s a palotához tartozó parasztok és csöcselék közt is eltűri a legkülönbözőbb erkölcstelenségek elburjánzását, sőt, biztatja is őket erre!

Utóbbiban nem volt igaza Vaszaszinak, de csak amiatt nem, mert az amit ő erkölcstelenségnek tartott, az nem olyasmi volt amire ha nem is a császár de a mamó biztatta volna a parasztokat és a csöcseléket, de olyasmi, amit sokkal inkább kötelezővé tett a számukra! Továbbá, rég nem volt már olyan hogy paraszt és csöcselék, hanem csak Alsók, Középsők és Felsők!

Na de hát ilyen részletek felett Vaszaszi és támogatói nagyvonalúan elsiklottak, ellenben jó ürügy volt ez a császár ellen támadásra, ráadásul ezzel az ürüggyel Vaszaszi számos szövetségest is szerzett. Igaz, ezeknek csak kis része lett amiatt a szövetségese, mert felháborodott az állítólagos erkölcstelenségeken, ellenben annál inkább nem tetszett nekik, hogy parasztjaik és a csöcselék nagy tömegekben szökdös a császári birtokra! Igen, még a csöcselék elvándorlása

is aggasztotta őket, mert az lehet hogy a csőcseléket megvetették, de most rájöttek, most, hogy kevés csőcselék maradt náluk, hogy a csőcselékre igenis nagy szükség van, mert mulhatatlanul fontos munkák elvégzői! Amely birtokon nagyon megritkult a csőcselék létszáma, ott egyszerűen akadozni kezdett a termelőmunka, s ezen csak úgy tudtak segíteni, hogy a korábban a csőcselék által végzett munkák teljesítésére parasztokat vezényeltek ki, de azok gyakorta lázongani kezdtek emiatt, mondván hogy ők sok mindent elviselnek, tényleg, de nem azt, hogy visszaminősítsék őket csőcselékké! Sok száz paraszt inkább öngyilkos lett mint hogy ilyesmit eltűrjön, mert azt mondták hogy ilyen szégyennel nem képesek együtt élni! Még többen egyszerűen maguk is inkább a „litukhoz” szöktek. S ezelőtt értetlenül álltak a dazsanok, mert ha náluk nem tűrik el a csőcselék-munka végzését a parasztok, akkor miért tűrik el ezt a császárnál?! Nem tudták, hogy ennek mindössze az a magyarázata, hogy a parasztoknak ott nem kellett félniük attól, hogy a csőcselék-munka miatt bárki is csőcseléknak nevezi és tartja őket, lévén hogy ott már nem volt olyan hogy csőcselék, sőt, ott parasztoknak sem nevezték őket, és ez nagyon tetszett nekik! Lényegében tehát az elnevezésen múlt minden. No és azon, hogy ott reményük volt rá, hogy felsőbb kasztba emelkednek idővel, vagy ha nem is ők de gyermekük-unokájuk...

Igen hamar teljes lett a földbirtokosok közt az egyetértés, hogy ennek véget kell vetni! Nem tűrhetik ezt a nagy szökdösődést! És emiatt számosan elismerték Vaszaszi fiának jogcímét a császári trónra, de még akik ezt nem ismerték is el, azok is hajlandóak voltak ideiglenesen támogatni őt, addig míg ezt a magukat lituknak nevező erkölcsstelen bandát legyőzi, csak hogy visszatérjen az élet menete a jól megszokott régi kerékvágásba!

Összefogtak hát és győztek. Egy óriási csatában nem messze a palotától tönkrementek a császári haderőt, a litu katonák közül csak minden tizedik élte túl a csatát, ezek visszamenekültek a palota falai mögé. Igaz, e csata óriási vérvesztéseget okozott ellenségeiknek is: bár közel ötvenszeres túlerővel támadtak rájuk, de e hatalmas sereg több mint háromnegyede holtan maradt a csatatéren! Ez pedig azt jelenti, hogy minden meghalt litu katonára több mint negyvenegy halott ellenséges katona esett. Igazán kiválóan harcoltak tehát, egy szó szemrehányást nem érdemeltek, bár e kiváló eredmény nemcsak hősiességüknek volt köszönhető, de a litu újaknak is, és Jorikó kiváló hadvezetési szakértelmének.

De hát sok lúd disznót győz! El kellett ismerniük, hogy vesztek. Behúzódtak a palota falai mögé, s nemcsak a katonák, de mindenki más is aki a litu szokásokkal rokonszenvezett, még az egykori parasztok és csőcselék is. És bár féltek hogy mi lesz még itt az ellenség győzelme után, de tagadhatatlanul tetszett nekik, hogy legalább életükben egyszer belülről is szemrevételezhetik a palotát – eddig ebben nem reménykedhettek, erről álmodni sem mertek! Némelyikük mondta is, hogy ez olyan nagyszerű dolog, hogy azt sem bánja ha holnap vagy holnapután meghal, hiszen ennél többet elérni életében, az úgyszólván lehetetlen volt a számára!

Úa mamó azonban nem szerette volna ha hamar véget ér az élete, s így volt ezzel Tengil császár is, meg Jorikó is, Mea is, Miela is, meg tulajdonképpen mindenki más is. De hát mit is tehetnének?!

Nem úgy tűnt azonban, hogy az ellenség rászánja magát az ostromra! Körbefogták inkább a palotát, s vártak. S ennek két oka is volt. Egyrészt még a harcedzett katonákat is elszörnyesztette hogy győzelmük milyen iszonyatos veszteségbe került. Pedig ez csak egy nyílt terepen lefolytatott csata volt! Várat ostromolni pedig sokkal keservesebb valami, s a császári palota bár nem volt kimondott erődítmény, de azért meglehetősen erős falakkal büszkélkedhetett. S amikor Vaszaszi és szövetségesei belegondoltak hogy mivel járna egy ostrom ha a palota védelmezésében is olyan ügyesek a lituk mint az előző csatában, akkor inkább lemondtak róla.

Továbbá, volt egy ennél fontosabb okuk is. Méghozzá az, hogy azért nem minden dazsan csatlakozott a szövetségükhöz: többen semlegesek maradtak. És Vaszaszi tudta, hogy ezek igencsak felhörrennének, ha ellentétben a sokévszázados hagyományokkal, rátámadna a szent császári palotára! Meglehet, hogy akkor rögvest a császár mellé állnának! Ezt pedig nem akarta.

Akkor pedig csak egyetlen megoldás maradt számára: az, amit többször is alkalmaztak a történelem folyamán. Körbe kell zárni a palotát, megakadályozni a ki- és bejutást, s mindaddig

itt várakozni, míg csak a császár ezt meg nem unja, meg nem adja magát – vagy éhen nem hal. Szomjan nem halhat mert van forrás odabent, de annyi sok ember mint aki oda bemene-kült, nos, egykettőre kornyadozni fog az éhségtől!

Körbezárta a palotát tehát, és várt. És nem kétlette hogy csak kitartás kérdése és győzni fog. Csak türelmesen kell várakoznia, várni, mint a macskának az egérlyuk előtt...

Egyetlen valami aggasztotta csak: hogy az ő nagy hadseregének is kell ennie, nemcsak oda-bent a császárnak! S bár ő szabadon mozoghat, de sok száj sokat zabál... Na de hát csak nem történhet meg, hogy előbb fogyjon el az ő élelme, mint a császáré odabent!

Holott az okos Úa mamó épp erre spekulált. Mert bár ő nagyon hitt a végül mégsem bekövet-kező győzelmükben, de igyekezett felkészülni mindenre. S emiatt megpróbált a lehető legtöbb élelmet felhalmozni odabent. Az az igazság, hogy bár adagolta az élelmet az odabent levőknek, de korántsem éheztek!

Idővel persze ez is bekövetkezik... hacsak nem Vaszaszi élelme fogy el előbb!

Természetesen nem lehet tudni, hogy melyikük tart ki tovább. Annyi azonban bizonyos, hogy Vaszaszi esélye nagyobb! Végteáris nyugodtan megteheti, hogy serege egy részét elküldi rabol-ni valamerre, s azok szereznek élelmet a többieknek is... de vásárolhat is távoli vidékekről, hi-szen van pénze... és ezen lehetőségek egyikével sem rendelkeznek ők idebent, a palotában!

Segítséget kéne szerezniük. Felmentő sereget! És Úa mamó ki is gondolta, hogy ki legyen az, aki a segítségükre siet: Zak!

Zak ugyanis, az egykori szukó, bölcsen távol tartotta magát eddig a hadakozástól, tisztában lévén vele hogy jóval gyöngébb, mint egykori hűbérura, Vaszaszi. És Vaszaszi sem támadt eddig rá, mert mindig volt más, fontosabb dolga is. Most azonban, Úa úgy vélte, ha megjelen-ne itt Zak, s rátámadna Vaszaszira, s ugyanakkor ők a lituk kitörnének a körülzárt palotából, akkor ketten együtt már győzhetnének! Katasztrófális vereséget nem okoznának Vaszaszinak, de legalábbis megfutamíthatnák! S ezt Tengil császár is így vélte.

—Kár hogy Zak olyan hülye, hogy ez magától nem jut az eszébe s nem jön ide, mert értesíteni sajnos nem tudjuk! Pedig boldogan kinevezném helytartóvá, ha segítségünkre sietne! - mondta nemegyszer.

De hát nem értesíthették e nagyszerű ajánlatról Zakot, mert úgy körbe volt véve ellenséggel a palota, hogy azok sorain keresztül egy egér sem surranhatott át észrevétlenül, a palotába be s onnan ki csak a madarak közlekedhettek, mások nem!

Napokon át ezen tanakodott Úa és Tengil, de még Miela is, hogy miként küldhetnének üzenet-et Zaknak. Megfordult fejükben még olyan kétségbeesett gondolat is, hogy alagutat ásnak, át az ellenség alatt, de elvetették az ötletet, mert eszméletlenül hosszú alagút kellett volna, ami túl sok időbe telik, és arra sem volt semmi biztosíték, hogy jó helyen bukkannak ki, s nem egy csapat ellenséges katona orra előtt.

—A csudába is - sóhajtott fel Úa - miért is nem vagyunk mi igazi lituk! Hiszen a te lituid a re-gényeidben, Miela, azok bezzeg tudnak repülni! De kár, hogy mi nem vagyunk erre képesek!

S erre Mea, aki ott volt e tanácskozáson, most megszólalt miközben tünődve nézett a távolba:

—Talán nem is olyan lehetetlen, hogy ez sikerüljön!

—Hírt küldeni? - kérdezte reménykedve Úa.

—Az is. De én a repülésre gondoltam.

—Na ne! Mea, én tisztellek és becsüllek, sőt: nagyra becsüllek, de a tangenseid nem hiszem hogy még a repüléshez is hozzásegítenének bennünket!

—Azok nem is. Nem kétlem ugyan, hogy a repülésnek is megvan a maga matematikája, de azt még én sem ismerem. Egyelőre legalábbis... Hanem, elárulom amit még senki nem tud: egy al-kalommal megirigyeltem Miela dicsőségét, és megpróbálkoztam magam is, hogy irkáljak vala-mi kis történetecskét. De két oldal után meguntam, mert nehéz ám az írás, rájöttem, és szá-nalmasan rossznak tartottam azt is amit megírtam. Na és akkor dühös lettem, s bedobtam a tűzbe a papírokat. Azok el is égtek hamar, s akkor azt láttam, hogy a papírhamut felkapja a forró füst, s azok pörögve felfelé szálltak... - és Mea behunyta az emlék hatására a szemét, mi-közben kezét felemelte, úgy mutatta amit mondott.

—De hát mit akarsz ezzel mondani Mea kedves, hiszen ilyesmit már én is számtalanszor láttam! - kérdezte értetlenül Úa.

—Repülni tehát lehetséges. - mondta röviden Mea.

—Persze hogy lehetséges, hiszen repülnek a madarak is, de mi nem vagyunk madarak! Papírhamu pedig még annyira sem!

—Talán szárnyakat akarsz készíteni nekünk?! - kérdezte kíváncsian Miela.

—Nem. Azaz, nem olyat, amire te valószínűleg gondolsz. Megfigyeltem ugyanis, hogy minél nagyobb egy madár teste, annál nagyobbak a szárnyai is! Nem gondolkodtatok még el rajta, hogy mi ennek az oka?

—Gondolom, mert nagyobb testhez nagyobb szárny kell. - vonogatta a vállát a császár.

—Pontosan! De hát egy ember súlya sokkal nagyobb mint a legnagyobb madaré is, a mi testünkhöz tehát akkora szárnyak kellenek, melyeket már semmiképp sem lehetne le-fel mozgatnunk, ahogy azt a madarak teszik! Azaz, a szárny nem bánja, az eltűrné hogy mozgassuk, de nekünk kicsi ehhez az erőnk! Hiszen tudjátok ti is: nagyobb kardot nehezebb a csatákban le-fel mozgatni! Nyilván ez a helyzet a nagyobb szárnyakkal is! Vagyis, nekünk olyan repülési módszer kell, amihez nem kell szárnyakat mozgatnunk, ez különben még kényelmesebb is lesz mint a szárnyakkal repülés, hiszen nem fáradunk el benne, csak ülünk vagy fekszünk, miközben repülünk és nézelődünk...

—Tényleg meg tudnád csinálni?! - kérdezte izgatottan a mamó.

—Hogy megcsinálom-e azt nem tudom, de legalábbis nem tartom lehetetlennek!

—De miként?! - kérdezte Miela.

—Hát úgy, hogy elgondolkodtatok-e már azon, hogy ha én ezt a papírt - fogott a kezébe egy lapot Mea - ezt így ahogy most van ledobom, akkor lámcsak, ilyen lassan esik le, ide-oda libegve, miért van hát, hogy ha ezt így összegyűröm gombóccá, akkor meg ilyen gyorsan esik le, és nem libeg sehová?! - és választ várón pillantott körül.

S az okos Miela megtalálta a választ rá.

—Mert amíg össze nem gyűrted, addig jobban hasonlított az alakja egy szárnyra!

—Pontosan! Tudjátok, nekem már régóta szilárd meggyőződése, hogy körülöttünk a levegő, az éppoly anyag mint akár a vas, csak éppen ritkább! Hígabb! Na már most, minél sűrűbb a sár, annál nehezebb gyalogolni benne. A levegőben sokkal könnyebb mint akár a vízben, de ez is anyag, ennek is van ellenállása a mozgó tárgyakra, s annál nagyobb ez az ellenállás, minél nagyobb felülettel mozog valaki benne! Ez épp olyan, mint hogy tompa karddal nehezebb vágni mint élessel, az él ugyanis vékony, kicsi a felülete... amikor összegyűröm a papírt, akkor kisebb a felülete, tehát kisebb az ellenállás amit a levegő támaszt ellene, tehát gyorsabban tud leesni!

—Jó, ez mind világos - mondta a mamó - de nem értem mi köze van a repüléshez, hiszen mi nem leesni akarunk, hanem repülni!

—Nagyonis sok köze van hozzá, ugyanis csak az repül, ami nem esik le! Nekünk tehát nem azt kell kitalálni, miként repülünk, hanem csak azt, hogy ha már odafent vagyunk, miként nem esünk le, ha ezt tudjuk, a többi már könnyű!

—Nem éppen! Hogyan jutunk oda fel?!

—Mi sem egyszerűbb annál - vonogatta a vállát Mea némileg szemtelenül - leugrunk egy nagy szakadék tetejéről, vagy egy toronyból... na és tehát az a lényeg, hogy óriási nagy szárnyakat készítsünk magunknak, mert akkor ha esünk is le, de nagyon lassan, olyan lassan, hogy amikor talajt érünk, nem ütjük meg magunkat! Továbbá, a szárnyakat nem teljesen egyenesre kell készíteni, hanem kissé hajlítottra, mert ha megnézik a repülő madarakat, azoknak is olyan a szárnyuk repülés közben: felülről nézve domború, alulról nézve homorú!

—Jó, hát ezt még el is hiszem neked, de nem sok értelme van lassan leesni sem, mert ettől még mindig nem repülünk! - ellenkezett a mamó.

—De igen, szerintem igen, akkor, ha az a szárny tényleg nagyon nagy! Mert emlékezz csak rá, hogy a papír hamuját felfelé sodorta a meleg levegő! Én valahogy úgy képzelem, hogy ami nagyon meleg, annak fenn az égben a helye, lám, a Nap is odafent van és az a legmelegebb, ezért is van nappal melegebb mint éjjel, nappal tehát, amikor látjuk a Napot! A hideg tárgyaknak

meg lenn van a helyük, és ami meleg, az emiatt felfelé törekszik, ezért száll fel a füst is! De ha ez igaz, akkor a meleg levegő is fel kell hogy szálljon! És felszállása közben magával viszi azt ami könnyebb nála, de azt is ami nehezebb nála, feltéve, hogy elég nagy felületen tud belekapaszkodni! A repülő tárgyat tehát a súlya lefelé húzza majd, de annál lassabban, minél nagyobb felületen tud megtámaszkodni a levegőn, ellenben épp hogy minél nagyobb e felület, annál nagyobb felületen kapaszkodik belé a meleg levegő, s ez meg felfelé sodorja! Hogy melyik erő lesz erősebb, a lefelé vagy felfelé ható, az a szárnytól függ!

—De csak nem gyűjthetünk tüzet a repülni akaró ember alatt! - tárta szét a kezét a császár.

—Ez nem is fontos. Hiszen tudjuk hogy különböző helyeken különböző erősségű a meleg! Itt a palotakerten belül is vannak olyan terek, amik kővel borítottak, s e helyeken igen nagy a forróság épp ilyenkor nyáron, másutt, parkos részeken pedig sokkal elviselhetőbb a meleg! Én azt hiszem, a szél sem más, mint a levegő mozgása, hogy tudniillik a nagyon meleg levegő elkezd felfelé áramlani, s ennek a helyébe jön máshonnan hidegebb levegő! Lehet hogy az ami a helyébe jön szintén meleg lesz és nem nagyon hideg, de mindenesetre hidegebb valamicskét, mint ami elmegy onnan!

—Ez így biztosan nem igaz, mert jönnek telente a hidegebb napok után igen meleg szelek is... - tűnődött el a mamó - de lehet hogy némi igazság van abban amit mondasz, elhiszem hogy legalábbis egy bizonyos szélfajtának lehet ez az oka! De azt mondd inkább, hogyan lesz ebből repülés!

—Hát úgy, hogy kell csinálni egy nagyon nagy szárnyféleséget, amibe, a két szárny közé, beszíjazzza magát az ember, aztán leugrik egy magas toronyból, akkor, amikor nagyon nagy a meleg arrafelé! Előtte ki lehet próbálni apró papírfecnik leszórásával, hogy ezeket felkapja-e a felfelé áramló meleg levegő! A repülő szerkezet olyan kell legyen, hogy legyen farka, amit az utasa mozgatni tud, mondjuk a lábai mozgatásával, így tud kanyarodni. Miután kiugrott, felkapja őt a szél, s emelni kezdi. Azt hiszem ekkor egy darabig körbe-körbe kell repülnie, hogy a felfelé áramló levegő minél magasabbra vigye, mert biztos nem mindenütt áramlik épp fel a levegő, ki kell tehát használnia a jó lehetőséget az emelkedésre, azután amikor már úgy véli hogy kellően magasra jutott, akkor nem kell tovább kanyarodnia, hanem a megfelelő irányba fordulni, és kicsit behúzni a szárnyakat, nem nagyon csak kicsit, hogy azok közelebb essenek a testéhez. Ekkor kisebb lesz a felület, s ő esni kezd lefelé, de nagyon lassan, mert még mindig nagy a szárnya! S miközben esik, aközben előre is halad, tehát ferdén lefelé. Útközben ha megint jó meleg levegőjű helyhez ér, megint kiengedheti a szárnyakat és körözhet hogy feljebb jusson s így tovább legyen a levegőben! Amennyire megfigyelhettem, a nagytestű madarak épp így tesznek, alig mozgatják a szárnyukat, csak vitetik magukat a levegővel!

—És ki lesz az az örült aki ezt kipróbálja, és elsőként ugrik ki az ablakon a szárnyakkal?! - kérdezte a császár.

—Akár én magam is. - mondta Mea.

—Nem engedem! Te túl eszes vagy, a te életedet nem kockáztathatjuk! - válaszolta azonnal a mamó. —De majd találok én bőven ilyen embereket, csak meg kell ígérnem nekik, hogy aki túléli, az Felső lesz... akad majd számtalan jelentkező!

—Igen, ez valószínű... - tűnődött el Miela is. —Sőt, az első kísérletezők jó ha gyerekek lesznek, mert azoknak kisebb a súlyuk...

S nekikezdték a sárkányrepülők gyártásának. S Mea olyan jó konstruktőr volt, hogy már a legelső ugrás sem lett halálos, épp csak a lábát törte a kisgyerek aki kiugrott. De nem bánta, mert Úa tényleg kinevezte Felsővé. Az ezutáni ugrások pedig még ennyi sérüléssel sem jártak, épp csak néhány kék folttal. Apránként azonban kikísérletezték a biztonságos technikát, végül pedig rákerült a sor hogy nehezebb emberek, tehát felnőttek is megpróbálkozzanak ezzel, nekik természetesen nagyobb sárkányrepülő kellett. S az első felnőtt aki repülni jelentkezett, nem más lett mint Csirtil, az egykori hetéra! Holott ő máris nemhogy Felsőnek számított, de Körnek, ám azt mondta, hogy vonzza őt a lehetőség hogy felülről lássa a világot, s az is, hogy nagy szolgálatot tegyen barátainak.

—Különben is - mondta - ha beválik az a repülő gép, én le sem szállok, repülök inkább egyenesen Zakhoz, ő ismer is engem, elhiszi hogy a császár üzen általam neki! Másnak talán nem hinne!

S így egy különösen meleg napon Csirtil leugrott a legmagasabb torony tetejéről, de nem zuhant sokáig, hamarosan körözni kezdett, lassanként mind magasabbra jutott, bár igaz, egyszer majdnem nekiment a toronynak... aztán már nem fenyegette őt a torony, mert annál magasabbra emelkedett, majd még magasabbra, végül odalentről már csak egy kis pontnak látszott... s ekkor megindult előre, abba az irányba, amerre Zak dazsan birtoka terült el.

6. fejezet: A császár új palotája

Bár Csirtil eleinte bizonytalankodott a sárkányrepülésben, ami nem is csoda mert élete első ilyen repülése volt ez, de aztán nem is sokára belejött. Sőt, hamar rájött arra is, hogy ami a repülő farkának mozgatását illeti kanyarodáskor, ez lényegében elhanyagolható, mert egészen jól lehet fordulni pusztán testsúlya áthelyezésével is! Különben, miután beállt a megfelelő irányba, azután nemigen kellett kanyarodnia már, elég volt inkább azt figyelnie, nehogy túlságosan mélyre süllyedjen, mert akkor félő volt hogy nem tud újra eléggé felemelkedni.

Mindazonáltal ez sem nagyon zavarta. Lényeg az hogy túljusson Vaszasi ostromgyűrűjén, s ezt eddigre meg is tette már. Most már ha le is száll a földre, az sem tragédia, legfeljebb gyalog megy tovább. Ehhez természetesen az kell, hogy ne törje össze magát leszálláskor. És az is igaz, hogy az esetben később ér Zakhoz. De odaér...

Ami a leszállást illeti, tartott tőle hogy hamar be fog következni! Mert amikor elindult, csodaszép volt az idő, s ő maga is nagy élvezettel szemlélte a tájat az örületes magasságból, ám alig repült két órát, máris azt látta, hogy bár még nem ért el Zak birtokára, de a távolból ibolyaszín viharfelhők közelítenek felé! Sőt, nemcsak azok közelítenek őfeléje, de ő maga is ezen felhők felé repül. Arra kell repülnie, mert Zak birtoka felől jön a vihar!

Persze a vihar gyorsabb volt mint ő. Mert mikor Csirtil észlelte a veszélyt, rögvést eldöntötte, hogy ő bizony meg sem próbál röpdösni viharban! Fogalma sem volt róla hogy lehet-e egyáltalán azt, de tartott tőle hogy ha lehet is, ám az ő tudása kevés ahhoz! Mert az még hagyján ha csak ide-oda lökdösi őt a szél, de megtörténhet ám az is hogy viasszodorja sok-sok napi járófölddel őt az erős szél, ami nagy idővesztés! Jobban jár ha azonnal leszáll és megy tovább gyalog! Meg aztán azt még Csirtil is tudta hogy villámlani viharok idején szokott, fogalma sem volt róla hogy mi az a villámlás de tudta hogy annak van valami köze a felhőkhöz, s úgy vélte nem hiányzik neki, hogy idefent beleszaladjon egy villámba! Mert akkor meghal, és nem lesz aki értesíti Zak dazsant!

Lejjebb ereszkedett hát, s megpróbált leszállni. De ez nem is volt egyszerű ügy, mert vad, járatlan vadon terült el alatta. Semmi esetre sem szállhatott le a nagy fák koronáira! Annak csak az lett volna az eredménye, hogy összetöri magát. Repült tehát tovább, remélve hogy valami olyan helyre, tisztásféleségre lel ahol befejezheti a légi utat, ám mielőtt ilyenre lelt volna, beérte őt a vihar, és Szél Anyácska keze lesújtott rá.

Nem szemből érkezett a vihar ahogy gondolta, hanem kissé oldalról. S most ez a szél elkapta a sárkányrepülőt, megpörgette, és iszonyatos sebességgel, tollpiheként kezdte el maga előtt taszítani. S mert ekkor Csirtil nem volt nagyon magasan, látta amint szó szerint szélvészsebesen rohan el alatta a vadon. Majd néhány falu tűnik fel a távolban, de máris mögötte vannak a házak... aztán újabb erdő, újabb falu... az már nem is számított neki hogy bőrig ázott, mert egyre csak arra bírt gondolni, hogy ha ekkora sebességgel nekimegy valaminek, akár hegyoldal legyen az, akár házfal, rögvést palacsintává lapul! De az sem jobb ha egy erdőre zuhan le, mert úgy keresztülfúrják a gallyak, mint akit karóba húztak!

A távolban, amennyire azt a vízfüggönyön át ki bírta venni, egy folyó tűnt fel. Kétségbeesett döntésre jutott. Lefelé fordította a sárkány orrát, s mintha eleven villám volna, ferdén lefelé a vízbe vágódott vele.

Azonnal el is süllyedt, bár előbb az ütközéstől nagyot rántottak rajta a bőrszíjak. S épp a bőrszíjak miatt, előhúzta a kését, s elvágta ezeket, hogy szabadulni tudjon a víz fogságából, s meg ne fulladjon. Aztán, mert jó úszó volt, a felszínre evickélt. A sárkány pedig a folyó fenekén maradt.

Most aztán partra kellett úszni, s ez a rohanó folyóban nem volt éppen könnyű! De Csirtil megtette, hanem aztán el is terült a parton kimerülten. Az eső ellenére elaludt.

Mire magához tért, a vihar már elállt. A levegő nem volt azonban friss, rekkenő forróság telepedett a tájra, s a nagy viharra már csak néhány kis párolgó tócsa emlékeztetett. Csirtil körülnézett, de fogalma sem volt róla hogy merre lehet. Végül, mert tudta hogy a palotától Zak

felé délre repült, megvonta a vállát, kinézte a Nap állásából a déli irányt, és elindult arra, csak úgy át az erdőn.

Ez nem volt akkora nagy meggondolatlanság mint első pillantásra látszik, mert remélte hogy nagyon messze azért nem sodorta el őt a vihar, és Najpában errefelé elég sűrűn sorakoztak egymás után a falvak. S valóban, némi botladozás és ruhaszaggasztás után egy útra lett. Afféle szélesebb erdei ösvényre. Ezen elindult balra, s még be sem ért egy faluba, csak egy nagyobb tisztásra, de máris emberekre lett: néhány tizenéves suhancra, akik alig vették észre őt, mert a földön gugoltak, illetve némelyikük állt, s néhány apró valamit szemléltek nagy buzgalommal.

—Ezt! - mondta röviden az egyikük, de nem Csirtilnek mondta, hanem egy másik fiúnak. Az leguggolt, kis mozdulatot tett az ujjáival... majd csalódottan állt fel. Egy másikuk azonban annál elégedettebb orcát öltött.

—Nekem sikerülni fog! - mondta magabiztosan. —Melyiket lökjem?! - kérdezte egy harmadik gyerektől.

—Bedobok egyet! - válaszolta az, azzal magától néhány méterre eldobott egy aprócska valamit. Az előbbi gyerek odalépett ahhoz, leguggolt, Csirtil úgy látta megpöccint valamit... majd diadalittas kiáltásba tört ki, odarohant a csoportosulás közepébe, s elkezdett felkapkodni valamiket a földről.

—Sikerült! Megmondtam hogy sikerülni fog! Az enyém mind, mind!

—Mit csináltok itt, fiúk? - kérdezte kíváncsian Csirtil.

Azok erre nem minden bizalmatlanság nélkül nézték őt végig. De válaszoltak neki, mert bár Csirtil ruhája eléggé megviseltnek látszott, de az is látszott rajta hogy igen előkelő nő lehet, ezek meg csak afféle parasztszármazékok voltak.

—Golyózunk. - válaszolta a nyertes fiú.

—Az mi?

—Hát az egy játék.

—Ne idegesíts, ezt sejtettem rögvest, de miféle játék? Mi kell hozzá?

—Hát... ez! - mutatott neki egy golyót a fiú. És Csirtil kezébe adta azt. És ez egy olyan csapágygolyó volt, amilyent Dana használt kereskedésre a Kolosszus hulladékából.

—Ah, milyen tökéletesen kerek... - ámult el Csirtil. —Ez bizony sokat érhet!

—Van belőle több is! Nagyon ügyes golyózó vagyok, épp most is hét darabot nyertem! - dicsekedett a fiú, mert Csirtil nem látszott vérszomjasnak. És hát ki ne szeretne dicsekedni a tudásával, vagy azzal, amije van?!

—Hogyhogy nyertél? Miként nyertél?

S erre a fiú elmondta Csirtilnek a játék szabályait. Csirtil a következőket tudta meg:

A golyózást 2 vagy több ember játszhatja. Cél az, hogy minél több golyót nyerjünk el a többiek-től.

A játékhoz szükség van egy kellően nagy (legalább 2-3 négyzetméteres) többé-kevésbé sík te-repre, amit megtisztogattunk a növényektől és nagyobb kavicsoktól. Ennek közepére kaparni kell egy kis lyukat egy kődarabbal, pénzérmével vagy mással. E lyuk nagyjából 2 cm átmérőjű és 1 cm mély legyen.

E lyuktól egyenlő távolságra kell felállni a játék elején a játékosoknak, és egy-egy golyót a lyuk felé dobni. Amennyiben a dobó játékos golyója belegurul a lyukba, úgy ő nyert. Ekkor minden játékosársától 1 golyót kap. Amennyiben többen is beledobják a lyukba a golyót, úgy senki nem nyert, felszedik a golyókat és dobnak újra.

Ha senki golyója nem esik a lyukba (és ez a gyakoribb eset) úgy következik a játék második fázisa, a „pöckölés”. Ekkor lemérik hogy melyik játékos eldobott golyója került legközelebb a lyukhoz, ő kezdheti a pöckölést, s a további sorrendet is az határozza meg, ki dobott a lyukhoz közelebbre: minél közelebb dobott, annál előbb kerül sorra. E sorrend már nem változik a játék végéig.

A pöckölés úgy zajlik, hogy az épp soros játékos meg kell pöccintsen ujjáival, illetve meg kell lökjön egy golyót, hogy az lehetőleg beleguruljon a lyukba. Kezén kívül ehhez mást nem használhat. Hogy melyik golyót kell megpöccintse, azt nem ő dönti el hanem egy másik játékos,

akit ő, a pöccintő választ ki tetszése szerint. Amennyiben csak ketten játszanak, úgy nem kell kiválasztania, mert természetesen nincs más aki megmondhatná neki, csak az ellenfele! Többnyire természetesen a legtávolabbi golyót szokták kijelölni e célra, kivéve ha egy másik golyó alkalmasabbnak tűnik, például mert sok másik golyó van előtte, ami akadályozza a lyukba jutást. Amennyiben a pöccintés során a golyó „cittel”, azaz nekimegy egy másik golyónak, s ez a másik esik a lyukba, úgy is szabályos a játékos győzelme.

Ha sikerül a játékosnak a golyót a lyukba juttatni, úgy győzelme jutalmául az összes golyó az övé lesz, ami résztvett a játékban.

Amennyiben a játékosok úgy ítélik meg, hogy már túl közel vannak a golyók a lyukhoz, és így az épp pöccintésre kerülő játékos nagy valószínűséggel nyerni fog, akkor az aki meg kéne mondja hogy a játékos melyiket pöccintse meg, megteheti, hogy azt mondja: „bedobok egy golyót”, vagy „bedobok egyet”, és újabb golyót visz a játékba: ugyanonnan ahonnan legelőször dobtak a golyókkal, bedob még egy golyót a sajátjai közül a játéktérre, a lyuk felé, de most értetőleg cseppet sem törekedve rá hogy az közel kerüljön a lyukhoz, hanem jó távolra! S azt mondja, hogy azt pöccintse az ellenfele. Így megnehezíti a másik játékos dolgát, de eggyel több golyót kockáztat a magáéi közül.

A játékhoz használt golyók különböző méretűek lehetnek, ez elvben nem számít, egyformának minősülnek a játék szempontjából, bár a nagyobb golyók értékesebbnek számítanak, s ha nagy a méretkülönbség, vagy az egyik szebb (például mert az nem rozsdás a többi azonban igen), akkor a játék előtt megegyezhetnek a játékosok, hogy a nem annyira nagy vagy szép golyókkal rendelkező játékos a másik játékos golyójáért cserébe már eleve több golyót dob be a játékba a legelején, hogy ugyanannyi értéket kockáztasson. Ekkor azonban, mert több golyója van a pályán, nagyobb az esélye annak hogy az ő valamelyik golyója kerül legközelebb a lyukhoz, tehát ő is kezdi a pöccintést.

Ezek voltak a golyózás játékszabályai. És ezen Csirtil még csak nem is csodálkozott, mert hasonló játékot ő is ismert, amit a császári palotában szoktak játszani a nemesifjak, csakhogy azok nem golyókkal, hanem pénzérmékkel. És a szabályok sem voltak azonosak, csak hasonlóak, ami nyilván abból adódott, hogy pénzérmét nehéz lett volna lyukba pöccinteni, hiszen az érme nem gömbölyű: a palotabeli játéknál egy egyenes vonalat húztak, s ahhoz minél közelebb kellett pöccinteni az érmét. Mindazonáltal nagyon hasonló volt a két játék, s nem kétlette hogy ezen palotabeliből származott ez a másik, a „golyózás” is.

De honnét ez a sok tökéletesen egyforma golyó?! Milyen mesterember képes ilyen tökéletes-ségre, ennyire egyformákat gyártani?!

Meg is kérdezte ezt, egyrészt kíváncsiságból, másrészt mert tudta hogy Úa mamó mindig nagy figyelemmel hallgat mindent, ami új, meglepő. S lám, Meát is hogy a pártfogásába vette, igen, a mamó, azaz, most már nem is mamó de császárné, igen, ő nagy kedvelője és tisztelője a technikai újdonságoknak is! Meg kell tudja, mi a titka e golyók gyártásának!

Megkérdezte tehát hogy ki gyártja e golyókat, mire a fiú azt válaszolta, hogy nem tudja! —Egy Dana nevű nő jön el a faluba időnként, s ilyesmivel fizet nekünk élelemért, állatokért, meg néhány más holmiért! - válaszolta. —Meg fizet szép képekkel is, amik mindenféle szörnyeket ábrázolnak, de olyan most nincs nálam. Apámnak pedig adott egy olyan pengét is, amihez már csak nyelet kellett csinálnia, és csodálatos kése lett, olyan a színe mint az ezüsté, de sokkal keményebb mint a vas, egyetlen csapással kettévág egy vasszeget és nem lesz tőle kicsorbult!

—Ah, igazán?! És mit is mondtál, miként hívják azt a nőt?! - szaladt a homlokára Csirtil szemöldöke csodálkozva.

—Dana a neve.

—És ez ugye egy gyönyörű szép nő, hosszú, derékig érő hajjal, magas, karcsú, csodaszép ruhákban jár...

—Nem, dehogy, a ruhája jó anyagból van ugyan, de nagyon furcsa, és nekem nem is tetszik, de a nő maga sem, nem sokkal lehet idősebb nálam, és csúnya, két nagy kiálló nyúlfoga van!

Ezen eltűnődött Csirtil. Ha ez a Dana az a Dana akit ismert, akkor itt valami rendkívüli dolog történt! Hiszen Dana a Tiltott Völgybe ment el, s emiatt Csirtil, aki bár eszes volt de mégis babonás kissé, Csirtil tehát meg volt róla győződve mindmostanáig, hogy Dana már rég meghalt! Hanemhát ha egyszer ilyen kincsekkel üzletel, akkor talán valóban úgy lehetett hogy sikerült találkoznia Danának Ominta istennel, s az busásan megajándékozta őt!

És valószínű hogy valóban ez a Dana az a Dana, s nem csupán a nagy nyuszifogai miatt. De amiatt is, mert meglátszik hogy ez a Dana is éppoly butuska mint akit ő Csirtil ismert! Lám-csak, holmi élelemért tucatszámra adogatja ezeket a csodálatos golyóbisokat a parasztoknak, annyit ad belőlük hogy azok játszadozásra is használhatják! Meg csodakést ad nekik... holott bár Csirtil nem értett annyira az üzleteléshez mint Úa mamó, de szerény véleménye szerint egy efféle golyóért egy egész tehenet is lehetett volna kapni, s annak alapján amit hallott, nagyon kétlette hogy Dana egy tehenet kapott volna mindegyik golyóért. Mert ha azt kapott volna, akkor a leánynak már nem is egy csordája lenne!

—Látni szeretném azt a csodakést, és a képekből is néhányat! - mondta a fiúnak.

Látta hogy annak igen bizalmatlanná válik a tekintete.

—Nem akarom elvenni, nézd, nem is vehetem el, mert nem vagyok erősebb mint te! Csak megnézni szeretném! Kapsz egy ezüstöt ha megmutatod nekem!

A fiú azonnal elszaladt, majd visszatért, de nem ám egyedül hanem apjával együtt, mert a papa nem vált meg a késétől. S ezt megmutatta Csirtilnek, aki egészen elképedt a rozsdamentes acélból készült pengén. És éles szemmel azonnal észrevette, hogy ez korábban is kés lehetett, de egybe volt öntve a markolattal, csak kettétört valami miatt, s a parasztnak csak a pengét adták el, ehhez mesterkedett az egy fa markolatot. Persze hogy nem akarta elvenni tőle ezt Csirtil, úgy sejtette ahol Dana van, lesz ott még sok ilyen kés, de már mind ép!

Ellenben a képeket még nagyobb buzgalommal nézegette. Ő is elszörnyedt a hork-ábrázolásokon, de az is elképesztette, miként tudhat valaki így festeni! És milyen festékei lehetnek! Valóban, e képeket csak valami isten, vagy annak valamely angyala készíthette!

S azt is megállapította, hogy e szörny-lények holmi mesés városban élnek. Igazán nagyon kíváncsi lett tehát arra, honnan szerzett ilyesmiket magának Dana!

De azt tudta, kár a parasztokat kérdenie erről. Annyi esze biztos még Danának is kell legyen, hogy nem árulja el senkinek sem a lakhelyét, beszerzési forrását!

És fölösleges is tudakozódnia. Hiszen egyet biztosan tud: Dana akkor régen a Tiltott Völgybe indult. Az utat túlélte. Tehát most ő Csirtil is elmegy oda, ő is túléli az utat, és vagy megtalálja Danát, vagy szerez maga is efféle kincseket!

Ez sokkal fontosabb mint Zak értesítése. Már amiatt is mert Zak aztán vagy felvonul a császár védelmében, vagy nem. Ellenben ha ő Csirtil szerezne akár csak néhány száz olyan kardot, ami olyan anyagból van mint ez a késpenge... hajaj, az aztán eldöntené a csata sorsát! Aztán meg, Zak értesítése közben meg is halhat, s akkor elvesz Úa mamó számára a titok... ellenben Úaék küldhetnek más hírnököket is Zakhoz, hiszen építhetnek még repülőket!

Tehát nem is kérdezősködött Dana felől, egyszerűen csak annyit akart megtudni, merre van a Tiltott Völgy. A parasztok ezen nagyon csodálkoztak, de Csirtil megmondta nekik, hogy nem ismerős ezen a környéken, és azért kérdi, nehogy véletlenül arrafelé menjen.

Megmondták neki az irányt. Erre Csirtil el is indult, másfelé, de néhány száz méter után körülött tett, és természetesen a Tiltott Völgy felé folytatta az utat.

Jó két hetébe telt el, amíg megtalálta, ha nem is a Kolosszust, de legalábbis Danát. A leány ugyanis a Kolosszustól jó fél órai járásra legeltette a nyáját. Mert volt nyája, ha nem is nagy: tíz kecske és három tehen.

—Légy üdvözlöve Dana! - köszönt neki a bokrok közül kibukkanva Csirtil.

A leány riadtan fordult meg, s a kezében különös, ezüstös dárdát tartott mereven előre.

—Ki az, mit akarsz?! - kérdezte ijedt hangon.

—Csirtil vagyok, hát már meg sem ismersz?!

—Ah, Csirtil, tényleg! Hát te meg mit keresel itt?!

—Téged. Ej de jó ruhában vagy! - csodálta meg Csirtil a kezeslábast. —És miféle dárdád van!

—Hát izé... van, de az az én dolgom hogy honnan!

—Ah, talán nem Omintától kaptad?! De idefigyelj, igazán megkínálhatnál valamivel, mert amíg kerestelek, sok nap eltelt, s bizony nem mindig volt lehetőségem venni valamit a falvakban, főleg az utóbbi napokban, mert errefelé csak halott falvak vannak! Igazán korog a gyomrom az éhségtől!

—Pedig az nekünk csöcseléknek nem újdonság... - morogta Dana, aki azt sem tudta, örüljön-e vagy sem Csirtil felbukkanásának.

—No igen, emlékszem rá hogy régebben nekem sem volt szokatlan az éhezés, de hát amióta hetéra lettem, elszoktam tőle, azóta meg hogy a palotában élek, pláne! Ugyan, legalább néhány korty tejet adj már!

Kapott tejet, de közben Dana ezt kérdezte:

—És szabad tudnom, hogy ugyan miért is kerestél?!

—Persze! A golyóid, képeid és késeid miatt!

—Na de... azokra nem volt ráírva, hogy hol vagytok!

—Az mindegy. Megtalálalak Dana, és tudom hogy most amiatt aggódol hogy mi lesz, félted a gondolom nem csekély nagyságú vagyonodat, de hát ez van: amint én rádleltem, úgy más is rádtalálhat! De én a barátnőd vagyok, jóindulattal feléd, örülj neki tehát, hogy én leltem rád, és nem más! Képzeld csak el, mi történt volna, ha helyettem egy osztag katona jön! Fegyverekkel! Mert akkor az történik hogy előbb megerőszakolnak, azután addig kínoznak míg el nem mondd hogy honnan az a mérhetetlenség kincs, amit szinte ingyen osztogatsz a parasztoknak, azután hogy megtudták ezt újra megerőszakolnak, majd megölnék, talán kínhalállal is!

—Tudom, hogy senkiben sem bízhatok meg... volt már efféle esetem, de emiatt benned sem bízhatom!

—Pedig bennem megbízatsz, és valakiben meg is kell bíznod, mert egyedül lenni nemcsak unalmas, de veszedelmes is! Végülis ha valaki nem egyedül van de jó barátnők kis csoportjával, akkor együtt többre mennek!

—Aha, csak nem ám hogy velem akarsz élni, mert kitelt a hetéra-sorod?!

—Nem figyeltél a szavaimra, Dana! Én már rég nem vagyok hetéra! Én már a palotában élek, úgy ám, a császári palotában! És még ott sem akárki vagyok, hanem tudd meg, hogy az ország húsz legfontosabb embereinek egyike! Mert én nem más vagyok, mint Miela császárlány egyik legszívbelibb jóbarátja!

—Hogy mi vagy te?! - ámult Dana.

—Nos, a császár, az nem más mint Tengil. Ezt gondolom tudtad eddig is. Az ő felesége Úa. Ezenkívül akik még nagyon fontosak a palotában, azok a következők: Jorikó, Miela, Mea, Dzsam, Sarbat, - úgy ám, az a Sarbat, akit te is ismertél! - aztán Derdi, Ilita - és ezután tulajdonképpen senki más, csupán azok, akiket úgy hívunk, hogy a Kör tagjai! A Kör tagjai nem számítanak olyan fontos személyeknek mint akiket az előbb felsoroltam, de rögvést ezek után már mi, Körösök következünk, s e Körnek én is tagja vagyok, még hozzá a fontosabbak egyikeként! És e Kör tagja különben Mea is, igen, az a Mea aki egykori urad, Zak szukó leánya, valamint e Kör vezetője maga Miela, a császár leánya! Ez azért Kör, mert egy baráti kör lényegében, és a jelképünk is egy kör. Én tehát igen-igen magas rangba kerültem ám Dana, úgy nézz rám - de erre neked is lehetőséged volna!

—Na ne tréfálg! Hiszen én még hetérának is csúnya vagyok!

—De hát nem azt mondtam, hogy hetéra légy! Különben is emlékezem rá, hogy miként gúnyolódta velem, hogy mint hetéra, elvesztettem a szabadságomat, tudom tehát, hogy mi a véleményed erről! Na de amiről én beszélek, az egészen más ám, gondolj csak bele, a császár lányának baráti köréhez tartozni!

—Hagyj engem békén Csirtil, úgyis sejtem hogy azt akarod mondani, hogy ezt azon az áron érhetem el, ha odaadom érte a kincseimet, de én már nem bízom az emberekben!

—Na de figyelj már rám, értsd meg, hogy egyedül óriási veszélynek vagy kitéve, mert mit tettél volna, ha helyettem holmi ellenség jön ide?! Különben is, hát nézz magadra! Nem tudom hogy

mennyi kincsed van és honnan, de lehet akár szekérszám, mit ér az, ha nem élvezheted az előnyeit, a gazdagságodat?!

—Igenis élvezhetem!

—Igenishogy nem! Mert most is mit csinálsz – teheneket és kecskéket legeltetsz! És magad fejed őket! Mindent magad csinálsz! Hogyne, elismerem, sokkal jobban élsz mint csőcselék-ként, de meg sem közelítéd azt az életmódot, amit én akár hetéretanulóként is élhettem, hát még azt, ahogy most élek Miela barátnőjeként! És magányos vagy, senkivel nem dumálhatsz egy jót, ha balesetet szenvedsz, senki nem jön a segítségedre, ha bemész valami faluba kereskedni, állandóan retteghetsz hogy épp mikor ki akar kirabolni téged, sőt, olyasmit mondtál, hogy már történt is efféle próbálkozás! Úgy látom túlélted, de lehet ám hogy a következő rabló okosabb, sikeresebb lesz, és akkor arra csúnyán ráfázol! Továbbá, a nagy vagyon úgy ér valamit ha tisztelik is érte az embert, ha elismerést kap érte, mert mit ér az olyan dicsőség, amiről a szomszéd sem tud! Te pedig most épp olyan magányos vagy, mint egy remete, de a remetéről legalább tudnak a közeli falvak, s ha nem is szemtől-szembe de a távolból tisztelik – neked még ez sem adatik meg!

—Ez mind igaz, de mi a biztosíték rá, hogy ha elárulom a titkomat, nem az lesz hogy mindent elvesz a császár, és én mehetek vissza csőcseléknek?!

—Megmondom. Az egészen biztos hogy ha nem is a császár de Úa, az egykori mamóm, aki most már császárné, ő mindent elvesz tőled, ez biztos, de az is biztos hogy semmiképp sem mehetsz vissza csőcseléknek, mert nálunk már nincs is olyan, hogy csőcselék!

—Hogyhogy?!

—Nos, úgy, hogy jól figyelj! Tudod, a császár lánya, Miela, mindenféle történeteket írogat... - kezdte a hosszas mesét Csirtil, azzal elmondott mindent Danának, hogy mi az hogy litu, meg hogy Alsó, Középső, Felső, és a többi. Holott Dana számára már az is nagy újdonság volt, igazi pletykaszámba menő hír, hogy a császár egy mamót vett feleségül!

Végül Csirtil ezt mondta:

—Csőcselék tehát semmiképp sem lehetsz! De Alsó sem lehetsz, mert én azt hiszem el tudnám intézni neked, hogy a Kör tagja légy, de ha az nem is, hát legislegrosszabb esetben is Felső lennél, tehát soha életedben nem kéne dolgoznod, ellenben ehetnél minden finomat mint amit akár maga a császár is, igen-igen tisztelnének a Középsők és az Alsók, nyugodt, kényelmes életed lenne... hát nem megéri ez?!

—De te mondtad, hogy Úa mindent elvenne!

—Hogyne, de hát ez igazán nem csodálható, sőt, logikus, mert te olyan hülye vagy kereskedőnek mint a csirkekaki, már ne is haragudj az őszinte szóért! Az ilyen drága kincsek az okosok, tehát Úa kezébe valók! De ez ne is érdekeljen téged, mert minek is neked mindez, amikor mint Felső, pláne mint a Kör tagja mindent megkapnál magad is ingyen mint a legelőkelőbb akárkik! Élelmet, ruhát... pénzt nem, de csak azért nem, mert nálunk lituknál olyan nincs... de szerintem annak sincs akadálya hogy ha nagyon akarod, megtarthass magadnak néhány kilót ezekből a golyókból, bár hogy minek azt nem tudom... palotában lakhatnál...

—De én nem akarok palotában lakni! Sajnos nekem mindez amit elmondtál, nem sokat jelentene Csirtil, én ugyanis soha életemben másutt nem akarok lakni mint itt, itt ebben a völgyben, márpedig ha itt lakom, akkor hiába vagyok Felső vagy akármi, semmi hasznát nem veszem, mert nem szállítanak ide az ingyen élelmemet úgysem, holott lehetetlen, hogy elmenjek innen!

—Miért?

—Mert nekem már van saját palotám, sokkal jobb mint a császár palotája, s bolond lennék róla lemondani!

—Ezt nem hihetem.

—Megmutatom neked, de esküdj meg rá, hogy amíg meg nem engedem, addig senkinek nem szólasz róla, még a császárnak sem!

—Esküszöm!

—Gyere akkor! - intett neki Dana, s vezetni kezdte Csirtilt a Kolosszus felé. S arra gondolt, talán sikerül meggyőznie egykori barátnőjét, hogy maradjon itt vele. Kettesben valóban vidámabb lenne az élet!

Nem is kellett sokáig menniük, s máris elérkeztek a Kolosszushoz. Gyorsan haladhattak ugyanis, mert Dana nagy nyugodtan egyszerűen állatai nélkül ment „haza”, bízván abban hogy a környék lakatlan, s így úgysem hajtja el azokat senki, s mert az egész környék tele van fűvel, az állatok sem fognak messzire elcsatangolni.

Amikor Csirtil meglátta a Kolosszust, igencsak nagyra tátotta a száját! Azt sem tudta mit mondjon; végül e rövid kérdést tette fel:

—Ez meg mi?!

—Ez egy varázsló palotája. Nem sokat tudok róla, de úgy kapisgálom, repülni is tudhatott ez a palota, ám azután valami baleset történt, s lezuhant! Ekkor meghalt a varázsló is, ez egészen biztos, mert megtaláltam a holttestét, amit illően el is temettem, habár mire én ideértem, már csak a csontjai maradtak. Tehát Csirtil, jó volt hogy idejöttem holott nagyon le akartál beszélni akkor, emlékezz csak rá, mert nem is igaz hogy Ominta isten szállt volna itt le, szó sincs erről, istennek nyoma sincs, ellenben mégsem haltam meg, sőt, gazdag lettem! Mindjárt láthatod is, hogy mi mindenem van! - azzal beljebb tessékelte Csirtilt, majd amikor már bementek a Kolosszusba, tehát nem az udvaron voltak, ekkor az egyik teremben színpadias mozdulattal mutatott végig a temérdek szeméten, amit mind becipelt az egyik szobába.

Naná hogy becipelte! Nem akarta, hogy tönkremenjenek a szabadban! Ráadásul gondosan szétválogatva raktározta el őket, külön az üveget és műanyagot, ami számára egy anyagnak minősült, külön a vashulladékot, külön a szakadt képeket és könyveket, s mindenféle más egyebeket is. Az az igazság hogy nem is csak egy ilyen terme volt ahol a számára kincset érő szemetet tárolta, de Csirtilnek nagy óvatosan most csak az egyiket mutatta meg. Mert ennyi is elég barátnője elkápráztatására, a többiről talán jobb ha nem tud!

Annyi bizonyos, hogy amit látott, az Csirtilt egészen lenyűgözte. Úgy vélte, amit itt lát, annak tizedéért is megvehetné fél Najpát, ha lenne aki eladná neki. És még hozzá ez a palota...!

Akkor sikított fel csak, amikor valami mocorgást vett észre, s meglátta az egyik javítóászkát, de Dana megnyugtatta, hogy ezek csak a halott varázsló fémbogarai, amik mindenféle titokzatos dolgot csinálnak a palotában, nyilván szolgálói feladatokat látnak el, de őt még soha nem bántották!

—Aha, és miként tudsz parancsolni nekik?

—Hát izé, arra még nem jöttem rá.

—Próbáltad talán?

—Szóltam hozzájuk, de úgy tűnik süketek!

—Aha. Pedig de jó volna, ha szót érthetnénk velük!

—Hát, én nem nagyon igyekeztem ezzel, mert tudom hogy nekem úgysem sikerülne! És nekem elég annyi kincs is ami itt van, nem vagyok telhetetlen, nem vágyom többre! Sőt, zsugori sem vagyok! Tessék Csirtil, válogass csak belőlük magadnak bőven, vihetsz belőle! Bár jobb szeretném, ha velem maradnál! Remekül élhetnénk mi itt ketten!

Csirtil erre egyelőre nem válaszolt, sőt, még csak nem is válogatott ki magának kincset, ehelyett bejárta a Kolosszus minden zegét-zugát, holott ez hosszú órákig tartott, annak ellenére, hogy minden helyiségbe csak egyetlenegyszer kukkantott be. Eközben azonban talált több teljesen ép kést is, s élve Dana engedélyével, ezekből egy kisebbet eltett magának, egy igazán jókorát pedig az oldalára kötött kard helyett. Ez persze nem igazi kard volt hanem csak egy közönséges böllérvés, hork fogalmak szerint is nagy kés tehát, mindazonáltal mégsem kard. Egy hork-kard akkora lett volna, hogy egy ember alig bírja megemelni, de hát a horkok már időtlen idők óta nem használtak kardokat! Ám Csirtil úgy vélte, ez neki tökéletesen megfelel kardnak, mert a nagysága szinte pontosan megfelelő, épp csak egy kicsikét rövidebb mint a hosszú kard pengéje, ellenben a pengéje olyan különleges-szépen csillog mint az ezüst, rozsdafolt nem is látszik rajta...

S hirtelen ötlettel nagy merészségre szánta el magát: feláldozza saját kardját! Bal kezébe fogta azt, majd a hork-kést a jobbába, s ezzel teljes erejéből rácsapott a kardpengére. S ami-

kor megvizsgálta az eredményt, azt találta, hogy a hork-pengén csorbának nyoma sincs, ellenben az ő kardját majdnem kettévágta! Nem kétlette, ha kicsit is erősebbet üt, ugyanúgy kettévágódik a kardja, mintha egy Dzeoripexim-féle kard sújtott volna le rá, miközben a hork pengének kutya baja sem történik!

Talált továbbá néhány bicskát, s mert Dana épp nem volt mellette, ezekből hatot azonnal zsebrevágott, ugyanis hamar rájött arra, miként kell kinyitni ezeket, s bár azt nem tudta mire való ezeken a konzervnyitó és a dugóhúzó, de a kis- és nagypenge szerepére azonnal rájött, s nagyon praktikus dolognak tartotta hogy van olyan kése, aminek a pengéje nem vághatja őt meg, ha épp nem akar vele vágni csak viszi ide-oda!

Estig tartott míg mindent megbámult. S ezután leült beszélgetni Danával. A beszélgetést különben maga Dana kezdeményezte.

—Na, Csirtil, hogy tetszett amit láttál? Itt maradsz velem? Élünk eztán itt együtt kettesben?

—Dana, nem akarlak megbántani és megsérteni, de meg kell mondjam valóban nagyon buta vagy! Te ugyanis az egészből csak annyit látsz, hogy van egy hatalmas házad, amiben még világitanod sem kell, mert minden világlik fáklya nélkül is, és hogy ha kell valami, van sok kincsed amit elcserélhetsz mindenféle élelemre! De ez, én azt hiszem, ez ami itt van körülötted, ez ennél sokkal több, hatalmasabb, mérhetetlenül óriási valami!

—Az, az, ekkora palotája biztos még a császárnak sincs!

—Valóban nincs, de én nem erre gondoltam. Hanem, gondolj csak bele, ha a varázsló tudott repülni ezzel a palotával, mi miért ne tudnánk?!

—Mi nem vagyunk varázslók!

—De ha a varázsló nem halt volna meg a lezuhanáskor, talán kijavíthatta volna a palota sérüléseit, s tudott volna vele repülni!

—De mi akkor sem vagyunk varázslók!

—Nem, de főleg amiatt nem, mert varázslók, varázslás, az nincs is!

—Ne beszélj!

—Nem én beszélem ezt, hanem Mea! És Mea csak tudja! Nagyon okos! Meg tudja mérni például egy távoli torony magasságát, úgy, hogy nemcsak nem mászik fel rá, de még csak oda sem megy a közelébe! Sőt, készített ő maga is már olyan gépet amivel lehet repülni, én magam is azzal repültem el majdnem egészen idáig hozzád, csak azután lezuhantam, mert belekeveredtem egy viharba! Na és ez a Mea, ez azt mondta, hogy szerintem nincs is olyan hogy varázslás, sőt, még isten sem, csak olyan van hogy tudomány, s az emberek idővel egyre többet fognak tudni! Ő pedig a tudományt fejleszti, annak titkait kutatja, főleg a számokét! Én azt hiszem ha idejönne, rengeteg mindenfelére rájönne, épp neki való munka volna e palota titkait kutatgatni, és akkor még sokkal jobban élhetnénk mint most! Mert ugye te most hiába élsz e palotában, akkor is magad legelteted a teheneket és magad fejed őket, de a „varázsló” amíg élt biztos nem foglalkozott ilyesmivel! És akkor ha Mea rájön erre vagy arra, akkor annak előnyeit te is élvezhetnéd, s így olyan fényűzésben élhetnénk, mint még soha senki, a legnagyobb dazsanok vagy császárok sem!

—Tehát nem tettél le róla, hogy idecsődítsd a császárt meg sok másik embert.

—De hát értsd már meg hogy ez neked is jó lenne! Megbízhatok bennük! Csak ismerem a saját mamómat! Aki már császárné, de igazából nagyobb a hatalma mint a császárnak!

—Egy mamó csak mamó. Pénzéhes. Mindent elszedne tőlem, s nem adna semmit!

—Ez nem így van. Pénzéhesnek persze hogy pénzéhes, de gondolj már bele, semmibe nem kerül neki hogy megadjon neked minden megtiszteltetést, mert az neki tényleg nem kerül pénzébe, Felsőként sem eszel majd többet mint így most, s annál sokkal több kincset kap tőled! Sőt, egészen biztos vagyok benne, hogy ő maga törí majd a fejét, hogy minden lehető módon kinyilvánítsa feléd a nagyrabecsülését, mert ebből igenis haszna származhatna!

—Ugyan mi?!

—Hát az, hogy így mások látják majd mennyire megbecsül téged, tehát egy olyan személyt, aki valami nagyot adott neki, nagy szolgálatot tett neki, s emiatt e más személyek is megbíznak

majd benne a császárnéban, s igyekeznek majd nagy szolgálatot tenni neki! Tehát a mamó alapvető érdeke, hogy igenis megjutalmazzon téged!

Dana gondolkodott egy darabig, majd megrázta a fejét.

—Nem, Csirtil! Szépen beszélsz, de nem hagyom hogy meggyőzz, mert tudom hogy buta vagyok, s könnyű elszédíteni a fejemet szép szavakkal! De most nem fog sikerülni neked, mert rájöttem hogy hazudsz nekem!

—Én-e?!

—Te hát! Hiszen azt mondtad hogy repülve jöttél ide – ez pedig lehetetlen!

És Csirtil hiába bizonygatta ezt Danának, Dana azt mondta, hogy azt akárki mondhatja hogy volt neki egy repülő szerkentyűje, csak lezuhant a folyó fenekére!

Végül Csirtil dühösen így fakadt ki:

—Jól van, te hitetlen kutya! Bebizonyítom hogy igenis lehetséges repülni, s hogy igazat mondtam! Megcsinállok egy ugyanolyant, és sikerülni is fog, mert jól figyeltem hogy milyen volt az amit Mea készített nekem! És azután elrepülök vele a palotába, és megmondom Úának hogy hová érdemes ellátogatnia – ide, hozzád!

—Hát ha valóban képes vagy repülni, akkor belátom hogy igazad van és én sem bánom ha jössz a barátaiddal, feltéve ha megígéred hogy legalább annyira becsülnek majd engem is mint téged!

—Nem annyira, de sokkal jobban is majd! Na tehát akkor ne is húzzuk az időt, azonnal neki-kezek egy repülő elkészítésének... - és Csirtil szeme már kutatóan járt körbe, alkalmas anyagokat keresve tekintetével.

Persze nem ment egyik napról a másikra az elkészítés! Annál is kevésbé, mert még azt is el kellett döntenie, honnan s hogyan száll fel. De végül megtalálta a választ. A Kolosszus több emelet magas volt, s a repülőhöz való anyagokat Csirtil a legfelső emelet tetejére húzkodta fel, hogy eleve ott készítse el azt. Úgy tervezte hogy onnan ugrik majd le, a Kolosszus fémteste úgyis szinte okádja magából a forróságot, annyira, hogy szinte remeg körülötte a levegő, itt tehát egészen biztos szörnyű erős a felfelé áramló levegő mozgása!

Ami az anyagokat illeti, hamar rájött azonban, hogy még könnyebb dolga is lesz mint ha a palotában készítené el a repülőt. Rövidesen lelt ugyanis néhány vékony, de erős alumínium csövet a hulladékban, ezekből alkotta meg a sárkányrepülő vázát. És amikor megemelgette, úgy találta, ez sokkal könnyebb mint az előző repülőé, amit természetesen fából készítettek. Tehát könnyebben fog repülni! Nagyszerű!

A csöveket villanyvezeték-darabokkal kötözte egymáshoz. Bár ez némileg nehézkes volt, lévén hogy e csövekbe nem verhetett be szegeket amihez kötözzön, és a csövek igen csúszósak voltak, félt hogy kicsúsznak a mégoly szoros kötésekből is; de végül feltalálta magát, s a drótokból egy-egy vaskos köteget átdugott a csöveken keresztül, s úgy már nyugodtan kötözgethette őket.

Ami a sárkány szárnyát burkoló lepleket illeti, eleinte az volt a terve hogy feláldoz néhány kezeslábas, s ezeknek az anyagából vonja be azokat, végül azonban jobb ötlete támadt. Tapasztalta hogy a nejlondarabok mennyire szívósak, bár nem annyira mint a vászon; így aztán nejlonborítást csinált, bár nejlonból nem elégedett meg egy réteggel, került oda tíz réteg is! De ez még mindig könnyebb volt mint a vászon, a levegőt sem engedte úgy át, és Csirtil nagyra értékelte, hogy nem kell félnie attól, hogy magába szívja a vizet, s elnehezedik a sárkány szárnya!

S végül készen lett a nagy mű. Csirtil otthagya minden ruháját a Kolosszusban, s maga is kezeslábasba búj, mert ezt sokkal tartósabb viseletnek tartotta, sőt, eddigre rájött a cippzárás zsebek működésére is, és nagyon tetszett neki. S ezután elbúcsúzott Danától...

—Le ne ugorj ezzel az izével Csirtil, mert szörnyethalsz! - óvta őt Dana.

—De igenis leugrom, s repülni fogok, s akkor számíthatsz rá hogy néhány hét múlva itt lesz a császár, a felesége is, és akkor te az ország egyik legelső nőjének számíatsz majd!

—Ne álmodozz Csirtil, ez az izé dögnehéz, és semmi nem repülhet, ami nehezebb mint a levegő!

—Tényleg?! Láttál már libákat repülni, te buta liba?!

—Persze, na és?

—Ettél is már libát?

—Igen, de miért kérded?

—Mert a liba is dögnehéz! Egy jókora, hízott liba igen sokat nyomhat! Mégis repül! Tehát nagyon kérlek, ne beszélj zöldségeket! Nézz inkább és csodálj! - azzal Csirtil nem is várt tovább, mert a Kolosszus fémteste úgy okádta a meleget, hogy egész verítékfolyamok csordogáltak már a két melle közt, de lába köze is úgy nézett ki, mintha bepisilt volna. Remélte, miközben repül, hűvösebb lesz. Most tehát felemelte a sárkányrepülőt, s futni kezdett vele a tető széle felé, majd a mélybe vetette magát...

És repült!

Repült, holott Dana nem is hitte volna ezt! Tátott szájjal nézett Csirtil után, és nézhette sokáig, mert Csirtil jódarabig ott körözött a Kolosszus felett, hogy egyre magasabbra jusson, mert a Kolosszus roppant fémteste kiváló terep volt számára hogy emelkedjék a meleg légáramlatok miatt. És valóban, addig emelkedett, hogy odalent már az egész Kolosszust is csak egy ici-pici kis fémszikrának látta, s már nemcsak nem izzadt, de kezdett nagyon fájni is.

—Milyen érdekes, azt hittem pedig hogy minél magasabbra jutunk, annál melegebb lesz, hiszen a Nap is az égben van! - tűnődött el. Aztán vállat vont hogy ez végülis nem az ő dolga, majd a sárkány orrát a palota felé fordította, és arra kezdett el suhanni.

* * *

Óriási feltűnést keltett hogy nem Zak dazsan érkezik meg a császárhoz, de Csirtil, s ráadásul egy egészen más sárkánnyal, mint amivel elindult! Azonnal minden jelentősebb palotabeli őt kezdte el kérdezgetni hogy mi ez, mit jelent ez, honnét valók ezek a furcsa ezüstös csövek amikből a repülőgépe készült, és Csirtil el is mondott nekik mindent, csak egyvalamit hagyott ki: azt, hogy odafent a roppant magasban bizony rájött az ellenállhatatlan pisilhetnék, de hát szó sem lehetett róla hogy leszálljon, mert semmi biztosíték rá, hogy újra fel tud szállni! Így aztán tetszett vagy sem, de kénytelen volt mindent a ruhájába engedni... még szerencse hogy mire ideért a palotához, a ruha már megszáradt rajta!

De senkinek eszébe sem jutott, hogy efféle szégyenletes kalandba is keveredhetett a hős légiutazó. Úat sem annyira a légiút részletei érdekelték, sokkal inkább a csodapalota. És Csirtil mindent elmesélt neki amit csak látott, megmutogatta a kardját, a bicskákból adott egyet ajándékba Úának is, a császárnak is, de jutott belőle még Mielának és Meának is, sőt kapott ilyen Jorikó is. Derdi és Dzsam már nem kapott mert nekik nem jutott, bár látszott a szemükön, hogy igen szeretnének; Csirtil azonban megnyugtatta őket, hogy van még ott bőven ahonnan ezeket hozta, csak oda kell menniük!

—Szerintem - mondta - akkor cselekszünk a legbölcsebben, ha itthagyjuk ezt az egész nyomorúságos kócerájt - mutatott a császári palotára - és elköltözzünk a csodapalotába! Ennek sok előnye volna! Először is, állandóan a kincsek közelében lennénk, azokat tehát nehéz volna ellopni tőlünk! Aztán, a palota a nagyon keskeny völgy közepe táján fekszik, vagyis elég volna a völgy két végét védeni, tehát sokkal előnyösebb pozícióban lennénk mint most, ami a védekezést illeti! Ugyanakkor a völgy hosszú, tehát elegendő élelmet lehetne termelni mindönknek, nem halnánk éhen, de szomjan sem! Végezetül pedig, az az egész palota tele van olyasmivel, ami azt hiszem mind olyan tudományos dolog, épp Meának való, aki nagyon élvezné hogy ilyesmiket kutathat, de persze nem az ő élvezete miatt mondom ezt, hanem mert remélem hogy sok dologra rájön, ami mind-mind a hasznunkra lehet!

—Tehát zárkózzunk be a völgybe? Hogyan leszek akkor én Najpá császára? - kérdezte Tengil.

—Csak egy kis időről lenne szó! Mert ugye, ott sok olyan anyag van, amiből az én kardom készült! És képzeld csak el, Tengil császár, ha sikerülne ebből számos kardot kovácsolni, mind olyanok lennének mint Dzeoripexim kardjai vagy jobbak is tán, és akkor több száz sőt több ezer litu katona hirtelen kitörne a völgyből, mind olyan kardokkal amik elvágják az ellenség pengéit... semmi sem állhatna ellen nekik!

A császár szeme felcsillant, de Jorikó szeme is.

—Ez igaz... hej de jó volna! De hát ez még odébb van, mert Zakot nem értesítetted, tehát előbb újra útra kell kelni, neked vagy másnak, hogy szabadíts ki, s majd azután mehetünk csak oda!

—Nem! - szólalt meg Úa. —Igaza van ennek az okos Csirtilnek, büszke vagyok rá! Bölcsen döntött hogy igyekezett e nagy titokról mielőbb értesíteni bennünket! Kijutunk mi innen a magunk erejéből is, s hozzá nagyon hamar!

—Miként, anyám? - kérdezte Derdi.

—Úgy, hogy most rögvest tárgyalásokat kezdeményezek Vaszaszival. És egyszerűen felajánlom neki, hogy ha biztosítja a szabad elvonulásunkat, akkor itthagyd neki a császári palotát, sőt, lemondasz a császári címről!

—Micsoda?! Hogy én lemondjak a császári címemről a javára?! Soha!

—Nono! Lemondasz, de nem a javára! Csak úgy simán lemondasz, s hogy ki lesz a császár, azt döntse el Ominta isten, vagy akárki más! Légy nyugodt, hogy igen hamar lesz bőven más jelentkező is a trónra, nemcsak Vaszaszi! És akkor kitör a harc, ami nagyon jó nekünk, mert el-lenségeink gyengülni fognak!

—De hát mi leszek én, ha nem császár?!

—Ki mondta, hogy nem leszel császár?! Te csak a najpa császár címéről mondasz le! És ez lo-gikus is és illendő is, mert már a szolgálkáról is azt mondják hogy nem lehet egyszerre két urat is hűen szolgálni, s igaz lehet ez a császárokra is, hogy nem lehet egyszerre két nép hű császárának lenni! Te természetesen maradsz továbbra is császár – de a *litu* nép császára! Vaszaszi olyan elégedett lesz ha meghallja az ajánlatunkat, hogy szinte dorombolni fog, sőt, majdnem megszeret téged – és természetesen beleegyezik hogy elvonuljunk, mert megkapja amit akar, a palotát, s még inkább a címet, rangot! Neki pedig ez kell, nem a halálunk! Hogyne, természetesen megöletne ettől még ha az könnyű volna, de hát tudja hogy nem könnyű, mert még igenis vannak fegyveres erőink, s minek kockáztasson, amikor úgyis megkapott mindent! És mi el-vonulunk, el a csodapalotához, s ott a völgyben megalapítjuk újra Litut! Na és hát olyasmit te nem mondasz Vaszaszinak, hogy amikor már kellően erős lesz Litu, akkor nem támadja meg őt, vagy azt, aki akkor lesz Najpá császára! Sőt, biztos hogy megtesszük, és ha Mea leányom eléggé okos, ügyes, és rájön hogy mi hogyan működik a varázsló palotájában, akkor remélem hamar lesznek olyan fegyvereink, hogy mihamar Litut csinálhatunk egész Najpából!

—Ez jól hangzik - mondta a császár - de nem túl nagy kockázat, sőt: meggondolatlanság, egy egyszerű kósza hírre ekkora... izé... szóval, mindent kockáztatni pusztán Csirtil híreire alapozva?!

—De drágám, ez nem kósza hír! Csirtil a szavai igazát alátámasztotta a különleges anyagokból készült repülővel, a csodakardjával, az összezsukható késeivel is! Sőt, a ruhájával is, azzal a trükkös micsodával, amivel a zsebei záródnak! - és a mamó a cippzárra gondolt. —Én ismerem Csirtilt, bízom benne, de nem tagadom, ha csak pusztán mesélt volna ezekről, hajlamos lennék jómagam is gyanakodni. De hát a szó elszáll, az anyag megmarad, és Csirtil számos különleges holmit hozott magával! Tehát tedd amit mondtam, és bízz most is üzleti ér-zékemben!

S mert a császár sem akarta hogy éhen haljanak, s mert remélte hogy mindez igaz s lesz egy sokkal jobb palotája is e mostani helyett, emiatt tette amit Úa mondott neki. Követet küldött Vaszaszihoz.

És Úa valóban helyesen következtette ki Vaszaszi reakcióját! Ennek különben az is oka volt, hogy Vaszaszi nem nagyon bízott benne hogy sokáig kitartana a császár ellen alakult szövetség, tehát bár attól nem félt nagyon hogy élelmezni ne tudná seregét, de attól nagyonis, hogy ha kellő ideig kuksol a császár a falak mögött, akkor a végén kénytelen lesz szégyenszemre feladni az ostromot és hazakullogni! De íme, most a siker szinte tálcán repül hozzá!

Semmi rosszra nem gondolt. Nem, ugyanis egyik alkalommal sem látta Csirtilt: sem akkor amikor a leány kirepült a palotából, sem akkor, amikor visszatért oda. És így készségesen beleegyezett hogy a császár a palota minden népével együtt elvonulhat ahová csak óhajt, vele

mehetnek azok is akik ugyan nem tartoznak a palota személyzetéhez, csak bemenekültek oda, mindazok tehát akik litunak vallják magukat, vihetik a fegyvereiket is (enélkül, tudta, úgysem vonulnának sehová), sőt, vihetnek mindent amit csak magukkal tudnak vinni a palota értékeiből! Pusztán azt követelte meg, hogy előbb a császár jöjjön ki a palota elé a mezőre, s ott ünnepélyesen mondjon le a najpá császár címéről, s ezen alkalomkor nemcsak ő maga Vaszaszi akar jelen lenni, de a felesége Mirtal is, továbbá minden jelentősebb szövetségese!

Bár Tengil kijelentette hogy hajlandó erre, de hosszasan tárgyaltak a dolog mikéntjéről, mert egyik fél sem bízott a másikban. Végül megegyeztek, hogy mindegyikük magával viszi ötven legmegbízhatóbb katonáját, többet nem, ellenben feláll a császártól és a lemondását végighallgató társaságtól ezer lépésre Vaszaszi hadserege is és a császáré is, természetesen ellenkező oldalon.

És a lemondás meg is történt, minden bonyodalom nélkül. Tengil emberei azért nem kavartak botrányt, mert akiket magával vitt, azoknak elmondta, hogy ne törődjenek semmivel sem, mert ő mint császár nem más mint Ominta gyermeke, s napokon belül olyan helyre vezeti őket ahol maga az isten épített nekik egy csodapalotát – Vaszaszi emberei pedig pláne nem kavartak botrányt, hiszen most kapják meg azt amire uruk, Vaszaszi, régóta sóvárgott!

Mindössze néhány kínos pillanatot kellett átélnie Tengilnek. Egykori felesége ugyanis nem állta meg gúnyolódás nélkül.

—Na, érdemes volt egy mamó szoknyája alá bújni nyalakodni?! Látod ugye, hogy mindent elvesztettél! - vetette oda neki Mirtal.

De Tengil nagyon reménykedett benne hogy hamarosan nagyonis megváltoznak az erőviszonyok, ezért tüntetően egyszerűen nem is válaszolt Mirtalnak, sőt, úgy tett mint akit észre sem vett.

De Vaszaszinak is volt megjegyzése. Igaz, ő azt nem a császárnak címezte, hanem a fiának.

—Látod te kudarcfazék, nem jó oldalra álltál! - szólt Dzsamhoz.

—De, mert én azon az oldalon állok, ahol a szerelem virágai nőnek! - válaszolta a fiú, Sarbatra gondolva.

—Aztán mihez kezdesz most, hogy legfőbb urad senki és semmi lett?!

—Természetesen követem őt!

—Követed, hová, a csöcselékségekbe?!

—Bár nem tartozik rád - szólalt meg ekkor a császár - de elárulom méltatlan személyednek, hogy nagy útra készülök! Elzarándokolok a Tiltott Völgybe, hogy felkeressem égi apámat, Ominta istent!

—Na, az valóban jó lesz! Látom, teljesen megőrültél, de úgy kell neked, legalább hamar véged lesz! - mondta neki Mirtal, s bár Vaszaszi most nem szólt, de teljesen egyetértett a feleségével.

Habár a császár lemondásakor nem történt semmi bonyodalom, de kicsit később igen, mert mint kiderült, a császár és Űa litu katonái csak nem tudták könnyen megemésztetni e lemondást, amit szégyenletesnek tartottak! S mert Űa nem közölte előre velük, mi fog történni Vaszaszi és a császár találkozásakor, csak utólag mondta nekik hogy a császár már nem najpa császár, emiatt óriási lett a meghökkenés a körükben! S elő is állt az egyik katona, és fennszóval kiáltotta, hogy márpedig ő nem amiatt lett litu, hogy most visszazülljön zsvánnnyá!

—A császárnak egyszerűen nem volt joga e lemondáshoz, tehát az nem is érvényes, és egyáltalán, ennél az is sokkal jobb, ha most mindannyian kimegyünk a síkságra, és halálunkig harcolunk Vaszaszi ellen! Vagy győzünk vagy nem, de ha nem is, akkor is méltóan halunk meg, iszonyatos pusztítást végezve a soraikban! Már az is szégyen volt hogy a császár kiment Vaszaszi elé, hát még ez! Menjünk és haljunk meg férfihoz méltóan! Ha Tengil nem tudja miként kell megvédjé császári címét, majd mi katonák megvédjük azt neki, címét is, méltóságát is!

S a szavaira többhelyütt is egyetértő mormogás támadt a seregben.

—Mikor mondtam én azt nektek, hogy Tengil nem császár többé?! - kérdezte ridegen Űa.

—Hát épp az imént!

—Hülye! Én azt mondtam, hogy többé nem Najpá császára! És ez igaz is! De szó sincs róla, hogy ne volna ettől még császár – épp csak hogy a *litu* nép császára! Ha jól belegondoltok, bár az nektek nehezen megy mert hülyék vagytok a magas politikához mint a segg, de ha mégis megerőltetitek morzsányi agyatokat, akkor rájöhettek, hogy még ha nincs is Vaszaszi, akkor is meg kellett volna tegye e gesztust a császár, mert nem lehet egyszerre két nép ura, a najpáké is és a lituké is, úgy, hogy e két nép egymástól gyökeresen eltérő szokások szerint él! Hiszen akkor hogyanis tehet például igazságot bármi vitában, ha vita támad egy litu és egy najpa ember közt, s mindkettőnek igaza van a maga szokásai szerint?! Vagyis drága gyermekeim, tanuljátok meg, hogy egy seggél egyszerre csak egy lovat lehet megülni! Mert aki kettőt akar, az abban a pillanatban lepotyog mindkettőről, amint azok különböző irányba kezdenek igyekezni! Tény, hogy valóban nagy szégyen volt hogy a császár kiment Vaszaszi elé, ez szégyen volt, igaz, de ez volt az egyetlen szégyene, mert a lemondás már nem olyasmi volt amit Vaszaszi kényszerített ki, még ha Vaszaszi amilyen bárgyú barom, ezt hiszi is! A császár maga mondott le a najpa császár címéről a saját szabad akaratából, szabad döntése eredményeképp, s ezt nem tehette meg csak úgy, ha kimegy Vaszaszi elé, mert Vaszaszi amilyen gyáva, félt volna bejönni ide a palotába! Bizonyos értelemben tehát ez nem is Tengil szégyene, hanem Vaszaszié, mert Vaszaszi volt a gyáva! Mindenesetre a császár a Vaszaszi elé járulás szégyenét azért vállalta, hogy lemondhasson, lemondani pedig miattatok mondott le, hogy egyedül csak a ti császároktok lehessen, a lituké, tehát a császár miattatok vállalta a szégyent, amiatt, hogy így a déli Napnál verőfényesebben bizonyíthassa be irántatok érzett hűségét és szeretetét, szeressétek tehát ti is őt nagyon, s becsüljétek meg, mert semmi más népnek soha nem volt és nem is lesz még egy ilyen ura!

Ami pedig a palotát illeti, azt se sajnáljátok, mert hamarosan lesz egy sokkal szebb palotánk, már áll is, odamegyünk mindjárt, Vaszaszi pedig kapja csak meg ezt, legalább ha benne lesz akkor meghal, amikor majd néhány év múlva visszafoglaljuk!

És Úa szavaira éljenzés söpört végig a tömegben.

Ezután a lituk amit csak lehetett a vállukra kaptak a palotából, illetve szekerekre pakoltak, majd nekieredtek a nagy útnak. Vitték Csirtil sárkányrepülőjét is szétszedve, mert ilyen jó anyagokat nem hagynak Vaszaszinak, de természetesen felkerült a viendők listájára a palota számos műalkotása is, például a három Fächet-féle szőnyeg! De vitték magukkal a teljes élelmiszerkészletet is, hogy legyen mit enniük az új helyen az első időkben.

Vaszasziék nem támadták meg őket, nem akadályozták meg az elvándorlásukat, mindössze hosszú sorba álltak a palotából kivezető út két oldalán, és gúnyosan vigyorogtak rajtuk, sőt, nem maradva meg a vigyor mellett, hangosan is gúnyolódtak, de még olyan katona is akadt aki sebtében költött gúnydalt énekelt, csúfos futásnak, megfutamodásnak nevezve a császár elköltözését.

—Hadd mártsam belé a kardomat! - követelte egy fiatal katona.

—Nyugi! - nevetett a császár. —Ne is törődj vele, hiszen mióta törődik egy katona az ebek csaholásával! Gondolj inkább arra, hogy nemsokára nevetés helyett sírni fognak!

—De hát ugyan mitől?!

S ekkor a császár bizalmasan megveregette a katona vállát, s váratlan őszinteséggel így szólt hozzá:

—Az az igazság fiam, hogy azt még én sem tudom, de a feleségem szentül meg van róla győződve, márpedig Úának hihetetlen hogy mekkora esze van! De annyit én is tudok hogy ha most csalódott vagy is a szavaim miatt, de csak egy kis ideig légy türelemmel, egy hónapig legfeljebb, mert mire ez a hónap letelik, olyan helyre érünk, ahol olyasmit látsz, ami miatt egyszeriben megszűnik minden kételyed!

És nem tellett egy hónapba, három hétbe csupán, hogy a lassan haladó, nagy néptömeg elérjen a Tiltott Völgybe, sőt ott is a Kolosszushoz! És amikor azt meglátták az emberek, – nos, akkor azt sem tudták, hogy mit gondoljanak! A császár egyszerűen úgy magyarázta e csodát

nekik, hogy ez egy varázsló palotája ami leesett az égből, de ő úgy gyanítja hogy kifejezetten Ominta isten lökte onnan le, azért, hogy nekik lituknak hasznukra váljon!

Ezután pedig elrendelte, hogy ők ezentúl itt élnek majd a völgyben, tehát kezdjenek el házat építeni, szántani-vetni-ültetni, s ne feledkezzenek el a völgy két végén adott őrszolgálatról sem. A völgy északi végén ezen szolgálat megszervezését és irányítását Jorikóra bízta, a déli részen pedig Derdire.

Dana sorsa is rendeződött. Amikor Dana látta Csirtil elrepülését, megértette hogy nagyon hamarosan valóban idejön majd a császár! S mert nem bízott az emberekben, megtömött egy nagy-nagy hátizsákot mindenféle „kincsekkel”, elvitte azt nagyon messzire, s elásta az erdő mélyén egy olyan helyre, amiről biztos volt hogy csak ő találhatja ott meg. Legalább ez maradjon neki, ha minden mást el is vesznek tőle!

De kiderült hogy nem lehet oka panasza, mert Úa igen rendesen bánt vele, megkérdezte tőle, hogy mi szeretne lenni, Felső-e vagy Kör, bár ez utóbbi Mielától is függ. De mert Dana tudta már, hogy aki Kör, annak kell dolgoznia, ezért azt válaszolta, hogy jó neki Felsőnek is! E címet meg is kapta, s ezután már élete végéig semmi dolga sem akadt, tehetett amit akart; ez eleinte azt jelentette hogy egyáltalán semmit nem csinált, lustálkodott csak, s pukkadásig ette naponta többször is magát a legfinomabb csemegékkal, hízott is legalább öt kilót! Néhány év elteltével azonban unatkozni kezdett, s ekkor csak úgy a saját szórakozására mégis dolgozni kezdett, kitalálta ugyanis, hogy elszaporítja minél jobban a kedvenc fájává minősült fügefát! S rengeteg fügefát ültetett, ő kedveltette meg mindenkivel ezt a gyümölcsöt, s ezért igen sok ember akadt a lituk közt akik nagyon megkedvelték ezáltal nemcsak a fügefét de Danát is; ami pedig az állam legfelsőbb vezetőit illeti, ott mindig kiváltképp udvariasan viselkedtek vele, mert mégiscsak neki köszönhatték a Kolosszust! És ez bizony igen-igen jólesett Danának! Hohó, ő aztán valóban mérhetetlenül sokra vitte, mert maga a császár és a császárné is milyen udvariasak vele!

Aki azonban hamarosan a lituk központi személyévé vált, az semmiképp sem Dana volt mégsem, hanem Mea! Igaza volt Csirtilnek, és Mea lázas buzgalommal s izgalommal vetette magát a temérdek tanulmányozni valóra! Azzal kezdte, hogy jóformán centiről-centire végigtapogatta a Kolosszust, s érdekes módon leginkább az kezdte el érdekelni, mik is azok az apró pöckök a falon! Hamar kitalálta, hogy villanykapcsolók. Mert bár mindig gyulladt ki fény minden helyiségben ahol emberek jártak, hála az automatikának, de volt külön kapcsoló is mindenütt, amit be lehetett állítani úgy, hogy sose aludjon el ott a fény, vagy ha épp sötétet akart az ember magának, például mert aludni akart, akkor lekapcsolhatta a világítást. Mea hamar rájött, miként működnek ezek a kapcsolók, nem tellett neki két órájába sem, rájött erre már a legelső nap. S ennek nagyon örvendtek Úáék, mert így rögvest pompázatosabbnak találhatták a szállásukat. Mert az csak természetes, hogy Lituföld teljes vezetősége azonmód a Kolosszusba költözött! Jutott ott külön szoba mindegyiküknek, sőt, mindegyiküknek több szoba is.

Kapott szobát Mea is, de ő nem sokat használta azt, mert leginkább mindig ott tartózkodott, ahol valami ügyes kis gép volt, aminek a működésére rá akart jönni! És persze nem volt egyedül ezen törekvésével. Sokan segítettek neki. Nagyon sokan. Alig csodálta meg ugyanis a Kolosszust Úa, rögvest maga elé hívatta Mielát, s így szólt hozzá:

—Lányom, én is azt vallom amit Mea: csodák márpedig nincsenek! Nem tudom mi ez az izé, de elhiszem hogy repült valaha, mert látnivaló hogy némely részén ripityára zúzódott, nyilván amikor lepotyogott odafentről! De számos dolog benne még ép. Működő holmik. Ezek hasznukra lehetnek, ahogy azt Csirtil is kitalálta! Ezt az izét itt nem varázsló csinálta, hanem okos emberek. Olyanok, akik mindazt tudják, amit Mea még csak most kutat! Mindettől függetlenül Mea köztünk a legokosabb, foglalkozzék tehát azzal, hogy minél több dolog hasznára jöjjön rá! De egyedül kevés lesz ehhez, meg aztán bölcs ember a hülyétől is képes tanulni, bárki adhat tehát jó ötleteket, pláne ha nem is hülye; vagyis azt mondom hogy úgy döntöttem, a Kör minden tagja legyen ebben Mea segítője, ezentúl ez, és kizárólag ez a munkátok!

Ez így is lett, s bár elvben a Kör vezetője Miela volt, de ezúttal mégis Mea lett a főnök, ő osztotta ki, hogy ki mivel foglalkozzék. Ebből azonban nem lett semmi vita, lévén hogy Mea és Miela nagyon jó barátnők voltak, meg mert mindenki elismerte hogy Mea a legokosabb. Hogy

is ne ismerték volna el, amikor Mea fedezte fel nemcsak a tangenseket, de a sárkányrepülőt is! S bár a tangensek mibenlétéről a Kör tagjainak többsége csak igen homályos elképzelésekkel bírt, de ami a repülőt illeti, az már nagyonis kézzelfogható valami volt a számukra, tehát igen-csak tisztelték Meát!

S Mea rá is szolgált a tiszteletükre! Nagyonis! Mert már legelső nap rájött a világítás titkára. Ha nem is arra hogy mitől égnek a lámpák, de arra, hogy miként kell szabályozni őket.

Ez még ugyan kis sikernek tűnt a Kolosszus rejtegette roppant titkok összmenyiségéhez viszonyítva, ám kiderült hogy távlati jelentősége sokkal nagyobb, mint azt sejteni lehetne! Mert hát ebből Mea levonta azt a következtetést, hogy ami ilyen kis bütyök, tehát kapcsoló, annak különleges szerepe van: valamit meg lehet változtatni általa! Hiszen ha lenyomja a pöcköt: van fény. Visszanyomja: nincs fény! Hej de nagyszerű is ez!

És hát ahhoz igazán nem kellett zseninek lennie, bár ő még zseni is volt, hogy észrevegye: a Kolosszuson belül minden telis-teli van efféle kapcsolókkal!

Főleg a vezérlőterem tetszett neki e szempontból. Ha valami, hát az igazán olyan hely volt, ahol minden csak úgy tarkállott a kapcsolóktól! Épp csak hogy ezek egyikét sem merte még lenyomni. Nem merte, bár tulajdonképpen még maga Miela is biztatta rá a nagy siker után, amit a világítás felfedezése jelentett.

—Nem. Egyelőre még nem. - mondta óvatosan Mea.

—De miért nem? Hadd lássuk hogy mi történik!

—Igen, jó volna ha látnánk, de talán mégsem. Mert ez a palota az égben repült, ugye! Képzeld csak el, mi történik, ha lenyomok valamit, aztán erre a palota újra repülni próbál, de mert sérült, hiszen egyszer már lezuhant, emiatt az történik hogy felmegy jó magasra, s újra lezuhan! Nem volna kellemes! Tehát csak apránként szabad haladnunk, érted, ugye!

Tehát, bár Mea jó sok órát töltött a vezérlőben, de egyelőre semmihez nem nyúlt, s inkább különböző más apró tárgyak rendeltetésére próbált rájönni.

És nem is sokára addig-addig nézegette a konzerveket, de saját bicskáját is, míg rájött hogy miként kell kinyitni azokat! No, ez sem volt világrengető siker, de legalább nem baltával kellett többé hasogatni azokat, s a kinyitott konzerv doboza is aránylag ép maradt, lehetett használni mindenféle apró dolgok tárolására; hamarosan különben ebben tárolták az összes felesleges csapágygolyót. Persze azután, hogy a hork-konzerveket feletették a baromfikkal.

Kicsit később azonban lett egy jóval nagyobb felfedezése is. Tudni kell ugyanis, hogy a Kolosszus eredetileg raktárúrhajó volt, s majdnem csurig voltak töltve a raktárai, mert épp el akarták szállítani a benne levő sok-sok mindent egy hork-kolóniára, segíteni az ottaniakat egy bolygó horkosításában. Volt tehát itt igazán szinte minden, épp csak a fegyverek hiányoztak, mert azok még nem érkeztek meg!

Amint tehát Mea járta a raktárakat, ezerszám láthatott furcsa, ismeretlen célú tárgyakat. S már egy héttel azután hogy beköltözött a Kolosszusba, felfedezett egy jó kétszáz darabból álló bozótágó-készletet!

Hosszú cső végén kis dobozka volt látható, a cső másik végén pedig egy háromágú csillagot formáló acélpenge. A cső közepe táján pedig kétszarvú fogantyú, s néhány lyuk hogy aki akarja, az egy hevederrel a vállára akaszthassa, ámbár ez nem is volt okvetlenül szükséges, lévén az egész nem nehezebb mint két kiló. Ugyanis nem benzinmotorral működött, hanem akkumulátorral, mert a horkok nagyon jó, nagy határfokú és könnyű akkumulátorokat tudtak gyártani. A pengével ellentétes végen levő dobozkába volt beleépítve a motor és az akku is, és rajta kis piros sáv jelezte, hogy még mennyi energia van benne. S volt rajta egy konnektorszerű aljzat is, ezen át lehetett feltölteni. De hát most mind tele volt, mert erről gondoskodtak a fémsáskák.

Ezeket csak egyetlen kapcsoló volt, azzal lehetett indítani is és leállítani is. És úgy esett hogy Mea azt gondolta: —Ez kis holminak látszik, ebből nem lehet nagy baj! - s bátran bekapcsolta az egyiket. S annak rögvést forogni is kezdett a vágótárcsája, méghozzá olyan gyorsan, hogy Mea csak valami elmosódott, ezüstös körnek látta azt...

S bár senki nem mondta neki hogy mire való ez, de arra rájött, hogy ha a palota titokzatos egykori gazdái másra használták is tán ezt, de ők nagyonis hasznát tudják venni! Ezért azon-

nal kikapcsolta a bozótvágót, majd kivitte magával a Kolosszusból, azzal maga köré hívta a Kör tagjait. Ezután egy szót sem szólt, csak bekapcsolta azt, majd elkezdett vele könnyedén ösvényt vágni a vadonban. És majdnem olyan gyorsan haladhatott a sűrű aljnövényzetben, mintha minden akadály nélkül kényelmesen gyalogolna! És az erős penge még az alkarnyi vastag fákat is elvágta egyetlen csapással!

Mea annyira élvezte e munkát, hogy egy teljes órán át csak bozótot irtott, mert úgy megtetszett neki hogy ő most nagy, erős, és semmi növény nem állhat ellen neki! S ezalatt akkora teheret tisztított meg a növényzettől, hogy húsz erős, elszánt, szorgalmas paraszt nem győzött volna elbírnival ekkora területtel egész napi megfeszített munkával sem!

—Jó lesz ez még nemcsak a vadon ellen, de akár arra is hogy learassuk vele a lucernát vagy bármit! - mondta nevetve Mea.

Később ugyan kiderült hogy búzaaratásra nem igazán jó, mert gyakran elmetszi a kalászatokat is, de például lucernaaratásra valóban megfelelt, sőt, a kukorica szárait is könnyedén levágta. Nagyon megkönnyítette a munkájukat!

Épp csak az volt a baj, hogy amikor Mea végre átadta a bozótvágót egy másik kíváncsi embernek hogy az is játsszon vele, s aki nem volt más mint maga Tengil császár, akkor a felséges úr már alig egy óra múlva visszahozta, mondván hogy nem működik többé!

Mea el nem tudta képzelni, mi lehet a baj, de hát mit tehetett volna, visszavitte azt a helyére, s adott a császárnak egy másikat, ami működött. S alig fogta kézbe azt a császár, azt látták, hogy egy fémsáska ami a közelben gunnyasztott eddig, rámászik a „rossz” bozótvágóra, elhúzza azt a falig, ott felemel egy kis lapocskát a falról, kihúz belőle egy vezetékot, azt bedugja a bozótvágón a lyukba, mire azon kigyullad egy piros csík, és lassan hosszabbodik...

S Mea rögvest megértette:

—Ez az! Nem romlott el, de a nehéz munkához erő kell, s elfogyott az ereje! Kifáradt! De ez az okos fémsáska most „meggyógyítja”! Ad neki erőt!

S így is lett, tíz perc után a sáska kihúzta belőle a vezetékot, s amikor kipróbálták, a bozót-vágó kifogástalanul működött.

Ezután az aratás, bozótirtás, fűnyírás és hasonló munkák cseppet sem mentek már nehézség számba nekik, mert Mea felfedezése annyira megkönnyítette ezt, hogy inkább kitüntetésnek tekintették, ha rábízták valakire! Hamarosan parázs veszekedés tört ki a lituk körében, hogy kik legyenek azok a szerencsések, akiknek a bozótvágók használata a munkája, végül még a császár tekintélye sem tudott igazságot tenni köztük, s maga Úa kellett hozzá hogy rendeződjön az ügy, mert Úa kijelentette, hogy a bozótvágó kezelése nem munka hanem megtiszteltetés, azokat tehát leginkább a Kör tagjai kezelhetik, Felsők is csak akkor ha épp van szabad bozótvágó, s csak utánuk jönnek a Középsők és az Alsók! Vagyis úgy cselekedett, ahogyan az egy zsarnoktól elvárható: az uraknak tartotta fenn a szórakozás lehetőségét! És bizony az történt hogy maga a császár aratta le az első óriási lucernaföldjüket, teljesen egyedül, sőt, ezután ösvényt vágott a Kolosszustól egészen a déli völgytoroknál elterülő örpontig, bár az több kilométeres út volt, neki is eltartott több hétig, de senkit nem engedett a munkához férni, annyira megszerette ezt az erős, ügyes szerszámot, és mindenki irigykedett rá!

Idővel persze hogy a lituk vezetősége kijátszotta magát, mások is hozzáférhettek a bozót-vágók némelyikéhez, rendeződött tehát az ügy, de tényleg sok időnek kellett elteltie, mire mindenki kijátszhatta magát. S nyilván még ennél is sokkal több időbe telt volna, ha Mea nem rukkolt elő újabb felfedezésekkel!

De előrukkolt, bár a legfontosabb felfedezést kivételesen nem ő, hanem Miela tette. De Miela is csak amiatt, mert nagyon szerette volna, ha mielőbb sok-sok példányban láthatja viszont szeretett regényeit! Márpedig talált néhány nyomtatott hork-könyvet, aminek a szövegéből mit sem értett, hiszen még a betűiket sem ismerte, de arra rájött hogy amit lát, az egy ismeretlen írás! És arra is rájött, hogy azért lehetnek ilyen egyformák a betűk, mert valami gép ír az ember helyett. Ha viszont gép, nyilván sokkal gyorsabban ír mint egy ember, tehát egyszerre csinálhatna neki sok-sok példányt szeretett regényeiből! Szellemi gyermekeiből!

S mert a legtöbb írásművet a vezérlőben találta, ezért állandóan ott kukszolt, megpróbálva rájönni hogy miként is kell kezelni a sok-sok kapcsolót, néha még beszélt is a sáskákhoz vagy csak úgy az üres falakhoz, de válasz persze nem érkezett rá.

Annyi sok időt töltött azonban ott, hogy hamarosan észrevette ami még Mea figyelmét is elkerülte: nemcsak kapcsolók tarkállanak a vezérlőpulton, hanem két kis tolóajtócska is! Ezek tényleg nagyon picik voltak: az egyik mindössze akkorka mint a hüvelykujja, a másik is alig valamivel nagyobb, épp csak hogy tenyérnyi!

Őszintén bízva benne hogy nem lesz belőle baj, félrehúzta a kisebbiket. Azt hitte tán valami apró kincs rejtekhelyére bukkan, de egyáltalán semmi nem volt az ajtócska alatt, sőt, még csak nem is üreget lelt, csak egy egészen keskeny rést, a rés két keskenyebbik oldalán egy-egy vékony vájattal. Majdhogynem késtartónak látszott, de annyira, hogy Miela meg is próbálta bedugni oda a kését, ám ez nem sikerült neki.

Ezután félrehúzta a nagyobbik ajtócskát. S íme, itt már jó húsz valamit lelt: hasonló vájatokban mint amilyen az előző volt, kis, talán hat négyzetcentiméteres műanyag lapocskákat talált, s amikor kivette ezek egyikét, látta hogy mindegyiknek a közepén pici, áttetsző kristálylapocska található! S emlékezett rá, hogy az egyik szobában ezerszám lelhetőek fel effélék, korábban is látta ezeket, épp csak nem tudta hogy mire valók!

Hogy mire valók azt még most sem tudta, de arra rájött, hogy ezeket be lehet csúsztatni az előző, kis ajtócska alatti nyílásba! Megfogta hát az egyiket, s be is csúsztatta oda.

Na már most, ezen lapocskák nem mások voltak, mint filmkristályok. Az információt természetesen a közepén levő kristálymemória torzított elektronszerkezete tárolta, körülötte a műanyaglap lényegében csak arra kellett hogy legyen minél megfogni. S mert a központi számítógép működött a Kolosszusban, még ha csak eredeti kapacitásának alig húsz százalékával is, s mert alapértelmezés szerint a filmkristályok automatikus lejátszására volt beállítva, s filmvetítéshez bőven elegendő volt a megmaradt kapacitása – emiatt alig csukta le a tetőt a filmkristály fölött Miela, máris kivilágosodott a vezérlőpult fölötti nagy képernyő, s elkezdődött a vetítés.

Miela pechjére ez épp egy kalandfilm volt. És úgy kezdődött, hogy megjelent a képernyőn egy hork feje, kitátott szájjal, s ezen agyarakkal szegélyezett rémisztő torokból félelmetes üvöltés tör ki...

Persze hogy kitört, mert a számítógép a filmhez tartozó hangot is közvetítette! S persze hogy üvöltött a hork, amikor épp egy csapat úrkalóz, természetesen mind csupa ember, javában fogságba akarja ejteni nemcsak őt, de gyermekeit is!

Mindezt azonban már nem tudta meg Miela, mert alig kezdett el üvölteni a hork, Miela máris felpattant a helyéről, és olyan sebesen iparkodott ki a vezérlőből, hogy el is csúszott a folyosón, s megrándította a térdét! És nemcsak a film-hork üvöltött, de Miela is sikoltozott. Mert természetesen soha még filmet nem látott, s most azt hitte, a képernyő egyfajta ablak, s amögött egy valóságos, élő szörnyeteg rejtett idáig, akit ő most felébresztett, s az üvölt rá, s biztos fel akarja falni!

Sikolyára összeszaladtak a testőrök, de amikor beóvakodtak a terembe Miela vezetésével, már azt látták hogy a képernyőn holmi úrhajók harcolnak egymással. Mindebből mit sem értettek, de nagyon másképp nézett ez ki, mint egy szörnyeteg! Igaz, kicsit később már láttak horkokat újra, de ezek nagyon pici horkok voltak, tudniillik mert messziről mutatta őket a film! S a helyszín is gyakran változott.

S mert Miela sem volt buta lány, nagyon hamar rájött, hogy amit lát nem a valóság, s hogy nem kell félnie bármit mutasson is neki a film!

Magától értetődően összefüggésbe hozta e furcsa mozgó képeket azzal, hogy bedugta a kis lapocskát a keskeny nyílásba. Ki is próbálta: kivette onnét, s a képernyő, amit ő „képablaknak” nevezett, elsötétült. Amikor újra bedugta, újrakezdődött a vetítés, az üvöltő hork-pofával.

Miela megmutatta ezt Meának s a Kör tagjainak, de a császárnak és Úának is, és kipróbáltak más filmkristályokat is, s látták hogy azokon más filmek vannak. És amikor végignézték néhányat, Mea megszólalt:

—Azok a fura izék amik a nagy feketeségben repkednek, nagyon hasonlítanak erre a palotára amiben vagyunk! Úgy vélem, ha szorgalmasan nézegetjük ezeket a mozgó képeket, rájöhetünk egy egész csomó holmi használatára!

Hát nekikezdték nézegetni! Volt mit nézniük, mert a filmraktárban akadt legkevesebb száz-ezer film, ezek legtöbbje két-három órás volt. Holott ha csak egyórásnak számolunk is egy filmet, s valaki naponta 16 órán át csak filmet néz, márpedig tovább nem teheti mert aludnia is kell meg enni s egyebeket, akkor is ez jelent 6250 napnyi filmnézést! Ennyi nap pedig több mint 17 évet jelent! Egyfolytában, egyhuzamban! A Kör minden tagja filmet nézett tehát, és szorgosan jegyezték a jó ötleteket. Néha némelyik filmet sajnos többször is meg kellett nézniük, meghozzá elejétől kezdve, mert arra még nem jöttek rá, miként lehet előre- vagy visszaugrani benne.

Az volt csak a baj, hogy csupán egy vetítőjük volt. De ez csak eleinte okozott gondot, mert hihetetlen szerencséjükre akadt a raktáron néhány hordozható táskaszámítógép is, s még nagyobb szerencséjükre már a nyolcvannegyedik film amit végignézték, tartalmazott egy jelenetet, amikor egy efféle számítógép egyik nyílásába bedug az egyik hork szereplő egy filmkristályt...

Nem is nézte tovább a filmet Sarbat, hanem felkiáltott:

—Ez az! Megvan! - s máris rohant a megfelelő raktárba. S rohant utána Mea is meg a többi nő is, mert ha Sarbat volt is a leggyorsabb, de nekik is ugyanaz jutott az eszükbe: Most már egyszerre sokan nézhetik a mozgó képeket, s mindegyikük mást!

Számítógépből volt elég, több mint hatezer darab, mert a hork kultúra magasan fejlett és számítógepesített volt, akartak tehát sok ilyet vinni a kolóniára is. S most ebből kapott minden lány egyet, aki a Kör tagja volt, de a császár is és Űa is, sőt, még a Felsők közül is sokan. S Mea azt csinálta, hogy sok-sok film elejéből megnézett néhány percnyit, s amelyiket ígéretesnek tartotta arra nézve hogy tanulnak belőle valamit, azon filmkristályokat odaadta ennek vagy annak a lánynak hogy az nézze végig. Természetesen a többi, nem annyira ígéretes filmet is szándékoztak áttanulmányozni, de azokat majd később! Gyors sikert szerettek volna!

A munkát tehát a Kör tagjai végezték alapvetően, alkalmanként azonban bekapcsolódott ebbe a császár is, meg Űa, Derdi, Jorikó is. A tevékenységet Mea koordinálta. És lám, alig kezdtek ebbe bele, máris szinte napról-napra felfedeztek valami roppantul hasznos dolgot!

Gula például egy kalandfilmet nézett, amiben a hork hős (mert minden hős kivétel nélkül hork volt) úgy bánik el az ellenséggel, hogy a végső nagy leszámolás során egyszerűen földet tol egy buldózerrel az ellenség völgyben leszállt űrkompjára, tehát betemeti azt!

Na már most, ami az űrkompokat illeti, ilyen nem volt a Kolosszusban, ellenben földmunkagép nagyonis! Nem volt teljesen ugyanolyan mint a filmbeli, de nagyon hasonló hozzá, rögvest kitalálhatták hát, hogy mire való! És még nagyobb is volt mint a filmbeli, igazi gigász, csak a kereke átmérője nagyobb volt mint egy ember magassága!

Ezt a filmet rengetegszer megnézték, Mea és Miela jegyzeteket készítettek róla hogy az irányítófülkében levő melyik kar lehúzásakor milyen mozgást végez a gép vagy annak valamelyik „végtagja”, tehát igazán tudományos alapossággal fogtak neki a nyomozásnak!

S ezután Mea elment abba az óriási raktárba, ahol a nagy behemót várakozott a dolgára, kinyitották a raktár szabadba vezető ajtaját is, ami ugyan jó másfél méterre volt a föld felett, de úgy vélték, ennek a szörnyeteg gépnek az mit sem számít! S Mea beindította a gépet, majd lehúzott egy kart, nagy szívdobogva... s íme, a földtoló lapát leereszkedett! Felhúzta a kart – a lapát felemelkedett! Előre nyomta a botkormányt – s a gép gurulni kezdett előre, s engedelmeskedett a botkormány többi utasításainak is, a horkok ugyanis kormánykerék helyett botkormányt alkalmaztak.

A dömper nagy zökkenővel kigurult a Kolosszusból, s most Mea leeresztette a földtoló lapátját, s nekiirányozta azt egy dombnak. A jókora kőhalmot már egy ideje szerették volna úgylis eltakarítani onnan, de számtalan sokkal fontosabb teendőjük volt eddig. Most a rengeteg törmeléket a gép elkezdte maga előtt tolni, mintha semmi nem is állna az útjában! Mea kipróbálta, és ami belefért a nagy lapátba, azt nyugodtan a feje fölé is emelhette ha akarta, hiába hogy az sok-sok tonnát nyomott.

Annyira megtetszett neki az erős kis gép, hogy alig akart lemondani róla, nem szívesen adta ki másnak a kezébe, holott tudta, meg kell tennie e nagy lemondást, mert az ő dolga az újabb felfedezésekre való rájövétel! De igazán nem szívesen szállt ki az ülésből, késő estig ott terpeszkedett és csak tolta a földet, néhol a fákkal együtt, élvezve hogy tükörsima, szinte ledöngölt talaj marad a nyomában. S másnap reggel is első útja a dömpérhez vezetett, de későn jött, mert kiderült hogy amint volt már egy kis világosság az ég alján, odament már valaki és elfoglalta a helyét: mire Mea odaért, a dömpér javában dolgozott, és amikor Mea felháborodottan kiabálni kezdett, hogy „ki lopta el a felfedezésemet”, akkor kihajolt a legalább másfél emeletnyi magasan levő vezetőfülke ablakából maga a császár, és nevetve fityiszt mutatott neki!

Ezért nem bozótvágózott ezután a császár, lett ugyanis jobb, s úgy vélte, méltóbb szórakozása! Ezután a császárt le sem lehetett vakarni a dömperről, azt mondta ez milliószorta jobb mint a lovaglás, mert nem ráz úgy, s mert erős, ERŐS, ő mekkora ereje van! Számtalan helyen jelölt ki falvakat a Völgyben, ahol a lituk élnek ezután, kizárólag azért, hogy ő a saját felséges császári kezével tisztogassa meg a leendő falvak helyét! Elment oda a dömpérrel, s mindent tisztára gyalult nekik. De egy darabig a nagy fák kidöntését is ő végezte, azokat amikkel nem bírt a bozótvágó: nekiment ezeknek a dömpérrel, s azok kidőltek a helyükből.

De ezt csak addig végezte, amíg Miela leánya rá nem jött, természetesen szintén egy filmnek hála, hogy mire is valók a motoros fűrészek és mint kell használni ezeket. Azontúl ezekkel ment a favágás, bár a császár nem gyakran vágott fát. Kipróbálta ezt is, de veszélyesebbnek tartotta mert hátha ráesik a dőlő fa, meg a dömpér előkelőbb és szórakoztatóbb!

De azért volt tisztesség a felséges úrban, s bár hónapokig senkinek nem engedte meg hogy dömperezzen, de egyvalakinek mégis: Danát felengedte a vezetőfülkébe, s megtanította a dömpér kezelésére, s bár nem sokat, de naponta egy-két órát engedte játszadozni, még ha szigorúan csak a jelenlétében is! Mert nem feledte hogy Dana fedezte fel az egész Kolosszust. S ezen idő alatt úgy összemeledett Dana és a császár, hogy Danának még egy leánya is született később a császártól, és ezt már valóban ő maga is megtiszteltetésnek érezte, mert tudta hogy csúnya lány, de lám, mégis mondhatja magáról, hogy ő császári szerető!

Úa nem volt féltékeny, mert az egyrészt nem a hetérák szokása, másrészt Najpában a nők úgysem igen szoktak féltékenységet érezni, különben is, a litu szokások szerint bárki nő és férfi lehetett bárkivel! Igaz, ez Litu felső vezetésére csak részben volt igaz: Úa ugyanis tudta, hogy bár neki elméletileg volna joga bárki mással is lepedőzni, de Tengil császár igazán féltékeny lenne amint ezt megtudná! S biztos Jorikó sem örvendene neki, ha Úa leánya, Jorikó felesége, Ilita, hirtelen összefeküdne bárki mással is!

Na de a lányoknak ez nem is állt szándékukban, nagyon jól érezték magukat, ami Ilitát illeti, ő is szorgosan nézegette a filmeket, de nem is annyira azért hogy valami hasznosra jöjjön rá, mint inkább hogy szórakozzék. Modern kifejezéssel élve szinte képernyőfüggő lett, ez vált legkedvesebb szórakozásává. De annyira, hogy szó szerint még az illemhelyen is ezt nézegette, hiszen a számítógép amit megkapott saját használatra, könnyen hordozható volt! De evés közben is a képernyőt bámulta, azt sem tudta szinte hogy mit eszik, csak rakta a falatokat a szájába, s közben a képernyőt bámulta. Hovatovább annyira rabjává vált e szórakozásnak, hogy szinte a házaselete is megsínylette ezt, mert bár korábban szívesen lepedőzött Jorikóval, de mostanában még erre is sajnálta az időt, és fanyalogva állt csak rá alkalmanként. Végül aztán Jorikó vállat vont, azt mondta hogy le van érdekelve az egész, és elment hogy ágybeli örömeit keressen más lányoknál. És bőven akadtak nők, akik szívrepesve engedtek a közeledésének, hiszen mégiscsak ő volt a császárfi!

Ilita ezt sem bánta. Nézte csak a filmeket hogy szinte a szeme is megfájdult már ettől, s nem is lehet véletlen hogy ilyen szorgalom meghozta a gyümölcsét, de olyan gyümölcsöt, hogy aztán Jorikó sem bánta az elmaradt szeretkezéseket!

Tudni kell ugyanis, hogy már a Kolosszushoz érkezésük másnapján kiadta a parancsot Úa, hogy próbálkozzanak meg a sok remek különleges fémből kardokat és páncélokat gyártani a kovácsok! Azok meg is próbálták, de bizony igyekezetüket nem kísérte siker, egyszerűen mert ez a furcsa „istenvas” nem óhajtott megolvadni a legforróbb tűzükben sem! Hajlítani bírták

némelyiket, még ezt is csak a kisebbik részükkel tudták megtenni, de amelyik hajlott, olvadni az sem akart!

Arra miként lehet megolvasztani ezeket, arra Ilita sem jött rá, másvalamire azonban annál inkább! Egy nap ugyanis széles mosollyal arcán állt Jorikó elé – miközben kezében egy különleges kardpengét mutatott. A kard azért volt különleges, mert a Kolosszusnál talált egyik legkeményebb fémből készült. De hát miként is lehet ez, hiszen itt nem voltak kardok, nagy kések csak legfeljebb...

Ilita meglepett. Kiderült, hogy az egyik filmben látott egy gépet, ami a fémeket vágja, csak úgy, hidegen! És mert tudta hogy mennyire fontos a haderejük fejlesztése, úgy gondolta, tán nem lehetetlen hogy lel efféle gépet itt a palotájukban is! És sorra járta a helyiségeket, s talált is egy ilyet, sőt, mindjárt hármat is! Igaz, ezen gépeken is sok-sok kapcsoló volt, ezeket ő nem kapcsolgatta, de így csak simán ki és bekapcsolva a masinát is elvágja a fémeket, ha azt odateszik a két pofája közé! Csak oda kell tenni, megnyomni egy gombot, erre a gépből kibukkan egy olyan valami ami nem is hasonlít késre csak egy tompa rúd, de rögvést elvágja mégis a vasat... persze ügyesnek kell lenni, hogy megfelelő irányba tartsák a kovácsok a munkadarabot!

Nagyon örült mindenki a felfedezésének. Most már lesznek remek kardjaik, mind olyan jó, mint Dzeoripeximé!

S mert a najpa emberek mindig szinte babonás tisztelettel viseltettek a jó fegyverek iránt, senki férfi nem akadt már, aki bánta volna, hogy ő már litu! Hiszen a világ legjobb kardjainak egyike lesz az övé nemsokára!

S két napra rá Ilita felfedezte azt is, miként működik egy másik munkagép: a markológép. Ráadásul markológépből több is volt a Kolosszusban, hetvenöt darab, s ezek kisebbek voltak mint a dömperek, jóval kisebbek, s az okos parasztok kitalálták hogy nemcsak kotrásra lehet használni ezeket! Készítettek gyorsan nagy ekéket, ezeket rászerték a markoló kotrókarjára, majd ezzel szántottak. Sokkal gyorsabban ment így a munka mint ökrökkel, lovakkal; az állataikat is kímélhették így; mélyebben is lett felszántva a talaj, no és az sem utolsó szempont, hogy így nem nekik kellett az ekét földbe nyomni!

Elmondható hát hogy igen-igen megkönnyebbedett a lituk élete! Mindenki áldotta a császárt is, Úját is és Danát is amiért idekerültek!

Ilita tisztelete is nagyon megnövekedett, érdekes hogy a legkevesebb elismerést a leány a nagyszerű felfedezéseiért épp Meától kapta! No nem mintha Mea lebecsülte volna mindazt amire Ilita rájött, épp csak hogy megvolt neki is a maga felfedezése, még ha az olyasmi volt is, amiről tudta hogy talán évekig nem hajt majd semmi hasznát. Remélte azonban, hogy azután annál nagyobb hasznára lesz!

Elkezdett ugyanis horkul tanulni.

Ehhez az segítette hozzá, hogy a sok film közt talált egy olyat, amelynek néhány kockája bemutatta, mint tanítanak egy hork kisgyereket olvasni. Ezen Mea láthatta néhány szótag leírását, s hallhatta, miként ejti ki azt a gyerek illetve anyja. Nosza, több sem kellett neki, sebtében csinált néhány jegyzetet, leírva a hork-szót hork betűkkel, s odaírta mellé najpa írással, miként ejtendő! S így jónéhány betű jelentését egyhamar kikövetkeztette. Tulajdonképpen majdnem minden mássalhangzó betűképére rájött, s az összes magánhangzóéra is, csak néhány betű jelentése maradt homályos előtte, de remélte, hamarosan ez is megoldódik.

Még nagyobb hasznára volt egy másik film, sőt, filmsorozat: ez ugyanis kifejezetten kisgyerekeknek készült, azért, hogy a gyerek megtanuljon olvasni! Számítógépes oktatófilm volt, a képernyőn különböző tárgyak képei jelentek meg, alattuk a tárgy neve horkul felírva, s időnként ki is mondták a szót hangosan. Egyedül csak az volt nehéz ebben Meának, hogy elkülönítse az összekötő-magyarázó szöveget az írásképp kiejtett hangalakjától. De hát okos lány volt ő, s így apránként megkapta a hiányzó betűk jelentését is.

Ezután már mindent el tudott olvasni horkul, bár a szavak jelentésével még nemigen volt tisztában. Igaz, ebben is segített neki a gyermeklecke, de hát ott sajnos inkább gyerekeknek való dolgokat mutogattak, kutyuskát, halacsokát, villát, kanalat, s ez nem sokat segített Meá-

nak, amikor meg akarta érteni a Kolosszusban talált néhány műszaki könyv tartalmát... sőt, talált itt néhány matematikakönyvet is! És ennek láttán emésztő sóvárgás fogta el, hogy megértse azt a nyilván hihetetlenül magas matematikát, amit e csodapalota készítői ismernek! Márpedig afelől nem sok kételye lehetett hogy e könyvek matematikával foglalkoznak, e könyvekben szerepelt ugyanis néhány függvény képe, márpedig Mea ismerte a koordinátarendszert, ő maga találta fel, s így felismerte most az egyenesek, parabolák és hiperbolák képét! Sőt, megismerte eddigre már a hork számok alakját is, s mert a horkok is tízes számrendszert használtak, így ennek hála többhelyütt is felismerte e könyvekben mint nevezetes számot a pít.

Ezért aztán ő most lázas buzgalommal figyelt a filmeknek nemcsak a kép- de hanganyagára is, igyekezőn minél többet megérteni belőlük, mert feltett szándéka volt megtanulni jól e furcsa morgolódos nyelvet, akkor férhet ugyanis hozzá ezeknek a matematikájához! S akkor, úgy vélte, tulajdonképpen minden mást is megtud e palotáról és gépeiről!

De hát ez hosszú folyamat lesz, tudta jól, tudta ezt ő is és Őa is. Ehhez az kell hogy legyen sok-sok évük kutatni a gépek és a nyelv titkait. Márpedig egyelőre úgy nézett ki, talán nem is lesz olyan sok évük!

Történt ugyanis, hogy egy nap Derdi, aki a völgy déli bejáratánál őrködött, kis lovascsapatot vett észre, amint feléjük igyekeztek. Lehetek vagy harmincan. Elégge megviselt állapotban voltak, úgy látszott csatából érkeznek. S amint közelebb értek, Derdi meglepve fedezte fel közöttük magát Zak szukót! Azaz, bocsánat, Zak *dazsant*... bár lehet az is hogy most már egyszerűen csak simán Zak, mert amint kinéztek, Derdi valószínűsítette, hogy Zak jócskán elvesztett egy csatát valakivel szemben, márpedig vesztett úr nemcsak a birtokát veszíti el de a címét is, mert senki fölött nem uraskodhat már, sőt, általában az élete is odavész! Ha Zak valóban vesztett, s most mégis itt látható élve, sőt, még sebesülése sem nagyon lehet legfeljebb néhány jelentéktelen horzsolás, nos, akkor még kivételesen szerencsésnek mondhatja magát!

Zak nem ismerte fel Derdít, bár meghökkent hogy itt a Tiltott Völgy elejétájékán egy jól felszerelt erős katonacsapatra lelt, s hozzá már őrtornyokat is láthat! Eleinte azt hitte, holmi zsványtanyát talált itt, de Derdi hamarosan felvilágosította hogy szó sincs erről, egyszerűen a felséges Tengil császár ideköltözött, s ők országhatárának, Lituföldnek a védelmezői, határőrei! —Ah, szóval maga a császár van itt?! Hej de jó hír! Vezess azonnal hozzá! - követelte Zak, és e kívánsága hamarosan teljesedhetett is.

Míg a Kolosszushoz ért, pislogott alaposan, meglepve, mert már így az odavezető út alatt is elálmélkodott, mekkora óriási területek vannak felszántva, beültetve, gyakorlatilag majdnem minden hasznosítható része a völgynek, tehát fenemód jól élhetnek ezek a lituk! És milyen sokan lehetnek! Nem tudta hogy ez inkább csak az erős munkagépeknek köszönhető. Azokkal könnyű a munka!

Valóban, mert a földművelés jóval kevesebb erejüket vette igénybe mint bármikor korábban, több idejük maradt például építkezni is, és Zak nem láthatott csöcselék-viskókat sehol, sőt, az Alsók közül mindenki is olyan szép, takaros házacskákban lakott, hogy bármelyik mester is boldogan elfogadta volna azt Zak korábbi birtokán!

Korábbi birtokán. Mert hamar kiderült, hogy mi történt vele... az, amit Derdi sejtett is: Zak birtoka megszűnt, nem létezett többé! Rátette a kezét Vaszaszi dazsan!

Ezt ugyan nem Derdinek mondta el Zak, de Derdi is megtudta, mert még oda sem értek a Kolosszushoz, amikor a távolban Zak megpillantott egy hatalmas, idomtalan szörnyeteget, s afelé mutatott Derdi:

—Ott van a császár!

Az a „szörnyeteg” nem más volt, mint a dömper. Zak annyira elámult, hogy szóhoz sem bírt jutni. Végül csak odaügetett, bár ez nem ment minden probléma nélkül, mert a lova nemigen akart a munkagép felé közeledni. Aztán amikor végre mégis odaért, arról lemászott a császár, büszkén mutatva a dömperre hüvelykjével:

—Hé, Zak barátom, idesüss, jó kis gép, mi?! És az enyém! Ilyen nincs ám neked, ilyenje senki másnak sincs! Azóta is hogy ezt megszereztem, Vaszaszin röhögök: az a hülye azt hiszi, jól járt, mert beköltözött a palotámba, holott látná csak ezt, megtudná, hogy ki járt jobban!

—Ah, felséges császár, de jó hogy te magad említetted Vaszaszit: szeretném ugyanis a segítségét kérni ellene! Elfoglalta a birtokaimat, katonáim nagy részét lemészárolta, és...

—Semmi közöm a najpa nép hadakozásaihoz! Én már a litu nép császára vagyok, s amint látod - mutatott ismét a dömperre - jó dolog litunak lenni!

—Hát igen-igen, bizonyára, de ugyan áruld már el ha meg nem sértelek, hogy honnan ez a valami?! Mert szélteben-hosszában azt beszélnek a Völgyön túl az emberek, hogy elzarándokoltál Ominta istenhez, s mert azóta nem tértél vissza, úgy hiszik, meghaltál! És én is azért jöttem ide, hogy vagy meghalok, vagy megsegít az isten; hát hogy engem megsegít-e azt nem tudom, de téged, felséges császár, látom, jócskán részeltetett a kegyeiben!

—Hát igen, szó se róla, de ez hosszú történet, és tulajdonképpen nincs is sok közöd hozzá! Mert nem mondom, ha litu lennél magad is... - és a császár ravaszul pislogott Zakra.

—Habozás nélkül hajlandó vagyok lituvá lenni, ha segítesz hogy visszaszerezem a birtokaimat!

—Nono! Nono! Az nem úgy megy ám! Aki ugyanis litu, annak nem lehetnek birtokai, mert az egész Lituföld minden litué! Annak természetesen nincs akadálya hogy amennyiben litu leszel, akkor kineveztesse valamely terület ellenőrévé, ami olyasminek felel meg, mint a najpa nép körében a helytartói cím...

—Nagyszerű! Boldogan leszek helytartó!

—El is hiszem, csak sajnos ahhoz hogy valaki helytartó legyen, ahhoz előbb Felsővé kell lennie!

—És hogy lehet valaki Felső?

—Hát ugye, ehhez tudnia kell írni-olvasni...

—Azt tudok!

—Tudom hogy tudsz, de más is kell ehhez! Az például, hogy elfogadd a litu szokásokat, s ezeket betartasd mindenkivel, aki az általad irányított területen él!

—Aha, sejtem már, hallottam ezekről: hogy például nincs férj meg feleség... na de hát ez sem gond nekem, mert akinek tetszik majd a parasztok és a csöcselék közül hogy litu lehet az úgyis betartja, akinek meg nem tetszik, azt felkoncoltatom!

—Nem, nem, nem szeretem az erőszakot, azt egyszerűen el kell zavarni és kész! Na de hát mi lesz veled, Zak, hiszen neked van feleséged!

—Már nincs!

—Hogyhogy?!

—Úgy, hogy amikor kitört a harc Vaszaszi és köztem, akkor sajnos annak az átkozott Vaszaszinak sikerült megsebesítenie Csuát! Úgy láttam a távolból, hogy nem lett halálos a sebesülése, de Vaszaszinak sikerült elfognia őt! És nem sok kételyem lehet afelől, hogy mi lesz a sorsa, hiszen haragszik rá, mert ugyebár Csua korábban az ő felesége volt. Nekem tehát nincs feleségem, emiatt nem érezhetek féltékenységet ha nemlétező nejem a litu szokásokat követné!

—Ah! Szegény Csua! - tűnődött el a császár, majd így szólt:

—Gyere, ezeket a híreket el kell mondd a feleségemnek is! - és elkezdett felmászni a dömper vezetőfülkéjébe.

—Te meg hagyd itt a lovadat - kiáltott le már odafentről Zaknak - mert láttam hogy fél császári géplovamtól, ülj inkább be oda! - mutatott a dömper kotrólapátjára. —Úgy sokkal gyorsabban utazunk!

Zak nem minden aggodalom nélkül, de engedelmeskedett, mert szégyellt volna gyávának mutatkozni. Pedig alig ült be oda, jócskán meg is ijedt: mert e kotrólapátot vele együtt felemelte a magasba a császár, úgy, hogy Zak mintegy három emelet magasból nézelődhetett végig a tájon míg a Kolosszus felé utazott, s nem győzött kapaszkodni amennyire ez a sima fémfelületen lehetséges volt, hogy le ne zuhanjon...

Úa roppantul figyelmesen hallgatta Zakot, s elsősorban aziránt tudakozódott, mekkora se reggel támadott Vaszaszi, s e seregből mennyi még a harcképes fő.

—Nagyon váratlanul támadott, nem tudnám megmondani mekkora még a serege, de biztos vagyok benne hogy jókora lehet, ugyanis régenssé nevezte ki magát, és e címét mindenki el is ismerte néhány északi dazsan kivételével, akiknek Szilikpír a vezetőjük!

—És ezeket nem óhajtja Vaszasi megtámadni?

—De, be akarja kebelezni a birtokukat ez biztos, de épp ezért támadhatott előbb ellenem, hogy itt a délvidéken biztosíthassa a hátszágát!

—Aha. Tehát nem tudható, hogy mekkora erővel kell szembeszállnunk! - tűnődött el Úa.

—Kérlek felséges császárné, ne hagyd anyámat elpusztulni! - könyörgött neki Dzsam.

—Anyád valószínűleg nem is él már.

—De talán mégis! S ha nem él, annál inkább kötelességem a bosszú!

—Hány új kardunk van? - kérdezte Úa. S e kérdésére Gula válaszolt neki, akit e feladat irányításával, a kardkészítéssel bízott meg az egykori mamó.

—Seregünk kétharmada rendelkezik már az új fegyverekkel.

—Nos, jó! Kockáztassunk meg egy támadást! Végatéris akármeddig úgysem tartózkodhatunk a völgyben, mert máris belaktuk nagyrésztét, és Zak birtoka bőven termő terület! Muszáj Lituhoz csatolnunk, mert a litu népnek élettér kell ha szaporodni, sokasodni akar! Tehát, Zak, megsegítünk, de csak akkor, ha vállalod hogy az többé nem a te birtokod lesz, hanem Lituföld része minden lakójával, litu törvények lesznek érvényesek rajta! Te tulajdonképpen senki és semmi nem leszel, egyedül annyi előnyöd lesz hogy megkapod a Felső címet, jogod lesz tehát munka nélkül élni amíg akarod! Később megfontolom hogy ha akarod, esetleg végezhes ott holmi irányítási munkát, de eleinte biztos nem bízom ezt rád, már amiatt sem, hogy próbáld ki a munka nélküli Felső-életet, hátha úgy megtetszik neked hogy nem is akarsz majd embereknek parancsolgatni; meg aztán vannak olyan szórakozásaink, amik tán jobban is tetszenek neked majd, mint az uralkodás! - és Úa a filmnézésre gondolt.

—Hát, ez még mindig jobb mint zshiváynak lenni! - vont vállat Zak.

—Úgy van! Akkor tehát, Jorikó, Derdi, Dzsam: készüljetek fel a háborúra!

Nem tellett egyetlen napba sem, hogy felkészüljenek a háborúra! Az az igazság, hogy mind Derdi, mind Jorikó, mind sőt főleg Dzsam égett a vágytól, hogy végre újra harcolhassanak! Mindhármukat hevítette ugyanis a harci láz azért, hogy megbosszulják a régi császári palota falai alatt történt vereségüket! Mert ha akkor igazán nagy veszteséget okoztak is az ellenségnek, de nem tagadható, hogy mégis vereséget szenvedtek. Ám most kiköszörülnek a csorbát, most visszavágnak, de úgy, hogy Vaszasi megkeserüli azt!

Dzsamot ezen felül nagy vágy ösztökelte a csatára amiatt is, mert féltette édesanyját. Ha ugyan van még akit féltsen, ha él még...

Összehívtak tehát minden harcképes férfit, főleg azokat akiknek „csodakardjuk” volt, de a többieket is, azzal kiballagtak a völgyből, és megindultak Zak birtoka felé. S amint közel értek hozzá, csatarendbe fejlődtek, majd egyszerűen rátámadtak az udvarházra, csak úgy, minden különösebb figyelmeztetés nélkül, és kegyetlenül lemészároltak minden katonát aki nem futott el. De nem sokan futottak el.

Ez talán kegyetlenségnek tűnik, de Najpában gyakori volt a hadüzenet nélküli támadás, továbbá, még ennek ellenére is fölöttébb kíméletesen járt el a litu sereg a szokásokhoz képest: Úa ugyanis külön parancsba adta katonáinak, hogy senkit meg ne öljenek, aki nem látszik katonának!

—Aki ugyanis nem katona, az vagy Zak uralma idejében is itt volt, s bár úgy vélhetitek hogy áruló, mert elfogadta Vaszasi uralmát, de ez nem számít, mert akkor elfogadja a mi uralmunkat is, és idővel jó litu lesz belőle! Vagy pedig olyan valaki, aki ugyan Vaszasi katonáival jött ide, de maga nem katona, tehát megintcsak nem fog lázadozni a litu élet ellen! És nekünk csak jó, ha sok az ember az országunkban, mert az az ország gazdag, ahol sokan termelnek! Különben pedig főleg a nőket ne öldössétek, mert nektek férfiaknak lesz elsősorban jó az, ha sok-sok nő él Lituföldön, mert akkor sok lesz köztük akinek erre vagy arra a napra esik a nevenapja, amikor kötelesek fogadni a megkereséseket! Még a csúnya nőket se öljétek, mert lehet hogy valamelyik másik férfi ahhoz a csúnya nőhöz megy s így nem ahhoz, akihez ti igye-

keztek épp, míg ha a csúnya nőt megölte, nem lenne más nő akihez mehetne, s így csak veszekedtek majd ha egyszerre érkeztek ketten a szép nőhöz! Különböző is, a csúnya nő is tud szülni, és cseppet sem biztos hogy nem szül majd szép nőket!

Valószínűleg ez az utóbbi érv hatott a leginkább, a nőkre vonatkozó, s a litu katonák nagyon óvakodtak attól hogy nőket öljenek, az egész csata során csak egyetlen nőre emeltek fegyvert, sőt, nem is fegyvert hanem mást: ez a nő ugyanis az egyik katona felesége lehetett, s igen vitézül küzdött, s a lituk látták hogy vagy megöli őket, vagy kénytelenek lesznek ők megölni a nőt; ám az utolsó pillanatban az egyik litu katonának eszébe jutott valami, felemelt egy jókora gerendát, s ezzel alaposan megütötte a nő oldalát. Hiába volt vitéz harcos a nő, gerenda ellen nem védett a kardja, s elterült a földön, de eltört ettől az ütéstől a felkarcsontja és három bordája is. De még így is meg akarta menteni a „becsületét”, s igyekezett a Szép Útra lépni, ám a lituk ismerték már Őa véleményét ezzel kapcsolatban, s kicsavarták a nő kezéből a kardot. Aztán összekötözték. S a nő végül fogolyként a Kolosszusba került, ahol nem győzött álmélkodni; ott a Kör tagjai ápolták, vigasztalták, mutogattak neki filmeket is; végül mire meggyógyult, már el is ment a kedve az öngyilkosságtól, s később nagy hasznára lett a litu népnek, mert tíz év múlva megfejtette egy bonyolult esztergagép kezelésének szinte minden funkcióját.

Na de ez jóval később volt, egyelőre csak annyit értek el, hogy elfoglalták, azaz, visszafoglalták Zak egykori birtokának jelentős részét, ugyanakkor persze a menekülők megvitték a támadás hírét Vaszaszinak!

Nem is kétlette a császár, hogy Vaszaszi hamarosan támad újra! Ezt ellensúlyozandó, sűrűn járőröztek a környéken, nehogy váratlanul érje őket a támadás, és az udvarházat is megerősítették.

Úgy sejtették, két héten belül támadás éri őket. Ehhez képest nagy meglepetés érte őket, amikor tíz nap múlva futár érkezett hozzájuk Vaszaszitól!

Fogalmuk sem volt róla, mit akarhat üzeni. Hiszen Vaszaszi ha nem is névleg, de gyakorlatilag császárnak tartja magát, és szilárd meggyőződése lehet, hogy ő az erősebb!

—Mit üzen a gazdád? - kérdezte a futárt Őa.

—Azt nem tudom, engem csak azzal bízott meg, hogy ezt átadjam! - azzal előrenyújtott egy kis csomagot.

Azt Tengil már épp átvette volna, amikor kikapta a futár kezéből Dzsam.

—Bocsáss meg felséges császár, de jobb ha én bontom ki, mert hátha mérges kígyó van benne vagy méreg vagy más! Vaszaszitól kitelik az ilyesmi!

Ő bontotta tehát ki azt, de alig nyitotta ki, máris elsápadt.

—Mi az?! - követelte az információt Őa. És Dzsam sápadtan mutatta fel a dobozkát neki.

Abban egy emberi ujj volt. Egy kisujj. S alatta egy levél:

—Ez Csua bal kezének kisujja! Minden héten levágom egy ujját. Ha pedig elfogytak az ujjai a kezéről is és lábáról is, akkor karóba húzom a pináján keresztül, hátha élvezni fogja azt a botot is, ha egyszer annyira vágyik a húsdorongokra, hogy megcsalt Zakkal!

—A rohadék, piszok disznó! - kiáltotta Mea.

—Támadjuk meg azonnal! - indítványozta Jorikó. Dzsam pedig hirtelen előrántotta a kardját, előreugrott, és egyetlen csapással lefejezte Vaszaszi követét.

—Eh, mire ez a hirtelenkedés, ő nem tehetett semmiről... - csóválta a fejét Őa.

—Túl pimaszul vigyorgott! - válaszolta kissé zavartan Dzsam.

—Szerintem ezt az ujjacskát épp azért küldte hogy mi támadjunk őrá és ne ő miránk, mert a császári palotában sokkal nagyobb biztonságban érzi magát! - mondta Tengil császár.

—Igen, így lehet tán valóban - tűnődött el Dzsam - de akkor sem hagyhatjuk, hogy vagdossa anyámat! Ugye támadunk?! - kérdezte könnyörgő tekintettel.

—Igen, támadunk - mondta végül kis gondolkodás után Őa - de nem efféle érzelmi szempontok miatt! Hanem mert ha Vaszaszi annyira fontosnak érzi hogy rendelkezék a vár nyújtotta előnyökkel, akkor ez azt jelenti, remélem, hogy talán nem is olyan nagyon erős mint hisszük! S nem akarom megvárni míg jobban megerősödik! De ha erős is, az sem számít ha ő maga gyengének hiszi magát, mert félős ellenséget könnyebb legyőzni mint magabiztosat! Tehát támadunk!

S mert azért Úa sem és Tengil sem szerették volna ha Csua elveszíti még egy ujját, emiatt nagyon igyekeztek Takka felé. Ott is álltak már a palota alatt négy nap múlva.

—Lám, megfordult a helyzet! Most mi vagyunk idekint és Vaszaszi odabent, nem úgy, mint régen! - dörzsölte a tenyerét Tengil.

—Nem is volt az olyan nagyon régen... - tűnődött el Úa.

Elgondolkodtak azon, hol is kezdjék meg az ostromot, mert Vaszaszi nem úgy tűnt mint aki a várból kilépni szándékozik, amikor azt vették észre, hogy a fal tetején nagy máglyát pakolnak a várbeli emberek. E máglyához pedig hozzákötöznék valakit...

S hirtelen egy nyílvevő hullott közéjük, rajta papír, ezzel az üzenettel:

—Ha támadás éri a palotát, elevenen elégetem Csúát!

—Csua csak egyetlen ember, és itt a végső győzelemről van szó! Nem vehetem figyelembe ezt a szempontot! - mondta határozottan Úa.

—Nekem azonban egészen más az elképzelésem! - vigyorgott a császár.

—Ugyan mi? - kérdezte meglepve Úa. Eddig császári férje nemigen mondott ellent neki. — Csak nem hagyod Vaszaszinak ezt a győzelmet is?!

—Mit érdekel engem a győzelem, van ennél fontosabb is az életben!

—Ugyan mi?!

—A munka. Rájöttem, hogy a semmittevés öl, butít, nyomorba dönt, ráadásul iszonyú kínszenvedés! Szerencsétlen Felsők, akik nem dolgoznak! De sajnálom őket! - azzal megfordult és elballagott.

—Hová mész?! - kiáltotta utána értetlenül Úa.

—Megyek dolgozni egy kicsit!

De nemcsak *ment*, hanem *jött* is, ugyanis hamarosan azt érezték hogy vibrál a föld a talpuk alatt, s amikor kiszaladtak a sátorból, azt vették észre, hogy a császár beindította a nagy dömper. Mert hát persze nem gyalog jött idáig, hanem kedvenc munkagépén, amit nemcsak a gyaloglásnál, de a lovaglásnál is kényelmesebbnek talált! Ezt eddig egy jókora facsoport mögött állította le, nem is azért hogy a palotából meg ne lássák, csak hogy a Nap ne süsse anynyira, mert úgy találta hogy egy hátránya a dömpernek is van: napos időben iszonyú a meleg a vezetőfülkében!

Most azonban kikanyarodott vele a facsoport mögül, s teljes sebességgel nekirontott a várfalnak!

A najpa katonák bátor emberek, s bátrak voltak Vaszaszi katonái is. De mit ér a hétköznapi bátorság egy afféle lázálomszerű gépezet ellen, mint egy emeletesháznyi dömper! Ráadásul a császár némi pszichológiai érzékkel is rendelkezett, mert míg a várhoz ért, le és fel mozgatta a dömper tololapátját, s ez egészen úgy látszott, mintha valami óriás közeledne a vár felé, egyetlen kézzel csak, ám az a kéz annál hatalmasabb!

Majd odaért a várfalhoz. Nekiment jó harminc kilométeres sebességgel. A várfal még nem adta meg magát, csak a tetejéről zuhant le néhány jókora kő, és egypár függőleges vagy cikk-cakkos repedés nyílt rajta.

Igenám, de most a császár igazított valamit az egyik karon. Halvány fogalma sem volt róla hogy mit csinál amikor azt babrálja, de tudta hogy ezt kell tegye ha nem gyorsan akar haladni a járművével, hanem lassan ugyan, de nagy erővel. Valójában a sebességváltót állította „közúti” állásból „munka” állásba.

Most előrenyomta a botkormányt. Az eddig lágyan duruzsoló motor kissé harsányabban kezdett el morogni. Nem *nagyon*: ez is villanymotor volt, nem benzines. De kissé csak hangosabb lett a zúgása, mert nagyobb fordulatszámmal dolgozott. S erre az évszázados falak megszakadtak és leomlottak. S ezt látva hirtelen megindult előre a litu sereg is, mind a falon támadt nyíláshoz siettek, mert látták hogy itt a jó alkalom, bejuthatnak a várba anélkül, hogy keserves véráldozattal meghódítanák a falakat!

Mindeközben Vaszaszi katonái ezerszám szórták a nyilakat a dömperre, de teljesen hatástalanul. Azok nemhogy a tolólapátnak nem ártottak, de a vezetőfülke ablakainak sem, amit törhetetlen üvegből készítettek a horkok, épp a kisebb sziklaomlások elleni óvintézkedésül.

Most a császár hátrátolatott, majd a várfal egy másik darabját célozta meg, de nem úgy mint előbb, hanem magasra emelt tolólapáttal. Azt a részt, ahol a máglya állt, rajta Csuával. Ezt látva természetesen rémülten menekült a környékről mindenki, katona is, hóhérlegény is.

S most a császár óvatos mozdulattal kissé megtaszította alul a máglyát amúgy mindenestül, az belezuhant a roppant tolótányérba, majd így leemelte azt a várfalról, s elszáguldott vele a táborukba. Ott leengedte a gép karját a földre, s Dzsam aki látta mindezt, már ugrott is hogy megszabadítsa anyját a kötelektől. Ezután köszönetet szeretett volna mondani a császárnak, de nem volt rá módja, mert Tengilt elkapta a „tevékenységi láz”, s újabb rohamra indult a palota ellen, hogy egy másik falszakaszt is leromboljon.

Nem is sokára a palota azon oldalán már nem volt ép falszakasz, s így a litu sereg akadálytalanul özönlöhetett be a palotába. S hiába kiabálták Vaszaszi katonái feléjük hogy ez szentségtörés, tilos fegyverrel behatolni a császári palotába, vagy nem is törődtek ezzel, vagy csak annyit kiáltottak vissza, hogy ez teljesen szabályos a részükről, mert maga Tengil engedte ezt meg nekik, márpedig Tengil is császár! Ők most nem hódítanak, ők csak hazajöttek!

És mindenütt győztek, mert szervezett ellenállás nem is nagyon bontakozhatott ki ellenük, ahol ugyanis akár csak említésre méltó számban is összegyűltek a védők, ott hamarosan megjelent a császár a dömperral, és tisztára gyalulta a földet azon a környéken. Még csak az sem kellett hogy okvetlenül a tolólapátot használja ellenük: elég volt csak végigszáguldani az ellenség soraiban az embernyi kerekeken guruló gépszörnyeteggel!

Úgy tűnt hogy semmi meg nem állíthatja a lituk győzelmét, amikor a császár egyszer csak azt vette észre, hogy valami elkapja a lábát, nagyot ránt rajta, s ő kizuhan a dömperből, s csak zuhan, zuhan...

Még szerencse hogy puhára zuhant: egy hullára. De így is megütötte magát. Ám még esés közben is féltőn szeretett dömpere járt a fejében. Nem lesz baja, hogy irányítás nélkül maradt?!

Nem lett baja. Amint ugyanis elengedte a botkormányt, az visszaállt középső állásba, s így a dömpér azonnali megtorpant ott helyben.

Jó is hogy ezt tette, mert a császár nem ért rá törődni vele, lett hamarosan más dolga is amivel törődjön! Ugyanis Vaszaszi volt az, aki kirántotta a dömperből. Valahogy felkapaszkodott annak lépcsőjére, s úgy jutott el a vezetőfülkéig. S most ott állt Tengillel szemben. Ő is megüthette magát zuhanás közben, mert véres volt a könyöke és a térd, de azért kivont kardot tartott a kezében, s azzal szúrta Tengil felé, a császár alig bírt elugrani előle. Nem késlekedett: előrántotta a maga kardját.

—Most meghalsz, kutya! - kiáltotta Vaszaszi felé.

—Inkább te! Az én kardom Dzeoripeximé, nem úgy mint a te hitvány gyíklesőd, békaszabdálód! - hetvenkedett Vaszaszi, azzal már csapott is lefelé Tengil nyaka irányába.

És Tengil tudta hogy nem bír elugrani. Fájt a térd! Különben is túl közel volt ahhoz, hogy sikerüljön a csapás előli kitérés. Egyetlen dolgot tehetett: maga elé emelte védekezésül a saját kardját, méghozzá jókora lendülettel, hogy ha lehet, kiverje a kardot Vaszaszi kezéből.

De nem verte ki, Vaszaszi erősen tartotta azt a markában. Azaz... néhány pillanat múlva már csak a markolatot markolászhatta, ami ugyanis a penge többi részét illeti, az ott hevert a porban. Hiába volt jó kard Dzeoripexim pengéje, az edzett hork-acél erősebbnek bizonyult nála, s kettévágta azt!

Azt nem tudta a császár hogy lett-e nyoma ennek a hőstettnek a saját kardján, kicsorbult-e, de egyelőre nem is érdekelte. Lényeg az, hogy a kard megmentette őt!

—Ennyit tehát a fegyveredről! - kiáltotta ujjongva. Azzal máris lendült a kardja, és hosszában kettészelte vele Vaszaszi koponyáját.

—Mégiscsak jó dolog litunak lenni! Imádom a földtoló gépemet, de igaz ami igaz: a kardom is nagyszerű portéka! - mosolygott.

Majd arcára különös mosoly ült ki, sietve felmászott a dömperre, megfordult vele, felemelte a tolólapátot, majd leengedte azt... egyenesen Vaszaszi tetemére. S ezt megismételte még vagy ötször, szabályosan belekalapálva Vaszaszit a földbe, hogy abból már szinte pépes massa sem maradt a végére.

Eddigre ért oda hozzá Jorikó. S amikor a fiát meglátta a császár, abbahagyta e nemes tevékenységet, de csak azért, hogy válaszoljon a fiának, aki ezt kérdezte tőle:

—Mit csinálsz apám?

—Miért, kell még valahol a segítségem?! Hát nem győztünk?

—De igen, győztünk, fényes győzelmet arattunk, de hát akkor is, mit csinálsz itt?

—Eltörlöm a múlt maradványait! - felelte büszkén a császár. —Hiszen Vaszaszinak még az emlékére sincs szükség! Vaszaszi megszűnt, vége, csakúgy mint Najpá! Mert már egész Najpá litu... vagy legalábbis az lesz hamarosan! Most már senki nem állhat utunkba, hála ennek a derék gépnek! - és szeretettel simogatott végig a dömper óriási oldalán. Majd hirtelen felcsillant a szeme, s így fordult Jorikóhoz:

—Fiam, halld megmásíthatatlan császári parancsomat! A mai csata minden halottját gyűjtsétek össze ide, erre a helyre, ahol mindjárt nagy dombot hánynak fölük!

—Értem apám, jó is lesz eltemetni őket hogy ne bűzölögjenek, de hát sírgödörbe szokták tenni a hullákat!

—Igen, de most nincs itt markológép, hogy gödröt ássak. És nekik már úgyis mindegy hogy gödörben fekszenek-e vagy földhalom alatt. A lényeg az, hogy el legyenek kaparva. Földet rájuk, ez a lényeg, vagy nincs tán igazam?!

—De igen apám. A holtaknak a föld alatt a helyük.

—Hát persze hogy ott, de nem ez a lényeg fiam!

—Hát?

—Hát az, hogy ők már a múlt! Márpedig a múltat el kell temetni, hogy sírján szárbaszökkenhessenek a jövő virágai! - mosolygott a császár, azzal felmászott újra a dömper vezetőfülkéjébe.

Vége

Elkezdve: 2002.02.05., 13 óra 45 perc

Befejezve: 2002.07.09., 20 óra 04 perc